

22.07. 2015. godine

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici dvadeset petog saziva Skupštine Crne Gore, poštovani predsjedniče Vlade i članovi četrdesete Vlade Crne Gore, otvaram **desetu posebnu šednicu prolječnog zasijedanja** i posljednji Premijerski sat u prolječnom zasijedanju. Po standardnoj proceduri nestandardni prvi pitalac poslanik Tarzan Milošević, u ime kluba DPS-a. Mislim nestandardni po visini, nijesam mislio po pitanju.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Hvala. Gospodine predsjedniče, gospodine potpredsjedniče, poštovane kolege, poštovani predsjedniče Vlade, uvaženi članovi Vlade, poštovani građani, Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u ime Poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista, predsjedniku Vlade postavljam sljedeće pitanje:

Kojom dinamikom napreduju pripremni radovi i kakvi su dosadašnji efekti u ovoj fazi izgradnje auto-puta?

Obrazloženje:

I ovo je dobra prilika da ponovimo da je početak izgradnje auto-puta Bar-Boljare ujedno i početak realizacije najznačajnijeg kapitalnog infrastrukturnog projekta u novijoj istoriji Crne Gore, koji će kvalitetno i trajno povezati sjever i jug, značajno doprinijeti uravnoteženju regionalnog razvoja i koji će integrisati Crnu Goru sa regionom i šire. Realizacija ovog strateškog državnog projekta imaće stražan direktni, indirektni, ekonomski i društveni uticaj na sve privredne grane i na sve građane. Ono što posebno ohrabruje su sve češće i snažnije poruke o regionalnom značaju ovog projekta koji će unaprijediti povezanost, povećati

konkurentnost regiona, podstaći ekonomski rast i zapošljavanje. Ovi efekti su jasno prepoznati kako od strane svih lidera zapadno-balkanske šestorke, tako i od strane naših evropskih partnera koji su i kroz berlinski proces najavili podršku realizaciji ovom i sličnim projektima.

Imajući sve ovo u vidu, vjerujemo da ćemo svi zajedno shvatiti da je ovo investicija od strateškog državnog značaja, od interesa za sve građane za napredak i ekonomski prosperitet Crne Gore i za očekivati je da će političke razlike i pojedinačni partijski interesi sve manje dovesti u kontekst osporavanje ovog projekta. Zbog toga vjerujem da ćemo se svi vrlo brzo početi radovati svakom novom kilometru auto-puta.

Izgradnja auto-puteva za banke jeste pitanje njihove komercijalne isplativosti, ali za zemlje kuda prolaze je to pitanje politike razvoja regionalne i spoljne politike. Koridori koji povezuju važne regije su svuda generatori razvoja i nije teško pretpostaviti da će dobit od ove saobraćajnice nadmašiti troškove njene izgradnje. Veza između investicija auto-puta i ekonomskog i regionalnog razvoja je jako kompleksna i ne može se sumirati kroz apelovanje na jednu ili drugu teoriju ekonomskog ili regionalnog razvoja. Razlog ove kompleksnosti leži u tome da transportna infrastruktura posjeduje i prostorna ekonomska svojstva. Sa jedne strane infrastruktura transporta ili samo auto-put posjeduje takozvano mrežno svojstvo, što znači da ima veliku mogućnost preraspodjele tržišnih područja i na jugu i na sjeveru, a u svakom slučaju predstavlja input proizvodnje u privatnom i u javnom sektoru.

Nesporno da ovakav sveobuhvatni uticaj nema ni jedan pojedinačan model investiranja. Argumentacija da isplativost auto-puta zavisi od protoka saobraćaja sama je po sebi tačna, ali nije dobra teza. Suština je baviti se ekonomskom opravdanosti izgradnje auto-puta.

Izgradnja auto-puta uz ostale kapitalne razvojne projekte biće najbolja garancija pokretanja novog ekonomskog ciklusa i dostizanja potrebnih viših stopa ekonomskog rasta što je uslov za poboljšanje kvaliteta života svih građana Crne Gore.

Nakon uspješnog sprovedene zahtjevne i kompleksne procedure, stvorene su pretpostavke za formalni početak radova na prioritetnoj dionici puta od Smokovca do Mateševa. Svjedoci smo da se ovih dana odvijaju sve intenzivnije aktivnosti na pripremim radovima. Pripremaju se gradilišta na više lokacija sa svim pratećim objektima, dopremaju brojne savremene mašine i oprema, koriste lokalne usluge, zapošljava lokalna radna snaga i angažuju crnogorski podizvođači i sve ovo u fazi pripremnih radova. Značajno veći obim posla tokom glavnih građevinskih radova doprinijeće mnogo većim indirektnim efektima čime će se još značajnije dinamizirati privredne aktivnosti u Crnoj Gori, unaprijediti struktura i konkurentnost lokalne ekonomije.

Gospodine predsjedniče, da li Vlada u ovom momentu ima presjek aktivnosti onoga što je trenutno urađeno i jasan plan aktivnosti za sljedeći period? Hvala na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, poslaniče Miloševiću.

Predšedniče Vlade Đukanoviću, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče Parlamenta, gospodine potpredsjedniče, dame i gospodo poslanici,

Želim na početku da zahvalim poslaniku gospodinu Miloševiću za postavljeno pitanje.

U potpunosti sam saglasan sa Vašim ocjenama iz obrazloženja o značaju ovog kapitalnog razvojnog projekta za Crnu Goru. Početak realizacije to nedvosmisleno potvrđuje. Pripremni radovi na prioritetnoj dionici od Smokovca do Mateševa teku planiranom dinamikom.

U proteklih nešto više od dva mjeseca od zvaničnog početka radova grade se kampovi, hale, betonske baze na lokaciji Moračice, Jabuke i Pelevog brijega, gdje je planirana i centralna baza za održavanje. Paralelno se odvijaju geodetska i geotehnička istraživanja, izgradnja pristupnih puteva, vrše pripreme za građališno napajanje strujom, rentiraju prostori za razne namjene. Dopremljen je ogroman broj mašina i opreme preko Luke Bar u vrijednosti od oko 25 miliona dolara, što je podrazumijevalo i pružanje odgovarajućih špediterskih usluga. Na ovoj dionici kineski partneri će izgraditi pet kampova, od kojih će jedan na lokacija Jabuka zauzimati površinu od 45.000 m². Pored hala za razne namjene i separacije na njemu će biti lociran značajan dio preme i mašina, kao i smještaj za 600 ljudi koji će imati prateće sadržaje za redovan život.

Početak radova je potvrdio da će u izgradnji ove dionice auto-puta biti uključena praktično cijena naša građanska operativa i mnoge druge kompanije. Do sada ih je angažovano devet, po izboru kineskih partnera uz prethodnu saglasnost investitora i raznih su profila: projektanske, geodetske, geotehničke, elektroinstalaterske. Ukupna vrijednost njihovih ugovora prelazi osam miliona eura. Osim toga, sa kompanijom Cijevna komerc DOO usaglašen je ugovor u vrijednosti blizu 19 miliona eura. S kompanijom Montenegro petrol DOO više od 11 miliona eura. Ova dva ugovora uz prateću dokumentaciju narednih dana biće dostavljeni investitoru na davanje saglasnosti. Takođe, imamo informaciju da su pregovori sa kompanijama Čelebić DOO i BEMAX DOO u završnoj fazi.

Na projektu je putem javnih oglasa do sada zaposleno oko 100 naših ljudi raznih profila. To su inženjeri, ekonomisti, računovođe, pravnici, prevodioci,

administrativno osoblje, vozači. Njihove neto zarade kreću se od 500 do 2000 eura. Od kineskih partnera smo obaviješteni da je na gradilištima trenutno angažovano 212 lokalnih radnika. Takođe i mještani iz okolnih sela imaju koristi od prodaje i rentiranja zemlje, izdavanja prostorija za razne namjene i od pružanja drugih usluga.

Sve ovo jasno nagovještava kakve ekonomske efekte proizvodi projekat auto puta, a oni će biti višestruko multiplikovani u sljedećim fazama kroz povećanje obima radova.

Domaće kompanije koje su do sada angažovane na projektu izuzetno su zadovoljne saradnjom sa kineskim partnerima. Upošljavaju svoje kapacitete do maksimuma na ovom zo sada najvećem građevinskom poslu u Crnoj Gori. Trude se da angažuju i dodatnu stručnu snagu, kako bi izašli u susret obavezama što bi ih preporučilo CRBC-u za saradnju do završetka ove dionice. Takođe, ove kompanije se već danas osposobljavaju za izgradnju narednih dionica auto puta, kao i za anganžman na drugim projektima u Crnoj Gori i izvan nje. Iskustvo koje stiču na ovom poslu za njih će biti dragocjena referenca.

Naravno, riječ je tek o početku projekta. Glavni radovi bi trebali krenuti 1. septembra. Osim izgradnje mosta Moračica dužine oko jednog kilometra, koga će nositi stubovi visoki i do 180 metara, prioritetno će se pristupiti probijanju najdužeg tunela Vjeternik oko tri kilometra, a zatim i tunela Kosman, Mrke i Jabučji krš. U jeku glavnih građevinskih poslova predviđeno je da se istovremeno radi na dvadesetak lokacija. Do njih će se dolaziti novoizgrađenim pristupnim putevima čija je dužina preko 40 kilometara. Realno je da bude uposlano i više od 30% crnogorskih podizvođača, koliko je precizirano ugovorom. Kada glavni radovi budu na vrhuncu, biće angažovano oko 3.700 radnika. Očekujemo da njih oko dvije hiljade bude iz Crne Gore. Ne treba zaboraviti da će prisustvo kineskog izvođača na prvoj dionici od četiri godine u kontinuitetu sa vrlo brojnim ljudskim i

tehničkim resursima značiti mogućnost korišćenja roba i usluga sa lokalnog tržišta u bitno povećanom obimu.

Inače, kineski partneri koji u svojim referencama imaju, između ostalog, izgrađenih 36 hiljada kilometara auto puteva, na startu su se pokazali veoma korektnim sa izraženim društveno-odgovornim pristupom. Obavijestili su nas da namjeravaju da angažuju studente Građevinskog fakulteta na ovom projektu, kao i da su planirali da u kasnijim fazama angažuju dodatno 350 radnika, prvenstveno sa područja koje gravitira Kolašinu, uz prethodnu obuku koju bi za njih organizovali. Njihov je motiv da se nametnu kao kredibilan partner, što korespondira sa našim interesom da izgradimo što kvalitetniji auto put uz mnogostruke pozitivne efekte po crnogorsku ekonomiju i društvo kakve donose ovakvi kapitalni projekti.

Posebno želim da istaknem da će izgradnja ovog auto puta Crnoj Gori omogućiti kvalitetnije uvezivanje s regionom i šire sa Evropskom unijom što je i cilj agende povezivanja, koju intenzivno radimo sa našim partnerima iz Evropske unije u okviru berlinskog procesa koji je prošle godine inicirala njemačka kancelarka Angela Merkel. Realizacija kapitalnih infrastrukturnih projekata značajno će opredijeliti dinamičniji ekonomski rast i razvoj Crne Gore. Auto put Bar Boljare će povezati sjever sa centralnim i južnim dijelom zemlje i omogućiti ravnomjerniji regionalni razvoj i valorizaciju turističkih, poljoprivrednih, energetske i svih drugih potencijala sjevera. Razvojem ključnih koridora kao što su auto put Bar - Boljare, Jadransko-Jonska saobraćajnica, pruga Bar-Vrbnica i pruga Podgorica - granica sa Republikom Albanijom mi utvrđujemo strateški pristup za kvalitetniji, udobniji, ekonomičniji, bezbjedniji saobraćaj, a samim tim i bolju pristupačnost Crne Gore. Izgradnja koridora planiranih do 2030. godine pravi je put i za uspješno prevazilaženje viševjekovne zaostalosti Zapadnog Balkana za Evropom, a samim tim i najbolji doprinos stabilnosti regiona, njegovom ekonomskom razvoju i

dostizanju evropskih standarda u izgradnji efikasnih državnih institucija i društva vladavine prava.

Najavljena podrška Evropske unije u iznosu od milijardu eura u glavnu saobraćajnu i energetska mrežu regiona u narednih nekoliko godina predstavlja pravo ohrabrenje za sve zemlje Zapadnog Balkana. Bečki samit zapadnobalkanske šestorke sa zvaničnicima Evropske komisije i jednog broja ključnih evropskih zemalja krajem avgusta ove godine treba da utvrdi glavnu saobraćajnu mrežu regiona. Na dnevnom redu će biti i konkretni infrastrukturni projekti na utvrđenim koridorima. Potvrđivanje auto puta Bar -Boljare u dijalogu sa Briselom kao jednog od ključnih koridora u Crnoj Gori na koji će se proširiti glavna saobraćajna mreža Evropske unije dodatno potvrđuje ispravnost odluke o njegovoj izgradnji i predstavlja najbolji odgovor svima koji su najčešće iz političkih razloga osporavali i osporavaju ovaj projekat. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsedniče Vlade.

Želite li komentar, kolega Miloševiću?

Izvolite.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Zahvaljujem na odgovoru, gospodine predsjedniče, i pošto se u dijelu crnogorske javnosti i dalje osporava ova izuzetno značajna i kapitalna investicija, nadam se da ona neće doživjeti sudbinu tunela Sozina, puta Nikšić - Risan, Nikšić - Žabljak, ili regionalnog vodovoda. Te su investicije dobile potvrdu tek onoga momenta kada su postale ekonomski opravdane ili kad je javnost shvatila da su to bili odlični projekti za Crnu Goru. Nadam se da će ovaj projekat prije dobiti

konsenzus i podršku jer je to izuzetno značajno za čitavu Crnu Goru, a značajno je i za nove investitore koji bi došli na ovaj prostor, što je od nas od izuzetnog značaja.

I jedno dodatno pitanje bih želio da postavim - S obzirom da auto put znamo da zahtijeva značajna sredstva u dijelu javnosti a pogotovo na sjeveru Crne Gore, da ne kažem da su špekulacije, ali govori se na temu da će zahvaljujući tome što će se značajan dio sredstava iz budžeta odliti za izgradnju auto puta da će biti umanjeni budžeti Direkcije za javne radove, direkcije za saobraćaj, a samim tim da će podrška poljoprivredi, zdravstvu, prosvjeti, kulturi i sportu biti manja nego što je bila u prethodnom periodu. S obzirom da svi znamo da je tamo jedan potreban multidisciplinarni pristup koji je bio naročito izražen od 2002. godine i značajne investicije koje su bile na tom području, mislim da to ne bi bilo dobro uopšte ni za sjever Crne Gore, ni za Crnu Goru i da li Vlada razmišlja uopšte u tom pravcu. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Miloševiću, hvala Vam na komentaru. Mislim da ste se dotakli takođe jedne inspirativne teme. Prije toga, prije nego što bih odgovorio na Vaše direktno dopunsko pitanje, najprije bih se složio sa Vama da se zaista nadam da ćemo mnogo brže nego ranije obezbijediti ako ne puni konsenzus, a ono mnogo značajniju, mnogo širu podršku realizacije ovog razvojnog projekta. Karakteristično je za nas i u pravu ste da smo mnogo češće i mnogo duže skeptični, čak i u odnosu na projekte koji tako očigledno nude razvojnu šansu i

dobru perspektivu za unapređenje kvaliteta života svih naših ljudi. Čini mi se da oko ovog projekta zaista najmanje imamo razloga za bilo kakvu skepsu. Mislim da iz svih razloga koje smo mnogo puta ovdje pominjali, od razloga bezbjednosti putovanja pa do razloga boljeg uvezivanja Crne Gore unutar nje same, do boljeg korišćenja svih resursa, počev od onih na sjeveru i napokon do povezivanja Crne Gore sa ključnim evropskim koridorima imamo više nego dovoljno argumenata da budemo veoma zadovoljni što se konačno smoglo snage da se krene sa realizacijom ovako značajnog i ovako skupog razvojnog projekta.

U pravu ste kada pretpostavljate da u Vladi ne razmišljamo da bi do završetka gradnje auto puta trebalo obustaviti aktivnosti na daljem unapređenju saobraćajne mreže, prije svega one koja je regionalnog karaktera. Ja ću Vas podsjetiti da smo tokom posljednjih nekoliko godina veoma ozbiljno radili na tom putu i Vi ste pomenuli tunel Sozina, mogli bi pomenuti taj takođe dugo čekani put između Boke Kotorske i Žabljaka kojim je vjerujem jednom za svagda kvalitetno saobraćajno otvoreno durmitorsko područje do bitnih unapređenja na postojećoj putnoj mreži.

Želio bih da sa Vama podijelim samo nekoliko informacija koje se tiču, po mom mišljenju, tri krupna prateća projekta auto puta. Prvi je put regionalni put Lubnice – Jezerine. Dakle, riječ je o putu koji će kvalitetno i u najkraćoj mogućoj dužini povezati opštine Berane i Kolašin. Za nastavak radova na ovom putu je potrebno obezbijediti tridesetak miliona eura. Od Evropske banke za obnovu i razvoj imamo najavu kredita od 25 miliona eura. Taj kreditni aranžman je podijeljen u dvije tranše, 5+20 miliona. Prva tranša u iznosu od pet miliona je potpisana, dok se potpisivanje druge tranše očekuje u 2015. godini.

Takođe, izrada glavnog projekta rekonstrukcije dionice puta Lubnice-Jezerine je u završnoj fazi sa očekivanom dinamikom završetka do 1. septembra 2015, nakon čega se ulazi u proceduru potpisivanja ove druge tranše kredita sa

Iberber-om i najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje radova na ovoj dionici. U ovom momentu, upravo u cilju poboljšanja dinamike realizacije projekta završena je pretkvalifikaciona faza izbora najboljeg izvođača za nadzor nad radovima na ovoj dionici.

Drugo, to je put Gusinje - Podgorica preko teritorije Albanije. Resorna ministarstva saobraćaja Crne Gore i Albanije su u ranijem periodu ostvarila intenzivnu saradnju po pitanju ovog projekta. Obaveze koje smo preuzeli kao Crna Gora su u međuvremenu realizovane. Direkcija za saobraćaj je završila rekonstrukciju puta Gusinje - Grnčar dužine pet i po kilometara u vrijednosti do dva miliona i 66 hiljada. Izgradila i nedostajući dio puta od sela Cijevna Zatrijebačka do granice sa Republikom Albanijom u dužini od 313 metara vrijednosti 128 733 eura. Kada su u pitanju aktivnosti koje sprovode naše albanske kolege na rekonstrukciji puta Grabon – Dogane, oni očekuju da rekonstrukcija dionice puta od granice do Grabona dužine tri kilometra bude završena 01. jula 2016, a da rekonstrukcija dionice puta od Tamare do Vermoša dužine 14,7 kilometara bude završena do 21. avgusta 2016. godine. Završetak radova na rekonstrukciji dionice puta od Tamare do Vermoša dužine 14,4 kilometra kolege iz Albanije očekuju da završe do 01. februara 2017. godine. Ukupna dužina puta Gusinje - Podgorica iznosi 72 kilometra, a dio koji prolazi preko teritorije Republike Albanije 43 kilometra.

I kao što znate, radili smo dugo i vjerujem kvalitetno na regionalnom putu između Bijelog Polja i Pljevalja. Završeno je nekoliko dionica na tom putu. U ovoj fazi je završen projekat za sljedeću dionicu Crkvice - Vrulja u dužini od 12 kilometara. Procijenjena vrijednost je šest i po miliona eura. Ovih dana će biti raspisan tender za najboljeg ponuđača. Pored toga, nastavljamo sa projektovanjem do Vrulje do Mijakovića i ovih dana, takođe, očekujemo da izaberemo projektante. Čini mi se da je ovo značajno da se čuje da su ipak

najvredniji prateći radovi na projektu autoputa i mislim da sasvim umiruju interesovanje javnosti da li će doći do obustave aktivnosti Vlade na daljem unapređenju putne mreže. Ne. Radićemo i dalje na unapređenju i regionalnih i lokalnih puteva sa ciljem da zaista učinimo Crnu Goru dostupnom i pouzdanom destinacijom za bezbjedno putovanje.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Sljedeći u redu je predstavnik Kluba samostalnih poslanika, poslanik Velizar Kaluđerović.

Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala Vam, predsjedniče Krivokapiću.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, gospodo iz Vlade,

Uz razumijevanje Kluba samostalnih poslanika i uz snažnu podršku rukovodstva Demokratske Crne Gore i njenog predsjednika Alekse Bečića, predsjedniku Vlade sam postavio sljedeće pitanje:

Koliko sredstava je do sada isplaćeno Acu Đukanoviću kao tužiocu u sporu protiv tužene države Crne Gore po pravosnažnim presudama Osnovnog suda u Podgorici i Višeg suda u Podgorici na ime naknade štete, odnosno izmakle dobiti nastale neispunjavanjem ugovornih obaveza države povodom kupoprodaje zemljišta na lokaciji objekta MUP-a Limenka u Podgorici? Koliki će iznos ukupnih obaveza države Crne Gore prema Acu Đukanoviću koja je dosuđena pravosnažnom i izvršnom presudom Višeg suda u Podgorici od 30.04. ove godine biti, računajući dosuđeni iznos naknade štete, odnosno izmakle dobiti plus zateznu kamatu? Na teret kojih budžetskih sredstva će ova obaveza biti isplaćena?

Da li će zbog ove vanredne obaveze biti nužan rebalans budžeta za ovu godinu?
Da li je Vlada mijenjala svoj zaključak od 25.10.2007. godine, kojim je Vlada dala saglasnost da se zemljište na lokaciji Limenke koje je bilo predmet kupoprodaje sa Acom Đukanovićem može otuđiti, odnosno prodati i ako jeste, kada je odlučeno da se odustane od prodaje zemljišta na ovoj lokaciji i sa kojom argumentacijom?

Ko je personalno i sa čijim ovlašćenjem 14. maja 2012. godine pismeno obavijestio kupca zemljišta Aca Đukanovića da se neće ispuniti ugovorom preuzeta obaveza dislokacije objekta Limenka i oslobađenje ove lokacije, čime je data argumentacija kupcu da u sudskom sporu dokaže da je kupoprodajni ugovor krivicom države raskinut i da po tom osnovu ostvari pravo na višemilionsku naknadu štete, odnosno izmaklu dobit na teret države?

Da li ste kao predsjednik Vlade okrenuli pitanje personalne odgovornosti prema onima koji su odgovorni što je raskidom kupoprodajnog ugovora sa Acom Đukanovićem krivicom države za državu nastupila šteta od oko deset miliona evra? Protiv kojih pojedinaca je postupak utvrđivanja odgovornosti pokrenut, kada je pokrenut i u kojoj se fazi sada nalazi? Ako niste pokrenuli pitanje konkretne odgovornosti, da li to znači da svu krivicu za nastalu štetu po državu a u korist Aca Đukanovića preuzimate Vi lično i da li ćete u tom slučaju slijedeći logiku preuzete odgovornosti podnijeti ostavku na funkciju predsjednika Vlade Crne Gore?

Odgovor sam tražio i u pisanoj formi. Nadam se da ću ga u vrijeme kada je to Poslovníkom predviđeno dobiti.

Kratko obrazloženje. Svjedoci smo nažalost da zadnjih godina kroz proces štetne privatizacije imamo ogromne štete po državu, po njen budžet. Samo da pomenem 180 miliona državnih garancija koje su pale na teret države, štetne ugovorne aranžmane, KAP, Duvanski kombinat, mnogi drugi privatizacioni projekti.

Gospodine predsjedniče Vlade, ipak ovaj ugovorni aranžman i šteta koja je nastupila i koja će tek nastupiti po državu ima svoje brojne specifičnosti koje je izdvajaju od svih ostalih šteta po državu. Ja ih prepoznajem u sljedećih nekoliko stvari. Prvo, ona je posljedica nepoštovanja ugovornog aranžmana između države koji je država zaključila sa jednim pojedincem. Drugo, ova šteta je dokazana pravosnažnom i izvršnom presudom Višeg suda u Podgorici i pitanju da li je ta šteta stupila ili ne i kako je nastupila ne može se prigovoriti na način da se kaže da je to proizvoljna ocjena, jer ima pravosnažna izvršna presuda u vezi za tim. Treće, taj pojedinac koji je dobitnik naknade štete, odnosno izmakle dobiti je gospodin Aco Đukanović, građanin Crne Gore, koji je rođeni brat predsjednika Vlade, koji je po slovu Ustava šef ukupne državne administracije, koja je upravo ključni krivac zbog svog nesavjesnog postupanja što je došlo do štete po državu a u korist Aca Đukanovića.

Da podsjetim, gospodine Đukanoviću, prije godinu dana, ili preciznije 25. juna 2014. godine kada sam Vam postavljao poslaničko pitanje oko odgovornosti za štetu koja je nastupila iz štetnih privatizacionih aranžmana, Vi ste mi tada, jer smo okrnuli pitanje prodaje Limenke, odgovorili, citiram:

"Moj stav je, gospodine Kaluđeroviću, da država mora biti odgovoran subjekat prema svakom ugovornom aranžmanu, privatizacionom i svakom drugom. Mi nemamo više mogućnosti da taj trošak podnosimo bez posljedica. Moramo veoma jasno utvrdi ko to nije ispunio uslove da se proda lokacija takozvane Limenke, jer država Crna Gora ne može prihvatiti da socijalizuje posljedice štetnog postupanja određenih ljudi koji su imali obavezu da se ponašaju odgovorno u skladu sa državnim aranžmanima, u ovom slučaju sa ugovornim aranžmanima."

Tu smo potpuno saglasni. Iza ovog citata koji sam završio i ja kažem sa stanovišta principa potpuno smo saglasni, ali iza ovoga slijedi da ovaj Parlament i

građani i ukupna javnost koja prati naš rad upravo iz usta premijera, predsjednika Vlade Crne Gore, čuje kako je došlo do štete i šta je on kao predsjednik Vlade do sada preuzeo da se identifikuju odgovorni za nastalu štetu, a korisnik te štete na štetu je upravo rođeni brat predsjednika Vlade. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVKAPIĆ:

Hvala Vam.

Predšedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Kaluđeroviću,

U ovom domu sam često, čini mi se ne bez razloga, podsjećao na ustavnu odrednicu o podjeli vlasti, na činjenicu da zakonodavnu vlast čini Skupština, izvršnu vlast Vlada, sudsku sud. Stoga ću još jednom ponoviti da kao predstavnik jedne grane vlasti, izvršne, nemam pretenziju da zalazim u nadležnost sudske vlasti, uvažavajući njenu nezavisnost i samostalnost. Kada to kažem imam u vidu činjenicu da zaštitinik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore u odnosu na presudu na koju ukazujete u svom pitanju još uvijek nije iscrpio raspoloživa pravna sredstva. U postupku pripreme je predlog za vanredno preispitivanje navedene presude pred Vrhovnim sudom Crne Gore. Zato ću se razumljivo uzdržati od bilo kakvog komentara do konačnog stava Vrhovnog suda u vezi sa ovim, kao i za svaki drugi spor.

Nakon konačne odluke Vrhovnog suda Crne Gore ako za posljedicu budemo imali štetu po državne interese, bez obzira da li izazavana nekompetentnošću, neažurnošću, nečinjenjem ili neodgovornim postupanjem jasno i precizno ćemo utvrditi odgovornosti i sprovesti, odnosno inicirati odgovarajući postupak sa jasnom ambicijom /Prekid/ ponašanju u potpunosti iskorijeni. Činjenica je da je

postupak javnog nadmetanja za prenos prava korišćenja sa mogućnošću sticanja prava svojine na gradsko-građevinskom zemljištu, koji je predmet Vašeg interesovanja, kao i postupak zaključenja ugovora nakon sprovedenog postupka javnog nadmetanja u cjelosti bio transparentan. Takođe, i da je rasprava pred sudom kao i čin izricanja presude obavljen javno.

Podaci koje od mene tražite su svojstveno tome Vam dostupni kao i bilo kom drugom zainteresovanom građaninu i ne vidim razloga osim političkog da ih tražite mimo adrese na koje su objavljene. Ako već sada Vi imate saznanja da je bilo koja instanca državne infrastrukture koja je učestvovala u realizaciji ovog pravnog posla postupala suprotno propisima Crne Gore, sugerišem da preduzmete prvi odgovoran korak koji se očekuje od svakog savjesnog građanina i da o svojim saznanjima obavijestite nadležne državne organe. Potvrđujem Vam unaprijed da će svaki takav postupak zasnovan pred nadležnim organima imati punu podršku Vlade u cilju njegovog pravednog i ažurnog okončanja. Ukoliko, pak, ne raspolazete takvim saznanjima, sugerišem da zajedno sačekamo okončanje postupka u okviru sudske vlasti, nakon čega bi utvrdili postojanje eventualne odgovornosti državnih organa koji su postupali u okviru ovog pravnog postupka. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, prešedniče Vlade.

Kolega Kaluđerović, komentar mislim.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Prosto je nevjerovatno, gospodine Đukanoviću, ispada kao da Vi nijeste pročitali sadržaj presude Osnovnog suda u Podgorici i presude Višeg suda u Podgorici, kojom je u najvećem dijelu potvrđena ova presuda i dosuđena naknada

štete, odnosno izmakla dobit Acu Đukanoviću od sedam miliona i pedeset hiljada, plus 667.000 na ime razlike u cijeni zemljišta prilikom kupovine i u trenutku kada je došlo do razvrgnuća ugovora koju je Viši sud samo u tom dijelu promijenio presudu Osnovnog suda. Dakle, Viši sud je potvrdio da je izmakla dobit Acu Đukanoviću sedam miliona i sedamsto hiljada plus zatezna kamata od početka 2013. godine pa do isplate. Zatezna kamata se kreće u iznosu, kao što svi znamo, između 7 i 8%. Dakle, to je plus novih oko milion i po evra i pritom da javnost koja prati naš rad zna da je država već vratila Acu Đukanoviću cijenu koju je platio tri miliona i trista hiljada i sto hiljada evra na ime plaćenog poreza na promet.

Kako se nadate uspjehu države u ovom sporu, gospodine, kada je zastupnik države pred sudom potvrdio i priznao da je do raskida ugovora došlo krivicom države? I očigledno da jeste, jer nije ispoštovala ugovornu obavezu da u roku od dvije godine oslobodi lokaciju i dislocira Limenku.

Drugo, nije čak prigovorila ni na nalaz i mišljenje vještaka koji je bio osnova sudu da presudi i dosudi ovoliki iznos naknade štete. Koji će to Vrhovni sud pri ovakvom stanju stvari promijeniti ovakvu presudu? Vama je, razumijem Vas u građanskom smislu, neprijatno da priznate ove stvari, ali je neshvatljivo, neprihvatljivo da sa mjesta predsjednika Vlade u situaciji kada je greškom državne administracije čiji ste Vi glavni šef nastupila šteta po državu, koju ja kažem, koja će iznositi i preko 10 miliona evra. Da je korisnik te štete, štete po državu, a korisnik je Vaš rođeni brat, da nemate poseban osjećaj odgovornosti da se čim prije utvrdi odgovornost za sve ovo što se desilo.

Ja iza toga imam, čini mi se, apsolutno pravo i argumentaciju da kažem da je ovo potpuno smišljeni scenario. Dakle, nemoguće je realno procijeniti da država 2008. godine proda jednu lokaciju i da se obaveže ugovorom da je za dvije godine oslobodi. Da u međuvremenu Aco Đukanović preko Glavnog grada obezbijedi da se na toj lokaciji nacрта objekat od 10 etaža, koji mu je kasnije bio osnova da kao

dokaže da je izgubio dobit od sedam miliona i sedamsto hiljada evra. Da država bez ikakvog razloga odustane od izvršenja ugovorne obaveze. Da Aco Đukanović činjenicom što je napisao 10 pisama ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Gospodin Aco Đukanović...

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

...obezbjedi sebi da mu za svako pismo da bude dobar milion evra. Gospodine Đukanoviću, biću veoma direktan: Kome Vi možete realno objasniti, ubijediti ga da od tih 10 miliona koje će dobiti Vaš brat na ovaj način nećete i Vi dobiti dio?

Aco Đukanović se već pokazao dobrim bratom ili stricem. Samo da kažem, predsjedniče, završavam ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Kaluđeroviću, samo trenutak.

On je gospodin Aco Đukanović, nije Aco Đukanović.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Gospodin Aco Đukanović, građanin je Aco Đukanović.

Prije nekoliko godina on je, to su podaci iz Vašeg imovinskog kartona, Vašem sinu poklonio poslovni prostor oko 450 m² koji se rentira po Vašem izvještaju iz kartona 11 hiljada mjesečno, 132 hiljade evra godišnje. Mi smo, gospodine Đukanoviću, po Usatavu, država socijalne pravde. Vi ste prvi čovjek vlasti već punih 20 godina u kojem je došlo do najvećeg raslojavanja i najvećeg

jaza između malog broja bogatih i ogromnog broja siromašnih. Dakle, govori se o 20 multimilionera u Crnoj Gori čija se imovina u prosjeku procjenjuje ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Kaluđeroviću, to nije predmet pitanja.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Ja mislim da je veoma vezano za ovo pitanje. Govorimo o ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Jeste, ali je isteklo vrijeme.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

U redu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Znači, gospoda su oni koji nijesu tu, a predsjednik je predsjednik. Nije gospodin Milo Đukanović, jer gospodina Đukanovića ne bismo zvali na ispitivanje nego predsjednika zovemo.

Znači, predsjednik Milo Đukanović, a gospodin Aco Đukanović.

Hvala.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Kaluđeroviću, drago mi je da ste nastavili polemiku ovim povodom jer se pokazalo u nastavku da Vam, da kažem, činjenice nijesu toliko

važne, ni da Vam principijelni aspekti ovog pitanja nijesu toliko važni, već da ste prešli na politički teren insinuiranja, da je ovdje riječ o nekoj korupciji čiji sam i sam subjekt i prešli ste na teren meni vrlo omiljen teren razgovora o moralno-političkim aspektima, pa ću Vam u nastavku razgovora kazati šta mislim na tu temu.

Prethodno, zbog javnosti, važno je da razjasnimo još jednom ovaj dio koji se tiče pravno-političkog aspekta. Vi ste postavili pitanje zbog čega nije pokrenut proces utvrđivanja odgovornosti za nastalu štetu. Kazao sam Vam, zbog toga što je postupak u toku i nijesam polemisa sa prvim dijelom Vašeg pitanja u kojem ste se pozvali na presudu Višeg suda. Vi ste sada u Vašim naknadnim komentarima mene pitali da li sam čitao presudu Osnovnog i Višeg suda. U pravu ste, ne. Jer nemam vremena za te stvari i ne zanima me, iskreno da Vam kažem, i neću je pročitati ni nakon ovoga jer ima ko o tome da brine. Ali, se ja dakle, nijesam uopšte osvrtao na to pitanje, nego sam Vam kazao da je Zaštitnica imovinskih interesa države pripremila Predlog za vanredno preispitivanje navedene presude i da dok ne vidimo šta misli Vrhovni sud na tu temu, nema mjesta pokretanju odgovornosti za eventualno nastalu štetu, jer ćemo vidjeti da li je šteta nastala, kao rezultat čega je nastala i ko je za nju odgovoran.

Hajde malo da pređemo na ovaj drugi teren, gdje ste pokušali da steknete političke poene. Dakle, dozvolite da Vas podsjetim na nešto što Vi znate, ali je dobro da znaju i ljudi kojima se obraćate preko malih ekrana.

Milo Đukanović nije predsjednik Vlade u vremenu kada se ovaj posao događa. Sve što ste Vi govorili se događa 2012. godine, kada Milo Đukanović nije predsjednik Vlade. Toliko o činjenicama.

Drugo, bez obzira što ste se saglasili sa mnom citirajući dio odgovora na jedno od prethodnih Vaših interesovanja o tome da bi Aco Đukanović trebao imati ista prava kao i svaki građanin Crne Gore, očigledno da je u Vašoj podsvijesti

nastanjeno nešto što bi ga trebalo kao i svakog ko se tako preziva svrstati među građane drugog reda. Ne, sa tim nemam problem.

Znači, možete koliko god hoćete ovdje prozivati na tu temu, ja ću Vam kazati. Nećete me postidjeti zato što je Aco Đukanović moj brat, niti zato što je živ, niti zato što učestvuje u društvenom životu Crne Gore. Naprotiv, naprotiv.

Znači, on ima sva ona prava koja imaju i svi drugi građani Crne Gore. On je učestvovao na javnom tenderu, dao je najbolju ponudu, pobijedio je, čekao je, platio je /Prekid/ godina nakon isteka rokova da se ispuni obaveza prema njemu. Nije ispunjena, upozoravao je 10 ili 12 puta, kao što ste rekli, na ispunjavanje obaveze. I šta bi sad trebao? Da se iseli iz Crne Gore zato što mu je brat premijer? Ne. Znači, pred sudskim je istancama i sudske instance sude njemu kao i svakom drugom i ako mislite da me zbog toga postidite i učinite, da kažem, moralno skrušenim, ni slučajno.

Drugo, slažem se sa Vama samo u jednom, da bi svaka istanca u državnoj infrastrukturi morala da pažljivo vodi računa o zaštiti svih, uključujući imovinske interese države. Da li je Vlada u tom trenutku postupala u skladu sa interesima tadašnje zaštitnice imovinsko-pravnih interesa države Crne Gore, da li se ponašala najracionalnije, da li je obezbijedila oslobađanje imovine i ustupanje onome ko je platio, da li je nakon toga eventualno ušla u postupak nagodbe, ili se ispravno opredijelila za suđenje, znaćemo nakon što sudski postupak bude okončan. Ali do tada, sa indignacijom apsolutno odbijam sve Vaše insinucije. Ja znam da biste Vi željeli da ovaj i svaki drugi povod iskoristite za priču o korupciji. Ja Vam ne sporim, gospodine Kaluđeroviću, da stvari u životu gledate iz Vaše prizme. Možda da je Vaš brat premijer, možda biste Vi postupali tako i bili subjekt korupcije. Ja nijesam. I sve dotle dok se dok ne budete imali bilo kakvu osnovanu sumnju kojom ćete potkrijepiti takvu tvrdnju, ja moram da Vam kažem da ja to zaista sa najdubljom indignacijom odbacujem.

I da završim odgovor na Vaše pitanje. Naravno da neću podnijeti ostavku, jer se u ovom slučaju ne osjećam odgovornim ni za što, niti za posao koji je nastupio, a još manje za to što mi je Aco Đukanović brat. Naprotiv, ponosan sam i na svog brata i na svoju porodicu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. Izvolite. Procedura.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Gospodine predsjedniče Krivokapiću, mislim da je svima obaveza i Vama prevashodno kao predsjedniku koji vodi Parlament da javnost ne bude dezinformisana u vezi sa ovim. Ja sam jasno rekao, u pitanju je pravosnažna i izvršna presuda, pa neka predsjednik Vlade pita ministra pravde Pažina da li se ova presuda Višeg suda kojom je dosuđena izmakla dobit sa zateznom kamatom Acu Đukanoviću, koja će dostići iznos od oko 10 miliona evra, može sutra izvršiti. Može i revizija ne osporava to pravo, a još jednom da ponovim, iz presude jedne i druge se vidi da predstavnik jedne države, koji je zastupao državu u tom sporu, nije sporio da je država kriva za raskid ugovora, nije sporio nalaz i mišljenje. Čime da se žali?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ušli smo u meritum, meni se obratio.

Eventualno ministar pravde može uzeti riječ ako želi.

Znači, presuda je izvršena i ona se može izvršiti u veoma kratkom roku, koliko se meni čini za 15 dana. Ako vanredni pravni lijek bude efektivan a ona bude poništena, ta sredstva će se opet vratiti državi. To je ono što sam shvatio iz

odgovora. To je stvar koja je pred nama, vidjećemo kad se posao okonča hoće li novac trajno otići ili će privremeno otići iz državne kase.

Sljedeće pitanje kolege Borislava Banovića u ime Socijaldemokratske partije. Izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Hvala, predsjedniče Skupštine.

Poštovani predsjedniče Vlade, poštovani člani Vlade, poštovane kolege,

Moje pitanje glasi: Ulazimo u završni dio vremenskog okvira koji je od strane NATO predviđen za odluku o prijemu Crne Gore u savez. Sa više adresa smo mogli čuti posljednjih mjeseci od zvaničnika NATO-a ili zemalja članica ohrabrujuće ocjene o ispunjavanju uslova, kao i predviđanja u vezi sa samom odlukom, a takođe i dodatna očekivanja u vezi sa većom podrškom u javnosti.

S druge strane, od dijela političkih i drugih aktera, koji smatraju da Crna Gora ne treba da bude dio Alijanse, akcenat se stavlja upravo na ovaj proctor, tj. podršku javnosti. Čini mi se prvenstveno širenjem straha u javnosti od dvije navodne opasnosti koje bi pridruživanje izazvalo: jedna je prijetnja od ekstremista i terorista na vjerskoj osnovi, bolje rečeno, lažno manipulativno korišćenje vjerske osnove od strane ekstremista, a druga opasnost po njima bile bi štetne posljedice u odnosima sa nekim velikim zemljama, Rusijom, Kinom i slično.

Mislim da su Vlada i drugi državni organi, politički akteri, partije, NVO, mediji uložili odgovarajući napor u unapređenju stanja i rezultata u oblastima u kojima smo bili u "minusu" i da svakako treba nastaviti sa konstruktivnim reformskim pristupom do same odluke ali i nakon nje.

Kako u Vladi i Vi lično vidite preostalih nekoliko mjeseci do te odluke? Čime, kojim aktivnostima ih treba ispuniti? I posebno na koji način treba pristupiti razjašnjenju "argumentacije" koju oponenti plasiraju?

Obrazloženje: Ova tema je često u Skupštini Crne Gore, gotovo svakodnevno u medijima. Međutim, smatrao sam važnim da još jednom razgovaramo o njoj i u ovoj formi i da čujemo Vaše viđenje predstojećih aktivnosti i ponašanja, prvenstveno zagovornika pridruživanja u NATO odbrambeni bezbjednosni savez.

Dodao bih kratko ako ne zamjerate obrazloženje i dodatno. Već smo ponavljali dio te argumentacije, ali mislim da je korisno a imam vremena da ga ponovim. Za svaku zemlju je od izuzetne važnosti široka saglasnost političkih aktera oko osnovnih strateških, bezbjednosnih, unutrašnjih i međunarodnih opredjeljenja i interesa zemlje. To je jako bitan faktor za kvalitetnu raspravu i definisanje kvalitetne politike i pronalaženje održivih rješenja i u drugim oblastima. Dakle, mislim da je i osnov za kvalitetnu ukupnu politiku zemlje i u drugim oblastima ta saglasnost oko bezbjedonosnih, spoljno-političkih prioriteta i interesa zemlje. Ozbiljne stabilne zemlje i politički akteri u njima to dokazuju u svom iskustvu u svojoj praksi, gdje je to tako.

Dakle, gdje postoji osnovna fundamentalna saglasnost oko osnovnih bezbjednosnih i međunarodno-političkih strateških pravaca i gdje to nije tačka spora i svađanje stalnog te zemlje su u principu stabilne i politički mirnije rješavaju i druga pitanja. Nažalost, u Crnoj Gori to nije slučaj. Ali, ja mislim da se stvari pomjeraju i da sazrijevaju u toj oblasti. Negdje možemo tražiti objektivne okolnosti naše državne istorije skorije i duže, zbog čega to nije tako, zbog čega se razlikujemo u tim ključnim spoljno-političkim i unutrašnjim bezbjednosnim pogledima. Kad kažem da se stvari pomjeraju, mislim da se to stvarno dešava i kao jedan od pozitivnih primjera, žao mi je što kolege nijesu tu, ali ne želim na ni jedan način da u negativnom kontekstu dovedem ono što su uradili, nego naprotiv, pozitivan je prijem čini mi se Pozitivne Crne Gore, koja je prethodnih dana

otprilike parafraziram, kad kažem ovo prethodno izvinjenje. Kako sam ja to doživio.

Ne slažemo se oko mnogih pitanja, protivimo se i predlažemo druga rješenja u mnogim pitanjima, ali dijelimo stavove strateških politika u ovim oblastima i daćemo doprinos njihovom ostvarenju.

Dakle, to je neki pristup koji se meni lično dopada na političkoj sceni Crne Gore. Da ono što smatramo da je važno, da je nacionalni interes podržavamo, da dijelimo naravno odluke i odgovornosti. A oko ostalih stvari oko kojih se razlikujemo da svako radi na način na koji misli.

U dodatnom nadam se imaću prostora da obrazložim svoje viđenje argumentacije, ali bih volio da čujem i to kako Vlada namjerava odgovoriti na ovu argumentaciju negativnu da tako kažem. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Banoviću.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani poslaniče Banoviću, Crna Gora se nalazi u završnoj fazi ispunjavanja obaveza iz intenziviranih i fokusiranih razgovora, koji se sprovode paralelno sa akcionim planom za članstvo. Alijansa putem ova dva mehanizma prati reformske aktivnosti Crne Gore, fokusirajući se na obavještajni sektor, vojno-odbrambeni sistem, vladavinu prava i podršku javnog mnjenja.

Ovo je proces koji je omogućio da se partnerski odnos sa predstavnicima članica i NATO tijela. Mjeseci pred nama, kao i prethodni period biće obilježen intenzivnim kontaktima i dodatnim naporima u cilju dobijanja poziva za članstvo. Tokom juna Crnu Goru je posjetio generalni sekretar NATO Jens Stoltenberg.

Nedavno su u sjedištu Saveza boravili potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija i ministar pravde. Ovih dana će Crnu Goru posjetiti ministri inostranih poslova jednog broja zemalja članica. Na jesen nas čekaju dinamične aktivnosti. Od presudne važnosti biće posjeta Sjeveroatlantskog savjeta u oktobru na čelu sa generalnim sekretarom. Do tada će biti poznate i ocjene Evropske komisije u izvještaju o napretku. Odmah nakon toga, finalizovan će biti izvještaj o sprovođenju intenziviranih i fokusiranih razgovora i petogodišnjeg nacionalnog progama MAP-a.

Sve ovo potvrđuje da je Crna Gora u stalnom fokusu NATO-a i da se na nju ozbiljno računa. Kao što ste i Vi primijetili, to potvrđuju i stavovi mnogih međunarodnih zvaničnika posljednjih mjeseci od generalnog sekretara Soltenberga i britanskog premijera Kameron, do njemačkog ministra Štanmajera i državnog sekretara Sjedinjenih Američkih Država Džona Kerija.

Posebno želim da podsjetim na izvinjenje koje je generalni sekretar NATO uputio iz Podgorice, a potom iz Brisela zbog civilnih žrtava u Nato kampanji 1999. godine. Složio bih se, takođe, s Vama da je progresu u evroatlantskoj integraciji pored državnih organa značajno doprinio i jedan broj partija, nevladinog sektora, medija i drugih društvenih subjekata. Međutim, očigledno da i pozitivni ambijent međunarodnih partnera i sve izvjesnija perspektiva članstva Crne Gore u alijansi izazivaju pojačanu nervozu u dijelu političkih stranaka, nevladinih organizacija, nekih medija i drugih aktera na crnogorskoj sceni.

Protivnici našeg članstva u NATO-u sve su glasniji. Kao i do sada, u ostvarivanju svojih političkih ciljeva oni se oslanjaju na sve brutalnije manipulacije. Bave se kreiranjem izmišljenih intervju, podmeću bizarne neistine o tome da je predsjednik Crne Gore tražio bombardovanje svoje zemlje, falsifikuju rezultate istraživanja javnog mnjenja i sl. U tu svrhu je i poziv na proteste na jesen ove godine od strane lidera dijela opozicije u crnogorskom Parlamentu. Više nego

očigledno da je primarni cilj te aktivnosti stvaranje utiska o Crnoj Gori kao navodno nestabilnoj državi koja ne zaslužuje poziv u NATO. Jasno je čiji je to interes i kome ova grupa ljudi koji žive od novca poreskih obveznika Crne Gore takvim aktivnostima služi.

Kao što ste primijetili u Vašem pitanju, u nedostatku racionalnih argumenata za ostvarivanje cilja, protivnici članstva Crne Gore u NATO pokušavaju da izazovu strah, nedoumice, čak i paniku kod naših građana. U posljednje vrijeme šire priču da bi Crna Gora mogla biti ugrožena od ekstremista i terorista na vjerskoj osnovi ukoliko postane članica alijanse. Prijetnje koje se upućuju od strane pojedinih ekstremista svakako ne treba potcijeniti, ali isto tako ni zloupotrijebiti s ciljem izazivanja straha i nesigurnosti kod građana. Da u tome ima zrnce istine, zašto bi onda takve poruke bile upućivane i Srbiji koja nema za cilj članstvo u NATO? Istina je sasvim drugačija. Terorizam je globalni fenomen koji ne zna za granice. Zato je upravo NATO za države kao što je Crna Gora najbolji odgovor i najsigurniji i najsveobuhvatniji okvir za zaštitu od tzv. hibridnih prijetnji, među kojima je i terorizam.

U istoj ravni je i pseudoargument da će članstvo u NATO nanijeti nesagledivu štetu odnosima Crne Gore i Rusije ili Crne Gore i Kine, da će ruski turisti okrenuti leđa Crnoj Gori i sl. Najbolji odgovor na to nudi nedavno istraživanje jednog od najvećih turističkih operatera u Rusiji, a tu je i Rusija, po kojem je Crna Gora i ove godine među pet najpopularnijih destinacija za ruske turiste pored Egipta, Turske, Bugarske i Grčke. To je argumentovano i povećanjem prodatih aranžmana za Crnu Goru od 3% u odnosu na prethodnu godinu. Kao što se vidi, od pet najpopularnijih turističkih destinacija u Rusiji, tri su zemlje članice NATO-a, dok je Crna Gora na pragu alijanse. Kao što se zna, u NATO ne ulaze Vlada i Parlament, niti političke partije već država. Ovo je pitanje koje se tiče svih građana. Zato je zajednički interes da se u predstojeće aktivnosti još aktivnije uključe različite društvene

grupe, politički akteri, civilni sektor, predstavnici Univerziteta, poslovne zajednice, svi društveni faktori. Želim da izrazim zadovoljstvo zbog rasta podrške javnosti koji je evidentan i sve dinamičniji kako se približava datum odluke sa izglednim pozitivnim ishodom.

Vlada Crne Gore će intenzivirati aktivnosti na ispunjavanju preostalih obaveza iz NATO agende. U našem fokusu će, prije svega, biti snaženje podrške javnosti za članstvo u NATO i napredak u oblasti vladavine prava. Mnogobrojne pozitivne ocjene koje su posljednjih mjeseci od strane zvaničnika NATO-a i zemalja članica izrečene o napretku Crne Gore daju nam osnov da sa optimizmom čekamo decembarski ministarski sastanak na kojem će se odlučiti o pozivu Crnoj Gori. Ta odluka će imati istorijski značaj za našu zemlju, ali isto tako i presudnu važnost za jačanje stabilnosti regiona. Za nas je veoma važno što nas u ovakvim nastojanjima da što prije postanemo članica NATO-a podržavaju svi naši susjedi. Siguran sam da će to biti dobra odluka i za alijansu, za evropsku i za globalnu bezbjednost. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Bilo je vrlo interesantno čuti zašto je London skoro dobio ime Londograd, zbog toga što ga zaobilaze ruski turisti. Skoro su mu ime promijenili u Londograd, a druga članica u vojnim operacijama NATO-a. Izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Zahvaljujem. Hvala, predsjedniče Vlade, na odgovoru.

Iskoristio bih zato što sam i rekao u uvodnom izlaganju da je ovo prigodna forma da o ovako značajnim pitanjima odgovaramo. Tako da bih pokušao i sa svoje strane da dam dodatnu kontraargumentaciju onome što ste Vi već rekli u odnosu na "argumentaciju" koja se pokušava plasirati ovih dana. Jedna je ovo što

ste rekli, da će tzv. islamska država osvojiti Crnu Goru i napasti Crnu Goru upravo zbog toga što imamo pretenzije prema NATO-u i jedan dio argumenta ste već iznijeli, dakle da i Srbija ne ide u NATO, pa je i Srbija na toj mapi te tzv. islamske države. Ovo tzv. koristim jer me je na to upozorio moj kolega iz Kluba koji upražnjava islam kao vjeru. Jer, islam je, što je potvrđeno ovih dana iz poruka rejsa islamske zajednice u Crnoj Gori i svih drugih poruka naših komšija i sugrađana, vjera mira i vjera tolerancije, a ne vjera ovakvih mapa koje tzv. islamska država pravi. Na toj mapi, kao što se može vidjeti, većinom su muslimanske zemlje, dakle one su prva meta napada i trenutno u svijetu, pa onda Španija i Balkan i Krim, dakle, zemlje koje nijesu niti pretenduju da budu članica NATO-a. Taj argument odmah pada u vodu samom praksom i samim iskustvom. On je netačan i kao takvog ga treba prezentovati javnosti. Nema nikakve direktne veze ta opasnost u ovoj ili onoj mjeri koja postoji sa našim budućim članstvom u NATO.

Drugi kvaziargument koji možemo čuti jeste da je NATO protiv pravoslavnih zemalja u principu, pa u tom smislu Crnoj Gori sa dijelom populacije koja upražnjava tu vjeru nije mjesto tamo. Odmah je kontraargument Grčka kao jedna od starijih članica NATO-a, gdje je stanovništvo u velikom broju procentualno opredijeljeno tako i koje nema nikakvih, koliko ja to vidim iz daljine, nijesam često u Grčkoj, smetnji u održavanju religioznog dijela svoje kulture i svoje tradicije. /Upadica/ Govorim o Grčkoj gdje je to tamo malo jače i utemeljenije, po mom utisku. Tamo je, na kraju krajeva, centar pravoslavne vjere.

Sljedeće je da je NATO protiv islama. Otprilike sa jednog mjesta dolaze te kontradiktorne argumentacije. Tu navodim Tursku kao jednu od, takođe, starijih članica NATO-a gdje je islamska vjera dominantna.

Da skratim, treba stalno odgovarati na tako netačno iznošenje podataka i argumentacije, da treba stalno ponavljati da je NATO odbrambeni savez i da niko

ne učestvuje ni u jednoj akciji NATO-a od njenih članica ako ne smatra da treba da učestvuje i da se on samo kao takav aktivira ako je neko ugrožen a ne da bi se neko napao.

Na kraju, samo da dodam, uz izvinjenje što prekoračujem vrijeme, da moramo nastaviti, ovo što ste rekli, sa svojim obavezama i do učlanjenja i poslije učlanjenja u ovim oblastima u kojima smo u nekom minusu i da moramo nastaviti da istinito i potpuno obavještavamo našu javnost i o prednostima, a i o rizicima koji svaki savez donosi. Jer, svaki savez donosi neke obaveze, i neke koristi, i neke rizike i moramo o tim rizicima objektivno obavijestiti svoju javnost. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Josip Broz Tito je 1955. godine sklopio odbrambeni pakt sa Grčkom i Turskom. To je bila trojna odbrambena koalicija Grčka, Turska i SFRJ. Još tada to nijesu bile prepreke.

Idemo dalje. Sljedeći na redu je, izvinite, sljedeća je koleginica Danijela Marković. Već mogu da platim kaznu po novom zakonu zbog ove greške, ali sam se ispravio na vrijeme, tako da se izvinjavam za kršenje zakona u 30 milisekundi, u ime Kluba poslanika SNP-a. Izvolite.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Na osnovu člana 87 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Socijalistička narodna partija ima sljedeće pitanje:

Da li je Vlada Crne Gore zaključivanjem Ugovora o davanju u dugoročni zakup lokaliteta ostrvo Lastavica sa tvrđavom Mamula, Opština Herceg Novi, sa

kompanijom Orascom development holding iz Švajcarske u potpunosti zaštitila interese države Crne Gore?

Obrazloženje. Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte donio je 15.04.2014. godine odluku o prihvatanju ponude Orascom kompanije za dugoročni zakup na 49 godina lokaliteta ostrvo Lastavica sa tvrđavom Mamula, a dana 26.01.2015. godine usvojio je izvještaj o rezultatima pregovora sa zakupcem. Vlada Crne Gore je 12. februara 2015. godine dala Predlog odluke i dostavila je Skupštini 18.03.2015. godine na izjašnjavanje. Socijalistička narodna partija kao partija koja se zalaže za ekonomski prosperitet Crne Gore i ulazak zdravih stranih investicija koje će donijeti otvaranje novih radnih mjesta i podizanju standarda građana Crne Gore, postavila je ovo pitanje da bismo ovdje možda gdje je i mjesto pravo čuli mišljenje Vlade Crne Gore i premijera Vlade o ugovoru koji je Vlada potpisala sa zakupcem 23.02.2015. godine. Šta u tom ugovoru se ukazuje od strane Socijalističke narodne partije?

Član 3 je nejasan - što se podrazumijeva pod isključivim pravom korišćenja Morskog dobra. Takođe član 3 tačka 3 bespotrebna, zato što se zna da se prvo svojine ne može steći putem ugovora o zakupu, pa iz tih razloga i član 21 glasi isto kao za oba člana, kao da istim članovima jednim i drugim zakupodavac sam sebe ubjeđuje da je vlasnik nepokretnosti koje se daju u zakup. Član 32 glasi - Zakupodavac jeste i biće do god ne zaključi ugovor kojim se predviđa drugačije puni vlasnik svih prava i stvari, pokretnih i nepokretnih, ili funkcionalno povezanih sa resortom, bez obzira na to da li postoji na datum zatvaranja ili naknadno instalirane u resortu ili su povezane sa njim. Znači, bespotrebno, zna se da je zakupodavac država Crna Gora vlasnik. Što ćemo ubjeđivati nekoga jesmo li vlasnici o ugovoru o zakupu, nije ugovor o prodaji? Član 4 koji se odnosi na dodatno pravo, odnosno dodatno zemljište - zašto nije raspisan tender i određeno zemljište na kopnu? Kad već daje se u zakup zemljište ostrva, mora doći zakupac

do ostrva. Tim ugovorom je trebalo da bude obuhvaćeno zemljište na kopnu, što je i logično da ide uz ovaj ugovor da ne bi dolazili do dodatnih prava koja nejasnoće velike unose u ugovor: koje je to zemljište, na što se odnosi, tender se ne odnosi na to i tako dalje.

U osmom dijelu ugovora postavljen je naslov - Pravo na imovinu i pravo preče kupovine, ali u ugovoru ne postoji odredba o pravu preče kupovine, jer je to ugovor o zakupu. Znači, ni jedna odredba se ne odnosi na pravo preče kupovine, a stoji u naslovu. Bespotrebno.

Članovi 23.4 i 23.5 su suprotni jedan drugom. Član 23.4 Morsko dobro koji je predmet ovog ugovora o zakupu zadržava svoj karakter javnog dobra u opštoj upotrebi, odnosno sva fizička i pravna lica imaju pravo neometanog pristupa postojećem novoizgrađenom Morskom dobru, osim onim njegovim djelovima koji ne poštuju slobodan pristup u skladu sa zakonima o migraciji ili zakonima kojima se uređuje spoljno-trgovinski problem slobodne zone, carine, kao i drugim propisima, a radi zaštite privatnih objekata ili plovni objekata za koje je na osnovu ugovora o zakupu i studije lokacije predviđeno da postaju dio privatnog projekta, a pristup kojima se uređuje zakupodavac.

Šta je to privatni projekat i kakav pristup će biti tim objektima? To je jedno od pitanja.

Suprotno članu 23.5, zakupac stiče pravo na korišćenje nadzor čitavog Morskog dobra, odnosno priobalne zone oko marine uključujući pravo na izgradnju pontona, dokova, konstrukcija i ostalog. Riječ uključujući u samom ugovoru u tumačenju znači bez ograničenja. Ovdje je jasno da ima nadzor bez ograničenja.

Najviše pažnje privlači član 24 ugovora koji se odnosi na ustupanje prava, jer ugovor se sklapa sa jednim zakupcem koji je provjeren, solventan, učestvovao na tender, izbran, prošao sve zakonske procedure vezane za ugovor, ali se članom 24.1 zakupac ovlašćuje da može u bilo kom trenutku nakon datuma potpisivanja

da prenese svoja prava i obaveze, doduše, sve ne pojedine na drugo strano društvo. Data je mogućnost daljeg prenosa, ali za prvo prenošenje odnosno ustupanje ne traži se saglasnost zakupodavca, dok se za naredna traži. Mislim nije prvo, nego naredna. Ovo znači da čim se završi datum potpisivanja zakupa, može zakupac bez saglasnosti države Crne Gore da zakupljene nepokretnosti ustupa i prenosi.

Odmah zatim u članu 24.4 zakupac nema pravo da uspostavi nikakve terete na lokaciji, da ustupi, otuđi i dijeli vlasništvo na lokaciji, niti da drži ovaj ugovor o zakupu u ime nekog drugog lica. Međutim, to već u drugoj odredbi, već u sljedećem članu 24.4, kao izuzetak - ugovorne strane su saglasne da zakupac može da uspostavi terete na svojini, na svojim pravima iz ovog ugovora. Znači, on ima prava samo zakupca, našto će on da uspostavi nije mi jasno o zakupu u cilju finansiranja izgradnje poslovanja, a zatim u članu 24.5 stoji da zakonodavac prihvata da davalac zajma stavi založeno pravo na zakupčevoj imovini, na dati zajam. Znači, ako investitor ima novac, zašto bi mi njemu davali mogućnost da on na imovini Crne Gore traži zajam i da mu priznajemo taj zajam? Toliko.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovana poslanice Marković,

Aktivnosti na turističkoj valorizaciji Ostrva Lastavica sa tvrđavom Mamula datiraju od decembra 2008. godine, kada je registrovano prvo interesovanje investitora za ovu lokaciju, pa ipak na tri raspisana javna poziva do 2013. godine nije bilo odgovarajuće ponude. Ova činjenica potvrđuje koliko je teško obezbijediti renomiranog investitora u godinama produženog trajanja evropske ekonomske

krize, posebno da je u ovom slučaju procjena visine investicije u objekat koji se već dugo nalazi u zapuštenom stanju bila ograničavajući faktor za planiranu turističku valorizaciju tog prostora. Ugovor o dugoročnom zakupu Ostrva Lastavica sa tvrđavom Mamula potpisan je 23. februara 2015. godine između Vlade Crne Gore i švajcarske kompanije Orascom development holding. Ovim ugovorom je definisan zakup lokacije 49 godina, investicioni plan vrijedan 15 miliona eura, neophodan za rekonstrukciju i konzervaciju lokaliteta u turistički kompleks kategorije pet zvjezdica, otvorenog tipa sa istorijskim zaštićenim prostorom, odnosno muzejom.

Vizija projekta je da se obnovi tvrđava Mamula očuvanja kulturnog naslijeđa i promovisanjem istorijskog karaktera ostrva, tako što bi se ono turistički profilisalo kao jedino ostrvo spa hotel sa muzejskim prostorom u Crnoj Gori. Odabrani partner je obavezan da završi investicioni program u roku od 18 mjeseci od datuma izdavanja građevinske dozvole, što se očekuje do početka 2018. godine. Hotelom će upravljati Orascom development holding. Investicionim programom kroz rekonstrukciju predviđena je izgradnja istorijski zaštićenog prostora, odnosno muzeja, 23 hotelske sobe sa recepcijom, četiri ugostiteljska objekta, spa prostora pristaništa, dva bazena, kluba za vodene sportove, naravno uz neophodnu infrastrukturu rezervoar za pitku i otpadnu vodu i trafostanicu sa agregatom. Dvije postojeće male plaže će biti sačuvane, odnosno uređene i dostupne javnosti.

Ako uzmemo u obzir hronologiju aktivnosti koje smo sproveli kako bi došli do momenta kada ovaj ugovorni aranžman treba da potvrdi Skupština, onda je odgovor na Vaše pitanje da li smo zaštitili interese države Crne Gore i njenih građana - Uvjereni smo da jesmo i to u potpunosti.

Ugovor o dugoročnom zakupu Ostrva Lastavica sa tvrđavom Mamula ne sadrži ni jednu štetnu odredbu po državu Crnu Goru i nije zaključen na štetu

javnog interesa. Njime su na valjan način predviđeni instrumenti zaštite interesa Crne Gore, počev od klauzula koje omogućavaju raskid ugovora za slučaj neispunjenja obaveza kako prije, tako i poslije stupanja na snagu, zatim ugovorene dnevne kazne za kašnjenje u realizaciji investicionog programa, pa do uvođenja posebnog tijela supervizora kojeg će činiti eksperti različitih struka sa mandatom da kontinuirano prate realizaciju investicionog programa i uspunjenje ugovorenog standarda, rekonstrukcije istorijske tvrđave u hotel sa pet zvjezdica.

Ugovorom je definisana fiksna i promjenjiva zakupnina. Fiksna zakupnina se sastoji iz dva dijela i podrazumijeva 1,5 eura po m² zemljišta za 31.848 m² i 0,9 eura po m² akvatorijuma za 8.886 m². Promjenjiva zakupnina od 2% ukupnih prihoda dogovorena je na ime zakupa lokaliteta. Budući hotelski rizot će biti otvorenog tipa, dakle dostupan javnosti, što je bio uslov sadržan u javnom pozivu i tenderskoj dokumentaciji, kao i u ponudi investitora.

Direktni benefiti je od realizacije ovog ugovora se ogledaju u investiciji vrijednoj 15 miliona eura, prihodima na osnovu poreza i doprinosa u visini od 7,5 miliona eura u prvih deset godina zakupa, kao i prihodima od oko 1,1 milion eura po osnovu fiksne i varijabilne zakupnine. Takođe, i u otvaranju oko 200 novih radnih mjesta u procesu izgradnje objekta i do 150 radnih mjesta u kasnijem radu kompleksa. Rekonstrukcija tvrđave vršiće se u skladu sa konzervatorskim uslovima, koji su definisani tokom pregovora sa investitorom i oni će biti sastavni dio glavnog projekta. Uprava za zaštitu kulturnih dobara u skladu sa zakonom posebno se nadzirati izvođenje radova, pored nadzornog organa i supervizora. Ovdje želim posebno da napomenem da smo analizirali komparativna iskustva, posebno špansko, u ovoj oblasti koja su nam poslužila kao primjeri dobre prakse u razvoju kulturnog turizma.

Posebno ukazujem na činjenicu da smo ugovor sklopili sa kredibilnim partnerom kompanijom Orascom. Radi se o kompaniji koja u Evropi posluše u

Švajcarskoj, Velikoj Britaniji i Crnoj Gori, gdje realizuje projekat Luštica bay vrijedan 1,1 milijardu eura, koji predstavlja najveću grinfild investiciju u Crnoj Gori i u ovom dijelu Evrope. Kompanija zapošljava više od 18.000 radnika, kotira se na švajcarskoj i egipatskoj berzi, posluje sa uglednim i priznatim hotelskih operaterima.

Turističkom valorizacijom ostrva Lastavica i tvrđave Mamula dobijaćemo potpuno novi turistički proizvod. Restaurirani spomenik kulture koji će doprinijeti podizanju kvaliteta ukupne turističke ponude naše zemlje, kao i muzejski prostor posvećen antifašističkoj istoriji, koji nije postojao na ovom mjestu.

Takođe, dobićemo novu jedinstvenu destinaciju koja će privući sve strukture turista kao unikatan proizvod koji uključuje odmor, hotelsku ponudu i kulturne programe. Realizacijom projekta stimuliše se i ekonomski razvoj Opštine Herceg Novi kroz razvoj malog i srednjeg biznisa u funkciji poslovanja budućeg turističkog rizorta, a obezbjeđuje se i kvalitetna zaštita okoline kroz izgradnju infrastrukture. Dakle, ovim ugovorom na odgovoran način se afirmiše državni interes da naš razvoj zasnivamo na održivim principima kroz adekvatnu zaštitu i poštovanje autentičnih i kulturnih istorijskih vrijednosti. I jedna rečenica za kraj.

Vi ste u obrazloženju Vašeg pitanja komentarisali više članova tog ugovora. Vjerujem da je razumljivo da forma razgovora u okviru Premijerskog sata nije najbolje foma za razgovor o članovima ugovora.

Imam na umu da je nadležni minister, koliko znam, razgovarao sa svim zainteresovanim poslaničkim klubovima u Parlmentu o sadržaju ovog ugovora uključujući članove o kojima ste Vi govorili i takođe imam na umu da je ovaj ugovor na raspolaganju poslanicima u susret raspravi koja će se voditi na skupštinskom zasijedanju do kraja jula, gdje će opet predstavnici Vlade na čelu sa ministrom biti raspoloživi za razgovor o svakom konkretnom članu ugovora.

Dakle, vjerujem da nije neopodno da sada ja odgovaram o pitanjima koja se tiču konkretnih ugovornih klauzula. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite, kolegice Marković.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Ja sam postavila pitanje kroz članove ugovora, jer ugovor je važan. Znači, on se sastoji od članova i na osnovu tih članova dolaze obaveze države Crne Gore i zaštite interesa. Upravo ću samo komentarisati jedan član, a to je jako važna tema koja će biti ovdje pred poslanicima. Crnogorska javnost mora da zna nešto da ne bi manipulisali preko medija o članovima ugovora, o pravima, o prodajama, o korupcijama. Moramo biti decidni pri svakom članu, a ovaj jedan član je jako bitan i odnosi se upravo na ustupanje.

To je član 24.5 - Zakupodavac prima k znanju i prihvata da trećim licima koja odobre zajam zakupcu može biti dato založno pravo na određenoj zakupčevoj imovini uključujući i ugovor o zakupu. Znači, založno pravo na zakupljenoj nepokretnosti koja je vlasništvo Crne Gore.

Zakupodavac je saglasan, kada je to potrebno, prikladno da zakupčev zahtjev prizna predmetno pravo odgovarajućih zajmodavaca trećih lica direktno tim zajmodavcima. Dalje, član 24.6 - Na zakupčev zahtjev, zakupodavac zakupljuje direktne ugovore sa zajmodavcima. Kroz ove članove omogućavamo ako je to izabrani partner, ako je to izabrani zakupac koji učestvuje sa 15 miliona, koji ima imovinu, provjeren, solventan zašto bi njemu davali neki sad zajam, ako ne bi bolje formulisali ovaj član sa boljim formulacijama i osiguranjima.

Gdje sam postavljala kroz članove, isključivo pravo na Morsko dobro, to je isključivo pravo i shvata se kao neograničeno pravo. Neograničeno pravo što je

izazvalo i revolt građana Herceg Novog i na negativan jedan stav prema ovom ugovoru, pa je bolje ga ovdje razjasniti pred javnošću, nego da to ostane tako kako smo ga postavili, a odredbe su nejasne.

Dodatno parvo, isto nijeste mi dali odgovor jer ne bavite se članovima, ali tim koji radi ovaj ugovor i ministarstvo trebaju da povedu računa da ova odredba bude precizna jer je jako bitna. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Između ostalog, bitna je i procedura. Ako ustanovimo proceduru, imaćemo manje problema. Jedini način da nemamo te probleme je da anblok odbijamo ugovore i da ministarstva koja hoće da dobiju prolaznost u Parlamentu za ugovore, te nacрте ugovora prvo rasprave i obezbijede njihovu podršku, neću reći njihovu zakonitost, mada bi to morala, prije svega, biti zakonitost, pa tek onda da ih dostave na usvajanje. Jer, ovako, odbijate anblok akt zbog jednog ili dva člana.

Naravno, jedan član je dovoljan da promijenite istoriju, a ne svojinu, ali ministarstva koja bi htjela da dobiju podršku u Parlamentu za neke ugovore morala bi dostaviti u formi nacрта, ispraviti greške. Jer, kada dođu ovako, ne možete ih popravljati. Možete ih anblok prihvatiti ili odbiti. Postoji engleska riječ, jer ne mogu reći našu riječ da se sjetim. Greška koja se onda ne može ispravljati u detaljima. O ovoj proceduri sam baš govorio, želio da izbjegnem ovakvu nesaglasnost oko jednog člana, jer taj jedan član će srušiti čitav ugovor ako je nezakonit. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Poštovani predsjedniče, poštovana Skupštino, poštovani građani, predsjedniče, ministri, uz izvinjenje što uzimam riječ, ali me ponukalo ovo što sada predsjednik Parlamenta komentarisao povodom premijerskog pitanja

koleginice Marković Vama, samo da ukažem da Vlada ima obaveze upravo shodno onome što je Parlament glasao kada smo donijeli odluke vezane za Lušticu Tivat, Lušticu Herceg Novi i Kumbor da Vlada Crne Gore ima obaveze da shodno tim odlukama izvještava Skupštinu Crne Gore o realizaciji tih ugovora.

Ja znam kao predsjednik Odbora za ekonomiju, finansije i budžet koji prati taj dio pisao pismo, dopis da Vas podsjetim da mi još uvijek nemamo izvještaj o realizaciji ugovora Luštica Tivat i Luštica Herceg Novi od 2009. godine i Kumbor od 2012. godine.

Molba, obraćanje Vama. Koristim Premijerski sat i obraćanje i predsjednika Parlamenta da do rasprave ove dvije važne teme kako god da se ta rasprava završi ovaj Vaš dio obaveze izvršite. Dostavite nam informaciju kako teku realizacije ovih krupih investicija o kojima je Parlament već donio odluku, a da bi zaista imali taj partnerski odnos Vlada - Parlament, jer dijelimo odgovornost vezano za ove projekte. Toliko i hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nije izašao iz procedure. Upravo je proceduralna obaveza da se dostavlja izvještaj iz ugovora. U svim tim ugovorima stoji da je obaveza Vlada da najmanje jedan put godišnje informiše Parlament. Znači to je bio predlog Vlade ne naš, tako da ga mi nijesmo nametnuli. To je bila dobrovoljna odluka Vlade da izvještava Parlament. Nije nametnuto, nego je dio odluke koju smo usvojili zajedno i dio ugovorne obaveze.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Prvo, uz znak uvažavanja za ovo što je govorila poslanica Marković, ali i na liniji zaključne riječi povodom prvog dijela njenog pitanja, a opet u saglasju sa

Vašim komentaram i komentaram gospodina Damjanovića, zaista mislim da je pametno i u interesu svih nas da vodimo računa i o proceduralnim aspektima.

Mislim da je Premijerski sat ustanovljen da bi se jednom mjesečno premijer doveo u Parlament da se razgovara o pitanjima koja su zaista iz nadležnosti Vlade, ali rekao bih ne o svakom pitanju iz nadležnosti Vlade, nego o onim posebno važnim političkim pitanjima za koja posebnu odgovornost nosi premijer, odnosno predsjednik Vlade. Prosto podrazumijevam da ona pitanja koja vas zanimaju iz rada nekog resora može interesovanja njih zadovoljiti kroz poslaničko pitanje svakom konkretnom ministru. Takođe, kada imamo sjednicu Parlamenta, a podsjetio sam ona će biti do kraja jula, gdje ćemo razgovarati o ovom pitanju kakvo je pitanje Ugovora o zakupu na 45 godina prostora ostrva Lastavica sa tvrđavom Mamula, onda vjerujem da je to neizostavno dobra prilika da ovlašćeni predstavnici Vlade, koji su od početka učestvovali u proceduri, koji su učestvovali u pisanju svake konkretne ugovorne klauzule, odgovaraju na vaša interesovanja. Predsjednik Vlade, pretpostavljam i sami znate, nije ni formulisao te odredbe, niti je najpozvaniji da ih tumači. Svakako stojim iza toga, jer je Vlada dala zeleno svjetlo za to, ali sve detalje na tu temu mogu mnogo kompetentnije i direktnije odgovoriti ljudi koji su radili na tom projektu.

Moja sugestija je, predsjedniče Parlamenta, da ovu priliku našeg obaveznog susretanja jednom mjesečno iskoristimo da razgovaramo o najvažnijim političkim pitanjima. To je to.

Drugo, ovo što je govorio gospodin Damjanović, nema nikakve sumnje, sve što je naša obaveza mora biti izvršeno. Pogledaću ovo što ste mi sada kazali. Ako smo negdje zatajili, ako u nekom roku nijesmo dostavili odgovor vezano za realizaciju neke od investicija, uvjeravam Vas da ćemo to u najkraćem roku učiniti. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vama.

Upravo je to bila namjera i pokušao sam da je artikulišem u ime kolega da bismo pomogli da lakše dođemo do saglasnosti da ministri za ugovore koji treba da se usvajaju u parlamentu dobiju saglasnost na nacрте. Onda neće biti problema da se u konačnom predlogu oni usvajaju. Ovako jedna odredba, ovdje se radi, kako sam shvatio, važnoj odredbi, može čitav posao da vrati na početak a što je posebno važno, kada ministar dobije saglasnost na nacrt, može da pregovara o konačnom papiru, o konačnom ugovoru. Ovako pregovara bez parlamenta, a konačnu riječ daje parlament. Zato je to procedura koja štiti ugled države, ne ni ugled Parlamenta, ni ugled Vlade. Štiti ugled države da smo ozbiljan pregovarač koji kada dogovori može to da ispoštuje.

Ovako imamo dogovor, ali bojim se nemamo ispoštovanost jer promaknu stvari koje su pravne prirode i koje su, u ovom slučaju je koleginica Marković u pravu, ako je u pravu, nezakonite. Tako da je to put da mi kao država malo popravimo svoje procedure. Dobro je to na Premijerskom satu rečeno jer premijer može, što bi se reklo, učerati u red ministre da tako radeći dođu do ugovora koji će biti prihvatani an blok, a ne odbijani an blok. To je taj politički dio koji možemo sada dogovarati u interesu afirmacije državne moći pregovaranja.

Koleginice Marković, jesam li nešto pogriješio? Izvolite, da čujem što sam pogriješio.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Premijer je danas rekao ovdje da nijesu to pitanja. Ugovori o zakupu, o kupoprodaji, o svoj imovini Crne Gore su najvažnija pitanja jedne Vlade. To je upravo zaštita interesa Crne Gore, a ujedno i moramo biti obaviješteni na koji način, da li možemo uticati da se ti ugovori izmijene, poboljšaju da ne bismo

poslije sporili te ugovore, da ne bismo sporili te prodaje, da se ne bismo onako ponašali kako se ponašamo već dugi niz godina.

Bez obzira koji je član. Citirala sam tri, četiri člana koja su ključna u ovom ugovoru i od kojih možda zavise mnogo projekti kao što je ovaj i nema, što bi se reklo, prepucavanja u vezi ugovora, nego razgovora. Ako je pogrešno formulisan, da se preformuliše i da bi se znalo tačno, precizno šta dajemo u zakup, a šta prodajemo. I nema spora. Cijeli ovaj postupak sam pratila sa pravne strane, a Vi ste iznijeli sve ekonomske dobiti koje ćete imati od ovog ugovora, koje će država imati. To nijesam sporila, pročitala sam, vidjela sam. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam. Nijesam ja pogriješio očigledno.

Premijer je samo rekao da te detalje na Premijerskom satu nije moguće raspraviti. Mi imamo tačku dnevnog reda. Iskoristio sam drugi modalitet, da nađemo pravi model našeg zajedničkog rada da bi ugled države u ugovaračkim procesima bio povećan. Jer ako država potpiše nešto, ako Vlada nešto usvoji, a to padne u Parlamentu, onda ta država nema dobre procedure dolaska do ugovora. A radi se o procedurama koje nas štite. To je potrebno obezbijediti. Da ministarstva koja pregovaraju dobiju saglasnost na nacрте tih dokumenata prije nego što ih pošalju Vladi na potpisivanje, da bi onda dokumenti došli u parlament i država bila kredibilan ugovarač.

Ovako kada ugovori padaju u parlamentu, država nije kredibilan ugovarač sa bilo kim. Negdje davno sam naveo primjer Portugalije koja je u 15. vijeku sklopila Ugovor sa Ujedinjenim Kraljevstvom o prolasku brodova. Taj ugovor je važio u 20. vijeku za prelet aviona Britanskog Kraljevstva preko Portugalije. Znači, šest vjekova je taj ugovor izdržao jer je dobro ispregovaran i bio stabilnoj državi

stabilan osnov za odnos sa drugim državama. Mi moramo ući u jasne procedure koje čuvaju kredibilitet države. Bojim se da sada imamo problema oko toga.

Predsjedniče Vlade, želite li Vi neki komentar? Hvala.

Izvolite, kolega Pajoviću.

DARKO PAJOVIĆ:

Predsjedniče Parlamenta, predsjedniče Vlade, iskoristiću samo minut vezano za ovu tematiku koju ste pomenuli, a koja je meni jako interesantna.

Saglasan sam sa Vama i kamo lijepo sreće da smo ovo o čemu Vi sada govorite imali možda i prije četiri, pet ili deset godina. Mislim da je jako važno za državu da ima usaglašene stvari prije nego što dođemo do tzv. svršenog čina, ako sam dobro shvatio. Isto tako ću napomenuti, bio bih mnogo zadovoljniji da smo to možda i ranije uspostavili kao praksu, odnosno da smo možda i ranije uvidjeli to kao neophodnost. Čini mi se da bi i taj neki odnos bio mnogo zdraviji u tom nekom smislu kada su u pitanju investicije.

S druge strane, prvi put za tri godine premijer je pomenuo da poslanički klubovi koji su bili zainteresovani mogli su dobiti informacije. S obzirom da su se u medijima pojavile samo kolege iz SNP-a i dobili sve neophodne informacije, dobili smo ih i mi vezano i za ovaj projekat i za nekoliko zakona koji su u toj proceduri. S obzirom da sa ove strane vrlo rijetko govorimo neke dobre stvari kada je u pitanju rad Vlade, želim stvarno da ohrabrim tu praksu, ne znam čija je ideja. U svakom slučaju, praksa je dobra da poslanici opozicije koji vrlo često imaju samo mogućnost da se informišu iz medija ili dokumenata, sve neke eventualne nedoumice koje imaju apsolutno u jednoj direktnoj komunikaciji sa ministrom ili sa saradnicima to urade. Naravno, stoji Vaša sugestija da bi bilo još bolje da je to i prije samog potpisivanja ugovora, ali ovo želim da pohvalim kao dobru praksu. Jer,

čini mi se, koliko se sjećam, za tri godine koliko sjedim u ovom Parlamentu nikad prije nijesmo imali takvu neku praksu.

Moje poslaničko pitanje nije vezano za Mamulu, ali jeste vezano za sličnu tematiku. U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine, postavio sam sljedeće pitanje:

Koliko je crnogorskih iseljenika koji se mogu smatrati poslovno uspješnim u međunarodnim okvirima investiralo svoj kapital u Crnu Goru, o kojoj se sumi radi, koliko je novih radnih mjesta otvoreno takvim investicijama, kao i u koje je privredne grane taj novac uložen?

Juče smo ovdje čuli da cijela jedna Crna Gora živi van Crne Gore, odnosno da su procjene da je taj broj mnogo veći. Mi cijenimo da nemamo bolje ambasadore i nemamo boljih diplomatskih predstavništava u svijetu od ljudi koji su sa ovog prostora. Tu ne postoji ni problem u shvatanjima, ni problem u mentalitetu, načinu razmišljanja, a još manje u jezičkim barijerama. Čisto da bismo to sveli na nivoe ekonomije. Ako su fakti Ministarstva inostranih poslova da se godišnje u Crnu Goru slije 350 miliona eura od naše dijaspore, a nezvanično taj broj je puta dva, mi govorimo o 700 miliona eura koje naša dijaspora da li pošalje, da li investira, da li preda rođacima itd. Govorimo o 700 miliona eura na godišnjem nivou. Usporedbe radi, kada smo ovdje usvajali budžet, godišnji budžet je bio milijardu i 900 miliona eura, ali kada odbijemo 400 miliona dugova, mi govorimo o budžetu od milijardu i 500 miliona. Zašto je ovo važno?

Polovina godišnjeg budžeta države Crne Gore se na ovaj ili onaj način slije u Crnu Goru od strane ljudi koji su se iselili sa ovih prostora. Postavlja se jedno logično pitanje. U ovoj opštoj trci za investitorima gdje idemo na sve strane svijeta, kako i zašto država Crna Gora ne može na pravi način ekonomski da valorizuje toliki ekonomski potencijal? Dakle, brojka od 700 miliona eura godišnje se slije u državu Crnu Goru. Jedna fabrika za preradu voća, na primjer, borovnica u

Baru ili u Rožajama može da košta investicija 100.000 eura. Dakle, više nego očigledan primjer da mi nemamo do kraja naše razmišljanje i naše shvatanje na dobar način odnos sa dijasporom. Kada kažem odnos, meni nije samo odnos uvažavanje, diplomatska predstavništva, susreti iseljenika i tome sl. Apsolutno niko od nas nema tu problematiku. Cijeneci da smo u zadnjih godinu dana imali značajne kontakte, kada kažem značajne mislim brojne, sa našom dijasporom, mislim da bi trebalo u Vladi sa se zapitaju zašto nemamo "velikih investitora" od strane ljudi, od strane naše dijaspore, tim prije što smo upoznali veliki broj ljudi koji su spremni, i voljni, i željni da ulažu u Crnu Goru.

Ono što mi cijenimo u Pozitivnoj Crnoj Gori je da država Crna Gora sve ove strateške investitore o kojima stalno govorimo ima maltene pred nosom, ima ih svake godine, ali na nedovoljan način ih prepoznaje i to se na nedovoljan način i uvažava. Naime, iz susreta sa tim ljudima vladavina prava, transparentne procedure, ozbiljne investicije i ozbiljni razgovori su nešto što je preduslov za njihovo ulaganje kapitala. Vjerujem da je to dovoljan razlog da pričamo i na Premijerskom satu, a vjerujem da je i dovoljan razlog svima u Vladi da se dobro zamislimo zašto nemamo strateške investitore, a imamo ih sa svih strana svijeta i iz Abu Dabija, i iz Njemačke, i raznih drugih destinacija, među onim ljudima koji su se ili ovdje rodili ili su ovdje porasli i otišli od svoje zemlje. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Mi bismo neđe morali da razmislimo da ministar za iseljenike nazovemo ministrom ekonomije, jer sa tim doznakama od 450 miliona prošle godine kroz bankarske tokove i još 200, 300 kroz keš transakcije, oni su najjača ekonomska grana u Crnoj Gori i najveći prihod države Crne Gore. Tako da bismo mogli ministra za iseljenike da registrujemo kao ministra ekonomije.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani gospodine Pajoviću, investicije u koje spadaju investicije iseljenika predstavljaju najvažniji generator ekonomskog rasta Crne Gore. Kada je riječ o stranim direktnim investicijama, one su u Crnoj Gori u posljednjih deset godina činile 18% do 19% GDP-a i u posmatranom periodu su doprinijele njegovom realnom rastu od 3,2% prosječno godišnje. Nakon izbijanja razorne svjetske i evropske ekonomske krize, neto priliv stranih direktnih investicija u našu zemlju je smanjen, ali on je i dalje najviši u regionu mjereno pokazateljima po glavi stanovnika. U prethodnoj godini neto priliv stranih direktnih investicija je bio 353 miliona eura ili oko 10,2% GDP-a, dok je u prvoj polovini 2015. godine, prema preliminarnim podacima, neto priliv stranih direktnih investicija bio 185,4 miliona eura, što predstavlja rast od 19% u odnosu na uporedni period prethodne godine.

Struktura stranih direktnih investicija se može pratiti po više osnova i to po sektorima, zemljama itd. Ipak, relevantne međunarodne metodologije obrade statističkih podataka o transakcijama sa inostranstvom, kao što je metodologija Međunarodnog monetarnog fonda po kojoj se sastavlja platni bilans jedne zemlje, ni u okviru šestog priručnika o platnom bilansu u strukturi ukupnih investicija iz inostranstva ne definiše evidenciju investicija koje dolaze od iseljenika. Ova metodologija definiše načine praćenja priliva po osnovu faktorskih dohodaka, odnosno kompenzacija zaposlenih građana u inostranstvu, kao i ličnih i ostalih tekućih transfera koji potiču od građana koji rade u inostranstvu i iseljenika. Podaci se, u skladu sa predmetnom metodologijom, prikupljaju i obrađuju za potrebe sastavljanja platnog bilansa zemlje. Navedeno se odnosi na Crnu Goru.

Prema podacima Centralne banke Crne Gore, ukupan priliv sredstava od naših građana koji rade u inostranstvu i iseljenika na osnovu dokaza iz inostranstva, odnosno kompenzacija, ličnih i ostalih tekućih transfera iznosio je

358,6 miliona eura, ili 1,5% više nego u 2013. godini. U prvom kvartalu 2015. godine ukupan priliv u zemlju po navedenom osnovu bio je 87 miliona eura, ili 5% više nego u prvom kvartalu prethodne godine. Podaci o faktorskom dohotku i tekućim transferima iz inostranstva su raspoloživi i metodološki uporedivi sa ostalim zemljama, dok metodologija praćenja međunarodnih transakcija za potrebe platnog bilansa ne prepoznaje investicije iseljenika i u tom smislu ne postoje zvanični statistički podaci o ukupnim investicijama iseljenika u Crnu Goru. Ipak, možemo konstatovati da postoje određene investicije ili interesovanja za buduće investicije iseljenika, naročito u sektore poljoprivrede i turizma u pojedinim opštinama. Jedna od takvih je investicija u Bijelom Polju koja se odnosi na izgradnju fabrike za proizvodnju mlijeka, investicija koja je u toku.

Takođe, jedna od započetih investicija iseljenika u oblasti poljoprivrede se odnosi na kupovinu bivšeg pogona Titekso radi izgradnje manje fabrike za preradu voća i povrća u Gusinju. Investicija je u toku, a do sada je uloženo blizu pola miliona eura. Njenom realizacijom bilo bi zaposleno oko 15 ljudi. Pored toga, u sektoru poljoprivrede određeni broj iseljenika investira u svoju starevinu koja se uglavnom odnosi na maslinjake u Baru i Ulcinju. I u sektoru turizma imamo nekoliko primjera započetih investicija, naročito u hotelska preduzeća, kao na primjer u Petnjici gdje naš iseljenik koji živi u Švajcarskoj ulaže oko 250.000 eura u adaptaciju turističkog objekta motela koji je ranije kupio kroz proces privatizacije. Takođe, primjere investicija iseljenika u sektor turizma imamo i u drugim opštinama, poput Ulcinja i Plava. U Plavu je iseljenik koji živi u SAD investirao u kupovinu nekadašnje fabrike metaloprerade u cilju razvoja uglavnom ugostiteljsko-turističke djelatnosti i do sada uložio preko pola miliona eura.

Takođe, u Opštini Plav je započeta investicija iseljenika kroz kupovinu upravne zgrade zemljoradničke zadruge sa ugostiteljskim objektom koji je stavljen u funkciju. Dosadašnja vrijednost ove investicije je preko 230.000 eura. U sektoru

drvoprerade u Opštini Rožaje postoje šanse za moguće investicije iseljenika uglavnom iz Turske. Trenutno se na tender za kupovinu jednog dijela imovine preduzeća Gornji Ibar prijavila turska kompanija koja je u većinskom vlasništvu potomaka naših iseljenika, koja je ponudila investiciju od četiri i po miliona eura, uz zapošljavanje oko 150 ljudi na period od tri godine. Iako možemo govoriti o pojedinačnim primjerima investicija naših iseljenika uglavnom u poljoprivredu i turizam, jasno je da one predstavljaju vrlo simboličan dio ukupnih investicija iz inostranstva i svakako se u budućnosti nadamo njihovom povećanju.

Poslaniče Pajoviću, ovu priliku ću iskoristiti da podsjetim da je Vlada u junu 2015. godine usvojila Strategiju saradnje sa iseljenicima za period 2015-2018. godina koja ima za cilj očuvanje i jačanje sveobuhvatnih odnosa matice i iseljeničtva. Njome se definišu prioritetni ciljevi, nosioci poslova i aktivnosti koje u sljedećem četvorogodišnjem periodu treba da stvore neophodne pretpostavke za sistemsko kvalitetno unapređenje saradnje sa iseljenicima. Strategija u posebnom fokusu ima unapređenje privrednog partnerstva sa iseljenicima. Pored usvajanja strategije i početka njene primjene, predložen je Zakon o saradnji Crne Gore sa iseljenicima čijim usvajanjem bi se mogao stvoriti zakonski osnov po kojem bi jedinice lokalne samouprave bile u obavezi da informišu Upravu za dijasporu u okviru Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija o onim investicijama koje pokreću naši iseljenici.

Da zaključim. U narednom periodu očekujem da će se kroz realizaciju strategije saradnje sa iseljenicima i razvoj predmetne baze podataka imati preciznije informacije o različitim vrstama investicija naših iseljenika, koje će nadam se biti mnogo veće i efektivnije u odnosu na ono što procjenjujemo da imamo danas. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izvolite, kolega Pajoviću.

DARKO PAJOVIĆ:

Predsjedniče Vlade, pedantno sam zapisao investicije i broj otvorenih novih radnih mjesta koje smo imali. Ovdje smo govorili o investicijama koje sveukupno, ne računajući ono što ste kazali da najčešće ulažu u svoju starevinu, iznose nekoliko miliona eura. Pomenuli ste i 358 miliona. To je apsolutno tačan podatak, ali je i tačan podatak da još toliko uđe u državu Crnu Goru mimo banaka i mimo platnog prometa. Vratću se na početak. Sedamsto miliona svake godine. Ako računamo za dvije godine, to je milijardu i četiristo miliona. Šta rade ljudi sa tim novcem? Troše. Dakle, to nijesu investiciono-razvojni novci. To su novci, doznake koje se uglavnom šalju ljudima da bi trošili od prvog do prvog u mjesecu, jer očigledno imamo socijalni problem u državi Crnoj Gori. Govorimo o 700 miliona potrošnje, a moje pitanje na koje nijesam dobio odgovor, a volio bih da ga dobijem, je - Da li država poslije svega ovoga što ste naveli planira da preuzme, neću reći neku vrstu menadžmenta, ali neko kanalisanje, neki plan, neku vrstu animacije naših uspješnih ljudi, koji se nalaze van granica Crne Gore za povećanjem njihovih investicija u državi Crnoj Gori?

Danas, uz dužno poštovanje, najčešće se to svodi na nekretnine, njihove porodične nekretnine, za koje opet uredno plaćaju porez državi Crnoj Gori i povratak nakon 20 dana boravka. Cijenim da ako imamo toliko brojnu populaciju van granica Crne Gore, ako imamo veliki broj uspješnih ljudi takođe van granica Crne Gore, da je mnogo lakše animirati strateške investitore koji se već nalaze u našoj dijaspori, uspješne ljude, ljude sa kojima nemamo ni jezičkih problema, ni mentalitetskih problema, ni problema u bilo kakvom razumijevanju, tražiti

strateške investitore među njima, naravno uz dužno uvažavanje i potrebe i neophodnosti da strateških investitora treba da bude što više i sa svih strana.

Ono što ste takođe stalno nameće u tim susretima je, ja sam to pomenuo i pitao sam Vas da li ste se ikad zapitali zašto nemamo veći broj investicija, odgovori koje smo mi najčešće dobijali su - problematika vladavine prava, problematika transparentnosti procedura. To je najčešće dio koji njih, da tako kažem, skloni sa one trake za investicije za ulaganje u Crnoj Gori. Nije, neću reći normalno, ali nije uobičajeno da će radije da ulažu u druge države, da će radije da ulažu u druge destinacije a ne u svoju sopstvenu državu.

Da li Vlada u tom ekonomskom smislu, ako nema namjeru da ministra ekonomije imenuje za ministra za iseljenike, ima namjeru da stvori neki strateški okvir, neki plan kojim bi radila na animiranju ljudi za veća investiciona ulaganja u Crnu Goru? Ponavljam, ljudi sa ovih prostora, ljudi koji su dali značajan doprinos mnogim procesima koji su se dešavali u Crnoj Gori u posljednjih 25 godina, a ako hoćete i ranije, ljudi koji se emotivno vezani za državu Crnu Goru, ljudi kojima više znači minut televizijskog prenosa Skupštine nego tri, pet, deset ili mjesec radnih dana u državama u kojima žive, ljudi koji izdvajaju ogroman novac da bi došli u državu Crnu Goru, da bi boravili 20 dana i na kraju da bi neću reći udijelili ali ću reći transferisali 700 miliona eura svog novca ka svojim rođacima, prijateljima, poznanicima i rodbini.

Ponoviću, predsjedniče Vlade, to je pola crnogorskog budžeta. Ako bi makar 10% od toga uspjeli vi kao predstavnici Vlade sa strateškim planom da pretočimo u nova radna mjesta, investicije, došli bismo do frapantnih brojki od recimo 70 miliona eura, koje u usporedbi sa onoliko koliko nam nude drugi, kada to uporedimo sa brojem otvorenih novih radnih mjesta, mislim da za 10 godina pogotovo pitanje centralnog, odnosno sjevernog dijela Crne Gore mogli u drastično velikoj mjeri da smanjimo svu oni problematiku koja je danas tamo

prisutna, a tiče se i na to uopšte ne treba zatvarati oči, da je granica siromaštva u sjevernom dijelu Crne Gore nikad veća uz dužno poštovanje statistike. To jednostavno traži potrebu da država značajnije uđe sa nekim svojim planovima ili programima kada su u pitanju investicije. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

To je na nivou prihoda od turizma, samo što nemamo troškove.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Mislim da je tema svakako inspirativna za razgovor i vjerujem da neće biti na odmet da pokušamo da objektiviziramo sliku da bi smo i dodatno precizirali šansu koja postoji na toj slici. Ne ulazeći sada u to koliko je u pravu poslanik Pajović, da li je taj realan iznos 358 ili 700 miliona, nema nikakve sumnje, saglasan sam sa Vama da teško da smo i u toj oblasti uspjeli baš sve da evidentiramo. Prema tome, je li 400 ili 700 manje je važno. Ono što nas sve zaokuplja jeste kuda ide taj novac i da li se on može pametnije upotrijebiti u Crnoj Gori.

Dakle, tu nam je potrebno objektiviziranje slike. Mi moramo i istorijski i aktuelno primijetiti da je glavnina migracionih tokova izvan Crne Gore uglavnom bila ekonomski motivisana. Iz Crne Gore su odlazili ljudi koji ovdje nijesu mogli na kvalitetan način zasnovati svoju egzistenciju. Dakle, ti ljudi dolaze na neke prostore izvan Crne Gore, zasnivaju svoju egzistenciju i treba računati da oni sigurno makar u prvo vrijeme ne mogu biti tretirani kao potencijalni investitori. Vjerujem da tu leži i dio odgovora gdje je glavnina tog novca koji dolazi u Crnu Goru kroz razne forme iz iseljeničkih izvora završava. Završava za izdržavanje njihovih porodica, kao što ste i sami kazali, za tekuću potrošnju u Crnoj Gori. To je odgovor na pitanje kako naše porodice žive sa najčešće platom jednog zaposlenog

koja je prosječno 470 eura, ili sa penzijom tek nešto iznad 200 eura. Dakle, zahvaljujući upravo doznakama koje dobijaju od članova svoje porodice koji su se odlučili da zasnuju svoju egzistenciju izvan granica Crne Gore na kvalitetniji način i da time dođu u poziciju da mogu pomoći svoju porodicu.

Drugo, takođe, treba voditi računa da odavde odlaze ljudi iz ovog sociokulturnog ambijenta, ne iz nekog drugog. Ono što konstatujem ovdje je da imam deficit preduzetničkih znanja, a sa tim deficitom odlaze i naši ljudi u inostranstvo. Nijesu tamo oni odmah u ulozi strateških investitora negu u ulozi najčešće ozbiljnih težaka koji obavljaju teške poslove i mukotrpno formiraju svoja domaćinstva na tim prostorima.

Treće, siguran sam, takođe, na tragu onoga što ste i sami kazali kada dođu u poziciju da mogu negdje da investiraju, prije svega investiraju u poboljšanje uslova svojih domaćinstava u samoj Crnoj Gori, kao što ste kazali. Vjerovatno kupujući nekretnine u mjestima svoga stanovanja ili oni koji dođu do većeg novca na primorju ili u nekom od planinskih centrara. Dakle, pretpostavljam da je sljedeća faza faza u kojoj će oni imati i dovoljno preduzetničkog samopouzdanja i dovoljno novca da krenu u investicije koje bi bile proizvodne ili uslužne, koje bi otvarale radna mjesta i dale input crnogorskoj ekonomiji.

Bio sam u prilici da kao predsjednik Vlade putujući po raznim destinacijama gdje su brojne naše iseljeničke kolonije razgovaram sa tim ljudima, da razgovaram i sa onima koji su postali uspješni preduzetnici u drugim zemljama, da im predočim ono što su pogodnosti za investiranja u Crnoj Gori i da ukažem na slabosti. Tačno je, u pravu ste kada kažete da valjda nešto što su opšta mjesta u nabranjanju slabosti u crnogorskom privrednom, pravnom, političkom sistemu da imamo određenu nefunkcionalnost ili nedovoljno dobru funkcionalnost i efikasnost. Posebno u pravnom sistemu. Ali treba kazati da i u takvom sistemu su neki koji su renomirani investitori čitav život, po 50 ili po 70 godina tipa Pitera

Manka, i Adrijana Zeke, i Bernara Arnoa, i Danijela Rotšilda, i porodice Saviris, i Katari dijara, ovdje investirali.

Znači da se ovdje i prepoznaju slabosti pravnog Sistema, ali se prepoznaje i napor koji društvo čini da otkloni te slabosti, jer jako dobro znamo i mi i investitori da to nije stvar dobre volje i da se to neće uraditi ni za nedelju, ni za godinu, na našu žalost ni za deceniju koliko god to izgledalo depresivno. Ali prepoznaje se napor koji ulažemo i spremnost da država pruži dodatnu zaštitu onima koji investiraju u naše resurse da bi nam pomogli da razvijemo našu ekonomiju. Vjerujem da bi se sa tom logikom mogli odvažiti prije i naši iseljenici i naši investitori da dio svog kapitala ulože u Crnu Goru. Zašto to ne rade dovoljno? Mislim da dobar dio odgovora leži u ovim obrazloženjima koje sam pokušao da ponudim u prvom dijelu svog odgovora na Vaše dopunsko pitanje.

Završavam. Šta Vlada planira da uradi. Pored ovog što radimo na unapređenju pravne sigurnosti, to je upravo definisano u Strategiji saradnje sa iseljeništvom i u zakonu, gdje planiramo da uspostavimo jednu mnogo bolju, pouzdaniju evidenciju, a time čvršći kontakt sa našim iseljeništvom i da onda stvorimo uslove da kroz razmjenu podataka obezbijedimo i eventualno, da kažem, dodatne političke i druge stimulanse ljudima iz našeg iseljeničkog sastava da ulože u ekonomiju Crne Gore.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Na redu je kolegunica Ljerka Dragičević u ime četiri kluba, u ime HGI.

Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče Skupštine.

Uvažena Skupštino, uvaženi predsjedniče Vlade sa članovima Vlade, uvažene građanke i građani Crne Gore,

Moje današnje pitanje Vama, gospodine predsjedniče Vlade, glasi:

Znate li, gospodine predsjedniče Vlade, da se sprovodi tiha ali agresivna asimilacija Crne Gore?

Obrazloženje: Ja osobno, a i moja partija Hrvatska građanska inicijativa smo sigurni budite i Vi i svi građani Crne Gore za napredak i prosperitet naše države, te nas zato i veoma pogađa ova dosta agresivna i veoma vjesšto zakamuflirana asimilacija. Naime, radi se o veoma smišljenom planu promjene svih mogućih toponima u našoj maloj ali prelijepoj Crnoj Gori. Ne mogu reći da o ovome pričam u ovom visokom domu prvi put. Već sam postavljala takva ili slična pitanja ministrima saobraćaja i pomorstva i turizma i održivog razvoja, te ministru kulture. Uvijek je bio odgovor da nije njihovo područje. Sada sam se odlučila Vama postaviti ovo pitanje i nadam se pravom i potpunom odgovoru koji kako interesira mene tako vjerujete i sve dobronamjerne građane.

Također, na ovo pitanje me ponukala i najnovija tabla a koja vam je u prilogu dostavljena postavljena na kamenoj školijeri na ulazu u gradsku luku Budva. O tome kako i zašto je gradska luka Budva sa svim vrijednostima gradske luke, kao što su između ostalog i komunalni vezovi, postala takozvana marina, postavila sam pitanje ministru Gvozdenoviću, a Vama dajem samo na znanje.

Primjer Budve nije usamljen, ali je drastičan. Naša luka se od vjkada zove Pizana. Ona je projektirana od Nikole Pizana, te je tako i dobila ime. Koncesijama i zakupima došla je u ruke kapitala koji ako je tačno što se po kuloarima priča ni malo nije naivan. Više nije Pizana nego Doklea, ali to se da srediti. Ali nikako se ne da srediti to da kao što imate na tabli nigdje nema imena gdje se to nalazi. Nema ni pomena od Budve, kao što nema ni pomena od Tivta na tablama Porto Montenegro, te Herceg Novog kada je Lastavica u pitanju. Čak se i Lastavica ne

pominje nego samo Mamula, a što je narodno ime samo za fortetu na otoku. U tome da se nigdje ne nađe ni ime Crne Gore je nedopustivo. Tako nema imena gradova, a bome ni držve nigdje pomenute ni na jednom vidnom i javnom mjestu.

Mislim da je to ne samo nedopustivo već i apsurdno, jer toponimi su naučno povjesna kategorija, a ne moneta za raskusurivanje. Tako će nam se zatrijeti ime na svjetskim kartama, a dobićemo tko zna kakva imena. Ne mogu reći da takvih pokušaja nije bilo i prije. 70-tih godina prošlog stoljeća pokušala je neka elita koja je pokupovala zemlju i izgradila vikendicu u Perazića dolu promijeniti mu ime u Beogradski do, ali onda je to odmah sasiječeno u korijenu. Mislim da se mora voditi računa i kod sklapanja ugovora, te izričito treba naglasiti da se toponimi ne mijenjaju.

Kako sam i u jednom mojem ranijem pitanju ministrima rekla, ponavljam i sada - ovi u Budvi sramote ime Duklje, jer da je toliko vole ne bi 15 puta mijenjali ime firme da ne plate porez već bi poštovali državu, jer su došli gdje su objeručke primljeni, a ne samo je sramote i nagrđuju.

Odgovor sam molila i u pisanoj formi. Prilog je fotografija koju ako pokažem mnogo je tamna ne vidi se, ali uglavnom piše Doklea Marina - dobrodošli - welcome i ništa više.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Dobro, dugo su nas zvali Dukljanima, pogrdno. Čak je i jedan poslanik govorio ovdje ako hoćete da /Prekid/ zovite ga Dukljaninom. Pa smo napredovali u međuvremenu, dotle da smo počeli da se reklamiramo preko Duklje. To je dobar put koji smo prošli za ovih 20 godina.

Predšedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovana poslanice Dragičević,

Veoma cijenim Vaše kontinuirano ukazivanje na potrebu snaženja svijesti o ambijentalnim, turističkim, kulturnim i drugim vrijednostima naših gradova i države Crne Gore. Vjerujem da i to doprinosi edukaciji građana da više vode računa o očuvanju i unapređenju ukupnog životnog prostora. Bez toga ne može biti održivog razvoja, niti pretpostavki za prosperitetniju budućnost. Svoj odnos prema ovim važnim temama Vlada pokazuje i ključnim razvojnim strategijama, u čije sadržaje je utkana posebna odgovornost prema prostoru, životnoj sredini i raznovrsnoj baštini sa kojom se možemo ponositi.

Naravno, pravo pitanje je koliko uspješno implementiramo sopstvene politike i propise koje donosimo. Jedno je sigurno, naše bogate potencijale moramo koristiti sa sviješću da budućim generacijama ostavimo upotrebljive resurse koji će služiti dugoročnom napretku Crne Gore. Jednako tako, cilj nam je da uskladimo ekonomske i razvojne potrebe sa obavezom da očuvamo brojna historijska i civilizacijska dostignuća kako materijalna, tako i nematerijalna i da u našoj prirodnoj i kulturnoj baštini vidimo i neiscrpu mogućnost za afirmaciju Crne Gore i njenih vrijednosti.

Očigledno je da se mnoge domaće inostrane kompanije u cilju bolje prepoznatljivosti na našem tržištu upotrebom raznih toponima simbolički vezuju za Crnu Goru. To svakako samo po sebi nije štetno po državu, mislim na kompaniju koja poput brojnih drugih privrednih subjekata podsjeća na prvu crnogorsku državu Duklju. Možda još upečatljiviji Porto Montenegro, jedna od najuspješnijih investicija u svom imenu prepoznaje Crnu Goru, a kroz svoj zaštićeni logo i grb države. Smatram da taj trend treba posmatrati kao namjeru kompanija da i na taj način iskažu pripadnost ovom prostoru i da kroz svoje poslovne vizije prezentiraju sredinu u kojoj ostvaruju zavidne investicije.

Naravno, nikakvo skrivanje iza državnih simbola i znamenitosti nikoga ne može osloboditi poreskih i drugih obaveza prema državi. To je već pitanje kompetentnosti i profesionalne odgovornosti nadležnih državnih organa. Apsolutno sam saglasan sa Vama i potrudiću se da na dužnosti koju obavljam da država u tom cilju ubrzano unapređuje kapacitete i uspostavlja potreban autoritet i efikasnost. Uzimajući u obzir istorijska iskustva, saglasiću se sa Vama i da moramo posebno biti oprezni kada su u pitanju moguće tendencije mijenjanja samog identiteta Crne Gore. Stoga je naša zajednička obaveza da identitet države utemeljimo snažno, da više nikada od bilo koga ne bude ugrožena.

Ovo je prilika da ponovimo da nećemo dozvoliti zloupotrebu nasljeđa i naših znamenja i da je dalje snaženje identiteta Crne Gore u fokusu rada nadležnih državnih organa. Vlada Crne Gore je donijela čitav set zakona i ratifikovala niz međunarodnih konvencija, kojim se cjelovito štite vrijednosti države. Navešću kao rječit primjer odgovornosti prema ovoj problematici činjenicu da su u Krivičnom zakoniku Crne Gore uvršteni članovi koji podrazumijevaju krivičnu odgovornost lica koje ošteti, uništi ili učini neupotrebljivim kulturno dobro. Zakonom o državnim simbolima jasno se definiše upotreba simbola, kao i kaznene odredbe za sve one koji mogućom zloupotrebom narušavaju javni moral, ugled i dostojanstvo Crne Gore.

Cijeneći Vašu dobru namjeru da zaštitimo prostor i nasljeđe kome pripadamo i kroz brigu o toponimima lokaliteta gdje se realizuju strateške investicije, uvjeravam Vas da se i do sada vodilo računa, prije svega, o zaštiti crnogorskih državnih interesa, što ćemo posvećeno nastaviti i prilikom sklapanja novih ugovora sa partnerima. Kako sam već kazao, pojačavamo fokus na monitoring izvršavanja ugovornih obaveza i na osposobljavanje kapaciteta države da bude na potrebnom nivou odgovornosti.

Želim da istaknem da veoma poštujemo zalaganje Hrvatske građanske inicijative i Vaš poslanički angažman na planu očuvanja državnog identiteta Crne Gore i njenog razvoja. Zato Vas uvjeravam da ćemo sa posebnim senzibilitetom pratiti i pitanja o kojima govorite, što podrazumijeva dodatnu odgovornost svih - i građana, i lokalnih uprava, i državnih organa. Siguran sam da ime naše države ništa više ne može zatrijeti. Naprotiv, vjerujem da će tekovine 21. maja 2006. godine sve više dobijati na značaju i skorim članstvom Crne Gore u NATO, a zatim i u EU. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poslanice Dragičević, izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem na odgovoru, predsjedniče Vlade.

Saglasna sam i zadovoljna odgovorom. Jedino ovo što sam rekla za toponime, za mjesta, to se mora poštovati. To se mora poštovati. Po mom mišljenju je tu najviše kriva lokalna samouprava, a pošto se sa lokalnim samoupravama ne može razgovarati, ja sam svojedobno postavljala takvo pitanje i ministru unutrašnjih poslova u ranijem sazivu, pa mi je rekao da on ne može ništa narediti lokalnim samoupravama. Ali, 'ajdemo svi da se to uradi, da se ne mijenjaju imena, jer tu je svako najosjetljiviji i mislim da to stvarno ne vodi ničemu, a što se tiče Duklje - ako imaju čiste namjere, svaka čast. Ali, s obzirom kako se ovo sad desilo, nijesam bila sigurna u te njihove čiste namjere, a ako budem vidjela da su čiste, vjerujte da ću da se izvinim isto ovako javno kao što sam rekla.

I moram još nešto da kažem, ja sam morala da Vam postavim ovakvo pitanje poučena primjerom mog pitanja iz marta oko mari-kulture, oko luka, oko

ribarenja, oko kompletno mora. Poslije tog pitanja koje sam Vama postavila počelo je nešto da se talasa i da se nešto radi i to mi je drago i ja Vam moram zahvaliti na tome. Jer, da nije bilo takvog pitanja, vjerovatno ne bi, nego to bio još uvijek tako stajalo. Tako da je ovo moje pitanje, poučena tim, bilo 'ajde da se i ovdje krene sa te mrtve tačke da uradimo ono što možemo. Zašto mora da table budu, nemam ja protiv nijednog jezika ništa, ali zašto ne piše najprije naš jezik pa onda svi drugi? Džambo plakati, sve piše na tuđim jezicima sa svim uvažavanjima prema svim jezicima, ali ako mi ne budemo čuvali naš, jer ionako smo mali, neće nam ga niko čuvati. Pretpostavljam da ćete voditi računa kao što ste rekli, isto tako i o stavu Ministarstva i da će se stvarno nešto uraditi kao što se po prijašnjem pitanju već nešto radi. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vama.

Želite li Vi?

Naravoučenije da produžimo premijerski sat, pa će sve biti efikasnije u ministarstvima.

Kolega Almer Kalač, posljednje pitanje ali ne manje važno od ostalih.

Izvolite.

ALMER KALAČ:

Hvala Vam, predsjedniče Skupštine.

Uvaženi predsjedniče i članovi Vade, uvažena Skupštino, uvaženi građani,

Ukoliko ova pitanja, uvažena kolegunica Dragičević neće zamjeriti na ovom komentaru, u ovom Parlamentu rezultuju time da imamo bolji rezultat na terenu,

onda sam ja možda i zakasnio sa svojim pitanjem. Trebalo je reagovati još ranije. U svakom slučaju moje pitanje glasi:

Na koji način Vlada Crne Gore je prepoznala poljoprivredu kao jedan od generatora razvoja crnogorske ekonomije? Mogu li crnogorski poljoprivrednici računati na izdašniju finansijsku podršku u narednom periodu i da li je makar dio tih sredstava obezbijeđen?

Prema podacima MONSTAT-a, iskorišćenost poljoprivrednog zemljišta iznosi 43,2%. Iako to nije malo, jasno je da postoji potencijal za dalji razvoj, odnosno rast poljoprivredne proizvodnje. Zato se postavlja pitanje kako valorizovati ovaj resurs. Imajući u vidu, opet podaci dobijeni od MONSTAT-a, da je preko 95 hiljada lica radno angažovano u poljoprivredi, jasno je da postoji nesklad između ljudskih resursa i stepena iskorišćenja potencijala. To ukazuje na potrebu da se pomogne sada radno angažovanim licima da poboljšaju kvantitet i kvalitet proizvodnje.

Činjenica da se u Crnoj Gori proizvodi 36% ukupne potrošnje mesa navodi na zaključak da postoji prostor za dalji razvoj stočarstva. Preko 65% poljoprivrednih gazdinstava u Crnoj Gori bavi se stočarstvom. Smatram da ovaj sektor zaslužuje veću ne samo finansijsku podršku, već i podršku u oblasti obrazovanja kako bi se dostigao nivo proizvodnje koji bi smanjio uvoz mesa.

Podatak da preko 80% gazdinstava broji do pet uslovnih grla govori o tome da postoji potreba za povećanjem kako broja grla, tako i korištenog zemljišta. Naravno, primjer usitnjenosti u sektoru stočarstva nije jedinstven. Gotovo ista situacija je i u voćarstvu i u povrtlarstvu, gdje se oko 16 hiljada gazdinstava bavi ovom djelatnošću na svega 12.513 hektara.

Identična situacija je i u sektoru vinogradarstva. I ostali sektori poljoprivrede su takođe usitnjeni, zato je potreba za investicijama i ulaganjima u obrazovanje poljoprivrednika sve veća, a preduslov zato je udruživanje poljoprivrednih proizvođača. Podizanje standarda proizvodnje i uvođenje novih

standarda na gazdinstvima i u preduzećima je nešto što realno očekuje našu poljoprivredu. Istovremeno, povoljnih finansijskih sredstava za razvoj poljoprivrede trenutno nema u bankarskom sektoru u Crnoj Gori. Naime, banke, odnosno kreditne institucije nemaju sluha za poljoprivredu i nude veoma skupe kredite.

Na kraju, čini se da je jasno da je sada trenutak kada se mora pomoći našim poljoprivrednim proizvođačima. Znamo da je pregovaranje u poljoprivredi možda i najzahtjevnije s obzirom da pregovaračka poglavlja 11, 12 i 13 nose sa sobom skoro polovinu legislative EU koju Crna Gora mora prenijeti u sopstveno zakonodavstvo. Zato me i zanima da od Vas čujem kakvo je opredjeljenje Vlade Crne Gore i šta crnogorski poljoprivrednici mogu očekivati u narednom period. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Kalač.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani poslaniče Kalač, pravcima razvoja Crne Gore za period 2013-2016. kao inoviranim pravcima razvoja 2015-2018. Vlada je označila poljoprivredu za jedan od prioritetnih sektora. Na taj način aktuelna Vlada je jasno pokazala svoj odnos prema ovoj djelatnosti i ruralnom razvoju. I sami ste u obrazloženju pitanja kazali da poljoprivreda predstavlja važnu granu crnogorske ekonomije. Učešće poljoprivrede, uključujući šumarstvo i ribarstvo u ukupnom bruto domaćem proizvodu u 2013. godini iznosilo je preko 8%. Prema posljednjem popisu poljoprivrede od ukupno 620.029 stanovnika Crne Gore, 98.341 stanovnik je

radno angažovan na porodičnim poljoprivrednim gazdinstvima. Kada ovu brojku izrazimo kroz godišnju jedinicu rada, dobijemo 46.473 godišnje jedinice rada. Ako znamo da je jedna godišnja jedinica rada ekvivalent jednom stalnom zaposlenom, onda je jasno da je broj stvarno angažovanih u poljoprivredi blizu 30% ukupnog broja zaposlenih u Crnoj Gori.

Nedavno objavljeni podaci MONSTAT-a potvrđuju rast stočnog fonda u gotovo svim kategorijama. Takođe, zabilježen je rast proizvodnje pšeničnog brašna za 13,9%, pasterizovanog mlijeka za 10,3%, vina za 7,5%. Prema anketi o radnoj snazi sprovedene u prvom kvartalu 2015, ukupan broj radno angažovanih lica u poljoprivrednim djelatnostima je najveći u posljednja 23 kvartala ili skoro šest godina. Značajnih pomaka ima i u spoljnotrgovinskoj razmjeni. Vjerujem svjesni smo da svi crnogorski poljoprivredni proizvodi nijesu konkurentni na međunarodnom tržištu. Stoga fokus stavljamo na proizvodnju onih proizvoda koji posjeduju konkurentski kvalitet. Šansu vidimo i u proizvodnji organske hrane i trebamo biti koncentrisani na dostizanje potrebnog kvaliteta prije nego na obimu. Zato su i ciljevi koje smo postavili usmjereni na: povećanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača kroz obezbjeđivanje finansijske podrške, odnosno kroz investicije u poljoprivredu; zatim povećanje proizvodnje, smanjenje trgovinskog deficita gdje god je to moguće i naravno kreiranje novih radnih mjesta i napokon pripremu poljoprivrednih proizvođača za prilagođavanje zajedničkoj poljoprivrednoj politici Evropske unije. Pregovaračka poglavlja u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja su među najizazovnijim u procesu pridruživanja Evropskoj uniji. Ispunili smo početna mjerila u dva poglavlja, 11 - Poljoprivreda i 13 - Ribarstvo. Iako smo u poglavlju 12 - Bezbjednost hrane dobili veliki broj mjerila, najveći broj je već ispunjen. Preostalo je usvajanje seta zakona od kojih je preko deset na dnevnom redu julskeg zasijedanja parlamenta i očekujem njihovo

usvajanje. Ispunjenje mjerila je važan pokazatelj političke posvećenosti jednom od naših strateških pravaca - članstvo u EU.

Pored toga, obezbijedili smo značajna finansijska sredstva za podršku razvoja poljoprivrede. Paralelno sa realizacijom MIDAS programa, kojim je podržano 680 projekata i realizovana bespovratna pomoć u iznosu od 6,9 miliona eura, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja intenzivno je radilo na obezbjeđivanju više linija finansiranja kako bi održali kontinuitet investiranja u poljoprivredi i obuhvatili što više poljoprivrednih proizvođača. Obezbijeđeno je preko 100 miliona eura koji će se realizovati od sada u narednih pet godina. Konkretno, veći projekti u rasponu jedan od tri miliona eura finansiraće se kreditom sredstvima Abu Dabi razvojnog fonda. Obezbijedili smo 50 miliona dolara. Sredstva su namijenjena za projekte koji kreiraju nova radna mjesta i utiču na rast primarne proizvodnje, prerade i izvoza. Očekujemo da će javni poziv za ova sredstva biti raspisan tokom avgusta, a prvi ugovori potpisani na jesen. Srednji projekti u rasponu od 100.000 do milion eura finansiraće se iz sredstava IPARD programa. Obezbijedili smo 39 miliona eura. Sredstva su namijenjena za projekte koji kreiraju nova radna mjesta i doprinose razvoju prerade. Na taj način dajemo doprinos smanjenju uvoza i njegovoj supstituciji domaćom proizvodnjom. IPARD program kreće u prvoj polovini naredne godine. Mali projekti, u rasponu od 10 do 80 hiljada eura finansiraće se sredstvima IPARD like programa. Obezbijedili smo projektima koji su fokusirani na povećanje stočnog fonda i obradivih površina, prvi poziv i projektima u preradi drugih poziva. Ugovori po osnovu prvog poziva biće potpisani u roku ne dužem od mjesec dana. Naredni poziv će biti raspisan do kraja ove godine.

I na kraju, za još manje projekte, do 10 hiljada eura, na raspolaganju su sredstva Investiciono-razvojnog fonda i sredstva iz Agro budžeta. Samo ove godine sredstvima Agro budžeta do sada je podržano 50 projekata, a očekujemo

da još 50 bude podržano do kraja godine. Pored obezbjeđenja finansijske podrške za uspjeh politike razvoja poljoprivrede, veoma je važna i edukacija. Resorno Ministarstvo je organizovalo veliki broj predavanja, seminara i trening programa, a takođe i pomoglo edukaciju poljoprivrednih proizvođača van granica Crne Gore. Prošle i ove godine prošlo preko... /Prekid/ Austriju, Njemačku, Belgiju, Hrvatsku, Italiju, Tursku, Poljsku, kako bi se upoznali sa konkurencijom u Evropskoj uniji i stekli nova znanja i ideje. Dodatno, kroz TAJEKS program Evropske komisije, program PAO i bilateralnu pomoć zemalja EU ulažemo u kvalitetnu edukaciju poljoprivrednika, uz uvjerenje da bolje razumijevanje i više znanja pomaže bržem razvoju poljoprivrede u dostizanju visokih standarda koji u oblasti proizvodnje hrane postoje na međunarodnom tržištu. Mogu konstatovati da je Vlada pružila ruku svima koji žele da rade i stvaraju i da je nakon obavezne socijalne misije poljoprivredne djelatnosti danas naglasak na biznis funkciju, koju poljoprivreda u Crnoj Gori treba da ima. Time ćemo dati krupan doprinos novoj zaposlenosti, ekonomskom rastu i uravnoteženju spoljno-trgovinskog bilansa zemlje, a posebno ustanoviti put dugoročno održive valorizacije realnog razvojnog resursa kojim Crna Gora raspolaže.

Dakle, napredujemo korak po korak kako je realno gledano jedino i moguće.

Pozivam preduzetnike, poljoprivredne proizvođače, mala i srednja preduzeća u ovoj oblasti, kao i zainteresovane investitore da kontaktiraju Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i predoče ideje koje imaju.

U Vladi Crne Gore imaće ozbiljnog partnera i izdašnu podršku za njihovu realizaciju. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predšedniče Vlade.

Kolega Kalač, izvolite.

ALMER KALAČ:

Uvaženi predsjedniče Vlade, hvala Vam na datom odgovoru. Danas smo dobili popriličan broj korisnih informacija, ustvari te informacije su trebali čuti oni koji se bave poljoprivredom ili oni koji se namjeravaju baviti poljoprivredom.

Problemi u poljoprivredi su poprilično veliki. To je jedna složena oblast i smatram da bi trebalo uraditi jedno kvalitetno istraživanje na terenu kako bismo mogli rješavati te probleme. Imamo na terenu jednu paradoksalnu situaciju, pored velike nezaposlenosti u Crnoj Gori imamo jako malo interesovanje za oblast poljoprivrede. Vjerovatno zato što je poljoprivreda jedna niskoakumulativna grana. Iako je potrebna edukacija tih poljoprivrednika i standarde koje zahtijeva Evropska unija mi ne možemo dostići tako lako, pa je iz tog razloga potrebno i učiniti nešto da se čak i propisi međunarodnih kreditora za ovu oblast da ne kažem izbjegnemo već na neki način modifikujemo, a u korist što većeg broja korisnika ovih kredita.

Na terenu imamo paradokse da je iako imamo deficit te proizvodnje, proizvodnjom koju imamo ne pokrivamo ni sopstveno tržište. Imamo situaciju da su nam svi ti proizvodi jeftiniji iz uvoza, pa tako imamo situaciju da nam je mlijeko iz beogradske ili neke druge mljekare zemalja iz okruženja jeftinije nego što je domaće na našem tržištu. Stočna hrana je jako skupa, meso uglavnom uvozimo, o tome smo govorili i imamo situaciju, bez obzira što se to ne tiče direktno poljoprivrede da nam je litar vode koju ne proizvodimo već prolazi jedan tehnološki proces i pakuje se, skuplji nego što je to litar nafte u zemljama koje naftu posjeduju. Iz tog razloga kažem da trebamo izvršiti jednu kvalitetnu analizu, jedno kvalitetno istraživanje kako bismo mogli izaći u susret poljoprivrednicima. Jer, pored turizma poljoprivreda je jedna jako značajna grana. Naročito naš sjever

države ima jako velike potencijale kako za zimski, tako i za ljetnji turizam. Da ne kažem više ono bar u istoj mjeri kao i na jugu što je za ljetnji period. Ali ako bi tu oblast uvezali sa poljoprivredom, kao granom i kvalitetno poradili na uvezivanju tih oblasti smatram da bi u konačnom imali jako dobre rezultate. Agrobudžet za prethodni period, za period 2012-2015. godine bio je za poljoprivredu u 2012. godini 19 miliona 32.322,000 eura i onda se smanjivao, da bi u 2015. godini bio 13.585.000. Za /Prekid/ ćemo vjerovatno ako ne svi ono većini oprostiti zašto su tako da ne kažem mala sredstva, značajno manja sredstva usmjerena u oblast poljoprivrede. Jer, naravno imamo najvažniji projekat u Crnoj Gori a to je izgradnja auto-puta, bez kojeg sve ovo o čemu govorimo neće imati smisla ukoliko ga u dogledno vrijeme ne završimo.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Mislim da nema komentara? Imate.

Izvinite. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Ne bih želio da propustim priliku koju mi je ukazao poslanik Kalač da usaglašavajući sa njim zaista još jednom potenciram važnost osmišljenog, dugoročnog i održivog planiranja razvoja države. Ja zaista mislim da je sada pitanje neću da kažem čak ni prevelike stručnosti, nego rekao bih elementarne sposobnosti razvojnog promišljanja da uočimo šta su realni razvojni resursi Crne Gore na kojima možemo bazirati ono što želimo, na jedan dinamičan rast i intenzivan ekonomski i društveni razvoj.

Nema nikakve sumnje da smo turizam identifikovali kao primarnu razvojnu šansu i da smo već krenuli u realizaciju nekih od najznačajnijih projekata. Nažalost, još uvijek je koncentracija projekata u primorju, čak mogu slobodno kazati u jednom dijelu Primorja koji se kreće između Boke i Budve.

Dakle, drugi dio Primorja, a posebno kontinentalni dio, posebno planinski dio još uvijek nijesu krenuli u optimalnu valorizaciju svojih turističkih potencijala.

Međutim, jako je važno za ovu priliku pomenuti to na što ste Vi ukazali. Dakle, osmišljen turistički razvoj Crne Gore podrazumijeva obavezno ne bih rekao kao prateću djelatnost, kao sastavni dio te djelatnosti korišćenje poljoprivrednih resursa i proizvodnju hrane.

Ako mi govorimo da sada uvozimo oko 400 miliona eura na godišnjem nivou hrane uglavnom iz regiona, a istovremeno govorimo o tome da pravimo nove gradove u turizmu. Projekat Luštice od 1,1 milijarda znači da će tamo nastati novi grad. To je obim investicija, tamo će nastati novi grad. Osnovno pitanje je čije je to tržište, za koga mi to pravimo tržište. Za sebe i za svoje proizvođače hrane ili da uvozimo hranu odnekud drugo? Čak razumijem ukoliko uvozimo nešto iz Holandije, pošto ne možemo da prizvedemo ovdje ili s nekog drugog meridijana, ali ako uvozimo sa geografski istog područja kako je naše, onda se zaista postavlja pitanje koliko je to sve skupa racionalno. Zato mislim da priča o turizmu je ne priča i o proizvodnji hrane ne kao pratećoj djelatnosti, nego kao sastavnom dijelu iste djelatnosti i kao sastavnom dijelu iste strategije.

I zato mislim da je jako dobro da se krenulo tako ozbiljno i sistematično u projektovanje razvoja turizma na sjeveru. Dakle, projekat integralnog razvoja Bjelasice i Komova, projekat integralnog razvoja durmitorskog područja govori o tome da smo mi kroz projekat tamo prepoznali ne samo resurse za proizvodnju turizma, nego resurse za ratarsku proizvodnju, resurse za stočarstvo, resurse za šumarstvo, resurse za drvoprerađu, integralnu valorizaciju tog prostora. Zato

mislim da je jako dobro da smo konačno čini mi se u Crnoj Gori naučili određene lekcije, da smo se okrenuli jednom dobrom planiranju korišćenja naših razvojnih resursa i da smo u okviru te pažnje poseban dio pažnje posvetili proizvodnji hrane. Okolnost da, a kazao sam Vam to u odgovoru na prvi dio Vašeg pitanja, da imamo 100 miliona eura na raspolaganju sljedećih pet godina, govori da smo zaista generisali sada ozbiljna razvojna sredstva. Dakle, mi se sad već suočavamo sa problemom da imamo više sredstava, nego interesovanja za ta sredstva. Ovo Vam ne govorim kao alibi, jer nijesam od onih kojemu je potreban alibi da kažemo - imamo novac, ali nemamo preduzetništvo. Ne. Znači, ako imamo novac, sada moramo da kažem dolivamo preduzetničku pamet. Dakle, da pravimo edukaciju o kojoj sam govorio, da podstičemo nastajanje novih biznis programa u svim oblastima počev od proizvodnje hrane da smo na neki način osokolili i opremili naše preduzetnike, vlasnike malih i srednjih preduzeća da krenu sa korišćenjem resursa i da se uključe u ono što će biti finalni turistički ukupni ekonomski proizvod Crne Gore u narednom periodu.

Čini mi se da je Ministarstvo tu veoma ozbiljno posvećeno i tom poslu i poslu pregovora sa Evropskom unijom kako bismo što bezbolnije harmonizovali taj dio našeg sistema sa Evropskim sistemom. Dakle, razumijem sigurno da je i ministar poljoprivrede čuo i ove vaše ideje koje se tiču nekih dodatnih istraživanja našeg tržišta i da će vjerovatno u neposrednoj komunikaciji sa Vama uzeti u obzir Vaše preporuke. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Ovim završavamo premijerski sat, posljednji u proljećnjem zasijedanju. Sljedeći će biti u oktobru.

Hvala predsjedniku Vlade i hvala poslanicima koji su imali pitanja i komentare.

-Pauza -

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Koleginice i kolege, predlažem da nastavimo sa našom 10. posebnom sjednicom.

Nastavljamo sa poslaničkim pitanjima.

Prvo pitanje za potpredsjednika Markovića postaviće kolega Milutin Đukanović.

Izvolite, kolega Đukanoviću.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, gospodine Markoviću, dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore,

Postavio sam sljedeće poslaničko pitanje: Da li se otkrilo ko su nalogodavci i šta je bila namjera izvršenja krivičnih djela zloupotrebe službenog položaja pri dodjeli jednokratne novčane pomoći u Centru za socijalni rad poslovne jedinice Pljevlja?

Kao što je javnost upoznata, 12 građana, odnosno slobodno možemo reći aktivista DPS-a su osuđeni da su zloupotrijebili službeni položaj, dva lica, a 10 lica je osuđeno da su pomagali prilikom zloupotrebe službenog položaja u dodjeli jednokratne socijalne pomoći.

Radi javnosti da prevedemo tu se radilo o klasičnoj kupovini glasova koja je evo dobila i sudski epilog, za dva lica to je konačna presuda a za ovih 10 lica još imaju emogućnost žalbe, ali je više nego jasno da su učinjena ta krivična djela.

Svjedoci smo, takođe, da ne bude da je to slučaj jedan, da se vrlo slično nešto desilo i u Beranama. U izbornim štabovima Demokratske partije socijalista dešavalo se da se takođe dijeli socijalna pomoć, pa smo imali slučaj da je na jednom biračkom mjestu, od ukupno 700 birača, preko 40% birača dobilo neku novčanu nadoknadu da li kroz vid prevoza, plaćanja prevoza ili kroz dodjelu socijalne pomoći. Ako se uzme u obzir da na primjer na tom biračkom mjestu izlazi 65% birača, dolazimo do nevjerovatnog podatka da je gotovo 2/3 birača dobijalo neku pomoć od Demokratske partije socijalista. Analizirajući aferu snimak i ove slučajeve koji su dokazani, nedvosmisleno se postavlja pitanje ko su nalogodavci. Ovo je malo ironično - ko su nalogodavci, jer čitava Crna Gora zna da ti ljudi nijesu kupovali glasove radi sebe, nego su kupovali glasove zato što im je to naređeno iz vrha Demokratske partije socijalista.

Gospodine Markoviću, da li su državni organi, prije svega mislim na Tužilaštvo, do sad saslušali ijednog funkcionera Demokratske partije socijalista, mislim na članove predsjedništva, potpredsjednike i predsjednika partije, jer je više nego jasno da to ljudi nijesu radili iz sopstvenih razloga, nego da su to radili po naređenju vrha Demokratske partije socijalista? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Đukanoviću.

Gospodine potpredsjedniče, izvolite riječ za odgovor.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala gospodine potpredsjedniče,

Poslaniče Đukanoviću, povodom vašeg pitanja zatražio sam odgovor od Vrhovnog državnog tužilaštva koje je dostavilo informaciju Osnovnog državnog tužilaštva u Pljevljima, nadležnog za postupanje u ovom predmetu.

U dostavljenom odgovoru navodi se da je mreža za afirmaciju nevladinog sektora MANS iz Podgorice podnijela ovom tužilaštvu krivičnu prijavu dana 29.04. 2013. godine protiv Numanović Suada, bivšeg ministra rada i socijalnog staranja, zbog krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja iz člana 416 KZ-a, zatim Ajanović Jusa, direktora Centra za socijalni rad u Pljevljima i Ermina Nuhanovića, službenika toga centra, zbog krivičnih djela povreda slobode opredjeljenja pri glasanju iz člana 186 Krivičnog zakonika i zloupotreba službenog položaja iz člana 416 Krivičnog zakonika, te protiv Đačić Joke, Sokić Vanje, Mazalica Dragoljuba, Vesnić Seada, Tošić Dragana, Knežević Dušana, Strunjaš Rada, Borović Nade, Šulović Abdulaha, Bulut Sadika i Hadžalić Muamera, zbog krivičnog djela povrede slobode opredjeljenja pri glasanju iz člana 186 Krivičnog zakonika.

Nakon sprovedenih izviđajnih radnji rješenjem Osnovnog tužioca u Pljevljima 03.12. 2013. godine, odbačena je krivična prijava u odnosu na Numanović Suada, Đačić Joku i Knežević Dušana, jer nije postojala osnovana sumnja da su navedena lica počinila krivična djela za koja su prijavljena.

Istovremeno podignut je optužni predlog protiv Ajanović Jusa i Ermina Nuhanovića zbog krivičnog djela zloupotreba službenog položaja jer su kršenjem propisa Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, Pravilnikom o bližim uslovima za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite, kao i Zakona o opštem upravnom postupku vršili raspodjelu jednokratne novčane pomoći, te protiv Sokić Vanje, Mazalica Dragoljuba, Vesnić Seada, Tošić Dragana, Strunjaš Rada, Borović Nade, Šulović Abdulaha, Bulut Sadika i Hadžić Muamera zbog krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja u pomaganju.

Optuženi Ajanović Juso i Nuhanović Ermin su pravosnažno osuđeni na efektivne kazne zatvora u trajanju od šest mjeseci, kako ste i vi rekli, dok je postupak prema ostalim optuženim u toku kod Osnovnog suda u Pljevljima.

Kako se u informaciji navodi, nakon završenog izviđajnog postupka ovo tužilaštvo nije imalo dokaze za bilo kakve nalogodavce koji su učestvovali za izvršenje krivičnih djela za koja su navedeni osumnjičeni optuženi te zbog toga nije bilo razloga ni za saslušanja o kojima ste vi govorili u rukovodstvu Demokratske partije socijalista sa bilo kojeg nivoa, od predsjednika partija do članova predsjedništva. Zahvaljujem se.

PREDSJEDAVALJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem predsjedniku na odgovoru.

Da li kolega Đukanović želi komentar na odgovor?

Želi. Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Zahvaljujem na odgovoru što je pročitano šta su sve i koja su lica, ja to nijesam htio da čitam, ali odgovor je zaista frapantan.

Evo, radi argumentacije da navedem da su ova lica u ponovom postupku pred Osnovnim sudom u Pljevljima proglašena krivim. Ovih 10 lica, tačno je, to nije još pravosnažna presuda, imaju pravo da se žale.

Koliko je Crna Gora ozbiljna država dovoljno govori slučaj potpredsjednika Vlade i danas maltene drugog čovjeka Demokratske partije socijalista. Ima li danas bilo ko u Crnoj Gori da vjeruje da su ti ljudi kupovali glasove za svoj interes a da to nije rađeno po nalogu vrha, precizan sam vrha Demokratske partije socijalista? To se nije moglo raditi bez predsjednika partije, potpredsjednika, evo tu je došao i politički direktor, bez njihovog znanja.

Da se ne radi o slučajnosti potvrđuje isti sistem koji se desio u Beranama. Zamislite kad u mjesnom odboru, u izbornom štabu, kako ga zovete, postoji papir na kome piše - raspodjela socijalne pomoći. Imamo, znači, mjesni odbor

Demokratske partije socijalista da dijeli socijalnu pomoć za 40% birača sa tog biračkog mjesta. I danas, koliko je Crna Gora pravna država, govori nam i ovaj slučaj. S takvom lakoćom, gospodin Marković saopštava da neki tužilac tamo nije imao elemenata da pokrene proceduru, zakonsku, protiv nalogodavaca i nalogodavci su oslobođeni, nije bio nalogodavac niko i hoćete da ubijedite nas poslanike, a i onda građane Crne Gore da vi i gospodin Tarzan Milošević, gospodin Milo Đukanović i ostali iz vrha Demokratske partije socijalista nemaju veze sa tim.

Gospodine Markoviću, nemojte da potcjenjujete prvo nas kao poslanike, a nemojte ni da potcjenjujete građane Crne Gore. Vi nas vašim ponašanjem, odnosno zanemarivanjem činjenica tako snažnih tjerate da uradimo ono što ćemo uraditi i zašto smo već donijeli odluku. Protiv takvog načina ponašanja vašeg i vrha Demokratske partije socijalista ne postoji drugi način bez da pozovemo i što smo uradili, građane na pobunu koja će se desiti 27. septembra u Podgorici.

Gospodine Markoviću, ko može da vam vjeruje da vi i gospodin Milošević i predsjednik vaše partije nijeste naredili da se to radi? U Pljevljima otkriveno, u Beranama otkriveno, a i u svim drugim gradovima, to svi građani Crne Gore dobro znaju, isto to ste radili.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Đukanoviću, vjerujući da je u žaru dijaloga sa potpredsjednikom Markovićem napravio jedan lapsus. Dakle, u toku smo, u toku sam da je riječ o pozivu na, kako sami kažete, demokratske proteste. Sada ste, čini mi se, napravili jedan lapsus, hoću da vjerujem da je lapsus, kada ste pozvali, kazali da ste pozvali građane na pobunu, tako da moja je obaveza bila da ukažem na taj... Hvala vam, dakle u pitanju je ipak lapsus. Hvala vam na datom pojašnjenju.

Potpredsjedniče Markoviću, nemamo mogućnost.

Predlažem da kolega Đukanović postavi sada drugo pitanje za potpredsjednika Markovića. Izvolite.

Izvinjavam se, kolega Miloševiću, nijesam primijetio vaš zahtjev za proceduralnu reakciju. Izvolite, svakako.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče.

Nisam stigao na početak izlaganja, samo se vama obraćam, mislim da ste vi trebali da reagujete i da opomenete gospodina Đukanovića da barem van konteksta pitanja koje je postavio ne pominje ostale ljude koje je on pomenuo ovoga puta i predsjednika partije i mene. Pogotovo u kontekstu onoga, koliko sam ja razumio, žao mi je što nijesam bio na samom početku, vezano za Pljevlja i za Berane.

Svi smo u toku da je u Pljevljima nezavršen sudski proces. Ja stvarno neću da zloupotrijebim kao što je gospodin Đukanović zloupotrijebio govornicu, da komentarišem nezavršen sudski proces, nego da puštimo nadležnim organima da proces dovedu do kraja.

Ono što sam siguran je da niko od odgovornih ljudi u Demokratskoj partiji socijalista na čelu sa gospodinom Đukanovićem, nije učestvovao ni u kakvim radnjama koje su bile protivzakonite i ni u kakvim radnjama koje nisu bile u skladu sa Zakonom o izboru odbornika i poslanika. Hvala.

PREDSJEDAVALAĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vam.

Dozvolite, kolega Đukanoviću, da odgovorim kolegi Miloševiću na njegovu reakciju proceduralnu i da se složim sa značajnim dijelom njegove proceduralne

reakcije gdje sam ipak trebao da vas upozorim u odnosu na činjenicu da ste komentarisali sudski proces koji nije okončan. I ja vjerujem da smo da razumijemo da smo napravili presedan i da ćemo ubuduće voditi računa o tome. Ostalo cijenim da su bile vaše političke ocjene i u tom dijelu pozivam da povedemo malo više računa.

Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Dali ste gospodinu Miloševiću proceduralno što sam spomenuo rukovodstvo Demokratske partije socijalista, u tom kontekstu se mislilo. I ja tvrdim, gospodine Simoviću, da svi građani Crne Gore znaju da je to naredio, kupovinu glasova, da je naredio vrh Demokratske partije socijalista. Vi tvrdite da niste. Kad dođe, kad ovdje zaživi pravna država vjerujte mi da će se to za 15 minuta dokazati. Nijesu ti ljudi kupovali glasove zbog sebe i zbog svojih interesa.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vam.

Predlažem da pređete na vaše drugo pitanje. Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Postavio sam još jedno poslaničko pitanje potpredsjedniku Vlade gospodinu Dušku Markoviću:

Da li se politički sistem u Crnoj Gori može smatrati stabilnim imajući u vidu činjenicu da još nije implementirano izborna zakonodavstvo, kao i da postoji iskazano nepovjerenje da aktuelna vlast na kvalitetan način može da implementira te zakone? Svjedoci smo u posljednje gotovo tri godine da se pokušalo napraviti iskorak u izradi izbornog zakonodavstva.

Predstavници Demokratskog fronta na radnoj grupi već su u avgustu saopštili šta bi željeli da se implementira u tom izbornom zakonodavstvu. To je tek krajem februra i početkom marta usvojeno u ovom parlamentu sa obavezom da se implementacija, kako Zakona o biračkom spisku, tako Zakona o izboru odbornika i poslanika, odnosno dijela tog zakona koji se odnosi na elektronsku identifikaciju birača, završi do 1. januara 2015. godine. Mi smo ovih dana doznali, saznali od ministra unutrašnjih poslova da će to da bude završeno tek u martu 2016. godine.

Svjedoci smo, počev od predsjednika Vlade pa do ostalih predstavnika Vlade, da su na sve načine pokušali da opstruiraju implementaciju tog izbornog zakonodavstva, a najviše iz razloga da bi se što više izbora održalo po starom izbornom zakonodavstvu. To se najbolje manifestovalo kroz način opredjeljivanja sredstava kroz implementaciju izbornog zakonodavstva, tako smo slušali priče da njima ne pada na pamet, da ne mogu iz budžetske rezerve to da plaćaju, dok su u međuvremenu vrlo revnosno izdvajali stotine i stotine miliona evra plaćajući garancije određenim kompanijama. Kao što sad vidimo, sve se radilo da te kompanije preuzmu kasnije ljudi bliski Demokratskoj partiji socijalista, ali da bi se što prije neki poslovni odnos sa prethodnim vlasnikom završio, dok nije bilo novca za izorno zakonodavstvo.

Da li se može određeno društvo, određena zajednica smatrati politički stabilnom ukoliko ne postoji izorno zakonodavstvo? Evo, sad sve da hoće neko da raspiše izbore, šta će se desiti? U nekoj lokalnoj samoupravi može da dođe do raspisivanja izbora. Vidimo, prave se raznorazne većine i zbog čega ste toliko dugo oklijevali, odnosno zbog čega je Vlada vršila opstrukciju implementacije izbornog zakonodavstva. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Zahvaljujem se.

Potpredsjedniče Markoviću, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Potpredsjedniče, želim da prije nego što dam odgovor na drugo postavljeno pitanje, dam par komentara vezano za kvalifikacije koje je iznio poslanik Đukanović u odnosu na mene, naravno i partiju kojoj pripadam, a nisam poslovnički imao priliku da reagujem, veoma kratko.

Znači, mi dok smo ovdje ili dok sam ja ovdje, dok predstavljam Vladu i dok radim u državnim institucijama, nikada nećemo govoriti i iznositi utisak nego činjenice. Ja sam jasno u svom odgovoru saopštavao činjenice koje dolaze od zvaničnog državnog organa, a ne iz rekla kazala, pa čak i političkih utisaka. Dakle, nemate pravo da me tu upozoravate.

Drugo, u obavezi smo ako poštujemo ustavnu podjelu vlasti i ako poštujemo nadležnosti institucija da tim institucijama, da te institucije poštujemo i njihovu odluku uvažavamo. Dakle, jedini ko je ovlašćen po zakonu da utvrđuje da li je učinjeno krivično djelo jeste Vrhodno državno tužilaštvo u fazi izviđaja i optuženja, a u pogledu presuđenja sudstvo. To ne pripada ni vama ni nama. Možemo politički o tome da diskutujemo, ali odluke ne donosimo.

U odnosu na najavu za koju ste govorili da će se veoma brzo desiti, ja vidim da ste vi već pripremili mantile i kaiševe, da ćemo, izgleda ako vam to građani dozvole, ući u period u kojem će imati političke tužioce i političke sudije na platformi političke destrukcije. I neka vam bude srećno ako uspijete u tome, ali naravno imaćete na drugoj strani protivnike koji su za zakonitost, legitimitet i poštovanje Ustava.

Sada prelazim na odgovor na vaše sljedeće poslaničko pitanje. Dakle, da bi politički sistem...(Govor iz klupe). Završite, pa da nastavim.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Labudoviću, predlažem... Potpredsjednik je bio jasan.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Ne, ne, reći ću vam ako ste već pitali. Mislio sam na intenciju da se imaju političke institucije, a ne pravne institucije, jer je gospodin Đukanović rekao - kad mi dođemo na vlast u septembru, mi ćemo odmah da hapsimo, sudimo, progonimo itd. Evo, uzmite stenogram, a hapsiti i suditi se može samo na osnovu zakonom definisanog postupka.

Možda smo se razjasnili, ako prihvatate ...

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Potpredsjedniče Markoviću, dobićete naknadno vrijeme imajući u vidu da ste prekinuti u davanju odgovora. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Ne postoji politička kondicija da slušaju argumentaciju koja ne odgovara njihovim političkim stavovima, kao što sam ja pažljivo slušao njihovu.

Dakle, da bi politički sistem bio stabilan on mora biti utemeljen na Ustavu i mora djelovati u skladu sa zakonom. Dobro uređen poredak je onaj u kome postoji saglasnost oko principa pravde, što vodi ka marginalizaciji destruktivnih snaga društva i poštovanju principa legaliteta i legitimiteta.

Kada se postavi pitanje da li se politički sistem u Crnoj Gori može smatrati stabilnim u odnosu na bilo koji segment, a ne samo na implementaciji izbornog zakonodavstva, odgovor je onda jasan. Politički sistem Crne Gore je i stabilan jer

počiva na principima vladavine prave, ekonomskoj stabilnosti i sigurnost građana Crne Gore.

Sa zadovoljstvom mogu da naglasim da je Crna Gora prepoznata kao stabilna i demokratska država i kao takva dobija priznanje, svakodnevno priznanje dobija od svojih partnera, prije svega Evropskih partnera ali i zemalja u okruženju.

Dakle, Crna Gora se u smislu stabilnosti smatra faktorom stabilnosti u regionu, i učešćem u međunarodnim misijama pod okriljem Ujedinjenih nacija i međunarodnom miru i stabilnosti. Dakle, Crna Gora ne samo da je stabilna unutar nego doprinosi regionalnoj stabilnosti i naravno globalnom miru i međunarodnoj stabilnosti. Zbog toga dilema da li je Crna Gora stabilna, kako vi kažete zbog problema u implementaciji izbornog zakonodavstva, nije realna, već isključivo dnevno politička, posebno kad se uzmu u obzir činjenice, a neke ću od njih izdvojiti, uvažavajući vrijeme koje mi je na raspolaganju.

U ovom parlamentu je konstituisana poliutička volja i opredjeljenje da se ide u pravcu unapređenja izbornog zakonodavstva za koje je i do tada ocjenjivano da je veoma dobro i jedno od najboljih. I ne samo njega, već i procedura u glasačkom procesu kao jačanja Državne izborne komisije kao ključnog tijela odgovornog za zakonitost izbornog procesa.

Usvojeni su sljedeći zakoni: Izmjene i dopune Zakona o izboru odbornika i poslanika, Zakon o biračkom spisku, Zakon o ličnoj karti, izmjene i dopune Zakona o lokalnoj samoupravi, kao i Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. Oformljena je nova izborna komisija, odnosno konstituisana, osnažjeni njeni kapaciteti, a u ovoj fazi već registrujemo punu funkcionalnost Komisije u stalne aktivnosti na unapređenju unutrašnjeg ustrojstva i odgovarajućih regulativa.

U daljem odgovoru osvrnuću se na ona pitanja koja zaokupljaju pažnju političke ali i laičke javnosti. Usvajanje Zakona o biračkom spisku ... da se birački

spisak vodi i ažurira u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Radi realizacije ove zakonske obaveze Ministarstvo unutrašnjih poslova je realizovalo brojne aktivnosti, između ostalih: softversko rješenje za vođenje biračkog spiska, softversko rješenje za sinhronizaciju podataka biračkog spiska sa podacima u izvornim registrima, softversko rješenja za praćenje sinhronizacije podataka biračkog spiska sa podacima u izvornim registrima, portal za provjeru podataka u biračkom spisku i podnošenja zahtjeva za promjenu adrese, takozvani portal.birači.me; instalaciju servera koji se sastoji od servera sistema za skladištenje podataka i štampača za štampanje izvoda iz biračkog spiska.

Ministarstvo unutrašnjih poslova je softverskim rješenjima za vođenje biračkog spiska formiralo birački spisak 21.01. 2015. godine u 22 časa. Osim toga izvršene su izmjene postojećeg softverskog rješenja kojim se vode izvorni registri, pripremljene su izmjene, predlog izmjena Zakona o biračkom spisku, donijet je Pravilnik o postupku i načinu ostvarivanja uvida u službenu dokumentaciju, izrađen je Predlog uredbe o sadržaju, načinu korišćenja programskog rješenja koje će biti usvojeno na Vladi 30.07. ove godine, kao i uputstvo o proceduri objedinjavanja podataka iz postojećih biračkih spiskova, jedinica lokalne samouprave i centralnog biračkog spiska u birački spisak.

Ono što je takođe važno naglasiti je da je portal pod nazivom birači.me, pušten u funkciju 24.03.2015. godine, do sada je izvršeno 6.519 provjera od strane građana i upućeno 79 zahtjeva za promjenu adrese.

Vezano za dio programa za vođenje biračkog spiska koji se odnosi na uvid u birački spisak, jedna politička partija podnijela je zahtjev da joj se isto omogući, ali zahtjev nije realizovan iz razloga što politička partija nije stvorila tehničke preduslove. Zahtjev za dostavljanje podataka koji se odnosi na dostavu sadržaja biračkog spiska, podnijele su Bošnjačka partija, Socijalistička narodna partija,

Demokratska partija socijalista i Pozitivna Crna Gora. Traženi podaci su dostavljeni u zakonskom roku.

Ugovor o realizaciji za elektronsku identifikaciju birača sa kompanijom SINT potpisan je 07. 07. 2015. godine. Rok za realizaciju navedenog sistema je mart 2016. godine. Imali ste ovih dana priliku da vidite realizaciju tog projekta. Takođe će se sprovesti tenderska procedura za nabavku opreme za štampu poziva biračima a isporuka instalacije i opreme završiće se do decembra 2015. godine.

Za realizaciju a fi sistema predviđena je sljedeća dinamika: sprovođenje tenderske procedure oktobar 2015, isporuka instalacije i opreme mart 2016.godine.

Na osnovu izloženog može se zaključiti da su kvalitetno i uspješno realizovane obaveze koje proizilaze iz Zakona o biračkom spisku i Zakona o izboru odbornika i poslanika, te ne stoje vaše konstatacije da Vlada ne može na kvalitetan način da implementira navedene zakone, odnosno vaša konstatacija da opstruiramo implementaciju ovih zakona.

Kao što vidite, veoma uspješno se radi i na onim rješenjima za koje ne poznaje ni jedna zemlja, ni po pokušaju primjene ni po primjeni. Znao da je to bio pokušaj u Albaniji, i da je sedam dana prije izbora se odustalo. Dakle, kako vidite i po broju obaveza koje smo realizovali i dinamici da se praktično svakoga dana radi na stvaranju pretpostavki za implementaciju zakona. Ja znam, gospodine Đukanoviću, da vi to dobro znate, ali takođe znam da imate jasan politički interes da Vladu kompromitujete i ne priznate njen nesporn rad i rezultate i na tome vam ne zamjeram.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Dozvolite, kolega Đukanoviću, da ipak saopštim da je potpredsjednik Marković značajno prekoračio vrijeme za odgovor, ali sam bio tolerantan iz tri razloga. Prvi razlog je što je potpredsjednik Marković bio prekinut na početku davanja odgovora, u jednom značajnom, nekih 30 sekundi, drugi razlog je što je realno očekivati i obaveza potpredsjednika Vlade da da odgovor na postavljeno pitanje poslaniku, i treći, ja mislim da je bilo toliko činjenica koji govore o implementaciji zakona koje smo usvojili u ovom parlamentu, da je prosto toliko trebalo vremena.

Gospodine Đukanoviću, biću i u odnosu na vaš komentar tolerantan sa dozvoljenim vremenom. Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Nije problem prekoračenje vremena. Problem je izvrtanje činjenica i onoga što sam ja saopštio. Ja nijesam rekao da ćemo hapsiti, ali sam rekao da bi pravna država koja će se uspostaviti kad ode Demokratska partija socijalista, slučaj ko je naredio kupovinu glasova u Pljevljima i Beranama, što je dokazano, riješila za 15 minuta. Možete da pričate koliko god hoćete i vi i gospodin Milošević, niko vam neće vjerovati da vi nijeste to naredili, zajedno sa predsjednikom partije, da vi to nijeste naredili, osmislili, a ti su ljudi samo to realizovali. To je, gospodine Markoviću, dokaz da ovdje u Crnoj Gori postoji diktatura. Zbog čega? Kad polemishete sa nekim činjenicama nepobitnim i pokušavate te činjenice da opovrgnete, što je nemoguće, e to je diktatura. Vi nećete da čujete argumente.

A što se tiče kompetentnosti Vlade da organizuje izbore, mi smo i do sada u zakonima, ni u jednom zakonu do sad nije bilo predviđeno da mogu da se kupuju glasovi, da mogu da se kupuju lične karte, pa ste sve to radili. I sve što smo prije desetak godina pričali, sve je to kasnije materijalno dokazano što činjenjem vaših

aktivista na djelu, što aferom snimak, koja je pokazala suštinski strategiju kako se mijenja volja građana.

Mislim da danas niko u Crnoj Gori ne vjeruje da se može Demokratskoj partiji socijalista dozvoliti da bude organizator sljedećih izbora, barem što se tiče nas iz Demokratskog fronta, sa tim smo potpuno rasčistili. Ići na izbore koje vi organizujete, nemati mogućnost da vas kontrolišemo šta radite po dubini, pa baš govoreći i o raspodjeli ovih socijalnih pomoći i kompletnoj zloupotrebi državnog aparata u izbornom procesu kako bi ostvarili što bolji rezultat.

Ko su destruktivne snage? Gospodine Markoviću, kako ste došli na vlast? Kako ste došli na vlast 1990. godine, da nijeste preko nekog okruglog stola i političkog dogovora značajnih političkih subjekata. Uzeli ste monopol 1990. pobijevši jednu frakciju u savezu komunista i ni skim više nijeste htjeli da se dogovarate oko izbornih uslova, kako organizovati izbore, i to. Jednostavno koristite brutalno aparat sile, mislite da ste jači i za to vam se može. Jer, ponavljam još jednom, kad vi hoćete neke činjenice koje su svakom, apsolutno svakom jasne u Crnoj Gori da opovrgnete, to se zove, gospodine Markoviću, diktatura. A protiv diktature jedino možemo da se borimo protestima. Jer, ovaj narod je željan slobode, željan je slobode, nije je živio, nikad ovdje nije došlo do demokratske promjene vlasti. A vi hoćete da držite - mi ćemo da organizujemo izbore ako vi nećete mi hoćemo, vi ste destruktivne snage. Destruktivne snage se bore za slobodu. Je li to to, gospodine Markoviću? Došlo je, ozbiljna je situacija, 27. septembra spremni smo da se borimo za slobodu i pozivamo građane da se i oni bore za slobodu. Jer, sloboda traži ljude, gospodine Markoviću. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Đukanoviću, premda ćete možda reagovati da zloupotrebljavam ulogu predsjedavajućeg, ipak moram reagovati u smislu ispravke navoda, to je

moja obaveza. Kazali ste da nećete dozvoliti da ubuduće Demokratska partija socijalista organizue izbore u Crnoj Gori. Dakle, kolega Đukanoviću, i do sada Demokratska partija socijalista nije organizovala izbore u Crnoj Gori, nego su to činili organi za sprovođenje izbora u Crnoj Gori. Kad kažem organi mislim od biračkih odbora do opštinskih izbornih komisija, do Državne izborne komisije, u kojima su sjedeli i predstavnici Demokratske partije socijalista i predstavnici svih ostalih političkih subjekata koji su učestvovali u izbornim procesima. I prosto ne mogu da odolim a da se ne sjetim izvjave gospodina Batelija, predsjednika posmatračke misije OEBS-a kada je nakon parlamentarnih izbora 2012. godine, kazao biračima i organima za sprovođenje izbora u kojima su sjedeli svi predstavnici političkih partija, petica, a onima koji optužuju bez dokaza, jedinica.

Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Oprobana taktika Demokratske partije socijalista ponovo da svode izbore na to kako prolazi taj izborni dan. I za izborni dan smo dokazali da postoji puno neregularnosti. Bilo je dosta ljudi koji toga dana nijesu bili u Crnoj Gori, bilo je mrtvih a glasali su. O tome toliko.

Ali, suština izbora nije samo izborni dan, proces je važan čitavi gdje se zloupotrebljavaju svi državni organi zato što Demokratska partija socijalista izjednačava državu sa partijom. Nećete reći valjda da ste se toga odrekli, pa vi ste sledbenici Saveza komunista čija je ideologija bila država jednako partija, vi se od toga niste odrekli, samo što ste promijenili ime, nikad nijeste osudili iskreno jednopartijski sistem.

Gospodine Simoviću, da vas zamolimo, barem mi iz Demokratskog fronta, vaše stalno javljanje, stalno komentarisanje, kad mi pričamo poslije toga nema potrebe. Tako dovodite u inferioran položaj vaše ministre kao da oni nijesu sami

znali da se brane pa vi treba da im pomognete. Nemojte to da radite gospodine Simoviću. Od svih predsjedavajućih vi to uporno zloupotrebljavate. Nemojte to da radite.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Đukanoviću, složiću se sa vama da ste u pravu ako mi možete dati prigovor u odnosu na moje prvo reagovanje danas povodom vaše najave pobune u Crnoj Gori, to je moja prva reakcija danas bila. Složili ste se da ste napravili lapsus i hvala vam na tome. Ja se nadam da je to bio, kazali ste.

A moje drugo reagovanje je bilo ispravka navoda što je takođe moja poslovnička obaveza. Hvala vam.

Kolega Pavlović ima pitanje za potpredsjednika Markovića.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Potpredsjedniče Vlade gospodine Markoviću,

Kada ćete prekinuti ovu farsu koja traje duže od dva mjeseca, tiče se dokumenata o aferi Telekom koji su prije pola godine pristigli iz SAD i koji se navodno još uvijek prevode?

Naime, kao što dobro znate, gospodine potpredsjedniče Vlade, ja i predsjednik Pokreta za promjene gospodin Medojević smo zatarožili uvid u ta dokumenta, dakle u engleske originale tih dokumenata još 13. maja 2015. znači prije više od dva mjeseca. I od tada do današnjeg dana od toga našega zahtjeva traje sprdnja VDT-a sa poslanicima, sa Skupštinom Crne Gore, a ja mislim i samim tim sa državom Crnom Gorom. Kao što vjerujem da ste registrovali, ja sam 10. juna 2015. o tom neprimjerenom postupanju VDT-a informisao Ambasadu Sjedinjenih Američkih Država i gospođu ambasadorku Ujehar.

Dakle, gospodine Markoviću, od vas tražim da odgovorite na pitanje - Kada će prestati ova farsa koju izvodi VDT povodom mog zahtjeva za ostvarivanje uvida u rečena dokumenta oko afere Telekom. Ako ta dokumenta još uvijek postoje, ako nijesu možda na neki volšeban način nestala kao onaj disk čuveni koji je nestao, dakle interesuje me da li ste, gospodine Markoviću, pitali VDT-a kao što ste ga pitali povodom ovog prethodnog pitanja šefa našeg poslaničkog kluba, gospodina Đukanovića, šta vam je on rekao. Ako niste, zašto niste?

Moram da vas podsjetim i crnogorsku javnost da već dvije godine ja vas pitam oko afere Telekom i za ove dvije godine vi ste evoluirali od jednoga tvrdoga odbacivanja bilo kakvih, da kažem naznaka moguće korupcije u tom slučaju, to su bili stavovi šefa režima, vašeg šefa čiji ste zamjenik, do jednoga moderiranoga, da kažem priznavanja postojanja nekih dokaza. Uostalom, to je po mom mišljenju jedan razuman pristup. Sud u Njujorku je konstatovao da postoji korupcija, sud u Njujorku je napravio sporazum o priznavanju krivice na osnovu činjenice da je dokazano da postoji korupcija i konstatovao da su tamo umiješani neki crnogorski zvaničnici. Ali moram da konstatujem da nakon svih ovih odbrana, odbranaških stavova koje ste do sad imali, ovaj zadnji odbranaški stav režima mi je najsmješniji.

Znači, prvo je stav branila, čini mi se gospođa Čarapić, sa pričom - ne to što je došlo iz Amerike, nema nigdje naznaka nekakve korupcije, pa onda gospođa Đurđina Ivanović sa manje više istom pričom itd. Sad smo spali na prevodioce. Pa je li vi mislite da moža ona čuvena prva sestra može negdje da se izgubi u tom prevodu.

Ja želim, gospodine Markoviću, samo da vam kažem jednu stvar, vi ste ovdje u Parlamentu ... da je gospodin Peruničić, onaj penzioner koga ste doveli na čelo AMB-a, postavljen tamo i on sam prodaje tobošnju reformu te tajne policije, partijske tajne policije, rukovodeći se prvenstveno ili jedan od prvenstvenih da

kažem kriterijuma bio je znanje engleskog jezika. Ja vas molim, gospodine Markoviću, formirajte specijalnu obavještajnu AMB prevodilačku jedinicu i krenite da prevodite šest mjeseci se prevode ti dokumenti. Ja mislim da je to stvarno sprdanje sa ovim parlamentom, sa državom Crnom Gorom i sa nama kao psolanicima koji imamo mandat, izborni mandat ovoga naroda da pitamo ovo i da tražimo da imamo uvid koji tražimo.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Potpredsjedniče Markoviću izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Ja ću odgovoriti u jednoj rečenici.

Na svijetu nema nijednog pravnog sistema u kojem bilo ko može imati uvid u dokumentaciju koja služi u izviđajnom postupku radi utvrđivanja odogovornosti i gonjenja počilaca krivičnog djela, u svijetu je nema, odnosno na svijetu je nema.

Da vam potpuno budem jasan, na svijetu nema primjera da poslanik ili bilo ko drugi, bilo koji građanin, može imati uvida u dokumentaciju koja se formira u izviđaju po jednom predmetu da bi se utvrdilo da li postoji krivično djelo, bilo koje vrste, ili organizovanog kriminala korupcije, itd. To samo može biti ovdje sporno.

Nego, da ja ne licitiram, da ja vama pročitam šta je u odnosu na vaše pitanje, na moj zahtjev dao Vrhovni državni tužilac, odnosno Specijalno državno tužilaštvo.

Dakle, u odgovoru se navodi da Sepcijalno državnog tužilaštvo u okviru predmeta pod radnim nazivom Telekom sprovodi aktivnosti na prikupljanju podataka i dokaza radi provjere da li su postojale nezakornitosti u postupku

privatizacije Telekoma Crne Gore AD Podgorica, te utvrđivanja da li postoji sumnja, do stepena osnovane sumnje da je od strane službenih i odgovornih lica izvršeno neko od krivičnih djela koje se nalazi u nadležnosti Specijalnog državnog tužioca. Postupajući u tom pravcu Specijalno državno tužilaštvo je prikupilo značajan broj dokumenata, među kojima su i pisana dokumenta koja su ovom tužilaštvu 21.04. 2015. godine dostavljena putem međunarodne pravne pomoći posredstvom Ministarstva pravde, dakle vidite u postupku predviđenom međunarodnom pravnom pomoći, a ne parlamentarnoj proceduri.

Kako se navodi u odgovoru ovaj materijal iz kojeg bi se mogle utvrditi određene činjenice značajne za donošenje odluke je Specijalnom državnom tužilaštvu dostavljeno na mađarskom, njemačkom i engleskom jeziku. Specijalno državno tužilaštvo je dana 06.05. 2015. godine dalo naredbu stalnom sudskom tumaču za engleski jezik, jer ovdje nema improvizacije nego mora biti prevod koji je verifikovan, za prevođenje istog. Ovaj materijal sa engleskog je preveden na crnogorski jezik i dostavljen specijalnom državnom tužilaštvu dana 21.07. 2015. godine, znači ne stoji vaša činjenica, vaša argumentacija da se odugovlači. U odgovoru se posebno napominje da se činjenice koje se nalaze u ovom materijalu predstavljaju samo dio činjeničnog supstrata koji je pribavljen od strane Specijalnog državnog tužilaštva i koji će uz dokaze koji će biti pribavljeni u narednom periodu poslužiti Specijalnom državnom tužilaštvu za donošenje konačne odluke o ovom predmetu.

U odnosu na vaše pitanje, u odgovoru sam takođe obaviješten da je Vrhovno državno tužilaštvo, odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina 03.06. 2015. godine, a radi davanja mišljenja u vezi mogućnosti vršenja uvida u navedenu dokumentaciju, obratilo Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodnom pristupu informacijama. Kako se dalje navodi nije do danas dostiglo traženo mišljenje.

Nezavisno od mišljenja Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodnom pristupu informacijama, glavni specijalni tužilac, kao rukovodilac Specijalnog državnog tužilaštva, nalazi da vaš zahtjev nije dozvoljen i u odgovoru daje razloge za ovakav pravni stav.

Naime, odredbe Zakonika o krivičnom postupku koje se odnose na prekrivični postupak, a koje Zakonik o krivičnom postupku označava kao izviđaj, ne predviđaju mogućnost bilo kakvog uvida u spise predmeta koji se u ovom dijelu postupka obezbijede, odnosno pribave. Tek nakon podizanja optužnice, a to je krivični postupak u užem smislu, može se dozvoliti razmatranje spisa onome ko ima opravdan interes, a što predviđa odredba člana ... stav 1 Zakonika o krivičnom postupku. Dakle, Zakonik o krivičnom postupku ne omogućava da se izvrši uvid u spise predmeta ukupno niti u pojedinačno.

Racionalnost zatvorenosti izviđaja za javnost proističe iz činjenice što izviđaj ne predstavlja dio krivičnog postupka, izviđaj je dio prekrivičnog postupka. Ova zatvorenost je opravdana i postoji zbog potrebe zaštite interesa krivičnog postupka koji slijedi. Zamislite situaciju da sada damo ovu dokumentaciju poslanicima i o tome se upozna javnost, daju komentare itd, a treba da obezbjeđujete materijalne dokaze, treba da obezbjeđujete svjedoke i treba da obezbjeđujete činjenice na osnovu kojih treba da vršite probu. Zamislite vi sada kada bi se u tom postupku, izviđajnom postupku, to radilo na javnoj sceni, u Parlamentu, na ulici, pred TV ekranima itd. Nađite mi primer za to. Ja sada ovako dosta slobodno tumačim ono što je rekao specijalni državni tužilac.

Kako zakonodavac ne predviđa nikakav izuzetak, to je ratio legis ovakvog odnosa Zakonika o krivičnom postupku u tome da bi svaki upliv javnosti u ovaj dio postupka bio štetan za krivični postupak koji slijedi. U prekrivičnom postupku nijesu poznati svjedoci, okrivljeni, niti potreba za izvođenje dokaza pa bi svaki upliv javnosti u taj dio postupka, bez obzira od koga on dolazi, po stavu

zakonodavca proizveo neotklonjivu štetu za sam postupak. Znači, ovdje nije pitanje nepovjerenja nego pitanje standarda.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Potpredsjedniče, vaše vrijeme za davanje odgovora je isteklo, ja vas molim da skratite ako je moguće.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Ja sam mislio da je u interesu poslanika da dobiju cjelovit odgovor, ali ako vi smatrate...

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Moj kolega Pavlović insistira da čuje odgovor do kraja.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Pokušavam da budem brz. Glavni specijalni tužilac dalje navodi da je posebno cijenio sadržaj odredbe člana 59 kojim je propisano pravo poslanika na dostupnost svih službenih materijala, dokumenata i podataka koji se pripremaju i prikupljaju u odborima i službi Skupštine, Vlade, ministarstva ili drugim organima državne uprave. Istim članom, ali stavom 2 propisano je da poslanik ima pravo da traži obavještenja, objašnjenja, između ostalih i od drugog funkcionera, koja se odnose na poslove iz okvira prava i dužnosti ovih funkcionera, odnosno poslove iz nadležnosti organa kojim rukovodi a koja su mu potrebna radi obavljanja funkcije poslanika.

Imajući u vidu sve iznijeto zaključuje se da pravo uvida u spise predmeta koji se nalaze u izviđaju kod nadležnog tužioca ne pripada ni poslaniku koji je član Odbora za antikorupciju iz razloga koji slijede, a koje sam ja već na neki način

komentarisao. Mislim da i poslanik Pavlović već naslućuje, a i bio sam jasan, pa da ne oduzimam više vrijeme i poštujem pravilo ovog doma.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniku Markoviću na odnosu prema Parlamentu, vjerujući da će i kolega Pavlović imati sličan odnos. Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Gospodine Markoviću, ja odmah na početku radi javnosti, prosto nisam očekivao apsolutno ništa drugačije od svega ovoga što ste rekli, dakle apsolutno nisam očekivao. Ne zato što je to tačno, ja kao laik znam da su ovdje takve neodržive konstatacije izrečene, ja kao pravni laik to znam. Zamjene teza, zamajavanje javnosti, netačne informacije, poluistine, to je vrvjelo u ovome što ste vi rekli. Evo sad ispade da je 21. jula, dakle juče, kad sam ja poslao pitanje ili kad ste ga vi dobili, počelo prevođenje, ili šta, juče završeno, a dostavljen, pa sad opet treba da prođe neku proceduru itd.

Gospodine Markoviću, nisam ja tražio nikakav prevod. Jeste li vi to izgubili negdje iz vida, ja sam tražio uvid u dokumenta koja su pristigla iz Sjedinjenih Američkih Država u okviru međunarodne pravne pomoći prije nego što je to formiran i pokrenut izviđaj, prije nego što je pokrenut izviđaj.

Gospodine Markoviću, vi ste danas izrekli jednu tvrdnju koju ću ja sa ambasadorom Ujehara, jer ja mislim da je to njihova imovina, njihove države, mislim da oni imaju pravo da oni raspolažu tom imovinom, ja mislim da su je oni nama pozajmili, na naš zahtjev, u okviru međunarodne pravne pomoći i mislim da oni mogu da propišu da li je to zabranjeno ili nije zabranjeno da se napravi uvid u tu dokumentaciju. Vi ste rekli, gospodine Markoviću, danas da nema pravo

poslanik da napravi uvid u dokumentaciju, bilo kakvu dokumentaciju koja se dobije kroz proceduru međunarodne pravne pomoći. Nemojte me, molim vas, prekidati, gospodine predsjedavajući, ja nisam prekidao gospodina Markovića iako je govorio više od dva minuta duže. Molim vas, dozvolite mi, bez dobacivanja. Ja znam da se radi o nervozi, radi se prosto o slučaju koji se tiče prve sestre, prvog brata, prve majke...

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Samo je bilo pojašnjenje da je ta konstatacija bila u fazi izviđaja.

KOČA PAVLOVIĆ:

Mogu li vas posebno da zamolim, ukoliko imate potrebu da se javite za komentar, javite se kad imate pravo, ali u ovom formatu nemate na to pravo, da vas zamolim. Nemojte, stvarno. Ja mislim da je dovoljno da ja polemišem sa gospodinom Markovićem.

Dakle, ovo je sve krunisano, začinjeno na kraju pričom - zamislite kad bi sad dali poslaniku, pa kako bi onda nabavili, a treba da razmotrimo dokaze, da prikupimo dokaze, da saslušamo svjedoke. Ovo je završeni posao, gospodine Markoviću. Znači, dokumenta koja ste vi dobili iz Sjedinjenih Američkih Država su dokumenta nakon završenog sudskog postupka i vi možete samo da tvrdite dvije stvari - sa pozicije da je to bilo nepravedno suđenje tj. da negirate istinitost ili utemeljenost ili pravednost te presude, ili da prihvatite to kao utemeljenu, istinitu ili pravednu presudu. Znači to su te dvije pozicije.

Ja ne mogu da razlučim nikako, evo dvije godine, na kojoj ste vi poziciji, jer na jednoj poziciji da je to sve najobičnija podmetačina, a ne bih se začudio da se pojavi priča o tome da je to u stvari jedan postupak protiv države Crne Gore, a ne

protiv prve sestre, protiv države Crne Gore, možda da se onemogući naša pozivnica za NATO. Evo, danas smo čuli da su i protesti koje smo mi zakazali za 27. u stvari pokušaj da se zaustavi crnogorsko napredovanje u NATO. Pa nemojte, stvarno, dajte ozbiljno da razgovaramo, dajte konačno ozbiljno da razgovaramo kao ozbiljni ljudi u jednoj ozbiljnoj kući. Ja ovaj parlament doživljam kao ozbiljnu kuću. Znači, gospodine Markoviću, postupak je završen, dokazi su prikupljeni, izjave svjedoka postoje, postoje izjave svih ovih ljudi koji su osumnjičeni za korupciju, i svi oni su u tom postupku preuzeli obavezu, gospodine Markoviću, da bilo gdje na planeti Zemlji, ako ih bilo ko pita bilo što oko ovoga slučaja, moraju isto da kažu što su rekli u Njujorku.

Gospodine Markoviću, vi hoćete da proglasite dokumenta koja je američko Ministarstvo pravde poslalo Crnoj Gori, nisu to nikakvi obavještajni podaci, to je prosto jedna pravosnažna presuda, gospodine Markoviću. Oni su poslali nama pravosnažnu presudu sa dokazima na osnovu kojih su donijeli tu presudu i vi hoćete da je proglasite ovdje tajnom, kao što ste proglasili tajnom račun Sveta Marovića. Pa nemojte više to da radite, gospodine Markoviću. Opredijelite se - ili ste za Mila Đukanovića ili ste za Crnu Goru, članicu Evropske unije i članicu NATO-a. Ne možete biti između, gospodine Markoviću. Ne možete kao vrana na dva kolca.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Kolega Pavloviću, dva minuta prekoračenja, ali dobro, dobro smo uspjeli na tome da se zaustavimo. Hvala vam.

Zahvaljujem se potpredsjedniku Markoviću na datim odgovorima.

Sada imamo pitanja za potpredsjednika Vlade, gospodina Lazovića.

Prvo pitanje za potpredsjednika Lazovića će postaviti kolega Kaluđerović. Izvolite, kolega Kaluđeroviću.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Poštovana Skupštino, poštovani građani, gospodine potpredsjedniče Vlade Lazoviću,

Ja sam vam, kao resornom potpredsjedniku za ekonomsku politiku, postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Šta su od uvođenja stečaja u Duvanski kombinat Podgorica 25. maja 2010. godine do sada Vlada i resorna ministarstva konkretno preduzimali u cilju naplate poreskog potraživanja od ovog privrednog društva koje je u trenutku otvaranja stečaja iznosilo oko 30 miliona evra, a sada je iznos tog potraživanja blizu 40 miliona evra, plus preko šest miliona evra neplaćenih poreza i doprinosa na zarade zaposlenih?

Da li je od predstavnika države u Odboru povjerenika Duvanskog kombinata AD u stečaju tražena i dobijana informacija o ostvarivanju nivoa proizvodnje i finansijskim efektima poslovanja DKP-a u stečaju od uvođenja stečaja do sada, da li su analizirani dobijeni podaci i informacije, izvršena procjena mogućnosti naplate potraživanja države, odnosno razlozi neplaćanja poreskog duga ovog privrednog društva, kao i kakvi su zaključci donošeni nakon takvih analiza? Da li je zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore u okviru svojih nadležnosti preduzimao konkretne aktivnosti na zaštiti interesa i imovine države u Duvanskom kombinatu AD u stečaju i ako jeste koje konkretne aktivnosti je preduzimao i kakvi su efekti preduzatih aktivnosti?

Da li je predstavnik države u odboru povjerenika DKP-a u stečaju obavijestio Vladu i resorna ministarstva da je stečajni upravnik ovog privrednog društva izdao potvrdu od 12.maja ove godine kojom se tvrdi da je Zetogradnja DOO Podgorica

kao kupac nepokretnosti Duvanskog kombinata u stečaju u cjelosti isplatila kupoprodajnu cijenu i da je dao saglasnost da Uprava za nekrtnine može izvršiti uknjižbu prava svojine na nepokretnosti koje su bile predmet kupoprodaje na Zetogradnju kao novog vlasnika i da li su s tim u vezi provjereni podaci da li je Zetogradnja zaista uplatila svih 13,2 miliona eura na račun Duvanskog kombinata AD u stečaju? Kako Vlada i resorno ministarstvo vide način, mogućnost i realnost naplate potraživanja države u Duvanskom kombinatu u stečaju koja sada iznose preko 46 miliona evra kod sadašnjeg stanja stvari u koje je dovedeno ovo privredno društvo? Odgovor sam tražio u pisanoj formi, evo da ga čujemo pa ću ga komentarisati. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, uvaženi poslanici, dame i gospodo,

Na pitanje poslanika Kaluđerovića saopštiću sledeći odgovor. Mi smo bili u prilici da na ovu temu, gospodine Kaluđeroviću, razgovaramo i ranije, sasvim opravdano, u pitanju je sudbina kompanije koja predstavlja tradicionalnu industriju u Crnoj Gori. Odgovor na vaše pitanje zahtijeva malo duže vremena nego što je Poslovníkom predviđeno i svakako da ću vam to u pisanoj formi dostaviti, a ovom prilikom na osnovu onoga što sam od Minitarstva finansija, Poreske uprave i Ministarstva poljoprivrede pribavio koncentrisaću se na najbitnije stvari u ovom odgovoru.

Dakle, poreski dug na dan uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu Podgorica koji je prijavljen od strane Poreske uprave u stečajnom postupku iznosio je 30.631.006 eura. U ovom trenutku je evidentiran poreski dug u Poreskoj

upravi u iznosu od 45.447.558 eura. Do rasta duga je najvećim dijelom došlo zbog toga što je stečajnom dužniku vršen obračun kamate i na dug koji je prijavljen kao potraživanju u stečajnom postupku, jer je informacijski sistem Poreske uprave uspostavljen tako da automatski obračunava i pripisuje kamatu na svaki poreski dug što je i standard i praksa međunarodna u uslovima normalnog poslovanja kompanija.

Međutim, shodno članu 87 Zakona o stečaju, za neobezbijedena potraživanja u stečajnom postupku obračunavanje ugovornih i zatezних kamata prestaje danom otvaranja stečajnog postupka, te nije bilo osnova za obračun kamata nakon uvođenja stečaja. Zbog toga je u postupku inspekcijškog nadzora Poreske uprave, Poreska uprava utvrdila da iznos obračunskih kamata odnosno ukupan dug treba da bude umanjen za iznos od 10.873.562 eura tako da je dug povećan u odnosu na dan otvaranja stečaja samo za 3.934.018 eura. Dakle, nije to ova cifra od 46.000.000 eura sa kojom se u konačnom barata.

Stečajni sudija, odnosno Privredni sud donio je rješenje o formiranju odbora povjerilaca Duvanskog kombinata AD u stečaju i nažalost odbor nije konstituisan, jer se povjerioci u vezi sa tim pitanjem nijesu pozitivno izjasnili. Pred Privredni sudom u Podgorici vođen je parnični postupak poslovne oznake PR 666/13. U pravnoj su stvari tužioca udruženje za zaštitu manjinskih akcionara DKP AD Podgorica protiv tuženih Duvanski kombinat AD u stečaju, Zetogradnja Podgorica, novi Duvanski kombinat, država Crna Gora i Glavni grad Podgorica, radi utvrđivanja ništavosti ugovora i poništenja odluke.

Privredni sud je u Podgorici dana 12.06.2015.godine donio presudu. U toj presudi u stavu 1 stoji da se „odbija tužbeni zahtjev tužioca kojim je tražio da se utvrdi da je ništavan ugovor o kupoprodaji nepokretnosti zaključen 21.06.2010.godine između Duvanskog kombinata AD u stečaju i Zetogradnje DOO Podgorica kao neosnovan". A u stavu 2 tog rješenja stoji da se odbacuje tužba

tužioca u dijelu kojim je tražio da se utvrdi da je odluka Vlade Crne Gore o osnivanju novog Duvanskog kombinata donijeta protivno zakonu kao i da tuženi Glavni grad Podgorica nije mogao postati vlasnik akcijskog kapitala novoosnovanom privrednom društvu novom Duvanskom kombinatu kao nedopuštena. Imajući u vidu da odbor povjerenika nije još uvijek konstituisan, predstavnik države u odboru nije mogao obavijestiti Vladu i resorna ministarstva da je stečajni upravnik ovog privrednog društva izdao potvrdu od 12.05.2015.godine, kojom se tvrdi da je Zetogradnja DOO Podgorica, kao kupac nepokretnosti Duvanskog kombinata AD u stečaju, u cjelosti isplatila kupoprodajnu cijenu.

Međutim, stečajni upravnik je obavijestio Ministarstvo finansija u vezi sa ovim pitanjem kao i Zetogradnja AD, kada je Vlada obaviještena o naplati duga od Zetogradnje preko Duvanskog kombinata AD u stečaju po međusobno zaključenom ugovoru. Tom prilikom je Vlada informisana da su obaveze po ugovoru izmirene.

Na kraju, podsjećam da se prijavljeno potraživanje naplaćuje shodno Zakonu o stečaju, a i za potraživanje nakon uvođenja stečaja Centralna banka ne sprovodi zaključke o prinudnoj naplati, te se prema stečajnim dužnicima ne mogu preduzimati mjere plenidbe sredstava kao ni druge imovine. To je u onom dijelu odgovor na pitanje šta smo mi to u međuvremenu uradili.

Kao što znate, uskoro će biti parlamentarna rasprava na ovu temu, tako da će biti prilike da se i drugi detalje i druga pitanja koja su po ovom predmetu interesantna rasprave. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Kaluđeroviću, da li želite komentar na odgovor? Da. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Ja sam se, gospodine potpredsjedniče Lazoviću, opredijelio na ovo pitanje iako sam svjestan da smo prije nekoliko dana u ovom domu donijeli odluku, mislim da je to dobra stvar, da sprovedemo parlamentarnu istragu i oformimo anketni odbor koji će se u naredna tri mjeseca baviti problematikom u vezi sa Kombinatom alunimijuma i postupanjem nadležnih državnih organa u pogledu toga kako su štitili državnu imovinu i državne interese u vezi sa tim.

Ovo moje pitanje je bilo da aktuelizujem, jer mi se čini da se polako završava, ja ću ponoviti ocjenu, mračni scenario definitivne likvidacije Duvanskog kombinata AD u stečaju, dakle najstarijeg privrednog kolektiva u Crnoj Gori, koliko ja poznajem stvari čini mi se koji je osnovan prije 112 godina, ali će se pojaviti i izgleda da su mnogo sposobniji za obavljanje duvanske proizvodnje neki kolektivi koji su tek prije koju godinu formirani i koji nemaju aposlutno nikakvog iskustva u proizvodnji duvana, ali o tom-potom. Da iskoristim priliku da kažem, Vi ste sami pomenuli, kao što sam i ja u poslaničkom pitanju.

Postoji potvrda stečajnog upravnika od 12.maja ove godine koja u stvari predstavlja klauzulu intabulandi i daje saglasnost da Uprava za nekrtnine sve nepokretnosti Duvanskog kombinata u stečaju upiše na Zetogradnju DOO i jasno piše da je Zetogradnja DOO u cjelosti isplatila ugovorenu kupoprodajnu cijenu od 13,2 miliona evra. Ja sam vas pitao da li ste provjerili, da li je to zaista tačno, jer valjda država, odnosno Vlada u ime države ima obavezu da provjeri to pri činjenici da ima ogromna potraživanja nenaplaćena od Duvanskog kombinata, koja su u trenutku stečaja u maju 2010.godine, prije duže od pet godina, bila 30.000.000, a sada kažete, uz ove korekcije da su eliminisane kamate, da je taj iznos povećan samo, ako sam vas razumio dobro, za 3,9 miliona evra. Nijeste mi odgovorili i frapantno je saznanje da za ovih pet i duže godina nije formiran odbor povjerilaca, tako da država nije imala svog predstavnika, obavezno koliko ja razumijem Zakon

o sprovođenju stečajnog postupka i o svemu je odlučivao stečajni upravnik. A taj stečajni upravnik koji je dao klauzulu intabulandi za upis nepokretnosti svih koje su prodane, a prodato je sve i to nezakonito, tvrdim, da podsjetim, nego je duga priča. Otvoren je stečaj 25.maja 2010.godine, već je 4.juna iste godine, znači desetak dana poslije toga, stečajni upravnik dao javni poziv za prodaju kompletne imovine Duvanskog kombinata, iako mu je zakon izričito zabranjivao da to učini i to su iz Udruženja manjinskih akcionara potencirali. Vidjećemo, valjda će se preispitati, odnosno znam da hoće, i ova presuda Privrednog suda u vezi sa svim tim. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem poslaniku na poštovanju vremena. Idemo sa drugim pitanjem za potpredsjednika Lazovića, pitanje će postaviti poslanik Vučinić.

Izvolite, kolega Vučiniću.

JANKO VUČINIĆ:

Gospodine predsjedavajući, poštovana Skupštino, poštovani građani, gospodine ministre Lazoviću,

Ja sam Vladi Crne Gore postavio poslaničko pitanje koje se odnosi na to kada će Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte dostaviti skupštinskom radnom tijelu Komisiji za praćenje i kontrolu postupka privatizacije dokumentaciju u vezi privatizacije Istituta "Simo Milošević" iz Igala na kojoj neće biti oznake „povjerljivo“ da bi članovi ovog skupštinskog tijela imali uvid u tu dokumentaciju i da bi na pravi način se bavili postupkom privatizacije ovog veoma značajnog privrednog subjekta koji važi za najveće banjsko lječilište na Mediteranu?

Takođe sam postavio i pitanje zbog čega je Savjet za privatizaciju proglasio tajnim postupak 13 privatizacija koja su predviđena planom privatizacije za

2015.godinu čime je, između ostalog, obesmišljena i kontrolna funkcija Parlamenta. Pitao sam da li je ovaj postupak u skladu sa zakonom i Ustavom. Znači, 13 značajnih preduzeća među kojima Montenegroerlajn, Montekargo, Ulcinjska rivijera, Budvanska rivijera pa sve do onoga aneksa kojim treba da se produži, odnosno da se reguliše upravljanje Elektroprivredom. Vi ste nas na ovaj način, nas kao skupštinsko tijelo, Komisiju za praćenje kontrolu postupka privatizacije spriječili da se bavimo postupkom privatizacije i pitanje je šta se krije.

Šta sad krijete, jer do sad kroz ove postupke, bilo one da su putem tendera, putem berzanske prodaje, rađeno je što se tiče privatizacije sve i svašta, zato što to niko nije kontrolisao i onaj koji je došao u posjed privatizovanih preduzeća je jednostavno tu imovinu otimao i veliki dio te imovine stavljen je u privatne džepove. Sad, jeste li vi koji ste to na neki način omogućavali, jeste li imali kakve vajde od toga, to vi najbolje znate. A ova vaša teza ispred Savjeta za privatizaciju koja je data, da je proglašavanje tajnih podataka u interesu države Crne Gore i u interesu njene bezbjednosti, nema nikakve... Mislim da je to potpuno suprotno, jer interes je Crne Gore, interes je građana Crne Gore da znaju šta se radi sa njihovom imovinom.

Na kraju, da me gospodin Lazović ne bi uputio na Upravni sud i na pokretanje spora kod Upravnog suda, dok se taj spor ne završi svih 13 preduzeća će otići gdje su završila mnogobrojna privatizovana preduzeća u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Izvolite, potpredsjedniče Lazoviću, vi ćete dati odgovor.

VUJICA LAZOVIĆ:

Koliko sam razumio poslanika Vučinića, oni su dobili obavještenje da su dokumenti povjerljivi i zbog toga Komisija nije mogla da raspravlja na sjednici koja je zakazana povodom privatizacije Instituta "Simo Milošević". Naime, u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka doneseno je rješenje broj 01-34/2 od 27. januara 2015. godine o određivanju stepena tajnosti podataka sadržanih u tenderskoj dokumentaciji, ponudama dostavljenim u postupku privatizacije, valorizacije društva imovine za nekoliko privrednih društava, uključujući privredno društvo Institut "Dr Simo Mološević" AD Igalo, a sve u cilju zaštite ekonomskih interesa Crne Gore.

Prilikom donošenja rješenja vodilo se računa da su dokumenta koja su tretirana povjerljivim isključivo rezultat znanja i iskustva i intelektualne svojine kompanija potencijalnih investitora s obzirom na tajnost i prenosivost tih podataka kao skupa finansijskih i tehničkih podataka i njihovo objelodanjivanje se smatralo kao ozbiljna povreda iz opšteprihvaćenog međunarodnog iskustva i prakse. Objelodanjivanjem bi se ugrozile zaštita konkurencije, kao i poslovna tajna u vezi sa pravom intelektualne svojine.

Istovremeno napominjem da za otkup tenderske dokumentacije ponuđači plaćaju određenu naknadu i potpisuje se izjava o povjerljivosti podataka koja se odnosi na tu dokumentaciju.

Predmetnim rješenjem između ostalog utvrđeno je da pristup tajnim podacima, a u vezi sa privatizacijom privrednog društva Institut "Dr Simo Milošević" AD Igalo, imaju članovi Tenderske komisije i članovi Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte Vlade Crne Gore kada im je to potrebno u vršenju njihove funkcije, odnosno poslova i zadataka.

Moram da saopštim da ovdje nažalost u rješenju nije navedeno da pristup ovim dokumentima mogu imati članovi skupštinske Komisije za praćenje i

kontrolu postupaka privatizacije, što je propust, jer Komisija, s obzirom na njen djelokrug rada i nadležnosti na to ima pravo i već smo inicirali dopunu toga rješenja i na taj način ćemo stvoriti uslove da veoma brzo, ja mislim u toku ove ili naredne nedjelje dobijete tu dokumentaciju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniku Lazoviću.

Kolega Vučinić želi komentar. Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Dobro, evo, fino je to što ćemo dobiti tu dokumentaciju, jeste da je sa velikim zakašnjenjem, jer smo je tražili prije tri mjeseca i to iz više puta i nikako je nijesmo mogli dobiti. Mi smo već odradili jednu sjednicu Komisije koja je bila posvećena Institutu "Dr Simo Milošević" na osnovu onoga što smo čuli iz medija, a to je da se namjerava Institut "Dr Simo Milošević" prodati za deset miliona eura, imovina koja vrijedi dvadest puta više, možda oko 200 miliona eura, a možemo misliti šta je pisalo u toj dokumentaciji, kakve su sve povlastice bile prema tome vlasniku. Ali evo, sada bih nešto o svim tim privatizacijama do sad, od kada je počeo proces privatizacije, kada je poslije one transformacije društvenih preduzeća u akcionarska društva, pa masovne vaučerske privatizacije, a onda smo imali te tenderske i berzanske privatizacije koje su završile kako su završile. Ogromna većina sa stečajnim postupkom. Sada ste vi iz Vlade patentirali jedan novi vid privatizacije. Zamislite, privatizacija kroz programirani stečaj. A šta je to? To je jedna velika prevara za te radnike u tim preduzećima da bi bez nekog velikog socijalnog bunta prihvatili priču o privatizaciji kroz programirani stečaj. Nema te privatizacije kroz stečaj, nema ni programiranog stečaja. Može samo da se proda imovina kroz stečaj, očišćena od radnika i svega onoga što smeta onome kome ste

namjerili da ga prodate. Programirani stečaj ne postoji. Postoji stečaj. Može se pokrenuti plan reorganizacije, ali koliki su ostvareni dugovi, onda je teško da se kroz plan reorganizacije vraćaju ti dugovi i obično se završava to sa bankrotom, a onda se preduzeće kao imovina prodaje nekom novom vlasniku koji može od toga da radi što god hoće, a sve su investicije onako na riječ, kao što je to bio primjer sa nikšićkom Željezarnom. Koja je najnovija ta famozna privatizacija kroz programirani stečaj, to je Jadransko brodogradilište koje hoćete da namjestite Piteru Manku da on za pet miliona kupi to nekad veliko preduzeće, jedno veliko naše bogatstvo za svega pet miliona sa kojim se ne može platiti ni polovina...(Prekid) brodogradilištu.

Evo samo na kraju da kažem da su gubitnici na kraju opet radnici, na gubitku je država, na gubitku su manjinski akcionari. Ko ima koristi od svega toga - neki tamo Piter Mank, Deripaska i ne znam koji još od tih poslovnih partnera vašeg šefa. Šta je vaša uloga u svemu tome, kakva je korist, to vi samo znate, ali proglašavanje tajnom ove privatizacije mislim da je to još jedno očigledno prikrivanje velikih koruptivnih radnji, a mislim i elemenata organizovanog kriminala koje prati obavezno progon radnika koji će završiti na ulici sa nekim mizernim otpremninama ili bez njih.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Vučiniću.

Imamo još jedno pitanje za potpredsjednika Lazovića od poslanika Abazovića.

Izvolite, kolega Abazoviću.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče Simoviću.

Poštovani potpredsjedniče Vlade, poštovani građani Crne Gore, Nijesmo se dogovarali, nijesam čuo pitanje gospodina Vučinića, ali mislim da je isto ili slično, ja se tome radujem iz razloga da ćemo vjerovatno imati mogućnost da još malo proširimo ovu priču oko stepena tajnosti koji je Savjet za privatizaciju stavio na određene privatizacije.

Moje pitanje je glasilo ovako:

Ko je od članova Savjeta za privatizaciju tražio da se stavi stepen tajnosti na podatke o privatizaciji državnih kompanija? Na kojoj sjednici je donešena takva odluka i da li su članovi Savjeta glasali o tome? Na osnovu kojeg zakona i kojih pravilnika takvu odluku može potpisati sekretar Savjeta?

Pitanje je vrlo jasno, samo da proširim. Mi smo podnijeli kao nezavisni poslanici i tužbu Upravnom sudu, čekaćemo Upravni sud ko zna koliko godina da se izjasni oko ovoga, ali ja nijesam uspio da nađem zakonski osnov da postavite stepen tajnosti. Evo Zakon o stepenu tajnosti podataka. Recite, gospodine Lazoviću, da li je Savjet državni organ? Da li je organ lokalne samouprave? Što je Savjet, da li uopšte potpada pod ovaj zakon? Kako, na osnovu kojeg pravilnika, nijesam ga ponio sa sobom, žao mi je, sekretar Savjeta, tehničko lice, može tako nešto da potpiše kada jasno u Pravilniku piše šta radi, taksativno se pobraja šta radi sekretar Savjeta, obezbjeđuje transparentnost rada itd. Na koji ste se član tada pozvali da stavite stepen tajnosti podataka nad ovim vrlo važnim preduzećima i kako je moguće da neko ko je ekonomista i koji se bavi ekonomskim sistemom i koji valjda zna da ni investitori, ozbiljni investitori, ne žele da kupe mačka u vreći, da sa vama u četiri oka ili sa premijerom ili sa nekim dogovaraju poslove i rasprodaju državno srebro? Kako je to uopšte moguće i molim vas, objasnite mi, da ne bi mi ovđe pravili politiku itd, na osnovu kojeg zakona. Moje informacije od ljudi koji su članovi Savjeta za privatizaciju govore da nikad to nije došlo na dnevni red i da nikad nije pokrenuto to pitanje niti da se bilo kada glasalo o tome. Ko je

od članova Vlade, recite imenom i prezimenom, ili članova Savjeta rekao da se to postavi i na kojoj sjednici. Na osnovu toga ću imati svoj dodatni komentar, ali vas molim, molim vas da budemo egzaktniji. Sud će reći svoje, naravno, ne možemo ni ja ni vi ranije da presuđujemo, ali bi bilo elementarno korektno da javnosi radi kažete koja je to bila sjednica, ko je personalno to tražio i na kakve se pozvao taj ili grupa ljudi da bi se to zaista i uradilo ovako kao što se uradilo.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Potpredsjedniče Lazoviću, izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Poslaniče Abazoviću, u pravu ste da bi ova naša rasprava sad u konačnom imala smisla, a sud će reći svoje i procijeniti da li je u ovom postupku urađeno u skladu sa zakonom ili je napravljena neka greška.

Ono što želim u startu da vam saopštim, želeći da zaobiđem bilo kakav detalj, nije bilo sjednice Savjeta na kojoj se o tome odlučivalo i nijedan član Savjeta nije pokrenuo taj zahtjev i tu proceduru.

Dakle, sekretar Savjeta, odnosno ovlašćeno lice je ovdje primjenjivalo zakon. Dakle, na osnovu člana 2 Odluke o djelokrugu rada Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte u vezi sa članom 12 stav 4 Zakona o tajnosti podataka, doneseno je rješenje od 27.januara 2015.godine o određivanju stepena tajnosti podataka, sadržanim u tenderskoj dokumentaciji i ponudama, dostavljenim u postupku privatizacije, valorizacije društvene imovine, Instituta "Simo Milošević",

AD Montekarlo Podgorica, Montenegro airlines itd. da ne nabrajamo ovih 13 preduzeća koje ste vi u tužbi Upravnom sudu nabrojili. Odredbom člana 2 Odluke o djelokrugu rada i sastavu Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, između ostalog propisano je da Savjet obavlja poslove upravljanja, kontrole i obezbjeđenja sprovođenja privatizacije i ima izvršna ovlašćenja utvrđena Zakonom o privatizaciji privrede.

Članom 12 tačka 4 Zakona o tajnosti podataka propisano je da se stepen tajnosti "povjerljivo" određuje za podatke čijim bi otkrivanjem nastupile štetne posljedice po interese Crne Gore. Djelokrug rada tenderske komisije za privatizaciju je postupak privatizacije i valorizacije gore navedene društvene imovine koji podrazumijeva postupak prikupljanja, odnosno dostavljanja ponuda, izbor najpovoljnijih ponuđača, kao i u fazu pregovora sa izabranim ponuđačima. Zato je prilikom donošenja rješenja ocijenjeno da bi utemeljenje ovih informacija izazvalo štetne posljedice za ekonomske interese Crne Gore koji su od većeg značaja od interesa javnosti da sazna tu informaciju. Istovremeno, tražena dokumenta sadrže podatke koji se odnose na zaštitu trgovinskih i drugih ekonomskih interesa od objavljivanja podataka koji se odnose na zaštitu konkurencije i poslovnu tajnu u vezi sa pravima intelektualne svojine.

Imajući u vidu navedeno, podaci sadržani u tenderskoj dokumentaciji i ponudama označeni su tajnim podatkom sa stepenom tajnosti "povjerljivo" i u skladu sa članom 27. Zakona o tajnosti podataka određuje se ko ima pravo pristupa tim podacima. Maloprije smo u komunikaciji sa uvažanim poslanikom Vučinićem raspravili oko prava Komisije za praćenje prava postupaka privatizacije na pravo da dobiju ove podatke. Označavanje naznačenih podataka tajnim podatkom pri činjenici da se javnost redovno obavještava o svim fazama postupaka je neophodno jer je interes da se spriječe štetne posljedice po interes Crne Gore, značajnije od interesa za slobodnim pristupom informacijama.

Također ističem da u skladu sa članom 10 Zakona o tajnosti podataka Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte i Odlukom o djelokrugu rada i sastavu Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, kao savjetodavno tijelo Vlade ne donosi rješenje o određivanju stepena tajnosti podataka, već ovlašćeno lice Savjeta to radi. S tim u vezi, članovi Savjeta nijesu razmatrali, kao što sam u startu rekao, a samim tim i glasali za pomenuto rješenje.

Na kraju, podsjećam da prestanak tajnosti podataka na osnovu rješenja nastupa istekom roka od pet godina, saglasno članu 19a stava 1 tačka 3 Zakona o tajnosti podataka.

Dakle, dozvolite evo na kraju, poslije ovoga što sam od stručne službe Savjeta dobio kao pripremu odgovora na vaše pitanje, da saopštim i sljedeće.

Slažem se sa vama i sa gospodinom Vučinićem, kad se nešto proglasi tajnim i povjerljivim da uvijek postoji opasnost i rezerva da se tu nešto krije. Želim da vas razuvjerim, da u ovom slučaju se o tome ne radi. Značajan broj ovih privatizacija koje se ovdje spominju uopšte nije ni pokrenut. Ali, mi moramo imati jednu vrstu opreza na koje nas je prethodno iskustvo opomenulo. To je ova izjava o povjerljivosti podataka, jer imate ponuđača koji na tome posebno insistiraju i vi ste u obavezi da dok traje tenderski postupak i dok se donese odluka te podatke čuvate pod oznakom "povjerljivo". I to nije samo naša praksa, to je nešto što smo poprimili, prihvatili kao međunarodne standarde uostalom na to nas i obavezuje odgovarajuća uredba Svjetske trgovinske organizacije. Tako da u tom smislu uz sve razumijevanje i potrebu da svaki dokument, svaka procedura bude maksimalno transparentna, moramo da vodimo računa da ne uđemo u ovu zonu rizika, koja može da bude izuzetno problematična i da sa sobom nosi ... štete jer u tim postupcima možemo da kao država izgubimo značajna sredstva plaćajući kazne i penale. U pisanom odgovoru na ovo pitanje, dostaviću vam i primjer evropske prakse gdje imate i presude sudova za neke slučajeve gdje su otvorili

dokumentaciju i prije i u toku trajanja tenderskih procedura, gdje su se kompanije žalile i dobile su veoma značajne nadoknade.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Kolega Abazović želi komentar. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Potpredsjedniče Vlade, nijeste me puno uvjerali da ne radite kako treba. Moguće da ste ustvrdili, a tražiću stenogram da bih ga dostavio sudu. Prvo, rekli ste istinu da nikad nije niko od članova Savjeta tražio da se stavi stepen tajnosti, nikada nije glasano. Vama sekretar Savjeta, vama, Vladi Crne Gore - poštovani građani Crne Gore, volio bih samo da ovo čujete – sekretar, tehničko lice, stavlja stepen tajnosti bez zahtjeva bilo kojeg člana Vlade, niti člana Savjeta za privatizaciju, na privatizaciju Instituta Simo Milošević, Budvanske rivijere, Ulcinjske rivijere, Pošte Crne Gore, Gornjeg Ibra i Elektroprivrede, buduće elektroprivrede Crne Gore. Pa vi ste, ja nemam adekvatnu riječ za stepen neozbiljnosti ponašanja Vlade Crne Gore, to ste vi utvrdili. Ja mislim apsolutna bahatost, potpuno sam saglasan gospodine Bulatoviću, i to neviđenih razmjera, da je potpredsjednik Vlade rekao... Molim vas, samo dozvolite. Mislim ovo su bitne stvari.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Molim vas, ja samo želim da obezbijedim atmosferu za vaš komentar.

Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Gospodine Simoviću, sve je već obezbijeđeno, ja sam dosta bučan, nemojte da me dekoncentrišete, hoću da kažem sljedeće.

Ja ne vjerujem da niko od Vlade nije tražio tog čovjeka gospodina Aleksandra Tičića, da je on na svoju glavu odlučio da stavi stepen povjerljivosti na ove podatke. Žao mi je što ga iskorišćavate na ovaj način i ovo je dokaz vašeg odnosa prema svim privatizacijama koji je sraman i ponizan za svakog časnog građanina Crne Gore. Nije ovo ničija dedovina, kako može sekretar koji je tehničko lice bez odluke da stavi na ovako važne kompanije da stavi stepen tajnosti. Vi očekujete da to neko povjeruje. Evo sad ću vam reći što kaže taj famozni član 12, donio sam Zakon - stepen povjerljivosti određuje da podatke čijim bi otkrivanjem mogle nastupiti štetne posljedice za bezbjednost i interese Crne Gore. Vi nijeste državni organ, Savjet nije državni organ, to je prvo.

Drugo, kako, ko ugrožava bezbjednost, s kim vi poslušete da bi se ugrozila bezbjednost? Pa valjda ti investitori koji treba da dođu i da naprave privatizaciju treba da poboljšaju bezbjedonosni ambijent u Crnoj Gori, a ne da ga ugroze. Valjda treba otvaranjem novih radnih mjesta stvaranjem blagostanja da se situacija opšta poboljša, ekonomska, pa samim tim i socijalna za život ovđe, a ne da se ugrozi bezbjednost. Vama sekretar, po vašim tvrdnjama, a ponavljam, ja u to ne vjerujem, stavlja protivno možda i želji članova Savjeta koji nikada nijesu glasali, i uz vaše, da kažem, neznanje unutar Vlade Crne Gore. Fasciniran sam, frapiran sam, ne mogu da vjerujem da ste izgovorili, uzeću stenogram i ponijeti na sud. Neće sud nikad donijeti odluku i nikad je ne donio i ne treba da je donese. Mislim da se radi o važnim stvarima.

Ostavimo po strani to da je neko vlast, neko opozicija, nemojte, ljudi, da ponižavamo državu. Nemojte, jer nije korektno, nije lijepo, ne može tehničko lice sekretar da nam stavlja stepen povjerljivosti na prodaju najvažnijih državnih

kompanija koje su preostale u Crnoj Gori. Nemojte to, molim vas. Dajte, koliko je moguće promijenite takvu odluku, donesite je na Vladi i sve će biti u redu, nemojte na ovaj način da se igramo i sa sudbinom jednog čovjeka, konkretno kojeg sam ovdje pomenuo. Ali, čini mi se i sa dostojanstvom svih građana.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Ja sam ostao u obavezi da pojasnim kolegi Abazoviću. Moja intervencija se nije odnosila na vaš visoki ton koji istinski jeste bio visok, samo je bila u želji da vam obezbijedim atmosferu za davanje vašeg komentara. Ja sam očekivao da se zahvalite na tu moju intervenciju, ne da mi prigovarate.

Hvala.

Hvala na izvinjenju.

Potpredsjednik Lazović želio je riječ, ako se slažete. Moraću dati poslaniku Abazoviću, ako procijeni. Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Ja sam saopštio precizno, nijesam izbjegavao formulacije i prosto nemojte da galamite sad. Razumijem vaš temperament, sve je to dobro i lijepo, ponekad i poželjno, ali možemo u jednoj korektnoj raspravi o svemu razgovarati.

Drugo, mi ćemo svaku od ovih privatizacija spomenuti ponovo da provjerimo da li je baš potrebno da bude ta oznaka povjerljivosti i zbog vašeg zahtjeva. Kažem vam, u značajnom broju slučajeva nije ni pokrenuta privatizacija, nije ni pokrenut ... o privatizaciji, jer nema nažalost interesovanja i to stoji samo u planu privatizacije.

Drugo, sekretar je to potpisao i sekretar vjerovatno ima ovlašćenje od ovlašćenog lica. Pokrenuli ste sudski postupak, sud će to utvrditi, dajte da vjerujemo u sud. Ne vjerujemo u sud, ne vjerujemo u Vladu, ne vjerujemo u ostale institucije, onda nešto nije u redu.

Dakle, saopštavam da ćemo za svaki konkretni slučaj još jedanput izvršiti te i normalno gdje postoji prostor da se skine ta oznaka to ćemo uraditi, ali vam kažem da ipak međunarodna praksa nije takva kakvu mi očekujemo, da je sve do kraja otvoreno i transparentno.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Hoćete li i vi minut dodatnog komentara?

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Evo, da bude u mikrofona, da se izvinim. Vi ste samo htjeli da obezbijedite, ja bučno pričam, tako da mi ne smetaju te stvari. Možda se to vama čini kao galamljenje, meni apsolutno nije tako. Ne smetaju mi ni uvrede koje dolaze s vremena na vrijeme iz Vlade itd. Ne smetaju mi, gospodine Lazoviću, ja se obraćam crnogorskoj javnosti. Ja se obraćam crnogorskoj javnosti. Ako je vama normalno, meni nije, ako je vama normalno da sekretar kao tehničko lice, kaže, i budućih odnosa dokapitalizacije i djelimične privatizaciji Elektroprivrede Crne Gore i odnosa sa kompanijom A2A, to može da bude za pet godina narednih. Znači i ubuduće on stavlja stepen povjerljivosti i vama je to normalno. Vama je to evropska praksa. Pročitao sam, evo ga ispred mene, pročitao sam sve, ali vi nijeste pročitali Zakon i sada me upućujete na sud za koji znate da neće da se izjasni.

Ovdje neće Ustavni sud da se izjasni oko one takse za gorivo, jer misli da nije toliko ugrožen javni interes i da se ne dotiče to građana, iako smo tražili urgenciju, a izjasniće se Upravni sud oko ovoga. Neće, neće.

Gospodine Lazoviću, samo dajte malo više dostojanstva, dajte malo više dostojanstva, ipak predstavljate jednu državu. Nije važno kakav ko ima subjektivni osjećaj o ovoj vlasti, ali dajte samo da ne teretimo tehnička lica za nešto što je protivzakonito, što nije u njihovoj ingerenciji i što nije na kraju krajeva normalno. Nije normalno da sekretar jednog savjeta, ad hoc tijela može da stavlja stepen povjerljivosti na kompanije koje po vašem sudu i po sudu premijera vjerovatno trebaju da se dotiču i do 500 miliona eura ili milijardu eura budućih investicija. Zaista, evo ponavljam, nemam adekvatne riječi kojima bih mogao da osudim ovakav čin.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se. Moraću da upozorim na jedan termin koji je upotrijebio potpredsjednik Lazović, a i vi sami za svoj nastup.

Potpredsjednik Lazović je kazao da galamite, a vi ste kazali da imate bučan nastup. Ja mislim da vi imate nastup sa visokim tonom, karakteristično za vas i prema tome mislim da nijesu adekvatni termini koje je upotrijebio i potpredsjednik Lazović i vi sami za sebe. To je moja obaveza bila prema vama kao poslaniku. Hvala.

Zahvaljujem se potpredsjedniku Lazoviću na datim odgovorima.

Prelazimo na pitanja za potpredsjednika Husovića.

Prvo pitanje za uvaženog potpredsjednika Husovića će postaviti koleginica Marta Šćepanović. Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ.

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Prije svega želim da istaknem, može se reći da ovo moje pitanje je možda i više namijenjeno Ministarstvu prosvjete, jer se u krajnjem ovdje pominje i stručno obrazovanje. Ali ja sam ipak smatrala da ovo pitanje treba da uputim vama kao potpredsjedniku za regionalni razvoj jer je ono ipak u direktnoj vezi sa razvojem sjevernog regiona.

Moje pitanje glasi:

Koje mjere Vlada sprovodi ili planira da sprovede kako bi se na sjeveru Crne Gore proširila obrazovna ponuda u školama stručnog obrazovanja, a koje bi u krajnjem ... ravnomjernom regionalnom razvoju.

Obrazloženje: Sistem stručnog osposobljavanja u obrazovanju u Crnoj Gori treba da slijedi potrebe i prioritete privrede i usklađenosti obrazovanja i potreba poslodavaca, ali i potrebe pojedinca i društva u cjelini. Stoga planiranje upisa učenika u stručno obrazovanje mora biti u skladu sa srednjoročnim projekcijama tržišta rada, strateškim planovima razvoja Crne Gore i potrebama lokalne zajednice za određenim kvalifikacijama. Ovo pitanje posebno je interesantno sa aspekta ravnomjernog regionalnog razvoja, jer imajući u vidu sve ovo nameće se potreba za novim stručnim obrazovnim programima u pojedinim gradovima na sjeveru Crne Gore. Kada to kažem mislim prije svega na srednje stručno obrazovanje u oblasti drvoprerade, zanatstva, poljoprivrede, informatike, saobraćaja. Stoga je moje pitanje usmjereno na mjere koje Vlada preduzima na proširivanje obrazovnim ponudama u pojedinim gradovima na sjeveru Crne Gore kako bi se u krajnjem spriječilo iseljavanje sa sjevera Crne Gore i sa druge strane, koja je konkretno veza Vlade odnosno nadležnog ministarstva, škole i lokalne zajednice u cijelom tom procesu.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem kolegini Šćepanović.

Potpredsjedniče Husoviću, izvolite.

RAFET HUSOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče, poslanice i poslanici, uvažena poslanice Šćepanović,

Odredbama člana 8. opšteg Zakona o obrazovanju i vaspitanju propisano je da se rasporedom ustanova na teritoriji Crne Gore obezbjeđuje građanima jednaka dostupnost u sticanju obrazovanja i vaspitanja. Najvažniji zadatak Vlade Crne Gore je izgradnja kvalitetnog obrazovnog sistema, koji će svakom pojedincu omogućiti sticanje znanja potrebnih za lični i profesionalni razvoj, socijalnu uključenost, cjeloživotno učenje, učešće na tržištu rada. Upisna politika je jedan od elemenata od kojih zaista zavisi usklađenost obrazovanja i tržišta rada, odnosno razvoja lokalne zajednice.

Broj upisnih mjesta za upis u prvi razred srednje škole, određuje se na osnovu prijedloga škola i mišljenja i preporuka Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i broja učenika koji u pojedinim opštinama završavaju osnovnu školu. Škole pri određivanju prijedloga plana upisa učenika u prvi razred srednjih škola planiraju obrazovnu ponudu, broj upisnih mjesta u saradnji sa drugim srednjim školama na teritoriji opštine i organom lokalne uprave nadležnim za poslove obrazovanja, uz uvažavanje podataka o broju i obrazovnom profilu nezaposlenih lica lokalnog Zavoda za zapošljavanje i iskazanim potrebama tržišta rada i strateškim pravcima razvoja opštine i regije. U stručnom obrazovanju unapređuju se postojeći i razvijaju novi modularizovani obrazovni programi, bazirani na ishodima učenja koji nude mogućnost izbora, napredovanje, postupnosti u sticanju i kreiranju

vlastitih puteva dokvalifikacija, ali i priznavanja prethodno stečenih znanja. Programi omogućavaju sticanje kvalifikacija nižeg, srednjeg i višeg stručnog obrazovanja. Unapređuje se i obrazovanje odraslih kroz poboljšanje obrazovne ponude, kako bi se ono učinilo dostupnim različitim ciljnim grupama. Radi se na unapređivanju procesa nastave kroz ulaganje, opremanje radionica i kabineta i renoviranje školskih objekata u toku 2014., odnosno u 2014.godini u škole na sjeveru Crne Gore uloženo oko 210 hiljada eura. U toku su radovi u vrijednosti od 1.757.000 eura i sredstva donatora, opremljene su škole za realizaciju programa iz oblasti ugostiteljstva, poljoprivrede u Andrijevici, pa u Rožajama, Bijelom Polju, Mojkovcu, Beranama i Petnjici u iznosu od milion eura.

Kako bi se obezbijedila dostupnost obrazovanja i mogućnost sticanja kvalifikacija na predlog škole Ministarstvo prosvjete licencira škole za realizaciju javno važećih obrazovnih programa za kvalifikacije za koje postoji potreba tržišta rada i interesovanje učenika i koje mogu doprinijeti ravnomjernom regionalnom razvoju. Licenca se izdaje ukoliko ustanova ispunjava materijalne i kadrovske uslove za realizaciju obrazovnog programa, ustanova je u mogućnosti da se brzo prilagodi zahtjevima poslodavaca i lokalne zajednice i proširi svoju obrazovnu ponudu. U sjevernom dijelu Crne Gore učenici mogu da se obrazuju po obrazovnim programima iz oblasti turizma i ugostiteljstva, poljoprivrede i prerade hrane, šumarstva i drvoprerade, elektrotehnike, mašinstva, saobraćaja, građevine, zdravstva i ličnih usluga. Programi su na nivoima trećeg i četvrtog nacionalnog okvira kvalifikacija.

Prethodno navedeno pokazuje da se u stručnim školama na sjeveru Crne Gore realizuju različiti obrazovni programi, koji mogu da zadovolje potrebe i interesovanja učenika, ali i potrebe privrede i društva u cjelini. Ministarstvo prosvjete sprovodi mjere i aktivnosti čija realizacija omogućava brži odgovor obrazovanja na potrebe tržišta rada i zadovoljenje potreba poslodavaca, da oni

koji završavaju obrazovanje treba da posjeduju širok opseg vještina i kompetencija u svojoj stručnoj oblasti, ali i sposobnosti timskog rada, kritičkog mišljenja, donošenja odluka. Obrazovni sistem slijedi potrebe prioritete, privrede i društva u cjelini, kao i specifičnosti pojedinih regija poštujući potrebe i želje pojedinaca, stvarajući na taj način uslove za ravnomjieran razvoj svih djelova Crne Gore.

Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Koleginice Šćepanović, da li želite komentar? Želite. Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Zahvaljujem vam se na vašem odgovoru potpredsjedniče, ali prosto, na šta sam konkretno mislila, ja sam iz Kolašina i kada ovo govorim prije svega mislim da govorim u ime svih ostalih građana na sjeveru.

Dakle, u ovom trenutku u mojoj opštini imamo opšti smjer, Gimnaziju i imamo smjer ugostiteljstva, a postoji interesovanje djece za nekim drugim smjerovima. Kao što ste upoznati, prošle godine smo već jednom imali problem u vezi upisa djece, gdje prosto smo sada prinuđeni da našu djecu šaljemo u druge gradove. Znači, ako neko nije zainteresovan da upiše smjer ugostiteljstva, odnosno da bude kuvar ili konobar, roditelji su prinuđeni da se sele u drugi grad da bi svoju djecu školovali. Znam šta radi Ministarstvo prosvjete u dijelu koji se odnosi na srednje stručno obrazovanje i koji se akcenat daje sada na srednje stručno osposobljavanje, da bi već nakon napunjenih 18 godina mogli da nađu zaposlenje, ali konkretno se radi o ovome. Dakle, da u pojedinim gradovima na sjeveru nema različitih smjerova i djeca su prosto prinuđena i sa roditeljima da se sele u drugi grad upravo iz ovog razloga i ja se zaista nadam da će te vi kao potpredsjednik koji je zadužen za regionalni razvoj, očekujem zaista vaše puno

angažovanje po ovom pitanju i možda jednu detaljniju analizu koja se tiče pojedinih gradova i pojedinih oblasti iz srednjeg obrazovanja koje treba da se uvedu u pojedinim gradovima. Konkretno u Kolašinu postoji Srednja poljoprivredna škola, a ima veliko interesovanje, imajući u vidu razvoj poljoprivrede u mojoj opštini, da se djeca upišu u tu školu i iz tog razloga vas molim još jednom i zahtijevam u stvari da kao potpredsjednik za regionalni razvoj zaista date vaš puni doprinos povodom ovoga pitanja.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Imamo još jedno pitanje za potpredsjednika Husovića. Kolega Milan Knežević. Izvolite, kolega Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Simoviću.

Uvaženi gospodine Husoviću, poštovane kolege, poštovani građani,
Ja sam postavio sljedeće poslaničko pitanje potpredsjedniku Vlade:

Kako će se Vlada Crne Gore odrediti prema inicijativi o formiranju prekogranične regije Sandžak, čiji dio bi bile crnogorske opštine Pljevlja, Bijelo Polje, Berane, Rožaje, Plav, Gusinje, Petnjica i Andrijevića? Kako komentarišete obrazloženje razloga pokretanja inicijative prema kome prije referendumu za nezavisnost predsjednik DPS-a Milo Đukanović potpisao sporazum sa vama kao predsjednikom Bošnjačke stranke u kojem se garantuje formiranje prekogranične regije Sandžak?

S obzirom da uporište u vašoj inicijativi temeljite na sporazumu koji ste potpisali sa premijerom Đukanovićem očekujem da i crnogorskoj javnosti i meni dostavite integralni tekst sporazuma. Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Gospodine Husoviću, ja sam smatrao vrlo značajnim najzad demistifikovati priču prekogranične regije Sandžak tako što ćete nam otkriti sadržaj sporazuma koji ste u martu 2006.godine potpisali sa Milom Đukanovićem za uzvrat mu ponudivši glasove Bošnjaka Muslimana, sa sjevera za projekat nezavisne Crne Gore. Ono što je meni simptomatično jeste da se u ovom trenutku suočavamo sa aneksima različitih sporazuma koje DPS potpisuje sa predstavnicima manjinskih stranaka, a koji kroz razne forme dobijaju na aktuelnosti uglavnom u izbornim godinama.

Imajući u vidu različite interpretacije i doživljaje prekogranične regije Sandžak, veoma je važno da od vas kao jednog od promotera ove ideje, čujemo i stavove da li se radi o projektu koji u doglednoj budućnosti može ugroziti teritorijalni integritet i suverenitet Crne Gore, da li podržavate stavove Sulejmana Ugljanina sa kojim ste promovisali prekograničnu regiju Sandžak koliko mi se čini u Briselu, da je pitanje trenutka kada će se krenuti u akciju za ostvarivanje pune autonomije i da li smatrate da upravo ovakve neodmjerene izjave kao što je izjava gospodina Ugljanina, značajno doprinose destabilizaciji političkih prilika u regionu i širenju raznih radikalnih fundamentalizama koji ovih dana prijete i Crnoj Gori i ostalim državama u regionu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite, potpredsjedniče.

RAFET HUSOVIĆ:

Uvaženi poslaniče Kneževiću, za nas u BS-u nema dileme. Svojom nedvosmislenom podrškom nezavisnoj Crnoj Gori i doprinosom koji smo dali na referendumu 21. maja 2006. godine za obnovu crnogorske državnosti, jasno smo saopštili da su granice Crne Gore za nas nepromjenjive. Bošnjački narod u Crnoj

Gori time i Bošnjačka stranka kao njegov legitimni politički predstavnik nezavisnu i suverenu Crnu Goru doživljavaju kao svoj izbor, svoj realizovani politički cilj, kao državu utemeljenu na ravnopravnosti njenih naroda jednakosti njenih građana. Ali, kao državotvorna partija, jasno se zalažemo za dobru regionalnu saradnju.

Zbog toga, Sandžak vidimo kao prekograničnu regiju sa slobodnim protokom ljudi, roba i kapitala, otvorenu za saradnju, jačanje ekonomskih i kulturnih veza, organizacija, privrednih subjekata i lokalnih samouprava unutar ove regije. Sandžak, dakle, treba posmatrati kao most spajanja dvije države i svih naroda koji tamo žive, a to su i evropski standardi. Vjerujemo da će u narednom periodu posebno daljom integracijom Crne Gore i Srbije u Evropsku uniju, doći do značajno intenzivnije saradnje između dviju prijateljskih susjednih država, a time i posebno unutar regiona Sandžaka na svim poljima. Smatramo da na ovom pitanju treba raditi što transparentnije, da ljudi ne smiju čekati satima na prelazak granice, kao i da u tom području treba uvesti bescarinsku zonu.

Poslaniče Kneževiću, dostaviću vam Sporazum koji sam potpisao sa predsjednikom DPS-a 23.03.2006. godine, ali kako ste i sami rekli, radi javnosti, da pojasnim samo neke članove ili odredbe iz tog sporazuma, zaista ne komentarišući razne inicijative iz okruženja ili od pojedinaca.

Sporazum o saradnji između Bošnjačke stranke i DPS-a zaključen dana 23.03.2006. godine, između Demokratske partije socijalista Crne Gore koju zastupa predsjednik Milo Đukanović i Bošnjačke stranke koju zastupa Rafet Husović. Ovaj sporazum se odnosi na saradnju između navedenih stranaka u predreferendumskom i postreferendumskom periodu vezano za rješavanje prava Bošnjaka u Crnoj Gori.

1) Demokratska partija socijalista Crne Gore će preduzeti sve neophodne mjere da se prije održanog referenduma o državnom pravnom statusu Crne Gore usvoji zakon o pravima manjina u Crnoj Gori do kraja aprila, 30.04.2006. godine. Ovim

zakonom će se regulisati da se predstavnicima bošnjačkih stranaka obezbijede tri mjesta u parlamentu, kroz rješenja Zakona o manjinskim pravima, a što će se definisati izbornim zakonodavstvom. U Skupštini lokalne uprave biće izabran jedan predstavnik manjina koji u stanovništvu lokalne samouprave učestvuje od 1% do 5%, a iznad 5% će se definisati izbornim zakonodavstvom. Reći ću vam da je ovaj i sličan zakon prošao prije referendumu u parlamentu, da je odmah nakon nezavisnosti pokrenuta tužba pred Ustavnim sudom i ovaj član zakona je oboren. Bogu hvala, danas Bošnjačka stranka ima samostalan poslanički klub u parlamentu, ima zaslužena tri poslanika u parlamentu. Smatram da su naši poslanici sa najvećem brojem glasova u ovom parlamentu.

2) Da se obezbijedi afirmacija implementacije srazmjerne zastupljenosti Bošnjaka u svim institucijama i svim nivoima vlasti u Crnoj Gori u realno najkraćem mogućem roku, o čemu će se starati državne institucije. Podsjetiću vas da smo nekim amandmanom na Zakon o radu kod Uprave za kadrove definisali da se prilikom upošljavanja, molim vas, važan je trenutak, ako poslanik Knežević dozvoli, da se prilikom upošljavanja vodi računa o srazmjernoj zastupljenosti manjinskih naroda. I ovaj dio smo jako uspješno realizovali prije nekih pet, šest godina. Po nekakvom popisu Bošnjaka i Muslimana je ukupno bilo do 1% u institucijama sistema. Po novim podacima mislim Ministarstva za ljudska i manjinska prava, da je ukupno skoro 7% zastupljenosti i svakako i ostalih manjinskih naroda znatno povećan broj.

Preskočiću neke detalje koji su nebitni, a vama dostavljam ovaj sporazum. Omogućavanje predstavnicima Bošnjačke stranke da učestvuje u radu Komisije za pripremu i donošenje. Smatrali smo da prilikom donošenja Ustava, ako Bošnjačka stranka ne bude parlamentarna stranka da je važno da neko iz Bošnjačke stranke makar učestvuje u tom nekakvom radnom timu i rekli smo a) Ustava Crne Gore, b) Zakona o pravima manjina; c) Zakona o izboru poslanika. Odmah na prvim

parlamentarnim izborima Bošnjačka stranka koalicija i Liberalna partija su osvojili tri mandata i mi smo imali i dobar posao, naš poslanik u bivšem sazivu Kemal Purišić je odradio kada je u pitanju Ustav Crne Gore i Bošnjačka stranka dala veliki doprinos usvajanju Ustava i gradila tu dvotrećinsku većinu.

Potpisnici sporazuma su saglasni da se u budućem Ustavu Crne Gore naglasi građanski karakter. Mi smo 2006. godine, ne znajući ni da će biti referendum, ni kada će biti, ni pod kakvim uslovima naglasili građanski karakter Crne Gore, nezavisne države Crne Gore bez preferiranja bilo kojeg naroda, a ako bi u budućem ustrojstvu Crna Gora bila konstituisana kao država naroda, bilo bi neophodno da se i Bošnjaci pomenu kao narod ili kao manjinski narod.

7)Do donošenja novog Ustava Republike Crne Gore, Bošnjacima u Crnoj Gori obezbijediti ostvarivanje nacionalnih prava u skladu sa Zakonom o manjinskim pravima. Mislim da tu nema sporno ni tada ni danas ništa. Imamo još pripadnicima bošnjačkog naroda obezbijediti pravo na službenu upotrebu bosanskog jezika u skladu sa zakonom. Mi smo taj naš zahtjev sa određenim parlamentarnim strankama definisali i u Ustavu Crne Gore i imamo bosanski jezik u službenoj upotrebi. Imamo još nekoliko nebitnih detalja, ali ću vam uručiti ovaj sporazum.

Siguran sam da bi danas svaki poslanik, svaki građanin i sve parlamentarne stranke potpisale ovaj sporazum s tim da bi, vjerovatno, sada bili još malo zahtjevniji kada je u pitanju decentralizacija vlasti itd. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, kolega Kneževiću, vaš komentar.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Zahvaljujem se na korektnom odgovoru i, ono što je najvažnije, na jasnom saopštavanju stavova. Ono što ste vi ovdje saopštili za mene je neprihvatljivo i reći ću vam iz kojih razloga.

Prvo ste rekli da ste vi državotvorna partija pozivajući se na to da ste na referendumu imali projekat nezavisne Crne Gore. To znači da je nas 185.000 koji smo glasali za zajedničku državu antidržavni element. Pogledaćemo stenogram, evo svi se pozivamo na stenogram, volio bih jednom da uporedimo to.

Dakle, kažete da ste vi državotvorna partija, a da ste insistirali na građanskom karakteru države i da sporazum koji ste postigli sa Demokratskom partijom socijalista, odnosno sa gospodinom Đukanovićem je postignut prije raspisivanja referendumu. To nije tačno. U jeku je bila referendumska kampanja, referendum je bio raspisan, znali su se sve uslovi, tako da ste vi, gospodine Husoviću, politički trgovali sa gospodinom Đukanovićem i to nije ništa sporno. Vidim da ste dosta solidno istrgovali, imajući u vidu da ste i sami iskazali zadovoljstvo zbog zapošljavanja Bošnjaka u državnoj upravi, administraciji, lokalnim samoupravama i tome sl. i da se nastavlja taj vaš koalicioni niz saradnje sa Demokratskom partijom socijalista. Meni sada ostaje nejasno šta da radimo mi koji smo glasali za zajedničku državu.

Smatrate li, gospodine Husoviću, da građani Zete koji su na referendumu 2006. godine većinski glasali za zajedničku državu sa Srbijom, treba da imaju samostalnu opštinu kao što vi ovdje insistirate na bescarinskoj zoni ili trebamo da imamo samostalnu opštinu kao što se sklopio aneks koalicionog sporazuma sa predstavnicima albanskih partija samo zato što podržavaju Demokratsku partiju socijalista? E, ovakva je priroda vaših dogovora sa Demokratskom partijom socijalista. Vi ste rekli da se ovdje zalažete za bescarinsku zonu sa područjem

Sandžaka, kako ga vi nazivate, odnosno sa područjem Srbije. Mislim da je to jedan nonsens i da je to nemoguće pojasniti. Molim vas još 30-ak sekundi.

Teško da možete pobjeći od izjava u regionu, jer ste vi, gospodine Husoviću, zajedno sa Sulejmanom Ugljaninom promovisali ideju prekogranične regije Sandžak. Evo što kaže Sulejman Ugljanin u avgustu 2014. godine. "Pozivam Sandžak da se otcijepi od Srbije, vidimo se u autonomiji". Ugljanin i Muftija raspaljuju Sandžak u septembru 2014., pozivajući se na referendum iz 1991. godine gdje su se Bošnjaci izjasnili za autonomiju Sandžak.

Gospodine Husoviću, ako možete od mog novca i novca poreskih obveznika koji su glasali za zajedničku državu sa Srbijom da promovišete prekograničnu regiju Sandžak sa ovakvim čovjekom koji se zove imenom i prezimenom Sulejman Ugljanin, onda očekujem od vas i da javno osudite njegove izjave o odvajanju od Srbije i o tome da su Srbi genocidan narod koji je počinio genocid i u Sandžaku i koji je počinio genocid u Bosni i Hercegovini. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Shvatio sam da je kolega Knežević imao dodatno pitanje za potpredsjednika Husovića. Upisao sam da ste pitali gospodina Husovića - smatrate li da su građani Zete koji su glasali protiv nezavisnosti Crne Gore da im pripada sada samostalna opština. To je bilo vaše pitanje. Ako vi želite da kažete da to nije bilo dodatno pitanje, u redu je.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Zbilja ste počeli tradicionalno da zloupotrebljavate funkciju predsjedavajućeg. Objasniću vam zašto. Vi ste notirali pitanje - smatrate li da građani Zete zaslužuju opštinu jer su glasali protiv Crne Gore? Rekao sam zato što su glasali za zajedničku državu sa Srbijom. To je bilo pitanje, a pitanje je bilo

retorsko. Znači, to je stilska figura gdje se postavlja pitanje, a ne očekuje se odgovor. Nemam ništa protiv da gospodin Husović odgovori na ovo pitanje koje sam mu postavio vezano za područje Zete, odnosno Gradske opštine Golubovci. Ako proširi svoj spektar odgovora i na neke druge teme koje sam ovdje pokrenuo, očekujem od vas da mi dozvolite da i ja izrekнем svoj stav vezano za ono što će saopštiti gospodin Husović.

PREDSJEDAVALJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Kneževiću, da se unaprijed dogovorimo da minut dobije potpredsjednik Husović i vi nakon toga minut, ali sam u obavezi da vam odgovorim na vašu konstataciju da uporno zloupotrebljavam ulogu predsjedavajućeg. Ako je zloupotreba što sam u vašem komentaru prepoznao upitnu rečenicu koja je bila nedvosmisleno upitna, onda prihvatam da sam zloupotrijebio. Sami ste potvrdili da je u vašem komentaru bila upitna rečenica, ali nezavisno od toga ja sam to procijenio kao dodatno pitanje, to je moja obaveza. Vi ste kazali da nije to dodatno pitanje nego retorička upitna rečenica, prihvatam, ali slažući se sa vašim predlogom po minut vremena vama i potpredsjedniku Husoviću. Izvolite.

RAFET HUSOVIĆ:

Hvala. Postavljeno je više potpitanja, pokušaću kratko. Iako nam u nazivu stoji Bošnjačka stranka, zaista smo mi demokratska stranka, vi to znate i kada god dobre inicijative dođu iz opozicije i pozicije mi to uvijek podržimo.

Drugo, gospodine Kneževiću, promovisao sam u Briselu prekograničnu turističku regiju Sandžaka. Glavni promoter je bio gospodin Eduard Kukan, predsjednik Komisije za Balkan, ne znam kako se ta komisija zvala i bilo je još poslanika iz evropskog parlamenta. Prvi put čujem za te aspiracije koje ste

sada pomenuli određenih pojedinaca o ocepljenju. Tog čovjeka dugo znam, nikad to od njega lično čuo nijesam, nijesam zapazio u tim medijima da je to saopštio. Ako je saopštio, on mora pokazati šta je mislio time. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem. Minut.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Ne odgovoriste na ovo pitanje koje je formulisao gospodin Simović vezano za građane Zete koji su bili protiv Crne Gore. Znači, sve što je dobro podržaćete. Očekujemo da vidimo vašu podršku u oktobru kada se bude o tome raspravljalo.

Pošto kažete ne poznajete gospodina Ugljanina sasvim dobro, evo ja ću da vas upoznam sa njim. Dozvolite, očigledno da ga dobro ne poznajete jer biste čuli za ove izjave koje je saopštavao. Gospodin Ugljanin, bivši ministar u Vladi Srbije sa kojim ste promovisali prekograničnu regiju Sandžak i od mog novca, turističku ili kakvu god hoćete, znači od mog novca kao poreskog obveznika, kaže da poziva Sandžak da se ocijepi od Srbije ... porukom vidimo se u autonomiji, zatim Ugljanin i Muftija Zukorlić raspaljuju Sandžak, pozivajući se na referendum u organizaciji SDA 1991. godine gdje su se Bošnjaci izjasnili za autonomiju Sandžaka i njegovo insistiranje na pravu na samoopredjeljenje.

Dalje, gospodine Simoviću, nemojte me prekidati, dozvolite. Stav gospodina Fejzića da islamska zajednica u Srbiji podržava Vehabije u Crnoj Gori i završni stav iz jula 2015. godine ovoga čovjeka kojeg vi odlično poznajete jeste da su Srbi izvršili genocid u Srebrenici ali nad Bošnjacima u Sandžaku. Sada vas pitam kao neko ko se izjašnjava kao Srbin da li smo mi Srbi genocidan narod i da li smo mi izvršili genocid u Srebrenici i nad Bošnjacima u Sandžaku ili bilo gdje drugo na teritoriji Evrope ili svijeta?

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Ovim smo završili dijalog. Potpredsjedniče Husoviću, molim vas da uvažite nemogućnost proceduralne reakcije od predstavnika Vlade. Bili smo tolerantni u odnosu na teme koje je otvorio kolega Knežević i u odnosu na vas i u odnosu na poslanika Kneževića. Zahvaljujem se vama na datim odgovorima.

Predlažem da sada nastavimo sa pitanjima za uvaženog ministra pravde gospodina Pažina. Prvo pitanje za ministra pravde postaviće kolega Labudović, a u međuvremenu potpredsjednik Husović uručuje sporazum kolegi Kneževiću. Hvala vam. Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, poštovani građani, Ministarstvu pravde postavio sam poslaničko pitanje sledeće sadržine:

Da li Ministarstvo pravde namjerava i u kojem roku da uspostavi pravni osnov kojim bi građani Crne Gore koji su nastradali ili pretrpjeli ozbiljne tjelesne povrede i psihičke traume tokom agresije NATO pakta na Saveznu Republiku Jugoslaviju 1999. godine, stekli status žrtve nasilja i time priliku da ili oni ili njihove porodice budu pravedno i pravično obeštećeni?

Poštovani građani, ovi koji redovnije pratite zbivanja u ovoj Skupštini vjerovatno će se prisjetiti da pitanje ove sadržine, u ovom ili onom obliku, postavljam već peti put od čega aktuelnom ministru drugi put. Iz ovoga bi se dao izvući sledeći zaključak. Ili sam retardiran, pa ne umijem da pitam ništa drugo, ili sam neizlečivo bandoglav i dok sam ovdje, a potrajaću, ovo ću istjerati na čistinu. Jer, gospodine ministre pravde, kao građanin, kao čovjek prije svega, a ne samo kao poslanik, ne mogu da shvatim da već 16 godina od beskrupulozne NATO agresije na Saveznu Republiku Jugoslaviju čiji je Crna Gora pravni sukcesor, ti ljudi

i njihove porodice ne mogu da steknu ne bilo kakvu privilegiju već onaj bolni status žrtve. Oni znaju, gospodine ministre, da bilo kakvo zakonsko rešenje ne može da vrati njihove najmilije, ne može da izliječi njihove rane, ne može da ih spasi od onih snova i onih košmara iz kojih se u toku noći bude okupani znojem jer još uvijek čuju zviždanje NATO bombi, ali očekuju da ih ova država jer su u njoj stradali bez svoje lične krivice, prizna kao žrtve i da omogući, prije svega pravni zakonski osnov da budu obeštećeni u skladu sa standardima koji važe u svim civilizovanim državama.

Neće biti, gospodine ministre, da zbog međunarodnog i političkog konteksta u koji se pokušava staviti beskrupulozna agresija NATO pakta na Saveznu Republiku Jugoslaviju koja je, vi ste stručnjak za međunarodno pravo, izvršena mimo svih regula koje regulišu upotrebu sile u međunarodnim odnosima, dakle bez odluke Savjeta bezbjednosti da te žrtve, pri čemu ne mislim samo na one u Murinu, ima ih ovdje, u okolini Podgorice, u okolini Danilovgrada, već 16 godina ne mogu nijedno svoje pravo da obezbijede. S toga sam vam i postavio ovo pitanje.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem kolegi Labudoviću.

Izvolite, ministre, vaš odgovor.

ZORAN PAŽIN:

Poštovani potpredsjedniče, uvaženi poslanici, poštovani poslaniče Labudoviću, hvala vam na postavljenom pitanju.

Prouzrokovanje štete, odnosno građansko pravni delikt je jedan od izvora obligacija u crnogorskom pravnom sistemu. U crnogorskom pravnom sistemu za štetu se odgovara na osnovu pretpostavljene krivice i uzročnosti. Konkretno,

Zakon o obligacionim odnosima kaže ko drugome prouzrokuje štetu, dužan je nadoknaditi je osim ukoliko dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice. Pored odgovornosti za štetu po osnovu krivice, pravni sistem poznaje i tzv. objektivnu odgovornost za štetu imalaca opasne stvari, odnosno vršilaca opasne djelatnosti. Takođe, postoji odgovornost uslijed terorističkih akata, organizatora demonstracija i organizatora manifestacija.

Kada je u pitanju naknada štete nastradalim i njihovim porodicama u sudskom sistemu Crne Gore poznatom pod radnim nazivom Murino, vođeno je devet građanskih sudskih postupaka, odnosno parničnih postupaka za naknadu štete. Svih devet postupaka je pravosnažno okončano. Svih devet postupaka je okončano sa jedinstvenim pravnim stanovištem, u nekim slučajevima pred prvostepenim sudom, u nekim slučajevima pred drugostepeni sudom, a u nekim slučajevima uz intervenciju Vrhovnog suda. U svim slučajevima zauzeto je pravno stanovište da se radi o zastarjelosti potraživanja. Zastarjelost potraživanja je materijalno pravni prigovor koji čini neutuživim potraživanje koje se pred sudom traži. Drugim riječima, crnogorski sudovi odlučujući u ovim predmetima, nijesu ni bili u prilici da ocijene postojanje pravnog osnova mimo postavljenom materijalno pravnog prigovora zastarjelosti potraživanja. Svi postupci su pravosnažno okončani odbijanjem tužbenog zahtjeva.

Gospodine Labudoviću, pošto ste rekli da se obraćate i kao čovjek, takođe želim da vam kažem da kao čovjek osjećam duboku solidarnost sa nastradalim i sa njihovim porodicama. Ako vi kao poslanik, nosilac javne riječi, nosilac javne funkcije, smatrate da i pored sudskih postupaka koji su se vodili, postoji mogućnost da se pomogne ovim ljudima, kao ministar pravde sam veoma voljan da sa vama o tome razgovaram. Pozivam vas da dođete kod mene i da na tu temu razgovaramo, da čujem koja bi bila vaša inicijativa na koji pravno legalan način je moguće pomoći ovim ljudima. Sigurno ćete imati podršku i saradnju ministra

pravde u tom pravcu, ali želim da čujem što je zapravo vaša inicijativa, imajući u vidu da su se vodili sudski postupci, da su ti sudski postupci pravosnažno okončani.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, kolega Labudoviću.

EMILO LABUDOVIĆ:

Ko je krivac za štetu koju su pretrpjele ove žrtve više je nego jasno, to znaju i vrapci na grani. To što ova država nema petlju da upre prstom u te krivce, to je druga priča. Kada ona nema petlju da upre prstom u krivce koji su, kako rekoste, izvršili međunarodni teroristički akt, jer su agresiju izvršili bez ijednog uporišta u međunarodno javno pravo. Kada to država nema petlju da raspetlja i kada ovo nije bio klasični ratni sukob sa završnim aktom o sklapanju mira gdje se znaju prava onih koji su učestvovali na ovaj ili onaj način, onda ona preuzima odgovornost prema žrtvama. Jer, oni su žrtve bez svoje krivice. Možete Emila Labudovića da osudite na način da je u tim vremenima učestvovao na ovaj ili onaj način i doprinio ovom ili onom ishodu, ali djecu koja su imala jedanaest i trinaest godina ne možete, gospodine Pažin, žene koje su stradale u okoline Podgorice. Jer, uporno se maskira cijela priča slučaj Murina. Slučaj Murina je samo jedan od slučajevima žrtava agresije u Crnoj Gori.

Takođe, vi meni kažete presuđeno je. Napravljen je presedan, gospodine Pažin. Presuđeno je jednoj od tih porodica, odgovarajuća novčana suma, pa je onda pušteno da prođe dovoljan protok vremena da bi onda, zamislite, Vrhovni sud oborio presudu i naložio da ta porodica vrati pare. Odakle, gospodine Pažin?

Imam njihovo čvrsto uvjerenje da će te pare da odrobijaju jer ih nemaju od čega vratiti. Sve što imaju u Murini ne može da pokrije pola toga iznosa.

Vi meni kažete svi su presudili. Mene ne interesuje pravo, mene interesuje pravda. Zato sam vas pitao, gospodine Pažin, šta ćete da uradite da se njima omogući, prije svega, pravda kroz pravo. Pokušao sam kroz amandman na Zakon o žrtvama nasilja da predložim ovo na šta me vi pozivate. Fino ste iskoristili priliku da sam prilikom trećeg čitanja toga zakona u ovom Parlamentu bio službeno odsutan, pa ste u domaćoj, porodičnoj atmosferi jednostavno prešli preko toga. Dakle, ponudio sam neko rješenje, ali nijesam pravnik i nijesam ministar pravde i ne moram da budem ni pametan čak. Ali, zato ste vi odgovorni. Vi treba da nađete, ne da tražite to od mene. Da umijem da pišem zakone bio bih vjerovatno ministar pravde umjesto vas, ali nijesam, ja sam poslanik, ali sam istovremeno građanin. Tražim od vas, prije svega, kao građanin da te ljude i njihove porodice i njihove grobove ispoštujete. Nemoguće je, 16 godina traje njihova sudanija, da u pravosuđu Crne Gore ne postoji pravni osnov da se njihovo pitanje razriješi. Nemojte mene da podučavate. Podučite Veliju Mulića, podučite ljude koji sude te slučajeve. Dužni ste, gospodine ministre, i obaveza je ove države, da i te građane stavite u jednako pravni položaj kao i sve druge građane i da im omogućite status žrtve nasilja, jer su bili žrtve beskrupuloznog i bespravnog nasilja i da im omogućite da budu obeštećeni, kažem, u granicama koje to dozvoljava međunarodna pravna praksa. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

S ovim smo završili.

Ako kolega Labudović se slaže da je u svom komentaru imao jednu upitnu rečenicu, da li je ovo dodatno pitanje - šta ćete uraditi da obezbijedite dolazak do pravde putem korišćenja prava?

Nije bilo dodatno pitanje, hvala vam.

Imamo dva pitanja od uvažene kolegice Marković za ministra pravde. Izvolite, vaše prvo pitanje.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Uvaženi ministre Pažin, uvaženi građani i građanke Crne Gore,

Moje prvo poslaničko pitanje:

Koliko su pravosnažnih izvršnih predmeta u parničnom postupku takozvane male vrijednosti do 500 eura imali osnovni sudovi u Crnoj Gori, za svaki sud pojedinačno, na dan 31.12.2014. godine? Odgovor tražim i u pismenoj formi,.

Obrazloženje: Postavila sam ovo pitanje pošto ćemo imati Izvještaj o radu sudova za 2014. godinu, pa jednostavno da znamo kakav je bio udio predmeta male vrijednosti, takozvanih maličnih parničnih predmeta u cjelokupnom radu sudova. Kvalitet rada sudova mjeri se rješavanjem parničnih predmeta veće vrednosti, odnosno mnogih predmeta koji godinama stoje u sudovima ili idu od jedne instance do druge.

Rješavanjem maličnih predmeta postiže se kod rada sudija norma koja se poslije odrazi na kvalitet jer se pojedine sudije proglašavaju kao sudije sa najviše riješenih predmeta, a time i taj sud kao uspješan sud, a ta uspješnost se u stvari negativno odražava na kvalitet. Ja sam Izvještaj isčitala, međutim iz njega se ne može na tačan način utvrditi koliko je to maličnih predmeta koji su u ukupnom procentu parničnih predmeta učestvovali na dan 31.12.2014. godine, sem jedne tabele koja nije striktno tu, nije njom određeno koji je to procenat maličnih

predmeta, jer do tog procenta u stvari zavisi i kvalitet rada sudova. Mi znamo iz prakse, osobito ko je bio u praksi, kako se postiže norma sa maličnim predmetima od 500 eura, da se potvrde kod Višeg suda, da ti predmeti ne idu kod Vrhovnog suda, da vrlo često, recimo, građani nijesu obaviješteni da mogu i na te malične predmete uložiti žalbu Ustavnom sudu i da svoja prava mogu, što vrlo mali broj građana i koristi, ostvariti i predstavkom pred Sudom u Strazburu, jer se radi o velikoj grupi predmeta, recimo kao što su sad imali za prava naknada policajcima. Jedna grupa je dobila, međutim posle godinu dana opet na osnovu pravnih stavova donijeta je odbijajuća presuda iz iztog pravnog i činjeničnog osnova. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Ministre, izvolite.

ZORAN PAŽIN:

Poslanice Marković, vaša su pitanja uvijek matematički egzaktna i tim prije je lakše na njih odgovoriti, međutim katkada zbog kratkoće vremena u kojem je potrebno pripremiti ovu informaciju o statističkim podacima nijesmo u prilici da ih blagovremeno prikupimo. Tako da jednim dijelom ću Vam odgovoriti na pitanje, a drugim dijelom ću vas zamoliti da vam u pismenoj formi, kada dobijem sve podatke koje ste tražili, dostavim te podatke.

Dakle, situacija je sljedeća.

Prema podacima iz PRIS-a, dakle Pravosudnog informacionog sistema na dan 31.12.2014. godine u crnogorskim sudovima bilo je 783 pravosnažna predmeta male vrednosti, takozvanih maličnih sporova.

Dakle, to su vam podaci koji su egzaktni, međutim podaci koji se tiču izvršnosti ovih predmeta, vi kao pravnik praktičar znate da je potreban paricioni rok koji ističe po određenoj činidbi da bi presuda postala i pravosnažna, odnosno rješenje da bi postalo pravosnažno. Međutim, tih podataka nemamo u automatizovanoj formi na osnovu postojećeg PRIS-a, trenutno se dorađuje taj sistem pa ćemo ubuduće imati i te podatke, tako da ja do tih podataka mogu da dođem jedino tražeći informaciju od svih sudova pojedinačno, i to je urađeno, međutim do trenutka davanja odgovora na poslaničko pitanje nemam još uvijek te podatke o izvršnosti, o pravosnažnosti da, o izvršnosti ne.

Takođe, imamo ovdje tabelu koja sadrži pregled predmeta male vrednosti po svim sudovima uključujući pravosnažne riješene, neriješene predmete vezano za svaki sud pojedinačno. Ne znam nalazite li potrebnim da vam to čitam iz tabele ili mogu da vam dostavim, proslijedim čitavu ovu tabelu? Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Da li želite komentar? Izvolite.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Zavis, gospodine ministre, i ocjena rada suda, jer ako malični predmeti preko 50% učestvuju u parnici, onda mi nemamo uspjeh nikakav u parnici. Statistika znači mnogo. Nisam bez neke namjere postavila ovo pitanje, upravo da bi imali pravi pregled rada sudova mi moramo da znamo koliko je maličnih predmeta. Vi ste bili sudija, pa znate tu oblast, kako postiže sudija normu. Upravo po ovom Izvještaju kako su dali, znači kvalitet rada osnovnih sudova bio je 63,06, a nema u Izvještaju ništa, ni malični ni oni, a kvantitet 107,52. Zato laik kada ovo čita ima sasvim drugi utisak, ali kad čita neko iz struke znamo da to nije prava

procjena ni kvantiteta ni kvaliteta. Viši sudovi kvalitet 75,48 a kvantitet 130, 55. Upravo dok god nemamo tačan broj maličnih predmeta u parnici nećemo imati tačan pregled kvaliteta rada sudova. Zato mislim da izvještaji koji će biti ovdje pred nama nijesu pokazatelji pravog stanja, jer možemo mi da pričamo i o kvalitetu i o kvantitetu bez brojke, bez tačne cifre svih pojedinačno sudova, na osnovu čega pojedini sudija postaje naj sudija, ako mu u kvalitetu rada njegovom bude pretežno maličnih predmeta, taj sudija stvarno ne može biti izabran za sudiju sa najboljim rezultatima rada, niti taj sud, jer bude po 1.500 predmeta male vrednosti u jednom momentu, recimo, pred sudom u Beranama, u Bijelom Polju u Plavu i sa tim brojem se postiže i nadnoknađuje kvalitet. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vama.

Idete na drugo pitanje, hvala.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Drugo pitanje:

Koliko je podnijeto krivičnih prijava protiv nepoznatih učinioaca za krivična djela kod Višeg državnog tužilaštva u Podgorici i Bijelom Polju, za koja krivična djela i ko su podnosioci prijava? Isto tražim odgovor u pismenoj formi.

Obrazloženje: Ovo pitanje postavljam iz razloga što zabrinjava činjenica da svake godine se povećava broj nepoznatih učinilaca krivičnih djela, tako da ta cifra doseže na kraju 2014. godine, prema ovim izvještajima, 9.156 krivičnih prijava zajedno sa ranijim periodima po nepoznatim učiniocima. Naročito zabrinjava činjenica da postoji neotkrivenih učinioaca krivičnih djela iz nadležnosti viših državnih tužilaštava, jer se radi o teškim i najtežim krivičnim djelima ubistva, pokušaji ubistva, teško ubistvo, zatim silovanje, falsifikovanje novca, promet

droga, tako da je neophodno izvršiti jednu analizu, a ta analiza mora se vršiti i od strane Ministarstva pravde, zašto ... broj krivičnih djela ostaje sa nepoznatim učiniocem. Ako je jedno ubistvo, odnosno teško ubistvo ostalo skriveno, to ukazuje na činjenicu da Uprava policije, koja je glavna karika u lancu prikupljanja dokaza zajedno sa Tužilaštvom, ne radi dobro ili dobro ne sarađuju. Ako godinama ostaju neotkriveni učinioci ubistava po Crnoj Gori a to se odražava i na ukupan bezbedonosni efekat i uopšte bezbedonosno stanje u građanstvu s obzirom da se ubistva dešavaju na javnim mestima, kafićima, baštama, gdje se u tom trenutku zbivanja nalazi mnogo građana koji mogu postati i sami slučajne žrtve tih ubistava, iz tog razloga postavljam i pitanje jer stoje zabrinjavajuće činjenice u javnosti Crne Gore.

Ako statistički, opet o statistici, meni statistika mnogo govori, ako je devet hiljada iz ranijih perioda, pa nezavisno da li je pred Osnovnim ili Višim tužilaštvom, to je ogroman broj nepoznatih učinilaca. A što se tiče težine, još je teže ako se tu radi o počiniocima krivičnih djela iz nadležnosti Višeg državnog tužilaštva i tu treba izvršiti jednu analizu, šta je tu kočnica da se ne mogu sa današnjom tehnikom otkriti počinioci najtežih krivičnih djela. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vama.

Odgovor, izvolite.

ZORAN PAŽIN:

Uvažena poslanice Marković, vi znate da svaki krivično-pravni sistem ima nešto što se naziva tamna brojka kriminaliteta. Dakle, to su krivična djela koja su počinjena, koja nikad nijesu ni registrovana niti je po njima podnesena krivična prijava. To važi naravno i za crnogorski pravosudni sistem. Pored toga postoji

jedan broj krivičnih djela koja su registrovana, koja su pod krivičnim prijavama, ali su protiv nepoznatih učinilaca. Kako u Crnoj Gori tako i u bilo kojoj drugoj evropskoj zemlji. U odnosu na vaše pitanje zatražio sam podatke iz Višeg državnog tužilaštva u Podgorici i Višeg državnog tužilaštva u Bijelom Polju.

Višem državnom tužilaštvu u Podgorici prema dostavljenim podacima u periodu od 2014. godine do 21. jula 2015. godine protiv nepoznatih učinilaca krivičnih djela podniet je sledeći broj:

U toku 2014. godine podnieto je ukupno 42 krivične prijave i to:

Za krivično djelo razbojništvo iz člana 242 Krivičnog zakonika Crne Gore ukupno 19 krivičnih prijava;

Za krivično djelo ubistvo u pokušaju iz člana 143 u vezi člana 20 Krivičnog zakonika Crne Gore ukupno 16 krivičnih prijava;

Za krivično djelo ubistvo, iz člana 143 Krivičnog zakonika Crne Gore ukupno tri krivične prijave;

Za krivično djelo teška djela protiv zdravlja ljudi iz člana 302 Krivičnog zakonika Crne Gore ukupno dvije krivične prijave;

Za krivično djelo teško ubistvo u pokušaju iz člana 144 u vezi člana 20 Krivičnog zakonika Crne Gore ukupno jedna krivična prijava;

Za krivično djelo teško ubistvo iz člana 144 Krivičnog zakonika Crne Gore ukupno jedna krivična prijava.

Od ukupno 42 podnešene krivične prijave Uprava policije je podnijela 39 krivičnih prijava. Jednu krivičnu prijavu je podnio advokat i dvije krivične prijave su podnešene od strane građana.

U toku 2015. godine do današnjeg dana podnieto je 19 krivičnih prijava, i to:

Za krivično djelo neovlašćena proizvodnja držanje i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 300 Krivičnog zakonika Crne Gore ukupno četiri krivične prijave;

Za krivično djelo ubistvo iz člana 143 Krivičnog zakonika Crne Gore ukupno dvije krivične prijave;

Za krivično djelo razbojništvo iz člana 242 Krivičnog zakonika Crne Gore ukupno šest krivičnih prijava;

Za krivično djelo ubistvo u pokušaju iz člana 143 u vezi člana 20 Krivičnog zakonika Crne Gore ukupno pet krivičnih prijava;

Za krivično djelo teško ubistvo iz člana 144 Krivičnog zakonika Crne Gore ukupno jedna krivična prijava;

Za krivično djelo izazivanje nacionalne rasne i vjerske mržnje ukupno jedna krivična prijava.

Od ukupno 19 podnešenih krivičnih prijava Uprava policije je podnijela 18 a jedna krivična prijava podnešena je od strane građana.

Navedeni podaci se odnose na period od 2014. do 21. jula 2015. godine, s obzirom da u poslaničkom pitanju nije preciziran vremenski period. Ali, ja sam precizirao praktično do današnjega dana.

U 2013. godini podnijeto je sedam krivičnih prijava, od čega je šest, govorim sad o Višem tužilaštvu u Bijelom Polju, u periodu od 2013. do 2015. godine. U 2013. godini je podnijeto sedam krivičnih prijava od čega je šest podnijela Uprava policije a jednu oštećeno lice.

Krivične prijave podnešene su zbog sledećih krivičnih djela: razbojništvo dva, teška djela protiv zdravlja ljudi i pokušaj ubistva dva, otmica i neovlašćena proizvodnja držanje i stavljanje u promet opojnih droga.

U 2014. godini podnijeto je šest krivičnih prijava od čega je tri podnijela Uprava policije a tri oštećeno lice.

Krivične prijave podnešene su zbog sledećih krivičnih djela: neovlašćena proizvodnja držanje i stavljanje u promet opojnih droga dvije krivične prijave, teška djela protiv zdravlja ljudi tri i pokušaj ubistva jedan slučaj.

U 2015. godini podnijete su tri krivične prijave i to od strane Uprave policije. Krivične prijave podnešene su zbog sljedećih krivičnih djela: neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga dvije krivične prijave i jedan slučaj razbojništva.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se ministru.

Želite li komentar? Želite, izvolite.

DANIJELA MARKOVIĆ:

... krivičnih prijava, što je interesantno, recimo, da je od tih krivičnih prijava koliko je podnijela Policija, da se pojavljuju oštećeni za teška krivična djela. Ja o tome govorim, da se često dešava da ne bude tu inicijator Policija ni tužilac, nego građanin oštećeni, baš za teška krivična djela, da saradnja Policije i Tužilaštva bar do sada nije bila na nekom zavidnom nivou.

Donošenjem novog Zakonika o krivičnom postupku koji smo ovdje usvojili data su velika ovlašćenja, znači i Policiji su povećana i tužiocu. Sama primena mera tajnog nadzora dovešće i laika do otkrivanja počinioca krivičnog djela ako postoje bilo kakvi osnovi sumnje, ne treba nikakva osnovana sumnja, osnovi sumnje. Mislim tu da ste kod zajedničkih krivičnih djela osobito kod ubistava, teških ubistava kojih ima dosta u Crnoj Gori za koje nijesu počinioci otkriveni. Više javnost Crne Gore zna ko je izvršio to ubistvo nego što znaju organi koji to treba da znaju. Nažalost, ali tako je. Smatram da u tom dijelu treba novi tužilac, odnosno čim je godinu dana nije novi, ali novoizabrani, i tužiocu da povedu računa

i ovi koji su do sada radili da više taj posao moraju da rade kako treba, jer dolazi nam kao normalna činjenica da nijedno ubistvo nije otkriveno, iako čitava javnost Crne Gore zna ko je izvršilac tog ubistva, a ne zna onaj koji treba da radi. Sad treba neko da se miješa u taj posao, recimo i poslanici da direktno nasrtaju taj jedan predmet ili drugi ili treći, ovdje kroz pitanja recimo ili kroz medije. Da li smiju ili ne smiju ili šta je već u pitanju, ali čim rade taj posao oni moraju da imaju i hrabrosti da krenu i da rade onako kako treba. To je moje mišljenje. Znači, ne treba više osnovana sumnja da je neko počinio, nego osnovi sumnje. Kad smo već došli do toga da ovdje usvojimo da nema više osnovane sumnje, e ima toliko dokaza da se može krenuti sa mrtve tačke. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vama.

Sledeća pitanja za ministra pravde, kolege Kneževića i kolege Perića.

Prvo pitanje kolege Kneževića. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Simoviću.

Gospodine ministre, uvažene kolege, poštovani građani,

Ja sam postavio sledeće poslaničko pitanje:

Koji su motivi vašeg odlaska u Brisel i informisanje generala NATO-a o presudi u slučaju Zavala? Koje ste konkretno informacije o ovom predmetu iznijeli u Briselu i da li osjećate odgovornost prema pravničkoj javnosti i učesnicima u postupku nakon ocjene advokata jednog od njih da je vaš postupak neprofesionalan i nedobronamjeran?

Iznosili ste podatke i o slučajevima čije se sudsko rješavanje očekuje u narednom periodu. O kojim se konkretno slučajevima radi i da li smatrate da time

kršite pravila etičnosti i utičete na nezavisnost sudstva i prejudiciranje presuda?
Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Ja ću obrazloženje za ovo poslaničko pitanje otpočeti sa jednom digresijom.

Naime, poštovani građani Crne Gore danas ste bili u prilici na premijerskom satu da vidite da vrućine nijesu dobre i da veliko izlaganje suncu sigurno škodi zdravlju, ali škodi i pretjeran boravak u klimatizovanim prostorijama. Dokaz za to je premijer Đukanović. Njemu je na amabasadorski centaršut gospodina Banovića oko NATO integracija palo na pamet da optuži Demokratski front, kako širi strah i paniku organizujući proteste da bi zaustavio učlanjenje Crne Gore u NATO.

Umjesto da taj centaršut iskoristi i da da gol kad je gol prazan i kad nema ovdje poslanika Demokratskog fronta, gospodin Đukanović je naravno dao autogol. Evo zbog čega: Zato što protesti koje ćemo organizovati 27. septembra su usmjereni za demokratizaciju crnogorskog društva, formiranje prelazne vlade i obezbjeđenje fer i demokratskih uslova za izbore. Na njima će se pojaviti i oni koji su protiv učlanjenja Crne Gore u NATO i oni koji su za učlanjenje Crne Gore u NATO, a što je najvažnije, većina obespravljenih i osiromašenih građana Crne Gore koji u ovoj socioekonomskoj situaciji više ne mogu da funkcionišu. Zato je ovo moje pitanje usmjereno upravo onima koji šire NATO histeriju kako će se sva ova pitanja koja opterećuju crnogorsko društvo riješiti ako mi dobijemo pozivnicu, a ja sam uvjeren da je nećemo dobiti.

PREDSJEDAVALJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega, opet nas dvojica moramo malo da popričamo, što bi se reklo.

U danu kada je premijer bio u Parlamentu, kada ste imali priliku i mogućnost da ostvarite dijalog sa premijerom, sačekali ste da ode sa premijerskog sata i da iskoristite priliku da kroz institut poslaničkih pitanja vodite

dijalog bez premijera sa premijerom. Znajući vas kao čovjeka koji ne bježite od dijaloga, prosto sam malo iznenađen.

Malo sam iznenađen, ali evo, izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodine Simoviću, kao neko ko je sjedio do predsjednika Krivokapića dok je premijer Đukanović iznosio optužbe na račun Demokratskog fronta, ja sam očekivao da vi zaštitite dignitet kolega iz Demokratskog fronta i da upozorite gospodina Đukanovića ako je već toliko izložen klimatizovanom uticaju, da poslanici Demokratskog fronta ovdje nijesu prisutni i da ako želi može da se obrati javnosti, napadne poslanike Demokratskog fronta i lidere Demokratskog fronta zbog organizacije protesta koje pripremamo i zbog naših jasnih stavova i oko NATO-a i oko ostalih društvenopolitičkih pitanja.

Dakle, gospodin Đukanović je iskoristio naše neprisustvo da se obruši na Demokratski front i sada kad mi koristimo istu ovu govornicu da mu makar djelimično uzvratimi, Vi nas optužujete da kršimo Poslovnik i da smo pobjegli od suočavanja sa njim. Taman posla, sa njim ćemo se suočiti 27. septembra i imaće šta da čuje.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Gospodine Kneževiću, iz vašeg poslaničkog kluba danas je saopštio jednu činjenicu postavljajući pitanje i komentarišući odgovor uvaženog potpredsjednika Markovića, da se 27. septembra sprema pobuna u Crnoj Gori. Na početku je kazao da je u pitanju lapsus, kasnije je kazao da nije lapsus nego suštinski misli na to.

Prema tome, imajući to u vidu, dakle tu formulaciju, složićete se sa mnom da je u pitanju ideja i potreba i želja političke destabilizacije Crne Gore kao važnog

faktora u daljim koracima Crne Gore prema NATO-u. Prema tome, hajmo da stvar tako do kraja pojednostavimo i na takav način da se odnesemo prema ocjeni političkoj koju je dao premijer Đukanović danas u Parlamentu.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Moj prilog, da razmislimo da proširimo Poslovnik, da uvedemo i potpredsjednička pitanja za vas, pošto vi i ja ovdje vodimo dijalog kad god je i premijerski sat i poslanička pitanja, u poslednje vrijeme i kada su rasprave o predlozima zakona.

Gospodine Simoviću, protesti 27. septembra su u skladu sa Ustavom, sa zakonima ove države i predstavljaju naše građansko pravo i te proteste niko ne može kvalifikovati kao destabilizaciju društveno političkih prilika u Crnoj Gori. Može, destabilizaciju prilika unutar Demokratske partije socijalista i vladajuće koalicije, ali to će samo rezultirati postizanju demokratskih standarda i stvaranju društveno prihvatljivog ambijenta za sve građane Crne Gore a to je da najzad održimo fer i demokratske izbore koji neće biti opterećeni zloupotrebama resursa i svim onim što je postalo karakteristika ovoga režima i zbog čega uostalom i vladate.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vam, ja predlažem ipak ministru pravde da damo riječ.

Ne, nijesmo razjasnili niti možemo ovu temu razjasniti, ja mislim da treba neke stvari da se razjasne unutar vašeg kluba. Ponavljam, danas smo čuli dvije različite formulacije tipa protesta koje spremate za 27. septembar. Dakle, pobuna i demokratski protesti. Kolega Đukanović iz vašeg poslaničkog kluba, da budem precizniji, šef vašeg poslaničkog kluba.

Hvala Vam.

Ministre pravde, izvolite.

ZORAN PAŽIN:

Uvaženi poslaniče Kneževiću,

Prije svega želim da vas pozdravim i izrazim zadovoljstvo zbog vašeg interesovanja za nezavisnost i nepristrasnost suda. Cijenim uvijek afirmativnim kada poslanici kao predstavnici zakonodavne vlasti podstiču i afirmišu princip nezavisnosti i nepristrasnosti suda. Zaista, jer radi se o kapitalnim vrijednostima, vrijednostima od kapitalnog značaja za demokratsko društvo i samim time za vladavinu prava. Kada kažem za vladavinu prava to znači za prosperitet svih naših građana.

Takođe, želim da Vam se zahvalim na Vašem interesovanju za moj službeni put u Brisel. Potpredsjednik Vlade, ministar vanjskih poslova i evropskih integracija gospodin Lukšić i ja kao ministar pravde boravili smo u Briselu kao nastavak kontinuiranog političkog dijaloga kojeg Crna Gora ima sa Sjevernoatlankom alijansom. Pri tome smo razgovarali sa visokim predstavnicima 28 država članica NATO saveza, a ne sa generalima, kao što ste Vi u svom pitanju naveli.

Prilikom sastanaka takvoga formata uobičajno je da se razgovara o ostvarenim rezultatima vezano za reforme u pojedinim društvenim oblastima. Naravno, i u oblasti vladavine prava. I gospodine Kneževiću, ne na drugi način nego što to radimo i kada razgovaramo sa našim partnerima iz Evropske unije. Pažljivo pratim Vaš politički angažman i mislim da ste Vi zagovornik članstva Crne Gore u Evropskoj uniji.

Razgovori sa predstavnicima Evropske unije podrazumijevaju takođe da razgovaramo o bilansu ostvarenih rezultata ili kako to naše evropski partneri kažu, trek rekordu. Pri tome, gospodine Kneževiću ono što je veoma važno u odgovoru

na vaše pitanje naglašavam, ni prije toga sastanka, ni tokom toga sastanka, ni nakon sastanka koji je inače bio veoma uspješan, nijesam nijednom riječju preudicirao ishod bilo kojeg sudskog postupka koji je u toku pred pravosudnim organima u Crnoj Gori, pa ni vezano za predmet koji je u fokusu Vašeg interesovanja. Niti sam jednom riječju sugerisao na koji način bi sudovi trebali da donesu odluku. To ne samo da je suprotno mom profesionalnom opredjeljenju i vrednostima koje zastupam kao ministar pravde, nego i naši evropski partneri i naši partneri u Sjevernoatlanskom savezu, veoma visoko vrednujemo nezavisnost i nepristrasnost suda i ne pada im na pamet da u razgovorima sa nama traže da na taj nedopušten ili nedostojan način ... Dakle, pitali ste da li osjećam odgovornost pred pravničkom javnošću. Naravno da ne osjećam odgovornost, naprotiv, osjećam profesionalno zadovoljstvo i profesionalnu ispunjenost radi veoma dobro obavljenog zadatka i veoma uspješnog sastanka kojeg smo imali sa predstavnicima Sjevernoatlantskog savjeta. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Kneževiću, želite li komentar? Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Hvala na ovim pozdravima i čestitkama i lijepim željama i hvala vam što pratite moj politički rad, ali ja sad želim da vam pojasnim nešto kao političar i kao čovjek koji je vaš stariji politički kolega. Nemojte zamjeriti na ovoj formulaciji.

Vi više nijeste samo pravnik, vi ste i političar, jer se nalazite u Vladi koju dominantno sačinjavaju političari a ne eksperti i vi sebe više ne možete izdvojiti, odnosno ne možete se raspolutiti da ste jedan dan pravnik, a drugi dan političar. Ovdje ste i političar i pravnik i kad izmađete iz Skupštine i dalje ste političar i pravnik. Toliko o tome.

Citiram."Mnogi misle da je ovo atak na mene i na Budvu u kojoj živim od rođenja. Pošto i sam vjerujem da sam od početka politička meta u svemu što je prethodilo i trajalo u svemu ovome, molim da mene privedu, osude po kratkom postupku i pošalju u najtamnije zatvore, ako je to dobro za Crnu Goru i u skladu sa njenim zakonima".

Gospodine Simoviću, ko je ovo? Predsjednik Političkog savjeta Svetozar Marović, iz 25.12.2010.godine. A prije nekoliko dana brat predsjednika Političkog savjeta, koji je bio visoki funkcioner Demokratske partije socijalista i potpredsjednik Opštine Budva je saopštio, gospodine Pažin, da ste vi njega prinijeli na oltar NATO integracija i da je on žrtvovan. I sad ja očekujem od vas kao od političara da mi saopštite, prokomentarišete navode predsjednika Političkog savjeta DPS-a Svetozara Marovića i njegovog brata o ovoj žrtvi i političkom projektu i ujedrmi usmjerenom protiv njegove porodice.

Ja sam pitao i gospodine Duška Markovića, on me je uputio na vas i volio bih da ste u Briselu kada ste razgovarali o ovim slučajevima pomenuli i slučaj Telekoma, Limenke i mnoge druge slučajeve koji opterećuju crnogorsko društvo. A evo što kaže jedan od advokata, čini mi se da je on bio i bivši državni tužilac, o vašem putu u Brisel koji je on nazvao „let iznad kukavičjeg gnijezda“.

"Odluka ... da na današnjem sastanku u Briselu na kome će biti nastavljen redovni dijalog Crne Gore i NATO-a komentariše nepravosnažnu presudu Višeg suda ... neshvatljivo i predstavlja još jedan pokušaj naše države ... pozivnicu za članstvo u tom vojnom savezu, ocijenio je advokat Zoran Piperović, branilac bivšeg predsjednika Opštine Budva, Rajka Kuljače. Hoćemo li da odredimo kvotu zatvora koju Crnogorci treba da dobiju u ovom predmetu ili u sličnim predmetima da bismo dobili pozivnicu i otkud pravo ministru pravde da referiše bilo kome o nepravosnažnim presudama." Hvala, gospodine Simoviću.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vam. Imali ste dopunsko pitanje. Ja nijesam prepoznao dopunsko pitanje, ako je ministar prepoznao. Poslanik Knežević insistira da je postavio dopunsko pitanje. Ministre, izvolite.

ZORAN PAŽIN:

Gospodine Kneževiću, ne pada mi na pamet da komentarišem pojedine političke izjave ili privatne izjave u Crnoj Gori. Nemam razloga kao ministar pravde da polemishem na taj način sa bilo kim. Ono što smatram važnim i što preporučujem vašoj pažnji jeste činjenica da ja nikada nijesam izgovorio išta od toga što ste vi sada citirali. Nikada ni o jednom sudskom predmetu pojedinačno, niti sam opterećivao crnogorsku javnost sa takvim izjavama. Zašto je to neko protumačio da je to zapravo razlog mog odlaska u Brisel, otavljam njima na njihovu sopstvenu savjest. Ja vas pitam, iako vi meni potavljate pitanje, evo kao što ste rekli maloprije retoričku figuru, kada ste čuli mene da govorim o predmetu Zavala bilo gdje u javnosti ili na bilo kom sastanku na kojem je vama poznato.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite. Proceduralno, možete se meni obratiti.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Obraćam se i vama da mi pomognete. Kome da se obratim? Ja sam pitao gospodina Duška Markovića prije nekoliko dana vezano za izjave Svetozara Marovića i gospodina Dragana Marovića da su oni prineseni na oltar NATO integracija, on mi je rekao da mu ne pada na pamet da se bavi izjavama tim, nego me uputio na gospodina Pažina. Ja sad pitam gospodina Pažina, gospodin Pažin

odgovara mi da mu ne pada na pamet da odgovara na javne stavove tada potpredsjednika Vlade, a sada predsjednika Političkog savjeta Demokratske partije socijalista i nekadašnjeg predsjednika Državne zajednice Srbija i Crna Gora.

Gospodine Simoviću, molim vas, pomozite mi, kome da postavim pitanje da mi prokomentariše ove navode da je sve ovo usmjereno zbog dobijanja pozivnice Crne Gore za članstvo u NATO i da najzad demistifikujemo ovaj pravosudni lavrint u kojem se Crna Gora nalazi. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Upravo ste postavili poslaničko pitanje. Postavili ste pitanje u tom kontekstu za uvaženog ministra pravde, dobili ste odgovor, postavili ste dodatno pitanje, takođe ste dobili odgovor van moje nadležnosti i mogućnosti da utičem na kvalitet odgovora bilo kog ministra u ovom domu.

Kolega Kneževiću, izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Ja samo onda želim, gospodine Simoviću, da konstatujem da je odgovor pitajte nekog drugog. Ništa više.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Znači, zloupotrijebili ste proceduralnu reakciju.

Da završimo sa pitanjem kolege Perića. Poslednje pitanje za danas za ministra pravde. Izvolite, kolega Periću.

SRĐAN PERIĆ:

Evo, kao što je rekao potpredsjednik, zapalo nas je prilika da okončamo parlamentarni dan i nadam se da je koncentracija i kod vas, a i kod mene na nivou

da možemo proći kroz pitanje koje zaista želi da inicira rješenje problema koji se nazire da će biti sve veći i veći. Moram potpuno otvoreno reći da u mom pitanju nije bila nikakva namjera za bilo kakvu vrstu političkog poentiranja, već upravo otvaranje jednog velikog problema i želja da vi potpuno svjesni svoje uloge prosto inicirate neke promjene koje su potrebne u temu koju sam otvorio ovim pitanjem. Ono glasi:

Šta ćete kao ministar pravde učiniti u okviru svojih ovlašćenja kako bi stečajni postupci bili efikasniji?

Naravno, odrednica „u okviru svojih ovlašćenja“, jasno je da vi kao ministar pravde ne možete tutorisati sudove, ali možete podnositi inicijative, možete imati zakonodavnu inicijativu i možete imati koordinaciju unutar Vlade.

U obrazloženju sam naveo da se značajan broj stečajnih postupaka da odugovlači godinama i da u tom periodu dolazi do ugrožavanja, kako imovine privrednog subjekta, tako i interesa i prava povjerilaca.

U tim postupcima su nerijetko ugrožena prava radnika, odnosno oni često ne uspiju ostvariti svoje pravo da im ostvareni staž bude uplaćen. Razlog tome leži u činjenici što je stečajna masa dodatno davastirana neblagovremenim pravnim tretmanom, kao i ukupno uzajamno neefikasno vođenje stečajnih procesa.

Iako je ova materija u nadležnosti Privrednog suda, Ministarstvo pravde je u prilici da putem inicijative i predlaganjem novih zakonskih rješenja, kao i putem direktne komunikacije sa Privrednim sudom poboljša efikasnost navedenih procesa, te u skladu sa tim i postavljam navedeno pitanje.

Ono što me je ponukalo jeste razgovor koji sam imao sa jednim stečajnim upravnikom, nemam dozvolu da govorim ime, ali je meni bilo slikovit razgovor, kada je on rekao da se osjeća kao pogrebnik koji je dobio obavezu da ukopa mrtvace koji nemaju rodbine. Vrlo slikovito je objasnio jednu beznadežnu situaciju u kojoj se nalazi u konačnom stečajni upravnik. Odmah da kažem oštrica mog

pitanja nije usmjerena ka sudijama Privrednog suda, ka stečajnim upravnicima, već ka ukupnom ambijentu i apel da pokušamo da mijenjamo stvari.

Konkretno, u Crnoj Gori prema podatku od 30.novembra 2014.godine ima 63.579 pravnih lica i preduzetnika. Od toga blokiran račun ima 3.370 pravnih lica koja nijesu u evidenciji CRPS - Centralnog registra Privrednog suda i 11.065 koji se nalaze na evidenciji Centralnog registra Privrednog suda na dan 31.maj 2015.godine. Uporedo sa tim u skladu sa godišnjim izvještajem Sudskog savjeta za 2014.godinu imamo podatak da je 976 stečaja bilo do kraja 2014.godine, da je riješeno 591, ali da je neriješeno 40% tih slučajeva. Mi možemo očekivati u odnosu na broj blokiranih računa, možemo na žalost pretpostavljati da će ovaj broj rasti i bez obzira što je Privredni sud u prethodnoj godini bio ažuran i riješio 113% slučajeva, u odnosu na ove što je bio priliv, mi imamo situaciju da generalno država ne odgovara izazovu koji vrlo vjerovatno slijedi za godinu, dvije, tri najdalje pet godina.Volio bih da griješim, ali idemo potpuno nespremni u odnosu na nešto što će značiti povećanje broja stečajnih postupaka i u tom smislu sam i postavio pitanje da bih prosto problematizovao, a naravno biću slobodan da iskomentarišem vaš odgovor. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Ministre, izvolite.

ZORAN PAŽIN:

Poštovani poslaniče Periću,

Metafora o stečaju i uporedba sa mrtvacom bez rodbine kojeg treba ukopati. Trudiću se da zapamtim tu metaforu. Hajde da zajedno pokušamo da vidimo ko bi, ipak, mogao da predstavlja rodbinu u takvoj situaciji.

Ministarstvo pravde je veoma ograničeno. Evo zašto. Kao što ste i sami rekli, Ministarstvo pravde kao dio izvršne vlasti nije u prilici da se miješa u sudske postupke, a stečaj je jedna vrsta sudskog postupka.

S druge strane, nadležnost za izmjene i dopune Zakona o stečaju nijesu u Ministarstvu pravde, nego Ministarstva ekonomije. Ministarstvo ekonomije je pripremlilo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i Vlada je 9.jula utvrdila prijedlog ovoga zakona i očekujem da se on vrlo brzo nađe pred poslanicima. Šta može zapravo Ministarstvo pravde tu da uradi? Može da uradi ono što je u okviru njegovog ovlašćenja, a to je da propisuje adekvatne uslove i način izbora stečajnih upravnika kao vrlo važnih segmenata stečajnog postupka.

Ministarstvo pravde će u narednom periodu vrlo pažljivo da analizira odredbe koje se odnose na izbor stečajnih upravnika, slažući se sa vama da je veoma važno da na mjestu stečajnih upravnika imamo ljude koji su dorasli tom veoma teškom zadatku i koji, između ostalog, poznaju i standarde koji se tiču prava na suđenje u razumnom roku, što je benefit ne samo zaposlenih, prije svega njih koji dolaze u tešku poziciju usljed otvaranja stečajnog postupka, nego i svih drugih povjerilaca stečajnog dužnika. U narednom periodu ćemo revidirati te odredbe i kao ministar pravde insistiraću na visokom kvalitetu ispita za stečajne upravnike. To je ono što Ministarstvo pravde može da uradi u ovoj oblasti i to je ono što vi kao poslanik možete od mene i da očekujete. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Kolega Perić ima komentar.

SRĐAN PERIĆ:

Odmah da kažem da ne sumnjam u vašu namjeru, ali da vidimo šta će biti konačan rezultat, jer prosto ste dio jednog složenog mehanizma Vlade, gdje ima dosta ministarstava i radnih tijela i puno posla, nije sporno. Način utvrđivanja stečajnih upravnika jeste jako važan, potpuno sam saglasan sa vama, i ne bi bilo loše da u tom pravilniku negdje se reguliše i finansijski i materijalni tretman tih stečajnih upravnika, jer su oni trenutno zaista nezaštićeni i prema informacijama kojima raspolazem, rade za jako male novce, tako da je veliko pitanje koliko su oni zainteresovani, motivisani bolje reći, da čuvaju imovinu u nekom preduzeću vrijednosti nekoliko miliona eura, ako nijesu adekvatno tretirani. To cijenim da je bitno, ali ono što je potpuno inicijalno, meni je bilo okidač da postavim ovo pitanje, jeste sledeća stvar.

Najčće se dogodi, ili u velikom broju slučajeva, osim u slučaju kada imamo dobrovoljnu likvidaciju, da iz stečajne mase vi nemate mogućnost da zatvorite staž ljudima koji su radili u nekom preduzeću. I onda država ima dvostruku štetu. S jedne strane nije ostvila prihod koji bi imali po osnovu poreza i doprinosa i s druge strane tempira se socijalna bomba i država ima i te kako interese potpuno. Vi morate razumjeti da sam ja morao da adresiram ovo ili vama ili ministru ekonomije, cijenim da su sudovi vaša ingerencija, ali ono što je zaista moj apel vama, njiskrenije, da se ovo pitanje problematizuje, jer je zaista goruće. I pored zakona koji tretira stečaj, bitno je mijenjati Zakon o privrednim društvima i takođe jako je bitno sa tim u vezi u dijelu koji se odnosi na kaznene odredbe možda mijenjati krivični zakonik. Ali, ono što je ključ cijele priče jeste da suštinski ovaj problem leži u tome što nije obezbijeđena razdvojenost u konačnom sudske i izvršne vlasti. Na koji način?

Sudska vlast, u ovom slučaju Privredni sud, odnosno sudija, odnosno stečajni upravnik se suočava sa svom onom štetom koju nijedan državni organ nije

to tada uradio kako bi, recimo, spriječio nagomilavanje poreskog duga, ili možda tužilaštvo nije uradilo svoj dio posla, recimo kada je primjer Boksita ili KAP u pitanju, kada su nagomilane fakture po nekoliko stotina miliona eura. I na kraju mi imamo sistemsko nepostupanje koje se u konačnom prevali sudu i to može se zaita smatrati određenom vrstom, za instituciju se ne može reći podsvjesnog, ali latentnog pritiska upravo na sudsku vlast. U redu. Mi ćemo raditi kao da nijedan instrument ne postoji da se sankcioniše takvo ponašanje, a u konačnom ćemo sve to prevaliti sudu, odnosno Privrednom sudu. Zaista vas doživljam kao iskrenog čovjeka u ovome što radite i čovjeka od struke, ali je ključ da se kroz međuresorsku saradnju pokrene ovo pitanje, jer kažem, bojim se da ćemo za godinu, dvije ili tri imati višestruku štetu.

PREDSJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se. Zahvaljujem se ministru pravde na datim odgovorima.

Sa ovim smo završili naš današnji rad. Nastavljamo sutra u 10 sati sa pitanjima za ministarku Kovačević.

Prvo pitanje će postaviti kolega Pavlović, zatim kolega Tuponja. Hvala vam.

23. 07. 2015. godine

PREDŠJEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Poštovane kolege, počinjemo sa današnjim radom.

Imamo pitanja za uvaženu ministarku rada i socijalnog staranja Zoricu Kovačević.

Prvo pitanje će postaviti kolega Tuponja.

Izvolite kolega Tuponja.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem uvaženi potpredsjedniče.

Koleginice i kolege, poštovana gospođo Kovačević,

Shodno Poslovniku, postavljam vam pitanje:

Da li ste mišljenja da u Ustavu Crne Gore treba biti definisano pravo na stan kao pravo na zadovoljenje osnovnih životnih potreba?

Možda ovo pitanje izlazi iz okvira rada vaših nadležnosti i više formalno pripada Ministarstvu održivog razvoja i turizma, ali ga kao po mom sudu izuzetno važno socijalno pitanje, upućujem vama, jer mislim da u životu svih građana, naravno pored zdravlja, dva najvažnija pitanja predstavljaju pitanje zaposlenja i rješavanje stambenog pitanja.

Sa predlogom za pokretanje skuštinske procedure za unošenje prava na stan u Ustav Crne Gore, putem izmjena i dopuna Ustava Crne Gore, poslanicima su se obratili predstavnici asocijacija za demokratski prosperitet Zid, Unija nevladinih organizacija Libertas, Unija slobodnih sindikata Crne Gore i nevladina organizacija Mladi Romi. Koliko znam, tema je naišla na dobar prijem i spremnost da bude podržana. Kako je za izmjene Ustava potrebna dvotrećinska većina u parlamentu cijenimo da bi vaše razmišljanje na ovu temu moglo biti vrlo značajno.

Ustav Crne Gore sadrži odredbu da je Crna Gora socijalna država, u članu 1 i 2, te načelo da je država odgovorna za uspostavljanje socijalne pravde u preambuli Ustava. Ovakve odredbe u Ustavu obavezuju da zadovoljenje osnovnih životnih potreba, kao i garantovanje osnovnih ekonomskih i socijalnih prava građana treba da bude zasnovano na načelu poštovanja ljudskog dostojanstva, a da država ima obavezu da ta prava neprekidno unapređuje.

Do 90. godine postojao je sistem masovnog socijalnog stanovanja u kojem je većina građana Crne Gore bila zaštićeni zakupac, odnosno korisnik nekog od

stanova koji su bili u državnoj, odnosno društvenoj svojini, i taj stambeni fond je stvaran tri decenije. Najprije nacionalizacijom stambenih viškova, ubrzo nakon toga i masovnom gradnjom koja je finansirana obaveznim doprinosima iz ličnih dohadaka svih zaposlenih. Početkom 90. godine se dogodila prekretnica u stambenoj politici jer je država ukinula višedecenijski sistem finansiranja stambene izgradnje, i Zakonom o stambenim odnosima postavljene su pretpostavke za masovnu privatizaciju stambenog fonda od strane korisnika društvenih stanova, pa je praktično cio stambeni fond do 94. prešao u privatnu svojinu dotadašnjih korisnika.

Država je postepeno napuštala bavljenje stambenom politikom da bi na kraju ostala gotovo bez ikakvih institucionalnih i kadrovskih kapaciteta da se njome bavi. Povlačenje države ... i potpuno deregulacija doveli su do toga da je za najveći dio stanovništva obezbjeđenje stambenog prostora postao nepremostiv problem. Takav odnos doveo je praktično do nestanka državnog socijalnog stanovanja i zapuštanja pivatizacionog stambenog fonda. Stanje u kojem se nalazi socijalno stanovanje nije dobro, ja vjerujem da je to mišljenje koje svi dijelimo i na ovaj način bi mu, kao društvo u cjelini, dali više na težini i dali bolje preduslove za uspješno rješavanje. Hvala i izvinite za prekoračenje.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Tuponji.

Ministarko Kovačević izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče,

Kolege poslanici, poštovani građani, uvaženi poslaniče Tuponja,

Na vaše poslaničko pitanje dajem sljedeći odgovor: Slažem se sa vama da je stanovanje jedan od osnovnih egzistencionalnih potreba ljudi koji na različite načine direktno ili indirektno utiče na sve nivoe egzistencije od nivoa pojedinaca do različitih oblasti državnog nivoa.

Jedan od preduslova za kreiranje odgovorne stambene politke države je prepoznavenje prava na stan kao osnovnog ljudskog prava što se vrlo često i deklarirše u najvažnijim aktima države u Ustavu ili međunarodnim sporazumima, konvencijama i direktivama iako u Crnoj Gori pravo na stan nije definisano, Crna Gora se kao potpisnik određenih međunarodnih sporazuma i konvencija obavezala da ovome pitanju pristupi u skladu sa preuzetim obavezama uz uvažavanje svih specifičnosti prouzrokovanih istorijskim nasleđem u ovoj oblasti i relativno ograničenim mogućnostima koje su posljedica veličine društvenog sistema.

Problemi stanovanja posebno utiču na socijano ugrožene, odnosno socijalno isključene grupe koje predstavljaju posebne ciljne grupe u oblasti socijalnog stanovanja.

Donošenje nacionalne stambene strategije za period 2011-2020. godina, stvoreni su osnovni principi za definisanje pravaca daljeg razvoja stambenog sektora u Crnoj Gori. Nacionalno stambenom strategijom su identifikovani prioritetni strateški ciljevi, povećanje dostupnosti stambenog prostora domaćinstvima koji na tržištu ne mogu da riješe svoje stambene potrebe, podrška razvoju sektora, kao i javnog tako i privatnog, uz stvaranje uslova za potpunu pravnu sigurnost ovom sektoru i unapređenje sektora upravljanja i održivog stambenog fonda.

Jedan od ključnih načina ostvarivanja dostupnosti i pristupačnosti adekvatnih stanova u praksi se može ostvariti izgradnjom tzv. socijalnih stanova za otkup ili zakup, rentiranje stanova, poboljšanje kvaliteta i legalizacijom

neformalnih naselja, zatim subvencioniranjem troškova stanovanja i drugim indirektnim mjerama.

Imajući u vidu opredjeljenje Vlade Crne Gore da normativno uredi oblast socijalnog stanovanja, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je u cilju utvrđivanja zakonskog osnova donijelo Zakon o socijalnom stanovanju koji je stupio na snagu u julu 2013. godine.

Zakonom o socijalnom stanovanju utvrđeno je da je socijalno stanovanje stanovanje odgovarajućeg standarda koje se obezbjeđuje pojedincima ili domaćinstvima koja iz socijalnih, ekonomskih i drugih razloga ne mogu da riješe pitanje stanovanja.

Nedostatak finansijskih sredstava predstavlja jedan od osnovnih razloga i izazova za uspostavljanje održivog sistema socijalnog stanovanja, zato je u zakonu usvojeno rješenje kojim će se sistem socijalnog stanovanja razrađivati kroz posebne programe koje će uraditi Vlada, odnosno jedinica lokalne samouprave, koji će omogućiti fleksibilnost u planiranju i realizaciji aktivnosti.

Takođe, članom 5 Zakona utvrđena je obaveza podnosioca donošenja programa socijalnog stanovanja za trogodišnji period. Program socijalnog stanovanja usvojen je u junu 2014. godine. Programom su određeni ciljevi razvoja socijalnog stanovanja u skladu sa regionalnim i ukupnim ekonomskim i socijalnim razvojem.

Shodno zakonu prioritet u ostvarivanju prava na socijalno stanovanje, naročito imaju samohrani roditelji, odnosno staratelji, lica sa invaliditetom, lica preko 67 godina života, mladi koji su bili djeca bez roditeljskog staranja, porodica sa djecom sa smetnjama u razvoju, pripadnici Roma i Egipćana, zatim stranac sa stranim nastanjenjem ili privremenim boravkom koji ima definisan status raseljenog lica.

Imajući u vidu opredjeljenje Crne Gore za ukuljučivanje u evropske integracije potrebno je stvoriti uslove za primjenu normativa i standarda Evropske unije u oblasti stanovanja, što uslovljava uvođenje i primjenu koncepta netržišnog stanovanja, Evropska unija ne vodi jedinstvenu politiku socijalnog stanovanja, već tu problematiku propušta državama članicama. Činjenica je da je u zemljama Evropske unije, stambena politika dio socijalne politike, što je definisano drugim značajnim međunarodnim dokumentima, kojima se daju smjernice pri definisanju stambene politike, Evropska socijalna povelja Konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, Carigradska deklaracija, deklaracija o gradovima i drugim ljudskim naseljima u novom milenijumu veliki broj međunarodnih dokumenata tretiraju oblast stanovanja.

Izmijenjena evropska socijalna povelja iz 2006. godine, u svom uvodnom dijelu kaže da svako ima pravo na stanovanje i dalje obavezuje zemlje potpisnice da je stanovanje pravo koje treba obezbijediti licima sa invaliditetom, starim licima, porodicama u cilju ostvarivanja njihovih prava na socijalnu, pravnu i ekonomsku zaštitu. Zakonom o potvrđivanju izmjena evropske socijalne politike Crna Gora se obavezala na njeno poštovanje sa izuzetkom nekih njenih članova.

Za politiku stanovanja su najznačajniji član 19, koji se odnosi na pravo emigranata i njihovih porodica na zaštitu i pomoć, prava radnika za zaštitu od siromaštva i društvenog uključivanja pravo na stambeni smještaj, država Crna Gora nije ratifikovala ove članove. Evropska stambena povelja i Rezolucija evropskog parlamenta o stanovanju su i regionalnoj politici dali odličan okvir svim državama Evropske unije da se izbore sa takvim pojavama i aktivno se uključe u rješavanju ovog problema.

Za politiku stanovanja nadležno je, kao što ste rekli, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, konkretno Direktorat za razvoj stanovanje u okviru Ministarstva, koji je u prethodnom periodu realizovao značajne aktivnosti, počev od donošenja

Zakona o socijalnom stanovanju, Zakona o stambenim zadrugama, projekte 1000+ stanova, stanova solidarnosti, rješavanju stambenih pitanja pojedinih ciljnih grupa u saradnji sa nadležnim organima i privrednim društvima kao što je crnogorski fond za solidarnu stambenu izgradnju i zadruga solidarna.

Na lokalnom nivou sve jedinice lokalne samouprave u okviru svojih nadležnosti u skladu sa zakonom sprovode programe sa ciljem rješavanja stambenih potreba građana. Država Crna Gora donošenjem navedenih zakona, realizacijom projekata sa ciljem rješavanja stambenih pitanja, sistemski se bavi ovim značajnim pitanjem sa ciljem postizanja socijalne integracije grupa i lica i pojedinaca koji na tržištu ne mogu da riješe stambeno pitanje i smatramo da postojeći zakonodavni okvir pruža kvalitetnu osnovu. Zahvaljujem.

PEDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se ministarki.

Kolega Tuponja da li želite komentar?

Žalite, izvolite.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem na odgovoru.

Uvažena gospođo Kovačević, ako sam ja dobro vaš odgovor tumačio, nisam u njemu prepoznao području da ovo pitanje bude definisano i u Ustavu, a zapravo centralno pitanje negdje glasi kako se odnijeti prema pitanju prava na stan i da li pravo na stan treba unijeti u Ustav i time mu priznati značaj elementarnog ljudskog prava i preduslova za uživanje ne samo drugih socio ekonomskih prava, kakvi su rad i zdravlje, nego i prava na život kao centralnog ljudskog prava. Ustav Crne Gore ne uređuje pravo na stan kao socijalno pravo niti definiše javni interes u ovoj oblasti, ali odredbe koje se tiču određenja Crne Gore kao socijalne države,

te preambularnog načela o uvjerenju da je država odgovorna za uspostavljanje socijalne pravde, utvrđuju i obaveze po sebi da zadovoljenje osnovnih životnih potreba treba da bude zasnovano na načelu poštovanja ljudskog dostojanstva. Stanovanje koje je uz pravo na rad, jedno od osnovnih životnih potreba, zahtijeva stoga posebnu pažnju cjelokupne zajednice i posebno prema onima koji zbog svog slabog materijalnog položaja ne mogu da zadovolje svoje stambene potrebe na dostojanstven način. Zbog toga, važno je pripremiti, promovisati i usvojiti odgovarajuću dopunu Ustava kojom bi pravo na stan postalo nacionalna ustavna kategorija koja bi označila obavezu države, polazeći od onoga što je Crna Gora indirektno već unijela u određene zakone kroz prihvatanje ili ratifikovanje međunarodnih pravnih akata koji se odnose na pravo na stanovanja kao ljudsko pravo.

Razlozi za uvođenje prava na stan u Ustav leže u činjenici da ni do danas, četvrt vijeka nakon ukidanja državnog stanovanja u Crnoj Gori, ne postoji jasno formulisana stambena politika, odgovarajuće i precizno stambeno zakonodavstvo i prateći propisi vezano za socijalno stanovanje, kao ni institucionalni kapacitet za upravljanje i koordiniranje poslovima u ovoj oblasti.

Utvrđivanjem prava na stan u Ustav uspostavila bi se polazna podrška svim domaćinstvima koji svoju stambenu potrebu ne mogu da riješe na tržištu. Ova neophodnost je utemeljena na univerzalnom saznanju koje je u Crnoj Gori potvrđeno nedvosmislenim dokazima da liberalni tržišni sistem u stambenoj oblasti koji kako cijenu tako i visinu zakupnine stambenog prostora određuje prema promjenljivim odnosima ponude i tražnje ne može da riješi stambene potrebe siromašnih slojeva stanovništva, a isto tako ni drugih ciljnih grupa kao što su interno raseljena lica, ljudi sa invaliditetom i smetnjama u razvoju, starijeg dijela populacije, mladih ljudi i tek zasnovanih porodica trajno nezaposlenih i ostalih ranjivih grupa, prije svega etničkih. Ovakvim unošenjem prava na stan u

Ustav uspostavio bi se neophodan smjer budućim zakonima i podzakonskim aktima u oblasti stambenih odnosa i socijalne politike, jer se njime izražava obaveza javne intervencije u oblasti stanovanja, kroz programe i mjere kojima se sprovodi socijalna stambena politika. Zahvaljujem, izvinite zbog prekoračenja vremena.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vama.

Imamo još jedno pitanje za ministarku Kovačević koje će postaviti kolega Pavlović.

Izvolite kolega Pavloviću.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala gospodine predsjedavajući.

Poštovana ministarko Kovačević, poštovane građanke i građani Crne Gore,

Moje pitanje je sljedećeg sadržaja: Javnost je čula, gospođo Kovačević, vaše nedavno obećanje da ćete prekinuti praksu kupovine glasova koja je sprovedena preko centara za socijalni rad i da ćete spriječiti zloupotrebe budžetskih sredstava namijenjenih za takozvane jednokratne pomoći, putovanja i td.

Moram primijetiti da jedan veći dio javnosti, uključujući mene samoga, ne vjeruje da ćete zaista ostvariti ovo vaše obećanje. Možete li meni i crnogorskoj javnosti, makar pokazati da to zaista namjeravate da pokušate. Pokažite vašu iskrenu namjeru tako što ćete zatražiti policijsku istragu u Centru za socijalni rad u Plavu i što ćete provjeriti poslovanje direktorice Centra, gospođe Branke Đukić, koja je, po dokazima koje sam ja prikupio, evo ih ovdje dokazi, četiri, pet grupa dokaza, koje sam ja prikupio, glavni terenski akter toga kriminala. Nakon što zatražite kriminalističku istragu, ja sam spreman da policijskim organima stavim

na uvid ove dokaze koje sam prikupio. Napominjem da se radi o materijalnim dokazima koji upućuju na osnovanu sumnju o dosadašnjim izbornim mahinacijama pomenute direktorice Đukić, evo ih ovdje. Zatim, o novim mehanizmima transfera budžetskog novca kojim se priprema nova kupovina glasova, evo ih ovdje dokazi, gospođo Kovačević. Zatim, radi se takođe o materijalnim dokazima koji ukazuju na dvostruko finansijsko knjigovodstvo Centra za socijalni rad koje je očigledno rađeno u saglasju sa ministrom Numanovićem, dvostruki završni računi pod istim brojem zavedeni. Zatim, radi se o materijalnim dokazima koji ukazuju na nezakonito bogaćenje direktorice Đukić koja je u ova dva mandana, ona čak gura sad i treći mandat, uspjela je kuću u Podgorici, vikendicu gore blizu, kuću u Plavu, vikendicu blizu Plava, kuću u Podgorici, kuću u Baru, itd. itd. enormno da se obogati.

I konačno, a možda i najstrašnije od svega, radi se o činjenicama koje ukazuju na prodaju jednog novorođenog djeteta, na slučaj kriminala koji tužilac u Plavu već godinama drži u svojoj fijoci, gospođo Kovačević.

Dakle, gospođo Kovačević, osnovana je sumnja o tome da su jednokratne pomoći koje su dijeljene preko Centra za socijalni rad i putovanja da su korišćene za kupovinu glasova. Ovdje su ti dokazi. Ja ponavljam, ako vi otvorite, naložite otvaranje istrage u Centru za socijalni rad u Plavu i suspendujete direktoricu dok se ta istraga sprovede, ja sam spreman nadležnim organima sve ove dokaze da stavim na uvid.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Imaćete pravo na komentar.

Hvala vam.

Ministarko Kovačević, izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče,

Kolega poslaniče Pavloviću, na vaše pitanje dajem sljedeći odgovor. Na početku želim da kažem, vi ste u početku vašeg pitanja rekli da sam ja rekla javnosti da ću prekinuti praksu kupovine glasova. Ovo je treći put koji, drugi put u Skupštini i na panelu koji je bio prošle nedjelje u Skupštini Crne Gore, bila je i poslanica Bošnjak, rekla sam upravo zbog javnosti gdje se stekla slika da jednokratne pomoći se koriste za kupovinu glasova, vezano za izbore, ja sam rekla jedanput u Skupštini, danas ponovo ponavljam, da ću zabraniti isplatu jednokratnih pomoći od momenta raspisivanja izbora u svim centrima za socijalni rad i Ministarstvu rada i socijalnog staranja. Naravno, imajući u vidu Zakon o finansiranju političkih partija i izbornih kampanja, za sve one slučajeve koji budu hitne i u stanju socijalne sigurnosti, dozvoliću te jednokratne pomoći sa time što ću obavijestiti crnogorsku javnost na sajtu sa, bez imena i prezimena koliko je tih pomoći bilo u tom vremenu.

Znači, ne slažem se sa vama da sam rekla da ću prekinuti praksu kupovine glasova, ne znam da li je ta praksa bila ranije, znam od kako sam ja u Ministarstvu, ali ću vam u odgovoru na poslaničko pitanje dati još konkretne odgovore, vezano za vaše primjere koje ste danas naveli.

Složićemo se da je, ja i vi i crnogorska javnost da Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisana su prava na materijalna davanja i socijalne zaštite. Jedno od materijalnih davanja i socijalne zaštite je pravo na jednokratnu novčanu pomoć. Jednokratnu novčanu pomoć, u skladu sa članom 37 navedenog zakna, može ostvariti pojedinac, odnosno porodica koja se zbog posebnih okolnosti koje utiču na stambeno, materijalno i zdravstveno stanje, nađe u stanju socijalne potrebe. Činjenica je da pravo na materijalno obezbjeđenje porodice ostvaruje oko 13,5 hiljada porodica sa oko 37 hiljada članova i da je tim porodicama ovakva

naknada jedini izvor prihoda. Veliki broj korisnika ove naknade, kao i drugi građani podnose zahtjeve za jednokratnu novčanu pomoć, kao dodatni vid pomoći, imajući u vidu da se radi o porodicama koje pored materijalnih problema imaju članove porodica sa izraženim zdravstvenim problemima, jedan dio njih su podstanari, a takođe imaju probleme u pogledu plaćanja troškova za komunalne usluge. Sve ovo čini potrebnim da se svake godine opredjeljuju potrebna budžetska sredstva za jednokratne novčane pomoći.

Međutim, kao što sam rekla, imajući u vidu mišljenje jednog dijela javnosti da se naknade po osnovu jednokratnih pomoći dijelom koriste u predizborne svrhe, Ministarstvo rada i socijalnog staranja će za period izbora ograničiti i u najmanjoj mogućoj mjeri korišćenje ovog prava i biće dodijeljeno samo u najtežim slučajevima kada je u pitanju materijalno ili zdravstveno stanje pojedinca ili porodice ili kada je u pitanju teška stambena situacija.

Sve dodijeljene jednokratne pomoći za period izbora biće precizno evidentirane sa dokazima i podacima i biće dostupne u skladu sa propisima koji se odnose na zaštitu podataka i ličnosti.

Kada je u pitanju traženje poslanika, da se preispita poslovanje direktora javne ustanove Centra za socijalni rad u Opštini Plav, Osnovno državno tužilaštvo u Plavu u svom aktu KT br. 4 iz 2011. je 17.maja 2011. godine navelo da je donijelo rješenje o odbacivanju krivične prijave zbog krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja i falsifikovanja isprava, podnijetih protiv direktorice navedenog centra za socijalni rad. Takođe, Osnovni sud u Plavu, rješenjem

iz 2011. od 27. 05. 2011. godine, odbacilo je kao nezadovoljni zahtjev za sprovođenje istrage zbog krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja i falsifikovanja isprava.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja po prvi put je u saznanju da postoji činjenica koja ukazuje na prodaju novorođenog djeteta i da je predmet kod državnog tužioca u Plavu koji je godinama drži u fioci. U cilju provjere vaših navoda podnijela sam zahtjev Osnovnom državnom tužilaštvu u Plavu i dobila dopis osnovnog državnog tužioca T broj 179.. 15 od 21. jula 2015. godine koje ću vam dati danas iako imate odgovor na poslaničko pitanje, u kojem je navedeno da kod njihovog tužilaštva nije podnesena nikakva krivična prijava koja ukazuje na prodaju novorođenog djeteta, niti je Tužilaštvo u bilo kom saznanju da se takav slučaj desio, niti ga je policija, Centar bezbjednosti Plav, niti drugi organi obavještavali da postoji takav slučaj.

Kada je u pitanju postupak koji se odnosi na jednokratne novčane pomoći, o čemu ste govorili, u dopisu je takođe navedeno da Tužilaštvo vodi izviđajni postupak po podnesku Azre Jasavić, poslanice u Skupštini Crne Gore u predmetu koji je formirao Tužilački savjet, i da se predmet nalazi u fazi izviđaja.

Nakon vašeg poslaničkog pitanja, ..(Prekid)... internu reviziju koja je od juče u Plavu koja vrši kontrolu poslovanja Centra za socijalni rad i budite uvjereni, nađem li i najmanju grešku u poslovanju Centra za socijalni rad, suspendovaću direktoricu Centra i podnijeću krivične prijave protiv svih ljudi koji su vršili zloupotrebu Centra za socijalni rad.

Ujedno vas obavještavam da te nove transakcije koje ste naveli na poslaničko pitanje, neće se desiti što se tiče Ministarstva rada i socijalnog staranja. Ja sam vam danas donijela da sam ja od kad sam ministar u Vladi Crne Gore, a ovo je danas četvrti mjesec, dodijelila ukupno 21 socijalnu jednokratnu pomoć radnicima, preko Centra za socijalni rad, korisnicima prava i to u aprilu pet, u maju šest, u junu četiri i u julu šest, ukupno 2.950 eura na osnovu izvještaja Centra za socijalni rad o kojim se porodicama radi i na osnovu pravilnika koji imamo u Ministarstvu. Ako vas interesuje ko su porodice mogu vam dati

anamneze, naravno tu ima zaštita podataka. Znači da nikakve transakcije neće biti od strane Ministarstva rada vezano za prenos budžetskih sredstava.

I na kraju, kao odgovoran i savjestan poslanik i građanin, ja vas pozivam, dajte meni ili Tužilaštvu dokaze ako ih imate, ako ih meni date, budite sigurni da ću ih tokom današnjeg dana dostaviti Upravi policije i Tužilaštvu radi utvrđivanja dokaza. Meni je kao ministru u Vladi stalo da svi centri, sve ustanove socijalne i dječje zaštite, rade po zakonu. U tom cilju vas pozivam predajte to vi Tužilaštvu, ako nećete Tužilaštvu, birali smo ga ovdje zajedno, dostavite meni, ja vam ne obećavam, nego vam govorim da ću istoga časa sada, napisati zahtjev za provjeru podataka koje imate i koje ste danas prezentirali crnogorskoj javnosti. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vama.

Kolega Pavloviću da li želite komentar? Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Dakle, potrudiću se da ova tri minuta iskoristim što efikasnije.

Gospođo Kovačević, ministarko Kovačević, evo ovdje imam duple završne račune, dva završna računa koji se međusobno razlikuju za jednu godinu dva i za drugu godinu dva dupla. Jedni se razlikuju za 15 hiljada, a drugi se razlikuju za devet hiljada. Jedni su za 2009. a drugi su za 2010. i jedan i drugi su, tj. obadva para su zavedena pod istim brojem u arhivi, pod istim brojem u arhivi. Tražite inspekciju, provjeru policijsku, ja ću to dati. Jer, ja toliko sam se puta opekao na raznorazne istrage koje ostanu beskrajno vremena u fazi izviđaja. Evo juče sam saznao da je faza izviđaja, još uvijek traje faza izviđaja za Telekom koji je 2005. godine bila afera. Faza izviđaja.

Juče su nam saopštili da ovdje zamjenik šefa režima i šef režima su nam saopštili da je, pazite ovo, na presudu američkog suda i na dokumenta koja su prateća dokumenta stavljena zabrana uvida ovdje u Crnoj Gori. Mi imamo zakon o tajnosti podataka koji predviđa određene stepene klasifikacije tajnih podataka. I ja, vjerujte mi gospođo Kovačević za svaki taj stepen klasifikovanih podataka i najtajnije, imam pravo uvida. E juče, juče su ovdje proizveli, specijalni takozvani tužilac, ovaj Katnić novi, i gospodin Duško Marković, potpredsjednik Vlade su proizveli nepostojeću kategoriju - nedodirljivih podataka. To nisu ni tajni ni super tajni nego nedodirljivi, niko ne smije da ih vidi.

Prema tome, imajte razumijevanje za moju skepsu. Dakle, evo gospođo Kovačević ovdje, novi model. Znači vi kažete 100 dana, ne znam koliko dana od dana raspisivanja izbora do izbora vi nećete dozvoliti isplate, itd. itd. Čudi me da gospodin Suljo Mustafić odmah neće krenuti, napasti tu vašu odluku sa ustavnom žalbom, kao što je svojevremeno onaj zakon koji je sadržao manje više isti tip odredbi, onaj Zakon o finansiranju političkih stranaka, koji je Bošnjačka stranka napala i obalila, jer to je bilo ugrožavanje ljudskih prava. Evo, na kraju smo došli dotle da moramo da branimo integritet i legitimitet izbornog procesa na način kako ste vi krenuli.

E dobro, ja vas sad pitam, kakvog to smisla ima što ćete vi zabraniti, pred izbore taj model u suštini brzog prebacivanja para za jednokratne pomoći i kupovine glasova sa tim parama, ako prethodno u periodu od godinu dana ili više se vrši prebacivanje, nezakonito, nelegalno prebacivanje para. Evo 12 hiljada prebačeno, pazite đe, na račun sindikata sindikalne organizacije Centra za socijalni rad u Plavu, da, da. A da vam kažem ko je podigao te pare, znate li ko? Branka Đukić, direktorica. A znate li da po zakonu Branka Đukić ne može da bude kao direktorica član sindikata?

I samo još jednu stvar, gospođo Kovačević, dozvolite mi, molim vas vrlo je značajna stvar, tiče se ovoga slučaja koji je na kraju ministarka pomenula.

Dakle, više od dvije godine postoji slučaj, koji očigledno je nestao, nestao je u Osnovnom tužilaštvu. O čemu se radi? Sad ću vam ja reći gospođo Kovačević. Dakle, radi se o slučaju trgovine novorođenčecom. Biznismen iz Sarajeva S.M. je duže vremena, postoje pisani tragovi, pokušavao da preko direktorice Branke Đukić usvoji neko dijete, jer više godina u braku nije imao poroda. Branka Đukić, nagovara trudnicu, štićenicu Centra, molim vas, dozvolite Š.A, da dijete da pomenutom S.M. i to ne u zakonom propisanoj proceduri jer vi znate da je to jedna prilično komplikovana procedura, pogotovo stranom državljaninu, već tako što će direktorica Branka Đukić ovjeriti izjavu koju će pomenuti biznismen S.M. i štićenica Š.A. potpisati, đe biznismen kaže da je to njegovo dijete, iako je protiv toga bio đed ovoga djeteta. Jer ova štićenica je postala štićenica Centra, došla u Centar u šestom mjesecu trudnoće nakon što je došlo do sukoba u braku sa svojim mužem, čak i u tom trenutku još uvijek je formalno u braku sa jednim gospodinom koji je bukvalno izbacio iz kuće i ona dolazi u taj centar, jer neće njena prethodna porodica da je prihvati.

Šta se dešava? Dešava se jedna trgovina, gospođo Kovačević, jedna trgovina koja je do te mjere skandalozna, da se u Africi dešava, pa to bi bilo da se svi naježimo, a to se dešava u Plavu i glavni akter toga je Branka Đukić i pitanje je koliko je para uzela za to. I molim vas, dajte više konačno počnite da izbacujete makar iz svoga ministarstva te kriminalce koji su spremni da trguju novorođenčadima da bi zaradili pare. Dajte molim vas da krenemo odnekud, evo apelujem na vas kao čovjeka dajte da mrdnemo s ovim stanjem makar malo naprijed.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Pavloviću, dakle značajno ste prekoračili vrijeme koje je propisano za komentar na odgovor ministarke Kokvačević i kazao bih da to nije glavni problem koji uočavam u dijalogu između vas i ministarke Kovačević, to što ste prekoračili dozvoljeno vrijeme. Dešava se svima, vama posebno.

Želim samo da vas upozirim na drugu, to je čini mi se moja obaveza, vašu obavezu da ne bi povrijedili drugi zakon. Na poziv ministarke Kovačević da dokaze sa kojima raspolazete učinite ih danas dostupnim kako bi ih ona dostavila nadležnim državnim organima, ako vi to nećete, upozoravam vas da nije u skladu sa zakonom čuvati dokaze ako ih imate, tako da vas i ja molim da na sve ove teme koje ste otvorili, uključujući i ovu posebno posljednju temu, dajte dokaze da se to ispita.

KOČA PAVLOVIĆ:

Vi ste načelno u pravu i to potpuno stoji kada mi bili demokratska država, ali znate li o čemu se radi, gospodine predsjedavajući. Ja sam siguran, da kada bih ja, a ima nekoliko osoba koje su mi dale ove dokaze. Oni su mi dali te dokaze rizikujući vlastitu bezbjednost. Siguran sam ako ja predam te dokaze, nemojte ništa odmahivati gospodo Kovačević, vašim dosadašnjim radom u ministarstvu vi nijeste meni lično, nemojte zamjeriti...

Gospodine predsjedavajući, evo vama se obraćam. Radi se prosto o tome da ja nemam povjerenja da će ti dokazi biti upotrijebljeni za ono zašto se upotrebljavaju u demokratskih državama, nego će biti upotrijebljeni da se pronađu i istraže ti koji su meni dostavili dokaze. Sjećate se Gorana Stankovića, sinoć mi se javio iz Luksemburga da mi priča da je dobro, da je njegova porodica dobro i to je čovjek koji je prvi i jedini do sada zviždač i kako je završio u

izbjeglištvu. Tako je spasio glavu. Nemojte tražiti od mene da ja izdajem te ljude. Ja ih neću izdati.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolega Pavloviću, uzalud su bile moje dobre namjere da vas upozorim, vi dakle svjesno ulazite u zonu kršenja zakona skrivajući dokaze za koje javno kažete da ih raspolazete i to je vaš problem i to je pitanje za nadležne državne institucije u odnosu na to vaše postupanje. U demokratskoj državi kakva je Crna Gora, državi koja je otvorila više od dvadeset poglavlja sa Evropskom unijom i državi koja je na vratima NATO-a. Toliko o tome da je Crna Gora nedemokratska država. Hvala vam. Nastavljamo sa pitanjima.

Imamo sada pitanja za ministra poljoprivrede. Da li idemo po redosledu. Hvala vam. Koleginica Đurašković će postaviti prvo pitanje. Izvolite.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ:

Zahvaljujem gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi ministre, dame i gospodo poštovani građani,

Moje poslaničko pitanje upućeno Ministarstvu poljoprivrede glasi:

Da li se vrši inspekcijski nadzor i da li podnošene prekršajne i krivične prijave protiv koncesionara koji eksploatišu materijal iz korita rijeka Crne Gore.

Obrazloženje:

U Crnoj Gori eksploatacija pijeska i šljunka obavlja se u devet opština. Do 1999. godine o koncesijama na rijekama je brinula država, a onda smo na crnogorskim vodotocima dobili sedamdesetak odabranih, odnosno omiljenih koncesionara i nastao je svojevrsan juriš, što legalan što ilegalan na Moraču, Cijevnu, Lim, Bojanu, Taru, Grnčar, Gračanicu, Ibar i ostale rijeke.

Kako je propisano članom 12 važećeg zakona o vodama, vodno dobro se koristi za preduzimanje mjera koje se odnose na zaštitu prirode. Zato je potrebno precizirati i reći.

Da li je za aktivnosti i eksploatacije pijeska i šljunka iza riječnih korita sprovedena procjena uticaja na životnu sredinu i pribavljene mjere i uslovi zaštite prirode shodno članu 8 Zakona o zaštiti prirode? Prekomjerna i nekontrolisana eksploatacija dovodi do produbljenja korita uzvodno od mjesta eksploatacija, jer rijeka deficit nanosa pijeska i šljunka nadoknadi potkopavajući sopstveno korito i to uzvodno. Tada nastaju veliki problemi poput potkopavanja nosećih stubova, mostova i puteva, poteškoće u vodosnabdijevanju jer spuštanjem korita rijeke, spušta se i nivo podzemnih voda u priobalju, što je dovelo do presušivanja na stotine bunara oko rijeka Lim i Morače i ostalih rijeka.

Takođe, došlo je do pomora riba i nestanka planktona, odnosno do poremećaja biodiverziteta. Golim okom se vidi promjena toka rijeka, jer bageri iza sebe ostavljaju pustoš i mijenjaju korito i tok rijeke. Nebriga prema prirodi se osveti, jer priroda pamti, a to su pokazale nedavne poplave kada se u domove građana Berana, Zete, Štoja i drugih mjesta uselila voda i napravila veliku materijalnu štetu.

Posebna priča je nekontrolisana eksploatacija pijeska sa Velike plaže Ulcinj i sa Ade Bojane. Kamioni i traktori puni pijeska nesmetano krstare titorijom Opštine Ulcinj. Utovar se vrši i danju i noću. Pijesak sa ušća Bojane cijenjen je i kao sirovima i veoma tražen u građevinarstvu. Koncesionari iza sebe ostavljaju rupe kao kraterne koje se zimi napune vodom. Imali smo slučaj zimus da je grupa lovaca jedva izvukla živu glavu, jer su upali u neobilježene kraterne sa vodom i jedva su preživjeli.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vam. Imaćete priliku kroz komentar. Ministre Ivanoviću. Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Poštovane dame i gospodo, poštovana gospođo Đurašković,

Vi ste u dopisu koji ste poslali ovom ministarstvu postavili sledeće pitanje:

Da li se vrši inspekcijski nadzor i da li su podnešene prekršajne krivične prijave protiv koncesionara koji eksploatišu materijal iz korita rijeka Crne Gore?. To je ono što sam ja dobio od vas i vezano za taj dio želim da vam odgovorim.

Da, vrši se inspekcijski nadzor, da, podnešene su krivične prijave. Tu bih mogao da stavim tačku i da dobijete odgovor od ministra na postavljeno pitanje, ali kao što znate Uprava za vode koja radi u sastavu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja ne vrši inspekcijski nadzor, zato ste pitanje trebali uputiti Upravi za inspekcijske poslove Crne Gore, koja je nezavisan organ, a ne organu u sastavu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja. No, cijeneći vaše zalaganje i kako ipak ne bi ostali uskraćeni za kompletni odgovor nastojao sam koliko je to bilo moguće u roku koji sam imao na raspolaganju da prikupim podatke za jasan i konkretan odgovor na vaše postavljeno pitanje.

Inspekcijski nadzor i eksploatacija riječkih nanosa vrši se kako kod koncesionara, to su slučajevi gdje je potpisan koncesioni odgovor i izdata vodna saglasnost, tako i kod nelegalne eksploatacije i to od strane dva inspektora za vode. Tokom 2013.godine inspekcija za vode izvršila je 82 inspekcijska pregleda vodotoka Morače, Tare, Lima, Grnčara, Ibra i Gračanice radi kontrole eksploatacije riječnih nanosa. Donijeto je osam rješenja, jedno rješenje je donijeto koncesionaru, a sedam licima koje nemaju koncesione ugovore, izdat je jedan prekršajni nalog zbog nelegalne eksploatacije pijeska, podnijete su tri krivične prijave Osnovnom državnom tužilaštvu u Beranama, Kolašinu i Podgorici.

Tokom 2014.godine inspekcija za vode izvršila je 28 inspekcijskih pregleda vodotoka Morače, Tare, Lima, Grnčara, Ibra i Gračanice. Zbog nelegalne eksploatacije riječkih nanosa donijeto je jedno rješenje, sedam ukazivanja za otklanjanje nepravilnosti, izdat je jedan prekršajni nalog i podnijete su tri krivične prijave osnovnom državnom tužilaštvu u Beranama, Kolašinu i Podgorici.

Od početka 2015.godine do danas podnijeta je jedna krivična prijava. Tokom posljednjih 30 mjeseci ukupno je podnijeto sedam krivičnih prijava.

Dopustite mi sada da se fokusiram na aktivnosti ovog ministarstva i Uprave za vode kada je u pitanju rijeka Morača, sami ste pomenuli i rijeku Moraču. Drugi niz godina unazad devastacija korita rijeke Morače predstavljala je veliki ekološki i ekonomski pa i estetski problem. Zbog toga je pokrenut projekat regulacije rijeke Morače. Nelegalna eksploatacija šljunka i pijeska iz korita rijeke i okolnog poljoprivrednog zemljišta, kako ste i sami kazali stvorili su ogromne kraterne iz kojih se vadi materijal, dok su istovremeno gomile jalovine ostavljene u samom koritu i na obalama rijeke.

Pojedinci su beskrupulozno polagali pravo na obalu i na rijeku, pravdajući se da je to atar sela i njihovo vlasništvo i bogatili se neplaćajući nikakve naknade državi za izvađeni materijal. Neplansko uzimanje nanosnih naslaga dovelo je do obrušavanja obala, ugroženosti vodotoka i priobalja. Obustavljeno je izdavanje koncesija i donijeta odluka da se za najugroženiju dionicu na potezu od ušća Sitnice do Ponara uradi tehnička dokumentacija za projekat čijom realizacijom bi se definisalo korito i obalo utvrda za velike i srednje vode, spriječilo dalje obrušavanje obala korita rijeke Morače, plavljenje okolnih poljoprivrednih površina i ugrožavanje objekata.

Projektom su definisane tačne količine godišnje produkcije šljunka i pijeska. Jasno je da cilj projekta nije bila eksploatacija riječnog nanosa, nego uređenje korita rijeke Morače. Uprava za vode uradila je glavni projekat regulacije rijeke

Morače na dionice od ušća Sitnice u Botunu do Ponara. Nakon toga dobijena je ekološka saglasnost za procjenu uticaja na životnu sredinu, mislim da ste u jednom dijelu vašeg obrazloženja i postavili jedno potpitanje da li se dobijaju ekološke saglasnosti. U ovom konkretnom slučaju dobijene.

Predmetno područje dužine 7,5 km podijeljeno je na tri dionice. Na prvom javnom tenderu ugovor je dodijeljen jednoj firmi Cijevna komerc iz Podgorice za jednu dionicu, jer za preostale dionice se niko nije javio.

Na drugom javnom tenderu ugovori su dodijeljeni firmama Beton Montenegro i Bemax Podgorica, jer drugih zainteresovanih nije bilo. Na dva javna tendera za tri dionice nije bilo na desetine ili stotine zainteresovanih lica, nego tri. Imenovano je preduzeće Eco Aqua Consulting iz Podgorice za vršenje stručnog nadzora nad izvođenjem radova u skladu sa glavnim projektom. To znači da se uređenje korita rijeke Morače vrši pod okom nadzornog organa. Ovo sam naveo više kao dobar primjer i način kako treba postupati kada je u pitanju postizanje dvostrukog cilja, s jedne strane eksploatacija šljunka i s druge strane uređenje obale.

I na kraju dopustite mi da saopštim sledeće.

Ne bježim od bilo kakve odgovornosti koja pripada meni lično ili ministarstvu u kojem radim, ali ipak molio bih vas da budemo vrlo precizni u lociranju odgovornosti. Vaše pitanje koje se odnosilo na inspekcijski nadzor treba usmjeriti detaljnije Upravi za inspekcijske poslova, a sve ono što je u dijelu politika koje pripadaju Ministarstvu poljoprivrede ili Upravi za vode, tu sam i spreman da odgovorim na vaša potpitanja. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Da li kolegunica Đurašković želi komentar? Želi. Izvolite.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ:

Gospodine ministre,

Moje pitanje je bilo naslovljeno Vladi Crne Gore, resorno ministarstvo, pa su mi dodijelili vas. Imala sam nafaku. Mi možemo da pričamo što god hoćemo, ali mora da se zna da je država od koncesionara zaradila nešto oko 90.000 godišnje, a u privatnim džepovima završavaju milioni eura. To je istina i činjenica. I još želim nešto da vas pitam.

Pozdravljam projekat za sanaciju korita rijeke Morače, rekli ste da će to da košta oko 25 miliona eura. Da li će to građani, gospodine ministre, da plaćaju, jer će možda koncesionari da daju koji euro. Dalje imam dopunsko pitanje za vas.

Da li onaj koji kopa ima obavezu da teren vrati u prvobitno stanje i da li se uz rijeku nalazi vodno ili poljoprivredno zemljište, odnosno da li su određene do kraja granice vodnog zemljišta?

Gospodine ministre, sve ove divlje deponije vrlo brzo bi se regulisale i riješile kada bi bilo saradnje između opštine, saobraćajne policije, poreske policije, kada bi za svaki kamion bio izdat fiskalni račun. Mi kad odemo da kupimo novine, ona žena na kiosku mora da nam da račun za te novine što smo kupili, a ne tone i tone idu materijala bez ikakve kontrole. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se. Samo da provjerimo da li je u pitanju retorično pitanje? Dodatno, u pravu ste. Ministre, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Zabilježio sam dva vaša dodatna potpitanja. Jedno se odnosilo na to da sam kazao da će 25 miliona eura da košta uređenje korita rijeke Morače. Nijesam to kazao niti će toliko da košta niti će taj iznos platiti građani Crne Gore. Mogu vas

samo izvijestiti da prema ugovorima koje smo potpisali sa tri koncesionara vrlo precizno je definisano ko snosi troškove uređenja obala, izgradnje obala utvrda. Te koncesionare ni na koji način ne relaksira da plaćaju koncesionu naknadu za izvađeni šljunak, ali uloga nadzornog organa je takva da ne mogu vaditi šljunak u količinama koje oni požele, nego u granicama shodno projektnoj dokumentaciji i koji im odobri nadzorni organ.

Drugo, postavili ste jedno pitanje na koje bi mi trebalo mnogo vremena da odgovorim, ali cijeneći vrijeme i rad samog Parlamenta, dnevni red, pokušaću najkraće.

Gospođo Đurašković, kada je u pitanju rijeka Morača, mi nemamo problem koncesionara, imamo problem ljudi koji nijesu koncesionari, koji žive na lokalnom području i daju sebi za pravo da upadnu u korito rijeke Morače, kako bi to narod rekao na divlje vade šljunak.

Ja vas uvjeravam da od tog momenta potpisivanja ugovora, mi nemamo problem ni sa jednim od ova tri koncesionara koja sam naveo, ali postoji problem sa očigledno onim ljudima koji su navikli da uskaču sa svojom mehanizacijom i vade koliko njima padne na pamet šljunka.

Posebna priča su bunari koji su napravljeni na obalama, a za koje ne postoji nikakva dokumentacija niti saglasnost i u pravu ste, riječ je jednim dijelom i o poljoprivrednom zemljištu. Zbog toga je i naša zabrinutost da se urede obale utvrde na način da rijeka Morača ne vuče sa sobom obradivo poljoprivredno zemljište, već da se ono koristi shodno namjeni. Zahvaljujem se na postavljenim pitanjima i prilici da pojasnim.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Izvolite jednu rečenicu.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ:

Samo želim da skrenem pažnju. Ovo se ne odnosi samo na rijeku Moraču, ovo se odnosi na rijeku Lim, na rijeku Taru, na sve rijeke u Crnoj Gori, jer nije samo Morača uzurpirana i rijeka Bojana je, redom sve rijeke. Naši gradovi su poplavljeni bili prošle zime, pretprošle zime zbog nemara i nebrige. Nemojmo da dozvolimo da to opet bude.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Ovim smo završili pitanja i odgovor u odnosu na koleginicu Đurašković. Sada bih zamolio kolegu Kalača da postavi svoje pitanje za ministra Ivanovića. Izvolite.

ALMER KALAČ:

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Poštovani ministre, poštovana Skupštino, poštovani građani,

Moje pitanje glasi:

Vaše ministarstvo je za 2015.godinu uputilo javni poziv za davanje šuma na korišćenje na jednu godinu. Da li su nakon izvršenog javnog poziva u skladu sa zakonom i tenderskom dokumentacijom izvršene provjere navoda date od strane određenog broja ponuđača, kako za ovu tako i za prethodne godine?

Da li je po vašoj ocjeni dovoljno angažovanje nadležnih inspekcija? Pitanja vezana za koncesije i koncesione ugovore su česta. Ovo konkretno pitanje inicirao je određeni broj koncesionara. Obratili su mi se dopisom u kojem pored ostalog stoji da su se dopisom slične sadržine obratili i vama. Navešću neke od primjedbi.

Koncesionari koji su dobili koncesije na sedam godina učestvuju na svakom javnom pozivu za koncesije na jednu godinu, a bez povećanja proizvodnih kapaciteta ili broja upošljenih radnika. Drvnu masu su dobili za sedam godina, a istu dodatno povećavaju. Ukoliko se koncesionarima sa manjim kapacitetima ne

dodijele koncesije biće prinuđeni da zatvore svoje prerađivačke kapacitete i otpuste radnike, a time se stvaraju uslovi da pojedinci drže monopol. Primjedbe na izvoz sirovine su nam svima poznate. Nekada su koncesionari direktni izvoznici, a mnogo češće to čine preko firmi ćerki. Imam saznanja da takve firme imaju i po 10.000 m³ izvezene drvne mase, a urednu papirologiju za 2.000 ili 3.000 kubika. Šta je sa razlikom?

Od koncesionara koji dobijaju koncesije tražiće da izmire svaki euro obaveza prema državi, dok oni koji su dobili koncesije na sedam godina imaju dugove koji se mjere desetinama hiljada eura, ali i dalje konkurišu i dobijaju drvenu masu. Evidentno je da postoje nagomilani problemi. Ono što je više puta potencirano i na šta je ukazivano jeste nepoštovanje koncesionih ugovora. Vi ste u odgovorima na neka od ranijih pitanja iz ove oblasti kazali da radite na tome da se ovakvim pojavama stane na kraj. Takođe ste kazali da inspeksijske službe nijesu u nadležnosti vašeg ministarstva, te da iz tog razloga na iste ne možete da utičete.

Drugi dio mog pitanja se upravo odnosi na taj dio. Da li inspeksijske službe rade svoj posao kvalitetno? Imam saznanja da je vaše ministarstvo davalo naloge inspeksijskim službama da reaguju, ali da u konačnom nije bilo rezultata. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Ministre izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Gospodine Kalač,

Hvala vam na postavljenom pitanju. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja prethodno je kao i ove godine objavilo tender za davanje šuma u državnoj svojini na korišćenje prodajem drveta u dubećem stanju. Tenderi su objavljeni na

osnovu Odluke Vlade Crne Gore, sprovedeni su postupci vrednovanja prispjelih ponuda komisijskim putem na osnovu kojeg su utvrđene rang liste prispjelih ponuda, a potom i izvršen i izbor najpovoljnijih ponuđača.

Tenderskom dokumentacijom utvrđeni su uslovi u pogledu kadrovske, dakle koliko ljudi radi u pojedinim firmama, tehničke osposobljenosti, kakva je mehanizacija s kojom raspolažu pojedine firme i tako dalje.

Ponude kojima su ispunjene opšti uslovi javnog poziva su razmatrani u pogledu ispunjenosti posebnih uslova javnog poziva, priložena dokumentacija razmatrana od strane komisije pojedinačno i sa punom pažnjom, s tim što je u slučajevima u kojima je ocijenjeno da je to neophodno Komisija vršila provjeru navoda iz ponude na samom licu mjesta, što će reći gdje god smo imali bilo kakvu sumnju formirali smo posebno ili donijeli smo odluku o posebnom terenskom obilasku i htjeli da se na licu mjesta uvjerimo da zaista postoji takva mehanizacija ili sve ono što je opisano o samoj ponudi projekta.

Na odluke Komisije u 2014.godine, dakle u prethodnoj godini ukupno je izjavljeno 16 žalbi. Upravni sud Crne Gore potvrdio odluke komisije u 15 slučajeva, a jedini preostali slučaj još uvijek je u toku i dok je u toku ne bih ga komentarisao.

U skladu sa zakonskim ovlašćenjima formirana je Komisija za sprovođenje postupka davanja šuma u državnoj svojini na korišćenje prodajom drveta u dubjećem stanju, kao i prethodne godine komisija ove godine sprovodi postupak provjere navoda iz prispjelih ponuda prema primjedbama i zahtjevima pojedinih ponuđača. To znači da ukoliko su u međuvremenu prispjele ponude na koje je data neka sugestija ili neki komentar konkurentskih ponuđača, mi ove godine vršimo provjeru tih navoda.

U ovoj godini, a sve u granicama postojećeg zakona pooštreni su uslovi za dodjelu koncesija u smislu utvrđivanja u mogućoj mjeri, da li je ponuđač bio ili je korisnik ugovora o koncesionom korišćenju šuma, da li je preradio preuzete

količine drvnih sortimenata u sopstvenim kapacitetima, da li su kapaciteti tih ponuđača postojećim ugovorom obezbijeđeni u dovoljnoj mjeri, kao i da li je ponuđač izvezio drvenu masu ... predmet ugovora. Ovo napominjem iz razloga što ste i sami s pravom ukazali na činjenicu da se nekada pojavljuju pobočne firme i da to dovodi u pitanje da li su zaista prerađivački kapaciteti sa kojima se ušlo u ponudu ti kapaciteti ili još postoji neki dodatni o kojima mi tokom ovog postupka ne možemo dobiti podatke, osim ako nemamo direktan uvid. Zbog toga smo insistirali na direktnom obilasku samih ponuđača.

Ukoliko je utvrđeno da ponuđač nije preradio drvene mase u svojim kapacitetima ili ako su njegovi kapaciteti zadovoljeni, već postojećim ugovorima, takva ponuda nije razmatrana.

Naravno da postoji mogućnost i malverzacija u pogledu izvoza određenih količina posredstvom drugih kompanija, kako ste i sami kazali kćerki firmi koji nijesu direktni korisnici šuma po ugovoru, a koje nije moguće otkriti bez detaljne kontrole.

Na osnovu Izvještaja o Upravi carina o graničnom prometu drvnih sortimenata, a mi smo imali veoma dobru i kvalitetnu saradnju sa Upravom carina i više puta smo tražili i dobijali podatke koji su zvanični podaci carine o prometu drvnih sortimenata preko granice Crne Gore identifikovan je određeni broj preduzeća koji su kao korisnici ugovora o korišćenju šuma izvezli određene količine drvnih sortimenata i takve ponude su odbijene. Zašto su one odbijene? Zbog toga što je u ugovorima koji su potpisani u prethodnom periodu jasno naglašeno da se oblovina ne može izvoziti. Gdje god smo imali preduzeća koja su prekršila ugovor, a dostavila su ponude takve ponude nijesu razmatrane.

U toku su aktivnosti komisije na provjeri navoda ponuđača na licu mjeste nakon čega će vrlo brzo biti donešene odluke. Što to znači vrlo brzo? Činimo sve što možemo da do rang liste, odnosno potpisivanja ugovora dođe krajem

naredne nedelje, jer smo svjesni da postoji ograničeni vremenski period u okviru kojeg je u ovoj kalendarskoj godini moguće ući u šumske radove.

Što se tiče vašeg pitanja da li je dovoljno angažovano nadležnih inspekcija? Predpostavljam da ste mislili na aktivnosti u vezi sa ovom problematikom. Složićemo se da ministarstvo ipak nije nadležno da ocjenjuje rad Uprave za inspeksijske poslove niti da izdaje naloge nadležnim inspekcijama. Može se konstatovati da i pored toga što je direktor Uprave za inspeksijske poslove odobrio zajedničku kontrolu i šumarske i tržišne inspekcije dobijanje izvještaja tih inspekcija po pisanim zahtjevima ovog ministarstva uglavnom ne sadrže odgovore na pitanja ko od korisnika šuma po ugovorima nije preradio drvenu masu sopstvenim kapacitetima, već je istu prodao na domaćem i stranom tržištu u ovom stanju i u kojoj količini.

Šta smo mi kao ministarstvo mogli da uradimo? Da budemo proaktivni i aktivni. Da tražimo od Uprave za inspekcije što je moguće više kontrola koji su u ingerencijama same upravne inspekcije, ali kao što znate upravne inspekcije nijesu smještene u ministarstvu zbog toga im moramo locirati precizno odgovornost. Nama ne preostaje ništa drugo nego da istrajemo i da nastavimo da se zavede što je moguće više reda u Crnoj Gori u ovoj veoma važnoj oblasti.

I na kraju samo podsjećanje. Da je oblast drvoprerade pripojena Ministarstvu poljoprivrede prije nepunih godinu dana, a da su prije toga dva ministarstva bila resorno nadležna jedno za šumarstvo, a drugo za drvoprerađu. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Da li kolega Kalač želi komentar? Želi. Izvolite.

ALMER KALAČ:

Hvala vam na datom odgovoru. Mi smo na zajedničkom zadatku da uredimo ovu oblast, s tim što je vaša obaveza mnogo veća, jer se nalazite na čelu resornog ministarstva. Ja sa ovog mjesta govorim o faktičkom stanju na terenu za koje je zasigurno vi ne možete imati uvid 100%, ali ja želim da prenesem ono što se zbiva na terenu i da svako iz svoje nadležnosti i prema svojim mogućnostima djeluje da se ova oblast uredi.

Ovi sitni koncesionari, a nijesu sitni, nijesu zanemarljivi, makar se radilo i o jednom radnom mjestu su ugroženi na taj način što koncesionari koji dobijaju koncesije na sedam godina svake godine dodatno traže drvnu masu i najčešće je i dobijaju. Na taj način se stvara monopol. Oni imaju zalihe dobijene za sedam godina, bez obzira što je ta količina raspoređena po godinama koliko se šume može posjeći. Veliki broj koncesionara šumu prodaje u dubećem stanju. Znači, čak nije šuma ni posječena da je prodaju u oblom stanju i izvoze nego u dubećem stanju je preprodaju na takav način, poprilično zarađuju, a ustvari ugrožavaju one koji imaju određeni broj upošljenih koji se bave preradom drveta.

Sledeće na što želim da ukažem je uništavanje lokalnih puteva, bez obzira jesu li to makadamski ili asfaltni putevi, što zbog pretovara, što zbog onog dijela da ne vrše popravku puteva za sobom. Naši putevi na sjeveru u ovakvim uslovima ne mogu izdržati puno. Koliko sam upoznat saobraćajna policija nema pravo da kontroliše papirologiju onih koji prevoze drvo, njih samo interesuje ispravnost vozila, a često ta građa bude bez uredne papirologije, a mnogo češće su ta vozila pretovarena.

Znači, mi imamo štetu na mnogo više polja nego što se to čini na prvi pogled, ako govorimo samo o izvozu oble građe. Vi ste dobili dopis koncesionara, tako da nema potrebe da taj dopis sada čitam. Zahtjev od mene ili molba, šta će prije uroditi plodom da djelujete svim raspoloživim kapacitetima da se ova oblast

što bolje i što kvalitetnije uredi. Imamo šanse za zapošljavanje ljudi, imamo šanse za opstankom postojećih i otvaranjem novih firmi, ali samo ukoliko ovu oblast uredimo kvalitetno. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vam. Pitanje kolege Bojovića. Izvolite kolega.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Zahvaljujem. Moje pitanje ministru poljoprivrede glasi:

Koliko je procentualno učešće domaćih poljoprivrednih proizvoda i vode u turističkoj ponudi Crne Gore u ovoj ljetnjoj sezoni, a koliko je procentualno učešće poljoprivrednih proizvoda i vode iz uvoza? Kako objašnjavate da i pored mjera koje navodno preduzimate i kojima se već duže hvalite u prvoj polovini ove godine konstatovan porast uvoza poljoprivrednih proizvoda za 3,8 miliona evra i pad izvoza poljoprivrednih proizvoda za 3,1 milion evra. Osim toga želim da mi odgovorite zbog čega ova Vlada konačno ne počne da opredjeljuje značajnija sredstva za seosku infrastrukturu, posebno u zapostavljenim ruralnim područjima na sjeveru u kojima postoji ogroman potencijal za razvoj poljoprivrede, kao zvanično strateške privredne grane u Crnoj Gori? Posebno me interesuje da li vaše ministarstvo, odnosno Vlada namjerava da zaštiti proizvođače mlijeka u Crnoj Gori, imajući u vidu da su ukinute kvote na proizvodnju mlijeka u zemljama Evropske unije, zbog čega možemo očekivati pravu poplavu jeftinog mlijeka iz ovih zemalja koje imaju neuporedivo veći nivo poljoprivredne proizvodnje i neuporedivu veću podsticajnu podšku države poljoprivrednim proizvođačima nego što je to slučaj u Crnoj Gori.

Gospodine Ivanoviću, od mog poslednjeg poslaničkog pitanja upućenog vama na ovu temu prije više od godinu dana, vi ste održali veliki broj konferencija

za štampu i istina je na ovim poslednjim konferencijama za štampu nijeste prosipali perje, ali je istina da ste nastavili da prosipate maglu i da zamajavate javnost, jer ovi podaci o porastu uvoza i padu izvoza poljoprivrednih proizvoda to savršeno pokazuju. Takođe, kako je moguće da država koja je druga u Evropi po površini obradivog zemljišta po glavi stanovnika uvozi preko 80% svojih potreba za hranu i više od polovine svojih potreba za vodom. Takođe, jasno je sela se polako ali sigurno gase zbog poljoprivredne politike koja se u kontinuitetu vodi i ja moram da zaključim ne samo da se gase sela koja se nalaze u udaljenim ruralnim područjima, nego se sve više gase i sela koja se nalaze uz samu gradsku sredinu. Ogroman broj poljoprivrednih proizvođača je pretvoren u socijalne slučajeve i doveden u situaciju da se uzalud muči i maltretira, jer je i ucjenjivan i diskriminisan, nema organizovanog nastupa države i ministarstva.../Prekid/... oblasti koja njega dotiče. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Ministre izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Poštovani gospodine Bojoviću,

Upotrijebili ste nekoliko vrlo teških riječi, ali neka javnost sudi i o vama i o težini izgovorenih riječi. Ono što je nekorektno što ste učinili još jednom jeste što ste postavili ne jedno, već pet poslaničkih pitanja i ja ću nastojati da u vremenu koje je predviđeno da se odgovori na jedno poslaničko pitanje odgovorim na svih pet.

Tokom poslednje dvije i po godine Crna Gora bilježi rast zastupljenosti domaćih poljoprivrednih proizvoda i vode u turističkoj ponudi. Dopustite mi da vas podsjetim da je vrijednost poljoprivredne proizvodnje u 2013. godini u odnosu

na prethodnu godinu veća za 10,8%, dok je bruto dodata vrijednost vrijednost veća za 15%. Ovo nijesu podaci ministarstva, ovu su podaci MONSTAT-a, zvanični podaci.

Ajmo sada da uđemo u nešto novije podatke MONSTAT-a iz 2014.godine, MONSTAT potvrđuje da je broj goveda veće za 5%, krava muzara za 3%, ovaca za 7%, priplodnih ovaca za 8%, koza za 7%, svinje za tov 70% i konja za 2%.

Mi imamo podatke zaključno sa junom 2015.godine, a ako bih vam dao i te podatke mislim da bi vama vjerovatno bilo neprijatno. Takođe, u 2014.godini prema podacima MONSTAT-a zabilježen je rast proizvodnje pšeničnog brašna od 13,9%, pasterizovanog mlijeka 10,3% vina za 7,5%, dok je prema anketi o radnoj snazi, takođe koje je sproveo MONSTAT u prvom kvartalu 2015.godine, ukupan broj radno-angažovanih lica u poljoprivrednim djelatnostima najveći u poslednjih 24 kvartala ili šest godina, pa da citiramo MONSTAT.

U odnosu na isti kvartal 2014.godine u prvom kvartalu 2015.godine broj radno angažovanih u poljoprivredi veći je za 2,83%, dok je u odnosu na prvi kvartal 2013.godine veći za 63,95% ili pet i po hiljada lica.

Gospodine Bojoviću, neće biti da raste stočni fond, da rastu površine, da raste broj zaposlenih, a da država nema jasnu strategiju i kako ste sami kazali da postoji diskriminacija prema poljoprivrednim proizvođačima. Ovo bi bio jedinstven slučaj u svijetu da oni koji su diskriminirani odgovaraju prema državi na način što rade više. Ali sve je moguće. Mada isto tako vjerujem da ćete vi u vašem komentaru na ovo pitanje pokušati da dokažete da je manje-više. Vjerovatno će javnost ostati zapanjena vašom elaboracijom.

Drugo, još je rano govoriti o tome kakvi su spoljno-trogovinski trendovi na nivou godine, posebno ako uzmemo činjenicu vrlo jednostavno, a to je da u prvih pet mjeseci uvijek decenijama unazad izvoz iz Crne Gore je bio manji. Uporedimo sa istim periodom prošle godine došlo je do pada izvoza mesa. Međutim,

bilježimo rast izvoza vina, povrća i duvana. Poređenja radi vrijednost izvoza iz 2011.godine za posmatrani period iznosila je 15,2 miliona eura. Ove godine 19,1, a neće biti da je 15,2 veći od 19,1. Pokrivenost uvozom- izvozom bila je 9,8 sada 11,7, a neće biti opet da je 11,7 manje od 9,8. Kažete da više uvozimo. Kazali ste u vašem poslaničkom pitanju da smo imali rast uvoza od 3,8 miliona više nego prošle godine, ajmo da vidimo ušta je pošlo tih 3,8 miliona. 1,5 miliona eura više uvoza živih životinja, pa i loše je što povećavamo stočni fond u Crnoj Gori, gospodine Bojoviću. Uvezli smo 1,1 milion eura više kafe, pa hoćemo li da je gajimo u Crnoj Gori ili su možda uvoznici uvezli kafu zbog povećanja akciza. I uvezli smo 1,3 miliona više proizvoda na bazi žitarica koje ne proizvodimo u Crnoj Gori. Treba li da počnemo da ih proizvodimo. Da ono što izvozimo ne izvozimo. Dakle, samo ova tri proizvoda su vam četiri miliona eura, gospodine Bojoviću. Prema tome moramo dubinski ući u suštinu ovog problema.

Tri. Vezano za dio pitanja koji se odnosi na investiranje u infra-strukturu, a čini mi se da sam u ovom Parlamentu dobijao oprečna pitanja. Zašto se smijete kad otvarate vodovod, zašto toliko radite na ruralnoj infrastrukturi? Sad tvrdite da ne radimo ništa. Otvorili smo preko 50 vodovoda, odobrili preko 150 projekata, probijanja, tamponiranja puteva, izgradnja stočne pijace, pomogli otvaranje više seoskih škola, izgradnja obalo utvrda i tako dalje.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Ja vas molim da imamo kondiciju da saslušamo ministra. Kolega Kneževiću, ja vas molim da saslušate odgovor, imajte kondiciju da čujete argumentacije, da čujete činjenice. Izvolite, ministre.

PETAR IVANOVIĆ:

Sa zadovoljstvom vas pozivam da zajedno otvorimo sledeći vodovod i biće prilike da usput razgovaramo o vodovodima koji su otvoreni.

Što se tiče mliječnih kvota. Ukidanjem mliječnih kvota jeste izazov za proizvođače mlijeka, ali ne samo u Crnoj Gori, već u čitavoj Evropi.

Podsjetiću vas, uključujući i vas gospodine Kneževiću, da smo prije dvije godine kada su naši proizvođači tražili povećanje premije ukazivali na to da dugoročna konkurentnost mljekarskog sektora ne može se bazirati na visokim premijama. Otkupna cijena mlijeka u Crnoj Gori je iznad prosjeka u Evropi. Proizvođači koji proizvode veće količine i zadovoljavaju evropske standarde u Crnoj Gori dobijaju između 45 i 56 centi. U Austriji dobijaju između 30 i 35 centi, a postoje zemlje u kojima dobijaju manje od 30 centi. E, sad, izvinite gospodine Bojoviću, ali logično je pitanje kako je to, kako ste vi rekli, neuporedivo veći podsticaj proizvođača mlijeka van Crne Gore nego u Crnoj Gori. Mora biti da je 30 centi više od 56 centi. Da jednu rečenicu pročitam. I kako tumačite to što je u junu mjesecu ove godine ukupno otkupljeno dva miliona trista pet hiljada sedamsto sedam litara mlijeka, što je u odnosu na jun 2014.godine već više za 110.958 litara ili 5,06%?

Izvinjavam se i gospodinu Bojoviću, izvinjavam se i svim poslanicima koji su postavili poslanička pitanja. Ovog puta nijesmo uspjeli da ih pošaljemo na vrijeme, ali dobićete tokom dana i pisane odgovore, posebno zbog toga što sam gospodine Bojoviću dao i nešto malo statistike sa svojih pres konferencija koje redovno održavam, jer je dio mog posla i obavještavanje javnosti. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vama. Kolega Bojoviću, da li želite komentar?

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Prije svega gospodine Ivanoviću, vi ste na konferenciji za štampu, evo ja sam je uredno oštampao 11.jula priznali, nakon što ste naveli sve ovo što ste naveli i čime se hvalite, što ja smatram simboličnim, mizernim koracima. Vi ste priznali i vi ste konstatovali činjenicu da je u 2014.godini u prvoj polovini te 2014.godine konstatovan porast uvoza za 3,8 miliona evra i pad izvoza za 3,1 milion eura. Vi ste to saopštili i ja moram onda da reagujem. Zbog čega moram da reagujem? Zbog toga što ste vi nastavljač prakse da ministar poljoprivrede ne vodi računa o poljoprivredniku, već se prije svega bavi time da zaštiti uvoznički kartel u Crnoj Gori, da zaštiti monopoliste, da zaštiti vlasnike velikih super marketa, a na štetu poljoprivrednih proizvođača. Idemo redom.

Osim ovih poražavajućih pokazatelja sa uvozom, odnosno izvozom imamo i ograničenje izvoza mesa, skandalozno ograničenje izvoza mesa u rusku federaciju zbog skandaloznog pokušaja reeksporta uvezenog mesa iz država Evropske unije u Rusiju. Iz godine u godinu imamo sve manji agrobudžet, pada cijena jagnjetine, uvozimo govedinu u ogromnim količinama, obezvrijedili ste proizvode, kao što su povrće, voće do te mjere da današnji poljoprivrednik u Zeti ili na sjeveru Crne Gore može samo da konstatuje da se uzalud mučio i da prospe čitav rad i proizvode koje radi, nema organizovanog otkupa povrća i povrća. Vi to dobro znate, nema centara koji bi to sprovodili. Otkupne cijene su mizerne i saopštavaju se poljoprivredniku po principu uzmi ili ostavi. I dalje smo država sa ubjedljivo najmanjim ulaganjima u poljoprivredu i ni jednim argumentom ne možete to da branite i mi možemo da konstatujemo, zapravo da uvoznički lobi nastavlja da kreira poljoprivrednu politiku u Crnoj Gori zahvaljujući vama i vašoj politici. Ne postoji ugovor međunarodnog karaktera koji obavezuje državu Crnu Goru da uništi svoju poljoprivrednu proizvodnju zarad slobodnog tržišta. Ne postoji. Potreban je apsolutno potpuni zaokret. Vi nijeste u stanju da ga sprovedete. Vi to

ne želite. Umjesto toga ja mogu da konstatujem da vi zadajete završni udarac poljoprivrednoj proizvodnji u Crnoj Gori.

Zbog čega gospodine Ivanoviću, država konačno ne osmisli projekte i ne iznađe sredstva da podrži što od fondova, što od svojih sredstava seljake, odnosno poljoprivrednike koji imaju od jednog do pet uslovnih grla stoke. To su poljoprivrednici koji čine 83% seoskih domaćinstava u Crnoj Gori. Vi se isključivo bavite podrškom privilegovanim vlasnicima velikih marketa, velikih firmi i velikih farmi. Jedna informacija za sve vas.

Pljevaljska mljekara, veoma je važno i zbog vas gospodine Simoviću. Vi ste bivši ministar poljoprivrede, bavili ste se pljevaljskom mljekarom. U ovom trenutku se ne zna u kakvom je statusu, očigledno ona ne rad više. Juče sam jednom poljoprivredniku iz Pljevalja, ustvari više njih, deset da je donio svoje mlijeko da proda pljevaljskoj mljekari. I znate šta su mu rekli? Prvo, oni dolaze jednom nedeljno da otkupljuju mlijeko od seljaka, samo jednom nedeljno, a onda su mu rekli ne možemo otkupiti od vas jer vi niste naš stalni prodavac. Nakon toga čovjek koji se lomio po takvim putevima, trošio vrijeme, gorivo, prosuo je to svoje mlijeko. Takva je vaša poljoprivredna proizvodnja, politika.

Što se tiče puteva, u onim sredinama na sjeveru Crne Gore iz kojih su ... milioni kubika građe. Najgore je stanje sa seoskim putevima. Niste obezbijedili otkup hladnjačama u udaljenim krajevima u Crnoj Gori, ljudi moraju da troše svoje vrijeme, svoj novac, da lome auta po najgorim mogućim putevima da bi prodali to što obezbijede i da bi mogli da prežive mjesec. To je vaša politika poljoprivredna.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Dakle, ministar je imao 19 sekundi prekoračenja, Vi ste imali skoro dva minuta i mislim da bi u najmanju ruku bilo korektno da ministru dozvolimo, ako želi normalno.

Hvala Vam. Poštujem Vašu odluku. Hvala Vam na poštovanju našeg Poslovnika.

Idemo na sledeće pitanje, kolegunica Jasavić ima pitanje za ministra poljoprivrede. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, poštovane kolegice, kolege, poštovani građani, poštovani gospodine Ivanoviću,

Imajući u vidu činjenicu da podaci Monstata govore da Vi radite bolje poslove ministra poljoprivrede od vaših prethodnika. To za mene znači da prihvatate izazove i da ste spremni na njih da odgovorite. Ja Vam kao pitanje postavljam pitanje vraćanja zemljišta u Šipčaniku koje do sada Vaši prethodnici nisu uspjeli da riješe. Ne samo Vaši prethodnici nego ni Vlada nego ni ostale institucije, ni Uprava za nekretnine, ni Ministarstvo finansija. Ovo iz razloga što je to problem o kome ću danas govoriti, ali iskoristiću Vaše prisustvo da vam postavim pitanje kao ministru koji je danas ovdje elaborirao sve ono što je dobro urađeno, a ja smatram da može mnogo bolje i treba istaći da podaci Monstata govore da postoji uozbiljivanje u ovom sektoru od kako ste Vi tu, ali to nije još uvijek dovoljno. Ne znam za ovu zaštitu uvoznčkih lobija. Respektujem stavove kolege i voljela bih da se oko toga malo više informišem. O tome ne znam dovoljno ali znam ono što ću vam sada reći, a to je da je nedopustivo da u XXI vijeku u Katunskoj nahiji, nahiji koja je proizvodila proizvode koji su se nalazili na trpezama Venecije preko Kotor, danas nemamo prevoza. Znači, građani,

odnosno mještani Katunske nahije više nemaju, zahvaljujući lokalnoj neodgovornoj upravi Cetinja, redovan prevoz pa iz naših sela pođu u ponedjeljak, a mogu da se vrate tek u srijedu ili za račun od pet eura struje moraju da plate 25 eura taksi da ih povede do Trešnjeva.

Jedna stvar koju bih htjela da potenciram jeste da nema vode u Jablanici, to je u Rožajama. Govorite da brinete. Vjerovaću da Vi istinski brinete onog momenta kada razvijete poljoprivredu, između ostalog i stočarstvo i zemljoradnju na sjeveru Crne Gore. Jer na sjeveru Crne Gore imamo jako puno obradivih površina koje se ne koriste. Vaša je obaveza da to odradite.

Sada da pređemo na moje pitanje oko Šipčanika.

Šta ste uradili vezano za realizaciju zaključaka za vraćanje zemlje našim mještanima iz Šipčanika, 35 hektara je njima oduzeto za potrebe vojnog aerodroma, male piste, velike piste. Nakon povlačenja vojske to je postala imovina naših plantaža. Vlada kao većinski vladnik je ustupila to "Plantažama" i nije bilo prostora, gospodin Simović je uključen u ovo, pa zato i vjerovatno kuca, ali ja bih i na ta vrata da pokucam....

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kucam da Vas upozorim da je Vaše vrijeme isteklo.

AZRA JASAVIĆ:

.. da kucam na vrata ministra poljoprivrede, gospodina Simovića koji ovaj posao nije završio pa kako se vaši podaci pokazuju kad je Monstat u pitanju kao bolji tražim od Vas da se uključite. Vas do sada niko nije uključivao u ovo, ja ću Vas uključiti, građani Šipčanika će Vas uključiti, tražimo rezultate. Rezultate da se zemljište vrati. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Izvolite ministre.

PETAR IVANOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovana gospođo Jasavić,

Razumio sam da je Poslovník ipak takav da se postavi poslaničko pitanje, da se da neki komentar uvodni oko poslaničkog pitanja, ali dovodite me malo u neprijatnu poziciju time što šetamo sada po različitim opštinama od Cetinja, Rožaja, govorimo o prethodnim ministrima i tako dalje. Molim Vas. Ja sam Vas pažljivo saslušao, dopustite da i ja kažem u ovom roku koji mi je dat to što imam namjeru.

Dakle, trudim se da budem korektan prema svim poslanicima i evo jedna ljubazna molba da se držimo svi onoga što su pravila koja ste vi propisali ne ja kao ministar. Čini mi se da ja svojim ulascima u ovaj uvažni dom iskazujem odnos prema vama kao poslanicima i prema onome što vi radite. Nisam jedan od onih ministara koji pomoćnike šalje da odgovaraju na poslanička pitanja, to činim sam. Čini mi se da to ipak zavređuje neku pažnju i da bi ipak mogli malo drugačije da komuniciramo.

Takođe, mogao sam da vam pošaljem samo odgovor, da kažem ja sam Vaše pitanje prosljedio Kompaniji "Plantaže" koja je takođe dio zaključaka koje ste Vi citirali i da se tu sve završi. Međutim, nisam to učinio nego sam se zainteresovao da vidim šta je zapravo suština problema i pokušaću da Vas u najkraćem u ovih tri i po minuta obavijestim šta je to, kakvo je sadašnje stanje.

Dakle, odlukom Vlade koju ste Vi citirali, odlučeno je da se zamijeni poljoprivredno zemljište površine 36,09 hektara koje su u tom momentu bili u vlasništvu Kompanije "Plantaža 13. jul", sa ranije oduzetim zemljištem za vojne

potrebe od mještana Šipčanika Tuzi. Odlukom Skupštine akcionara iste ove kompanije broj 3206 od 29.juna 2011.godine verifikovana je predmetna odluka koju ste mi dostavili uz vaše poslaničko pitanje.

Šta je uradila sada Kompanija "Plantaže 13. jul"? Prvo, u decembru 2011.godine angažovala je firmu Geomatika Podgorica koja je izvršila snimanje katastarskih parcela u mjestu Šipčanik po listu nepokretnosti 131 katastarska Opština Vranj površine 360 900 m². Dakle, izvršeno je kompletno katastarsko snimanje onoga što je bio i Zaključak Vlade. Plantaže su da bi se pripremile za predaju svoje zemljište, govorim o zamjeni, morale da iskrče dio zemljišta koji se nalazio pod vinogradima i to u površini od 19,80 hektara. Dakle, nema nikakve logike da je kompanija "Plantaže" htjela da napravi bilo kakvu opstrukciju zamjene da bi ona ušla u krčenje sopstvenog vinograda i makla usađene vinograde sa površinom gotovo 20 hektara. To stvarno nije logično.

Uvidom u faktičko stanje nakon izrade Izvještaja ovlašćene agencije Geomatika iz aprila 2012.godine zajednički sa predstavnicima mještana Šipčanika konstatovano je da su na parcelama u površini od oko sedam hektara koje je ranije opredijeljeno za predaju izgrađeni objekti nepoznatih vlasnika. To nije nešto što je bila briga "Plantaža". Nepoznati vlasnici, a prema mom direktnom saznanju, razgovaraću sa pojedinim mještanima, oni očigledno znaju ko su ti vlasnici, su okupirali zemljište, izgradili objekte za koje ne postoje građevinske dozvole niti neke saglasnosti. S toga je dogovoreno da se gro slobodne površinom, dakle sve ono što nije sporno dodijeli mještanima na način da oni izvrše parcelaciju i naprave raspored parcela shodno dokumentaciji o vlasništvu koju sami posjeduju i da kao neko ko ima pravni interes u čitavom ovom poslu izvrši promjenu upisa kod Uprave za nekretnine kako bi postali vlasnici tih nekretnina.

Dakle, Kompanija "Plantaže" je rekla, nemojte da mi sada određujemo po dokumentima koje imate kome šta treba da pripadne nego koristeći ta

dokumenta koja imate ajte da se izvrši parcelacija i da se izvrši prenos vlasništva na vas za onaj dio koji nije sporan. Ovo što je bilo sporno zbog toga što su podignuti objekti dajte da ostavimo to po strani. Molim vas, samo za malo više vremena. Mislim da je interesantno.

Dakle, zemljište je isknjiženo iz poslovnih knjiga "Plantaža" i ono nije više po svojim poslovnim knjigama vlasnik ovog zemljišta. Time je kompanija "Plantaže" ispoštovala Zaključak Vlade. U knjigama "Plantaža" nema ovog zemljišta. S obzirom na odrađeni posao i omeđavanje dodijeljenih nepokretnosti u potpunosti je realizovana odluka o zamjeni od 36,09 hektara. Dakle, ono što je bila odluka Vlade "Plantaže" su omeđile, pozvale kompaniju, nesporni dio sugerisale vlasnicima da prenesu, da im pomognu oko prenosa, sporni dio mora se rješavati sudskim putem. Mora se rješavati, ne može drugačije.

U najboljoj namjeri, čitam sada pismo "Plantaža", nismo željeli da se miješamo u međusobne odnose između ljudi znajući da je pitanje vlasništva nad nekretninama veoma osjetljivo pitanje. Pravilo je da mještani Šipčanika kojima je dodijeljena nekretnina podnose zahtjev za promjenu upisa vlasništva u Upravi za nekretnine.

Dakle, taj posao ne treba da čini Kompanija "Plantaže" nego neko ko ima pravni interes, neko ko želi da mu se zemljište vrati.

Po proteku dužeg vremenskog perioda u kom vremenu nije pristigao ni jedan jedini pismeni zahtjev od strane predstavnika mještana Šipčanika u smislu traženja pomoći za uknjižbu ili žalbi koje se odnose na bilo kakvo neadekvatno dato zemljište saznajemo da se od tadašnjeg dogovora iz 2012. ništa nije ni ispoštovalo. Situacija danas ne bi bila takva, čitam navode iz pisama, da su poslije postignutog dogovora u aprilu 2012. mještani - novi vlasnici, pojedinačno počeli sa parcelisanjem i postepeno sa prenosom svojine na nove vlasnike, jer bi se u toku

postupaka ukazala potreba za savjetom ili sugestijom ili traženjem pomoći od bilo kakve stručne službe koju posjeduje kompanija "13.jul".

S obzirom da je isteklo vrijeme prosljediću Vam u cijelosti dopis kompanije "Plantaže", ali suština problema je sledeća, radi građana i radi javnosti:

Kompanija "Plantaže" je izvršila snimanje, isknjižila 36 hektara, označila ih, jedan dio je nesporan. Postoji dokumentacija koja je u posjedu građana i ovim putem ih pozivam da tragom te dokumentacije podnesu zahtjev za upis u Upravi za nekretnine. Dio koji je sporan ne može se vratiti ukoliko ne dođe do sudskog spora, onaj čiji je to pravni interes.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Da li kolegunica želi komentar? Želi.

AZRA JASAVIĆ:

...poštovani građani, da je ministar vrlo prefinjeno u njegovom maniru izmanipulisao javnost i rekao ono što ne ... Ovo iz razloga što je dogovor bio između građana Šipčanika i Vlade da se građanima vrati zemljište koje nije sporno, koje je u krugu Agrokombinata, da se vrati metar za metar, 35 hektara za 35 hektara. Šta je rezultat dogovora, to je bilo ono što su građani tražili. Bilo gdje da date ono što nije sporno, šta ste vi uradili? Vi dajete djelimično istinu, a istina je uvijek samo jedna cjelovita bazirana dokazima. To znači, da su građani tražili nespornih 35 hektara, vi ste im dali nespornih 24 hektara, odnosno 23, a ostalo 11 hektara dali ste im oni koji su sporni. Sad ih dovodite u poziciju da se oni sude sa nekim građanima, da oni potežu pitanje koje ste vi kao Vlada morali da završite, jer pošten dogovor, gospodine Ivanoviću, podrazumijeva ako se nešto dogovaram sa vama kao sa ministrom i ako tražim da mi date čistu zamjenu metar za metar,

nemojte da mi podvaljujete i nemojete da varate građane Šipčanika. Tražili su čistih 35 hektara, vi ste im dali samo 24 hektara čista, odnosno 23 i doveli ih u poziciju da sada oni vode sporove.

Kome Vi pričate da je taj dogovor postignut kako treba, kome Vi govorite da građani Šipčanika nisu prevareni? Prevareni ste građani Šipčanika, jer su vam umjesto 35 čistih hektara koji su bili u krugu Agrokombinata dali 11 spornih hektara i vi s pravom niste htjeli da prihvatite prevare i podvale, jer na to nismo išli kada smo se dogovarali sa Vladom. Išlo se na to da se da bilo gdje zemljište metar za metar. Ti su dogovori trajali i tim dogovorima je prisustvovao predsjednik Filip Vujanović i tim dogovorima je prisustvovao i ministar poljoprivrede i sve je išlo dobro do '12. godine, do aprila, do kada se izlaskom na lice mjesta nije utvrdilo da je 11 hektara sporno i da se ne nalaze u krugu koji je u državini ne samo u svojini nego i u državini "Plantaža", jer svojina da bi bila puna ona podrazumijeva i pravo svojine upisano po pravnom osnovu i ... pravne knjige i državinu. Onaj ko nema državinu taj nema ni svojinu. Vi niste imali državinu za ono što ste dali, a bilo vam je kao u svojini i doveli ste građane da oni sad se tuže i optužuju.

Gospodine Ivanoviću, tražim od Vas da Vi građanima Šipčanika ovih 11 hektara koji su sporni, ispunite na način što ćete im dati zemljište metar za metar, kakav je bio preliminarni dogovor koji je bio dobar. O čemu se ovdje radi? Napravimo dogovore, ne ispoštujemo dogovore i očekujete da nemate reakciju građana. Imaćete reakciju građana koja se, poslušajte gospodine Simoviću, imaćete reakciju koja je samo čekala vašu reakciju. Gospodine Ivanoviću, Vi ste neko ko je postigao dobre rezultate u poljoprivredi i to podaci Monstata govore. Očekujem od Vas da na ovaj način ne odgovarate u ovom Parlamentu, da se istinski pozabavite ovim pitanjem i da uđete u suštinu problema i da shvatite, a Vi to dobro znate, kao intelektualac koji vrlo dobro zna šta je svojina i vrlo dobro zna

da zaštiti svoju svojinu, da znate da je državina sastavni dio svojine i da se građanima Šipčanika od strane Vlade 11 hektara ustupi da ne bi imali problema sa Vinopodrumom, jer ne možemo stalno dogovarati, biti korektni i na kraju varati, jer na prevare ne pristajemo. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Zahvaljujem se ministru poljoprivrede. Da li je koleginica Jasavić imala dodatno pitanje u ovom dijelu, očekivanja?

Hvala. Ministre, biće prilike.

Zahvaljujem se ministru Ivanoviću.

Prelazimo na pitanja za potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih poslova i Evropskih integracija, gospodina Lukšića.

Prvo pitanje će postaviti kolega Bulatović. Izvolite, kolega Bulatoviću.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Moram da kažem da možda neopravdano pojedini predstavnici opozicije vas kritikuju, Vi imate otežane uslove rade, iz mog ulga, to korektno radite. Samo da znate da imamo demokratski kapacitet za drugačija mišljenja ali ne svaki put.

Poslaničko pitanje sam postavio potpredsjedniku Vlade i ministru vanjskih poslova i Evropskih integracija, gospodinu Igoru Lukšiću.

Dobar dan, gospodine Lukšiću, dobro došli u Skupštinu Crne Gore.

Tražim da mi odgovorite koja su sve istraživanja javnog mnjenja bila na raspolaganju i bila dostupna Vladi Crne Gore vašem ili nekom drugom ministarstvu ili Vladinim tijelima, znači, obuhvatio sam sve da ne bude nekog

tamo da ste preskočili, a koja se tiču odnosa javnosti prema NATO-u i to za period od januara 2014.godine pa do danas.

U okviru odgovora očekujem da obuhvatite sledeće elemente. Ovo nijesu sad pet pitanja, što bi rekao prethodni ministar nego sam ja pojasnio šta očekujem u jednom tom odgovoru.

Prvo, broj istraživanja, koliko ih je bilo, kao i za svako pojedinačno od njih koje su istraživačke kuće radile, na kom uzorku i u kom vremenskom intervalu.

Drugo, za svako od istraživanja podatke o izjašnjavanju ispitanika o podršci NATO-u. O tome da li odluku treba donijeti na referendumu ili u Skupštini. U okviru ovog elementa očekujem da apostrofirate na koje se istraživanje pozivao bivši koordinator Kaluđerović saopštavajući prošle godine podatke da se podrška kreće 42 – 43 do 46, odnosno koje su to istraživačke kuće prezentirale te podatke.

Ovo sam pitao zbog toga što je on baš rekao 42, 43, 46, zaustavio se na 46, prije više od godinu dana, a nije nam rekao koje su to istraživačke kuće.

Četvrto, koliko je iz budžeta ukupno izdvojeno za sva ta istraživanja, kako pojedinačno, tako i ukupno, kao i da li je neko od tih istraživanja finansirao ma ko van ove Vlade, neka ambasada, međunarodne organizacije i tako dalje.

Šta je vaš generalni, na kraju, zaključak danas na osnovu svega toga kada je javno mnjenska podrška učlanjenja u NATO, te da li se od crnogorskih vlasti traži pored završetka sudskih procesa za organizovani kriminal i korupciju, da otvori nove istražne procese za takozvanu visoku korupciju? Ovo apostrofiram zbog toga što je Viktorija Nuland koja je pomoćnik državnog sekretara za Evropu zatražila od vas da je neophodna podrška više od 50% građana za NATO, ja sam to shvatio na referendumu. Jer jedino 50% može valjano da se izdvoji na referendumu. Možda nijesam dobro shvatio. Tražila je da se završe odgovorajući slučajevi visoke korupcije aludirajući i na neke vjerovatno nove i saopštila je između ostalog i

molim vas da mi i to prokomentarišete ako smatrate za potrebnim, da ste očistili obavještajne službe naše države od stranih elemenata.

Koliko je to očišćeno ljudi i molim vas. Ovdje tražim istraživanja Vladina, da bi napravili razliku između onih koja ponekad i Vi lično servirate, koja su DPS-ova. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vam, imaćete priliku kroz komentar.

Predsjedniče Lukšiću, izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

Zahvaljujem na Vašem pitanju.

Poštovani gospodine Bulatoviću,

U periodu od januara 2014. do danas za potrebe istraživanja javnog mnjenja angažovane su agencije Ipsos i Damar na zahtjev komunikacionog tima Savjeta za članstvo u NATO. Agencija Damar je angažovana u navedenom periodu za administrativno istraživanje čija je ukupna vrijednost iznosila 4 800 eura, a sredstva za ovu namjenu su obezbijeđena iz budžeta.

Agencija Damar je sprovela istraživanje u periodu 08 - 14.jun 2015.godine. Za ovo istraživanje je korišćen dvoetajni stratifikovani uzorak i reprezentativan je za punoljetne građane Crne Gore. Projektovani uzorak je na nivou od 1100 ispitanika u deset crnogorskih opština. Prema ovom istraživanju kako je i ranije saopšteno iz komunikacionog tima Savjeta za članstvo u NATO, na pitanje da li vi lično podržavate učlanjenje naše zemlje u NATO potvrdno je odgovorilo 41,6% građana, negativno 39,7%, a da ne zna se izjasnilo 18,7%.

Agencija Ipsos je angažovana u navedenom periodu za periodična kvantitativna i kvalitativna istraživanja javnog mnjenja čija je ukupna vrijednost

iznosila 32 700 eura. Sredstva za ovu namjenu su obezbijedena iz donacije Vlade Kraljevine Norveške. Nakon širokog javnog dijaloga započetog krajem 2013.godine prva istraživanja koja je radila Agencija Ipsos početkom 2014.godine pokazala su da je došlo do povećanja podrške javnog mnjenja za članstvo Crne Gore u NATO. Podrška je skočila na 43% koliko je zabilježeno u februarskom istraživanju, a potom na 46% koliko je zabilježilo istraživanje u martu 2014.

Ovo istraživanje je rađeno u periodu 04 - 09.mart 2014. na troetapnom slučajnom reprezentativnom stratifikovanom uzorku od 1 236 ispitanika u 19 opština. U narednom periodu mjesečna kvantitativna istraživanja su pokazala varijaciju u nivou podrške. Tako da je na primjer procenat građana koji se izjašnjavao da podržava članstvo Crne Gore u NATO u aprilu 2014.godine iznosio 44%. O ovome je javnost uredno informisana o tome je govorio i prethodni nacionalni koordinator Kaluđerović. Nakon što je postalo izvjesno da do poziva neće doći na Samitu u Velsu opao je nivo podrške o čemu smo takođe redovno informisali građane Crne Gore. Najniža podrška je zabilježena u decembru 2014. i januaru 2015. kada je ona iznosila oko 32%. Nakon intenziviranja aktivnosti na planu komunikacije sa građanima od februara 2015. podrška je ponovo počela da raste, tako da je u februaru 2015. procenat građana koji podržava članstvo u NATO-u bio 37%, dok je u junu taj procenat već iznosio 41%.

Istraživanje u junu je radila Agencija Ipsos u periodu od 04. do 11.juna 2015. godine na troetapnom slučajnom reprezentativnom uzorku od 1 050 građana u 17 opština. Broj onih koji se protive članstvu nije mali, ali nekoliko istraživanja Agencije Ipsos još prošle godine, februar 2014., mart 2015. pokazalo je da bi u slučaju referenduma o članstvu Crne Gore u NATO više građana glasalo za članstvo. Ovaj trend je potvrđen istraživanjem Agencije Damar u junu ove godine kada je zabilježeno da bi 44,2% građana glasalo za članstvo Crne Gore nasuprot 40,8% koji su bili protiv u 15% neodlučni. Napominjem, s obzirom da još nije

dovedena do kraja jedna krajnja analiza poslednjeg istraživanja i ako sam jedan od tih podataka koristio juče tokom jedne panel diskusije, da bi na pitanje kada bi referendum bio sad u narednu nedelju između 75 i 80% građana izašlo na referendum i rezultat bi bio 50 - 50, pri čemu i dalje postoji jedan broj neopredijeljenih koje izostavljamo iz ove kalkulacije.

Međutim, očigledno je takođe sa druge strane da raste broj građana koji se opredjeljuje po ovom pitanju s obzirom da shvataju značaj opredjeljenja u ovom trenutku. Dakle, posebno raduje trend rasta, podrška koju smo imali u jednom periodu prošle godine a koji opet bilježimo ove godine. Činjenica da je podrška iznosila 46% u tom trenutku prošle godine daje osnov da vjerujemo da će i uoči odluke o pozivu podrška porasti i preko ovog procenta.

S obzirom da ste u razradi pitanja ne samo obrađivali temu javno mnjenje već i druge teme ističući posebno vladavinu prava, dozvolite da sam u prilici da kažem sledeće. Da ističem da je dostizanje svih standarda vladavine prava takođe jedan od važnih zadataka na ovom putu, pri čemu pitanje navodnih zahtjeva partnera iz Evropske unije ili NATO-a za otvaranje novih istražnih procesa za takozvanu visoku korupciju je ipak samo špekulacija i ne može imati pravni ili pravosudni karakter, tako da Ministarstvo vanjskih poslova to ne može ni na koji način mjerodavno komentarisati. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se potpredsjedniku Lukšiću.

Kolega Bulatović, hoćete li komentar?

Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Gospodine Lukšiću, ja ću Vas zamoliti da mi to dostavite u pisanoj formi i nije nikakav problem da mi imamo uvid u ta istraživanja, jer to je dobro Crne Gore, nije dobro Vlade niti ona ima isključivo pravo time da raspolaže. Ja sam inače prije godinu dana kada ste saopštili podršku od 42, 43, 44 pozvao da se javno kaže koja je to kuća radila, da svako ko ima istraživanja i ima kuće koje su radile se to javno stavi iz jednog jedinog razloga da bi se ukrstili podaci da se vidi ko služi za varanje crnogorske javnosti a ko radi profesionalno.

Nema ni jednog zdravog razuma političkog, naučnog i bilo kog koji bi mogao ove podatke koje ste vi ovdje iznijeli, ja sam ih pažljivo pratio, od 32 do 46, shvatio sam da je Ipsos 41% rekao da je u junu 2015.godine. Jeste li rekli 41%? Izvinjavam se samo da... Damar 41,6%, a rekli ste Ipsos u junu 44,2%. Znao zašto to kažem? Jer je predsjednik vaše partije i predsjednik Vlade, mislim da je u Slovačkoj bio jedan skup, rekao da se kreće od jedne domaće istraživačke kuće 41% to je mislio na Damar do jedne strane 47%. Uzmite novine pa ćete vidjeti. On je 47% saopštio nije pominjano 44% i hoću da vam kažem da je ta javna prezentacija bila jedno 6% razlike.

Da iskoristim priliku, ova vaša javna mnjenska istraživanja koja radi Ipsos koji radi i za vašu partiju, redovno radi za vašu partiju. Vi ste na Odboru za evropske integracije saopštili i podršku koja nije tačna za političke partije pozivajući se upravo na istraživačku kuću koja radi za vašu partiju pa sad ne znam da li je za potrebe Vlade rađeno i podrška političkim partijama. Mislim da je to neprihvatljivo, neshvatljivo. Vi ste to iskoristili, saopštili, a DPS je to dao na bazi anonimnih podataka. Šta hoću da vam kažem? Hoću da vam kažem da istraživanja javnog mnjenja kada je u pitanju ova vlast DPS, a prihvataju na žalost i neki pozicionari i opozicione strukture, služe se prepariranju javnog mijenja, a radi se na sledeći način. Da se uvijek Demokratskoj partiji 41%, a onda se napravi poželjni raspored ostalih političkih partija koji kad se stavi u Dontovu formulu u svakom

trenutku u svakom istraživanju vi zajedno sa Bošnjačkom strankom, Albancima i HGI imate više od 42 mandata. Onda neke opozicione strukture kažu da je DPS u manjini. On je u manjini a ima većinu mandata sa ovima kojima ja kažem.

Znači, ovih 6% što je vaš premijer rekao, a što ste Vi pročitali za taj Ipsos toliko se najmanje dodaje nekim političkim partijama koje se stavljaju na određeno mjesto, toliko se i više smanjuje, najmanje i više Demokratski front i sve je to u funkciji između ostalog jednog jedinog cilja, da vi zloupotrijebite istraživanje javnog mnjenja da bi zadržali svoje političke pozicije u vlasti. Ja vas molim da mi date, dostavite sva istraživanja i da to pogledamo i da izvršimo potpunu arbitražu, jer ovaj Damar je vjerovatno išao na tender sa 4 800, a ovi su dobili 32 000, vjerovatno im je Kraljevina Vlade Norveške to dodijelila.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Bulatoviću, žao mi je, znam da Vi imate jedan pozitivan odnos prema matematici i statistici, ali vrijeme ne dozvoljava da Vašu matematičku elaboraciju dalje.

Da li je bilo dodatno pitanje? Hvala vam.

Izvolite, potpredsjedniče.

IGOR LUKŠIĆ:

Da bih bio precizan. U odgovoru na Vaše poslaničko pitanje sam naveo dva podatka, oba su iz Damarovog istraživanja iz juna mjeseca. Dakle, jedno je pitanje da li Vi lično podržavate učlanjenje naše zemlje u NATO, gdje je potvrdno odgovorilo 41,6%, negativno je odgovorilo

7%, a da ne zna se izjasnilo 18,7%. Drugo je pitanje kako bi glasali na eventualnom referendumu, kada je 44,2 za, 40,8 protiv, 15 neodlučno, što ne treba da vas čudi,

jer možda neki građani imaju intimno negativan odnos, ali bi na referendumu ipak podržali to smatrajući da državno rukovodstvo vodi ispravnu politiku.

Možda djeluje nelogično, ali koristim priliku da naglasim iz odgovora, međutim pošto ćete dobiti ..(Prekid)... imaćete prilike da vidite to preciznije. A ovi drugi podaci su bili iz Ipsosovog istraživanja. Nisam ih u ovom trenutku citirao.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vam. Vjerujem da smo se sada do kraja razumjeli.

Da li kolega Bulatović želi? Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Gospodine Lukšiću, ovo je pitanje da se sutra održava referendum za NATO, a imajući u vidu da bi učlanjenje u NATO bio uslov za Evropsku uniju, onda je logično da neće biti isto kao kad pitate da li je ... vi dobro znate da sam ja dodao sada da je to uslov za Evropsku uniju. Znači, pitanjem se može manipulirati na različite načine. Ja ću vam reći. Kada pitate ispitanika, a kada radi istraživačka kuća nepristrasno, da li ste za NATO, x procenata je za NATO, a kada ga pitate kako ćete glasati na referendumu ako bi bio, a da to bude uslov da Crna Gora bude članica Evropske unije, to je već jedna vrsta pritiska i procenat je, naravno, veći. Nema to veze sa ispravnom politikom Vlade to ima veze sa pitanjem prema Evropskoj uniji. Prema tome, nisam prvi put čuo za istraživanje od Vas, mi radimo istraživanja, mi smo već radili dva istraživanja i u maju i radili smo ga prije nekoliko godina i znamo tačno kome dodajete iz opozicije, šta radite i cilj vam je da Demokratski front koji je drugi po snazi i po broju poslanika i u realnom uporištu se pokušava smanjiti, ali to nas uopšte ne opterećuje, jer mi radimoJa vas molim ne samo pitanje da mi date, nego da pogledamo i to istraživanje, jer to nije vaša svojina, da vidimo šta vi tamo to istražujete, jer to su pare u interesu čitave Crne Gore. Ja

želim da ih vidim, ne želim da niti varam, što se podataka tiče, a ne dozvoljavam da bilo ko drugi vara.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Prelazimo na drugo pitanje za potpredsjednika Lukšića, poslanika kolege Radunovića.

Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Hvala vam, potpredsjedniče Skupštine.

Potpredsjedniče Vlade, prvo ću da pročitam pitanje pa ću da ga obrazložim.

Pitanje glasi:

Zašto Vlada odugovlači sa raskidom bilateralnog sporazuma sa Sjedinjenim Američkim Državama vezanim za član 98. Rimskog statuta kojim se Crna Gora obavezuje da Međunarodnom krivičnom sudu neće isporučivati američke državljane osumnjičene za ratne zločine, genocide i zločine protiv čovječnosti kada je to jedan od uslova za zatvaranje poglavlja 31 i kada nije u skladu ni sa zajedničkim stavovima Evropske unije o Međunarodnom krivičnom sudu niti sa principima o zaključivanju ovakvih bilateralnih sporazuma. Da li se razmišlja i o raskidu drugih sporazuma koji državu Crnu Goru, njeno pravosuđe i sve građane dovode u ponižavajući položaj posebno nakon afere "hotel premijer" u kojoj je glavni akter najvjerovatnije američki vojnik koja je bila predmet policijske istrage i o kojoj su izvještavali mediji.

Naime, u pregovaračkoj poziciji 31 to nije sporno, o tome se pričalo i u novinama Crna Gora je prihvatila obavezu da raskine bilateralni sporazum sa SAD koji je uspostavljen razmjenom diplomatskih nota i kojim se izuzimaju američki

vojnici i službenici u američkim oružanim snagama od mogućnosti isporučivanja Međunarodnom krivičnom sudu ukoliko budu osumnjičeni za ratni zločin, genocid ili zločine protiv čovječnosti. To je jedan od sporazuma, koji je slobodno moram da kažem potpisuju banane države i to je jasno naznačeno od strane Evopske komisije da se što prije mora raskinuti taj sporazum. Crna Gora je prihvatila da sporazum raskine ali bi nekako da odugovlači do momenta dok ne uđe u Evropsku uniju. Zbog čega ukoliko smo konstatovali da on nije u skladu sa svime što sam rekao? Je li razlog da nečije državljane držimo što duže u položaju supremacije u odnosu na sve ostale vojnike i građane.

Takođe, želim da dodam da postoji još jedan sporazum a u svijetlu ovog najnovijeg događaja u hotelu "Premijer" o kojem se čuti iz razloga što naravno, baš zbog ove komunikacione strategije oko NATO-a nije baš pogodan za medije ni za razne institucije da se oko njega oglase. Imamo slučaj da isključivo radom i angažmanom kancelarije Savjeta za građansku kontrolu rada policija, a na osnovu pisanja "Inforsa" došli smo do informacije da je u jednoj od soba u hotelu "Premijer" strani građanin pozvao recepciju i obavijestio da u sobi ima vezanu lancem djevojku za koju traži invalidska kolica kako bi je izbacio iz sobe, pet puta je zvao. Nakon što je došla policija, ovo je vrlo bitno jer jasno prikazuje kakav je odnos Crne Gore prema državljanima neke države. Između ostalog, došlo se i do podataka najnovijih da je zvano sa jednog stranog broja tako da se i Interpol uključio. Međutim i dalje niko u Crnoj Gori ni policija, ni Ministarstvo vanjskih poslova, ni Američka ambasada, niko ne reaguje na ovaj slučaj, baš iz razloga da bi se pojačali ovi procenti o kojima se malo prije pričalo. Imaću vremena u komentaru, nadam se.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Potpredsjedniče, izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

Posle poslaničkog pitanja radujem se i tom komentaru.

Crna Gora je potpisnica Rimskog statuta Međunarodnog krivičnog suda ICC, čije ime podržava borbu protiv nekažnjivosti za najteža međunarodna krivična djela. Tačno je da je sa SAD izvršena razmjena nota koje u kontekstu člana 98 Rimskog statuta Međunarodnog krivičnog suda pravi izuzetak u odnosu na državljane SAD-a. Kroz intenzivne pregovore, konkretno u poglavlju 31 zajednička vanjska bezbjednost i odbrambena politika, imamo u vidu poziciju Evropske unije koja skreće pažnju svim državama pa i Crnoj Gori na bilateralne aranžmane koji se tiču neizručivanja Međunarodnom krivičnom sudu lica koja se terete za djela tretirana Međunarodnim krivičnim pravom. Međutim, želim da naglasim da Crna Gora nema otvorenih pitanja ili neispunjenih zahtjeva prema ovom sudu, a mogućnost da se sadržina razmijeni nota sa SAD konkretizuje, je minimalna. Između ostalog i ovo o čemu vi govorite apsolutno nema nikakve veze sa tim ICC.

Ti drugi sporazumi su drugi sporazumi, dakle ... sporazumi koji imaju između ostalog sve zemlje regiona uključujući i na primjer Srbiju, ako vam to nešto znači. Ipak, Crna Gora nema namjeru ni teorijski da vodi nekozistentnu politiku ni bilateralnu prema SAD-u ni multilateralnu prema ICC i Evropskoj uniji. Naprotiv, pomenuto pitanje je rezultat dinamičkih bilateralnih odnosa i dobrih veza Crne Gore sa SAD i ujedno ne manje uspješnih pregovora koji se vode na putu prema Evropskoj uniji.

Pratim ovo pitanje i trenutno nam je važno da ono ne koči dinamiku pregovora i napretka koji ostvaruje na putu ka Evropskoj uniji. Uvjeravam vas da će u tom pravcu biti tretirano i ubuduće i tj. biti rješavano kroz naš nedvosmisleni

evropski put uz saradnju sa SAD-e koja je, podsjetiću vas, takođe podržava i naše i evropske i Evroatlantske integracije kao prioritete naše vanjske politike.

U vezi sa insinucijama vezanih za navodni događaj u hotelu Premijer u prilici sam da vas nakon obavljenih komunikacija informišem da nadležne službe do danas nijesu došle do bilo kakvih podataka koji bi ukazivali na osnovanost teze koju pokušavate plasirati. Dakle, ne postoje ni osnovi sumnje, a ni dokazi da se tamo dogodilo krivično djelo, još manje da je u njemu učestvovao američki vojnik ili neki drugi američki državljanin, što jasno ukazuje da ... navodnih afera samo je dio propagadnog rata protiv učlanjenja Crne Gore u NATO.

Uvjeren sam da crnogorske bezbjednosne službe profesionalno rade svoj posao i zakon primjenjuju jednako prema svima, a vaše obrazloženje s obzirom da ste rekli neko je tamo zvao recepciju na stranom jeziku, to ste mogli biti i vi, između ostalog, kao dio tog projekta da se malo spinuju javnosti neka afera i da bi se u ovom kontekstu dovelo u dodir sa kampanjom koja se bavi pitanjem učlanjenja Crne Gore u NATO.

Zaista sam očekivao od vas mnogo ozbiljniji tretman ovoga pitanja kao nekog ko generalno razumije problematiku i predsjednike Odbora za evropske integracije. Zahvljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Da li imate potrebu za komentarom? Imate. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Hvala Vam na odgovoru.

Baš što se relativno razumijem u tu problematiku zanima me zbog čega ne raskinete odmah sporazum koji imate o neizručivanju, kad znate da on nije u skladu, jer vam za to treba samo politička volja. Ne trebaju nikakva sredstva,

nikakvi prelazni periodi. Naime u tom samom dokumentu, u samoj noti je naznačeno da i nakon raskida jedne od strane važiće još godinu dana. Znači, vrlo su se obezbijedili potpisnici sporazuma. Tako da i danas raskine Crna Gora taj sporazum on bi važio godinu dana.

Znači, nećete da raskinete sporazum iako znate da ste obavezni prije pristupanja Evropskoj uniji. Ništa vas ne sprečava da to uradite odmah osim status koji zavređujete u očima nekih velesila. Ništa drugo.

Što se tiče ovog događaja, naravno ja nijesam ni očekivao da ćete vi da potvrdite da se to sve desilo, to mi nije padalo na pamet. Jer, ja znam desilo se nešto što je vjerovatno bliže scenariju iz holivudskih filmova nego nečemu što može da se objasni običnim riječima. Da samo pojasnim građanima da ne ostanu uskraćeni za informaciju. Znači, pet puta je pozivano sa jednog broja telefona se pozivala recepcija, recepcija je javila policiji i interventni vod je krenuo da dođe u hotel. U međuvremenu menadžment hotela je obavio obilazak svih soba osim jedne. Pazite, osim jedne gdje nijesu htjeli da otvore vrata i nije bilo te djevojke, kad je došao interventni vod nakon određenog vremena ušli su i u tu sobu gdje čuga tamo je bio taj američki državljanin. Znači, on nije dozvolio da se otvore vrata i tada nije bilo te djevojke. Postoji osnovana sumnja da je fabrikacija u pitanju kompletnog događaja od strane policije, jer je suviše veliki interes Vlade Crne Gore da Crna Gora uđe u NATO i zna koliko bi ovakav događaj štetio imidžu NATO-a i koliko bi štetio podršci javnog mnjenja. To je potpuno jasno, ne treba vi ovdje da pokušavate bilo kakvim kombinacijama da skrenete pažnju sa te činjenice. Kao što vi mene optužujete da ja ovo radim da bih oborio podršku NATO-u u Crnoj Gori, na isti način je pokušano da se skrene pažnja sa ovog događaja javnosti da se na taj način ne bi oborila, da bi se obezbijedila veća pažnja.

Gospodine Lukšiću, postojanje ovakvih sporazuma u drugim državama ne opravdava Crnu Goru.

Ovim Sporazumom koji je pomenuo gospodin Lukšić koji je potpisan 2007.godine Crna Gora se odrekla krivičnog gonjenja državljanima Amerike što god urade i omogućila je, sad ćete da čujete samo na trenutak. Pošto Crna Gora ima u vidu poseban značaj, disciplinske kontrole od strane američkih vojnih vlasti nad osobljem Sjedinjenih Država. Pazite kako je Crna Gora osjetljiva prema tom pitanju. Ona ovlašćuje Sjedinjene Američke Države, da vrše krivičnu jurisdikciju nad svojim osobljem. Crna Gora se odriče, takođe odriče se i svih eventualnih šteta koje bi se napravile našoj infrastrukturi.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Zahvaljujemo se potpredsjedniku Lukšiću.

Prelazimo na pitanja za ministra ekonomije gospodina Kavarića. Za njega ima pet poslaničkih pitanja, a prvo će postaviti kolega Damjanović. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem se potpredsjedniče Simoviću, poštovana Skupštino, poštovani građani, ministre Kavariću,

Ja sam postavio sljedeće pitanje:

Kakav je stav Ministarstva ekonomije, odnosno Vlade Crne Gore, u odnosu na aktuelizaciju ideje gradnje hidroelektrane "Buk Bijela"?

Odgovor sam tražio u pisanoj formi, još uvijek nijesam dobio odgovor u pisanoj formi na veoma kratko i jasno formulisano pitanje.

Dakle, povod za ovo pitanje je negdje u tome što se u decembru mjesecu prošle godine navršilo 10 godina od kada je Skupština Crne Gore donijela deklaraciju o zaštiti rijeke Tare, a u alineji četiri preambule ove deklaracije definisano da demokratija podrazumijeva obezbjeđivanje mogućnosti da građani preko svojih predstavnika u Parlamentu i neposredno na referendumu učestvuju u postupku donošenja odluke o najvažnijim pitanjima itd. itd. Dakle, uključujući pitanje ne samo NATO pakta, što je bila tema malo prije poslaničkog pitanja već i pitanja valorizacije ključnih hidroenergetskih potencijala.

Tačka 3 Deklaracije stav 2 kaže da bilo kakav pokušaj da se Tara mijenja zahtijeva slobodno izjašnjavanje svih građana Crne Gore jedino pravedno donošenje odluke o sudbini rijeke bi bilo na referendumu, kako danas tako i u budućnosti. Ovo je akt od prije 10 godina.

Smatram da je i to sam sa kolegom Strahinjom Bulajićem i iznio na Odboru nekoliko puta ovdje na Odboru i ovdje u plenumu sazrelo vrijeme da Crna Gora preispita efekte ove deklaracije 10 godina nakon donošenja iste u kontekstu razvojnih mogućnosti, svega onoga što je urađeno ili nije urađeno ovih 10 godina. Podsjetiću da u ovih deset godina, od kada imamo deklaraciju na snazi nije urađen ni jedan novi energetska objekat, veliki energetska objekat, da imamo konstantne probleme u energetska sektoru. Da imamo konstantan deficit i da imamo pokušaje da se negradnja velikih objekata, strateški važnih objekata, kao što je "Buk-Bijela" ili Komarnica koja je možda najpropulzivniji mogući projekat koji na žalost Crna Gora ne gradi. Ovo oko Morače se slažem da je ad akta jer je nemoguće prevoditi vode Tare u Moraču bez međunarodnih implikacija, ali kao supstitut za negradnju velikih objekata imamo neki pokušaj da se kroz ostale obnovljive izvore pobornik sam dakle ja obnovljive energije iz prije svega hidroizvora jer su to glavni potencijali države, nadomjesti, nedostajuća električna energija i onda imamo pokušaj da se to radi preko energije vjetra, sunca itd. Ali,

ono što je moja tema ovog pitanja i što bih želio sa vama da malo prodiskutujem u kontekstu i vašeg mišljenja o preispitivanju deklaracije, odnosno mogućem referendumu, što je demokratski iskorak malo i o tome. Da li je alternativa ovo što se eufemistički naziva sistem zagarantovanog otkupa električne energije po podsticajnoj cijeni od povlašćenih proizvođača, čitajte građani. Mi ćemo kroz cijene, odnosno kroz račune za električnu energiju plaćati malim koncesionarima koji će graditi hidroelektrane po Crnoj Gori. Mi kao građani, da bi oni imali podsticaje i bili supstitut tobožnji velikim izvorima, odnosno državnim projektima iza kojih bi stala država Crna Gora. Samo da malo oko toga prodiskutujemo, ja ću naravno u komentaru iznijeti malo podataka što će to za građane Crne Gore da znači, a bogomi što i da znači, za ove koncesionare.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Ministre, izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Poštovani poslaniče Damjanoviću,

Prvo bih odgovorio na ono što je da kažem, makar ga ja tako osjećam bio osnovni lajt motiv vašeg pitanja. Dakle, dijelim to vaše mišljenje, ja cijenim da jeste da je hidroenergija najbolji mogući vid energije. Iz kojih razloga? Zato jer je obnovljiva i što to znači onoga momenta kad se napravi brana postoji samo trošak finansiranja onoga momenta kada se amortizuje brana, struja se proizvodi gotovo pa besplatno i zato su obnovljivi izvori pod pažnjom svake odgovorne države.

Dalje. Pomenuli ste sistem garantovanog otkupa cijena i to jeste sistem koji omogućava finansiranje na teret svih građana i to je jednostavno evropski standard i obaveza koju smo morali da izvršimo imajući u vidu obaveze koje treba da imamo po pitanju ciljeva i ostvarenja zelene energije. A zašto smo morali? Upravo zato što su se "Buk-Bijela" ili neki drugi energetske projekti nijesu mogli realizovati. Tako da u ovom momentu ja ću vam reći šta je prije svega stav energetike po ovom pitanju, a kao ministar ekonomije i kao ekonomista mogu da komentarišem svaku odluku, ali prije svega obaveza mi je da kažem koliko ta odluka košta. Jer, ne postoji ni jedna ekonomska odluka koja nema svoje pluseve i minuseve. U ovom slučaju ono što će se prožimati nadam se iz ovoga odgovora jeste koliko košta odluka koju je ova Skupština donijela prije, kako ste rekli, desetak godina.

Dakle, vodoprivrednom osnovom na rijeci Drine predviđena je izgradnja više namjenske akumulacije. Znači govorimo na taj period kada je vođena ova rasprava kada je donešena deklaracija i hidroelektrana "Buk-Bijela", snage 450 megavata i proizvodnje 1.140 gigavat sati godišnje. Elektroprivreda Republike Srpske izradila je investiciono-tehničku dokumentaciju za hidroenergetski sistem "Buk-Bijela" kojeg sačinjavaju akumulaciona hidroelektrana "Buk-Bijela" i kompenzaciono postrojenje hidroelektrana Foča kojeg su trebali zajednički da realizuju Crna Gora, Bosna i Hercegovina. Akumulacioni bazen hidroelektrane "Buk-Bijela" protezao bi se oko 18 km duž rijeke Drine do Šćepan Polja, zalazi oko 10,5 km duž rijeke Pive do postojeće hidroelektrane Piva i oko 19 km duž rijeke Tare skoro do profila Bijeli brijeg. Za potrebe izgradnje hidroelektrane "Buk-Bijela", urađena je tehnička i licitaciona dokumentacija, izvedeni su istražni radovi, kao i pripremni radovi za izgradnju. Izvršena je potpuna eksproprijacija zemljišta i objekata i izmješteno stanovništvo sa prostora buduće akumulacije u koje je svrhe uložila Bosna i Hercegovina tadašnjih 25 miliona dolara. Usvajanjem deklaracije o

zaštiti rijeke Tare koji je Skupština Crne Gore donijela decembra 2004. onemogućena je izgradnja planiranih akumulacija hidroelektrane Buk Bijela i Foče ukupne snage 505,5 megavata i ukupne proizvodnje 1.353 gigavat sati od čega jednu trećinu snage i energije su trebali da pripadnu Crnoj Gori. Vodoprivrednom osnovom Crne Gore na glavnom toku Tare je predviđena izgradnja višenamjenskih akumulacija hidroelektrana u varijantama jedan ili dva, ukupne snage 341 megavat ili 484 megavata i ukupne proizvodnje 803 gigavat sata godišnje ili 1.326 sati godišnje. Bazen rijeke Tare, je pod zaštitom UNESCO-a u okviru programa "Čovjek je biosfera" od 1997.godine, a nacionalni park Durmitor je 1980 godina upisan na UNESCO listu svjetske baštine, kao prirodno dobro izuzetne univerzalne vrijednosti. Međutim i u režimu stroge zaštite dijela kanjona Tare, pružaju se povoljne mogućnosti za korišćenje, uređenje i zaštitu gornjeg dijela toka Tare. Dakle, dobro ste čuli u režimu stroge zaštite pružaju se mogućnosti potpuno usklađeno sa ekološkim ciljevima zaštite rijeke Tare kao i njene ekološke i truiističke valorizacije. To se može uraditi u uslovima prirodnog toka ili uz djelimično prevođenje dijela vode Tare u sliv Morače. Najatraktivniji dio kanjona Tare oko 47km od sadašnjeg polazišta splavova oko 4 km uzvodno od mosta na Đurđevića Tari pa do uspora akumulacije "Buk-Bijela" kod profila Bijeli brijeg ne planira se, odnosno nije planirano za bilo kakvo građenje i nije sporno da ga treba rezervisati kao dioniocu pod potpunom ekološkom zaštitom. U uslovima prirodnog toka Tare planiran je uzvodno od Kolašina vrlo značajan integralni sistem sa više namjenskim čelnim akumulacijama i hidroelektranama. Žuti krš i hidroelektrana Opasanice - hidroelektrane. U cilju najpovoljnijeg uklapanja u okruženju razmatranim varijantama Žuti krš i hidroelektrana Opasanica. Nizvodno od Kolašina, pored hidroelektrane Ljutica hidroelektrana Trebaljevo ili hidroelektrana Mojkovac.

Imajući u vidu tendenciju u energetici u uslovima kada se traži sve veća vrsna snaga znači i još jedan ekstremno dobar razlog za izgradnju hidroelektrana, razmatranje mogućnosti djelimičnog prevođenja dijela vode iz Tare u Moraču preko velike vršne hidroelektrane Jošanica. U toj varijanti bi se umjesto Hidroelektrane Žuti krš realizovala hidroelektrana Koštanica čijom izgradnjom, odnosno prevođenjem 22,2 m³ po sekundi vode Tare u Moraču bi se omogućilo povećanje proizvodnje hidroelektrane na Morači za 360 gigavat sati godišnje. Posebno skrećem pažnju na kapacitete hidroelektrane Koštanica, koja sama po sebi je jeftin energetska objekat. Kad se o energetici priča o tome što je skupo a što je jeftino, oslanjamo se na ono šta je projektovana cijena megavata po megavatu iz proizvedene elektrane na ... investicije i koja bi značajno povećala atraktivnost. I zato nam naravno trebaju dogovori sa komšijama. Ostalo je ovđe još par nekih možda interesantnih detalja dobićete ih u pisanoj formi.

Izvinjavam se predsjedavajućem na prekoračenju i samo ako dozvoljavate u savremenom svijetu može se voditi zaštita životne sredine na način da se balansira ono što su energetska potencijali i ono što su zahtjevi ekologije. Zahtjevi ekologije nigdje u civilizovanom svijetu ne podrazumijevaju da se ne radi ništa nego da se radi na održiv način. Svjedoci ste da smo i mi sami... zahtijevani nivo od visine hidroelektrane Komarnica u svrhu zaštite projekta, to ne znači da se projekat neće raditi ali da se nadamo da će kao takav biti atraktivan. I nijedna od najznačajnijih energetska potencijala na Zapadnom Balkanu to skoro da ne zavisi samo od jedne države. Znači, sve su ovo rijeke koje prolaze nezavisno od onoga što su međudržavne granice i po tom pitanju vrlo intenzivno komuniciramo sa kolegama iz regiona kako možemo da napravimo zajedničke dogovore i u sklopu ove Berlinske inicijative, da se realizuju projekti. Podsjećam na tu saradnju, pomenuli ste Taru, Drinu, radi se o Morači, o Komarnici, o Ibru, Čehotini, Limu i o velikom broju drugih slivova.

Izvinjavam se zbog prekoračenja.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

...na značajnom prekoračenju, ali je bilo korisno na dodatnim pojašnjenjima principa filozofije, održivog razvoja.

Kolega Damjanović. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Što podržavate ideju da se građani referendumom izjasne oko toga, vi ste samo jedan od 18 ministara i nadam se da ćete upotrijebiti svoj makar ekonomski autoritet ne ulazeći politički da osnažite tu ideju u Vladi kao što smo mi samo jedna od 18 partija koje ovdje egzistiraju u Parlamentu. Istina SNP je druga po snazi sa šest poslanika, ali i mi ćemo probati da neke stvari dovedemo u red. Naravno, alternative - graditi državne objekte velike i imati jeftinu električnu energiju i plaćati državi, odnosno stati iza države kao što sam ja kao poslanik stao iza državnog interesa ili graditi male, privatne hidroelektrane iza čijeg interesa će stati neki pojedini i mediji i neki krugovi, lobi krugovi što je legitimno. Ali, samo da ovdje testiramo, potpredsjedniče Simoviću, što ovdje u praksi znači.

Dakle, ovdje je spisak koncesionara za male hidroelektrane koji su kao supstitucija je li tako za gradnju državnih objekata jeftinih, ozbiljnih itd. Nijesu institut, nego su samo profit za male, privatne elektrane i za vlasnike. Dakle, 21 koncesionar sa 41 projektom. To je ono što je sada ovako aktuelno. Naravno tu su javnosti dobro poznate firme koje su potpuno javne, ja ću neke od njih pomenuti, Hidroenergija DOO, Dekar DOO, Kroling DOO, Imga grand Andrijevića, Smoll, Hidroplant, Andrijevića, Koll enerđži DOO Kolašin itd. itd.

Šta ovo u praksi znači i kako mi plaćamo kao građani podsticaj, odnosno punimo džepove privatnih investitora s njihove strane legitimno, a nećemo da se

bavimo ozbiljnim objektima. Kako rušimo osnove socijalne ozbiljne države ovdje u Crnoj Gori? Samo o zaštiti ekologije i nedostatkom hrabrosti da se i nakon 10 godina, makar preispitaju efekti, ekološki, ekonomski i sve druge deklaracije.

Prošle godine se uključila prva mala hidroelektrana, Hidroenergija DOO je li tako? Po izvještaju regulatorne agencije za energetiku, ona je proizvela po podsticajnoj cijeni od 0,006 centi po kilovat času nekih 1,7 miliona kilovata od čega 1,17 miliona pomognuto od strane budžeta. Odnosno ne od budžeta, nego od strane građana kroz cijenu električne energije. Mi smo svi pomogli. Od ukupno 122 hiljade i 300 evra proizvodnje mi smo platili 78.900 evra, prva je krenula. Ako biste ovo ovdje što je projektovano 41 projekat sa 21 koncesionarem, nabrojao sam samo neke do kraja sprovelo, onda bi njihova proizvodnja projektovana shodno ovdje kako je dato trebala da bude oko 250 miliona kilovat časova. Kada bi platili kako smo platili hidroenergiju svi mi ovdje i ja, i vi gospodine Simoviću, gospodine Kavariću i 200 hiljada domaćinstava u Crnoj Gori. Mi bismo shodno podsticajnoj cijeni iz 2014.godine, napunili džepove, dozvolite mnogo je bitno, sa 16 miliona evra. Međutim, nije to sve. Za 2015.godinu. gospodine Kavariću, a vi ste potpisnik. Ministarstvo ekonomije je donijelo novi pravilnik o visini naknade od podsticaja, on nije više kao prošle godine 0,006 centi po kilovatu, sada je već 0,004 centa po kilovatu ili sedam puta veći. Neko bi rekao uključili se neki biznismeni, rođaci ili pojedinih nosilaca visokih funkcija ovaj biznis. Pa je Ministarstvo čekalo da im sedam puta poveća podsticaj. Ako bi se ovaj podsticaj primijenio na ovu projektovanu proizvodnju ovih 21 biznismena koji će da prave 41 hidroelektranu mi bi platili sedam puta više ili 100 miliona evra, građani kroz struju vlasnicima budućim hidroelektrane.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, kolega Damjanoviću.

Da, dozvolite ministre Kavariću, obratio se kolega Damjanović u dva navrata meni kao predsjedavajućem. Osjećam obavezu da dam svoj komentar u odnosu na vaše obraćanje. Siguran sam da svi zajedno razumijemo potrebu izgradnje obnovljivih izvora energije. I siguran sam da svi zajedno znamo određena pravila evropske direktive koje govore ja mislim do 2020.godine, da sve države imaju u obavezi da 20% energije proizvedu na bazi boljih izvora energije uključujući male hidroelektrane i uključujući solarne i vjetro elektrane. To što Crna Gora radi u ovoj oblasti je jedan od praktično iskoraka u ispunjavanju i tih obaveza iz evropske agende i uključujući i sve ono što je obaveza davanja subvencija za takve izvore energije. Tako da to je moje razmišljanje i moj doživljaj ove teme. Svakako imajući u vidu da tu temu posmatramo kroz neke druge aspekte, kako ste vi pokušali to da definišete kroz komentar na vaše pitanje.

Ako se slažete da ministar Kavarić da po minut još vi i ministar Kavarić. Izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Što se tiče referenduma, nijesam rekao sam ni da sam za, ni protiv referenduma. Rekao sam da tu deklaraciju treba ponovo sagledati u svijetlu velikih propuštenih šansi koje postoje u energetsom sektoru pogotovo u svijetlu davanja, odnosno novih dešavanja na svjetskom tržištu i sa tog aspekta zaista sam siguran da se može naći bolji blans između onoga što je zaštita životne sredine i ono što su energetske potrebe. Međutim, rekli ste, ja sam namjerno u uvodu rekao, jedna od cijena deklaracije jeste i pravljenje ovakvih malih hidroelektrana. Ne bi morali da ih radimo, da imamo velike izbore. A, kad smo već moramo da ih radimo, moramo da ih radimo zbog ovih razloga koje je naveo potpredsjednik

Parlamenta, oni imaju proceduru kako se grade, evropske standarde koliko koštaju i ko to plaća. I ti su standardi odmah da vam kažem fid-in tarife, mnogo manje nego evropske, da smo poslušali po tom pitanju evropske standarde to bi mnogo više i imali bi hidroizvora mnogo više. Kažete povećao sam ja zaista...

Dakle, povećao se za onaj izvoz koliko je novih elektrana uključeno. Znači, samo se poštuju ugovori koji podsjećam da su u skladu sa najboljom evropskom praksom.

Ja ne znam jeste li vi bili 2004.godine, ali pretpostavljam ako ste bili ovdje da ste i vi glasali za deklaraciju koja je spriječila realizaciju velikih projekata, koji su doveli do toga, da mora da radimo male.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Ministre danas ste dostojni prema vremenu, nadam se da ćete uštedjeti u sljedećim pitanjima.

Kolega Damjanoviću. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Nijesam na sreću ne daj bože toliko dugo poslanik, a tad samo što je dovelo do toga da ćemo sada da punimo džepove biznismena koji će da grade male hidroelektrane, već je spriječila i ključne i strateške, ekonomsko političke veze Crne Gore, Srbije, Republike Srpske, o tom potom. Ako bog da biće prostora da se o tome ponovo priča i da o tome ponovo razmišljamo. Greške se prave nije ih sporno priznati, ali ih je bolje popraviti nego pustiti da štete budu velike.

Dakle, ja ovdje samo govorim pročitao sam i vrlo sam egzaktno 21 koncesionar za 41 projekat. Građani Crne Gore kroz račune za struju će da im plaćaju, da ih podstiču "ja se zalažem, da se grade državni veliki objekti, a ne mali i male hidroelektrane". Ako se već grade, nek se grade o njihovom trošku i neka se

bore na tržištu, nemojte da im Aleksandar i Vladimir i potpredsjednik Simović i 200 hiljada građana domaćinstava to plaća.

Završavam sa time, zaključujem.

Po ovim tarifama, potpredsjedniče Simoviću, ukoliko bi se svi objekti izgradili 41 hidroelektrana po podsticaju za 2015.godinu, i proizvelo se tih 250 miliona kilovat sati iz malih hidroelektrana mi bi kroz cijene struje, građani Crne Gore platili 100 miliona evra. A sad neka građani razmišljaju, kako koji mediji pišu o ovome i kako koga protežira.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Prelazimo na pitanje za ministra Kavarića.

Kolega Andrija Popović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani ministre, uvažene građanke i građani Crne Gore crnogorske dijasporo,

Poslaničko pitanje Liberalne partije glasi:

Kolika je količina proizvoda na području Crne Gore koja u sebi sadrže genetski modifikovane organizme GMO? Da li se poštuje zakonska regulativa koja propisuje da su trgovci u obavezi da na svakom proizvodu koji u sebi sadrži GMO to istaknu. Da li je i koliko izvršeno sankcija po ovom osnovu?

Obrazloženje:

Parlament Crne Gore usvojio je Zakon o genetički modifikovanim organizmima aprila 2008.godine. Tim zakonom propisano je upravljanje GMO, ali

ne i totalna zabrana. Zakon je nadogradio postojeći pravni sistem i uredio uslove upotrebe GMO u staklenicima, eksperimentalno i komercijalno gajenje, stavljanje u promet GMO ili proizvoda koji sadrže GMO, odnosno uvoz i izvoz. Hrana koja sadrži genetski modifikovane organizme danas je vrlo aktuelna tema koja zbog mnogih nepoznanica podstiče brojne rasprave. Ali, u našoj zemlji se malo zna o genetičkom inženjeringu i genetski modifikovanim usjevima. Nadležni tvrde da u Crnoj Gori GM hrane nema ni u prometu ni u proizvodnji. Digresija, Crnogorci su veliki potrošači mesa i paradajza te imamo razvijenu mesnu industriju. Ali, prema podacima MONSTAT, uvoz mesa i mesnih prerađevina porastao je sa 74 miliona 2011.godine, na gotovo 92 miliona eura, 2013.godine, za prvih šest mjeseci 2014. uvoz mesa i prerađevina od mesa dostigao je 64 miliona eura. Crna Gora kao mala država nema odgovarajuću odbranu od uvoza GM hrane jer nema ni odgovarajući institute, laboratoriju ni stručnjaka, a ni političke volje da na svojim granicama zabrani uvoz takve hrane. Pa ako smo već izloženi genetski modifikovanim proizvodima bilo bi krajnje fer, korektno prema potrošaču da ima mogućnost izbora u smislu da sam odluči da li će kupovati GM proizvode ili ne. Ali samo na taj način, jer će biti obaviješten koji proizvod u sebi sadrži GMO.

Ne čine državu samo policija, samo vojska, banke, nego i instituti, stručnjaci, ljudi. Mi nemamo u ovoj državi kome da se obratimo kako bismo provjerili da li je nešto genetski promijenjeno ili ne pa je najbitnije da se otvori laboratorija za to jer od ljudskog zdravlja ništa nije preče. Treba da se dođe do rješenja na nacionalnom nivou, a ako zabranimo i promet i korišćenje GM proizvoda onda naši proizvodi treba da imaju dodatnu vrijednost i da su traženiji na tržištu a mi to možemo ili bar da se vidljivo i jasno naglasi porijeklo proizvoda. Završavam.

Hvala potpredsjedniče.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Crna Gora nema apsolutno nikakve potrebe za uvozom i proizvodnjom GM hrane. Imamo zetsku ravnicu, oblast Opštine Tuzi, Limsku dolinu, Vasojeviće i sjever Crne Gore, Grbalj, na kojima se može proizvesti hrane za nekoliko puta više stanovnika nego što imamo. Imamo odličnih uslova zbog nezagađenosti za organsku proizvodnju voća, povrća i ostalih poljoprivrednih proizvoda.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vam.

Izvolite, ministre.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem gospodine poslaniče Popoviću. U potpunosti dijeleći da kažemo brigu koja je u podtekstu vašeg pitanja dajem sljedeći odgovor.

Parlament Crne Gore usvojio je Zakon o genetički modificovanim organizmima u aprilu 2008.godine. Tim Zakonom je propisano upravljanje GMO uslovi potrebe GMO, stavljanje u promet GMO ili proizvoda koji sadrže GMO, odnosno uvoz, izvoz. Crna Gora kao članica STO ne može da zabrani uvoz genetski modificovane hrane, jer je alternativa tome da ne bude članica STO. Međutim, da bi se uopšte GMO pojavila na našem tržištu, postoji procedura koja je definisana zakonom i ta procedura predstavlja način da se provjere sve informacije, porijeklo da se vide efekti u drugim zemljama prije nego što se da konačno odobrenje.

U članu 37 ovoga zakona, propisano je da privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice koje namjerava da prvi put stavi u promet GMO ili proizvod koji sadrži, sastoji se ili je dobijen od GMO dužan je da pribavi odobrenje za stavljanje u promet ili proizvoda koje sadrži GMO sastavi se ili je dobijen od toga. Lice iz stava 1 ovoga člana dužno je da prije podnošenja prijave za izdavanje

odobrenja za stavljanje u promet GMO ili proizvoda koji sadrži sastoji se ili je dobijen od GMO izradi procjenu rizika koji može izvaditi namjeravano stavljanje u promet. Procjenom rizika na osnovu analize karakteristike GMO ili proizvoda koji sadrži sastoji se ili je dobijeno od GMO prije njegve upotrebe utvrđuje mogući štetni efekti na zdravlje ljudi i životnu sredinu šteta rizika kao i plan monitoringa. Ovaj zakon ne ulazi u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, usvojio ga je parlament. Mi smo se u Ministarstvu zaista bavili organizovano ovim zakonom oko postavljanja ovoga vašega pitanja. Tako da vjerujem da sve detaljnije informacije ako ove nijesu detaljne možete dobiti iz resornog Ministarstva.

Međutim, ako ste mislili na Zakon o zaštiti potrošača, to je znači zakon koji Vladi predlaže Ministarstvo ekonomije, koji takođe u drugom dijelu koji se zove zaštita ekonomskih interesa potrošača u glavi jedan osnovne odredbe prometa proizvoda u odjeljku A, informisanje o proizvodima član stav 2, član 7 stav 2, propisuje da je trgovac obavezan da vidno istakne obavještenje o sadržaju GMO u proizvodima koji služe za ljudsku ishranu. Ista obavještenja dužni ... proizvoda namijenjenih za prehranu domaćih životinja ili njihov uzgoj.

Prema podacima nadležnih državnih organa koji vode ovu oblast do sada nije podniet ni jedan zahtjev za izdavanje odobrenja upotrebe genetski modifikovanih organizama u laboratorijama, njihovo namjerno uvođenje u životnu sredinu, stavljanje u promet što znači da ne postoji registar odobrenih genetički modifikovanih organizama i proizvoda koji sadrže, sastoje se ili su dobijeni od genetički modifikovanih organizama. Tako da se na tržištu Crne Gore ne mogu naći proizvodi koji sadrže GMO.

Dakle, u Crnoj Gori se ne proizvodi hrana koja je genetski modifikovana, niti se na policama crnogorskih marketa nalaze proizvodi koji sadrže genetski modifikovane organizme. Crna Gora do sad nije dobila ni jedan zahtjev za odobravanje bilo kog proizvoda od GMO kod nas zato nema prometa ovom

vrstom robe. Kontrolu uvoza prehrambenih proizvoda na graničnim prelazima vrše zdravstvena, sanitarna, veterinarska i fito sanitarna inspekcija Uprave za inspeksijske poslove. Ni do sada se nije ni jedno pravno ili fizičko lice nije obratilo sa zahtjevom za uvoz proizvoda sa GMO sadržajem. Kontrola se vrši na graničnim prelazima ili u mjestima carinjenja. Inspeksijske kontrole sprovode se uz korišćenje kontrolnih tehnika kao što su nadzori i uzimanje uzoraka primjerenih predmetu kontrole prilikom nadzora od strane inspektora vrši se senzorski pregled, pregled dokumentacije, uzimaju se uzorci za laboratorijska ispitivanja. U zadnje dvije godine prilikom ovih ispitivanja u uzorcima nije identifikovano prisustvo GMO dok u ovoj godini nijesu uzimani uzorci, jer sve pošiljke koje bi mogle da se sadrže, sastoje se ili su dobijene od GMO pratili sertifikati da ne sadrže GMO izdate od ovlašćenih laboratorija zemalja izvoznica. Kako u ovoj oblasti nijesu utvrđene nepravilnosti od strane navedenih inspekcija to nije...

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Da li želi komentar? Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Sa zadovoljstvom. I ako gospodine ministre znam da nije vaš resor, ovo je prije bilo za ministra poljoprivrede pitanje.

Ali, svuda u svijetu, svi to mi pratimo ima genetski modifikovane hrane to je svakim danom sve više izraženo. Nemoguće da Crna Gora je jedino izlovano ostrvo u Evropi, đe je nema. Pretpostavljam da ste i vi pratili koji su protesti bili u velikim evropskim gradovima, nedavno u posljednjih nekoliko mjeseci zbog genetski modifikovane hrane. Ako je Crna Gora jedina država na svijetu đe te hrane nema,

što kažu aferim, super. Mi se pravimo ljudi i tvrdimo da te genetski modifikovane hrane u Crnoj Gori nema. Jasno je da je ima, znamo kako i teče uvoz, kako teče promet. Liberalna partija će već u septembru organizovati okrugli sto povodom genetski modifikovanih organizama i genetski modifikovane hrane. Naravno vjerujem da će se tu uključiti struka, da bismo koliko možemo spriječili i obezbijedili naše građanke, građane, da ne uzimaju tu hranu. Mnoga istraživanja pokazuju da genetski modifikovana hrana kod ljudi izaziva čak 65 najtežih oboljenja, uključujući maligna, dijabetes, atrofiju mozga, degeneraciju unutrašnjih organa, tumore žlijezda. Naravno ne želim ovdje da izazivam bilo kakvu paniku. Crna Gora je na nivou manje više regiona i evropskih država, što se tiče genetski modifikovane hrane. Mi ne priznajemo da je kod nas ima, ali morat ćemo priznati i moraćemo spriječiti, naravno nećemo uspjet spriječiti, ali će na tim proizvodima morati stajati da je to genetski modifikovana hrana, pa ko voli, neka izvoli, zna kakve će posljedice imati.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Popoviću.

Sljedeće pitanje za ministra Kavarića od kolege Milića.

Izvolite kolega Miliću.

SRĐAN MILIĆ:

Gospodine Simoviću malo sam stao, jer sam vidio da ste se uključili u priču oko energetike, a mislio sam da ćete oko poljoprivrede pošto ste bili ministar poljoprivrede u odgovoru na pitanje koje je postavio gospodin Popović, vjerovatno ste i vi spremni da date određena saznanja vaše iz vremena koje je

bilo kratko. Tako da već duže vremena ministar poljoprivrede, pa da vidimo da nije tada možda započet uvoz te genetske modifikovane...

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Vi imate pitanje za ministra Kavarića ili za potpredsjednika Skupštine?

SRĐAN MILIĆ:

Ja imam pitanje za ovu državu.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Ako ćete se odreći pitanja za ministra Kavarića. Hvala.

SRĐAN MILIĆ:

Ne bih to zadovoljstvo, vi mi jeste mili, ali ne toliko da se odreknem pitanja.

Najmilija mi je istina po pitanju da li postoji ili ne postoji modifikovana organska hrana ovdje ili ne postoji. I slažem se sa gospodinom Popovićem da postoji samo o tome ne zna ništa Vlada Crne Gore.

Gospodine Kavariću, nakoje pitanje vi meni odgovarate, samo da znam, pošto vas obično pošalju kad ja postavim pitanje za nešto potpuno nevezano što je iz vašeg resora. Ako je oko energetike ja osjećam da to ide direktno vama bez obzira što god pitam vi mi odgovarate. Vjerovatno oko energetike je li tako. Evo ovako, stavio sam Vlada Crne Gore.

Pokušao sam 9.07. da dobijem od Vlade Crne Gore odgovor vezano za pitanje za Elektroprivredu Crne Gore. I pošto nijesam dobio te odgovore, riješih ponovo da savijem hartiju papira i da pokušam da dobijem od ministra odgovore kad će se vratiti u legalne tokove poslovanja Elektroprivrede Crne Gore. Je li to

gospodine ministre pitanje? Interesuje me da je 2014. godine Elektroprivreda Crne Gore imala odložene poreske obaveze u iznosu povezane za šest miliona evra, pa me interesuje da li je te povlastice možda Vlada Crne Gore opredijelila za 2015.godinu. S obzirom da Vlada Crne Gore kao subjekt ima nadzornu i kontrolnu funkciju u oblasti energetike da li i na koji način Montenegro bonus, firma koja je u potpunosti u državnom vlasništvu je podmirila obaveze prema Elektroprivredi Crne Gore za isporučenu električnu energiju za potrebe Kombinata aluminijuma Podgorica. Takođe, potrebno je da dostavite podatke o prihodima Budžeta Crne Gore po osnovu dopune uredbe o načinu obrazovanja maksimalne maloprodajne cijene naftinih derivata za period 31.05.2015. do 15.07.2015.godine. I koliko od ukupnih prihoda po tom osnovu predviđeno finansiranje auto-puta i reprezentativnog sporta. Ono što je bitno sva pitanja proizilaze iz izvještaja o stanju energetskeg sektora Crne Gore od 2014. do 2015.godine koji je sačinila Regulatorna agencija za energetiku. Pa ministre kada ste već tu, bavimo se Zakonom o energetici. Zakonom o energetici je bila predviđena obaveza Agencije da utvrdi minimum kvaliteta snabdijevanja koji obuhvata naročito kvalitet usluga neprekidnost napajanja i kvalitet napona, kada je Elektroprivreda Crne Gore u pitanju.

Kako su zakonom predviđene odredbe koje se odnose na obavezu plaćanja od strane energetskeg subjekata u slučaju neispunjavanja propisanih standarda kvaliteta ova pravila još uvijek nijesu donesena. U pripremi je novi zakon, Zakon o energetici, gdje ste inkorporirali. Pa me interesuje samo kako je moguće da stvorite obavezu Agenciji da prati to stanje, a da u istom vremenu nijeste obezbijedili način kako će građani u slučaju kada nestane električna energija i pokvare im se uređaji ili firme, da obezbijede naknadu štete od Elektroprivrede Crne Gore. Imamo i vrlo kratko ću oko toga, da pomenem obavezu rješavanja odnosa između subjekata unutar tog Sistema, između CGSA i Elektroprivrede Crne

Gore. Imamo obavezu rješavanja statusa, završavam gospodine potpredsjedniče FSC distribucije, u okviru toga sistema, imamo obavezu usklađivanja sa evrpskim zakonodavstvom naročito u tom dijelu vertikalno rješavanje tih odnosa. A interesuje me da li imate informaciju i kolika su potraživanja od kupaca, koje danas ima Elektroprivreda Crne Gore i činjenica da je u 2014.godini Elektroprivreda Crne Gore imala depozite u iznosu od 122 miliona evra kod banaka u Crnoj Gori i to redosljedom: Crnogorska komercijalna banka ERST-e banka, NLB banka, Prva banka, Societe Generale Group i Hipotekarna banka. Interesuje me gdje su 97 miliona evra koje su bili na računu Prve banke, a bile su opredijeljene za izgradnju energetskog objekta? Ovo je bitno zato što je, gospodine potpredsjedniče Parlamenta, vi se razumijete u energetiku, Crna Gora i većinski vlasnik u Elektroprivredi Crne Gore i imamo svoje predstavnike u bordu direktora. Interesuje me na koji način ti naši predstavnici štite interese ne Vlade Crne Gore nego svih građana u Crnoj Gori? Hvala vam velika.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Izvolite ministre, vaš odgovor na ovo malo duže pitanje.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Mislim da je u samom pitanju i dio odgovora na pitanje zašto uvijek ja kada vi postavljate pitanje, jer obično imate mnogo šira interesovanja i uvijek na njih sa zadovoljstvom odgovaram, ali mislim da se sada većina pitanja odnosila za šefa računovodstva Elektroprivrede, a ne za ministra. Odgovoriću sa svog aspekta ono što mogu i ono što sam uspio da zapišem, zaista nisam uspio sve. Tu smo da se odgovori na sva pitanja, u jednoj, drugoj ili trećoj iteraciji.

Što se tiče direktno ovog dijela koji se odnosi, kako ste rekli, za vraćanje funkcionisanja i poslovanja Elektroprivrede Crne Gore u legalne tokove, kada sam pročitao prvu rečenicu nije mi bilo jasno na šta se odnosi. Međutim, vidim da posle pominjete poreski dug. Stanje poreskog duga Elektroprivrede u posljednjem periodu po godinama 31.12.2011 - 14,600.000, sada ne moram da posljednje cifre jer ćete dobiti u pisanoj formi, na dan 31.12.2012 - 35 miliona 700 hiljada, na dan 31.12.2013 - 47 miliona 315 hiljada, na dan 31.12.2014. godine milion i 700 hiljada.

Kako ovaj veliki pad u poreskim dugovanjima, a da nijesu narušeni depoziti koje ste u prvom dijelu pominjali jer je ovaj parlament u budžetu koji je usvojio prethodne godine donio odluku da se napravi tzv. ... odnosno da se zamijene poreske obaveze za akcije. Koliko se sjećam, tada je SNP bio jako prijemčiv, izvinite ako griješim za tu inicijativu. Mi smo tada za poreske dugove kupili akcije i povećali vlasništvo u Elektroprivredi za nekoliko procenata. Kupili smo ih po cijeni, kako je to definisano po Zakonu o budžetu, koja je bila značajno niža od one po kojoj je Elektroprivreda prodana A2A.

Dalje, u oktobru 2014. godine realizovan je protokol o regulisanju međusobnih obaveza između Ministarstva finansija Crne Gore, Poreske uprave, Uprave carina i Elektroprivrede po kojoj se ukupan dug u iznosu od 44 miliona pretvara u akcijski kapital države. To je ona transakcija koja je odobrena prije toga u parlamentu, koju sam već objasnio. Obaveze Elektroprivrede na dan 31.12.2014. koje su iznosile milion i sedamsto eura odnose se na obračunate i ukalkulisane zarade za decembar 2014., a koje su plaćene u januaru 2015. godine.

Što se tiče drugog dijela pitanja koje se odnosi na Montenegro bonus i njegovu isporuku električne energije Kombinat aluminijuma tokom oktobra, novembra, decembra 2012. godine, po tom osnovu je nastala obaveza Montenegro bonusa prema Elektroprivredi u iznosu od 11 miliona 385 hiljada koje

još uvijek nijesu izmirene i koje Montenegro bonus naplaćuje iz stečajne mase. Imajući u vidu situaciju u kojoj je bankrotirano preduzeće pošlo u stečaj, u kome imamo dužničko povjerilačke odnose između Montenegro bonusa i Elektroprivrede, očekujemo rješenje po tom pitanju i spremni smo da pomognemo ono što je u okviru zakonskih mogućnosti, imajući u vidu da dolazimo u situaciju da postoje dugovi za koje nije odgovoran nijedan od pomenutih subjekata, ni Elektroprivreda, ni Montenegro bonus.

Prema mojim saznanjima, ugovori su, imajući u vidu rizik koji je u to vrijeme postojao naplate, fleksibilniji po pitanju Montenegro bonusa jer je već tada bilo jasno da postoje problemi likvidnosti i solventnosti ovoga preduzeća. Pribavili smo odgovor od Ministarstva finansija na dio pitanja koje se odnosi na prihode od naknade za izgradnju autoputeva i finansiranja reprezentativnog sporta. U periodu 31.05.2015. godine ostvarene su u iznosu milion i 544 hiljade 950 eura. Sredstva će se posebnim aktom rasporediti na dio koji se odnosi na izgradnju autoputa i dio koji se odnosi na finansiranje reprezentativnog sporta. Više detalja, naplata, po nedeljama, mjesecima možete dobiti iz Ministarstva finansija. Što se tiče dodatnih pitanja, mislim da ste ispravno primijetili nedostatak zakonske regulative u pogledu podmirenja šteta, kao i kaznenih odredbi koje se odnose u slučaju kada Elektroprivreda i drugi regulisani subjekti ne obavljaju svoju ulogu. Upravo je u završnoj fazi, ovih dana smo dobili pozitivno mišljenje iz energetskog sekretarijata, novi Zakon o energetici koji treba svim ovim pitanjima da se bavi. Bićemo u prilici zajedno da razgovaramo u parlamentu.

Što se tiče potraživanja koja su od kupaca, mislim da imamo približno cifru i vi i ja u glavi. Ne usuđujem se da licitiram sa ciframa previše ...(Prekid) Poziv je, odnosno taj podatak je potpuno javan, potraživanje Elektroprivrede od građana. Ono što je važno u ovom momentu, imamo naplatu skoro 100%, odnosno preko 100%, koliko god to paradoksalno zvučalo jer se naplaćuje dio starih dugova, tako

da po tom pitanju imamo situaciju u Elektroprivredi sve bolju i bolju, a možemo i da obezbijedimo direktne podatke po osnovu potraživanja, ne usuđujem se sada da ih izgovaram jer se to mijenja iz dana u dan. Elektroprivreda naplaćuje dugove.

Što se tiče depozita koji su nekad, kako ste rekli, bili u Prvoj banci, mislim da ste vi odgovorili na pitanje jer ste rekli gdje se sada nalaze depoziti. Vi ste iznijeli strukturu depozita Elektroprivrede, ako sam vas dobro shvatio, po bankama, CKB i ostale. To su ti isti depoziti koji su se nekad nalazili u Prvoj banci. Sa tog aspekta Elektroprivreda je napravila disperziju rizika. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite, kolega Miliću.

SRĐAN MILIĆ:

Nesumnjivo da je značajna funkcija šefa računovodstva. Možda je malo previše da raspolaže sa stotinama i stotinama miliona evra. Nesumnjivo je da je Vlada Crne Gore, kada već resorni ministar nema odgovore na pitanje, vrlo teško zalazi u konkretne rezultate poslovanja Elektroprivrede Crne Gore. Disperzija rizika, znate na koji način se može tumačiti? Da negdje nedostaje nekih 50 miliona evra. Rekao sam 96, 97 miliona evra je bilo na računu Prve banke. U ovom trenutku, zapravo na 31.12.2014. godine 122 miliona evra je bilo na depozitima ostalih banaka, ali se postavlja pitanje koliko je bilo depozita osim kod Prve banke u ovim bankama. Tako da, gospodine ministre, ako budete imali vremena od ostalih poslova povedite računa o tome će se nalazi 50 miliona evra Elektroprivrede Crne Gore.

Pravno radvajanje Elektroprivrede Crne Gore a.d. Nikšić. Crna Gora ima obavezu da energetska zakonodavstvo u potpunosti uskladi sa energetske propisima Evropske unije, kao i da pravno i organizacijski uskladi energetske sektor

sa zakonom i međunarodno preuzetim obavezama. Zakon o energetici, gospodine ministre, donijeli smo 2010. godine. Stvorena je bila obaveza do kraja maja 2011. godine da se Elektroprivreda Crne Gore, da se izvrši pravno razdvajanje u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu tog zakona. Od maja 2011. do jula 2015. godine, ono što je bila obaveza zakona kao što vi volite to da koristite sada koji je usvojen u ovom domu, a mi bili protiv toga načina kako ste predložili, jer smo vam govorili da nećete primijeniti ništa od toga, četiri godine Elektroprivreda Crne Gore je van pravnog sistema ove države zahvaljujući tome što stvaraju teze da će propasti pojedini dio ukoliko dođe do pravnog razdvajanja. Dajte da promijenimo zakon. Dajte da ne ispadnemo smiješni ovdje da stvaramo obavezu, a da četiri godine niko tu obavezu ne poštuje. Nisam vas pitao da li je Montenegro bonus naplatio pare od KAP-a. Pitao sam vas da li je Elektroprivreda Crne Gore naplatila 36, 37 miliona evra od Montenegro bonusa? Jer, Regulatorna agencija za energetiku nema podatke da li se to vodi u ovim dugovima o kojima govorimo vi i ja pravnih i fizičkih lica prema Elektroprivredi Crne Gore. Priznaćete da 37 miliona evra nije mali iznos sredstava. Tako vam je postavljeno pitanje, a vi ste odgovarali potpuno o drugim stvarima. Hvala vam na ovom odgovoru da je prihodovano 1.554.950 evra do 15.07., je li tako, po osnovu neustavne takse od sedam centi. To ispada, gospodine ministre, da smo u prvih deset dana primjene te neustavne takse prihodovali ...(Prekid) hiljada evra dnevno, a u julu mjesecu kada imamo sve te manifestacije, imamo porast turizma 30%, 50%. Ispada da niko u ovu zemlju ne dolazi kolima, niko ne sipa gorivo na pumpama, a i domaće stanovništvo je odlučilo da ide biciklima. Izvinjavam se, samo da završim, bitno je gospodine Simoviću. Za deset dana, dnevno je u prvoj primjeni deset hiljada evra svaki dan prihod. U julu mjesecu dnevni prihod je ispod deset hiljada evra. Razumijete li me o čemu pričam? Imate razliku, naplaćuju vam firme koje vrše distribuciju goriva nama od građana Crne Gore naplaćuju sedam centi, ali ih ne uplaćuju, gospodine

ministre ekonomije, u budžet Crne Gore. I dalje čekam da vidim onog eksperta koji će mi objasniti kako je moguće da Porto Montenegro na svojim pumpama sipa svake sekunde pola litra goriva u brodovima sedam dana u nedelji, trideset dana u mjesecu, 365 dana u godini. Oni su prošle godine, gospodine ministre, tamo sipali 12 miliona litara goriva. Gospodine ministre, uđe vam faktura, ali ne ulazi gorivo, a onda se 45 centi jeftinije gorivo, zarađuje se na tom gorivu i prodaje se po pumpama u Crnoj Gori. Po tom osnovu budžet Crne Gore je oštećen preko pet miliona evra.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala kolegi Miliću. Energetika i energenti postaju predmet posebnog interesovanja. Završili smo, ministre, dijalog sa kolegom Milićem. Prelazimo na sljedeće pitanje. Potpredsjednik Mustafić ima pitanje za ministra Kavarića. Izvolite.

SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, uvaženi potpredsjedniče.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani građani, ministru ekonomije dr Vladimiru Kavariću postavio sam sljedeće pitanje:

Koje je sve mjere Ministarstvo ekonomije u saradnji sa drugim državnim institucijama i lokalnim upravama preduzelo u cilju stimulisanja potencijalnih investitora, kao i otklanjanja biznis barijera i smanjivanja administrativnih prepreka za potencijalne ulagače u različitim privrednim djelatnostima? Koliko je urađeno na boljoj prezentaciji tih aktivnosti i informisanju potencijalnih ulagača?

Obrazloženje je kratko. Činjenica je da je u poslednjih nekoliko godina urađeno dosta na planu zakonodavstva i drugih procedura kada su u pitanju olakšice za ulaganja i investicije u svim oblastima privrede. Na žalost, značajan

broj tih mjera preduzet je tek nakon tzv. investicionog buma i odlaska mnogih investitora sa područja Crne Gore, što će reći da se u mnogo čemu zakasnilo kako na državnom, tako i na lokalnim nivoima.

Međutim, i pored ekonomske krize, čak i sada, dakle danas postoji značajan broj potencijalnih ulagača koji iskazuju interes za ulaganja u Crnu Goru. U kontaktima i razgovoru sa njima, a veoma često imamo te kontakte, nameće se utisak njihove nedovoljne informisanosti, ali što je još opasnije, veoma velikih predrasuda kada su u pitanju ulaganja u određenim oblastima, predrasuda koje se upravo tiču ovih problema o kojima sam govorio u uvodu pitanja. Tražio sam odgovor i u pisanoj formi, a imaću i kraći komentar nakon odgovora ministra Kavarića. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, ministre.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem.

Mislim da pitanje koje ste postavili, potpredsjedniče Mustafiću, inače nije pitanje kojim može da se bavi državna administracija na svim nivoima i Vlada, i Parlament, i lokalne samouprave. Jer, mislim da svaki recept ekonomskog razvoja po sebi podrazumijeva otklanjanje biznis barijera i to je proces koji se nikad ne završava. Svakog momenta kada donosimo bilo kakav papir regulative, bilo uredbu Vlade ili zakona u parlamentu ili ne znam koju vrstu odluka u opštinama, mi proizvodimo mogućnost za nove barijere. Jednostavno to je neumitnost i sa toga aspekta treba puno pažnje i osjećaja za značaj privatnog sektora da takve regulative upodobljujemo na način koji neće proizvoditi dodatne barijere.

Ministarstvo ekonomije kao i uostalom svi drugi resori Vlade sprovode brojne programe u cilju unapređivanja poslovnog ambijenta. Mislim da sa aspekta osnovnih rezultata oni su najmjerljivi na dva načina. Jedan je prisustvo Crne Gore na svjetskim listama koje se bave biznis ambijentom, Doing business report razni izvještaji ... gdje Crna Gora iz godine u godinu pravi pozitivne pomake kao i konstantan priliv stranih direktnih investicija koje već desetak godina u redu prelazi 10% GDP-a, što je značajna cifra.

Međutim, imajući u vidu sve ono što su ekonomski razvojni deficiti u Crnoj Gori, s tim ne smijemo da budemo zadovoljni. Jer, ovo je ta vrsta trke u kojoj onoga momenta kada stanemo gubimo poziciju. Nema nijednog mjesta koje je ušančeno zadovoljek. S tog aspekta mogu da konstatujem, to je toliko očigledno i kada se upali televizor i čitaju novine, a dodatno očigledno svim komunikacijama sa stranim i investitorima i državicima, da generalno sve zemlje svijeta danas trče istu ovu trku sa aspekta privlačenja stranih direktnih investicija. Mi smo u Ministarstvu za ekspertsku podršku UNDP-a donijeli novu uredbu o podsticanju direktnih investicija. Pomenuti podzakonski akt definiše finansijske podsticaje za nove investicije, sredstva se opredjeljuju na osnovu javnog oglasa i to za investicione projekte čija su minimalna ulaganja 500.000 i kojima se obezbjeđuje otvaranje najmanje 20 radnih mjesta u roku od tri godine. Ovo sprovođenje uredbe smo promovisali u domaćoj javnosti i na velikom broju međunarodnih adresa uključujući i najrelevantnije časopise, komunikacije sa ambasadama. Mislim da sa ovim poslednjim dodatkom u biznis ambijentu Crne Gore da nema nijedna zemlja u ovom dijelu svijeta koja može ponuditi investitorima ovakve uslove, pogotovo u segmentima gdje smo realno najmanje konkurentni i tamo gdje su nam najpotrebnija investicija, to je sektor industrije, pogotovo na sjeveru države. Pored uredbe o podsticaju direktnih investicija uvijek aktuelan projekat jeste i projekat razvoja malih i srednjih preduzeća kroz program razvoja biznis

zona. On je pokrenut od Vlade i Ministarstva 2011. godine i sada imamo osam biznis zona u Beranama, Kolašinu, Mojkovcu, Bijelom Polju, Nikšiću, Cetinju, Ulcinju i Podgorici.

Ono što smo željeli jeste, pored toga da damo nove uslove da podstaknemo konkurenciju između samih opština u privlačenju stranih direktnih investicija i na bazi onoga što su prepoznate slabosti, spremamo novu uredbu koja bi dodatno pospješila ove stvari. Stalno sprovodimo razne programe. Neki od njih su program jačanja kapaciteta lokalnog samoupravljanja u cilju upravljanja i promocije biznis zona, projekat klastera. Vrlo ilustrativno djeluje ovaj podatak da za, usuđujem se reći, mizerna sredstva koja u Ministarstvu ekonomije imaju odobrena za podršku klasterima, neka je to 20, 30, 50 hiljada na godišnjem nivou gdje sa sedam, osam, deset hiljada možemo kroz grantove da pomognemo klasterske projekte, one male lijepe projekte gdje pet, šest, sedam, osam domaćinstava ili malih proizvođača može da se nađe zajedno, odnosno da stavi u funkciju neki sadržaj. Vrlo često nemamo dovoljno odziva, tako da mislimo da s tog aspekta posao je svih nas da promoviramo ove programe, da stalno radimo na eliminaciji biznis barijera i da podstičemo ono što se zove preduzetnička kultura kao osnovni razvojni resurs svake ekonomije. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Mustafiću, komentar. Izvolite.

SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala. Nastojću da budem u vremenu predviđenom za komentar. Razumijem i rekao sam u uvodu da je dosta urađeno na planu zakonodavnog i ovaj parlament je mnogo toga uradio i Vlada sigurno kroz definisanje, odnosno

olakšavanje određenih procedura i smanjenje administrativnih barijera. Tu je sigurno na tom planu urađeno prilično posla.

Međutim, ispostavlja se da taman eliminišemo jedan problem, a onda se ispostavi drugi i tako se to redom, čini mi se ponekad i u nedogled. Onda, šta se dešava? Investitor nađe neku drugu destinaciju, neko drugo područje koje je interesantnije gdje mu neko moguće nudi nešto po mnogo povoljnijim uslovima i preseli svoje interesovanje na to područje. Trebalo bi mnogo vremena kada bi govorili o tome, počev od prostornih planova, naših detaljnih urbanističkih planova, opština, elemenata korupcije koji su bili prisutni u pojedinim opštinama, gdje je namjerno investitorima otežavana mogućnost ulaganja, raznih drugih seljenih investitora, znači sa jednog područja na drugo, dezinformisanja investitora. Tako da ipak mislim da treba tu malo više interesorskog djelovanja između samih ministarstava, ne samo vašeg nego i svih ostalih. Treba veća saradnja i harmonizacija tih napora sa lokalnim upravama. Mislim da lokalne uprave tu nijesu odradile svoj dio posla ili ga ne rade u dovoljno dobroj mjeri kako na primorju, u centralnom dijelu, na sjeveru Crne Gore, dakle u svim segmentima. Mislim da nam je tu značajan zaostatak i mislim da treba više raditi. Treba definisati i obaveze i odgovornosti, šta je čija odgovornost u svemu tome i šta je čija odgovornost ako neki projekat koji je zamišljen ne prođe, propadne, odvede investitora zbog nekih takvih barijera na neko drugo mjesto itd. Mislim da takođe nije primjereno u jednoj ozbiljnoj državi, a Crna Gora teži da bude ozbiljna država u onom smislu, makar u onom regionalnom kontekstu da pojedine nevladine organizacije ili neki mediji budu moćniji od države u kampanji protiv nekih investicija, nekih projekata itd. Mislim da država mora ozbiljnije o tome voditi računa i da drugačijom politikom postupate u tim slučajevima i radite više na promociji onoga što je njena obaveza. Prvenstveno kada su u pitanju važni

projekti, vitalni projekti, projekti koji su od značaja za turizam, koji su značajni za sjever Crne Gore ... itd. Mislim da država mora tu ozbiljnije raditi.

Ono što bih vam preporučio, izvinjavam se zbog malog prekoračenja jeste da su naši prijatelji, pogotovo koji žive u iseljeništvu, ali i neki drugi, traže i prosto nijesu mogli da nađu ni u našim predstavništvima, ambasadama itd. jednu cjelovitu monografiju, brošuru ili tako nešto kojim bi se upravo bavila svim tim povoljnostima koje Crna Gora nudi potencijalnim investitorima. Sve na jednom mjestu na našem i engleskom jeziku, za početak na engleskom jeziku, a kasnije na nekim drugim jezicima. Ovo je generalna kritika ljudi počev od Sjedinjenih Američkih Država, Njujorka, preko Zapadne Evrope do Turske, Azerbejdžana itd. koji jednostavno traže da ta informacija bude sažeta, cjelovita, sveobuhvatna šta sve investitori očekuju u Crnoj Gori, prvenstveno one dobre strane, a i one loše. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Pitanje kolege Nimanbegua za ministra Kavarića. Izvolite kolega. Upućeno je Ministarstvu finansija i Ministarstvo finansija je obavijestilo da je to pitanje upućeno Ministarstvu ekonomije. Očigledno da imamo tu problem u prepoznavanju adrese. Predlažem da izađemo na sljedeći način, da to pitanje pročita kolega Nimanbegu s obrazloženjem, a da ostane obaveza odgovornog ministarstva, vidjećemo kojeg, da li ekonomije, finansija ili neko treće, da dostavi odgovor uvaženom kolegi.

Da li se slažete kolega Nimanbegu? Pokušavam da izađem iz ovog problema. Izvolite. Postavite pitanje, dajte obrazloženje. Zamolio bih ministra Kavarića da ostane da čuje, moguće da će dati i odgovor. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala, potpredsjedniče Simoviću.

Poštovane kolegice poslanice i kolege poslanici, pitanje sam uputio Vladi Crne Gore i naslovio sam onda Ministarstvu finansija. Ono glasi:

Koji je iznos prihoda koji je ostvario budžet Crne Gore na osnovu kazni koje su izrečene od strane Uprave za inspekcijske poslove u 2013, 2014. i po mogućnosti u prvoj polovici 2015. godine. Po mogućnosti me interesuje da se ovi podaci predstave i po sjedištu privrednih subjekata i preduzetnika mjesto prebivališta tj. obavljanje djelatnosti tj. da li je moguće dobiti podatak koliko su pravna lica iz opština Ulcinj, Bar itd. uplatila kazni u budžet Crne Gore u ovom periodu. Sada najvažniji dio obrazloženja koji je možda stvorilo konfuziju kome je upućeno.

Traženi podaci su potrebni radi dobijanja jasnije slike oko rada i ove uprave, ali i upoređivanje stanja u kojem rade naši privrednici. Kao poslanik često sam kontaktiran od preduzetnika, od vlasnika privrednih društava koji se žale da su inspekcijski nadzori veoma česti, da su izrečene kazne dosta velike, da se ne radi u prevenciji. Zbog toga je ovo pitanje bilo potrebno možda da se obrazloži detaljnije i da se dobije odgovor Ministarstva.

U 2014. godini imali smo neku nesrazmjernu u izrečenim kaznama od strane raznih inspekcija, tako da do oktobra, to su moje kolege poslanici dobili te podatke, da je iznos kazni izrečen za Opštinu Ulcinj otprilike isti kao za privrednike koji obavljaju djelatnost u Opštini Budva i što je puno više nego za tri opštine Boke, znači Tivat, Kotor i Herceg Novi skupa. E, sada ili privrednici u Boki imaju veoma veliku kulturu rada ili poštovanja ili su inspekcije okrenute prema istinska dva grada koji najviše vuku turizmu, a to je Ulcinj i Budva. Ovdje bih se zaustavio, gospodine ministre Kavariću, uz želju da, ako možete, i prije roka koje je Poslovníkom pošaljete pisani odgovor, pa ćemo skupa objaviti. Taj odgovor je za građane bitan, posebno u toku ove turističke sezone. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Slažem se sa predlogom kolege Nimanbegua da ne čekamo krajnji rok po Poslovniku za dostavljanje odgovora u pisanoj formi, da se učini što prije, nakon toga što Generalni sekretarijat prepozna odgovornu adresu za odgovor na ovo pitanje. Da li ministar želi da da dio odgovora na postavljeno pitanje? Izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Dobro ste rekli dio, jer dio i sem u kapacitetu sada da dam jer mislim važniji dio. Prvo bih se izvinio poslaniku Nimanbeguu na ovoj konfuziji koja je nastala. To pitanje nije stiglo do Ministarstva ekonomije, pretpostavljam da je negdje po arhivama, ali suština je, shvatam što je u podtekstu pitanja što se tiče ovog dijela koji je tehnički odgovoriće Uprava za inspekcijski nadzor preko Ministarstva finansija i ekonomije ili Generalnog sekretarijata, to je najmanje važno. Pokrenuli ste pitanje koje kao građanin osjećam vrlo često i susrijećem se sa takvim pitanjima. Po tom pitanju razgovaram sa nadležnim. Politika Vlade nije da je mjera uspjeha Uprave za inspekcijski nadzor naplata kazne. Idealna situacija bi bila da niko ne pravi probleme i da s tog aspekta naplata kazne bude nula. Drugo je pitanje ono kojim se bavi Poreska uprava. Formirali smo Upravu za inspekcijski nadzor kao Vlada prije par godina baš zato da inspekcije ne bi bile česte, da ne bi dugo trajalo, najkraće da bi što manje proizvodili transakcionih troškova, birokratskih procedura ljudima koji zarađuju, plaćaju poreze i zapošljavaju. Po tom pitanju često razgovaramo. Stojim da je politika Vlade po ovom pitanju ovakva i da je ispravna. Jedino što mogu da kažem da svi koji se po ovom pitanju osjećaju ugroženim, direktno da se obraćaju resornim ministarstvima i Upravi za inspekcijski nadzor. Jer sa tog aspekta niko nema podršku ni prećutnu, ni između redova, niti bilo kakvu da proizvodi ijedan promil, jedan cent troškova više nego

što je neophodno. To uvijek u tim komunikacijama kažem da ne možemo reagovati na informaciju koju nemamo.

Morate da obavijestite, molim vas i vi i ja to radimo, ohrabrujem, obavijestite jer to ako se tako kako vi kažete, to nije politika Vlade da se proizvode bilo kakvi nepotrebni troškovi, da se ljudi otklanjaju sa onoga što su njihove osnovne aktivnosti radi efemernosti, raznih sitnica itd. Ovo sve što pričam odnosi se na ono što je kor poslovanja Uprave za inspekcijske poslove, znači tržišno poslovanje itd. S tog aspekta, Uprava za inspekcijske poslove, prije svega djeluje i treba da djeluje preventivno. Poreska politika i naplata poreza je nešto drugo. Tu nemam milosti ni za jedan cent za bilo koga, mislim da se po tom pitanju slažemo.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se na dio odgovora. Pretpostavljam da će kolega Nimanbegu dati i dio komentara. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Zahvaljujem ministru Kavariću na spremnosti da suštinu ovog pitanja dotakne, iako očekujući pismeni odgovor, nadam se da ćemo moći razmijeniti i više argumenata. Slažemo se i vi i ja da ne bi trebalo biti politika Vlade ili iznos izrečenih kazni posebno znate da je naplata tih kazni ispod 50%, 60%, vidimo koliki je poreski dug, ali želim govoriti o sljedećem. Mi smo na primorju Crne Gore, a sigurno može tako na sjeveru, ali na primorju sam siguran, neaktivnošću inspekcija doveli do toga da mi imamo najvažniji resurs toliko napadnut da ne znam kako će se riješiti divljom gradnjom. To sigurno nije posao sadašnjeg samo Ministarstva, to je posao svih inspekcija bilo da su bile nadležnost opština ili republike. Imajući broj od 100.000 ilegalnih objekata koje treba legalizovati, to je samo pokazalo da smo mi loše sprovodili razvojnu politiku u tom sektoru, a

sigurno ugrozili ono što je najvažnije i ravnomjerni razvoj i ugrozili smo prihode budućih generacija. Sigurno ne mogu prihvatiti bilo da je to odgovornost opština, bilo države, da se na taj način desetinama godina radilo i jednostavno tome se mora doći na kraj ili da znamo da nema volje, pa onda da se drugačije odnosimo. Jer, poslanici sigurno ne mogu biti inspektori, ne mogu biti tužioci. Samo mogu u okviru svojih nadležnosti upozoravati na sprovođenje dijela politika koje bi trebalo biti sprovedene na terenu. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem ministru Kavariću.

Molim vas da propratite odgovor da bi kolega Nimanbegu dobio što prije. Hvala vam. Sada bi trebalo da pređemo na pitanja za Ministarstvo finansija. Očekujemo da dođe predstavnik Ministarstva finansija. Već je tu, na putu je. Na pitanja koja su upućena Ministarstvu finansija odgovaraće državna sekretarka Marina Perović, zato što ministar Žugić iz objektivnih razloga nije u mogućnosti da bude danas sa nama u parlamentu. Vjerujem da ćete imati u vidu te objektivne okolnosti. Čekajući uvaženu gospođu Perović, predlažem da se pripremi za postavljanje pitanja kolega Gošović. Stigla je gospođa Perović. Molio bih kolegu Gošovića da postavi prvo pitanje. Izvolite, kolega.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažene kolege i kolegice, gospođu Perović, poštovani građani,

Nedostatak sredstava za finansiranje funkcija lokalne samouprave već dugi niz godina opšta je pojava u Crnoj Gori. Taj nedostatak sredstava nadomještavan je enormnim zaduživanjem značajnog broja opština u Crnoj Gori, što je u krajnjem dovelo u pitanje izvršavanje njihovih zakonom utvrđenih obaveza prema

zaposlenima, bankama, dobavljačima, ali i ugrozilo zadovoljavanje potreba građana. Takvo zaduživanje u skladu sa zakonom nije bilo moguće bez prethodne saglasnosti Vlade. Svakako je najteža situacija u Opštini Kolašin, neizmirene obaveze u toj opštini prema bankama, dobavljačima, zaposlenima iznose blizu sedam miliona eura. Enormno zaduživanje opštine Kolašin od strane DPS i kadrova grupe birača u prethodnom sazivu Skupštine Opštine, dovelo je do blokade osnovnog računa opštine koji traje već punih pet godina. Zaposleni u organima i službama lokalne uprave nijesu primili zarade četrnaest mjeseci, a zaposleni u Javnoj ustanovi Centar za kulturu osamnaest mjeseci, zbog čega su i stupili u štrajk, a prije dva dana i u štrajk glađu.

Pokušaj aktuelne vlasti u Kolašinu da riješe nagomilane uglavnom naslijeđene probleme nijesu dali rezultate. Redovna sredstva nijesu bila dovoljna za rješavanje tih problema, a Opština Kolašin nije bila u mogućnosti da se radi refinansiranja dugova ponovo zaduži kod poslovnih banaka jer nema čime garantovati povraćaj tih sredstava. Egalizacioni fond kao jedini siguran izvor povraćaja sredstava utvrđuje se na godišnjem nivou zbog čega vrijeme korišćenja tih sredstava nije usklađeno sa vremenom dugogodišnje otplate kredita. Stanje u Opštini Kolašin sada je dostiglo fazu agonije. Zaposleni štrajkom glađu pokušavaju da obezbijede isplatu mjesecima neisplaćenih zarada, zbog čega je do beznađa ugrožena njihova osnovna egzistencija i egzistencija njihovih porodica. Zbog svega navedenog krajnje je neophodno da se odmah, bez odlaganja, iznađu održiva rješenja za ogromne probleme u Opštini Kolašin koji izuzetno dugo traju.

Moje poslaničko pitanje glasi: Koliko prema poslednjim raspoloživim podacima tog ministarstva iznose kreditna zaduženja i neizmirene obaveze jedinica lokalne samouprave u Crnoj Gori, posebno za svaku jedinicu lokalne samouprave? Kojim jedinicama lokalne samouprave na predlog tog ministarstva je Vlada Crne Gore u 2015. godini dala prethodnu saglasnost za novo dugoročno

zaduživanje radi refinansiranja dugova i neizmirenih obaveza? Koje jedinice lokalne samouprave i za koji vremenski period nisu izvršile zakonsku obavezu isplate zarade zaposlenima? Koje mjere će Ministarstvo predložiti Vladi u cilju rješavanja posebno izraženih problema u Opštini Kolašin, obezbjeđenju sredstava za isplatu zarada, refinansiranju dugova i neizmirenih obaveza opštine i deblokada računa opštine? Odgovor tražim i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se kolegi Gošoviću.

Zamolio bih gospođu Perović za odgovor. Izvolite.

MARINA PEROVIĆ:

Želim da vas obavijestim da ministar finansija gospodin Radoje Žugić danas nije u mogućnosti da prisustvuje radu Skupštine. Ja se zovem Marina Perović, obavljam funkciju državnog sekretara u Ministarstvu finansija i, ukoliko cijenite, stojim vam na raspolaganju da vam odgovorim na poslanička pitanja. Hvala.

Poštovani poslaniče Gošović, prema podacima koje su opštine dostavile Ministarstvu finansija, stanje duga po kreditima na dan 31.12.2014. godine iznosio je 166,94 miliona eura i to: Andrijevića 0,05 miliona eura, Bar 4,12 miliona eura, Berane 3,53 miliona eura, Bijelo Polje 7,61 milion eura, Budva 65,93 miliona eura, Cetinje 3,97 miliona eura, Danilovgrad 1,42 miliona eura, Herceg Novi 8,61 milion eura, Kolašin 3,78 miliona eura, Kotor 3,93 miliona eura, Mojkovac 0,29 miliona eura, Nikšić 18,47 miliona eura, Plav 0,89 miliona eura, Plužine 0,48 miliona eura, Pljevlja 7,31 milion eura, Rožaje 1,60 miliona eura, Šavnik 0, 24 miliona eura, Tivan 4,16 miliona eura, Ulcinj 4,25 miliona eura i Žabljak 0,19 miliona eura. Vama su podaci dostavljeni, ne znam da li ste već dobili u pisanoj formi. Mi smo vam

prosljedili tokom dana, jutros smo prosljedili sve odgovore na poslanička pitanja, vjerovatno je u toku administrativno prosleđivanje.

Ovaj dug podrazumijeva domaći i ino dug i ukupno, kao što sam maloprije rekla, iznosi 166,94 miliona eura. Ukupne neizmirene obaveze lokalnih samouprava na dan 31.03.2015. godine iznosile su 106,57 miliona eura i to: za Andrijevicu 0,06 miliona eura, Bar 11,34 miliona eura, Berane 10,47 miliona eura, Bijelo Polje 4,47 miliona eura, Budva 28,72 miliona eura, Danilovgrad 3,26 miliona eura, Herceg Novi 0,86 miliona eura, Kolašin 4,79 miliona eura, Kotor 0,47 miliona eura, Mojkovac 0,39 miliona eura, Nikšić 14,53 miliona eura, Plav 3,001 milion eura, Plužine 0,01 milion eura, Pljevlja 3,84 miliona eura, Tivat 0,01 milion eura, Ulcinj 9,46 miliona eura, Cetinje 10,20 miliona eura, Žabljak 0,21 milion eura i Šavnik 0,45 miliona eura.

Vlada Crne Gore, odgovaram po vašim pitanjima kako ste ih po redosledu složili, dala je prethodnu saglasnost da refinansiranje postojećeg duga po osnovu kreditnih obaveza opštini Herceg Novi za kredit u iznosu od 0,6 miliona eura. Takođe, saglasnost za refinansiranje dugova, isplatu otpremnina data je i Opštini Nikšić na iznos od 5,5 miliona eura koji uključuje 4,5 miliona eura za refinansiranje postojećih kredita kod domaćih banaka i jedan milion eura za otpremnine radnicima.

Što se tiče opština koje kasne sa isplatom zarada, to su, navešću opštinu i mjesec za koji je isplaćena poslednja zarada.

Bar za maj 2015. godine, Berane decembar 2014. godine, Bijelo Polje decembar 2014. godine, Budva maj 2015. godine, Cetinje decembar 2014. godine, Danilovgrad maj 2015. godine, Herceg Novi maj 2015. godine, Kolašin maj 2014. godine, Mojkovac maj 2015. godine, Plav februar 2015. godine i Ulcinj februar 2015. godine.

Što se tiče Vašeg pitanja vezano za Opštinu Kolašin i revitalizaciju stanja u toj opštini Ministarstvo finansija u saradnji sa predstavnicima ove opštine preduzimaju aktivnosti na iznalaženju najefikasnijeg modela za rješavanje finansijskih problema ove opštine uzrokovanih nagomilanim dugovima i obavezama iz prethodnog perioda.

Ja bih ovdje željela i da podsjetim na još jedan segment koji možda i nije bio direktno prepoznat u Vašem pitanju, a to je, da je 19. februara 2015. godine, Vlada Crne Gore odobrila reprogram poreskog duga opština po osnovu poreza i doprinosa na zaradu zaposlenih sa utvrđenim stanjem na dan 31.12.2014. godine u ukupnom iznosu od 89,07 miliona eura. Od ovog iznosa 84,45 miliona eura je reprogramirano na 20 godina, počev od 1.07.2015. godine za opštine koje su korisnici Egalizacionog fonda, dok je 14,62 miliona eura koje se odnose na opštine Bar i Budva, čiji je fiskalni kapacitet viši od prosječnog reprogramiran na period od pet godina.

Ministarstvo finansija ...

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vam.

Molim Vas da privodite kraju, hvala.

Završite do kraja, jer ima dosta podataka koje je korisno da čujemo. Izvolite.

MARINA PEROVIĆ:

Hvala.

Na žalost, na žalost.

Ministarstvo finansija je potpisalo Ugovor o reprogramu poreskog duga sa 13 opština, dok je u toku zaključivanje Ugovora o reprogramu sa Budvom. Ugovorom je pored reprograma poreskog duga predviđeno da su opštine koje

potpišu Ugovor o reprogramu duga dužne da utvrde dinamiku rješavanja viška zaposlenih u opštinama lokalne samouprave, javnim službama, ustanovama, privrednim društvima i javnim preduzećima čiji je osnivač opština u skladu sa planom unutrašnje reorganizacije. Ugovorom je predviđena obaveza opština da preko svakog novog zapošljavanja prethodno obezbijede pozitivno mišljenje Ministarstva finansija. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vam na detaljnom ...

Kolega Gošović, vaš komentar.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Odgovor u pisanoj formi o postavljenim pitanjima nijesmo dobili, ali vjerovatno će on umeđuvremenu pristići. U odnosu na dati odgovor na postavljeno poslaničko pitanje kada su u pitanju, da tako kažem, potpitanja 1, 2 i 3 on je svakako sadržajan i potpun, ali uopšte ne nudi odgovor na jedno pitanje koje je sada veoma aktuelno i u svojoj suštini sa aspekta neophodnosti hitnog rješavanja i najznačajnije a to je:

Koje mjere će Ministarstvo predložiti Vladi u cilju rješavanja posebno izraženih problema u Opštini Kolašin, obezbjeđenju sredstava za isplatu zarada, refinansiranju dugova i neizmirenih obaveza opštine i deblokade računa opštine? U odnosu na ovo pitanje nijeste dali odgovor ni u kom vidu, već da se radi samo na tim pitanjima. Ali, ono što je suština svakako je da je ovaj odgovor morao da sadrži, da tako kažem, rješenje koje će Ministarstvu predložiti ... u cilju razrješavanja ovih pitanja, jer su u pitanju problemi koji ne trpe dalje odlaganje. Jednostavno očekivali smo da predložite održivo rješenje kod postojeće situacije u Opštini Kolašin koje u svojoj suštini podrazumijeva isključivo na zakonu zasnovano

rješenje koje neće biti predmet sporenja u pogledu mogućnosti rokova njihovog izvršenja, ma sa čije strane. Iz dostavljenog odgovora mi ne možemo ništa zaključiti jer toga odgovora u ovom dijelu apsolutno nema. Ne možemo vidjeti kada će biti obezbijeđena sredstva za isplatu zaostalih zarada, to će biti predlog Vlade u cilju refinansiranja dugova Opštine Kolašin, na koji način se vidi način rješavanja deblokade računa Opštine Kolašin?

Sa druge strane, u skupštinskoj proceduri nalaze se dva predloga zakona. Prvo, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne Gore za 2015. godinu podnesen od strane poslanika Aleksandra Damjanovića, kojim se predlaže da Vlada u 2015. godini izda garancije za Investicioni razvojni fond Crne Gore za obezbjeđenje sredstava radi refinansiranja dugova i neizmirenih obaveza Opštine Kolašin u visini do sedam miliona eura i drugi Predlog za izmjenu i dopunu istog zakona podnesen od strane grupe poslanika Socijaldemokratske partije kojim se predlaže da Vlada u 2015. godini izda garancije opštinama za kreditni aranžman koji bi omogućio izmirenje obaveza neizmirenih dugova, refinansiranje postojećih kreditnih obaveza i racionalizaciju uprave za Opštinu Kolašin u iznosu od sedam miliona eura, a za ostale opštine koje koriste sredstva iz Egalizacionog fonda u iznosu od 100 miliona eura. U odnosu na navedene predloge zakona Vlada nije dala mišljenje. Iz dostavljenog odgovora kojeg u suštini nema zaista ne možemo znati mišljenje Vlade i da li Vlada vidi način rješavanja ovog problema na način što će ova Skupština donijeti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu za 2015. godinu i predvidjeti izdavanje džavnih garancija u ovom iznosu do sedam miliona ...

Postaviću drugo pitanje, pa bih iskoristio ovaj dodatni minut.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite, dopunsko pitanje.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Dakle, da li Vlada vidi to kao način rješavanja problema ili ima drugi predlog na osnovu svih ovih razgovora koji su vođeni prije svega sa predstavnicima štrajkačkog odobra? Ali, pitanje ne može, teškoća problema ne trpi dalje odlaganje. Vlada bi na današnjoj sjednici morala imati i saopštiti javnosti stav, na koji način vidi rješavanje problema u Opštini Kolašin i sa aspekta isplate zarada i sa isplate refinansiranja dugova i takođe načina deblokade računa opštine i stvaranje uslova za jedan normalan rad i funkcionisanje lokalne samouprave u Opštini Kolašin. Zato moje dopunsko pitanje na koje ne vjerujem da mogu dobiti danas odgovor, mada zaista ne mogu da shvatim zbog čega se nijeste potrudili dati odgovor na ovo pitanje ne zbog nas kao poslanika, već zbog onih ljudi koji očekuju taj odgovor štrajkujući glađu u Opštini Kolašin. Prosto je nevjerovatno da ste zaobišli odogovor na ovo pitanje, ja ga ponovo postavljam kao dopunsko pitanje. Koje mjere će Minsitarstvo predložiti Vladi u skladu sa zakonom, koje obaveze imate u cilju rješavanja posebno izraženih problema u Opštini Kolašin, obezbjeđenju sredstava za isplatu zarada, refinansiranje dugova i neizmirenih obaveza opštine i deblokadu računa opštine? Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, kolega Gošoviću.

Dakle, imamo dopunsko pitanje na koje se može odgovoriti naknadno u pisanoj formi u skladu sa našim Poslovníkom, a može i odmah, ali vjerujem da se nijesu stekli uslovi za odgovor odmah, jer nije pitanje postavljeno dodatno Ministarstvu finansija, nego je dostavljeno, upućeno Vladi Crne Gore.

Evo, ostavljam gospođi Perović da procijeni da li odmah želi da odgovori ili da iskoristi poslovničku mogućnost i da u narednom periodu pošalje pisani odgovor?

MARINA PEROVIĆ:

... svojim odgovorom sad riješit taj problem, ali naravno Vlada aktivno se bavi ovim problemom ne samo sa Opštinom Kolašin, nego i sa svim opštinama i to ne sad u ovom momentu nego unazad dvije ili tri godine. U kontinuitetu su preduzimate mjere za revitalizaciju, odnosno ... stanja lokalnih samouprava i konsolidaciju javnih finansija.

Mislim, ja ovom prilikom neću pominjati sve te mjere koje je Vlada preduzela i koji su donekle i između ostalih to je bio i ovaj reprogram poreskog duga u okviru svih tih mjera i sve ostale uslovne dotacije, odnosno uslovna kofinansiranja projekata po opštinama. Ja ću vas upoznati da je Vlada Crne Gore na sjednici od 26. maja 2015. godine usvojila informaciju o stanju duga i neizmirenim obavezama lokalnih samouprava i u vezi sa tim donijela je Zaključak da se refinansiranje i dugovanje neizmirenih obaveza u opštinama koje su korisnici Egalizacionog fonda briše iz Egalizacionog fonda na način što će se opštine kao korisnik sredstava egalizacije sa Ministarstvom finansija i kreditorom potpisati Ugovor o cesiji na osnovu koga će se sredstva usmjeravati na otplatu refinansiranih obaveza i kredita. U jednom dijelu ovih aktivnosti one su u toku, ali konkretno ne i za Kolašin jer ima preveliko opterećenje.

Vlada je takođe zadužila Investicioni razvojni fond Crne Gore da obezbijedi sredstva ili garanciju u jedinicama lokalne samouprave radi obezbjeđivanja povoljnog kreditnog aranžmana za refinansiranje dugova. Međutim, mislim da i u ovom dijelu postoje određena zakonska ograničenja koja nijesu mogla doprinijeti, dovesti do konačnog rješenja.

Ja ću takođe, podsjetiti da upravo u toj komunikaciji između opštine i Ministarstva finansija i da kažem, u odnosu u cilju rješavanja što bržeg rješavanja ovog problema, Opština Kolašin je dostavila Ministarstvu zahtjev za saglasnost o zaduženju u iznosu od sedam miliona eura pri čemu nije završila pregovore sa bankama koje ne žele da odobre taj iznos bez državne garancije. Ministarstvu finansija u zahtjev za saglasnost dostavljen je elaborat za prevazilaženje finansijskih teškoća Opštine Kolašin sa planom smanjenja broja zaposlenih, uvidom u pomenuti dokument utvrđeno je da se kompletna konsolidacija finansija planira za očekivano zaduženje u iznosu od sedam miliona eura. Svakako u kontinuitetu se radu, u kontinuitetu smo, da kažem, angažovani na tim poslovima ali naravno u ovom momentu nemamo konačno rješenje, ali ne kažem da ne idemo ka tome.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se, u granicama mogućnosti. Dakle, uvažena gospođa Perović, državna sekretarka je dala svoj odgovor, vjerujem i da će poslati i pisani odgovor.

Kolega Gošoviću, da li želite komentar na odgovor?

Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Da kažem da sam u međuvremenu dobio pisani odgovor na postavljeno poslaničko pitanje, ali gospođu Perović Vi nijeste ni sada, ja shvatam da Vi ne možete dati odgovor na moje dopunsko pitanje. Ali je prosto neshvatljivo da oni zaposleni koji štrajkuju glađu danas ovdje u Parlamentu od Vas ne mogu dobiti odgovor. Koji je taj predlog koji ćete uputiti Vladi pa da vidimo, u toku dana pa da, vjerovatno će Vlada na današnjoj sjednici odlučivati o mogućnosti o tim predlozima, koji će to predložiti i na koji način Vi vidite kao nadležno

Ministarstvo koje upućuje predlog Vladi za način rješavanja ovog problema za rješavanje ovog problema. Jer znate, sa jedne strane u Skupštini se vode određene aktivnosti u vidu predloga za izmjenu i dopunu zakona, sa druge strane Vlada vodi određene aktivnosti a u svemu ispaštaju zaposleni jer taj posao do kraja nije doveden a jednostavno kao što dobro znate ne može trpjeti dalje odlaganje. Očekujemo da ćemo danas ipak od Vlade čuti konkretne stavove i zaključke o ovom pitanju. U protivnom zaista ne želim da razmišljam o negativnim posledicama krajne negativnim koje mogu nastupiti ako se ova agonija i dalje u Opštini Kolašin nastavi. Zahvaljujem se.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala i Vam.

Razumio sam da se koleginica Šćepanović javlja za proceduralnu reakciju. Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Izvinjavam se, potpredsjedniče na proceduralnoj reakciji i izvinjavam se prije svega svima vama, ali prosto sam ponukana da obzirom da se govori o Opštini Kolašin, da kažem da su radnici i slažem se u potpunosti sa kolegom Gošovićem da se situacija mora što prije rješavati, jer su radnici pogotovo od jutros u izuzetno teškom zdravstvenom stanju, a zaista moram i to da kažem da se predstavnici vlasti u Kolašinu apsolutno ne okreću na te radnike, čak od jutros imaju i prijetnje raznih vrsta...

Molim vas ne prekidajte me. Zaista želim ...

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Koleginice Šćepanović, molim Vas.

Ne, ne, samo dozvolite...

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Molim Vas, ja moram da kažem sledeće. Vlada se aktivno uključila u rješavanju problema, ne samo Opštine Kolašin nego i ostalih opština i ja se zaista nadam da će danas da se nađe rješenje za radnike pogotovo za radnike koji štrajkuju glađu i zaista se nadam da će danas makar se obezbijediti neka pomoć za te radnike da prestanu da štrajkuju glađu, a za dalje nadam se da će Vlada pomoći, ali takođe očekujem i aktivnosti lokalne vlasti na tom planu. Izvinjavam se još jednom.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Koleginice Šćepanović, moram konstatovati, uvažavajući Vaš apel koji upućujete i Vi kao i kolega Gošović kroz postavljanje svog pitanja u odnosu na brigu za zaposlene u Opštini Kolašin, moram Vam kazati da ste ipak zloupotrijebili proceduralnu reakciju. Ja Vas molim da ubuduće to ne činite i zbog toga ću dati s pravom proceduralnu reakciju po redoslijedu javljanja, kolega Damjanoviću prvo kolegi Kneževiću, pa onda Vama.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodine Simoviću optužujem Vas da ste u dogovoru sa gospođom Šćepanović namjerno prekršili Poslovnik i dozvolili ste joj da iskoristi institut poslaničkog pitanja, gdje niti je postavljala pitanje niti je davala bilo kakve odgovore brutalno izmanipuliše sa položajem zaposlenih ljudi u Opštini Kolašin, a posebno zato što ona bi bila poslednja osoba u ovoj sali koja može da govori o tome, jer je sa pozicije administratora svjesno učestvovala u dovođenju Opštine

Kolašin u ovu situaciju i da je sreće, ona ovdje danas ne bi lamentirala nad sudbinom zaposlenih u Kolašinu nego bi snosila krivičnu odgovornost.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Ja vas molim.

Znači, kolega Knežević se meni obratio, dozvolite da ja odgovorim na to pitanje.

Dakle, ušli smo u ovu polemiku zahvaljujući, ponavljam, uvažavajući vašem apelu, ali povredi Poslovnika koja je nastupila s Vaše strane.

Kolega Kneževiću, u Vašoj proceduralnoj reakciji saopštili ste niz optužbi. Prva optužba je upućena meni kao predsjedavajućem, gdje ste kazali da me optužujete da smo u dogovoru, da sam u dogovoru sa kolegicom Šćepanović dozvolio proceduralno reagovanje.

Kažite mi, kad, ko u ovome Parlamentu nije dobio pravo na proceduralnu reakciju od mene ili bilo kog predsjedavajućeg koji sjedi za ovim stolom. Uvijek je poslanik dobijao pravo na proceduralnu reakciju, tako je bilo i danas kad sam je dao kolegici Šćepanović. Dakle, Vaša prva optužba ne stoji na mjestu.

Što se tiče druge optužbe koju ste saopštili pred crnogorskom javnošću u odnosu na kolegicu Šćepanović, uvaženu kolegicu Šćepanović, dobićete od nje odgovor na kraju proceduralnih reakcija.

Kolega Damjanoviću, izvolite, sada Vi proceduralnu reakciju.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodine Simoviću, ja nijesam tražio nikakav odgovor od gospođe Šćepanović, samo sam konstatovao povredu Poslovnika i ja ne očekujem nikakav odgovor od nje. Nemam ništa protiv da ona uzme učešće vezano za situaciju u

Kolašin, ali nemojte ni da vam padne na pamet da mi ne dozvolite da nakon toga reagujem, to je pod broj jedan.

Pod broj dva, gospodine Simoviću, nemojte da zamajavamo ovdje crnogorsku javnost. Svi dobro znamo da ste Vi i šef Kluba poslanika Demokratske partije socijalista i da svaku sjednicu počevši od premijerskog sata, poslaničkih pitanja brižljivo planirate sa vašim kolegama. I nećete mi reći sad da je ovdje gospođa Šćepanović došla kao zainteresovani poslanik slučajno, jer se poteglo pitanje zaposlenih u Kolašinu, slučajno je napisala proceduralno reagovanje i Vi ste joj to slučajno dali i mi slučajno kao i crnogorska javnost treba u to da povjerujemo, malo sjutra.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Evo, ja ... na kraju sa Vama kada ste dali jedan vrednosni sud u odnosu na brižljivo planiranje svake sjednice ovoga parlamenta od strane poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista. U pravu ste, brižljivo, odgovorno i o tome uostalom sude građani Crne Gore i te potvrde kao što vidite dobijamo, a indikatori svega toga su broj mjesta koje zavređuje i zaslužuje ovaj poslanički klub.

Kolega Damjanoviću, izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Dakle, javio sam se proceduralno, imajući u vidu kontekst poslaničkog pitanja kolege Gošovića, koji je negdje u poslaničkom pitanju između ostaloga naveo da je u proceduri i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu o kojem ćemo raspravljati u ponedjeljak, je li tako, i gdje ćemo svi imati prilike da se na inicijativu Kluba poslanika SNP-a a i nekih drugih klubova izjasnimo vezano za stvaranje uslova i podršku Vladi Crne Gore da u zakonskim, na zakonskim osnovama riješe ovaj problem. Zato me malo iznenadila reakcija kolegice Šćepanović. Naime

koleginica Šćepanović je kao autentična Kolašinka bila, i članica je Odbora za zakonodavni sistem i ona je glasala protiv predloga koji sam podnio da se riješi problem u Kolašinu i sada znate kako, uvažavajući ekstremno tešku situaciju u kojoj se nalaze zaposleni u opštini koji štrajkuju zbog neprimanja plata već više od godinu i po dana. Zamislite ... ovdje je iznio optužbu, a to neću da uradim kolega Simoviću, jer je veoma da kažem, osjetljiva tema. Kada bih ja sada iznio optužbu da pojedini krugovi među štrajkačima koji pripadaju DPS-u i grupi građana, ne među štrajkačima nego oko štrajkača, dakle na čelu možda s gospođom Šćepanović, možda kažem, kada bih ja to optužio da oni podstiču legitimne procese zaposlenih koji traže svoje plate u političke svrhe i da se ne traži odgovornost u Vladi koja je dopustila nezakonito ponašanje bivše vlasti, nego se traži odgovornost u sadašnjoj aktuelnoj vlasti sa pozicija tada, vlasti koja je kršila zakone a sada opozicije DPS-a i grupe građana. Ali, ja u to neću da sumnjam, nije to tako valjada.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Kolega Damjanoviću, dakle, o tim tačkama dnevnog reda raspravljaćemo kad dođu po redosljed. Provjerio sam u međuvremenu, to je osma i deveta tačka ovoga zasijedanja.

Kolega Gošović se javio još za proceduralnu reakciju, ali moramo svi zajedno konstatovati da od prve do posljednje proceduralne reakcije na ovu temu, to nema apsolutno, izvinjavam se unaprijed gospodinu Gošoviću, nikakve veze sa proceduralnim reakcijama, ali otvorili smo takvu priču zbog prve proceduralne reakcije i kolega Gošoviću, izvolite Vi.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Veoma ću kratko.

Suština poslaničkog pitanja je bila u suštini da dobijemo odgovor na pitanje i konačno saznamo koje mjere Vlada preduzima radi rješavanja problema, veoma izraženih problema u Opštini Kolašin. To je bio cilj poslaničkog pitanja i ja sam se kroz to pitanje dobro čuvao da ne adresiram krivicu i odgovornost niti da procjenjujem, a to nije teško zaključiti sa čime se sve suočila aktuelna vlast nakon preuzimanja te vlasti u Opštini Kolašin. I suština je da oni koji danas štrajkuju glađu u Opštini Kolašin očekuju od nas da iz ove Skupštine pođu dati predlozi, da znaju danas što će biti predlog rješavanja tog problema na Vladi, da konačno ti problemi bar u nekom dijelu neisplaćenih zarada budu danas riješeni ili predložen način njihovog rješavanja, jednostavno Vlada ne može, to je u okviru njene nadležnosti da pokreće ...(Prekid)... donosi zaključke i rješava ovaj problem i to je sva suština i onaj cilj koji se želio postići postavljanjem poslaničkim pitanjem na žalost nije ostvaren, jer nemamo odgovora na to pitanje. Ali, zaista očekujem da u toku dana Vlada jasne zaključke saopšti po ovom pitanju. U protivnom ulazimo u jednu sferu dalje agonije sa svim nesagledivim posledicama koje mogu nastupiti u Opštini Kolašin. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

... sada da predložim uz saglasnost, razumio sam i kolegice Šćepanović i kolege Kneževića, po minut kolegica Šćepanović i minut kolega Knežević, izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Na samom početku sam se, kolega Kneževiću izvinula zašto sam reagovala, jer sami znate da sam uvijek u sali, da ovdje uvijek prisustvujem tako da o tome neka sude građani. Smatram da nije korektno da bez osnove i da bez dokaza iznosite niz optužbi na moj račun.

Što se tiče rješenja problema u Kolašinu, ja sam se svakako složila sa kolegom Gošovićem, ali svakako da to bude na zakonit način i da se svi radnici u Opštini Kolašin bez obzira koga su glasali, zaštite, a oni su sami medijima rekli koga su glasali, da li su glasali Demokratsku partiju socijalista ili druge partije, a aktuelna vlast ne mogu da kažem aktuelna, jer su predstavnici ove vlasti bili u svakoj od prethodnih vlasti u Opštini Kolašin. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vam.

Mislim da je ovo put upravo kada emocije svi zajedno stišavamo na ono što je realno, objektivno, ono što je zakonito.

Izvoite kolega Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Jedna ispravka, gospođo Šćepanović.

Niste se mogli izvinuti, nego izviniti. Izvinuli, ne daj Bože došlo bi do nekog iščašenja.

Vi ste optužili vlast da se ne obazire na probleme sa kojima se suočavaju zaposleni u Opštini Kolašin i da ih nije briga zbog njihovog neizdrživog i neodrživog položaja. To nije tačno. Vlast čija ste Vi bili personifikacija jer ste bili administrator, gospođo Šćepanović je zadužila Opštinu Kolašin za najmanje 10 realnih budžeta, 10 realnih budžeta. Dužni ste 400 hiljada evra struje, 400 hiljada

evra ste napravili duga i sada ovdje zloupotrebljavate situaciju u kojoj su se našli zaposleni u opštini Kolašin koja samo predstavlja logičan niz onoga što ste vi činili za vrijeme vaše vladavine u tom gradu.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vam.

Prelazimo ... Ministarstvo finansija, zamolio bih koleginicu Jonica da postavi, ustvari izvinjavam se, kolega Vučinić je sledeći po redoslijedu, a iza kolege Vučinića je koleginica Jonica.

Izvinjavam se kolegi Vučiniću, izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, gospođo Marina Perović,

Pa evo, vrlo je teško u Ministarstvu finansija jer novca uvijek fali, pogotovo onamo gdje je radnička sirotinja. Evo vidimo u Kolašinu kako se odvija drama, ali kako novca fali tako ga na pojedinim mjestima ima mnogo u velikim količinama i ovaj problem u Kolašinu je vrlo lako riješiti. Potrebno je uzeti ovo što je dobio premijerov brat Aco Đukanović na osnovu izgubljene dobiti, to 10 miliona i uputiti tamo gdje je potrebno i riješiti problem tih radnika i biće više nego što im je dovoljno da izađu iz te agonije u kojoj su.

Nego da se vratim na ovo moje poslaničko pitanje. Ja sam Vladi Crne Gore postavio sledeće pitanje:

Koje je mjere preduzela Vlada Crne Gore na suzbijanju i zakonskom sankcionisanju sve učestalije pojave ne plaćanja poreza i doprinosa za socijalno osiguranje na zarade zaposlenih od strane velikog broja poslodavaca uključujući i državu kao najvećeg poslodavca?

Koliki je ukupan dug prema najnovijim podacima prema Poreskoj upravi na osnovu duga za porez na dodatu vrijednost, poreza na nepokretnosti, poreza na dobit, koncesije i akcize kao i poreza na lična primanja i doprinosa za socijalno osiguranje zaposlenih? Da li se taj dug povećao ili smanjio u odnosu na isti period od prošle godine i koji su najveći dužnici?

Zadnji dio pitanja se odnosi na radnike Željezare koji protestuju tu ispred Vlade, bivše radnike i pitam da li će i kada Vlada, odnosno njena nadležna ministarstva riješiti problem ne plaćnih doprinosa za beneficirani radni staž za bivše radnike nekadašnjih pogona Željezare Nikšić a.d. Nikšić bez kojih oni ne mogu ostvariti njihovo zakonsko pravo za odlazak u starosnu penziju?

Evo, da dam i kratko obrazloženje ovoga pitanja.

Htio sam da postavim, znači pitanje Ministarstvu finansija, šta je uzrok ovoj pojavi? Šta možete preduzeti i da li su to loša zakonska rješenja ili su to zakoni koji se jednostavno ne poštuju od strane onih koji neće da plaćaju porez državi i da uplaćuju doprinose i porez na lična primanja zaposlenima?

Da li je uopšte moguće da se to radi u državi Crnoj Gori da jednostavno kompanije, odnosno vlasnici preduzeća neće da plaćaju taj porez? To što je formirana ta crna knjiga, crna i bijela knjiga, nemamo ... dozvolite mi da završim dvije rečenice, nemamo mnogo koristi jer oni sigurno koji su na čelu te ili u toj crnoj knjizi neće se zastidjeti niti će ih to natjerati da plate porez.

Želio bih da mi konkretno odgovorite na sva ova pitanja. Znači, jedno je pitanje iz više djelova pogotovo na ovo pitanje koje se odnosi na radnike Željezare koji su tu ispred vaše zgrade, a nadam se da ćete ih poslije ovog poslaničkog pitanja i posjetiti i reći šta možete kao Ministarstvo finansija uraditi za njih jer od vas očekuju veliku pomoć a čini mi se da ste Vi u ovom trenutku jedini koji može da riješi njihov problem. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vama.

Gospođo Perović, izvolite.

MARINA PEROVIĆ:

Poštovani poslaniče Vučiniću,

U odgovoru na dio poslaničkog pitanja koji se tiče mjera Vlade Crne Gore usmjerenih na suzbijanje pojave ne plaćanja poreza i doprinosa na zarade zaposlenih, prije svega, željela bih da podsjetim na zakonsku regulativu koja propisuje obaveze poslodavaca u pogledu isplate zarada, odnosno plaćanja poreza i doprinosa na zarade zaposlenih.

Odredbom člana 10 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica propisane obaveze obračuna, obustava i uplate poreza na lična primanja od strane poslodavca, odnosno isplatioca tih primanja. Članom 10 Zakona o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja, obračunu i naplati poreza i doprinosa propisana je obaveza podnošenja Poreskoj upravi Izvještaju o obračunatom plaćenom porezu i doprinosu na jedinstvenom obrascu.

Takođe, članom 77 Zakona o radu, propisano je da zaposleni ima pravo na odgovarajuću zaradu koja se utvrđuje u skladu sa zakonom, Kolektivnim ugovorom i Ugovorom o radu. Isti zakon u članu 88 propisuje da se zarade isplaćuju u rokovima i na način utvrđuju Kolektivnim ugovorom i Ugovorom o radu a najmanje jedanput mjesečno, te da poslodavac koji na dan dospelosti nije mogao da isplati zaradu ili je ne isplati u cjelini dužan je da do kraja mjeseca u kojem je dospjela isplata zarade zaposlenom uruči obračun zarade koju je bio dužan da isplati a koji ima snagu vjerodostojne isprave. Imajući u vidu navedene norme proizilazi da poslodavac koji objektivno nema mogućnost da isplatu zarade izvrši jedanput mjesečno, nije u obavezi ni da podnese poreskom organu Izvještaj

o obračunatim zaradama za određeni mjesec. U takvim situacijama poreski organ ne može imati saznanja na osnovu sopstvene evidencije, da li je došlo do isplate zarade zaposlenima bez plaćanja poreza i doprinosa ili poslodavac iz objektivnih razloga kasni sa isplatom zarada. Takve činjenice jedino je znajući da su ograničene mogućnosti, je moguće odrediti putem inspekcijskog nadzora te su brojni poslodavci, znajući da su ograničene mogućnosti da se pokrene veliki broj postupaka inspekcijskog nadzora, pribjegli isplati zarada bez plaćanja poreza i doprinosa.

Poslodavci koji su na takav način vršili isplatu zarada uglavnom nijesu ni obavještavali Poresku upravu o isplatama, a faktički su bili obavezni, jer je samom isplatom neto zarada zaposlenima nastala obaveza za plaćanje poreza i doprinosa na zarade, kao i za podnošenje izvještaja. Iz ovih razloga je pokrenut veliki broj postupaka inspekcijskog nadzora sa ciljem da se utvrde obaveze poslodavaca u slučajevima kada su isplaćene neto zarade bez plaćanja poreza i doprinosa. Na ovaj način poreske obaveze su utvrđivane za duže periode, za više mjeseci i godina što je dovelo do uvećanja evidentiranog poreskog duga, ali su takve mjere dovele i do uvođenja veće poreske discipline i stvorile mogućnost za sprovođenje postupaka prinudne naplate kod većeg broja poreskih obveznika.

Prema tome, operativne mjere se kontinuirano sprovode sa ciljem da se eliminiše ovakva pojava, te da se poslodavci dosledno pridržavaju propisa prilikom isplata zarada zaposlenim. Važećom zakonskom regulativom su u cilju poboljšanja poreske discipline i urednog izmirivanja poreskih obaveza propisane prekršajne kazne za neuplaćivanje poreza i doprinosa od dvije do 20 hiljada eura. Imajući u vidu čestu pojavu isplata zarada bez plaćanja poreza i doprinosa, ja bih podsjetila da je nedavno Skupštini Crne Gore bio dostavljen i predlog da se takva pojava krivično sankcioniše što bi u velikoj mjeri doprinijelo njenom suzbijanju. Međutim, ovaj predlog nije dobio podršku te ostala je mogućnost da se protiv poslodavaca

primjenjuju mjere dostupne prije svega Zakon o poreskoj administraciji kao i drugim poreskim propisima.

Drugi dio pitanja koji se odnosi na visinu poreskog duga za pojedine vrste poreza, te u vezi sa tim dati su podaci iz poreske evidencije. Zbog kratkog vremena za pripremu odgovora na poslaničko pitanje u mogućnosti smo da damo podatke o evidentiranom dugu za pojedine vrste poreza, kao i da ukažemo na određene kategorije duga koje se mogu smatrati teško naplativim. S tim u vezi teško naplativim se smatra dug poreskih obveznika koji su brisani iz registra, kao i dug poreskih obveznika u stečaju. Evidentiran je dug iz kojeg se isključuje dug obveznika koji su brisani iz registra, a koji predstavlja dug obveznika "u aktivnom statusu" koji su u "aktivnom statusu" iznosi 549 miliona eura. Vi ćete u dokumentaciji, odnosno u odgovoru na vaše poslaničko pitanje dobiti i tabelarni pregled, znači svih vrsta poreza, znači po svim obveznicima i dug obveznika brisanih iz registra i kako je došlo do iznosa duga od 549 miliona eura. Ja se ne bih detaljnije na to osvrkala.

U iznos duga od 549 miliona eura uključen je i dug poreskih obveznika u stečaju koji iznosi 130 miliona eura, te ukupno evidentirani dug poreskih obveznika u aktivnom statusu iznosi 419 miliona eura ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Molim Vas, privodite kraju, isteklo je vrijeme.

MARINA PEROVIĆ:

Isteklo vrijeme ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Moramo voditi računa o vremenu.

Kolega Vučinić, izvolite, rekli ste komentar.

JANKO VUČINIĆ:

Potpredsjedniče Mustafiću, ja nijesam dobio odgovor na polovinu pitanja, tako da je odgovor bio preopširan i na ona glavna pitanja koja sam postavio ja nijesam dobio odgovore. Ali, evo da kažam i neki komentar moj na ovo izlaganje gospođe Marine Perović da to što imate neke kaznene mjere, odnosno da ste kažnjavali te poslodavce, ja ne vidim da su te kazne urodile plodom i da se smanjio taj poreski dug. U zadnje vrijeme smo imali skoro vrijeme, imali smo ispitivanja i kontrolu privatizacija i to je po pravilu prisutno neuplaćivanje, nepovezivanje radnog staža, odnosno neuplaćivanje doprinosa za socijalno osiguranje i to ne za mjesec ili dva, nego godinama. Tako da imamo izreda slučajeva da od 2009. godine nijesu uplaćivani porezi i doprinosi i imamo slučajeva i rekordnih koji iznose 12 godina, a i šta sad radi Vaše Ministarstvo, prebija dugove sa imovinom kojim su ta preduzeća privatizovana. Znači, država naplaćuje taj dug praktično sa svojom imovinom, jer ta preduzeća nijesu poštovala te privatizacione ugovore i njihova imovina nikako nije mogla biti. Ali, evo dešavaju se čudne stvari.

Takođe, juče smo imali kontrolno saslušanje. Što se tiče fabrike "Tara" iz Mojkovca i tamo od 2009. godine nijesu uplaćivani doprinosi i porezi od strane poslodavca tako da to poprma zabrinjavajuće razmjere. Evo, što se tiče nas u Demokratskom frontu, mi smo prepoznali taj problem i predlagali smo nekoliko zakonskih rješenja. Prvo rješenje je bilo izmjena Krivičnog zakonika, da onaj koji ne uplaćuje poreze i doprinose da završi u zatvor, da ima zatvorsku kaznu, međutim tu nije bilo volje parlamentarne većine pa smo predlagali Zakon o izvršenju i obezbjeđenju da ona platna lista ima težinu izvršne isprave, tako da radnik može sudski naplatiti ta njegova potraživanja i na kraju smo predložili što se tiče stečaja da većinski vlasnik odgovara svojom imovinom, odnosno da imovina većinskog

vlasnika i privatna imovina ulazi u stečajnu masu. Međutim, ni to nije bilo prihvaćeno od strane parlamentarne većine. Danas u državnim preduzećima šta se radi? Menadžment ne radi da bi napravio profitnim preduzećem, nego da bi uveo stečaj a onda da bi je Vi prodali kao imovinu očišćenu od radnika.

I evo, samo da još kažem, što se tiče naplate toga poreza Vi ste počeli od penzionera, jer prije nekoliko dana ovdje u Podgorici se bar najavilo da će početi sa prinudnom naplatom poreza na nepokretnosti, tako da, dozvolite mi dvije rečenice da završim. Počecete od penzionera čija je penzija od 100 do 200 eura da im sudskim izvršenjem uzimate polovinu te penzije. Neshvatljivo šta se radi u Crnoj Gori, na jednoj strani se bratu premijera dodjeljuje 10 miliona eura, a ovamo od sirotinje uzimate polovinu penzije da bi im naplatili porez na te barake i nužne smještaje koje imaju. To je naša stvarnost i naša zbilja. Sada, želim dopunsko pitanje da postavim. Da postavim ako mogu?

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Kolega Vučinić, a dopunsko pitanje.

Možete, naravno, izvolite, shodno Poslovniku.

JANKO VUČINIĆ:

Nijeste mi odgovorili što se tiče bivših radnika Željezare. Ti bivši radnici Željezare ne mogu da ostvare penziju iz razloga što im nije uplaćen doprinos na njihov beneficirani radni staž. Kad je rješavan problem 2011. godine u Željezari potpisali smo Protokol kao Sindikat, i ja sam bio jedan od potpisnika tog Protokola i jedna odredba glasi, da garantuje se da će radnicima ukoliko socijalni program napuste Željezaru ... Tehno stil, biti povezan radni staž do dana prekida radnog odnosa kako bi mogli ostvariti prava kojem pripadaju po osnovu dužine staža. Ni

do dan danas to nije urađeno i zbog toga njih 70 radnika koji protestuju tu ispred Vaše zgrade ne mogu da ostvare svoje zakonsko pravo na odlazak u penziju. Mislim da vaše Ministarstvo to može da uradi. Ne radi se o nekoj velikoj cifri i mislim da se radi o ... 200 hiljada eura koje je potrebno uplatiti za taj beneficirani radni staž i da bi prekinuli tu agoniju tih radnika i da bi mogli ostvariti svoje zakonsko pravo da odu u starosnu penziju.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li da odgovorite na dopunsko pitanje?

Izvolite.

MARINA PEROVIĆ:

Pa evo, što se tiče mjera, ja sam nabrojala neke od mjera koje se preduzimaju u cilju ispunjenja ovog prethodnog pitanja koje ste postavili. Što se tiče naplate poreza na nepokretnosti, naplata kontrole i utvrđivanje tog poreza nije u nadležnosti Ministarstva finansija, odnosno Vlade Crne Gore, već je u nadležnosti jedinice lokalne samouprave i one u potpunosti sprovode tu proceduru i aktivnosti. Naravno one u granicama dozvoljenim zakonom, odnosno na osnovu mehanizama predviđenih zakonom mogu da kreiraju svoju politiku, odnosno način kako će da se odrede prema naplati tog duga, tako da ne možemo odgovoriti na to pitanje.

A što se tiče radnika problema o uplati doprinosa za beneficirani radni staž za bivše radnike nekadašnjih pogona Željezare Nikšić u stečaju, ja evo mogu da kažem da sam ih ja primila tri puta možda u poslednjih dvije nedelje i da smo dosta razgovarali o tim problemima. Potpuno smo shvatili o čemu se radi, nalaze se u teškoj situaciji, niko nije voljan u ovoj situaciji i na ovakvoj temperaturi da

štrajkuje i da izlaže sebe takvoj težini. Međutim, u nekoj dokumentaciji i u nekom zajedničkom razgovoru utvrđeno je da taj zaključak, naravno to je bilo u komunikaciji između dva ministarstva tako da ministarstvo nije ni bilo to koje je bilo prioritarno odgovorno za realizaciju svega toga. Naravno, jedan od zaključaka koji je podrazumijevao realizaciju milion i dvjesta i nešto hiljada eura za povezivanje retroaktivnog staža, on je realizovan i u skladu sa tim spiskovima koji je dostavljen dotadašnjeg stečajnog upravnika Željezere. Međutim, mi u ovom momentu nijesmo našli način, odnosno čak ni ovlašćenje da je Ministarstvo finansija u ovom momentu da kažem, to koje bi trebalo da inicira rješenje tog problema, a naravno da ćemo saradivati i da ćemo preduzeti sve da se i taj problem riješi.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem. Koleginica će postaviti sledeća dva pitanja. Izvolite. Prvo jedno, pa drugo. Naravno.

SNEŽANA JONICA:

Hvala, potpredsjedniče, poštovani građani,

Ministru finansija postavila sam sledeće poslaničko pitanje:

Za koliko je nepokretnosti, to jest preciznije objekata u Crnoj Gori izvršen običun površina za posebne delove objekata rasta i drugo u skladu sa JUS UC2 102.002, a prema dopisu Uprave za nekretnine područnim jedinicama poslatno 31.jula 2008.godine o njegovoj primjeni, a koliko po propisu koji je primjenjivan prije tog propisa. Takođe, tražim da mi dostavite tabularni pregled svih zahtjeva ovjeru elaborata za uknjižbu nepokretnosti koji su podnijele geoteske organizacije od 1.januara 2014.godine, do dana postavljanja ovog pitanja sa podacima o datumu podnošenja zahtjeva, naziva geodetske organizacije koja je podnijela

zahtjev i datumu donošenja odluke po ovom zahtjevu, to jest datuma izvršenja ovjere. Takođe, tražim da mi dostavite važeći prethodni cjenovnik geodetskih usluga koji je donijela Vlada Crne Gore.

Odgovor sam tražila i u pisanoj formi. Razlog za postavljanje ovog pitanja je činjenica da smo u zadnjih dva mjeseca u više navrata, kako kroz poslanička pitanja tako i kroz raspravu o izmjenama Zakona o državnom premjeru i katastru otvorili priču o nizu problema s kojima se suočavaju građani Crne Gore u načinu funkcionisanja Uprave za nekretnine. Da ponovim još jednom, pa možda će neki od medija koji vole jake riječi ali kada je u pitanju katastar nekako izbjegavaju u ovom slučaju da ponove ovo što govorim, a došli do toga da kažu da je riječ katastar sinonim za riječ korupcija u Crnoj Gori, a da je s druge strane katastar noćna mora za običnog i poštenog građanina.

Razlog za postavljanje ovog pitanja u prvom dijelu tiče se činjenice da pojasnim da se radi o standardu JUS, dakle 2.002 kojim je propisano od 2008.godine da se terase na nepokretnosti, na objektima obračunavaju sa 100% površine, a da je do tada do 2008.godine važio standard po osnovu kojeg se površina terasta obračunavala i upisivala sa 25%, 50% ili 75% zavisno od toga sa koliko je strana tarasa otvorena, a sa koliko zatvorena.

Imajući u vidu da iz toga proizilazi da postoji jedan broj objekata u Crnoj Gori koji imaju manju površinu i drugi koji imaju veću površinu zato što su na njih primijenjeni različiti standardi, a da nijesam prepoznala da je jasno definisano kako će se jednako na sve primijeniti ovaj propis i imajući u vidu da imam saznanje da takvu mogućnost odedeni službenici Uprave za nekretnine koriste da "čine" uslugu ljudima tumačeći da oni ne bi trebali sada da im obračunaju 100% terasu, ali mogu pod određenim uslovima i okolnostima. Tema je za razmišljanje i ministarstva i Uprave za nekretnine da definišemo kako će svi imati primijenjen obračun površine za svoje objekte.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, odgovor.

MARINA PEROVIĆ:

Poštovana poslanice Jonica,

Žao mi je što u ovom momentu nemamo podatke koje ste tražili, a nadam se da će oni biti dostavljeni do kraja ovog dana ili sutra ujutro, a mi smo ih još prije neki dan, odmah čim smo dobili vaše pitanje mi smo ih prosljedili Upravi za nekretnine Crne Gore, koja je u posjedu traženih podataka i isti ćemo vam dostaviti u pisanoj formi. Ja mislim ili su vam već dostavljeni, ili sutra, jer bili su pred kraj pripreme kada sam ja kretala prema Skupštini. Nijeste ih dobili do sada je li?

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li komentar kolegice? Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Želim komentar, ali naravno ne na račun Ministarstva, nego na račun onih zbog kojih mi danas nemamo odgovor na poslaničko pitanje i kao što imamo iskustvo prilikom odgovaranja na poslanička pitanja tražimo mi vrlo često sveobuhvatne odgovore i ministarstvo u principu u ovoj ili onoj mjeri koliko žele i hoće, ali dostave značajan broj podataka, jedino kada je u pitanju Uprava za nekretnine. Evo ponavljam, praksa zadnje tri ili četiri mjeseca za neka nezgodna eto, zadnje vrijeme češće moja pitanja da treba dodatno vrijeme za kojeg

Ministarstvo finansija i kod rasprave o zakonu i sada kod ovog poslaničkog pitanja nije u poziciji da odgovori u roku koji je propisan Poslovníkom. Evo da ja iskoristim ovaj komentar na ovo poslaničko pitanje da pomognemo onima u Upravi za nekretnine koji sad treba da poslože odgovore, tako da odgovore, a da se ne vidi ono zbog čega sam ja tražila da se odgovori, da ja imam rezervu iskreno gospođo Perović i neka čuje javnost prema kvalitetu odgovora koji ćete dobiti iz Uprave za nekretnine, jer mislim da onaj koji će da potpiše odgovor u ime Uprave za nekretnine ima konflikt interesa kada bude odgovarao, jer ovaj drugi dio pitanja koji se ticao rokova u kojima se u geodetskim organizacijama vrši ovjera elaborata za uknjižbu nepokretnosti se tiče možda i činjenice da postoje priče, da postoji par privilegovanih firmi u Crnoj Gori, geodetskih organizacija koje su nekako povezane nekim vezana sa aktuelnim direktorom Uprave za nekretnine i da te firme, recimo ovu ovjeru elaborata završavaju za jedan dan ili tri dana, a da smo mi nedavno zakonom propisali da je rok od 30 dana propisan kako bi sve druge firme morale da čekaju 30 dana i kako bi svi drugi bili dovedeni u poziciju da ako će završiti za jedan dan se obraćaju ovim firmama koje su nekako povezane sa direktorom Uprave za nekretnine, da preciziram gospodinom Kovačevićem, a da ovi ostali jednostavno prestanu da rade taj posao jer neće biti konkurenti. To je bilo jedno, ovo drugo.

Ponavljam, koje se tiče obračuna tarasa je nešto što je osnov za ogromne mogućnosti za korupciju kada je u pitanju rad u Katastru, to je osnov takođe za veliki broj problema, navešću jedan od primjera. Postoje ljudi koji su u fazi otkupa stana od neke državne institucije preko koje su dobili i tako dalje i terasa mu je obračunata ranije 25% površine. On je otkupio tu površinu stana sa tom površinom tarase danas mu neko iz Uprave za nekretnine kaže da, naravno ako nije podoban, ili ako nije dobro finansijski podmazao ažurnost tog službenika da je potrebno da vrši aneks ugovora sa institucijom, da dokupi drugačije obračunatu

veću površinu terase ili da ne može da proknjiži tako definisan stan. I ovo su samo neki od mnogobrojnih primjera kako se kroz određene propise i kroz selektivnu različitu primjenu katastar dovodi do nivoa institucija u državi koja je sinonim za korupciju u Crnoj Gori. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

SNEŽANA JONICA:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Moje drugo poslaničko pitanje ministru finansija glasi:

Koliko je sredstava fizičkim licima iz budžetske rezerve tokom 2012, 2013, 2014. i 2015.godine za svaki mjesec u ovim godinama pojedinačno. Koliko je fizičkih, a koliko pravnih lica dobilo sredstva iz budžetske rezerve tokom 2012, 2013, 2014. i 2015.godine za svaki mjesec pojedinačno te koliki je ukupni iznos isplaćen fizičkim, a koliki pravnim licima za navedene godine i mjesece pojedinačno. Kakva je struktura dodijeljenih sredstava u smislu svrhe isplate na primjer materijalna pomoć, pomoć za uplatu školarine, pomoć za liječenje i drugo za fizička lica. Tražim da mi dostavite spisak svih pravnih lica sa iznosima dobijenih davanja iz budžetske rezerve tokom '12,'13,'14. i '15.godine. Takođe tražim da mi po navedenim godinama i ukupno dostavite tabelarni pregled 30 pravnih lica koja su dobila najveći iznos sredstava iz budžetske rezerve sa iznosima. Naziv pravnog lica, vlasničku strukturu, svrhu dodjele novca iz budžetske rezerve i ukupni dobijeni iznos za navedenu godinu. Razlog za ostavljanje ovog pitanja je činjenica da je budžetska rezerva dio budžeta o čijem utrošku raspolažemo sa najmanjom količinom informacija i nekako se najnetransparentnije završava taj dio posla.

S druge strane činjenica da postoji Pravilnik o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve i da postoje nalazi Državne revizorske institucije da taj pravilnik nije poštovan.

Treće, da se radi, za ove godine za koje sam ja tražila podatke, o iznosu koji je negdje oko 48 miliona eura. Dakle, nije bezazlen isnos i mislim da je vrijeme i prilika da umjesto nekada ranije dostavljenih odgovora poslanicima iz Kluba poslanika SNP-a da se radi o podacima koji se iz ovog ili onog razloga, zbog zaštite ovih ili onih podataka ne mogu dostaviti. Konačno, Ministarstvo finansija opredijeli da učini javnim podatke na koji način, po kojim kriterijumima je raspodjeljivalo ovaj iznos? Ja jesam dobila prije početka, taman ovog pitanja odgovor od vas, naravno u odgovoru nedostaje onaj ključni dio koji se tiče pravnih lica, ali evo iskoristiću da nakon što vi ono što su najvažniji podaci iz ovog odgovora prokomentarišete, kažem što je moje mišljenje, vezano za način utroška budžetskih sredstava, ali možda da i iskoristim priliku da vas pitam da li je neko iz Ministarstva finansija pokrenuo odgovornost u odnosu na lica koja su odgovorna za nepravilnosti, koje je prepoznala Državna revizorska institucija prilikom raspodjele sredstava iz budžetske rezerve. Zahvaljujem se.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem se.

Izvolite, gospođo Perović.

MARINA PEROVIĆ:

Poštovana poslanice Jonica,

U vezi sa vašim pitanjem, Ministarstvo finansija pripremiло je podatke koji se odnose na potrošnju sredstava tekuće budžetske rezerve za period od 2012. do '15. godine pojedinačno po mjesecima. S tim u vezi napominjemo '12. godinu

planirano u iznosu od 20,19% eura ili 3,39% tekućeg budžeta, a isplaćeno je 18,08 miliona eura ili 89,54%. Finansiranje je vršeno shodno Zakonu o budžetu za 2012.godinu.

Za 2013.godinu sredstva tekuće budžetske rezerve su budžetom planirana u iznosu od 13,82 miliona eura od čega je utrošeno 13,72 miliona eura ili 99%. Shodno odlukama Vlade Crne Gore isplaćeno je 11,43 miliona eura ili 83,31%, dok je za realizaciju odluka Komisija za raspodjelu sredstava budžetske rezerve izdvojeno 2,29 miliona eura, odnosno 16,69%. Zakonom o budžetu za 2014.godinu za tekuću budžetsku rezervu je predviđeno 8,85 miliona eura. Ova suma je povećana odlukama Vlade Crne Gore o preusmjeravanju na iznos od 14,04 miliona eura, odnosno 2,14% tekućeg budžeta od čega je realizovano 13,53 miliona eura ili 96,39%. Najveći dio sredstava 8,25 miliona eura ili 60,98% isplaćen je za finansiranje djelatnosti državnih organa, a za pokriće troškova koji nijesu bili planirani godišnjim budžetom ili su bili planirani u nedovoljnom iznosu.

Sredstva za 2015.godinu na pozicijama tekuće budžetske rezerve planirana su u iznosu od 13,05 miliona eura. U periodu od 1.01. do 30.06. tekuće godine realizovano je 5,97 miliona eura.

Takođe, u prilogu odgovora dostavljeni su vam podaci o strukturi i namjeni sredstava tekuće budžetske rezerve koja su isplaćena za period 2012. do '15. godine, po donosiocu odluka pomoći za liječenje, pomoći za poboljšanje materijalne situacije, pomoći za školovanje, davanje pravnim licima, davanje državnim organima i ostale isplate.

Napominjem da zbog ograničenog vremena i obima podataka, kao i specifičnosti izdvajanja određenih podataka, s obzirom da se radi o fizičkim licima i na koje se odnosi zaštita podataka o ličnosti i koji su se morali izuzeti nije bilo jednostavno pripremiti ove podatke i nijesmo vam bili u mogućnosti dostaviti spisak svih pravnih lica sa iznosima dobijenih davanja iz budžeta rezerve tokom

2013. do 2015. godine kao i tabelarni pregled 30 pravnih lica koja su dobila najveći iznos sredstava iz budžetske rezerve sa ovim iznosima.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem. Želite li komentar kolegice? Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Prvo, s punom pažnjom ću sačekati da ažurirate podatke sa svih pravnih lica, naročito tu top listu prvih 30 po godinama koji su sa najvećom pažnje države dobili prostor da dobiju sredstva iz budžetske rezerve po određenim kriterijumima koji nijesu baš do kraja jasni, ali da podsjetim da smo za ove tri i po godine dali pravnim licima 5,3 miliona iz budžetske rezerve i ako postoje drugi zakonom definisani mehanizmi na osnovu kojih se po određenim pravnim licima mogu dodjeljivati sredstva, pa se postavlja pitanje zašto mi definišemo neke propise kada uvijek imamo paralelno mehanizam da se mimo onoga što je zakonom definisano, evo ovdje kroz posebne komisije i kroz posebna budžetska sredstva nekima dodjeljuju neki novci, prema tome da li su podobni ili potrebni u odgovarajućem trenutku.

Zašto pričam o podobnosti ili o potrebnosti, pa evo samo ovaj pregled koji ste dostavili o izvještaju o potrošnji sredstava iz tekuće budžetske rezerve na prvi pogled ukazuje čak i za onoga koji nije znao kad su koja od ovih godina bili izbori mogao bi odmah kada bi znao u kojem periodu prema iznosi koji je tih mjeseci definisan. Znači 2012.godine budžetska rezerva u iznosu od 18 miliona imate april, maj, jun, jul i avgust 200.000 100.000, 500.000 400.000, a onda septembar 2012.godine dva miliona i sto, oktobar dva miliona, novembar 3,4 miliona, decembar tri i po miliona nekako u vrijeme, prije za vrijeme i odmah poslije izbora parlamentarnih 2012.godine.

Pa imate 2014.godinu, kada su bili lokalni izbori u maju, pa imate upečatljivo za početak godine značajno veći iznos nego prethodne godine, jer je u januaru i februaru '12. recimo ukupno bilo 1,4 miliona, 2013.godine januar i februar je bio samo 200.000, a 2014.godine dva i po miliona su iz budžetske rezerve utrošena i preusmjerena za ta dva mjeseca, jer se Zakonom o finansiranju političkih partija to nije moglo raditi u martu i aprilu, a u maju su bili izbori. Sama tabela ukazuje na ono što su sumnje, rezerve i briga i razlozi zbog kojih insistiramo na potrebi da se što transparentnije obezbijedi kontrola trošenja budžetskih sredstava. Ono što je meni prvo što mi pada na pamet kad pogledamo ovaj način i ovu dinamiku trošenja budžetskih sredstava uz sve one nepravilnosti o kojima je govorila Državna revizorska institucija iz godine u godinu o izvještajima po svakom Završnom računu jeste da su se ova sredstva na ovaj ili onaj način koristilo za kupovinu glasova, te da je potrebno da mi ovdje nađemo mnogo jači parlamentarni mehanizam za nadzor nad trošenjem, a naročito sredstava iz budžetske rezerve i do kraja priče ne dobih odgovor da li je nekada neko snosio odgovornost zbog nepravilnosti koje su pravljene u trošenju sredstava iz budžetske rezerve, a koja je godinama ponavljala Državna revizorska institucija u svojim nalazima. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Poslanik Srđan Perić će postaviti sledeće pitanje. Izvolite poslaniče Periviću.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem.

Na samom početku, da kažem da mi je žao što ministar nije ovdje, ali razumijem objektivnost razloga zbog čega nije u prilici da danas bude ovdje pa ću postaviti pitanje gospođi Perović.

U skladu sa članom 178 Poslovnika Skupštine postavio sam sledeće pitanje:

Da li ste u posjedu informacije koliki su prihodi banaka od platnog prometa u poslednjih 10 godina, te koliki su prihodi u istom periodu banke ostvarile po osnovu naplate usluga održavanje računa i kartica. S tim u vezi vas pitam koje korake Ministarstvo finansija spremno da preduzme kako bi ovi troškovi makar bili prilagođeni stanju u našoj ekonomiji i ukupnom standardu građana.

U obrazloženju sam naveo: Građani, privredni subjekti na godišnjem nivou plaćaju značajan iznos za usluge platnog prometa, što pored visokih kamatnih stopa predstavlja određenu vrstu biznis barijeru.

Imajući u vidu da je Vlada odgovorna za kreiranje ukupnog ekonomskog ambijenta zanima nas šta će na ovom polju u okviru svojih nadležnosti resorno ministarstvo učiniti kako bi ukupan biznis ambijent bio poboljšán. ... i postavljám prethodno pitanje. U pripremi za ovo poslaničko pitanje mi smo se služili arhivom sajta Vlade i sa sajta Centralne banke Crne Gore. I na prvom koraku, moram da kažem da sam dobio, neposredno prije ovog poslaničkog pitanja, odgovor koji je prosljeđen iz Centralne banke Crne Gore, gdje imamo izvještaj samo za 2013. i 2014. godinu, a ne i za 2012. gdje smo mi skinuli podatke upravo sa sajta Centralne banke Crne Gore. Znači, to je primjer neažurnosti državne administracije.

A sad da pređemo na iznose. Između podataka koje smo dobili, ja sam zaista kada sam dobio prve projekcije tražio da provjerimo da li je to tačno jer su meni cifre zvučale nevjerovatno. Znači, prihodi od provizija i naknada platnog prometa i kartice uključen u elektronsko bankarsko plaćanje prema inostranstvu, održavanje računa i platnih troškova u 2014. godini je bilo 40 miliona i 600 hiljada

eura. I osnovno pitanje koje se postavlja u ovakvim situacijama jeste - zašto je ukinut, više retoričko pitanje - zašto je ukinut SDK-a? Znači, bankarska provizija u 2014. je bila 0,18%, u SDK-au je bila 0,06% pa na više, a dešavalo se da bude i 0,05%. Po tom osnovu samo jedna banka u 2014. godini ostvarila je prihod od 11 miliona eura, što će reći da smo imali približnu tarifu iz doba SDK-a imali bi pet miliona eura manjeg opterećenja za privredne subjekte i građane. Nabavka udžbenika o kojoj smo ovdje pričali u najskupljoj projekciji košta između 4 i 4,5 miliona eura.

Takođe za 2013. godinu, prema podacima sa sajta Centralne banke Crne Gore, a podaci se u potpunosti poklapaju sa podacima koje smo dobili u odgovoru, te usluge su nadprosječne 35 miliona eura, a evo Centralnu banku obavještavam da smo sa njihovog sajta dobili informaciju koju oni nisu nama mogli dostaviti ...(Prekid) 32 miliona eura. Ako uzmemo projekciju da je prosječna bankarska provizija po osnovu ove tri godine posječna je bila 0,16%, i ako znamo da je ukupan nacionalni platni promet od 2005. do 2014. godine se kreće od 10,9 milijardi do 23 milijarde eura, što će reći ukupno da je bio 208 milijardi eura, to će značiti da je platni promet koji realizuju banke koštao građane i privredne subjekte, vjerovali ili ne, 342 miliona eura. Budžet za penzije 401 milion eura, a da je recimo ovo rađeno po tarifama SDK, pošto ... projekcija, mi bismo uštedeli kompletan budžet koji se daje za obrazovanje od vrtića do univerziteta u Crnoj Gori, samo po tom osnovu, na osnovu ovog iznosa.

I ono što ću, čim ću završiti, ono što je nama jako bitno da dobijemo informaciju šta će Ministarstvo preduzeti kako bi se ova situacija mijenjala jer imamo sve elemente kartelskog udruživanja banaka kad je u pitanju određivanje tarifa za ove usluge. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, gospođo Perović.

MARINA PEROVIĆ:

Poštovani poslaniče Periću, ja bih bila strašno zadovoljna, moram vam reći, da postoji služba za društveno knjigovodstvo, ne bi imali probleme sa ovim doprinosima, barem bi to bio riješen problem.

Ja vam onda neću, vi ste faktički, u stvari reprodukovali uporedne, mi smo dobili podatke od Centralne banke, samo za dvije godine, mi smo ih dobili za 2013. i 2014. godinu, i kaže Centralna banka Crne Gore, u posjedu analitičke podatke o prihodima banaka od platnog prometa, naplate usluga održavanja računa i kartica za posljednje dvije godine, odnosno od stupanja na snagu novog kontnog plana, tj. počev od 1. januara 2013. godine i dobili smo taj spisak vidi se i pojedinačno po bankama, znači po uslugama. Vi ste rekli od prilike koliko je to prema, iz sajta ste uzeli podatke a koliko je to prema ovome što smo vam mi dostavili. Tarifa za pružanje usluga klijentima i ostvarivanje naknade po tom osnovu su tržišna kategorija i banke ih samostalno utvrđuju shodno svojim poslovnim politikama, te u tom smislu nisu predmet regulacije niti ograničenja od strane nadležnih organa.

Podsjetiću da su u Crnoj Gori do sada platne usluge mogle da pružaju samo banke i njihovi agenti. Kako bi se povećala konkurencija i dao podsticaj efikasnijem i jeftinijem pružanju platnih usluga važno je bilo da se dozvoli i da druge institucije, pored banaka, mogu pružiti platne usluge i samim tim kroz konkurentnost znači da se smanje cijene usluga među pružaocima platnih usluga.

Usvajanjem novog zakona o platnom prometu koji je u primjeni od 09.01. 2015. godine, omogućeno je otvaranje tržišta za nove pružaoce platnih usluga,

platne institucije, institucije za elektronski novac, što će rezultirati povećanjem konkurencije a ujedno bi trebalo da dovede do sniženja cijena platnih usluga koje plaćaju korisnici platnih usluga.

Pouzdanu procjenu o visini smanjenja naknade nije moguće dati. Povećanje transparentnosti i pružanje platnih usluga omogućit će korisnicima platnih usluga da usljed bolje informisanosti donose adekvatnije odluke. U cilju veće transparentnosti propisana je i obaveza pružaoca platnih usluga da u prostorijama za rad sa korisnicima platnih usluga i na svojoj internet stranici objavi tarife po kojima naplaćuju naknade za pružanje platnih usluga, i da iste dostavi Centralnoj banci koja na svojoj internet stranici objavljuje tarife svih pružaoca platnih usluga. To je jedna od mjera koja je sad uključena kroz, da kažem, zakonodavni okvir, odnosno Zakon o platnom prometu i koja bi, nadamo se, trebala da donese smanjenju platnih usluga.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li komentar, kolega Periću? Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Vi možete samo da slegnete ramenima za to što dok vi govorite o tome da mjere treba da produkuju smanjenje tih tarifa, one su ... 0,16%, 2014. 0,18%. One su privredne subjekte i građane koštale u 2013. godini 35 miliona i 600 hiljada, godinu dana kasnije čak pet miliona eura više. Znači, to su rezultati.

Ono što je ključ cijele ove priče - zašto je ukinut SDK, možda ne mora da znači ili zašto nije nađena kvalitetna alternativa tome, ako su bile neka usaglašavanja koja je trebalo da se ralizuju, zašto nije nađen institut koji bi to premostio.

Znači, ponavljam u SDK-u smo imali provizije između 0,05 i 0,06% pa na više. Novim rješenjem 0,16 do 0,18%. Dalje, u SDK-u se nije moglo uplatiti plata a da se ne plate doprinosi i porezi. Banke to ne prate za to što ne žele da imaju tu kontrolnu ulogu. Dalje, naredna stvar, zašto to ne reći, SDK je bio rasadnik kadrova, zašto to ne reći. Koliko ja znam i ministar finansija je bio u SDK.

Takođe, ono što je naredna bitna stvar, ovim rješenjem ste pospjeli nagomilavanje poreskog duga i ono što ja zaista moram da kažem da je ovo uticalo direktno na rast unutrašnjeg duga koji je po MMF-u jedan od najvećih problema naše ekonomije. Ono što je ključ u cijeloj priči, ja moram da kažem da nisam ove podatke sam spremao, spremao ih je ekonomski tim Pozitivne Crne Gore, ali ja moram da kažem da sam ja pristalica, zapravo duboko vjerujem u iskaz francuskog pisca i novinara Žana Pola Kaufmana koji je rekao da ekonomija zavisi od ekonomista, koliko i vrijeme od vremenske prognoze. Mi smo uspjeli da napravimo ovakvim okvirom, uspjeli smo da dođemo do nečega što promoviše ustvari špekulativno ponašanje na tržištu. Ne isplati se prosto raditi bilo šta konkretno i time smo stvorili jednu generaciju predatorskih ekonomista koji su otvorili vrata za buduću otimačinu koja se desila u Crnoj Gori. Jer, najlakše je bilo tako zarađivati. Pazite, ako jedna banka u godinu dana naplati 11 miliona eura od građana, lako ona onda može na riječ da daje milion, dva, tri ili pet miliona eura, a plus preko svega ovoga banke imaju prihod od kamata. Ili ono što je, nama je konkretno jako važno da imamo konkretan odgovor šta će se u tom dijelu uraditi. I ovo što smo dobili od vas su mjere koje uopšte nijesu urodile plodom do sad i ne može se tržište prepustiti nekom, bez ikakvog upliva države, jasna je uloga Centralne banke, jasna je uloga Ministarstva finansija, ali šta će se konkretno uraditi.

Kažem, na ovaj način smo produkovali generaciju ekonomista koji isključivo i samo su gradili profit na špekulativnom kapitalu, a nismo pomagali tržište. Nakon toga smo imali otimačinu državne imovine i sad trebamo da dozvolimo taj sistem.

Time završavam, to je misao Solženjicina - kada jednog Rusa naučite 100 eura da zaradi van sistema, jako teško ili gotovo nikad on neće raditi nešto potpuno u okviru legalnog sistema. Znači, potrebna je zaista konkretna akcija, jer ove cifre od 340 miliona eura za usluge platnog prometa su ne velike nego ogromne. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Poslanik Mladen Bojanić ima riječ.

MLADEN BOJANIĆ:

Samo da napuste salu ovi koji hoće da ne smetaju pa ću da nastavim. Hvala.

Moje pitanje glasi, za Ministarstvo finansija: Da li program restrukturiranja preduzeću Melgonie Primorke d.o. Bar, odobren od strane Komisije za kontrolu državne pomoći, a na osnovu kojeg je Vlada Crne Gore donijela odluku o izdavanju garancija navedenom preduzeću u iznosu od četiri miliona eura, sadrži socijalni program i spisak zaposlenih kompanije Melgonia Primorka d.o. Bar na kojoj se odnosi tako definisan socijalni program?

Drugi dio pitanja - Šta su Ministarstvo finansija i Vlada Crne Gore uradili povodom nepoštovanja obaveza Malgonie Primorke da u skladu sa zaključcima Vlade broj 03-5874 od 8. jula 2010. godine, dostavi Ministarstvu finansije sve naloge za plaćanje u vezi sa kreditom za koji je Vlada izdala garancije i da nakon uplata o tome informiše Ministarstvo finansija.

Dakle, prvo da budem ja korektan, s obzirom i da nema ministra finansija, ne znam da li ste vi bili u Vladi gospođo Perović, ali svakako da kažem ovo rješenje sada, ministar finansija nije bio tada, ali jeste predsjednik Vlade, jeste predsjednik Vlade, on je potpisao odluku o onih famoznih 181 milion eura garancije 2010. godine, a jedna od tih je bila i Melgonia Primorka, i negdje kao jedan, kažem studio slučaj ili kej stadi, koji je vrlo jasan primjer kako Vlada misli o svom novcu, odnosno o našem novcu, kako smo izgubili 181 milion kroz sistem davanja garancija kompanijama koje su sve, njih osam, svaka završile u stečaj i ni jedna od njih ne radi, a mi tih 181 milion smo platili da bi se one prestrukturirale i naravno, obezbijedile zaposlenima plate.

Ja vam se zahvaljujem što sam dobio odgovor u pisanoj formi, ali ostaviću sada, vi da kažem odgovorite to, pa da nastavimo u komentaru. Ono što je karakteristično za ovaj kredit, odnosno ovu garanciju, dakle ovo nije bila formalna garancija kako voli da ih premijer naziva, ovo je jedna безусловna garancija na prvi poziv. I 2014. godine, pošto nismo, nije Melgonia Primorka plaćala kredit za koji smo garantovali jednoj komercijalnoj banci, u dijelu četiri miliona, mi smo to platili i još 500 hiljada uz to kamate.

Čuli smo ranije, jer ja ovo treći put, čini mi se da ja ovo pitam što premijera što ministra, o ovim garancijama. Čuli smo da su svi ti poslovi dobri, zakoniti i da jednostavno da će se država naplatiti na kraju kroz stečajni postupak. Pa evo prilike da nam vi odgovorite, odnosno da prođemo kroz taj sistem, da vidimo koliko su bili dobri, koliko su bili zakoniti, i koliko ćemo da se naplatimo. Ja tvrdim da ništa od ovog nije tačno, niti su dobri, niti su zakoniti niti ćemo se išta naplatiti. Trostruku štetu imamo od svega ovoga, a evo neću imati vremena, sačekaću odgovor koji sam dobio, pa ću iskomentarisati do kraja. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Izvolite.

MARINA PEROVIĆ:

Poštovani poslaniče Bojanić,

U vezi sa vašim pitanjem ukazujem na sljedeće: Komisija za kontrolu državne pomoći, na osnovu zahtjeva ... iz juna 2009. godine program restrukturiranja Primorke Bar, ocijenila usklađenim sa Zakonom za kontrolu državne pomoći. Program restrukturiranja podrazumijevao je reprogram duga za nabavku mašina i opreme u iznosu od dva miliona 317, 308,17 eura, što je i bila mjera državne pomoći. Jedna od mjera sopstvenog učešća Melgonie Primorke Bar bila je preuzimanje obaveze prema zaposlenim po raznim osnovama u iznosu od tri miliona eura.

S obzirom da tada dostavljeni program nije u cjelosti obuhvatio sve potrebe preduzeća Primorka Bar, Ministarstvo finansija je svojim aktom od 22.03.2010. godine podnijelo izmjene i dopune programa restrukturiranja Primorke Bar kojim se zahtjevom program proširio za dodatnih četiri miliona eura u vidu garancije za kredit kod NLB banke, dok je kao jedna od kompenzatorskih mjera u skladu sa pravilima državne pomoći, za restrukturiranje bilo predviđeno otpuštanje oko 200 radnika od 296 radnika ukupno.

Program restrukturiranja Primorke Bara kao ni izmjene i dopune tog programa ne sadrže socijalni program niti spisak zaposlenih kompanija koji bi bili obuhvaćen istim. Napominjemo da je Ministarstvo finansija imalo komunikaciju sa bankom i preduzećem Melgonia u pogledu rješavanja problema kašnjenja u plaćanju duga po kreditu, međutim, kako preduzeće nije bilo u mogućnosti da izmiri dospjele obaveze, a nije došlo ni do iznalaženja adekvatnog rješenja, banka

je u konačnom poslala protestno pismo i pozvala garanciju na plaćanje, za što smo vam dokumentaciju prosljedili u prilogu naših odgovora na vaša prethodna pitanja, a ja mislim da su tamo dali i odgovor na jedno od vaših pitanja, to je ovaj akt od 6. jula 2015. godine, gdje stoji da Melgonia Primorka nije dostavila Ministarstvu finansija naloge za plaćanja niti je informisala Ministarstvo finansija o uplatama po kreditu za koji je izdata garancija.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Izvolite poslaniče Bojaniću, komentar.

MLADEN BOJANIĆ:

Dakle, sad smo čuli ono što ste mi ranije odgovorili a ja sam dalje pitao da nije postupano u skladu sa zaključcima Vlade Crne Gore, nije vam dostavljala naloge za isplatu. I vi ste mi to potvrdili da nije. Ali sam vas pitao šta ste vi uradili, kao Ministarstvo finansija po tom pitanju. Dali ste nekome garanciju četiri miliona, taj ne poštuje vaše zaključke i vi mrtvi ladni kažete - pa nisu nam odgovarali. Ali, nemamo četiri i po miliona, to je problem, nemamo četiri i po miliona, firma ne radi, radnici nisu zbrinuti, socijalni program, sad ste mi konačno dali iz trećeg odgovora da to ne sadrži socijalni program. E, ali ja volim da citiram vaša dokumenta. Sve što vas pitam pitam vas na osnovu vaših dokumenata.

Sad ću da vam pročitam saopštenje vašeg ministarstva iz 2012. godine 7.11.2012. godine, zvanično saopštenje Ministarstva finansija, pazite šta kaže prije dvije godine, tri. Sredstva kreditnog aranžmana između NLB Montenegro banke i Melgonie Primorke upotrijebljena su za investiciona ulaganja, pokretanje proizvodnje i isplatu obaveza prema radnicima pa u zagradi zaostale zarade, socijalni program i povezivanje radnog staža. Molim, hoćete li još jednom da pročitam šta kaže Ministarstvo vaše prije tri godine? Isplaćena su sredstva za

zaostale zarade, socijalni program i povezivanje radnog staža. A sad dobijam odgovor da kažete taj program ne sadrži socijalni program, a obaveze su tri miliona kompenzatorske. A onda mi dodatno kažete da niste pratili kako Melgonia Primorka izvršava uplate za četiri miliona za koje smo mi garantovali i kažete, odnosno Ministarstvo i premijer - sve je zakonito. Znae koliko ovdje ima posla, da ima ikoga da se ovim bavi, i znate i vi sami. Žao mi je što vi lično ste tu da odgovarate na ovo jer znam da vi niste lično tu, pa ni ministar finansija bio da kažem uključen, ali ovo je vlada kontinuiteta. Premijer isti, premijer je ovo potpisao 2010. godine, premijer je ovo potpisao 2010. godine. Odluka 140 miliona garancija je tada bilo, između ... premijer Đukanović, 01. aprila 2010. godine, na sjednici Vlade kojom je on predsjedavao i koju je on potpisao, donijeću vam akt, znate, pogledajte ima sve na sajtu, dakle on je bio tada premijer i kad je dao pare i potpisao i sada kad smo ih platili. Nikakve odgovornosti za ovo niko nije snosio još uvijek. Ja ću nastaviti da pitam, nastaviću da pitam, nalaziću vam da kažem neistine i netačne podatke u vašim saopštenjima, u vašem ponašanju, ne lično, Ministarstva i Vlade pa da vidimo ko će, da li će neko reagovati po ovom pitanju, da li će.

Treća stvar, samo kratko, završavam. Dobio sam takođe netačan odgovor ministra finansija po pitanju svih garancija pa i ove garancije da ćemo sve naplatiti. Izvinite gospođo Perović, jer sam ranije dobio odgovor da imamo hipoteku. Imamo li ili nemamo? Ako imamo hipoteku na ovu garanciju koju smo dali kao kontra garanciju mi smo povjerioci, ta imovina ne ide u stečajni postupak, mi se posebno naplaćujemo, a ne da sad navodno čekamo stečaj ili ne.

Takođe, otvara se pitanje, prije neki dan je objavljen oglas 4,9 miliona se prodaje imovina stečajnog dužnika Melgonia Primorka. Koja imovina? Svu hipoteku na tu imovinu ima Komercijalna banka, tamo nema ništa, šteta je na vas, nema ništa ako ćemo se držati zakona. Sve je to hipoteke i to su različiti

povjerioci koji ne idu u stečajnu masu. I o čemu mi pričamo, čemu se mi nadamo?
Naplati stečajne mase koje nema. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Riječ ima poslanik Milić koji će postaviti sljedeće pitanje. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Zahvaljujem gospodine potpredsjedniče,

Pitanje je došlo ranije nego što je došao red na vas da odgovarate na naša pitanja i za razliku od svih ministarstava ažurno odgovarate i prilika da aktiviramo malo ... Skupštine Crne Gore da vide što je sa odgovorima sa prošlih zasijedanja ministarstava koja se još uvijek nijesu udostojila da odgovore.

Drugo, pročitao sam odgovor, ali vi ćete ga sami dati.

Pitanje: Da li Vlada Crne Gore ima strategiju plana upravljanja nepokretnostima koje su u vlasništvu države? Da li postoji popis te imovine i shodno tome jedinstvena baza podataka o evidenciji nepokretnosti koje su u državnom vlasništvu? Da li isto postoji i za jedinice lokalne samouprave i za koje je sve konkretne slučajeve Vlada Crne Gore dala saglasnost u lokalnim samoupravama da mogu otuđiti svoju imovinu od 2006. godine do danas, ja postavljam poslaničko pitanje. Koliki su bili prihodi izdavanja državne imovine u zakup ili prodaje od 2006. do danas, da li postoji dug pravnih i fizičkih lica po tom osnovu i kojih su deset najvećih dužnika s pripadajućim iznosima duga?

Pročitao sam u novinama da je u Srbiji napravljena analiza, konstatovali su da imaju popisano samo 20% od ukupnih nepokretnosti, da znaju na koji način ih koriste i očekivao sam da je u Crnoj Gori bolja situacija. Kakva je vidjeću iz odgovora na ovo pitanje.

Činjenica da se iz dana u dan zadužujemo, činjenica da danas imamo dvije milijarde i 300 miliona evra depozita domicilnog stanovništva i firmi koje posluju na ovom području u bankama u Crnoj Gori i činjenica da uzimamo kredite da bismo finansirali najznačajnije projekte a da ne koristimo potencijale koje imamo, ponavljam, još u Crnoj Gori. Činjenica da bismo mogli onima koji drže te depozite da obezbijedimo značajniju stopu prinosa kada bismo aktivirali nepokretnosti koje nisu i kada bismo imali zaista popis imovine šta je u vlasništvu Crne Gore.

Naravno, uz ovo pitanje je vezano i pitanje - da li su onih 20% od prodane imovine uplaćene u Fond za restituciju jer se iz toga dijela finansiraju. Vi znate da je, pokušao sam danas da dobijem predsjednika Opoštine Ulcinj po jednom pitanju, pa ako ga budete vi dobili, recite mu da sam ga tražio jer me interesuje šta je sa završnim računom za 2014. godinu i šta je sa činjenicom, jer se tamo dotičemo upravo ove tematike o nepokretnosti, jer Ministarstvo finansija ima kontrolnu i nadzornu funkciju u toj oblasti.

U ovom dijelu koji bude ostao kasnije, baviću se malo više pitanjem koje se ovdje pokrenulo, a to je pitanje Kolašina i umjesto vas ja ću odgovoriti šta ste konkretno vi uradili, a čekam da vidim šta će Vlada Crne Gore danas da uradi po obećanju koje je dato u odnosu na radnike i građane Kolašina, a to se tiče sedam plata koje su trebali da obezbijede za radnike opštine. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Izvolite gospođu Perović.

MARINA PEROVIĆ:

Poštovani poslanče Milić,

Ministarstvo finansija ... sa svojim nadležnostima utvrđenim Zakonom o državnoj imovini u završnoj fazi pripreme Strategije plana upravljanja državnom imovinom kojom će se definisati dugoročniji i kratkoročniji ciljevi i smjernice upravljanja državnom imovinom.

Upravljanje državnom imovinom podrazumijeva iznalaženje optimalnih rješenja koja će očuvati državnu imovinu, osigurati kontrolu nad prirodnim bogatstvima, kulturnom i drugom baštinom i drugim važnim resursima u vlasništvu Crne Gore. Predmetna strategija obezbjeđuje da Uprava za imovinu na efikasniji i transparentan način upravlja državnom imovinom, kroz definisanje obaveza i prava države kao vlasnika.

Podsjećamo da je Uredbom o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini bliže propisan način vođenja evidencije pokretne i nepokretne imovine i definisane obaveze izrade programa elektronske obrade podataka za vođenje posebnih evidencija registara i jedinstvenih evidencija.

Ministarstvo finansija u saradnji sa Upravom za imovinu pripremilo je projektni zadatak za uspostavljanje sistema za evidenciju državne imovine koji će omogućiti Upravi za imovinu jedinstvenu evidenciju koji je usvojen i od strane Vlade Crne Gore. Takođe, Vlada Crne Gore usvojila je i Akcioni plan koji sadrži pregled aktivnosti koje je neophodno kontinuirano sprovoditi u cilju postavljanja jedinstvene evidencije državne imovine. U cilju realizacije navedenih aktivnosti MInistarstvo finansija u saradnji sa Upravom sprovelo otvoreni postupak javne nabavke za uspostavljanje programa jedinstvene evidencije i po tom osnovu zaključen je ugovor sa najpovoljnijim ponuđačem.

U prethodnom periodu pokrenuti su postupci pred Upravom za nekretnine, područnim jedinicama koji se odnose na razgraničavanje svojinskih ovlašćenja države i opštine, u toku su izmjene podzakonske regulative u ovoj oblasti, dok

Uprava za imovinu sprovodi edukaciju i obuke kako bi ključni i krajnji korisnici mogli da se upoznaju sa načinom unošenja podataka i funkcionisanjem ovog sistema.

Na vaše pitanje koje se odnosi na dostavljanje podataka za konkretne slučajeve za koje je Vlada Crne Gore dala saglasnost lokalnim samoupravama da mogu otuđiti svoju imovinu u periodu od 2006. godine do danas, ukazujemo da od stupanja na snagu Zakona o državnoj imovini, odnosno od marta 2009. godine, lokalne samouprave imaju obavezu da Ministarstvu finansija podnose zahtjev za davanje prethodne saglasnosti Vladi Crne Gore za otuđenje imovinskih prava na nepokretnostima u skladu sa članom 34, stav 3 pomenutog zakona. U toku je priprema traženih podataka i isti će vam biti dostavljeni nakon obrade.

U odnosu na dio vašeg pitanja koji se odnosi na prihode od izdavanja državne imovine u zakup ili prodaje imovine za period od 2006. godine do danas, po godinama, u odgovoru vam je dat tabelarni prikaz.

U dijelu pitanja koja se odnose na dug pravnih i fizičkih lica po osnovu zakupa, odnosno 10 najvećih dužnika sa pripadajućim iznosom duga, prema podacima sa kojima raspolaže Uprava za imovinu, obaveze po navedenom osnovu imaju Montenegro Nikšić - 165,572 eura, Popović Vukosava - 51 hiljadu eura, Ćapić CO Bijelo Polje - 50.827 hiljada eura, Expo komerc 49.140 hiljada eura, Point Podgorica - 47.821 hiljadu eura, Tazeks Herceg Novi - 38.314,58 eura, Vuleković Veselin Podgorica -33.000,00 eura, Zavet doo Sutomore - 32.500,00 eura, Grafički studio krug Bar -20.790,00 eura, Vukićević Srđan Bar - 18.350,00 eura.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li komentar kolega? Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Mislio sam da ćete, poštujući i prethodno kada niste davali fizička lica u odgovoru kolegici Jonici, sad nećete to čitati, ali pogriješili ste makar ove firme, ta firma je Tažeks iz Herceg Novoga, i ove druge firme vrlo interesantne koje su ostale dužne ali odmah da pređemo vrlo kratko.

Ministarstvo finansija, znači konstatuje da nema strategije nego da se radi strategija. Ministarstvo finansija konstatuje da imamo uredbu a nemamo program elektronske obrade podataka niti imamo jedinstvenu evidenciju podataka oko imovine države Crne Gore. Ministarstvo finansija konstatuje da su lokalne samouprave davale, tražile saglasnost, dobijale saglasnost, jedan dio tih saglasnosti je predmet emisije Mehanizam i nadam se daljeg postupka kod Vrhovnog državnog tužioca. Po tom osnovu su otuđene stotine miliona evra, imovine građana Crne Gore, a gdje su sredstva završila vidimo iz ovog podatka da je ukupni dug prema bankama 160 miliona evra lokalnih samouprava. Ni to mi nije dostavljeno.

Dostavljeno mi je davanje u zakup nepokretnosti, znači mi smo za 10 godina zaradili 19 miliona evra od nepokretnosti, a prodali smo nepokretnost u iznosu od 176 miliona 930 hiljada evra, to ne postoji u podacima, to sam ja sabrao dok ste vi čitali odgovor.

Dakle, od toga samo 2009. godine smo prodali nepokretnosti u iznosu od 107 miliona evra. I onda bi neko trebao da postavi pitanje, znate prodali smo 1/8 onoga što će nas koštati auto put. Gdje su pare, gdje su tih 107 miliona evra, ali nezavisno od toga svega.

Dakle, Kolašin, očekujem da danas Vlada Crne Gore, prije svega, kaže šta je konkretno napravila vezano za obećanje da će završiti ovih sedam plata, a Ministarstvo finansija je zvaničnim dopisom obavijestilo da je 22.06. 2015. godine, obavijestilo banku, ja mislim da se radi o CKB banci, jer s njom se razgovaralo

čitavo vrijeme, o spremnosti da obezbijedi sredstva iz dodatnog instrumenta za finansiranje lokalnih samouprava, ustupljeni prihodi na način kako je to predviđeno iz sredstava Egalizacionog fonda. Pregovori su u toku i očekuje se skori konačni odgovor banke, 22.06. 2015. godine. Do ovog trenutka nemate, trebalo je ovo glasanje da bude u srijedu, nije održano, održaće se u ponedjeljak, biće glasanje oko tačke 8 i tačke 9. I da bude jasno i štrajkačima koji gledaju prenos ovaj sad, da onog trenutka kad se ovdje u skupštini, a nesporna je većina koja će glasati za predlog kolege Damjanovića i SNP-a, da će od toga trenutka biti obezbijedena garancija koju je tražila banka da se riješe problemi građana u opštini Kolašin. (Prekid) ... garancija, ovdje se izvodi mnogo podataka da bude lakše Vladi da se odluči. Izvinjavam se gospodine Mustafiću, samo nekoliko podataka biće i vama interesantno.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Imate pola minuta. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Ne, malo mi je vjerujte mi. Imamo i "Obod " Cetinje, 4 miliona i 240.000 evra, Jugopetrolu u Kotoru smo dali garancije i oslobodili ih od akciza za 1.800.000,00 evra, Barskoj "Plovidbi" smo dali garanciju za nabavku teretnih brodova u iznosu do 40 miliona evra a vi dobro znate da tih 40 miliona evra dolaze za naplatu Vladi i državi Crnoj Gori i mi ćemo ih iz svoga džepa platiti tih 40 miliona evra od tih naplata. 100 miliona evra, u poslednje četiri godine je ukupni prihod Egalizacionog fonda bio opština. 25 milioan evra po opštini i molim vas, mi ćemo oko svega toga, kako se ko odnosio, šta je radio, na koji način doprinosio rješavanju ovoga problema, kao i kvalitetu dugova koji su nastali u opštini Kolašin, pa tako imamo činjenicu da su nekih 250.000 evra, došli iz EU fondova, pa je neka

advokatska kancelarija koja je bila bliska onima koji su vršili vlast u prethodnom periodu , umjesto da te plate budu upotrebljene za građane Kolašina i za radnike Kolašina , naplaćene su od te advokatske kancelarija, ali o tom potom. Meni je bitno da u ponedjeljak bude izglasano da se u u utorak može poslati garancija ovoj banci i da gradjani Kolašina konačno izađu iz ove dubioze u kojoj ih je uvela prethodna vlast. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, imali ste znatno prekoračenje ali tema je bila sigurno važna, mada nemasnevažne teme o kojoj raspravljamo u Parlamentu.

Poslanik Obrad Gojković postaviće sljedeće pitanje. Izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Gospođo Perović, postavio sam sljedeće poslaničko pitanje, a za koji sam dobio pisani odgovor. Zahvaljujem se a nijesam imao vremena da ga podobno pročitam, pa ću saslušati vaš odgovor.

Moje pitanje glasi: Kakve su namjere Vlade kada je u pitanju procedura donošenja Predloga zakona o dopuni Zakona o eksproprijaciji, jer očigledno da taj Predlog zakona ruši ustavom zagarantovana prava i nema podršku javnosti. Da li je nadležno ministarstvo upoznato sa Deklaracijom o zaštiti privatne svojine, stečenih prava slobodnog tržišta, jer pravično suđenje i otpor na pravno nasilje koje su donijele NVO podržano je kod svih primorskih gradova, kakav je stav Vlade kada je ova deklaracija u pitanju. Pitanje je fokusirano na privatnu imovinu, pošto je danas u Skupštini Crne Gore bila konferencija većeg broja nevladinih organizacija sa primorja, Matice Boke , "Tivatske akcije", "Mogula" iz Ulcinja, "Naše ognjište", udruženje građana i ogromno je interesovanje i ti ljudi i

udruženja imaju podršku iz cijele Crne Gore i iz inostranstva, čak i iz zemalja koji su članice NATO pakta i ističu vrlo značajnim jer su oni u ovim procedurama pred institucijama tih država i pokazali kako se poštuju imovinska prava u Crnoj Gori koja vidimo gdje vlast gura prema NATO integracijama. Ovo pitanje bi moglo biti mnogo šire, moglo je biti status kompletne imovine u Crnoj Gori pa se moglo proširiti na državnu imovinu, crkvenu imovinu i tako dalje. Zašto ovo govorim? Zato što je kompletna imovina u Crnoj Gori nesigurna, bilo da je ona državna, bilo da je ona crkvena, bilo da je ona privatna. Pogledajmo, dok mi ovdje raspravljamo, u Bijeloj štrajkuju radnici gdje je Vlada bila vlasnik i uništila jednu kompaniju koja je imala ogromne prihode, da ne govorim o Ugovoru o "Mamuli", da ne govorim o "Boksitima" i tako dalje. Znači, imovina države je ugrožena od same države, crkvena imovina takodje od nasilnika, od pravnog nasilja ove države, nesigurnog pravnog sistema i imamo sada i privatnu imovinu koja je ugrožena ovakvim zakonima kao što su Zakon o eksproprijaciji i Zakon o morskome dobru. Tu u stvari leži odgovor ono što je premijer često pogrešno pokušao da tumači kao otpor investicijama i tako dalje. Ne, investitor ne dolazi u ovu državu baš zbog ove pravne nesigurnosti i između nesigurnosti bilo koje imovine i državne, i crkvene, i pravne imovine. Ko će doći da investira u državu koji je solidan investitor ako država ne zna da štiti svoju imovinu kako će sutra štiti imovinu jednog solidnog investitora. Normalno i u ovoj problematiki ne može biti sreće u državi u kojoj je imovina nesigurna. Ni u jednoj porodici ne može biti sreće ako se gložu oko imovine, oko prava i tako dalje. Onda se počinju sudski procesi i tako dalje, pa tako možemo reći i za državu. Citiraću kolegu Mladena Bojanića koji je rekao jednu rečenicu a tiče se ove problematike, a to je da kada se zakoni pišu prema potrebama pojedinaca, onda potrebe pojedinaca postaju zakoni. Ovakvi zakonski projekti su ustvari proistekli iz potreba pojedinaca koji su... da im treba Buljarica, Jaz, da im treba "Mamula" i onda ... (Prekid) Znači, prema privatnim potrebama i

onda dolazimo u ovakve probelme da se kompletna crnogorska javnost, pogotovo na primorju gdje su najvažniji resursi troši energija, pokreću akcije, pišu se deklaracije koje ću poslije ovdje da pročitam, gubi se dragocjeno vrijeme, a država, privatna imovina stagnira , propada i država dolazi u ovakvo stanje javnog duga koje je preko 2 milijarde eura i koje jednostavno vodi ovu državu u beznadje. Hvala.

MARINA PEROVIĆ:

Poštovani poslaniče Gojković, nakon skupštinske rasprave na tekst Predloga zakona o dopuni Zakona o eksproprijaciji, Ministarstvo finansija je pripremilo inovirani predlog ovog zakona koji je upućen Vladi na razmatranje i usvajanje. Ovim predlogom se u potpunosti obezbjeđuje pravna i materijalna zaštita kao i sigurnost vlasnika ekspropriisane nepokretnosti dok se korisniku eksproprijacije omogućava da se zakonito uknjiži kao vlasnik ekspropriisane nepokretnosti u razumnom roku. U tom smislu bivšem vlasniku se garantuje pravo na naknadu u visini iznosa utvrđenog od strane nadležnog organa uprave u skladu sa članom 22 važećeg zakona, istovremeno se skraćuje postupak upisa prava svojine na korisnike eksproprijacije. Na ovaj način se omogućava realizacija odluke o javnom interesu i korišćenje ekspropriisane nepokretnosti u svrhe za koje je eksproprijacija izvršena.

Prilikom izrade navedenog predloga imale su se u vidu odredbe Protokola uz Konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, kojim je propisano da svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine, kao i da niko ne može biti lišen svoje imovine osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim Zakonom i opštim načelima međunarodnog prava.

Prema tome, predložena dopuna Zakona o eksproprijaciji ima za cilj da uspostavi balans između zaštite privatne svojine i zaštite javnog interesa po

pitanju eksproprijacije i da u potpunosti obezbijedi pravnu i materijalnu zaštitu i sigurnost ranijeg vlasnika eksproprisane nepokretnosti, kao i efikasnu realizaciju odluke kojom je utvrđen javni interes. Ovakav pristup omogućava ranijim vlasnicima da zaštite svoja prava, te da ostvare pravo na pravičnu naknadu, odnosno raniji vlasnik ne bi bio doveden u nepovoljniji položaj od onoga koji je imao prije eksproprijacije eksproprisanih nepokretnosti. Sa druge strane stvaraju se uslovi za brzu i potpunu realizaciju javnog interesa uz eliminisanje barijera imajući u vidu da je shodno važećim zakonskim propisima postupak od momenta proglašenja javnog interesa do upisa prava svojine na korisnike eksproprijacije dugo trajao.

Napominjemo da je Ministarstvo finansija prilikom pripreme navedenog predloga zakona imalo u vidu i mišljenja i sugestije svih zainteresovanih subjekata uključujući i Deklaraciju o zaštiti privatne svojine stečenih prava, sloboda tržišta, o pravičnom suđenju i otporu pravnom sistemu.

Ono što je možda u ovom momentu da kažem značajno jeste da je tekst Predloga zakona pripremljen, on je poslat Vladi na usaglašavanje, utvrđivanje, i možda je sad u ovom momentu, ne znamo ni prava rješenja, nemamo ni konačan taj tekst predloga, tako da mislim da je to jedno pitanje koje se javlja kao prethodno. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, direktorice.

Komentar na odgovor, uvaženi kolega Gojković.

I da vas informišem pošto niste izlazili da je malo kiše palo i da je malo oladilo, tako da barem jedna radosna vijest, ali to je loše za poljoprivredu, za maću.

Izvolite, kolega Gojkoviću.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala.

Pa evo čuli smo od predstavnika ministarstva da je dopuna Zakona o eksproprijaciji da napravi inovirani predlog zakona i ono što bi poslije svih ovih otpora javnosti i peticija, deklaracija, itd. i ono što bi čovjek na prvi pogled pomislio da, hvala bogu da se nešto, neko ima razumijevanja.

Međutim, nema u odgovoru obrazloženja. Evo o čemu se radi, da li biti srećan zbog toga? Ne. Zato što ovo ne garantuje, ovakav odgovor ne garantuje nikakvu sigurnost vlasnicima privatne imovine. Zbog čega? Nigdje u odgovoru nijeste pročitali šta je to javni interes. Da li je ostalo da je javni interes smanjenje eksproprijacije u cilju smanjenja javnog duga da se sutra oduzima zemlja ljudima na Buljarici ili u Jazu, ako bi se pravili hoteli itd. Znači to je poenta svega i mislim da javnost što je bilo vidljivo na ovim skupovima, vrlo dobro prepoznaje šta je to javni interes i to je bilo vidljivo na skupovima Matice Boke, i u Petrovcu, i u Tivtu, itd.gdje oni tačno iz Jaza ljudi kažu - ako treba za škole, fabrike, samo neka kažu daćemo, ali nećemo da damo da biznismeni prave. Prema potrebama pojedinaca se formira ovaj zakon ... godinu, dvije i onda da se to oduzima da se to daje, da se daju apartmani za tržište. Znači vrlo jasno. Ja ću dati primjer kako je javnost svjesna šta je javni interes. Evo recimo, Opština Herceg Novi eksproprialala je zemlju

za put Petijevići - Meljine, cijena kvadrata je bila bez značajna dva i po tri eura. Niko se od tih ljudi nije bunio. Znae zašto? Zato što su prepoznali javni interes. Naš narod hoće da da. U ovom slučaju ovo je skoro kriminalno djelo. Da neko naruči da mu se oslobodi lokacija, da se prema tome pravi Predlog zakona o eksproprijaciji, da se taj teren očisti, da onda prave apartmane. Isto vam je sa državnom imovinom brodogradilišta Bijela, investitori traže da se otpuste 522

radnika da padne na 100, da se opere i makne grit i tako dalje i oni će onda doći do dva tri miliona. Znači, potpuno je jasan princip kako ova Vlada funkcioniše. Isto je za Mamulu. Prvo se obeća 200 ljudi, pa onda ugovor, pa onda se angažuju boračke organizacije da daju podrške i tako dalje, da bi se očistio jednom investitoru prostor. Znači jedna ozbiljna Vlada ne bi smjela da radi, ne da ne bi smjela nego ovu su sve kriminalna djela, organizovani kriminal. Jer je očigledno, da kada je dopuna Zakona o eksproprijaciji da se radilo o smišljenom ispunjavanju želja određenih investitora, gdje su pojedinci iz Vlade Crne Gore obavezali da će očistiti taj prostor od imovinskih problema i da će im omogućiti da prave takve stvari, ne vodeći računa o svome stanovništvu.

Danas je bila ova konferencija. Ja ću vam pročitati samo dva stava koji su izraz, ustvari mišljenje javnog mnjenja sa Primorja i oni imaju podršku iz cijele Crne Gore. Vrlo kratko dva stava.

Smatrajući da nelegitimni akti institucija ne proizvode pravno dejstvo ne dovode do primjene pravnih stanja, a posebno ne dovode do prenosa svojine i drugih stečenih prava, već da ... nepravde i omalovažavanje građana, ljudi.

Vrlo kratko samo stav 2 ove deklaracije. Dokle je ovo dovelo ljude da moraju da se brane, organizuju svoju privatnu... Ovom deklaracijom osuđuje se netransparentnost donošenja planske dokumentacije o realizaciji javnih interesa koji smo već rekli šta su nemogućnost je djelotvornog učešća i uticaja građana i vlasnika, obveznika eksproprijacija i izgled donošenje planskih dokumenata, nepoštovanje civilizacijskih pravnih tekovina, zaštite privatne svojine, očuvanje životne sredine, prava na dom.

Zamislite kada ljudi u Crnoj Gori danas osnivaju naše ognjište. Ovo podsjeća po malo kao kad su Srbi bježali s Kosova. Da li mi trebamo da izgubimo naša vjekovna ognjišta, zato što treba da dođe neki investitor iz Egipta ili ne znam odakle da to radi. Prava na pravično suđenje drugih osnovnih ljudskih prava, kad

je nepoštovanje principa minimalno pričinjavanje štete u ovim postupcima. Ova deklaracija je potpisana od velikog broja ljudi i velikog broja organizacija i nastojaće da ona uđe u skupštinsku proceduru da bude usvojena u Skupštini Crne Gore. Hvala vam još jednom na odgovoru.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolega.

Kolege, prije nego što kolega Abazović uzme riječ, pregledao sam sa sekretarom koliko ima još i mislim da nije racionalno da sutra plenum radi zbog pola sata posla, rada, vremena, tako da ćemo pokušati da danas završimo sve. Možda malo i kasnije. Ja ću tokom sledećih pola sata tačno da vas obavijestim da li je slobodan ministar Šegrt i ministrica Pejanović-Đurišić. Znači, nastojaćemo uz moje žrtvovanje pošto je ovdje najteže i uz vašu toleranciju, jer je vama lakše da danas okončamo sa ovom posebnom sjednicom, eventualno, ako nešto ostane, onda ćemo možda to u ponedjeljak u 10, u 11 isto kao i sutra uraditi. Idemo sa kolegom Abazovićem. Izvolite kolega.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče Raduloviću.

Poštovane kolegice i kolege, poštovana gospođo Perović, poštovani građani Crne Gore,

Moje pitanje nije atraktivno kao pitanja kolega, naročito dva zanimljiva smo imali kolega Bojanića i kolega Obrada Gojkovića, ali u svakom slučaju mislim da će se nastaviti ova praksa pokazuje kako Ministarstvo finansija zapravo radi, s obzirom da smo već dobili odgovore na što smo vam svakako zahvalni.

Pitanje je glasilo ovako:

Šta ste kao ministarstvo preduzeli da prvostepeni organ koji je pod vašom ingerencijom regionalna Komisija za restituciju potupi po rješenju drugostepenog organa u slučaju vezanom za zemljište na kojem treba da se izgradi budući akva park u Ulcinju? Zašto Ministarstvo finansija toleriše da komisija u ovom slučaju odugovlačenjem i očiglednom opstrukcijom krši sve rokove predviđene zakonom, kao i ignoriše pravosnažne presude sudova Crne Gore, Osnovnog i Višeg suda? Ja sam dobio odgovor i komentarišaću ga nakon što ga vi zvanično pročitate da ne bi bilo neke zablude, ali zaista sam ponovio pitanje od prije dva mjeseca, sa željom da napravim neki, kakav takav građanski pritisak da oni organi koji su pod vašom ingerencijom samo postupe u skladu sa zakonom. Ništa više od toga. Niko ne prejudicira kakvo rješenje treba da donese taj prvostepeni organ, ali se traži da se izjasni na osnovu onoga što je vaše ministarstvo i još u februaru dostavilo, odnosno oborilo rješenje prvostepenog organa. Zašto se to ne dešava? Vi ćete sada pročitati argumente koji su neprihvatljivi meni lično, neprihvatljivi su i logici, a ja ću ih nakon vašeg odgovora zaista iznijeti i poslanicima i crnogorskoj javnosti, pa neka svako sudi kako zaista radi vaša institucija. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala vam.

Direktorice Perović, izvolite.

MARINA PEROVIĆ:

Poštovani poslaniče Abazović,

Prema podacima dobijenih od Regionalne komisije za povraćaj i obeštećenje Bar, iste postupajući po rješenju komisije za žalbe, u postupku za povraćaj imovinskih prava ili obeštećenja od 20.02.2015.godine i na zahtjev

punomoćnika podnosioca zahtjeva naložila Upravi za nekretnine Područnoj jedinici Ulcinj da izvrši upis zabilježbe restitucije.

Dana 6.05.2015.godine vještaku geodetske struke gospodinu Dautu Bejtoviću, od strane Regionalne komisije dostavljeno je drugostepeno rješenje radi izjašnjenja na navode koji se odnose na nepravilno izvršenu identifikaciju zemljišta koja je predmet povraćaja te istom naloženo da dostavi odgovor, što do danas ni pored nekoliko urgencija od 27.05.2015.godine i 10.07.2015.godine vještak nije učinio.

Imajući u vidu važeća zakonska rješenja, Regionalna komisija nema mehanizme za sankcionisanje rada vještaka, a sa druge strane ukoliko se odredi novi vještak kao mjera, to bi svakako zahtijevalo izradu novog nalaza, kako vještaka građevinske tako i vještaka finansijske struke. U tom slučaju, naravno bi se prolongirali rokovi za rješavanje, a u krajnjem izazvalo i nove odnosno povećane troškove za stranku.

Komisija za povraćaj i obeštećenje Bar u granicama svojih nadležnosti preduzeće i preduzima sve neophodne i zakonom predviđene radnje u ovom postupku kako bi isti bio okončan u što je moguće kraćem roku. Ja se nadam da će ovaj zakon o upravnom postupku skratiti još više ove rokove. Još se primjenjuje stari zakon o upravnom postupku.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Rokovi su probijeni i vi ste toga svjesni i po ovom važećem Zakonu o upravnom postupku. I što sad? To je ono isto pitanje koje su i kolege postavile. Što sad? Sad ćemo da slegnemo ramenima. Vještak nije dao novi nalaz, pojeo vuk

magarca, ako ga da, dobro, a ako ne čekaćemo još šest mjeseci, još godinu dana i vi se zalažete da stvorimo ambijent za investiranje u Crnoj Gori.

Ja ću vas podsjetiti na sledeće direktorice Perović. Imate dvije presude Osnovnog i Višeg suda, sa nalazima vještaka, sa već nalazima vještaka i imate vaše rješenje ministarstva kao drugog stepena koje obavlja prvostepeno i mi zbog prvostepenog organa za kojeg ja tvrdim da pravi opstrukciju, da li ima tu kriminalnih radnji? Da li ima korupcije? Ja ne znam, ne mogu da tvrdim, ali mi sve na to miriše, a s druge strane čim sam pročitao vaš odgovor konsultovao sam se sa pravnicima, jer ne znaju materiju toliko dobro, čak i u ovakvim situacijama imate mehanizme. Može da se kazni vještak koji ne izvršava svoje obaveze, jer kako bi drugačije moglo da se postupa, ako ne bi postojao neki sistem kazni, pa ako neko ne želi da dostavi nov nalaz, ili nema vremena, ili ima puno posla, može da se kazni, može da se angažuje neko drugi. Vi ste probili sve rokove. Žao mi je.

Podsjetio sam i ministra finansija. Ja ću opet da insistiram na ovome, ali nemojte više. Prošli put ste pokušali prebaciti odgovornost na taj prvostepeni organ, na izvjesnog gospodina Zorana Radojičića, koji je tamo rukovodilac, director, ne znam kako se to naziva, ali više toga nema. Nakon ovog vašeg odgovora, toga više nema. Vi kao ministarstvo nijeste u mogućnosti ili nemate želju ili nemate sposobnost. Ja samo mislim da nemate dobru volju i nemate želju da sankcionišete one koji ne rade po zakonu. Da sankcionišete svoje službenike koji ne rade po zakonu. I što ćemo mi sad gospođu Perović? Sačekaćemo. Slegnućemo ramenima. Reći ćemo, pa ako se naplatimo za garancije naplatimo, a ako se ne naplatimo da smo živi i zdravi i ovaj ako da izvještaj daće izvještaj, ako ne da neka gradi negdje drugo ili neka ide iz Crne Gore, nije rečeno da investira kod nas. Nije zaista lijep odnos. Žao mi je, samo potvrđujete ovim odgovorom, nijeste vjerovatno bili u mogućnosti ništa drugo ni da kažete da ne poštujete

zakonske rokove i što je najvažnije ne poštujete pravosnažne presude crnogorskih sudova. Zahaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama kolega Abazović, pitanja koja su bila upućena Ministarstvu finansija. Zahvaljujem se sekretarki Perović na prisustvu i saradji.

Prelazimo na pitanja koja su upućena Ministarstvu unutrašnjih poslova. Ministar Konjević? Ili ima problema ili puši, znači postoji neka zavisnost, ili slabost. Da budemo strpljivi zbog poslanika. Daću pauzu od 30 sekundi.

Kolege, nastavljamo sa radom. Ministar Konjević je prisutan.

Prvo pitanje mu je postavio kolega Bulatović. Izvolite, kolega.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Zahvaljujem se i nakon 27.septembra nadam se da ćete imati neke značajnije funkcije u našoj državi.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Budite konkretni. Ja se nadam prvoj funkciji, gospodine Bulatoviću, ako me provocirate pozitivno. Nema odgovora.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Biće sasvim sigurno neko unapređenje u interesu građana Crne Gore i Crne Gore u cjelini vi to zaslužujete i svojim demokratskim kapacitetom, idejama i svime što je neophodno u ovom trenutku u Crnoj Gori.

Gospodine ministre unutrašnjih poslova, dobar dan, dobro došli u Skupštinu Crne Gore,

Ja sam vama postavio jedno pitanje. Pročitaću ga. Odmah moram da vam kažem pošto poslanici Demokratskog fronta bojkotuju Odbor za odbranu i bezbjednost iz poznatih razloga, nijesmo neka od ovih pitanja bili u prilici da vama postavimo na sjednicama odbora. Da smo bili u prilici da postavimo ja ne bih se bavio sa poslaničkim pitanjem, a nijesam ni siguran da je to u izvještaju dato na ovaj način.

Pitanje glasi:

Od kada ste vi izabrani za ministra unutrašnjih poslova, a Slavko Stojanović, prvo za vršioca dužnosti, a potom za direktora Uprave policije koliko je bilo ubistava u Crnoj Gori a od toga broja koliko ih je nerasvijetljenih i koja su to?

U okviru odgovora molim vas, ako je moguće da odgovorite koja su ubistva sa elementima kriminalno mafijaškog obračuna, kao i koliko je bilo napada i pokušaja ubistava koja su nerasvijetljena ne samo na pripadnike podzemlja, već i na ugledne članove društva, kao što su istaknuti sportisti, ugledni profesori Univerziteta i drugi. I da navedete te slučajeve.

U okviru pitanja, očekujem i vašu ocjenu o bezbjednosnoj situaciji na osnovu toga, a posebno lične sigurnosti građana, kao i da li je u Upravi policije bilo smjena zbog neefikasnosti u rješavanju ovih slučajeva i da posebno date ocjenu da li direktor Uprave policije ima odgovornost s tim u vezi, odnosno da li uživa vašu punu i bezrezervnu podršku i dalje?

U vezi ovog pitanja nezaobilazno je da poslije jasnog stava Komisija za praćenje istraga napada na novinare da direktora Uprave policije i vršioca dužnosti i direktora AMB-a treba smijeniti zbog opstrukcije u radu ove komisije, s tim u vezi pitanje zašto iz vašeg resora postoji opstrukcija prema ovoj komisiji i šta ste preduzeli da se to spriječi?

Da podsjetim. Rekli su da Uprava policije nije dala ni jedan relevantni tajni ni drugi podatak za njen rad.

Gospodine ministre, Evropska komisija sigurno cijeni činjenicu da u Crnoj Gori ima mnogo mafijaških obračuna, ubistava, da je nesigurnost novinara, odnosno da postoji opstrukcija nadležnih organa, institucija u radu ove komisije koja treba da utvrdi brojne napade na novinare koji su se desili u prošlosti i u skorije vrijeme. Ja mislim, pošto ste vi zagovornik NATO-a da su to ustvari pitanja koja koče uz vladavinu prava vaš put ka NATO-u koji se sasvim sigurno neće desiti tokom ove godine uprkos podacima koji su takvi kakvi su nijesu sasvim sigurno tačni da raste podrška javnog mnjenja učlanjenja u NATO. To nije tačno, kao što nije ni tačno da je veći broj onih koji podržavaju NATO, nego onih koji su protiv učlanjenja u NATO. Ali, što ćemo, moguće je da pravite kampanju svake vrste, pa i da date podatke ovakvi koji odgovaraju samo šefu režima a na žalost i koaliciji kojoj vi u ovom trenutku, pretpostavljam i dalje pripadate.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala vam.

Izvolite ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Prosto negdje ne mogu da se ne sjetim jednog pionirskog poduhvata koji je gospodin Bulatović imao 2005.godine u crnogorskom parlamentu, kao lider najjače opozicione partije, Socijalističke narodne partije kada je u jednoj deklaraciji ili rezoluciji, mislim da će me kolega Bulatović popraviti, vezano za sam naziv imao zajednički sa ostalim poslaničkim klubovima taj pionirski poduhvat, afirmacija atlantskih integracija u Crnoj Gori i tada je, rekao bih ne tako davne 2005.godine i on dao jedan dio doprinosa atlantskim integracijama politike Crne Gore od koje je u narednom periodu odustao u određenom kontekstu.

Sama činjenica da postavlja pitanja vezano za oblast vladavine prava smatrajući to, i slažem se sa tim, kao jednog od važnog preduslova za dobijanje poziva za NATO. Očigledno još taj politički refleks iz 2005.godine ga negdje drži da potpomogne barem na indirektan način dobijanja poziva Crne Gore u NATO, koji se očekuje krajem ove godine, bez obzira na procjenu gospodina Bulatovića, jer mislim da su od tih procjena značajnije, uz dužno poštovanje, ono što smo svih ovih mjeseci imali priliku da čujemo posebno od, recimo britanskog premijera ili od generalnog sekretara NATO-a, a propo reformi u Crnoj Gori i onoga što je oživljavanje vezano za poziv.

U periodu od januara 2013.godine do 1.jula 2015.godine na teritoriji Crne Gore izvršeno je 35 krivičnih djela ubistava od čega je rasvijetljeno 27. U 2013.godini 80% je rasvijetljenih tih krivičnih djela, a u 2014.godini, takođe procenat rasvijetljenosti je 80%. Za ubistva koja su ostala nerasvijetljena, izuzimajući ubistvo Milorada Tamburića u Tivtu na osnovu saznanja kojima raspolaže Uprava policije može se konstatovati sledeće - da je kod izvršenja ovih krivičnih djela učestvovao veći broj lica, da je izvršenje planirano i pripremano sa prisutnim inostranim elementom i obezbijeđenom logistikom prije, u vrijeme i nakon izvršenja djela. Ova ubistva su kako se sumnja posledica sukoba određenih grupa koje dominantno van teritorije Crne Gore obavljaju svoje kriminalne aktivnosti i stvaraju logistiku za izvršenje svojih krivičnih djela.

Da su ove sumnje policije, rekao bih, više nego osnovane dokazuju dvije činjenice. Jedna je da smo u julu 2013.godine lišili slobode lice koje je pripremalo izvršenje teškog krivičnog djela ubistva, a da smo samo prije mjesec ili mjesec i po na prostoru između Budve i Kotora lišili slobode dva lica koja su takođe pripremala izvršenje teškog krivičnog djela na području Opštine Budva.

Što se tiče drugog dijela vašeg pitanja koje se tiče napada na, kako ste vi definisali, ugledne članove društva, kao što su sportisti, profesori i slično može se

konstatovati da je u navedenom periodu koji sam prethodno naveo registrovan mali broj nerasvijetljenih slučajeva gdje su žrtve izvršenih krivičnih djela iz oblasti krvnih delikata bili ugledni članovi društva. Podsjetiću vas, da je ostalo nerasvijetljeno pokušaj ubistva na bivšeg direktora jedne od uprava u Crnoj Gori, kao i napada vatrenim oružjem na uglednog sportistu ih Podgorice i u prethodna dva mjeseca desio se još uvijek nerasvijetljeni napad vatrenim oružjem na jednog profesora crnogorskog univerziteta.

Vezano za vjerovatno različitu ocjenu koju ja i gospodin Bulatović možemo imati, same ocjene bezbjednosne situacije, mislim da je validnije i od mog i od njegovog stava šta misle građani Crne Gore tim povodom. Mislim da ste juče imali priliku da putem sredstava javnog informisanja, ne znam da li ste boravili zajedno sa predstavnicima Ministarstva unutrašnjih poslova boravili na prezentaciji koja se ticala između ostalog i povjerenja u rad, ne samo crnogorske policije, nego jednog zajedničkog istraživanja koji je rađen u svim zemljama regiona. U odnosu na sve institucije u Crnoj Gori policija, posle obrazovanja, ima ubjedljivo najveće povjerenje građana Crne Gore, da je istraživanje koje je radio Institut kao Alternativa se poklapa i sa istraživanjem koje već dvije godine radi Ministarstvo unutrašnjih poslova. Nešto manje od 70% građana izražava generalno povjerenje u rad crnogorske policije.

Vezano za treći dio vašeg pitanja koji se odnosi na kadrovske promjene koje su posledica jednog dijela neefikasnosti u radu Uprave policije, ja ću vas podsjetiti da je direktor policije u čijoj je to nadležnosti u proteklih dvije godine izvršio više kadrovskih promjena u tom kontekstu koje su se dešavale u prethodnom periodu kojih će sigurno biti i u narednom periodu, jer se privodi kraju analiza rada radnih rezultata i funkcionisanja svih centara i odjeljenja bezbjednosti i shodno tome biće sagledana i potreba za daljim kadrovskim promjenama.

Vezano za četvrti ili peti segment vašeg jednog pitanja, rad Komisije za praćenje istraga napada na novinare. U najkraćem, Vlada je formirala tu komisiju shodno svojim obavezama iz Akcionog plana 23, Ministarstvo unutrašnjih poslova je dalo svu potrebnu logistiku tehničku i svaku drugu vezano za rad te komisije. Ministarstvo pomaže tu komisiju u svakom zahtjevu koja ta komisija ima u smislu stvaranja boljih uslova za rad te komisije. Vezano za konkretizaciju toga o čemu ste Vi govorili moram Vam reći da niste u pravu. Ministarstvo je dužno da poštuje ono što su stavovi Agencije za zaštitu podataka o ličnosti i mi smo na zahtjeve koje je imala komisija nakon dobijanja stava Agencije za zaštitu podataka o ličnosti onako kako nam je to Agencija sugerisala, jer smo prosto u obavezi da poštujemo njen stav, kao što smo ga poštovali u situaciji kada je jedna od uvažnih poslanica dobila pozitivno mišljenje Agencije da ovaj Parlament može dobiti, odnosno poslanik može dobiti informaciju vezano za državljanstvo koja su sticana po članu 12. Tada smo te podatke učinili javnim, odnosno dostavili uvaženoj opozicionoj poslanici.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ministre, deveti minut.

RAŠKO KONJEVIĆ:

I šest pitanja.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

On može 106 da postavi, vi morate u pet minuta.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Što se tiče komisije, poštujemo stav Agencije za zaštitu podataka o ličnosti i sukcesivno, onako kako se obrađuju podaci za koje je Komisija pokazala interesovanje ti predmeti se dostavljaju. Samo još jedna ocjena, pogledajte dobro Izveštaj Evropske komisije u kojima ćete sigurno zapaziti konstataciju da u protekle dvije, odnosno dvije i po godine apsolutno je napravljen napredak u onom polju koji se tiče zaštite novinara i rješavanja napada na novinare. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala ministre. Minut i po ste izgubili objašnjavajući gdje je Atlantski okean. Znači... strane se oslanja na Atlantski okean. Ja sam iz geografije imao peticu. Toliko barem znam.

Izvolite, kolega Bulatoviću, ne morate odgovarati na onaj prvi dio njegov.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Zahvaljujem gospodine.

Znam da je jedno pitanje, ali nekad jedno pitanje sadrži složenu materiju. Znači, pitanje se odnosi na Vaš mandat od kad ste ministar, na mandat gospodina Stojanovića koji je vršioc dužnosti bio i direktor Uprave policije. Ja kao član Odbora za bezbjednost, građanin, poslanik želim da vidim koliko je nerasvijetljenih ubistava da bi mogli, između ostalog, na osnovu toga da ... lične sigurnosti građana.

To što ste Vi prepoznali toliko elemenata to je tačno i zato je taj resor važan i zato je taj resor veoma složen. Gospodine ministre, zamolio bih Vas da mi dostavite u pisanoj formi. Nijeste konkretizovali imena, slučajeve. Ja na tome nijesam insistirao, ali volio bih da kao poslanik dobijem sve onako kako sam u

strukturi pitanja to imao. Nijeste mi sve odgovorili po strukturi pitanja, posebno me ne interesuje oko direktora Uprave policije, šta misli i tako dalje.

Pitanje broj jedan, nemojte molim Vas više oko tajnosti podataka, Agencije za lične podatke, ANB, lični podaci. Vi znate da Kolegijum predsjednika već godinu i po dana ne želi da odgovori, a tamo je na čelu predsjednik vaše partije, da ono što je voljom određenog organa da se uskrati pristup određenim podacima da bi se moglo ukrstiti ko pljačka u Crnoj Gori, na osnovu fiktivnih firmi, stvarnih firmi i tako dalje. Kolegijum nije odgovorio, određeni organ je to zaustavio, kada je riječ o pristupu određenim podacima. Od kada je naustavno formirano određeno vijeće kome je na čelu predsjednik DPS-a a zamjenik tog tijela zamjenik predsjednika DPS-a, mi imamo korak nazad. Pa nemojte molim vas, juče nam je gospodin Marković rekao da ne možemo da vidimo šta je u materijalima Telekomu, jer znamo da je tamo bila korupcija.

Meni direktor Agencije za nacionalnu bezbjednost četiri mjeseca neće da da uvid u dosije Džomića i ne želim sa Vama da govorim oko toga, da ne shvatite da sada imam neki atak prema Vama, to su priče koje nemaju utemeljenje. Komisija i njen predsjednik, koja se bavi napadima na novinare, kaže da vi ne dostavljate podatke i da vi vršite, Uprava policije, vrši opstrukciju. Raspravite to na javnoj sceni, evo imam izjavu tog...

Pod dva, nemojte molim vas opet istraživanja. Pa ja više ne znam ko pravi istraživanja, Vlada, određena koordinaciona tijela. Čujem da i vi pravite istraživanja, prave nevladine organizacije, čuo sam prije deset dana da je grupa nezavisnih eksperata napravila neko istraživanje za potrebe jedne opozicione partije koje se u jotu poklapa sa Ipsosovim istraživanjem koje ne znamo da li je rađeno za DPS ili za komunikaciono tijelo. Nemojte to da radite. Demokratski front pravi istraživanja i po tim istraživanjima znamo da je podrška za NATO manja u odnosu na one koji su protiv te podrške, da smo mi ubjedljivo posle

Demokratske partije socijalista najjači politički subjekt. Mi nećemo da vodimo raspravu na tu temu, ali nemojte sad da mi kažete da gledam istraživanje šta građani misle o bezbjednosti bez obzira ko je to napravio, kad znamo da u sred bijeloga dana se podmeću eksploziv, imamo eksplozije, imamo nesigurnost ljudi i to je evidentna činjenica.

Dvadeset posto je nerasvjetljenih ubistava. Vrlo interesantnih slučajeva iz kriminalno mafijaškog miljea. Zabrinjava da imamo jednog funkcionera koji je napadnut, jednog sportistu koji je napadnut i jednog uglednog profesora univerziteta koji je napadnut, kojima je život bio ugrožen. To znači, poštovani građani da svaki, čak i obični građanin i ugledni građanin društva, mora da brine za svoju sigurnost.

Na kraju, želim da vam kažem sledeće, ovdje se dva dana pokušava reći da protesti koje organizuje Demokratski front su prijetnja NATO integracijama. Ne, gospodine Konjeviću, to nas ne interesuje, to je vaš premijer rekao. Ugrožavanje NATO integracija jeste činjenica da mi danas ne znamo ko podržava Vladu, ne znamo ko od ministara sjedi u Vladi sa podrškom partije ili bez podrške partije. Ne znamo koja većina podržava Vladu. Zato mi organizujemo proteste, ne zbog NATO-a nego da bi napravili prelaznu Vladu, da ova Vlada bude smijenjena, da imamo prelaznu Vladu, da imamo fer i demokratske uslove za izbore. Još 15 sekundi, nijesam mnogo prekoračio, gospodine potpredsjedniče, da kažem...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

U odnosu na ministra ne, ali ovako.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Moram reći ministru, ovdje neko govori o nasilju da će da bude na protestima, pominje se nasilje, izgleda od parlamentarne većine, neko ovih dana

govori da će biti pogibija tamo i tako dalje, ništa od toga nije tačno. Može samo da bude nečega što je za Crnu Goru veoma važno, a to je da se napravi demokratski iskorak i ja želim da kažem da Demokratski front veoma odgovorno podržava sve da nam se 27. priključe da stvorimo uslove za prelaznu Vladu i fer i demokratske uslove. Na kraju, gospodine ministre...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

To je kraj krejeva, tri puta ste rekli na kraju, e sad kažete, kraj krajeva, ajde završite kraj krajeva.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Minut i po je gospodin Konjević potrošio govoreći o 2005.godini. Tačno, i ja sa ponosom govorim da sam u završnoj fazi sa predsjednikom vaše partije, ja kao lider opozicije tada, a on kao predsjednik parlamenta, usaglašavali Rezoluciju o evropskim integracijama, o evropskim integracijama. Šta tamo piše, i dan danas je moj stav da je sa NATO-om dovoljno Partnerstvo za mir, nije sporno, nismo mi za ratne odnose sa NATO-om ali smo protiv ulaska Crne Gore u NATO, kao što je neko za NATO i to su regularni stavovi. Da je gospodin Krivokapić poslušao stavove koje sam ja iznosio tada da snažnijim zahtjevom za evropske integracije podrži zahjeve tadašnje opozicije, ne bi se gospodinu Krivokapiću desilo 2015. godine da mu Kongres SDP-a i vaš Kongres pripremaju određeni krugovi iz DPS-a, jer on više nije bio lojalan gospodinu Đukanoviću.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ovako će nas zora naći ako budemo produžili.

Izvolite kolega Šarančiću.

Gospodine Bulatoviću, niko ne pominje onu moju Rezoluciju o evropskim integracijama, niko, a bila je najbolja. Bila je bolja, čak i od vašeg gospodine Krivokapića.

Izvolite gospodine Šarančiću.

DANKO ŠARANČIĆ:

Hvala potpredsjedniče Parlamenta.

Uvažene kolegice, gospodine ministre,

Ja sam Vama, odnosno Vašem ministarstvu postavio sledeće poslaničko pitanje koje glasi:

Koliko je lica u periodu od 2009.godine do dana postavljanja ovog poslaničkog pitanja, po godinama dakle, imigriralo u Crnu Goru? Koliko je lica legalno ušlo u Crnu Goru i zatražilo azil, koliko je pozitivno riješenih zahtjeva po tom osnovu? Koliko je bilo ilegalnih prelazaka granice, koliko je bilo takozvanih tranzitnih imigranata i iz kojih država oni dolaze? Da li neka od tih lica predstavljaju opasnost za bezbjednost Crne Gore? Da li je i u koliko slučajeva protiv njih pokrenut prekršajni ili krivični postupak i za koja prekršajna, odnosno krivična djela?

Dakle, gospodine ministre, smatram da je u ovom trenutku ova tema veoma aktuelna, obzirom na sva dešavanja koja su vezana za imigrante i velike probleme koje neke države u našem susjedstvu i bližem okruženju i imaju ovih dana, prethodnih mjeseci i prethodnih godina. Mene zanima, gospodine ministre, gdje je tu Crna Gora? Imamo li mi problema? Da li se o njima ćuti, koliko su oni izraženi, da li je moguće prema vašim procjenama da ti problemi u nekom budućem periodu eskaliraju i ugroze normalno funkcionisanje države, s obzirom da smo mi mali sistem, da nemamo ni približno kapacitete kakve recimo ima

jedna Italija, Mađarska, jedna Srbija ili neke još veće i snažnije države u Evropi i u neposrednom okruženju.

U konačnom, da li vaše ministarstvo preuzima sve neophodne i zakonom propisane radnje i postupke vezano za ovu problematiku, da li sistem funkcioniše? Da nam ne zaprijeti, ne daj Bože, neka situacija pa da prema nema i neke susjedne države podižu zaštitne zidove, kao što imamo takve primjere u okruženju.

Da neko zlonamjerno ne protumači ovo moje pitanje, samo da jasno ovdje saopštim da smatram da Crna Gora shodno svojoj istoriji, i tradiciji i Ustavu treba i mora da pruži spas i sigurno utočište prema svima onima koji taj spas i utočište traže od ove države i njenih građana, ali pod uslovom, naravno, da se time ne ugrožava sama država, sami građani, da sve bude u skladu sa pozitivnim zakonodavstvom ove države koje se mora uvažavati i poštovati. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Hvala gospodine Šarančiću.

Dakle, zaista ne u regionu nego rekao bih da je to jedna od najaktuelnijih tema o kojoj razgovaraju evropski zvaničnici, u toku je priprema nove emigracione politike Evropske unije u tom dijelu i vjerovatno ste bili u prilici da pratite jedan dio debate i diskusije koja se unutar Evropske unije država članica vodi oko ove tematike. Region jeste pogođen ovim problemom, ne samo naš. Imali ste priliku u protekla dva mjeseca vidite cijelu komunikaciju i na žalost posledice te komunikacije koja je bila između našeg susjeda Srbije i Republike Mađarske, do mjera o kojima sada ne bih govorio, vi ste ih negdje i citirali ne govoreći o kojim državama se radi.

Period od januara 2009. do 20.jula 2015.godine azil u Crnoj Gori zatražilo je ukupno 9 190 lica. Po godinama 2009. i 2010. ukupno 29 lica, 2011 - 239 lica, 2012 - 1 529 lica, 2013 - 3 554 lica , 2014 - 2 312 lica i 2015 - 1 527 lica, za ovu 2015. do 20.jula. U ovom periodu vidite da je trend smanjenja poslije 2013.godine. U ovom periodu donijeto je 12 pozitivnih odluka od čega je šest statusa izbjeglice i odobreno je šest dodatnih zaštita. Trenutno je u Crnoj Gori na snazi osam odobrenih zaštita, dok je za preostala četiri lica zaštita ukinuta, jer su u međuvremenu napustili Crnu Goru.

U najvećem broju slučajeva radilo se o tražiocima azila iz Sirije, Eritreje, Somalije, Sudana, Konga i drugih zemalja. Evidentan je trend da tražioci azila Crnu Goru doživljavaju kao tranzit na svom putu ka nekoj od država članica Evropske unije. U periodu od 2009. do 01.jula 2015. godine u nezakonitom prelasku državne granice registrovano je ukupno 3 318 lica. Nezakoniti prelazak državne granice prekršajno procesuirala granična policija shodno članu 67 i 68 Zakona o graničnoj kontroli. U najvećem broju radi se o državljanima zemalja iz orkuženja, posebno Kosova i Albanije, takođe zabilježen je porast broja ilegalnih migranata iz područja Sjeverne Afrike, Centralne Azije i Bliskog Istoka koji najčešće preko teritorije Turske, Grčke, Makedonije, Albanije i Kosova dolaze u Crnu Goru gdje u posljednje vrijeme u značajnom broju podnose zahtjev za azil ili nastavljaju dalje prema razvijenim zemljama Evropske unije.

Osim političkih i ekonomskih prilika trend rasta ilegalnih migranata, mislim na zemlje odakle dolaze, sa tog područja prema zemljama Evropske unije zabilježen je u svim zemljama regiona. Shodno tome, Uprava policije, odnosno granična policija primjenjuje različite mjere i radnje u saradnji sa drugim graničnim policijama u kontinuitetu vršeći pojačanu graničnu kontrolu, odnosno nadzor državne granice van graničnih prelaza i granične provjere na graničnim prelazima prema svim susjednim državama u zavisnosti od problematike i

operativnih saznanja o kretanju nezakonitih migracija. Vršiti se pojačan nadzor državne granice, pojačane granične provjere na graničnim prelazima prema Albaniji i Kosovu posebno.

... povredi državne granice najčešće se zatiču državljani Sirije, zatim Eritreje, Avganistana, Somalije i Nigerije. U periodu do 2009. do 2015. shodno Zakonu o strancima zbog nezakonitog boravka prekršajno je procesuirano 3 934 lica. Zbog neprijavljenog boravka shodno Zakonu o registrima prebivališta i boravišta prekršajno je procesuirano 4 928 lica.

Službenici sektora kriminalističke policije u vezi sa navedenim djelima sproveli su ukupno dvije akcije. U 2013. godini akcija Ruta je u saradnji sa specijalnim tužiocem ukupno lišila slobode 24 lica koja su bili organizatori. Optuženi su za izvršenje krivičnog djela stvaranje kriminalne organizacije iz člana 401 nedozvoljenog prelaska državne granice i člana 405 Krivičnog zakonika krijumčarenja ljudi.

U 2015. godini, ovo je bilo krajem 2013. godine, u 2015. godini tačnije u aprilu realizovana je akcija "kolosjek" u saradnji sa Osnovnim državnim tužiocem u Podgorici. Ukupno je lišeno slobode 16 lica, krivične prijave su podnijete protiv 18 lica zbog izvršenja krivičnog djela iz člana 401 kriminalno udruživanje i nedozvoljen prelazak državne granice, iz člana 405 krijumčarenje ljudi. Strukturu ove grupe činili su državljani Crne Gore koji su na organizovan način, kako se sumnja, vršili krijumčarenje tražilaca azila preko teritorije Crne Gore iz Albanije u Srbiju. U saradnji sa Osnovnim državnim tužilaštvom u Podgorici u radu je još jedan ovakav predmet. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, ministre.

Izvolite kolega Šarančiću.

DARKO ŠARANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine ministre.

...lica permanentno povećava i da se mnogo stvari promijenilo u odnosu na taj period. Sada je Crna Gora susjed Evropske unije i logično je da je mnogo veće interesovanje, odnosno mnogo interesantnija destinacija za imigrante bilo da se radi o onima koji su u tranzitu ili pak onima koji namjeravaju da trajnije ovdje se zadrže i ostanu. Naravno, poznato vam je da gotovo polovina članova Ustava Crne Gore se odnosi na poštovanje ljudskih prava i sloboda i na izričitu zabranu mržnje, netrpeljivosti i diskriminacije po bilo kom osnovu. Sa druge strane postoji zabrinutost naših građana, postoje i neki medijski natpisi, gospodine ministre, o nekim lokalima koji se nalaze blizu zgrade Ministarstva unutrašnjih poslova u kojima je zabranjen ulaz ovim licima. Onda se iz Uprave policije saopštava da Upravu brine broj tražilaca azila i broj zloupotreba u tom sistemu.

Dakle, o kom sistemu se govori, gospodine ministre, ko je odgovoran za taj sistem i za te zloupotrebe? Da li se, kada se govori o tim zloupotrebama, misli prosto rečeno na organizovani šverc ili da ga nazovem konkretno organizovani kriminal u koji su uključeni neki naši državljani? Dakle, šverc i migrantima, gdje se na sudbinama tih nesrećnih ljudi ostvaruje ekstra profit, suprotno zakonskim propisima koji se po osobi kreće negdje od tri i po hiljade do četiri hiljade evra, pa pomnožite to sa ovim brojevima o kojima ste govorili.

Potpuno je nebitno jesu li ti ljudi taksisti, vozači kamiona, autobusa, koji su glavni pravci kretanja, rute i tako dalje, ali je bitno ima li neko da im pomaže u svemu tome, a da je možda slučajno na platnom spisku ove države. Ovi mediji se, gospodine ministre, pozivaju na izvore iz MUP-a i niko to, čini mi se, nije demantovao na kvalitetan način. Hajde da se malo više bavimo ovim stvarima, nije dovoljno da se hvalimo kako imamo savremene objekte, kako pratimo broj tih

lica, kako su ti uslovi u tim objektima idealni, živimo u državi, gospodine ministre, koja ni svojim građanima ne može da obezbijedi uslove za život dostojan čovjeka.

U konačnom, gospodine ministre, šta ćemo i da li smo spremni u slučaju da države u koje su pošli ovi ljudi počnu da ih vraćaju posle određenog perioda u Crnu Goru i šta ćemo da radimo u takvim slučajevima? Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, kolega.

Kolega Radunoviću, izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Ministre... pokrenuo jednu akciju na društvenim mrežama kod svojih prijatelja, ponudio sam im da oni izaberu koja ću poslanička pitanja da postavim i naišla je na veliko interesovanje, dobio sam 57 predloga i pitanje koje ću Vama da postavim bilo je najčešća tema. Troje ljudi je tražilo da se bavimo ovim pitanjem i vi ćete se sigurno složiti sa mnom i sa njima da se radi o velikom problemu u društvu i da pitanje nije ni najmanje političko.

Koje mjere preduzima policija kao i Vlada uopšte i kakvi su rezultati u borbi protiv organizovanih kriminalnih grupa koje se bave zelenašenjem sa naglaskom na sve snažnije aktivnosti ovih grupa prema maloljetničkoj populaciji ispred škola i kladionica?

Za ovo zanimanje, to je jedno od najstarijih zanimanja kao i prostitucija iz istog vremena vodi korijene, vrlo često čujemo da ga je teško istražiti i da ga ima u svim društvima i to je tačno. To je kao i sa korupcijom, ali ima ga, kad se kaže ima ga, može da ga ima u promilima, može da ga ima i u velikim procentima. Na žalost mene je strah da je u Crnoj Gori to već postao izuzetno veliki problem, jedan

možda čak od najvećih problema društva. Mnogo je života izgubljeno ljudi koji nijesu mogli da se izbore sa tim problemima, poslednji prije nekoliko dana. Pretpostavljam da znate slučaj suicida u Podgorici koji se desio. Ljudi ne mogu da izdrže pritisak kamataša i država je jednostavno u obavezi da pomogne da ljudi koji hoće da iskoriste tuđu muku i nevolju ne budu u prilici to da rade.

Kad jednom taj put laki dolaska do novca bude onemogućen građanima češće će i ozboljnije da razmišljaju o tome šta i kako sutra. A kad mogu da pođu na prvi ćošak, vrlo često i kod službenika policije, to sigurno znate i da se zaduže, lakše ulaze u probleme, lakše ulaze u promašene ili poslovne projekte bez mnogo nade, a poseban problem su kladionice. Od kad su se kladionice pojavile u Crnoj Gori opšti problemi sa zelenašenjem su se, rekao bih, udesetostručili. Najnoviji problemi, zaista sam bio frapiran kad sam istraživajući stvari došao do nekih podataka vezanih za maloljetnike, to je da zelenaši sačekuju ispred kladionica srednjoškolce da im nude novac pod nekim laganim uslovima, uvlače ih u svoju mrežu, da bi na kraju vjerovali ili ne građani Crne Gore u Podgorici, saznao sam za dva slučaja, da su roditelji prodavali stanove da bi svoje srednjoškolce spasili kamataških dugova. Ima već slučajeva da srednjoškolci nakon završene srednje škole bježe u druge gradove da bi pobjegli od kamataša.

Složit ćete se, ministre, i ja ću se složiti sa Vama, da je to jedan težak problem, teško dokaziv, ali mi živimo u zemlji, donio sam jedne oglase, neću da im pravim reklamu, kako se zovu ali ovdje u Crnoj Gori u oglasima se reklamira zelenaško pozajmljivanje i zelenaške kamate.

-Novčane pozajmice, garancija stan ili poslovni prostor na primorju, slobodan od lica, broj telefona taj i taj.

-Dajem devizne pozajmice u zalog.

-Novčane pozajmice, najbolji uslovi, najbolje provizije, realizacija odmah.

-Dajem dnevne pozajmice.

Zar je moguće da makar ovim tragom ne može da krene policija i da počne da otežava makar posao zelenašima, da bi smo zaštitili naše građane u što većem procentu? Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama na pitanju.

I ja znam jedan slučaj koji je tragično završen po jednu porodicu.

Ministre Konjeviću, ako vam treba daću vam informacije.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Poštovani poslaniče Radunoviću,

Saglasni smo u tom dijelu da je ovo izuzetno veliki problem, saglasan sam i sa Vama da je osim prisutnosti u drugim državama to jedan problem koji je dugo, dugo prisutan. Takođe, saglasan sam sa Vama da, rekao bih, vrlo teška krivična djela po oštećene u tom kontekstu jesu na žalost vrlo teško dokaziva iz raloga što najvećem broju ovih slučajeva policija nema saradnju sa oštećenim licima, jer je oštećena lica ne žele. U najvećem broju, kažem, oštećena lica ne žele tu vrstu saradnje onda je dokazivanje ovog krivičnog djela dodatno teže. Da je problem prepoznat i da se na njemu radi, ja ću Vas informisati na sledeći način. Ukupno je u radu crnogorske policije 12 predmeta. Dakle, predmet pod nazivom "Farma" na području Nikšića kojim je obuhvaćeno četiri lica, predmet "Procenat" na području Kotora kojim je obuhvaćeno jedno lice, predmet „Kapara“ na području Budve obuhvaćena dva lica, predmet "Tornado" na području Bijelog Polja kojim je obuhvaćeno pet lica i u međuvremenu je ovaj predmet realizovan podnošenjem krivične prijave protiv jednog lica zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično djelo zelenašenje. Predmet "Milion" na području Podgorice kojim su obuhvaćena četiri lica, predmet ... na području Podgorice kojim je obuhvaćeno pet lica,

predmet "Laguna" na području Podgorice kojim je obuhvaćeno dvoje lica, predmet "Fijesta" na području Podgorice kojim je takođe obuhvaćeno dvoje lica, predmet "Zalog" na području Nikšića kojim je obuhvaćeno dvoje lica, predmet "Ugovor" na području Nikšića takođe dvoje lica, predmet "Rubikon" na području Herceg Novog kojim je obuhvaćeno jedno lice i predmet "Belveder" na području Cetinja kojim je obuhvaćeno devet lica.

Kao što sam rekao, predmet "Tornado" je u jednom dijelu već realizovan, kao i predmet "Procenat" podnošenjem krivične prijave protiv lica zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično djelo zelenašenja. U skorijem periodu očekuje se na bazi procjena nadležnog sektora kriminalističke policije i nadležnih tužilaca procesuiranje još dva predmeta i to „Kapara“ i "Farma". Oštećeni u ovim krivičnim djelima obično ne prijavljuju da su žrtve zelenašenja i u većini slučajeva ne žele potvrditi policijske informacije i saznanja do kojih se dođe izviđajnim radnjama da su u konkretnom slučaju uzimali novac pod kamatu i za to založili vrijedne nepokretnosti koje su usled nemogućnosti vraćanja pozajmljenog novca od zelenaša prepisivali putem Ugovora o kupoprodaji na lica koja se bave zelenašenjem ili njima bliska lica.

U prethodnom periodu intenzivirane su i obavještajne policijske aktivnosti na prikupljanju i obradi novih podataka o licima za koje postoji saznanje da se bave zelenašenjem i ovaj proces je u fazi konačne realizacije. Na osnovu prikupljenih podataka u saradnji sa nadležnim tužiocima pokrenut je značajan broj istraga o kojima sam govorio. Naravno, ostaje zajednička konstatacija o složenosti i veoma izraženoj društvenoj opasnosti ovakvih krivičnih djela, kao što ostaje i zajednička konstatacija da negdje zajedno kao društvo pošaljemo poruku, da ljudi koji su zbog, najčešće su ove stvari izražene u društvima u kojima je rekao bih teška socioekonomska situacija. Posledice krize u proteklih šest godina od 2009. jesu neka vrsta plodnog tla za, ovako kako ste Vi rekli, ulazak u nedovoljno

promišljene poslovne ili neke druge poduhvate, da u slučajevima kada ne možete da obezbijedite adekvatne procedure kod nadležnih institucija za to, mislim na banke, onda ulazite kroz popularno nazvanu ili ... nazvanu, zelenaške kamate. Time u suštini ne da ne rješavate problem, nego vaš problem tek tada počinje, a onda dodatno ne želeći jednim dijelom vjerovatno i zbog toga što smo društvo specifičnih međusobnih relacija, ne želići da sarađujete sa državnim organima u mnogim predmetima do sada sva operativna saznanja koja policija ima vrlo rijetko, neko želi direktno da kao dio budućeg tužilačkog i sudskog procesa potvrdi.

Uvjereni smo da će ovih desetak, odnosno devet predmeta mimo ova dva koja su procesuirana tokom 2015. i 2016. godine dati dodatan poduhvat ili ohrabriti sve one koji imaju problem sa tim da to prijave nadležnim državnim organima, jer im je to jedina zaštita. Podsjetiću dodatno, da je kvalifikacija ovog krivičnog djela, odnosno opis ovog krivičnog djela izmijenjen 2013.godine, jer je sama formulacija koja je bila u KZ-u prije 2013. godine bila ekstremno teška za dokazivanje, jer se podrazumijevalo da ćete obezbijediti dokaze da, ne samo da je neko nekome pozajmio novac pod visokim ili zelenaškim kamatama, nego ste morali istovremeno da dokažete da je to lice iskoristilo težak materijalni, socijalni i svaki drugi položaj i tako dalje, što je tužiocima značajno otežavalo mogućnosti obezbjeđivanja valjanih dokaza za procesuiranje optužnice. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ministre, onaj vlasnik novca uzima 8 do 10%, a prva ruka koja ga naplaćuje pod uslovima koji su van pameti uzima 2 do 3%. Toliko su razvili taj cijeli sistem. To je katastrofa. Rekao sam da ću vam reći poslije ime i prezime.

Izvolite, kolega Radunoviću, komentar.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Hvala Vam ministre na odgovoru.

Zaista znam da je vrlo kompleksno dokazati ova djela i znam da naši ljudi što iz straha, što iz nekih, rekao bih, razloga lažnog morala ne žele da prijavljuju te ljude, između ostalog i zbog onog što im uvijek neko u porodici kaže što si uzimao te pare nije ti ih on nudio na silu nego si ih uzeo što si htio. To je tačno. Država ima posebne obaveze. Država, između ostalog, Vi znate, gospodine Konjeviću, da jedino pod pozitivnim zakonskim normama može da daje pare pod kamatu, može banka. Banka, kao što znate, plaća porez na kamatu, plaća porez na sve provizije, isplaćuje neke plate, učestvuje u društveno prihvatljivim akcijama, a kamataši ne plaćaju porez, evo neka to bude razlog, ako nije neki drugi državi da se dodatno posveti ovom problemu. Znate kako može da se posveti još ovom problemu, tako što će komplikovane akcije prisluškivanja, praćenja, koje se inače vrlo često sprovode, da ne kažem u prazno, ali u ne toliko bitnim slučajevima kad pričamo o širem društvenom značaju, da se usmjere na ove grupe za koje vi sigurno imate operativne podatke, u to uopšte ne sumnjam. Pretpostavljam da znate i po imenice ko se tim poslom bavi, ali znači da se malo krene u prikupljanje dokaza bez posredovanja žrtava. Žrtvu je teško natjerati. Ali kad se desi da se neka žrtva javi kao svjedok, dešava se, to su najdragocjeniji svedoci mogući i njih treba da zaštitite na svaki mogući način.

Ovom prilikom pozivam sve građane Crne Gore koji su u problemu sa zelenašima i sa generalno kriminalnim grupama koje se bave ovim poslom da prijave problem policiji. Znam da mnogi od vas ne smiju da pođu u policiju jer ih tamo čekaju neki od tih ljudi koji su djelovi organizovanih kriminalnih grupa. Nađite nekog od povjerenja sa kim možete da razgovarate i prijavite policiji ovaj slučaj, svaki ovakav slučaj koji imate. Budite sigurni da će ti ljudi morati da odgovaraju, koji se bave takvim poslom. Kontaktirajte, ako ne nikoga drugoga,

opozicione poslanike, pozicione poslanike u koje imate povjerenja, razne državne funkcionere, takve stvari ne smiju da ostanu nekažnjene u Crnoj Gori. Mnogo je života izgubljeno, a da ne pričam o stotinama i hiljadama nesrećnih sudbina koje nijesu završile smrtnim slučajem. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala na pokrenutom ovako velikom problemu u Crnoj Gori.

Ministre Konjeviću, zahvaljujem se na saradnji i prisustvu.

Uvažene kolege prelazimo na pitanja koja su upućena ministru održivog razvoja i turizma Branimiru Gvozdenoviću.

Ima riječ poslanica Kalezić za postavljanje pitanja.

Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Gospodine potpredsjedniče Raduloviću, poštovana Skupštino, poštovani ministre Gvozdenoviću, prije svega, poštovani građani koji pratite današnji naš rad,

Pročitacu poslaničko koje je dostavljeno Ministarstvu održivog razvoja i turizma.

U vezi sa najnovijim varijantama položaja koridora i profila Jadransko - jonske magistrale ili autoputa molim da odgovorite koje mjere će preduzeti Ministarstvo održivog razvoja i turizma da se novi prostorno investicioni koncepti i rješenja u susjednim državama usklade sa prostornim planom Crne Gore? Pravovremenim djelovanjem mogu da se spriječe veliki troškovi u zauzimanju prostora, eksproprijaciji i drugo vezano za sadašnji koncept i pretpostavljenu lokaciju ukrštanja dva autoputa u gradskoj zoni Podgorice.

Obrazloženje dajem sada i zamolila sam i odgovor u pisanoj formi, što je i uobičajeno.

Ja sam se u više navrata tokom pripreme za raspravu o autoputu, čak godinama prije oglašavala kroz različite tekstove u smislu ukazivanja šta znači za Crnu Goru tako veliki objekat i velika potrošnja prostora.

Ovo obrzaloženje se ne odnosi na to, samo hoću da kažem da nije vezano za dilemu za ili protiv auto-puta, ja sam protiv i sada. Naravno, ništa destruktivno neću raditi. Projekat je započet, ali se još uvijek može djelovati konstruktivno, da ne dođemo u situaciju jednog davnjašnjeg vica iz jugoslovenskih dana koji je glasio: "da li naši najbolju ponudu za kanal ispod Lamanša", najpovoljniju vremenski i finansijski i bogami zainteresovao se investitor, pozvali ih na razgovor, da objasne metodologiju, a objašnjenje je glasilo: Ako bog da, srešćemo se, ako ne imat ćete dva tunela za iste pare.

Dakle, Crna Gora nema ni vremena ni para da ide na "ako bog da". Ali je činjenica, da već mjesecima se govori o nekim drugačijim rješenjima. Vi ste o tome prilično upoznati gospodine ministre, po samom svom položaju, nešto sam i ja upoznata. Dakle, govori se o drugačijim rješenjima, nekada pominjanog Jadransko-jonskog auto-puta, pa se to prevodi na brzu magistralu, pa se to izmješta bliže obali ili se izmješta dalje od obale. U svakom slučaju, jasno je da Jadransko-jonski auto-put ako prođe kroz Crnu Goru, ne znamo kuda će da prođe. U toku je izrada detaljnog prostornog plana za koridor Jadransko-jonskog auto-puta. Jasno je, da te pretpostavke sve treba uzeti u obzir. Jasno je da to ne može da radi Ministarstvo saobraćaja. Zašto? Zato što njihova nadležnost nije planiranje prostora, njihova nadležnost nije ni građevinarstvo, odnosno graditeljstvo, njihova nadležnost nije ni ekologija. Na žalost, njihova nadležnost nijesu ni kapitalne investicije. Ruku na srce, ja sam nekako pokolebana, šta je njihova nadležnost, posebno poslije prošlih poslaničkih pitanja, kada mi je ministar Brajović

odgovorio, nedostatno odgovorio na postavljeno pitanje iz koga se vidi da on čak nije siguran ni šta znači koridor, a šta trasa. Tako piše u odgovoru, pretpostavljam da je došlo do neke greške kod njegovih saradnika, jer je bilo logično da on to zna.

Dakle, ono što mislim da treba da se spriječi, to je, ja sam navela jednu jedinu lokaciju, ona nije jedina, na sadašnjoj trasi a u koridoru puta Bar-Boljare, da se spriječi pretjerana potrošnja prostora, nepotrebna eksproprijacija državnim parama i izgradnja nepotrebnih objekata u konkretnom slučaju, to je jedna petlja i dva tunela. Velike pare za našu veliku sirotinju.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala vam.

Izvolite ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Biće mi zadovoljstvo da razmijenimo informaciju oko ovog važnog pitanja.

Poslanice Kalezić potpuno se slažem sa vama, nadležnost Ministarstva održivog razvoja i turizam jeste upravljanje prostorom, zaštita prostora i dio koji je vezan za saobraćajna rješenja i u nadležnosti prostorno-planske dokumentacije koju rade stručnjaci iz ove oblasti, koji kasnije analizira i koordinira Ministarstvo održivog razvoja i turizma, a kasnije zavisno od nivoa tog planskog dokumenta usvaja Vlada ili Skupština Crne Gore.

Jadransko-jonski auto-put je put koji se razmatra u dokumentima, počevši od 1969.godine, 1986.godine, 1997.godine i 2008.godine. Znači u svim planskim dokumentima, to je bio put koji je spajao ili preko Crne Gore taj koridor Jadransko-jonski između Hrvatske i Albanije i predstavlja jedno od strateških opredjeljenja jasno definisanih rješenja na prostoru Crne Gore. Urađen je nacrt, vođena je javna rasprava, ponuđen je rješenja auto-puta koje se zvalo

kontinentalna varijanta. Nakon toga, na osnovu određenih rasprava i rješenja koji su se odvijali u okviru Evropske zajednice u okviru posebnog memoranduma na kojem su prisustvovali svi predstavnici Vlada zemalja Jugoistočne Evrope, definisali su određena rješenja i trenutno u tom memorandum, u tim rješenjima razmišlja se o tom koridoru, koji je između kontinentalnog i primorskog dijela.

Takvo rješenje trenutno realizira se u prostornom planu za obalno područje, koje će biti ponuđeno na javnu raspravu, ja sam to očekivao da će to već biti početkom ove godine u julu mjesecu. Obradivač sada radi neka završna rješenja i očekujem da to bude u septembru mjesecu. Slažem se da bi teško moglo da se pravda rješenje da tako dva velika koridora zauzmu prostor. Zbog toga mi smatramo da i u pripremi prostornog plana koji treba da se realizuje nakon 2020.godine, treba uraditi dodatne studije koje su vezane za traženje najoptimalnijeg rješenja, poštujući i tačke koje definišu druge države. Da nađemo koje je to najbolje rješenje, da li je to tako da kažem primorsko-kontinentalna ili kontinentalna varijanta. Urađena su razna rješenja. U okviru tih rješenja imamo i podršku i pomoć od Evropske unije. Ja sam se prije jedno mjesec dana, prilikom jednog foruma imao formalni sastanak sa evropskim komesarom za saobraćaj gdje smo raspravljali o ovim pitanjima i ukazao potrebu ovog Ministarstva da zaštitimo prostor, da ne radimo, da tako kažem, dupla rješenja, nego na jedan kvalitetan način da usmjerimo realizaciju kompletnog posla. Ja sam u ovom odgovoru koji je onako detaljniji na nekoliko strana opisao i dio koji je vezan za putne pravce, opisao određena rješenja koja su vezana za tras evropsku saobraćajnu mrežu, NT rješenja koja su vezana za memorandum o razumijevanju za razvoj osnovne regionalne transportne mreže u Jugoistočnoj Evropi. Ali sam razumio da je vaše pitanje, da li namjeravamo da zaštitimo prostor, tako što ćemo definisati jedan koridor ili ćemo odvojiti dva, pa kad se odlučimo o tome, a ne naš je plan da definišemo jedan i to ćemo raditi u okviru priprema za izradu

prostornog plana države. Određene analize su već urađene u okviru te kontinentalne varijante, ekološke, ekonomske sve varijante su urađene. Sličan takav pristup je urađen i u prostornom planu obalnog područja. Smatramo da imamo resurs koji treba štedjeti. Postoje razna rješenja za takve auto-puteve, postoje rješenja koja zauzimaju 24 metra, koji uzimaju 32, čije su zone onako šire, postoje čak i neka rješenja gdje je jedan pravac putni na jednom nivou, drugi na drugom nivou. To su rješenja, koja zahtijevaju još dodatne analize i biće nam korisno da se sve to uradi u okviru struke koja postoji u Crnoj Gori, a ako bude trebalo, još dodatna ekspertiska znanja, spremni smo i da ih angažujemo, kao što smo ih angažovali prilikom niz drugih planskih dokumenata koje smo realizovali.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Doprinos o ovom izuzetno važnom pitanju, pošto se bavim time evo 10 godina. I Hrvati i Albanci su davno dali zeleno svjetlo za tu takozvanu brzo auto-cestu, na toj strani, samo je treba valorizovati u punoj mjeri, sa domaćom operativom i pameću.

Izvolite, kolegice Kalezić.

JELISAVA KALEZIĆ:

Mislim da ćete mi...

BRANKO RADULOVIĆ:

Pošto je važna tema, imate ful vrijeme.

JELISAVA KALEZIĆ:

Dakle, da istaknem da je gospodin Gvozdenović, ministar održivog razvoja i turizma dao u dobroj mjeri odgovor koji zadovoljava u smislu da se preduzimaju

mjere, da se prate promjene koncepata. Jer, ja se nadam da mi Jadransko-jonski auto-put ili ako bude brza magistrala nećemo praviti po principu ovoga što sada radimo. Znamo, odakle će da počne, znamo i da će da poslije sljedeća etapa bude od Mateševa do Andrijevice, a poslije pojma nemamo šta će da se događa. Ja ovo ne karikiram i ovo ne govorim kao neko ko je bio protiv tog projekta. Ovo samo kažem da je sadašnja realnost. To proizilazi i iz odgovora gospodina Brajovića, prije mjesec dana koji sam dobila. Međutim, suština je u sljedećem.

I ovo pitanje, i ministrov odgovor pokazuje da zaista smo došli u nepovoljnu situaciju time što ne postoji institucija koja će permanentno da prati one važne promjene, bez obzira da li su one već iskazane kao planske promjene ili su na nivou koncepata, odnosno investicionih nagovještaja. To je ono što se nakada u praksi planerskoj zvalo integrisano planiranje i susretno planiranje. Iz jednog ranijeg razgovora sa gospodinom Gvozdenovićem, shvatila sam da Ministarstvo i on lično sada čine napor da se neki nukleus te buduće institucije formira za sada pri Ministarstvu, jer smo zaista došli u onu situaciju imat ćete dvije stvari za iste pare. Doduše imat ćemo jedno rješenje za duple pare, što je malo nepovoljnija situacija i to za naše pare, i to za kredit. I ono što mislim da je jako važno, to je da odlučujuću ulogu u ovome ima ne Ministarstvo saobraćaja, jer oni nemaju uvid u posljedice po prostor, nego da to ima onaj resor to je u ovom trenutku Ministarstvo održivog razvoja i turizma, koji zaista može da obrazloži uticaje određenih rješenja na cijeli prostor. To je jako važno da se u okviru Vlade Crne Gore definiše i da se radi i u tom smislu.

Zahvaljujem na pažnji i na strpljenju.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama koleginice.

Kolega Damjanović. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem se poštovani građani, poštovani ministre Gvozdenoviću, ja sam vam postavio sljedeće pitanje:

Šta Vlada Crne Gore radi na stvaranju uslova za punu valorizaciju regionalnog vodovoda, kao jednoj od najvećih investicija u Crnoj Gori, koji danas radi na nivou od svega 15% projektovanog kapaciteta?

Odgovor tražim i u pisanoj formi, još ga nijesam dobio, nadam se da će stići brzo.

Povod za ovo pitanje jeste i nedavno održani skup u Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti, gdje smo govorili o radu regionalnog vodovoda i problema koji se tiču rada tog preduzeća koje je došlo na osnovu jednog kapitalnog projekta, koji je koštao više od 100 miliona evra. Sama činjenica da preduzeće u koje je uloženo 100 miliona evra ostvare godišnji prihod, odnosno neto dobit od 40-tak hiljada evra, dovoljno alarmantna da ukaže da ovdje postoje veliki problemi. Naravno, pitanje je i o tome kakvu vodu pijemo i koliko nas košta ta voda imajući valjda u vidu da je pravo na pijaću vodu valjda elementarno ljudsko pravo. Ali da ni to nije dovoljno u Crnoj Gori, koja bi trebalo da je zemlja bogata vodom i gdje bi ovo pravo trebalo da bude potpuno jasno i nedvosmisleno i ostvareno. Na žalost em se pije na primorju voda lošeg kvaliteta i to jednog jedinog vodovoda koji imamo, em se pije voda veoma skupa. Ovo što ću sada ovdje reći tiče se naravno nadzora Vlade nad ovim segmentom i pokušaja da se država Crna Gora, odnosno Vlada obračuna sa nekim da ih nazovem elemntima koji utiču na ovakvo stanje u vodosnabdijevanju. Naravno, blago rečeno imamo jedan zakonodavni, institucionalni pa i haos u praksi, vodosnabdijevanja i ja ću probati u ovom uvodnom dijelu samo kratko da navedem, a šta sad sve imamo. Imamo na snazi,

odnosno imamo u proceduri Predlog zakona o regionalnom vodovodu, vodosnabdijevanju primorja iz oktobra 2011.godine.

Dakle, prije gotovo četiri godine, on je u skupštinskoj procedure. Jedan sam od poslanika koji sam rekao sve što je u proceduri glasaću da uđe u dnevni red. Neću dopustiti da to bude u fijokama, i da to bude čin nadgornjavanja elemenata u koaliciji na vlasti. Dakle, Vlada je davno trebala, ako već nije bilo volje da se to stavi na dnevni red, da traži da se ovo uvrsti u dnevni red, da se o ovome raspravlja. Imamo na snazi zakon važeći o regionalnom vodosnabdijevanju primorja iz 2007.godine, odluku kojom smo osnovali regionalni vodovod Crnogorskog primorja, koji se shodno odluci bavi deponovanjem čvrstog otpada, iako mu to nije primarna djelatnost, pa ni sekundarna. Imamo i upravni odbor javnog preduzeća kojem je istekao mandat 7. aprila o.g. Nemamo informaciju što se dešava sa time, a imamo negdje Zakon o unapređenju osnovnog ambijenta koji je stupio na snagu 30.jula 2010.godine, gdje je bilo propisano da se u članu 13, da se u roku od tri godine sva javna preduzeća u Crnoj Gori transformišu, shodno zakonu o privrednim društvima. Jer ne mogu postojati javna preduzeća. Dakle, već dvije godine, ova obaveza što se tiče Javnog preduzeća regionalni vodovod nije ostvarena, imamo defakto jedan nelegalan status ovog preduzeća i sve one probleme koji rezultiraju time da umjesto sa nekim projektovanim kapacitetom imamo proizvodnju vode iz tog vodovoda, koja je sada na nivo od 15% svega 0,29 je li tako evra po metru kubnome, a bila bi niža kada bi ta proizvodnja bila veća, pa da sa tom vodom snabdijevamo crnogorsko primorje. Mi imamo šest država u državi, šest lokalnih vodovoda od Ulcinja do Herceg Novoga koji tu vodu neće da koriste, nego koriste vodu iz svojih vodotoka, često sumnjivog kvaliteta i o tome ćemo da razgovaramo, a naplaćuju je od 0,29 evra po metru kubnome, koliko bi koštala je li tako iz Crnogorskog vodovoda iz regionalnog vodovoda, negdje je naplaćuju čak i po četiri evra po kubnome metru

ili 15% više poput Budve, gdje građani vjerovatno plaćaju uz one račune za vodu i one troškove je li tako čuvane desanalizacije na Zavali i svih promašaja i promašaje lokalne vlasti koje se tiču i neracionalnosti u poslovanju i zapošljavanja političkog uoči izbora itd. Ovdje ne pravim razliku ni u Budvi, ni u Kotoru, gdje imamo možda najveće probleme trenutne, o tome bih volio da vas pitam vezano za kvalitet vodosnabdijevanja. Ni u Ulcinju koji se snabdijeva tokom godine sa izvorišta Lisna sa vodom, veoma sumnjivog biološkog i svakog drugog kvaliteta. Pa onda dolazi u situaciju regionalni vodovod da negdje u julu mjesecu sklapa pogodbe, ne ugovore koji se krše, nego sklapa pogodbe, da vodu dodaje iz regionalnog vodovoda samo onoliko koliko treba tim lokalnim vodovodima koji negdje odmah u septembru kada prođe turistička sezona se vraćaju na stari način, zapošljavaju političke kadrove, imaju neracionalnosti i ko zna šta sve ne, a građani Crne Gore, odnosno građani na primorju plaćaju veoma skupo, veoma visoku cijenu te vode i piju vodu veoma sumnjivog kvaliteta.

Toliko za početak. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

....prvo auto-put a sada pitanje koje je vezano za najveću investiju koja je realizovana na ovom prostoru. To je investicija koja je vezana za regionalni vodovod. O projektu regionalni vodovod priča se od prije 10 ili više desetina godina, formalizovani odnos prema ovom projektu je 1991.godine, a počela je realizacija tri godine prije 2010.godine, kada je i svečano otvoren ovaj najveći realizovani investicioni projekat u Crnoj Gori.

Ovaj projekat je od posebnog značaja, projekat koji stvara uslove za jedan visok kvalitet života na Primorju Crne Gore. Podsjetiću vas da je projekat koji stvara uslove za jedan visok kvalitet života na Primorju Crne Gore. Podsjetiću vas da ne davno prije 10-tak godina u ovom periodu imali smo velike restrikcije. Zahvaljujući jednom intenzivnom radu. Prije svega Vlade Crne Gore, ali i pomoći međunarodnih finansijskih institucija USAID-a, KFE-a, IBRD-a, EIB-a. Uspjeli smo od 2003.godine do danas značajno da utičemo na poboljšanje kvaliteta komunalne infrastrukture na prosotoru Crne Gore i da danas možemo da kažemo da imamo vodu prve kategorije. To je kategorija A, koja se redovno ispituje svakog dana, koja dolazi iz regionalnog vodovoda. Žao mi je što u prethodnom periodu od više od dvije godine nijesmo usvojili dva važna zakonska rješenja. To je zakonsko rješenje koje je vezano za regionalni vodovod i za komunalne usluge. Zahvaljujući takvim zakonskim rješenjima, uspjeti bi da prevaziđemo probleme o kojim ste govorili, koji su vezani u skladu sa zakonima o poslovnom ambijentu i drugim. Ali, evo dobar poziv poslanicima da već u oktobru mjesecu raspravimo i konačno donesemo Zakon o regionalnom vodovodu i Zakon o komunalnim uslugama i da njihova primjena počne odmah u 2016.godini, što će takođe značajno pomoći kvalitetu realizacije ovog ozbiljnog posla. Zadovoljstvo mi je što sam danas baš u ovoj sali, što mogu da kažem da ćemo sutra imati najveći stepen korišćenja vode iz regionalnog vodovoda. Sutra očekujemo preko 730 litara u sekundi vode, što je negdje oko 70% kapaciteta koji su raspoloživi. Znači, jedan značajan pomak u odnosu na neki period iz prethodnog perioda. Ali dvije stvari su se desile. Znači, Ulcinj i Herceg Novi, zahvaljujući zbilja intenzivnom radu jednog stručnog tima iz Ministarstva i regionalnog vodovoda, uspjeti su da te dvije krajnje tačke prošle godine u nekom probnom periodu, a sada i operativnom radu spoje. Tako da imamo sada Herceg Novi, sa 65 litara u sekundi biće spojen sutra, a Ulcinj već funkcioniše sa 62 litra u sekundi, sa vodom visokog kvaliteta. Slažem se da isti

takav odnos prema ovom jako važnom resursu nemaju svi u ukupnom sistemu, smatram da sa mnogo više energije, snage, odgovornošću treba da rade i lokalne samouprave, ali isto mogu da kažem da za 10 godina napravljen je ogroman pomak. U pismenom izvještaju koji vam je pripremljen vidjet ćete po svakoj opštini koliko ima kilometara vodovodnih i kanalizacionih cijevi koje su ugrađene, koliko je urađeno na tom prostoru, ali ipak nije dopustivo da danas u Crnoj Gori imamo bilo koji kraj u turističkoj Crnoj Gori u nekim primorskim opštinama koji danas nemaju vode, pored toga, što imamo toliko raspoložive resurse u regionalnom vodovodu. Mi smo kao Vlada jasno definisali određena rješenja, definisali obaveze, bavimo se čak i ponekad i nekim operativnim poslovima kojim je neophodno da pomognemo lokalnim samoupravama da urade taj dio posla, radimo na optimizaciji tih kompletnih sistema i zbilja imamo veliku pomoć prije svega od TP od Njemačke vlade i od IBI-a od EIB-a. Sad radimo jedan poseban program koji bi trebao da ponudi nekad i organizaciona rješenja na osnovu granta koji smo dobili ovdje od Evropske banke. Siguran sam da na osnovu toga postoji mogućnost da se dodatno optimizuju sistemi, a prije svega iskoristi jedan ozbiljan resurs koji postoji u regionalnom vodovodu. Normalno i na regionalnom vodovodu jeste da iskoristi jedan ozbiljan potencijal sa kojim raspolaže. Znači, na današnji dan, imamo nešto oko 500 litara u sekundi viška, normalno moraju postojati i neke da tako kažem operativne rezerve. Ali je ovo dobar znak i mogućnost, da u narednom periodu pristupimo realizaciji velikih projekata, koji se odavno najavljuju Crnoj Gori. Znači, tu nemamo smetnje za taj dio počevši od AD Bojane, Buljarice, Velike Plaže, Jaza itd. jedan ozbiljan resurs za Luštice itd. kojim sada možemo da raspolažemo. Uporedo sa ovim, ne smijemo da zaboravimo da moramo da ulažemo značajna finansijska sredstva za realizaciju projekata koji su vezane za rješavanje pitanja otpadnih voda, jer kad imate veće količine dotoka vode onda morate da vodite računa o zaštiti životne sredine sa tog drugog

aspekta. Takođe regionalni vodovod mora da pripremi i nekoliko razvojnih projekata, oni su radili projekat koji je bio vezan za izvoz vode, nešto sa velikim tankerima, ali u međuvremenu vjerovatno su potencijalni partneri našli neka bolja rješenja. Tu se mora biti intenzivniji, mora se više tražiti, ići ka investitorima i treba zbog visokog kvaliteta vode razmišljati o flaširanju ili nekim drugim elementima. Jer, projekat vodoizvorišta nalazi se na dobrom mjestu, blizu željezničke pruge sa lakim momentima, da tako kažem i ne skupim transportom do Luke Bar, što dodatno treba iskoristiti.

Što se tiče kvaliteta vode i sertifikata koji su vezani za kvalitet vode regionalni vodovod je taj koji raspolaže sa svim tim sertifikatima. Nijesam siguran da sva druga lokalna izvorišta imaju ta rješenja, odnosno imam precizne informacije koje ćemo vam dostaviti i vi ste bili upoznati prilikom skupa koji smo imali u Akademiji nauka, gdje smo razmijenili sve te informacije.

Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Nijeste pomenuli ministra ... koji je počeo cio taj projekat 80. godina kada sam ja tamo radio.

Izvolite, kolega Damjanoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zbog dužine trajanja tog projekta koji je počelo još 80-tih godina, zbog sume od 100 miliona eura koji je ova država uložila, mi svi građani u taj projekat nepojmljivo je da danas ne možemo uvesti u red šest lokalnih vodovodnih preduzeća na primorju i da imamo ovakve neracionalnosti o kojima sam govorio.

Dakle, neshvatljivo mi je da se juče kao slavodobitno u medijima piše o nekakvom sporazumu koji je napravljen sa recimo vodovodnim preduzećem u

jednoj od opština, gdje će eto taj vodovod sada u ovih mjesec dana u špicu, takozvanog turističkoga uzimati vodu od regionalnog vodovoda, a onda kad se završi od septembra do juna ili jula neće ni uzimati vodu, ni platiti fakturu, pa kad dođe jul mjesec, onda će možda platiti dio fakture, jer ne daj bože da se voda isključi dolje. Ali govorim sljedeće.

Dakle, imamo Budvu sam uzeo kao primjer. Cijena vode se kreće od 1,5 do četiri evra po metru kubnome, što je pet ili 15 puta veće nego što je cijena vode na izvorištu Boljesestre regionalnog vodovoda i koja bi bila objektivna pa uključujući i sve troškove pa i neki profit treba da bude nekoliko puta manji. Rekao sam, u Budvi tu građani plaćaju i desanilizaciju, čuvenu Zavalu i političko zapošljavanje i šta sve ne još. Ne odvajam ni jednu lokalnu samoupravu i negdje mi je zaista nepojmljivo da Vlada koja vrši nadzor ne može svojim zakonskim mehanizmima, preko Uprave za vode, da vidimo da li imaju ta preduzeća ta takozvana vodna akta. Da vidimo da li imamo sanitarne saglasnosti na tim izvorištima. Da vidimo odakle se crpi tokom godine, kad regionalni vodovod nikome ne treba i propada, finansijski ne može biti održiv, ako nema kontinuitet je li tako proizvodnje i racionalno trošenje vode, optimizaciju resursa, da vidimo odakle se snabdijevaju ti lokalni vodovodi, da vidimo kakvu vodu ti građani piju i tokom godine, ne samo turisti. Znae, kako turista dođe u Budvu i tokom sezone kupuje one bočice od 0,5 litara, plaća po jedan euro. Ko ostvaruje taj profit. Milione dajemo na uvoz vode, a ovdje ne samo što bi mogli da imamo kontinuirano, jeftino snabdijevanje kvalitetnom vodom, svih ovih opština na primorju iz preduzeća koje je koštalo 100 miliona evra, već da nemamo to tako, nego i pride dajemo desetine miliona uvozimo vodu, a možemo da je flaširamo i da koristimo dakle kao država, koncesiju da država izvozi tu vodu flaširanu u tanku i makar kako već. Ni jedno ni drugo, ni treće, nego imamo ovo što imamo. Jer, ne možemo da doakamo tamo nekim državama u državi, tim takozvanim lokalnim

vodovodima. Šta je sa Upravom za inspekcijski nadzor? Pa Vlada je valjda nadležna za tu upravu. Da li ta uprava kontroliše kontinuirano te lokalne vodovode? Nijesam čuo da je negdje obavljena kontrola pa je neko snosio odgovornost od direktora pa nadalje zbog toga što se pije voda lošeg kvaliteta. Zbog toga što se ugrožava zdravlje, obaška cijena koju građani plaćaju. Računi za vodu su u opštinama od 15, 20 do 50 evra, govorim o onim prosječnim računima, gdje negdje na sjeveru ili u Podgorici, to bude sedam - osam ili deset evra. Nije sporno da se u nekom normalnom dijelu voda i plati. Voda je tako ograničeni resurs, ali ovo je već namet onih političkih promašaja, odnosno svih onih bezobrazluka pojedinih lokalnih vlasti kojima valjda ni ova Vlada ne može da stane na put, ne ulazim i završavam sa time, ne ulazim ko je ko na vlast. Govorimo o šest opština na primorju, bez obzira što se tu koincidencija pravi između koalicije koja vrši vlast na nivou države. Ali mi je neshvatljivo gospodine Gvozdenoviću i apel, nije ovo ni pitanje a dobiću nadam se malo detaljnije vezano i za kvalitet vode pa ćemo o tome u javnosti. Ali, da se ovome stane na kraj, jer na ovaj način, ako ovako nastavimo, možemo da bacimo taj regionalni vodovod. Ne može on da posluje finansijski održivo, da vraća kredite od desetine i desetina miliona evra fondovima. Ono što smo uzeli od inokredita, a da radi na nivou kapaciteta 15% i da se njega sjete opštine ne primorju samo mjesec I po dana u špicu sezone, nakon toga, on više ne postoji. To nas neće dovesti nigdje, bojim se da ćemo i tu investiciju kao mnoge druge da upropastimo.

Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama.

Ne možemo upropastiti o kojoj ste rekli i sa zakonskim inicijativama i nekim drugim možda rabotama.

Kolege, imamo dosta danas posla i rabote, pa ovako smo odlučili da vas informišemo. Da ćemo nastaviti u ponedjeljak u 10 sati sa pitanjima koja smo uputili ministru Goranoviću u 10 i 30 ministru Šegrtu i u 10,45 ministrici Pejanović-Đurišić, onda ćemo nastaviti po tački predloga o registru prebivališta i boravišta.

Zaršit ćemo u ponedjeljak u 10 sati sa ovim pitanjima o kojima sam ja rekao i sa razmjenom mišljenja ovih ministara o kojima sam rekao.

Znači, ukupno tu možda negdje oko sat, sat i po vremena, ne toliko i sat vremena, a onda ćemo nastaviti sa započetom sjednicom.

Idemo dalje.

Sada će pitanje postaviti kolega Labudović. Izvolite, kolega.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem gospodine potpredsjedniče.

Kolege, atmosfera, ove iz vlasti očigledno ne interesuje ništa od ovoga.

Gospodine ministre, prije nešto više od četvrt vijeka, shodno novoj razvojnoj filozofiji tadašnjeg a bojim se i današnjeg gurua naše ekonomske misli a i prakse gospodina Veselina Vukotića, na Fabriku celuloze i papira u Beranama stavljen je katanac. U momentu njenog eliminisanja ona je bila gigant u razmjerama ondašnje Jugoslavije, sa preko dvije hiljade zaposlenih, sa najnovijom tehnologijom toga doba za proizvodnju novinskog i papira za takozvanu dubinsku štampu i sa procjenama instituta iz Kanade da bi sa što manjim brojem radnika mogla da funkcioniše i da posluje normalno. Ali, odlučeno je kako je odlučeno. Osim toga, što je na prečac prekinut njen kontinuitet, a da vas podsjetim 50 i neke počela da radi u tom momentu u fabrici celuloze se nalazila najopremljenija i najmodernija laboratorija za tu vrstu proizvodnje u tadašnjoj Jugoslaviji. Na sve to je stavljen ključ kao i na činjenicu da se u tom momentu u labarotiriji nalazilo a i dan danas se nalazi više od 30 tona razno raznih hemikalija koje su korišćene u

proizvodnom procesu te fabrika, a koje su do jedne, podvlačim do jedne sa stanovišta opasnosti po živa bića, otrovne. Sve što se dalje dešavalo sa fabrikom celuloze možda u ovom momentu nije bitno, kao što je bitna činjenica da nakon što je opljačkano sve što se moglo odnijeti i odlomiti u toj fabrici, polomljena su i zaštitna vrata i ograde koje vode do laboratorije i te hemikalije koje su neke u buradima, a neke potpuno neobezbijeđene sad nalaze na sistem na izvolte. Neke od njih već cure u Lim, a da stvar bude gora gospodine ministre, neke od njih se mogu iskoristiti kao hemijski supstrati, za proizvodnju najopasnijih oružja za terorističke napade. Stoga sam postavio Vladi pitanje koje glasi:

Da li i šta Vlada Crne Gore namjerava da preduzme kao prvu i najhitniju mjeru uklanjanja i sanacije opasnih i po ljudsko zdravlje smrtonosnih hemikalija, koje se nalaze u bivšoj fabrici celuloze u Beranama a koje su potpuno tehnološki i fizički neobezbijeđene? Čekam vaš odgovor.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala kolega.

Izvolite ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

To što ste rekli kvalitet njenog rada u tom momentu ona je 64. godine puštena u rad, a 1989.godine je nastavila sa radom zbog određenih problema koji su u međuvremenu bili. Ja ovdje imam set materijala koje sam pogledao u pripremi ovog odgovora, niz određenih novinskih napisa od kojih ste vi dio toga kako kažem, koji nijeste bili stavili u obrazloženju a stavili ste u svom usmenom obrazloženju. Smatram da vaše pitanje prije svega usmjereno u dijelu ekološkog i zaštite određenih supstanci koji se nalaze tamo. Spletom okolnosti inspektor je

izvršio nekoliko kontrolnih mjerenja prethodnih dana pa ću ipak zbog javnosti i nešto više reći o tome, a vi ćete dobiti iscrpan izvještaj na nekoliko strana.

Godine 1997.godine formirano je Preduzeće fabrika papira "Beranka", na način što je fabrika sulfatne celuloze i papira podijeljeno na dva dijela celulozni blok i papirni blok. Nakon privatizacije i prodaje ove fabrike formirano je novo preduzeće pod nazivom Fabrika papira "Nova Beranka". Ekološka inspekcija je tokom 2009.godine izvršila inspekcijski nadzor Fabrike papira "Nova Beranka" i tom prilikom izvršen je popis hemikalija koje su se nalazile u proizvodnom pogonu, a koji su zaostali iz proizvodnje u papirnoj industriji. Popisane hemikalije su hiljadu i 500 kg, Melakej AD 600 kg i Leukofofor 1000 kg. Iz ovoga možete zaključiti koliko je to tona, koliko je kilograma o kojim ste govorili. U originalnoj ambalaži su i fizički su bili obezbijeđeni i dalje se nalaze u proizvodnom pogonu. Pored hemikalija koje se nalaze u proizvodnom pogonu, hemikalije koje su bile potrebne za analizu procesa proizvodnje celuloze i papira su smješteni u zgradi laboratorije koja je još 1997.godine pripala Fabrici papira "Beranka".

Prema izvještaju ekološkog inspektora, dana 16.05.2015.godine, znači prije dva mjeseca izvršen je obilazak kruga fabrike papira i tom prilikom je konstatovano da u krugu na otvorenim površinama uopšte se ne nalaze hemikalije. Znači zvaničan izvještaj koji je javni dokument. Ekološka inspekcija je ponovo dana 16.07.2015.godine izvršila obilazak laboratorija u kojoj su smještene hemikalije koje su bile potrebne za analizu procesa proizvodnje celuloze i papira i tom prilikom u prisustvu radnika obezbjeđenja konstatovano da su u prizemlju u podrumu laboratorije u tri prostorije nalaze određene hemikalije koje su u originalnoj odgovarajućoj ambalaži složeno na dnevnim policama. Pakovanje hemikalija su od 100 do 1000 grama i radi se o proanaliziranim hemikalijama za vršenje određene laboratorijske analize. Sad dio odgovora na ovo šta će Vlada uraditi.

Prema ugovoru, novom vlasniku su pripale samo hemikalije koje se koriste u procesu proizvodnje papira dok su hemikalije koje su bile potrebne za analize procesa proizvodnje celuloze i papira ostale u vlasništvu Opštine Berane. Prije nekoliko dana inicirali smo da se organizuje sastanak i danas je održan sastanak između ekološke inspekcije vlasnika fabrike, znači vlasnika dijela hemikalija i dijela Opštine Berane, koje je takođe vlasnik hemikalija, s ciljem utvrđivanja vlasništva na hemikalijama koje se nalaze u laboratorijama i zbog preduzimanja mjera za bezbjedno postupanje sa istim.

Naime, Opština Berane želi da detaljno razmotre sa direktorom Fabrike sve stavke kupoprodajnog ugovora radi preciznog definisanja obaveze koje proističu iz vlasništva. Kako je u štampi koja je obrađivala ovo pitanje bilo i ovo pitanje o kojem vi kažete da su hemikalije koje se nalaze na dohvat ruke mogu koristiti u terorističke svrhe i za pravljenje oružja i eksploziva, tražio sam normalno od stručnih službi da mi odgovore na to pitanje. U konkretnom slučaju, vlasnici tj. imaoци hemikalija znači, vlasnici i Opština Berane i ako se to tako ustanovi i neko ko je vlasnik fabrike su u obavezi da posjeduju bezbjednosne liste izvještaja o bezbjednosti hemikalija, a ukoliko ih ne posjeduje isti će biti u obavezi da izvrše nova ispitivanja radi dobijanja podataka koji su potrebni za klasifikaciju hemikalija i održavanje njihovih karakteristika, stepena opasnosti itd. U skladu sa ovim što ste rekli, tražili smo od inspekcije jer je to njena nadležnost da se dodatno prati ovo pitanje i sagledaju svi elementi o kojima ste govorili ovdje koji mogu da imaju šire dimenzije. Na osnovu ovih izvještaja ipak se to nalazi u nekim ograničenim količinama, radi se u ambalaži koja je pakovana propisno. To je ono što je do mene došlo kao zvaničan dokument. Ako imate neka druga saznanja, biće nam korisno da tražimo od nadležnih službi da postupe na osnovu novih dokaza koje nam dostavite. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite kolega.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine ministre, mogu vam reći da sam očekivao ovakav odgovor i ni malo me ne iznenađuje... Ovo je, prije svega, bezbjednosno pitanje. Nije tako naivno kakvim ga vi pokušavate predstaviti. Kada je riječ o količinama, rekao sam da se nalazi blizu 30 tona raznoraznih hemikalija. Jer, ne zaboravite, hemikalije koje se nalaze u velikim količinama u onom proizvodnom dijelu kao što su kaustična soda, zatim natrijum metasilikat, kalcijum opsid. Sve su to po ljudsko zdravlje veoma opasne materije. Nalaze se potpuno neobezbijedene i mnoge od njih cure u Lim. Gospodine ministre, to nije pitanje za administrativno nadgornjavanje. Obaveza ove države u Ustavu zapisana jeste da obezbijedi zdravu životnu sredinu. Neka što ste nas poharali gore po sjeveru, pozatvarali sve što se moglo pozatvarati nego ste nam u nasleđe, osim siromaštva, ostavili ogromne količine otrova ne samo u fabrici celuloze i papira, isti je problem u Dekoru u Rožajama, Termoventu, Vunku u Bijelom Polju, Impregnaciji u Kolašinu. Niko o tome ne brine kao što niko nije ni brinuo o onim buradima piralena koji su se nalazili u krugu Kombinata aluminijuma koji su netragom nestali. Znaete da je piralen nerazgradiv gotovo isto kao gorivo za nuklearne reakcije. To kada jednom dospije u bilo koji oblik životne sredine, to ostaje trajno, gospodine ministre.

Molim vas, u ime građana Berana, da prestanete da se nadgornjavate da se prepisujete sa vlasnikom koji je odavno digao ruke od fabrike celuloze i koji ne zna šta će s njome, a ona se polako pretvara u prah i raznose je raznorazni kupci i prodavci metalnih sirovina, sa lokalnom upravom koja bi se najradije oslobodila svega toga nego u ime građana Opštine Berane i nizvodno sve do rijeke Drine da povedete računa, gospodine ministre, da se ne bi desio kakav incident. Desili se

bilo šta, neće biti odgovoran ni Marko ni Janko, bićete odgovorni direktno vi. Javno vam obećavam, evo nas gleda pola Crne Gore, da vam se tada neće drijemati. Zato vas molim da pustite to pitanje nadležnosti ko će šta da uradi već da se, u ime Vlade i ime resornog ministarstva, to vama pripada, postarate da to bude obezbijeđeno na način da ni na kakav način ne može da dospije niti do ljudi, niti do stoke, niti do vode, niti do tla. Sve drugo, gospodine ministre, nosićete ne samo na duši nego se bojim i robijati.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala. Idemo dalje.

Kolega Bojanić. Izvolite kolega.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče, poštovani gospodine Gvozdenoviću,

U kojoj je fazi realizacija izgradnje Ski centra Kolašin 1600, s obzirom na činjenicu da su kapitalnim budžetima za 2014. i 2015. godinu opredijeljena značajna sredstva za ovaj projekat, a koji se već najavljuje kao izuzetno značajan za unapređenje turističke ponude i razvoja sjevera Crne Gore?

Saglasan sam da je ovo jako značajno i potpuno mi je jasno zašto se od premijera pa na dalje ovo stalno potencira kao tema, odnosno kao projekat koji će doprinijeti razvoju turističke ponude i razvoju ukupnog sjevera i zato imamo i sredstva u budžetu opredijeljena. U 2014. godini imamo preko dva miliona samo za nabavku žičare. Za ovu godinu imamo preko četiri miliona za nastavak aktivnosti na tom lokalitetu, odnosno budućem ski centru 1600 metara Kolašin i imamo u tom dijelu ta sredstva su opredijeljena za primarnu elektroenergetsku infrastrukturu, za saobraćajnicu 2,3 km sa lokaliteta Kolašin 1450 do Kolašin

1600, za baznu stanicu, telekomunikacione infrastrukture, sekundarnu elektroenergetsku infrastrukturu i ski staze.

U planskoj dokumentaciji, pogledao sam i daj bože da se sve ovo ostvari, kaže se da je predviđeno 2,5 hiljade ležajeva, da je nekih 19,5 hiljada metara kvadratnih smještajnih kapaciteta. Sve je to lijepo u planovima. Srećom imam priliku da često boravim na ovoj lokaciji, i zimi i ljeti i prilično sam je prepješačio i prilično je dobro poznajem. Ono što, na žalost, mogu da vam kažem da tamo od ovoga nema ničega. Apsolutno ništa. Ni žičare, ni puta novog, niti je ko što počeo tamo da radi, a da ne pominjem nove ski staze i infrastrukturu. Reći ću vam i od 1450 do 1600, pa na 1760 do Vranjaka, pa do Troglave, pa do Crne glave, pa do Zekove glave, tamo nema ništa od ovoga. Tražio sam, kada me već provocirate, sve sam pretražio, prepješačio, ali nigdje ništa tamo nema. Šalim se malo, naravno, nećete mi zamjeriti, ministre, kolege su malo dobacivale, pa eto da kažem.

Ono što mene sada interesuje - ko koči ovaj projekat. To mi je jako bitno da nam kažete jer za razliku od nekih lokaliteta Buljarica, Lastavica, Mamula, Kraljičina plaža i ostalo, parlament je dosta puta optuživan da koči te projekte. Ovdje, da ja znam, da ne postoji nijedan poslanik koji je protiv ovoga, svi smo glasali i niko nije imao primjedbe da se ova sredstva izdvoje za sjever, odnosno Kolašin, šta više. Takođe mi je sa neke ekonomske strane interesantno, imali smo, sada postoji tamo 1450 Ski centar koji su prodali za 550.000, 147.000 metara kvadratnih sa strujom, vodom, dva restorana, pet ski liftova, jedna žičara, dva tabača snijega, sve je to koštalo, odnosno mi smo prodali, država vlasnik kroz stečaj za 550.000. Sada treba da uložimo sedam miliona za novi ski centar. Da vidimo dokle se došlo, pa ćemo nastaviti posle. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Pokušaću ipak prije nego što odgovorim na ovo pitanje da dam jedan... da barem neko ima korektan odnos prema nama koji dođemo iz Vlade i koji se zbilja potrudimo da odgovorimo na pitanje na jedan maksimalno mogući način, da proanaliziramo kompletnu analizu određenog problema i da ukažemo na to pitanje i kao minister, i kao ljudi koji su javne ličnosti snosimo odgovornost za dio posla koji radimo. Ipak nije primjereno da nam se ovdje prijete i to na jedan neprimjeren način, pogotovo ako vrlo precizno u odgovoru kažem ko je vlasnik određenih hemikalija i određenog prostora. To je vrlo važno da se kaže. Ovo se ne odnosi na pitanje gospodina Bojanića.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvinjavam se, ministre, pošto vodim sjednicu, shvatio sam da odgovornost, kada je u pitanju poslanik Labudović, kao odgovornost da ta opasnost može da izazove neki ljudski ...

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Ako ste me pažljivo slušali, rekao sam - zahvaljujem se na informacijama koje ste nam dali, ako imate neke informacije suprotne informacijama koje sam dobio od nadležnih službi, a to su inspeksijske službe, dajte mi. Smatram alarmantnim ako neko kaže da dio opasnog otpada ide u Lim. Smatram da neko ko ima tu informaciju nije trebao da čeka ministra ovdje nego je trebao odmah to da prijavi i alarmira, a ne politički ovdje da pokuša da nekog uvrijedi ili ne uvrijedi. Ipak smo mi došli u ovaj dom ovdje da razmijenimo određene informacije i, kao

što ste vidjeli, vrlo se potrudio da zajedno sa odgovornim ljudima kojima je to struka dođem do informacija da ovih dana organizujemo sastanke. Smatram da su sve te stvari vrlo važne. Svaka hemikalija koja može da nanese bilo kakav problem bilo kojoj životinji, biljci ili, ne daj bože, nekom drugom je nešto što obavezuje na određenu pozornost. Iako ne želimo da ovo bude nešto što je vezano za političko prepucavanje nego nešto što želimo da da konkretan rezultat za određeno konkretno pitanje, sugerisao sam i tražim od vas da onako kako ja komuniciram sa drugima i vi komunicirate sa mnom, ako želite da vam odgovaram na ta pitanja.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ministre, ja ću to i da omogućim da komunikacija bude krajnje konstruktivna i tolerantna i u funkciji nečega što je javni interes i očekujem da će i druge inspekcije poslati tamo i da se utvrdi činjenično stanje.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

U skladu sa zakonom imam odgovornost koja je vezana za ministra, ali takođe Zakonom o krivičnoj odgovornosti, takođe svaki građanin Crne Gore ima mogućnost da prijavi bilo koju stvar i ako je smatra toliko alarmantnom ne treba čekati poslaničke klupe, treba ili u Opštini Berane ili direktnim pozivom inspekciji ili direktnim pozivom ministru da se te stvari rade. Ovo je zbilja način da tražimo rješenje. Sada bih vas zamolio da mi date mogućnost da odgovorim na pitanje.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala ministre.

Očekujem od vas, takođe, da se pitanje ako je ekološki problem i ako je ekološki incidentan problem da treba hitno reagovati.

Samo neka ministar završi sa ovim odgovorom pa ću vam dati. Dobro, izvolite. Pomenio sam vaše ime. Izvolite, proceduralno. Možemo li da završimo na taj način? Izvinjavam se, ministre, da bi onda mogli da pređemo na drugo pitanje.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine.

... odgovorne poslanike. Bez obzira na oštru riječ koju koristim, koristim je vrlo odgovorno. Ovo što sam ja rekao nijesu samo moja saznanja. Ovo zna cijela Opština Berane i svi oni koji su nekad, a radi se o visokim stručnjacima, tehnolozima i hemijskim inženjerima i stručnjacima koji su nekad radili u laboratoriji fabrike celuloze. Još nešto. Izgovor da je to privatno vlasništvo je stvarno u ovoj situaciji, u ovom kontekstu nonsens. Šta bi se desilo da, recimo, ja imam atomsku bombu koju mogu da aktiviram, a Vlada kaže mi ne možemo ništa da uradimo jer se ona nalazi na privatnom posjedu Emila Labudovića. Hajte, molim vas. Ovo je ozbiljan problem svih nas. Namjerno sam ga potencirao. Jer, ovo prepucavanje ko je nadležan, da li vlasnik, da li Opština Berane, da li Vlada Crne Gore traje godinama. Ovo nije prvi put da se o ovom problemu ovdje govori. Ovo traje godinama.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala vam.

Vi ćete u okviru zakona i vaših nadležnosti kroz inspeksijske službe utvrditi činjenično stanje.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Bio sam vrlo precizan. Nijesam rekao, pročitacu vam to što sam rekao, pogledajte stenogram, rekao sam - prema kupoprodajnom ugovoru novom

vlasniku su pripale samo hemikalije koje su se koristile u procesu proizvodnje papira dok su hemikalije koje su bile potrebne za analize procesa proizvodnje celuloze papira ostale u vlasništvu Opštine Berane. Vrlo sam bio precizan. Nije mi nikakva ambicija, i to vi znate, bila ikakvim administrativnim stvarima nego sam ukazao na značaj ovoga i posvetio se ovom pitanju jer smatram da je to moj dio, ali ne samo moj nego svih koji učestvuju u određenim procesima zavisno lokalno ili nekom drugom dijelu.

Što se tiče odgovora koji je vezan za projekat 1600. Uvaženi poslaniče, pretpostavljam ipak da je bila šala ovo što ste rekli šetali ste Bjelasicom i nijeste vidjeli da se nešto dešava. Ako ste vrlo pažljivo pogledali dokumenta Vlade Crne Gore, ako ste pogledali Budžet Crne Gore, ako ste pogledali program razvoja Bjelasice 1600, mogli ste da dođete do sljedećih informacija. Prva informacija je da je to tek ove godine odobreno u budžet Crne Gore. Ako ste ušli na Plan javnih nabavki mogli ste da vidite sedam javnih tendera koji su raspisani, koji su blizu 20 miliona eura.

Takođe ste mogli da vidite da je dio tih procesa već završen i da će ove godine, sada vam dajem informaciju, biti potrošeno 5.095.770 eura. Znači, nešto što predstavlja blizu preko 10% ukupne investicije koja treba da se realizuje u okviru plana za deset godina. U budžetu vrlo precizno piše da je ove godine odobreno pet miliona i nešto za 1600, dva miliona i nešto odobreno za drugi dio koji se odnosi na Smiljaču. Realizacija ovog kompletnog posla treba da traje četiri godine. Sigurno smo svjesni da, kada se radi o jednom novom gradu kao što je taj projekat koji je dalje od Kolašina, dalje od Bijelog Polja, zahtijeva da se uradi putna infrastruktura, da bi se uradila putna infrastruktura mora da se uradi planska dokumentacija. Planska dokumentacija je urađena. Nakon toga treba da se uradi projektna dokumentacija. Nakon projektne dokumentacije treba da se urade određeni elaborati. Nakon tih elaborata treba da se raspišu javni tenderi i

nakon javnih tendera treba da se pristupi realizaciji posla. To je neophodno minimum godinu dana. Kao što vidite, već je bio proces pripreme u 2014. godini, tako da ćemo moći ove godine da potrošimo preko pet miliona za projekat 1600 i za Smiljaču nešto oko dva miliona.

Pošto iz načina komunikacije i načina kako ste postavili ovo pitanje, računam i uvjeren sam da je vaše pitanje bilo pozitivno usmjereno u pravcu ubrzanja realizacije ovog kompletnog posla želim da podijelim zadovoljstvo sa vama, da taj dio posla ide dosta dobro, da je raspisan taj ključni tender za žičaru koja treba da košta 11, procjena eleborata je nešto oko 11 miliona eura. Radi se o savremenoj žičari. Pod žičarom se podrazumijeva žičara, svi elementi koji su vezani za osnježavanje, svi elementi koji su vezani za vodosnabdijevanje koje je neophodno da bi moglo da ide vještačko osnježavanje i svi elementi koji su potrebni za ski staze koje će biti oko četiri kilometra.

Zašto se realizuje ta velika investicija sa pokušajem da se realizuje jedan važan projekat za koji smo raspisali tender već dvije godine. To je projekat valorizacije prostora 1600. To je hotel sa pratećim smještajnim sadržajima, gdje do sada nismo imali neko značajnije interesovanje. Vjerovatno interesovanja nema zbog toga što nema ove infrastrukture. Smatramo da bi se podstakao sjever koji je od posebnog značaja za razvoj turizma, jer crnogorski turizam ima svoju veliku prednost u odnosu na bilo koje konkurentske zemlje sa kojima smo konkurentni, da tako kažem, na raznim tržištima, jer ta blizina između mora i planina gdje možete na jednom kratkom prostoru da ponudite novi kvalitet, zbog toga smo već u 2013. godini definisali agendu turističkih reformi, gdje smo definisali da sjever predstavlja ključne elemente naših investicionih aktivnosti u narednom periodu.

Predlogom Vlade i usvajanjem na ovoj Skupštini obezbijedili smo da imamo značajna finansijska sredstva za prostor Bjelasice, da se ustupe značajna

finansijska sredstva za realizaciju projekta koji je vezan za Đalovića pećinu, da imamo značajna finansijska sredstva za realizaciju projekta planske dokumentacije na sjeveru, da imamo značajna finansijska sredstva za realizaciju ski centra na Žabljaku.

Zadovoljan sam dinamikom realizacije ovog posla. To je posao koji će trajati četiri godine. Bazna stanica treba da bude završena 2016. godine negdje na ljeto. U punu funkciju ova žičara treba da bude 2017. godine, a neki osnovni elementi, probni rad bi trebalo da bude krajem sljedeće godine. Jako je važno da se uporedo sa ovim projektom realizuje i projekat od Berana do Kolašina. To je projekat koji se finansira preko evropskih finansijskih institucija. Značajno će kvalitet realizacije ovog posla biti realizovan onog momenta kada se uradi autoput. Imam ovdje precizne informacije o svim elementima koji su vezani, mogu i zbog vašeg interesovanja da vam kažem. Avans za žičaru u izradi projektne dokumentacije za vještačko osnježavanje predviđa da se u ovoj godini realizuju sredstva od 2.750.000 hiljada eura. Trafostanica 1.598.000, bazna stanica 446.000, a za put od podnožja projekta 1600 oko 300.000 eura. Ukupno pet miliona eura. Već sljedeće godine ćete biti u mogućnosti da vidite stvari koje će se dešavati. Ova godina je potrošena na plansku dokumentaciju, na dio istraživanja, što sam siguran da razumijete. Ovo je jedna dodatna prilika da pozovemo investitore da se prijave na oglas za 1600. Jer, smatramo da na taj način uporedo sa realizacijom ovog projekta, ali i realizacijom turističkog naselja taj će se posao valorizovati kako treba. Takođe, smatramo da na sjever Crne Gore treba napraviti dodatne stimulanse i zbog toga pripremamo posebno zakonsko rješenje koje je Vlada usvojila, a to je rješenje koje je vezano za posebne turističke zone na sjeveru i razvoju visoko kvalitetnog turizma. Hvala lijepa.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Kolege i ministre, da pazimo malo više vrijeme ako možemo. Nemojte ga paziti nego ga poštuju.

MLADEN BOJANIĆ:

Pazim i na vrijeme i pazim i na godine i čitam precizno godine iz budžeta. Gospodine ministre, slažem se sa ovim projektom i podržavalac sam ovog projekta, tu sam saglasan sa vama, mislim svi ovdje. Imam problem sa godinama. Čitam kapitalni budžet za 2014. godinu. U njemu kaže - početak aktivnosti planiranja izgradnje žičara na lokaciji Kolašin 1600. Sada kažem tamo nema ništa, a 2014. je debelo prošla, 2015. godina je. Kažete potrošiće se pet miliona. Sada vam kažem tamo nije ništa potrošeno. Sve na projekte ide i dalje. Ovdje kaže nastavak aktivnosti i da će tamo da bude saobraćajnica. Sada vam kažem da od te saobraćajnice tamo nema ništa. Ima stara koja je u još gorem stanju, makadam do Vranjaka koji je u još gorem stanju nego što je bio, a kamoli neka nova saobraćajnica. Stalno idemo projekti su, planska dokumentacija, zaživjeće sjever, a trenutno znamo kako je loša situacija u kolašinskoj opštini. Sada treba da čekaju do 2019. godine, pa onda ćemo reći - dobro, produžićemo još koju godinu ove projekte, sačekajte još malo.

Bojim se, ne bojim se nego jednostavno tvrdim, da ono što se predviđa planskom dokumentacijom i ono što je na terenu je u neskladu. Ne radi se ono što je ponuđeno, obećano i nacrtano i da kažem kakva je dinamika u tim planovima. I tu vidim problem. Iščitao sam to dobro, pratio sam i, na žalost, da se i te teme dotaknemo, Završni budžet, odnosno trošenja budžeta nemamo priliku da pratimo tokom godine. Imaćemo tamo negdje s jeseni Završni budžet za 2014. godinu. Onda ćemo da vidimo što je sa ovih dva miliona za žičaru, jesu li se ona potrošila prošle godine ili nijesu ili ćemo da ih prenesemo u 2015. godinu. Onda,

pošto nijesu završeni tenderi onda ćemo sve to zajedno u 2016. godinu. Onda imamo svake godine kapitalni budžet jako veliki, ali realizaciju nikakvu, jer sve je u planovima. Tu je problem. Hoćete li ovo ispoštovati, daj bože da hoćete, imaćete ovdje podršku, ali ne znam šta se dešava da se to ne sprovodi kako treba. Nije parlament kriv za razliku od ostalih projekata za koje smo svi mi optuženi da smo krivi. Evo vidimo da imate punu podršku parlamenta, pa opet nešto ne funkcioniše. Nisam zadovoljan dinamikom iako vi jeste. Daleko od toga da sam zadovoljan kako se realizuju ovi projekti. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Hoćete po minut? Izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Taj posao treba da prate određeni elementi. U Crnoj Gori nema previše iskustava za realizaciju ovako složenih projekata. Ovo je realizacija, da tako kažem, novog grada. Zahtijeva putnu, elektro, vodovodnu i sve ostale elemente. Zadovoljan sam zbog toga što ćemo ove godine u potpunosti potrošiti pare, sredstva koja su vam na raspolaganju i na sljedeći način, jako je važno. Znači, tender je raspisan za žičaru i maksimalna cijena žičare je nešto preko deset miliona eura. Posao će biti ugovoren, ali neće početi da se realizuje osim pripremnih radova negdje u oktobru mjesecu, ako dozvole vremenske prilike. Intenzivne aktivnosti će se dešavati tokom 2016. godine, a avans će biti otprilike oko 20% sredstava koja su neophodna da bi se posao počeo. ... septembru počće realizacija puta i počće dio koji je vezan za trafostanicu koja je ugovorena i bazna stanica koja je, takođe, ugovorena. Takođe sam bio vrlo precizan, samo će se grubi radovi uraditi na baznoj stanici, a tokom 2016. godine biće završena

bazna stanica. Zadovoljan sam jer se radi, ipak, o novom projektu, o novom projektu gdje je trebalo da se sagledaju sve stvari. Posebno smo zadovoljni zbog toga što smo dobili tako značajna finansijska sredstva u budžetu. Možda je ovo jedan od rijetkih projekata koji nije na godišnjem nivou nego je posao u budžetu definisan za period od četiri godine. Tako piše i u budžetu koji je usvojen.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

... da vidim da je to neki novi oblik investicija i da ga treba razumjeti. Mi radimo infrastrukturu, pa ako bude grada biće, ako ne bude neće biti, tog novog grada na 1600, pa više. Dobro.

Izvolite kolega Bojaniću. Objasnite i meni malo više oko toga.

MLADEN BOJANIĆ:

Da vam ja mogu objasniti, ali ovako. Rekli ste da je to novi grad, nova infrastruktura, nemamo iskustva. Saglasan. Ali, jeste li to znali prije dvije godine kada ste planirali budžet za 2014. godinu? Jeste, pa ste stavili tamo dva miliona. Sada kažete da tih 20% ćemo ove godine da potrošimo za žičaru. Piše li Lubnice, Jezerine, ali hajde, to nije vaše taj dio, to je saobraćaj, to se isto ne radi tamo. Sve je to 2014. godine trebalo da bude. Piše u budžetu 2014. godine, da je dva miliona za žičaru. Sada čujem, ako sam vas dobro čuo, da ćemo da ih potrošimo tokom ove godine. Biće potrošene one što su planirane za 2014. godinu. Čitam, ne znam onda, kapitalni budžet za 2014. godinu. Ođe piše dva miliona za žičaru. Onda očigledno nemamo isti budžet. Toga nema ođe. Možemo sada u nedogled, da sada ne držim vrijeme. Možemo sada da idemo do kraja, ali biće prilike da vidimo i Završni račun budžeta za 2014. godinu, nadam se tamo s jeseni, pa ćemo tačno da vidimo šta je potrošeno od kapitalnog budžeta za ovaj projekat, a što nije. Ovako u međuvremenu možemo da vi tvrdite jedno, ja čitam drugačije, a ono što sam

vam rekao ništa tamo nijesam vidio da se radi, daj bože da me razuvjerite krajem godine. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Imajte u vidu ne prema kolegama i ministru nego prema meni pošto ja moram do kraja. Pojedini od vas sada torbica pod ruku, pa kući ili neđe drugo.

Izvolite kolegkinice Dragičević.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Uvažena Skupštino, uvaženi gospodine ministre, uvaženi građani,

Moje pitanje gospodinu ministru Branimiru Gvozdenoviću glasi:

Zašto se ne poštuje ugovor o korišćenju morskog dobra u zahvatu Luke Budva od 14.02.2002. godine, u čijem članu 2 pod tačkom 2, stav 2 stoji - planom korišćenja Gradske luke, Marine neophodno je obezbijediti za potrebe lokalnog stanovništva određeni broj komunikalnih vezova za male plovne objekte - barke koje će se koristiti pod povoljnim uslovima.

Obrazloženje: Gradska luka tj. ponat Pizana je malo starija od svih nas ovdje skupa. Građen je i dograđivan stoljećima, a onakva kakva je bila prije potresa 1979. godine izgrađena je bila od samih građana, odnosno budvanskog stanovništva.

Za vrijeme drugog svjetskog rata Budva je bila okupirana od Italijana, a kada su oni kapitulirali, došli su Njemci. Vidjevši da gube rat, Njemci su se povlačili sa svih okupiranih teritorija, pa tako i iz Budve i to krajem osmog mjeseca 1944. godine. Prije povlačenja naredili su svom stanovništvu Budve i okolnih sela da se svi povuku iza brda i napuste svoje kuće, jer su šprengovali cijelu rivu, odnosno porat i da će biti razorna detonacija sa padanjem kamenja i materijala rive i za

ljudske žrtve da oni neće odgovarati. Prepadnuti građani su se sklanjali prema Poborima jer su imali gorko iskustvo kada su u maju 1944. godine saveznici iznenada bombardirali Budvu, razrušili je i poginulo je dosta građana i to baš na toj Pizani.

Međutim, nekim božjim providjenjem, Njemci nisu digli u zrak cijelu Pizanu već samo dio. Porat su onda gradili stanovnici Budve, obnavljali akcijama, dobrovoljnim radom i donacijama, a tek pedesetih godina prošlog stoljeća država je završila izgradnju porta. Inače stanovništvo je moralo samo obnoviti porat jer, u protivnom, nisu imali gdje vezivati barke koje su im bile glavni izvor prihoda i sredstvo za život. Posle potresa Pizana je obnovljena i takva je bila u momentu sklapanja ovog ugovora. Ovi zakupci do sada su kameno nešto i poštovali, a ovi sada i ako nemaju ugovor ili mi bar nije dostavljen, ne poštuju ništa, a rekla bi da malo i znaju ili samo znaju doma doći. Navoz je metnut u sam centar Porta i ako je na staroj autobusnoj super mjesto i veoma lak prilaz. Okolčili su sve što su mogli i to nećete nigdje na svijetu vidjeti sem opet samo u Budvi. Komunalni vezovi se plaćaju od 600 do 800 eura. U cijeloj Crnoj Gori ta suma za komunalne vezove ne prelazi 200 eura godišnje. Što oni rade i kontrolira li iko njih i kako se ugovori sprovode? Za vrijeme juga Paštrovići dolaze koji imaju barke uvijek u Budvu da barke obezbijede u Portu. Ni to im ne daju ili za možda desetak dana godišnje traže im po 400 eura. Hvala bogu da se nešto sređuje i uređuje, ali u Budvi je to slabo vidljivo i ako ostavite to, gospodine ministre, na opštinu, to vam je kao da ste pljunuli u more. Ništa se ne vidi da se uradilo, ali ste zagadili i te kako dobro, pa će tek generacije za nama plaćati ceh.

Ovdje neću govoriti o tome kako se ljudi tjeraju sa svoje muke, već o tome da treba dobro voditi računa kome se što daje i kako se čuva. Primjer za to je i nebriga za svjetionik - lanternu koji pokazuje ulazak u gradsku luku. Svjetionik je zaklonjen, pa po noći u slučaju neverina ili drugog lošeg vremena, nema tog

kapetana koji može ući u luku. Vjerovatno ovi doklejšci nemaju pojma što je to svjetionik ili lanterna, naški rečeno, a tek pojma nemaju za što služi. Možda misle da je to ukrasno svjetlo postavljeno da se oni abe. Odgovor sam molila i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala vam, koleginice, na budvanski... Kameno znači nikako, je li tako? Sve ste rekli, ali niste rekli ko je vlasnik luke. Nešto tu preskačete ko je vlasnik. Sigurno će reći ministar.

Izvolite, ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

... lokalnog stanovništva na njegove potrebe. Razvojem visoko kvalitetnog turizma dio luke je počeo da se koristi u turističke svrhe za razvoj nautičkog turizma, ali uvijek cijeneći i zadržavajući dio akvatorijuma za potrebe lokalnog stanovništva, odnosno za komunalne vezove. Tako i danas luka Budva ostaje luka u kojoj svoje mjesto imaju vezovi za barke i ribarice lokalnog stanovništva, isto tako je i luka koji će se kapaciteti koristiti za razvoj nautičkog turizma u Crnoj Gori. Lukom upravlja Morsko dobro. Ono je potpisalo ugovore sa zakupcem.

Shodno Ugovoru o zakupu morskog dobra, jedna od obaveza korisnika luke je da obezbijedi određeni broj komunalnih vezova za potrebe lokalnog stanovništva za male plovne objekte - barke. U tom smislu, aktuelni korisnik luke Budva je u zahvatu luke obezbijedio 280 vezova za potrebe lokalnog stanovništva za male plovne objekte - barke koji se koriste pod povoljnim uslovima za koje su definisani kao komunalni vezovi. Za trenutne komercijalne cijene zakupa vezova u luci Budva, zakupac je na web sajtu tom i tom istakao cjenovnik u novembru 2014. godine, ali ove cijene se ne odnose na zakup komunalnih vezova. Za komunalne

vezove koji se odnose na male ribarske barke registrovane za sport i rekreaciju, ima ukupno 189 korisnika sa kojima je potpisan ugovor. Luka raspolaže sa 280 komunalnih vezova. Cjenovnik koji je na snazi za ove korisnike nije promijenjen od 2010. godine. Pojedinačne cijene u zavisnosti od veličine plovila na godišnjem nivou se kreću od 150 do 700 eura. Prosječna cijena na godišnjem nivou je 327 eura. Takođe, dodatno je omogućeno plaćanje u ratama za sve korisnike i popust od 10% za redovne klijente. Uz to skoro 70% korisnika su penzioneri koji imaju poseban popust od 30%.

Prema informacijama dobijenih od zakupca, a posredstvom Javnog preduzeća Morsko dobro do sada nije bilo nijedne primjedbe ili pismene žalbe od korisnika luke. Jedino negodovanje je bilo od nekoliko korisnika koji su do sada besplatno koristili marinu, što su činili u nekoliko zadnjih godina. Sada je u pripremi aneks ugovora za tekuće godine sa Javnim preduzećem za upravljanje Morskim dobrom. Korisnik Luke Budva će biti u obavezi da dostavi cjenovnik za određivanje Javnom preduzeću na osnovu Odluke Upravnog odbora Javnog preduzeća o kriterijumima za određivanje visine naknade za pristajanje, vezivanje plovila u lukama od lokalnog značaja, pristaništima i ostalim objektima primorske obalne infrastrukture broj taj i taj od 13.06.2015. godine, kojim je uvrđen maksimalni iznos cijene komunalnog veza na godišnjem nivou do 400 eura za plovilo dužine do sedam metara. Takođe, korisnik Luka Budva je u obavezi da dostavi plan, odnosno... sa tačno označenim djelovima luke koji su namijenjeni za komunalne vezove i ja ću vam dostaviti taj pravilnik koji je donio Upravni odbor Morskog dobra.

Što se tiče kontrole luke od lokalnog značaja, ranijih godina je vršena kontrola ispravnosti uslova za luke od lokalnog značaja. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva formiralo je i mješovitu komisiju sa zadatkom da utvrdi ispravnost uslova iz uredbe o uslovima koji moraju da ispunjavaju luke rezervisane prema

vrsti pomorskog saobraćaja, u skladu sa Službenim listom 2011. godine br. 20, čiji su članovi, između ostalog, bili predstavnici Morskog dobra.

Prilikom kontrole koja je vršena u periodu oktobar 2011. do marta 2012. godine za svaku luku od lokalnog značaja sačinjen je zapisnik i dat nalog korisnicima luke da otklone uočene nedostatke. Razlog zbog kojeg ranije nije donešena odluka o kriterijumima za određivanje visine naknade za pristajanje i vezivanje plovila luka od lokalnog značaja, nepostojanje zakonske regulative iz kojih se dalje crpi osnov za donošenje podzakonskog akta, što je sada stvoreno i postoji taj pravilnik. Ministarstvo održivog razvoja i turizma je pokrenulo izradu državne studije lokacije, dio sektora 43 Luka Budva, što su vam odgovorili prilikom prethodnog odgovora koji ste postavili na prethodnoj sjednici parlamenta. Time će biti obezbijeđeno da pored osavremenjivanja po najvišim standardima zadrži lokalni karakter kod planskog obezbjeđenja kapaciteta za javno dostupne komunalne vezove. Hvala lijepa.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Koleginica Dragičević.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

To od Morskog dobra do danas se puno toga izmijenilo. Najprije da vam kažem da sam bila prisutna na sastanku koji je organiziralo Morsko dobro, a tiče se koncesije jer se sada daje, više neće biti zakup luke nego će se dati koncesija na luku. Oni su donijeli pravilnik koji su nam podijelili tamo ... informaciju, sinoć mi je stigla negdje oko 11h . Zakupac je rekao da to njega ne interesira, a Vama ću dostaviti u ponedjeljak, ne znam sjutra neću stić, jer kasno dolazim, bar jedno 10, 15 koliko mognem pokupit uplatnica na 700, 800, 3.200, tako, da, da, naplatili su to sve doklejši dobro, sve. Vjerujte da nemam razloga, donijeću ja uplatnice ne

treba meni. Oni uopšte ne poštuju što im Morsko dobro kaže. I ako ćete da zaštitite grad, građane, luku, a znate ko je džabe dolazio, jedan ili dva, dvije noći veže se na drugu barku ovi iz Pržna i Svetog Stefana koji imaju barke da im ... ne ponese, jer će slomit. E, pa bolje je da tako je vežu nego da, to je uvijek bilo. Znače na moru se morate pomagati isto ko što na putu kad je nešto treba stat i vidjet što je, e tako vam je i na moru. Mi tamo živimo svi zajedno godinama, stoljećima. Oni neće da njih puste, branili su im, pa su onda ljudi išli, pa su protestovali, bio vam je protest prije 15 dana i ne pet-šest ljudi, sigurno ne pet-šest ljudi. Da sam i ja bila u Budvi i ja bih bila na protestu.

Mislim da je za dobro Budve, jer ovaj plan koji je napravilo Morsko dobro, to nema veze sa planom. To su nešto nacrtali, mi smo već njima poslali mišljenja i imamo još do ponedjeljka da šaljemo, oni će to dostaviti vama.

Mislim da se treba osloboditi luka, a u onaj novi dio što treba da se radi prema mostu Kneževića dolje i prema rječici, tamo neka naprave i carinu, i kontrole, i sve neka se tamo pravi, neka se ova luka ostavi jer od onih brodova se ne vidi Stari grad, zidine su zaklonjene. Tako da već kad grade onda neka barem ograde.

Ugovorom 2002. godine, trebalo je ono ispod parka napraviti, rivu koja pada. Od potresa još nije napravljena. Nisu dinara jednog uložili. Tako da oni jednostavno ne poštuju ni Morsko dobro, ni Vladu. Ja sam juče to govorila i premijeru. Meću table, ne meću da je to Budva, da je to Crna Gora, ništa to ne meću. Ja ću sada da vam kažem još ovo.

Imam dopunsko pitanje, a to me ponukao uvaženi kolega, ja ga moram pomenuti iako nije tu, mislim da se neće ljutiti, Mića Vuletić, jer me pitao sad dok smo sjedali ovdje, a sestro što je ono u Budvi, ona muzika, pa sam samo htjela da Vas pripitam:

Da nije slučajno, slučajno sa baždarenja, da nijesu došli ovi aparati za mjerenje buke koji su bili, lani su poslani u maju na baždarenje, još nisu dolazili, pa da nijesu slučajno došli da se ta buka izmjeri, jer je stvarno nepodnošljiva? Nepodnošljivo i molim vas jedan minut još u vezi regionalnog vodovoda, moram da kažem.

Regionalni vodovod, to preduzeće je osnovano 1972. godine. Bile su sve opštine primorja tu. Prvi se isključio Herceg Novi jer je trebao da, jer su rekli da će dobiti od Dubrovnika vodu. Drugi se isključio Ulcinj da ima sam vodu. Treći se isključio Kotor, Tivat, Bar ostala je Budva sama. Onda je Budva, ustvari Milo Medigović pokojni, Bog mu dao pokoj, on je dobio vodu od Crmničana, pa se iz Podgora pravila preko Paštrovske gore voda za Budvu, a kako u Budvi rastu zgrade i stanovi za komercijalu kao gljive na kiši, malo je to bilo i ovaj regionalni vodovod da nije došao Budva bi danas smrdjela samo tako. Samo ovo da vam kažem od kad je regionalni, nije od 80., nego mnogo ranije. A ovaj odgovor za buku, molim Vas ako ne možete sad, provjerite pa mi ga dajte jer stvarno je užas. Hvala lijepo, oprostite što sam malo dosadila.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ja sam govorio ... i pri ispitivanju vodoizvorišta.

Izvolite, ministre, na dopunsko ako hoćete, ako nećete možete i da pošaljete pismeno odgovor.

Onda idemo dalje. Poslanik Gojković će postaviti sledeće pitanje.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

... pitanje kolegice Dragičević i da je podsjetim na amandman DPS-a do tri ujutro, kad su obećali da će do tri da nam sviraju akustičnom gitaricom na uvce. Evo kako se to sprovodi, to su ti njihovi čuveni amandmani.

Gospodine ministre, ratujemo oko morskog dobra već godinama. Evo, slavićemo ko zna koliko već godina da se oko ovoga vodi polimika, moje pitanje u tom smislu prvenstveno je zbog izvještavanja javnosti jer je u proceduri donošenje ovog zakona. Danas su brojne nevladine organizacije imale konferenciju ovdje u Skupštini Crne Gore.

Moje pitanje glasi:

Da li će Vlada prihvatiti amandmanske izmjene Predloga zakona o morskome dobru koje se tiče svojinskih odnosa statusa privatne imovine, povećanja uloge lokalne i državne Skupštine, jer očigledno ne postoji podrška javnosti za ovakav Predlog zakona o morskome dobru, jer oni između ostalog krše Ustavom zagarantovana prava?

Da li je Vlada upoznata sa Deklaracijom o zaštiti privatne svojine, stečenih prava, slobodnog tržišta i o pravičnom suđenju i otporu prava nasilja, koje su od NVO podržane iz svih primorskih opština i kakav je stav Vlade kada je ova Deklaracija u pitanju?

Ovdje je jedna moja mala greška, nije podrška samo iz primorskih opština, podrška je iz cijele Crne Gore. Podrška je i iz inostranstva i čak zemalja koje su članice NATO pakta, koje znaju što je privatna imovina, pa tako da će se ovo procesuirati i u institucijama tih država.

Gospodine ministre, bliži se trenutak istine kada će se ovaj Parlament, možda, izjasniti o ovom zakonu i mogu da kažem da ste sve ove godine demonstrirali sjaj i moć službenika na brodu državne vlasti, neosjetljivom na zahtjeve javnosti koja ako tražimo pandan, ja mislim da treba malo da govorimo primorskim ovim terminima, javnost je sve to vrijeme bila u jednoj maloj barci,

veslala kontra bure a vi ste neosjetljivo bila na državnom brodu, nečujući vapaje da se riješi pitanje privatnog vlasništva i uopšte morskog dobra u Crnoj Gori.

Međutim, moram da kažem iako je javnost i primorje veslalo kontra bure, ipak smo nešto postigli. Ukoliko se ovaj zakon izglasa u Parlamentu ovako kako je zamišljen on će biti izglasan silom većine, a ne silom argumenata. I odmah će sutradan javnost biti svjesna da taj zakon ne valja kao ni onaj iz 1992. godine, ukoliko ne dođe do radikalnih promjena amandmanskih ovoga zakona. Ali, nijesam siguran da će glasati o ovom zakonu, a zašto reći ću poslije.

Zašto ovaj zakon nije dobar? Ovaj zakon u svom osnovnom tekstu kolika je osjetljivost Vlade prema ovim problemima i nadležnih ministarstava čak nije garant primorskim opštinama da budu u rukovodećim tijelima agencija, nego je tada bilo na predlog zajednica opština, pa tek na našu intervenciju smo dobili poslije predstavnike itd.

Zakon je neprecizan u mnogim svojim članovima. Evo, samo zakon 4, morskim dobrom smatra se pojas kopna ograničen linijom do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najvećeg nevremena. Svaki primorac zna da to ne postoji, da to ne postoji, ne postoji najveće nevrijeme, ne postoji najveći talas itd. Jednostavno to u terminologiji ne postoji, neka dođe jedan čovjek ovdje iz Crne Gore sa Mediterana, sa Atlantika, odakle god hoće i kaže, to je to. E, kad već želite da pišete zakone o moru ovdje u Podgorici onda bi trebalo da nas pozovete ovdje da simuliramo situaciju pa da pretpostavimo da je jedna morska obala Kuči a druga Zeta i da u Kuče kad je jugo morsko dobro je ogromno, a u Zetu kad je bura je kontra. Znači, kad je u Zetu bura u Kuče je bonaca, a kad je u Kuče jugo u Zetu je bonaca. Ja ne znam kako drugačije da vam objasnim. Znači, granica morskog dobra u Kuče kad j, jugo je 100 metara, a u Zetu nula, a u suprotnom je kontra.

Moram da se služim ovim riječnikom da bih pokazao javnosti koliko ovo nema smisla. Najveće nevrijeme u Herceg Novom kada je jugo, baca na Staroj

banji 50 do 100 metara obale, a isto vrijeme je bonaca na Rosama, a kada je bura je obrnuto. Znači, treba dva nevremena sa dva najveća talasa itd, i vi insistirate na ovakvim rješenjima itd.

Drugo, ovaj zakon ne priznaje lokalne skupštine i ne priznaje privatnu svojinu. Privatnu svojinu i mi smo to objelodanili već dvije godine ukazujemo na to, ja mislim da su svi u javnosti Crne Gore više svjesni šta je cilj ovoga zakona. Znači, kompletna procedura ovoga zakona nije bila osmišljena da se ovaj zakon donese, nego da se fingira donošenje zakona, da se produži trajanje onog drugog zakona iz 1992. koji mnogima, koji obilato zarađuju na Morskom dobru zloupotrebljavajući to, a pogledajmo danas naslovnu stranu "Vijesti" nagodbu direktora Morskog dobra sa Tužilaštvom. Znači, da se taj zakon ne donese ili ako se donese kojim slučajem sa ovim članovima 25, 27 i 4 i svim ostalim, taj zakon je gori nego onaj iz 1992. godine. Znači, ne znam, mislim sve što je bilo moguće, kompletno primorje, danas je bilo tu 10-tak nevladinih organizacija, javnost, nemate jednog čovjeka koji je zadovoljan Zakonom iz 1992. nemate javnost koja je zadovoljna s ovim Zakonom, vi ovo i dalje gurate, tako da ćemo vidjeti. Mi ćemo, uglavnom se potruditi da javnost tačno zna o čemu se radi. Ukoliko ovakav zakon bude donešen javnost će znati da je donesen jedan zakon koji je nekvalitetan i koji jednostavno ugrožava prava građana s primorja, a ukoliko ne bude donešen znaće se da je i procedura kompletna da on ne bude donešen, da bi se i dalje produžilo važenje ovog iz 1992. godine. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, kolega Gojkoviću.

Molim Vas ... ovaj termin, jer ćemo izgubit i ono do po... Znači, kontra bure je uzvodno, prevedeno na nas kontinentalce.

Izvolite ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

.. odgovorit uvaženi poslanici. Vlada vam je dostavila ovaj zakon prije godinu i po dana, zašto ga nijeste razmatrali, zašto nijeste otvorili raspravu? Uvaženi poslanici ovaj zakon je prošao bez ijednog amandmana na dva odbora, Zakonodavni i matični Odbor.

Uvaženi poslanici mi smo tražili konsultacije sa svim poslaničkim klubovima da razmijenimo određene informacije. Tražili da oko važnih pitanja, ovo je izuzetno važno pitanje. Ko snosi odgovornost zbog čega je ovaj zakon čekao dvije godine u skupštinskim klupama? Znači, mi smo to tražili. Nekoliko puta smo tražili da se ovo zakonsko rješenje, da se razmijene informacije. Formirali smo tim od 30 i nešto ljudi koji se bavi ovim pitanjem, ne piše ministar zakonska rješenja, bio ovaj ili neko drugi. Predlažu određeni stručnjaci, stručnjaci iz svih opština su bili uključeni u realizaciju ovog posla. Otvarana je javna rasprava oko realizacije ovih pitanja. Danas ste vidjeli takođe, našu spremnost da u komunikaciji sa poslanicima dođemo do najprihvatljivijeg rješenja, ali rješenja koje znamo da je potpuno jasno, precizno, decidno i obezbjeđuje sistem upravljanja ovog jako važnog dijela. Na jednoj strani ljudi koji su vlasnici dijela imovine smatraju da treba to zaštititi i da se tu mora u skladu sa Ustavom poštovati određena rješenja.

Takođe, neko smatra da prioritet treba da ima prirodno bogatstvo kao bogatstvo na kom nema privatnog vlasništva. Znači, ima tu dosta stvari koje smo spremni u jednoj dobroj komunikaciji, evo poziv ovih nekoliko dana, sutra, prekosjutra, naksjutra u ponedjeljak da dodatno razmijenimo određene stvari. Jesam li tražio na jutrošnjem matičnom Odboru da nam dostavite sve pismene sugestije koje smatrate da mogu da unaprijede ovaj tekst? Saglasni sa određenim rješenjima i zbog toga smo pripremili dio, da tako kažem, amandmanskih rješenja koje se nadam da ste upoznati, ako nijeste dostavićemo vam to jer smo dostavili

dijelu poslanika koji je pokazao interesovanje u tom pravcu. Saglasan sam da se radi o izuzetno važnom pitanju. Kao što su važna pitanja o nacionalnim parkovima, kao što su pitanja o morskome dobru, ali mi se čini da ovaj zakon zbilja nudi nekoliko jako važnih segmenata. Prvi segment što se uvodi linija mora, vrlo precizno Hidrometeorološki zavod je donio to rješenje. Što se onda uvodi linija morske obale, i treća linija morskog dobra. Precizno mora biti u katastarskim kartama jasno definisan. Pozivam vas na dijalog, pozivam vas na konkretna rješenja, korisno bi nam bilo da nam to dostavite u pismenoj formi, to je znači na formalizovan način, jer je mnogo lakše tada da stručnjaci koji se bave tim dijelom posla daju svoj osvrt na ta pitanja. Dostaviću Vam pismeno, ovdje ima na nekoliko strana precizno odgovor na sve to, jer sam smatrao da treba da bude nastavak jutrošnjeg razgovora.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ali, što Vi dobro znate, sve ono što stoji u ladicama godinama kao što kažete je proizvod konflikta u koaliciji DPS-SDP. Zato je vrijeme za prelaznu Vladu danas u Crnoj Gori.

Izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Zašto nijesu dostavljeni amandmani u prvoj proceduri? Ovaj zakon se ne može amandmanski popraviti. Jednostavno koncept zakona, evo sačekaćemo da ministar završi .

Gospodine ministre, zašto nijesu dostavljeni amandmani? Koncept ovoga zakona je u potpunosti promašen i ovaj zakon se ne može amandmanski popraviti. Evo samo poziv, evo, 30 ljudi je radilo ovo. Neka bilo ko od tih 30 ljudi dođe na morsku obalu i kaže, ovdje je najveće nevrijeme za vrijeme najvećeg nevremena,

najvećih talasa. Ja ću sa obadvije ruke glasati za ovaj zakon. Taj nema, kako možete da napišete to u zakonu, pa makar išli u Kuće ili u Zetu da kažete, ovdje je najveći talas. E pa ljudi moji, evo javno ste ovdje rekli da je 30 ljudi, predložićemo mi, ja sam već predložio amandmane, nijesu došli do vas, ali ne može i predsjedniče, potpredsjedniče da vam kažem zašto je stajala u ladici. Zato što je zakon napisan da ne bude usvajan, nego da se koristi onaj iz 1992. godine, da se fingira donošenje ovog zakona, da Vlada fingira dijalog sa privatnim vlasnicima itd, i ovo nema nikakvog smisla. Znači, ne, ne, da vam kažem, ja sasvim odgovorno tvrdim to ovdje, sasvim odgovorno tvrdim, čak i član 25 koji je ubačen za privatno vlasništvo namjerno je ubačen da se ne bi zakon izglasao, da bi procedura trajala što duže, da zakon ne bi bio usvajan, inače koncept zakona je vrlo jasan, vrlo jasan. Privatna imovina o morskome dobru kakav bi trebalo da bude postoji i mora se poštovati. Najveće blago Crne Gore je morska obala. Ko treba da odlučuje? Treba da odlučuje Skupština Crne Gore i lokalne skupštine, normalno, integralno upravljanje uz nadležnost državne Skupštine i Vlade Crne Gore. Ali, da državna Skupština ima mogućnost kontrole rada, kontrole donošenja planova i kontrole izvještaja.

Znači, ja ukoliko, evo zbog javnosti Crne Gore moram i ovo da kažem, koliko je bila transparentna javna rasprava, javna rasprava za Herceg Novi održana u Kotoru doznali smo noć prije skupštine, tako da je to to. Ministar je ovdje priznao sada da predložim nešto što je radilo, kako ja mogu sada da izbrišem ovo što je ovih 30 ljudi, najveće nevrijeme, najveći talasi itd. A ne, ozbiljno Ministarstvo ne bi predložilo ovakvo rješenje. Ne bi predložili ovakva rješenja.

Drugo, imate tamo da jedan predstavnik opštine učestvuje u državnoj Komisiji o granicama morskog dobra. Šta znači predstavnik opštine? Ko određuje predstavnika opštine? Je li to treba da bude predstavnik opštine kao što ste ga odredili za ostrvo Mamulu, kada smo dvije godine od vas tražili ko je predstavnik

opštine? Je li treba na taj način da se odredi? Dvije godine, ja sam ovdje tri puta postavljao pitanje, nijeste htjeli da mi odgovorite ko je bio predstavnik opštine u tenderskoj proceduri za ostrvo Mamula. /Govor iz klupa/

Ne, nego je sad, sad je Ministarstvo dalo informaciju, znate ko je bio, odbornik koji je poslije srušio vlast. Evo vam zvanične informacije Ministarstva. /Govor iz klupa/ Ja sam Vam tražio, tražio sam ime člana tenderske komisije iz Herceg Novog, nijeste mi htjeli, tek poslije Odbora za ekonomiju, tu je gospodin, molim Vas pustite me da dovršim, tek poslije Odbora za ekonomiju, finansije i budžet kad smo postavili to pitanje admiralu Samardžiću, tek poslije tog Odbora novinari "Vijesti" su uspjeli da dođu do imena čovjeka koji je u ime Opštine Herceg Novi učestvovao i nije predsjednik Opštine, nije on predsjednik Opštine. Tako da ćemo mi tražiti amandmanski da predstavnika opštine, gospodine Gvozdenuiću, određuje Skupština, da znamo ko je, ne da se to radi u kuloarima. Znači, izbombardovaćemo ovaj tekst zakona o amandmanima, izbombardovaćemo ga, sve amandmane da nam usvojite koncept zakona je promašen. Ali, makar toliko da uradimo.

Znači, javanost Crne Gore treba da bude svjesna, onog dana ako bude usvojen ovaj zakon, da je usvojila nekvalitetan zakon, bez obzira ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ministre, hoćete li po minut da utvrdimo ime toga čovjeka ili nećete?

Molim vas, dva pitanja je ministru postavio kolega Nišavić.

Izvolite kolega.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovani gospodine minister, ja sam postavio Vama i vašem Ministarstvu dva pitanja:

Prvo pitanje se odnosi na teren zaštite zdravlja i zaštite životne sredine, da se malo relaksiramo od ovih teških tema, a glasi:

Da li je realizovan projekat Agencije za zaštitu životne sredine za izgradnju pet stanica, za registraciju i praćenje koncentracije polena u vazduhu, takozvanih klopki za polen i ako nije u kojoj fazi je njegova realizacija i u kojim gradovima je projekat realizovan? Odgovor sam tražio i u pisanoj formi, do sada ga nijesam dobio.

Kratko obrazloženje: Polen biljaka je veoma značajan faktor za zdravlje čovjeka. To je jedan od najznačajnijih alergena u vazduhu. Polenova zrnca izazivaju alergijsku reakciju u dosta visokom procentu stanovništva, preko 20% i uzročnici su određenih alergijskih bolesti kao što su bronhitis, dermatitis, konjuktivitis, polenska kijavica i astma. Prema procjenama Svjetske zdravstvene organizacije procenat obolijevanja od ovih bolesti stalno je u porastu i alergijske bolesti biće vodeće bolesti u skoroj budućnosti. Koncentracija polena u vazduhu mjeri se u stanicama za polen i u takozvanim klopama za polen. U Evropi se mjerenja vrše već više od 20 godina. Danas u zemljama Evropske unije postoji veoma razgranata mreža za praćenje koncentracije polena. Jednom jedno mjesto pokriva teritoriju u prečniku od 30 do 50 km, zavisno od reljefa. U Srbiji je praćenje koncentracije alergenskog polena u vazduhu počelo 2002. godine. Sezona praćenja polena traje od februara kada cveta lijeska i jofa, pa do kraja oktobra kada se završava cvjetanje ambrozije. Postoje tri perioda cvjetanja i to cvjetanje drveća od februara do maja, cvjetanje borova, cvjetanje trava, borova i lipa od maja do polovine jula i cvjetanje korova od druge polovine jula do novembra. Kod nas do ove godine nijesu postojale stanice za mjerenje koncentracije polenskog praha u vazduhu, a po preporukama Svjetske

zdravstvene organizacije mi smo u obavezi da pratimo nivo alergena i to svakodnevno, nedjeljno i mjesečno, zbog toga sam i postavio ovo pitanje.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala Vam.

Izvolite ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

... Crne Gore u naročito osjetljivim grupama ubuduće uvodi informaciju o koncentraciji alergijskog polena u vazduhu. Agencija za životnu sredinu je u saradnji sa Programom za razvoj Ujedinjenih nacija realizovala projekat nabavke stanica za praćenje alergogenog polena uz odgovarajuću obuku zaposlenih u Agenciji u cilju analize uzroka alergijskog polena. Donacija UNDP-a za ovaj projekat iznosila je 55 hiljada eura i ovim sredstvima finansirana je nabavka i instalacija pet stanica za praćenje alergogenog polena koji je pravilnim prerasporedom distribuiranim pokriveno oko 71% teritorije Crne Gore. Na osnovu preliminarne procjene stručnog tima koji je izvršio analizu svih relevantnih faktora, meteoroloških, geografskih i drugih karakteristika i svih drugih raspoloživih podataka usvojen je predlog da se mjerne stanice instaliraju u sledećim gradovima, Podgorici, Nikšiću, Mojkovcu, Tivtu i Baru. Kada se u obzir uzmu dva najznačajnija faktora, faktor gustine naseljenosti stanovništva, odnosno broj ljudi koji je izložen dejstvu polena i klimatski uslovi koji determinišu maksimalnu, potencijalnu produkciju polena, ove lokacije su od primarnog značaja. Plan je da se u budućoj fazi ova mreža proširi kako bi se postigla maksimalna pokrivenost.

Ispitana mjerila započeta su na stanici u Podgorici sredinom februara 2015. Godine. Na ostalim mjernim mjestima testira se rad opreme i prvi validni podaci očekuju se tokom septembra 2015. godine. Takve varijacije očekivane su i na

drugim nekim mjernim mjestima ali bilo je tih varijacija u ostalim opštinama. Na osnovu podataka o izmjerenim koncentracionim tokovima mjernog perioda formiraće se polenski kalendar za Crnu Goru koji će se indikativno ukazati na periodne polinacije za svaku praćenu vrstu iako oni mogu znatno da se razlikuju od zavisnosti od vremenskih prilika. Nakon neophodnog perioda ispitivanja i testiranja instaliranih instrumenata Agencija će u skladu sa zakonom otpočeti redovan monitoring alergnog polena. Mjerenje u okviru redovnog monitoringa obuhvataju tri sezone cvjetanja. Sezону cvjetanja drveća od februara do početka maja, sezону cvjetanja trava, borova i lipa od maja do druge dekade jula, sezону cvjetanja korova od druge polovine jula do novembra. Analize na svim mjernim stanicama vršiće u skladu sa uslovima usvojenim od strane Međunarodnog udruženja za areologiju. Vremenski period tokom kojeg se vrši kontinuirano uzimanje uzoraka takođe je definisano od strane Međunarodnog udruženja za aerobiologiju. U klimatskim uslovima naše zemlje ovaj period započinje oko 1. februara i traje do prvih dana novembra. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Kolega izvolite.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Gospodine ministre po Zakonu o zaštiti vazduha polenske stanice su date u nadležnost Agencije za ... Po riječima direktora Agencije, stanice su već trebale da budu postavljene početkom proljeća i to kako ste rekli u Podgorici, Nikšiću, Tivtu, Baru i Mojkovcu. Trebao je biti i otvoren sajt na kome bi se objavljivale informacije o koncentraciji polena u vazduhu. Planirano je da se prate 24 vrste polena koji su najčešći na našim prostorima. Ukupni troškovi nabavke opreme, a Vi ste naveli ukupne troškove nabavke i instaliranja opreme, ja imam podatak da

su tu oko 28 hiljada još sredstava UNDP-a. Neopravdano se kasni sa realizacijom ovog projekta, a njegov značaj ogleda se sa aspekta zaštite zdravlja ljudi, za lakše praćenje i liječenje bolesti izazvanih ovim alergenima kao i za prevenciju ... bolesti. Svakodnevnim i nedjeljnim praćenjem, a kod nas je planirano trodnevno izvještavanje pacijenti bi lakše kontrolisali svoju bolest, redovno pili terapiju, prilagodili bi se režimu izlaska u šetnju, vremenu provjetravanja prostorija, načinu pranja i sušenja garderobe, svojim fizičkim i drugim aktivnostima. Period povećanog prisustva polena u vazduhu znatno utiče i na psihu osobe koja je alergična na polen. U tom periodu broj samoubistava je za četiri puta veći, sklonost ka depresijama je izraženija, kod mnogih se javlja i veća agresivnost, a koliko je učestaliji broj oboljelih navešću i primjer da se ovog proljeća na sjeveroistoku Amerike desio takozvani polen cunami, koji je u tom dijelu Amerike izazvao masovno oboljenje i trostruko povećao broj pacijenata. I upravo iz svih ovih razloga postavio sam ovo pitanje da bi se što prije instalirale klopke za polen kako bi tako olakšali i rad ljekara i život pacijenata.

Sada, gospodine ministre moje drugo pitanje glasi:

Koliko je od planiranih sredstava ... godinu realizovano za projekte na sjeveru Crne Gore do 30. juna ove godine? Koji je to procenat realizacije i koji su projekti do sada završeni? Odgovor sam takođe tražio u pisanoj formi i do sada ga nijesam dobio.

Dakle, kratki komentar: Kapitalnim budžetom za 2015. godinu koji iznosi 284.177.000 od toga Direkcija za javne radove 41.647.000 i Direkcija za saobraćaj 242.500.000 eura, od toga je 206 hiljada za autoput. Od ostalih 41. 647 hiljada određeno je za realizaciju projekata, započetih u prethodnom periodu i 36.500.000 realizacija projekata koji proizilaze iz redovnih aktivnosti i nadležnosti Direkcije za saobraćaj. Od tih sredstava oko 50% je opredijeljeno za sjeverni region kako bi se smanjile regionalne razlike u razvoju.

Dakle, planirani su projekti u administrativnoj, realizacija administrativnih prostora u Gusinju, Andrijevići, Petnjici, Mojkovcu za sanaciju objekata kulture, recimo za Centar kulture u Pljevljima, za sanaciju projekta na Stražici u Pljevljima, spomenika. Zatim na sportske objekte da ne nabrajam pošto vrijeme...

Znači, za recimo da napomenem ovdje halu, sportsku dvoranu u Beranama, zatim za izgradnju lokalne infrastrukture to su recimo u Kolašinu šetalište pored Tare, u Mojkovcu šetalište pored Tare, zatim kanalizaciona i druga mreža za gradove na sjeveru - Beranama, Rožajama, Plavu, Pljevljima, poliklinički u Urgentni centar Berane, zatim dječiji vrtići, unapređenje turističke ponude posebno u dijelu, znači u gradovima Kolašinu i Bijelom Polju, valorizacija drugih turističkih dobara kao što su Đalovića pećina itd, itd . Znači, posebno na saobraćajnoj infrastrukturi, nastavak radova na dionici puta Slijepač most - Pljevlja, zatim realizacija trećih traka, realizacija znači trake Slijepač most - Mojkovac, realizacija rekonstrukcija raskrsnice Bijelo Polje - Mojkovac itd. Ima mnogo stvari što ste predviđeli ovim kapitalnim budžetom pa me interesuje realizacija i procenat realizacije do sada.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

... 2015. godinu, koji se realizuje, Direkciji javnih radova u vezi sa projektima čija je realizacija planirana za sjever Crne Gore ... što čini nešto oko 51,3% kapitalnog budžeta. U prvoj polovini 2015. godine realizovano je 23,20% planiranih sredstava za sjeverni region. U fazi pripreme tenderske dokumentacije 14 projekata, a od ukupno 84 projekta planiran je završetak 74 projekta.

Napominjemo da su u većini opština na sjeveru do kraja aprila, odnosno do početka maja nijesu mogli izvoditi radovi zbog nepovoljnih vremenskih uslova na terenu. Poznato je da je početak građevinske sezone predviđen za maj. Međutim, u prvom dijelu godine završena je realizacija započetih objekata i završetak poslova koji se očekuje, izgradnja reciklažnog centra i pretvaranje stanice na Žabljaku, asfaltiranje durmitorskog prstena, rekonstrukciju i nadgradnju polikliničkog centra sa urgentnim centrom u Beranama, izgradnja administrativnog objekta za potrebe Opštine Mojkovac, asfaltiranje gradskih saobraćajnica u Mojkovcu, Beranama, Pljevljima i Plavu. Sanaciju lokalnih puteva kao i poslove na izgradnji na obali Utvrde na Tari, odnosno Limu.

Završen je projekat kupovine 31 stan za rješavanje stambenih potreba socijalno ugroženih kategorija stanovništva u sjevernom regionu. Takođe, prvi dio godine kvalitetno je iskorišćen za fazu pripreme koje podrazumijeva i izradu projektne dokumentacije, raspisivanje javnih nadmetanja, kao i izbor izvođača radova čime su stvoreni uslovi za intenziviranje radova u sjevernom regionu tokom drugog dijela godina kada se očekuju povoljniji vremenski uslovi za njegovo izvođenje. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala Vama.

Izvolite kolega.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine ministre posebno me raduje ... doline a i sjevera Crne Gore da je realizacija za prvih pola godine kapitalnih projekata samo 23% i to uglavnom u nivou tenderskih, odnosno tendera. U konačnoj realizaciji ne znam koji je taj

procenat, ja bih vas pitao nekoliko stvari, dugačak je spisak svega onoga što ste vi kapitalnim budžetom predvidjeli, a ja ću Vas samo pitati o stvarima, recimo, šta je sa rekonstrukcijom mostova na dionici Slijepač most Kovren koji je trebalo da bude završen ove godine, šta je sa postavljanjem gornjeg potrošnog asfaltnog zastora na istoj dionici, šta je sa nastavkom radova na dionici Kovren-Vrulja, šta je sa završetkom radova na bjelopoljskoj pijaci koja je trebala da bude završena rano u proljeće, šta je sa realizacijom projekta u dijelu poboljšanja turističke ponude, a ovdje bi se posebno osvrnuo, gospodine ministere, na Bjelasicu na projekte vezane za Bjelasicu i da citiram mog prethodnog kolegu Bojanića, ja sam svojim očima, a i Vi ste svojim očima vidjeli gospodine ministre 19. decembra, ponavljam 19. decembra 2014. godine početak radova na asfaltiranju dionice puta Ravna Rijeka - Jasikovac. Znači, 19. decembra malo me to začudilo, tada sam to vidio svojim očima i nikad više nijesam vidio ni jedan metar, ni jedan milimetar asfalta koji je tada počeo da se radi. To me je podsjetilo na otvaranje puta, autoputa Bar-Boljare kada je u Gornjim Mrkama prije sedam, osam godina premijer tada svečano, međutim on je tada makar bacio jednu lopatu cementa, na ovoj dionici u Bijelom Polju ništa nije urađeno, dovedene su mašine, slikalo se. Znači, a i 19. decembra se to, ja sam računao da to nije u čast Dana Podgorice 19. decembar, a kamo li da se nešto pravi u mjestu u to doba, u mjestu gdje su snjegovi, Vi znate, gdje zime počinju u novembru, gdje su snjegovi po dva metra.

Na pitanje poslaničko koje sam prošle godine Vama uputio, odgovorili ste mi da će u ovoj godini sigurno ti radovi biti nastavljeni, jer tu nije potrebna tenderska dokumentacija. Znači, potrebno je ...(Prekid)... nastaviti radove. Pa eto u tom prahu sam i htio komentar, ali pošto je vrijeme, a hoću da se uklopim u vrijeme, ja se zahvaljujem i na ovoliko prekoračenom vremenu.

PREDŠEĐAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama za Antarktiku i Arktiku.

Znači, mora aditiv da se doda betonu da bi, ali je ljepše u sred ljeta.

Ministar će Vam odgovoriti drugi put.

Sada će pitanje postaviti kolega Bojović. Izvolite.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Zahvaljujem.

Pa evo, moji prethodnici a konkretno evo i kolega Nišavić su predstavili jednu poražavajuću sliku stanja na sjeveru Crne Gore, posebno kad su u pitanju najavljeni a nerealizovani projekti kojima se očigledno zamajava javnost, a pretpostavljamo da će nešto tek biti započeto ili da će poneka lopata biti zakopana pred same izbore da bi se nakon njih opet sve obustavilo i stalo.

Ja ću govoriti, postavljajući ovo pitanje koje sam uputio ministru Gvozdenoviću o jednom projektu koji nije ni najavljen, nije ni započet, a trebalo bi to da bude, ako je elementarne odgovornosti u Ministarstvu turizma.

Moje pitanje glasi:

Zbog čega Vlada već godinama izbjegava da preduzme neophodne mjere u cilju zaštite i sanacije potuno zapuštenog i oronulog mosta na Đurđevića Tari, riječ je o velikom mostu na Tari, koji predstavlja jedinstvenu arhitektonsku cjelinu i jedan je od najvrednijih simbola Crne Gore i koji sa kanjonom rijeke Tare predstavlja jedan od najatraktivnijih turističkih resursa koje Crna Gora kao država ima. S tim u vezi interesuje me, kada je poslednji put izvršen pregled stanja u kome se nalazi ovaj most shodno važećim propisima? Osim toga tražim da mi odgovorite, koliko Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore, sa sjedištem u Podgorici, odnosno država ukupno ubrala prihoda od različitih такси i drugih dadžbina, jednom riječju od turističke valorizacije kanjona rijeke Tare i mosta na Đurđevića Tari po svim osnovama u prošloj 2014. godini i tekućoj 2015.

godini zaključno sa 20. julom, a koliko je novca od strane države u istom periodu vraćeno, dakle uloženo na ovom lokalitetu počev od izgradnje infrastrukture pa sve do zaštite životne sredine. I na kraju važno je da saopštite, kakve konkretne koristi ima Opština Pljevlja od toga što značajan dio teritorije Nacionalnog parka Durmitor pripada ovoj opštini. Nakon toga ću već i konstatovati da ni Opština Pljevlja ni Opština Žabljak nemaju nikakve konkretne koristi i lokalno stanovništvo, ali to u komentaru.

Dakle, moguće da ovo pitanje nije politički atraktivno, ali ovim pitanjem sam zapravo želio da ukažem još jednom kakav je odnos države prema najvrednijim resursima na sjeveru Crne Gore, ali isto tako i da ukažem na bahatu centralizaciju finansija koje se stvore na sjeveru Crne Gore i koje onda procedurama, koje je ova Vlada stvorila, dođu u Podgoricu i tu ostanu.

Vrlo kratko o mostu, ako mi dozvolite petnaestak sekundi. Znamo svi dobro da je most na Đurđevića Tari jedan izuzetan inženjerski poduhvat i objekat da je riječ o vrhunskom arhitektonskom ostvarenju, da je građen u vrijeme kraljevine Jugoslavije u periodu od 1937. do 1940.godine uz pomoć ni manje ni više nego drvene skele. Njegova izgradnja je u to vrijeme, s obzirom na konfiguraciju terena bila ravna podvigu sa kanjonom Tare, to svi znamo. Ovaj most čini jednu od ambijentalnih cjelina po kojoj je Crna Gora prepoznata i mislim da je ta slika mosta jedna od pet slika po kojoj je Crna Gora uopšte poznata u svijetu. Međutim, sadašnje stanje mosta je prije svega zabrinjavajuće. Sadašnje stanje mosta je takvo da to predstavlja sramotu za državu Crnu Goru.

Preko mosta znamo da dnevno prođe više hiljada automobila, više hiljada građana i turista, mogu slobodno reći čak i na dnevnom nivou, prešeta taj most. Nema dijela dana a da u toku turističke sezone na samom mostu ne bude bar 30 do 40 turista koji ga obilaze, međutim kakvo je stanje. Asvalt na mostu je potpuno propao, oграда na mostu na Đurđevića Tari je popucala i sa nje je otpao malter.

Spoljašnja površina, odnosno fasada je, ako što vidimo golim okom potpuno oronula, a što je najveći problem na pojedinim nosećim stubovima su se pojavile veoma ozbiljne i velike pukotine. Upoznaću vas sa jednom stvari.

Jutros sam pozvao jednog mojeg prijateja koji živi u blizini tog mosta i zamolio sam ga da pođe ispod mosta i da napravi fotografiju te pukotine na jednom od nosećih stubova na mostu na Đurđevića Tari, da bi on nekoliko sati poslije toga javio da je pokušao da priđe tom stubu i da nije uspio ni da mu se približi da napravi fotografiju, s obzirom na to koliko je sve ispod mosta zaraslo u prašumu, u trnje u šumu u drveće i tako dalje, a svi dobro znamo da država shodno propisima ima obavezu da redovno sprovodi kontrolu i mjerenje stabilnosti mosta, stanja u kojem se most nalazi i tako dalje. Zahvaljujem se.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Da ne komentarišem da li sam ja bio pozvan da odgovorim na ovo pitanje, smatrao sam zbog značaja ovog posla da odgovorim.

Dijelimo mišljenje poslanika Vladislava Bojovića o posebnoj vrijednosti i značaju mosta na Đurđevića Tari. Most predstavlja jedinstven primjer stvaralaštva svog vremena i posjeduje izgled arhitektonske istorijske, kulturne i ambijentalne vrijednosti, kao i druga kulturna svojstva i osobenosti na osnovu kojih zaslužuje da bude zakonom zaštićen.

Značaj mosta doprinijeće i činjenica da je kanjon rijeke Tare koji ovaj veličanstveni graditeljski objekat premoštava od 1977.godine upisan kao rezervat biosfere od posebnog ekološkog značaja, a od 1980.godine Durmitor i kanjon Tare ima status Unescove zaštite.

Zbog vanrednih vrijednosti mosta na Tari, Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore je u 2014.godini pokrenulo inicijativu kod Uprave za zaštitu kulturnog dobra za uspostavljanje zaštite ovog izuzetnog arhitektonskog objekata. Inicijativa je usvojena od strane uprave da most dobije status nepokretnog kulturnog dobra od nacionalnog značaja. Takav jedan tretman zahtijeva i dodatne sisteme zaštite o kojoj ste vi govorili i tu inicijativu ćemo popratiti.

U vezi sa vašim sledećim pitanjima navodimo da je od raftinga i splavarenja koji se odvija na rijeci Tari u dijelu opština Mojkovac, Žabljak i Pljevlja ukupno ostvareno 213.784 eura u 2014.godini. Na osnovu iste djelatnosti zaključeno sa 15.07.2015.godine ostvareno je 68.117 hiljada eura. Od korišćenja privremenih i stranih objekata na teritoriji opštine Pljevlja, Nacionalni park "Durmitor" je ostvario prihod u iznosu do 66.993 eura. U tekućoj godini sprovodi se postupak izdavanje rješenja za rad objekata i vršenje njihove naplate pa u vezi s istim još nemamo precizne podatke.

Od sportskog ribolova koji se odvija na Crnom i Vražljem jezeru, rijeci Tari u 2014.godini ostvaren ukupan prihod od 4.500 eura, od prihoda koji je Nacionalni park ostvaruje po navedenim osnovama značaj dio sredstava se ulaže u Službu zaštite i Službu za održavanje ambijentalne higijene infrastrukture. Ove službe shodno važećim upravljačkim dokumentima parka vrše zaštitu i nadzor kanjona rijeke Tare u cilju sprečavanja nelegalnih aktivnosti o preduzimanju svih neophodnih mjera na očuvanju ukupnih vrijednosti kanjona, učestvuju u uređenju prostora na rijeci Tari i vrše sve druge aktivnosti u skladu sa Prostornim planom posebne namjene "Durmitor", planom upravljanja i zakonom.

Ističemo da službe za unapređenje i razvoj Javnog preduzeća za nacionalne parkove Crne Gore u kontinuitetu vrše monitoring eko sistema u kanjon Tare, sa posebnim akcentom na praćenje stanja šuma i krupnih sisara ali i drugih značajnih vrsta biodiverziteta.

Napominjemo, da je u 2013.godini Vlada Crne Gore, kroz investicije iz kapitalnog budžeta u rekonstrukciju Motela "Radovan luka" na Tari, uređenje Centra za podsjetioce na Crnom jezeru i uređenje splavarišta, uložila sredstva u iznosu od 62.000 hiljade eura. Značaj dio od navedenih iznosa opredijeljen je za uređenje logora na rijeci Tari, izgradnja parking prostora i pratećih sadržaja. Kao vrlo bitnu činjenicu naglašavamo da na prostor Nacionalnog parka "Durmitor", koji pripada Opštini Pljevlja, posluje više privrednih subjekata koji se bave raftingom, splavanjem, ugostiteljskim djelatnostima i drugim. Po ovom osnovu opština ubira određene prihode kroz naplatu poreza i doprinosa. Kroz rad i aktivnosti istih, obezbijeđeni su i uslovi da se na stalnim i sezonskim poslovima uposli značajan broj domicilnog stanovništva iz sela Đurđevića Tara, Lever Tara, Premićani, koji se nalaze na teritoriji Opštine Pljevlja.

Cijeneći značaj i ulogu koji ima Nacionalni park "Durmitor" u razvoju lokalne zajednice, Javno preduzeće Nacionalni parkovi Crne Gore nastoje da uspostave dobar i partnerski odnos sa lokalnim stanovništvom i drugim privrednim subjektima i u skladu sa važećim planovima i zakonima maksimalno uvaži njihove interese. S tim u vezi krajem aprila mjeseca organizovan je socioekonomski savjet kao konsultativno tijelo kojim će aktivno participiraju lokalna zajednica oština i privredni subjekti iz teritorije ove opštine.

Unapređenje saradnje sa lokalnim subjektima i korisnicima prostora parka jedna je od strateških oblasti u postojećem, ali i budućem planu upravljanja za nacionalne parkove. S tim u vezi konkretno za Opštinu Pljevlja planirano je i sprovođenje niz aktivnosti od kojih će posebnu pažnju imati dalje unapređenje aktivnosti vezano za rafting i splavarenje rijekom Tarom. Planom je definisano i uvođenje novih turističkih sadržaja, kao što je izgradnja tematskog centra na lokalitetu Žugića luka, ali i niz drugih aktivnosti koji, kao primarni ... lokaliteta

rijeke Tare i prostora nacionalni parkovi koji imaju nacionalni i međunarodni značaj. Hvala lijepa.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Ja sam pokušao u konsultaciji sa mojim kolegama da razumijem da li ste vi ili nijeste odgovorili na jedno od mojih pitanja i konstatovao sam u komunikaciji sa njima i oni se slažu da vi zapravo nijeste ništa odgovorili na moje pitanje kada su poslednji put određene službe i inspekcije izvršile mjerenje, odnosno kontrolu stanja u kome se nalazi most na Tari. Dakle, nijesu izvršena nikakva mjerenja ni ona koja su obavezna po propisima i pravilnicima dva puta godišnje i tako dalje i moram da vam kažem da je to jedna krajnje i krajnje zabrinjavajuća činjenica. Krajnje zabrinjavajuća činjenica da u propisima postoji takva obaveza, a da se ona ne sprovodi, imajući u vidu da se toliko ljudi prevozi preko toga mosta i da je toliko turista i danas i u ovom trenutku na tom istom mostu. Priznali ste još jednu stvar. Da ogromna sredstva, više stotina hiljada eura se svake godine od različitih такси prihoduje kroz turističku valorizaciju ovog prostora i ta sredstva idu u budžet države, odnosno slivaju se u Podgoricu, završavaju u podgoričkoj ... nacionalnih parkova, a i Ministarstva saobraćaja. Praktično ništa se ne vrati i ne uloži u putnu infrastrukturu. Kako vidimo nema ništa od ulaganja u sanaciju mosta ni u čišćenje korita rijeke Tare i razvoj tog područja. Tačno je, da krenemo redom.

Država uzima od kampova po kvadratu, uzima od suvenirnica naknadu za putni pojas, prihoduje od dnevne ribolovne dozvole koja iznosi 20 eura po jednom ribolovcu, ali isto tako država uzima i tri evra po svakom turistu koji dođe da posjeti Nacionalni park "Durmitor", pa makar samo došao iz Budve, recimo da

obiđe most na Tari i zato što je došao na most i izašao iz autobusa prošetao mostom i vratio se vi mu uzmete tri eura. A koliko ulažete, a koliko vraćate? Nikoliko. Takođe, 13 evra taksa za splavarenje po splavaru i tako dalje. Svjedoci smo jedne krajnje bahate centralizacije finansijskih sredstava koja se uberu na tom području i izostanka ulaganja državnog novca koji se ubere u to područje. Idemo dalje.

Nema nikakvih radova na mostu već godinama. Ne vršite obaveznu kontrolu i mjerenja, prilazni putevi kojima se u povratku voze splavari koji debelo plate tu vožnju raftingom, ti prilazni putevi su u katastrofalnom stanju i vi to dobro znate. Ne ulažete ni centa da se oni poprave. Korito rijeke se ne čisti ni u približnoj mjeri u kojoj je to neophodno i nema nikakve regulacije saobraćaja velikih šlepera po tom mostu, bez obzira što je njegovo stanje veoma zabrinjavajuće.

Da li vi gospodine ministre čekate da se most sruši, da bi se konkretno nešto preduzimalo? Ovo je veoma ozbiljno pitanje. Vi ste malo prije priznali jednu veoma zabrinjavajuću činjenicu, a to je da se već godinama ne vrši mjerenje i utvrđivanje stanja u kakvom se nalazi ovaj most.

Drugo, lokalno stanovništvo i opštine Pljevlja i Žabljak nemaju nikakve konkretne koristi od toga što se toliko sredstava ubere na ovom prostoru od toga što Nacionalni park "Durmitor" pripada i Opštini Pljevlja i Opštini Žabljak. I ovo je još jedna potvrda da se kroz ovaj odnos Vlade prema stanju mosta na Tari, zapravo prepoznaje i ukupan odnos koje ova Vlada ima prema sjeveru Crne Gore. Ova vlada kada vidimo da ne želi da uloži sredstva u sanaciju i očuvanje jednog ovakvog mosta koji predstavlja posebnu vrijednost Crne Gore, onda ne možemo da očekujemo ni da će uložiti i pomoći kroz velike projekte u infrastrukturi, kroz pokretanje privrede, kroz velike projekte u okviru zaštite životne sredine i tako dalje.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala. Evo ovo važno pitanje je čuo i ministar saobraćaja i pomorstva i mora da na toj relaciji dva ministarstva postoji neko ko je nadležan da izvrši potpunu kontrolu.

Prelazimo na pitanje koje je postavio kolega Šarančić. Izvolite.

DARKO ŠARANČIĆ:

...parlamenta, poštovana Skupštino, poštovani građani, poštovana gospodo ministri, gospodine Gvozdenoviću,

Ja sam vama i vašem ministarstvu postavio sledeće poslaničko pitanje:

Zbog čega se do dana postavljanja ovog poslaničkog pitanja nije ni započelo sa realizacijom obaveze predviđene Zakonom o budžetu za 2014.godinu i Zakonom o budžetu za 2015.godinu, a koja se odnosi na finansiranje završnih radova na rekonstrukciji Doma kulture u Pljevljima u iznosu od 650.000 evra?

Da li je za neprimjereno kašnjenje ove veoma važne investicije odgovorna Vlada Crne Gore, gospodine ministre i resorno ministarstvo ili više resornih ministarstava, lokalna samouprava ili neko treći, zanima građane Pljevalja. Možda je danas prilika da od vas iz prve ruke čujemo nešto više informacija o svemu tome. Da podsjetim.

Damo rekonstrukcija Doma kulture u Pljevljima započela je sada već daleke 2007.godine i do sada je potrošeno po nekim podacima više od četiri miliona evra, ako je uopšte i tačna evidencija o svemu tome, a objekat nije završen i ne zna se da li će i kada će biti završen.

O značaju ovoga nekada reprezentativnog objekta koji su građani Pljevalja gradili kroz dobrovoljni rad i u neposredno u poslijeratnim godina u veoma teškom periodu kroz omladinske radne akcije i tako dalje, ne treba i suviše je,

čini mi se danas govoriti, ali ima potrebe da pitam. Zašto se on ne završava ni osam godina poslije početka ovih radova? Zbog čega se ova budžetska pozicija od 650.000 evra samo prepisuje iz budžetske godine u budžetsku godinu?

Ja pretpostavljam da ćete vi reći da niste odgovorni, da nije odgovorna ni direkcija, ovi u lokalnoj upravi kažu da nijesu odgovorni ni oni. Cijelim poslom se na žalost bavi po malo i državno tužilaštvo i baviće se izgleda i ubuduće i možda će oni otkriti neke važne detalje oko svega ovoga, ja to zaista od njih očekujem. Ono što mene danas ovdje interesuje jeste da čujem koji su razlozi po vašem mišljenju, zašto se posao ne završava? Zašto se ova pozicija iz kapitalnog budžeta ne realizuje, jer vrijeme prolazi gospodine ministre, kulturno blago je ugroženo, nedostupno je javnosti već godinama, 2015.godina je, neko je obećao da će radovi završeni do kraja 2007.godine. Građani Pljevalja odlično, vrlo dobro znaju ko je to obeća i zašto je vjerovatno obećao. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama kolega.

Izvolite ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Siguran sam da će ići nekom ubrzanom dinamikom, ali neki projekti zbilja nemaju ovako očekivanu dinamiku onako kako je to definisano. Zakonom o bužetu 2014. i '15. godine kroz poziciju 805 izgradnja rekonstrukcije adaptacije objekata kulture, predviđena su sredstva u iznosu od šesto pedeset hiljada eura koje se odnose na finansiranje završnih, preostalih zanatskih i instalacionih radova za stavljanje u funkciju biblioteke, muzeja, galerije i depoa u sklopu Centra za kulturu. Aktivnosti realizacije ovog projekta od početka izgradnje Centra za

kulturu u Pljevljima sprovodi Opština Pljevlja, dok je Direkcija javnih radova kroz Zakon o budžetu učestvovala u finansiranju izgradnje projekta.

Tokom 2014.godine Opština Pljevlja je raspisala tri javna nadmetanja za izbor izvođača preostalih zanatskih i instalaterskih radova, za stavljanje u funkciju biblioteke, muzeja, galerije i depoa u sklopu Centra kulture. Imajući u vidu da vrijednost nabavke prelazi 500.000 eura postupak je podlijezao kontroli od strane Državne komisije za kontrolu, postupak javnih nabavki i sva tri puta Državna komisija za kontrolu postupka javnih nabavki poništila je postupak javne nabavke.

Početak aprila tekuće godine Opština Pljevlja je raspisala po četvrti put javno nadmetanje za izbor izvođača radova koji je krajem maja Opština Pljevlja poništila zbog uložene žalbe na tendersku dokumentaciju. U toku je peto nadmetanje za izbor izvođača radova koji je Opština Pljevlja raspisala 3.jula 2015.godine i otvaranje ponuda zakazano je za 10.avgust 2015.godine. Saglasan s vama da je odgovor, odgovorna je Opština Pljevlja, a nadzire radove Direkcija javnih radova nije nešto odgovara potrebnom nivou odgovora u ovom parlamentu. Svi smo odgovorni, a i ministarstvo koje vrši nadzor nad Direkcijom javnih radova. U skladu sa ovim postavljenim pitanjem tražiću još detaljnu informaciju i tražiti zbog čega ovaj posao ovoliko dugo traje i pokušati zajedno s nadležnim službama da obezbijedim da se realizacija ovog projekta, koji vjerovatno i propada zbog toga što se ne realizuje u određenim rokovima zahtijeva i dodatna finansijska sredstva.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite, kolega.

DARKO ŠARANČIĆ:

.... na Pljevlja, sprovodi aktivnosti na ovom poslu, ali ja sam vas vrlo precizno pitao šta je sa obavezom Vlade Crne Gore. 650.000 evra prenosi se iz godine u godinu samo faktički na papiru. Tog novca nema i nema volje da se taj dio realizuje. Ja od vas nijesam ovdje danas ni očekivao da vi prihvatite svoju političku ili bilo kakvu drugu odgovornost ili odgovornost Vlade u cjelini, ali je imate i od nje ne možete i ne možete je izbjeći. Ne treba gospodine ministre nikakvo političko niti bilo kakvo drugo iskustvo da bi se jednostavno zaključilo da nema iskrene namjere, da nema volje, da se ovaj posao završava do kraja. Pljevljaci su navikli na ostale izgovore da nema novca, nema ga ni za toplifikaciju, nema ga ni za drugi blok, nema ga ni za put Kosanica - Glibači - Bobovo, nema ga ni za mnoge druge projekte, čak i kada je zdravlje ljudi u pitanju, ekologija i životna sredina i dalje. Ovo ne nabrajam slučajno, gospodine ministre. Sve su ovo što sam kazao čvrsta obećanja Demokratske partije socijalista, naročito u svim predizbornim ciklusima i predizbornim godinama.

Kako je moguće, gospodine minister, da se tender poništava četiri puta, baš četiri puta i priprema se peti tender. Je li moguće da lokalni službenici prave takve greške sad baš na domu kulture, pa ne uče se oni baš na Domu kulture, gospodine ministre, nijesu oni početnici u ovom poslu. Ja te ljude većinom poznajem. Znam da su stručni i veoma odgovorni i profesionalni ljudi na svojim zadacima i svom poslu. I to ćete vjerovatno tempirati negdje na proljeće 2016.godine. Znači ove godine neće biti svjesna realizacija '16. izborna godina, moguće je da će u aprilu, martu ne znam u kojem mjesecu biti ovih 650.000 realizovano kroz neke tamo radove, možda i svečano otvaranje, otvaranje i presijecanje trake, gospodine ministre. Ali, šta sa štetom koja je nanijeta i koja se ne može povratiti. Zamislite djeca koja su 2007.godine krenula u I razred osnovne škole, završavaju ove godine osnovnu školu, da nijesu vidjeli ni kako izgleda jedna čitaonica, jedna prava

biblioteka, da ne govorimo o stalnoj muzejskoj postavci, pozorišnoj predstavi i tako dalje, ko će ovu štetu da izračuna, gospodine ministre, ako se ona može uopšte izraziti u novcu.

Ja ovdje odgovorno tvrdim da Vlada Crne Gore ne želi da realizuje 650.000 evra za rekonstrukciju Doma kulture u Pljevljima, a priče o nepravilnostima i greškama lokalnih službenika koji čine tu komisiju i koje se ponavljaju četiri puta, možda će se ponoviti i peti put su priče za malu djecu, gospodine ministre i ne piju vodu, ne vjeruju u njih ozbiljni građani, naročito ne ozbiljni političari. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, uvažene kolege. Završili smo sa pitanjima koji su bili upućeni ministru Gvozdenovuću. Ja mu se zahvaljujem na prisustvu i saradnji.

Prelazimo na pitanja koja su upućena ministru saobraćaja i pomorstva Ivanu Brajoviću. Imamo četiri poslanika.

Proceduralno koleginica Kalezić. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Potpredsjedniče Raduloviću,

Ovo proceduralno obraćanje jeste vama, ali mi odgovara prisustvo ministra Brajovića. Naime, u ovoj Skupštini nije nezapaženo da različita ministarstva različito uvažavaju Skupštinu i poslanike. Postoji po našem Poslovniku regulisano sve što je u vezi sa poslaničkim pitanjima, a između ostalog i to da je ministarstvo dužno ili ministar kome je upućeno pitanje da, ako je zatražen odgovor u pisanoj formi, što najčešće i radimo, to dostavi do sledećeg termina za poslanička pitanja. I to je u redu, ali postoji određena nepreciznost koja može da ... poslanika koji u kontinuitetu prati neko pitanje. Konkretno. Ja sam prošlog, to jest u maju su bila poslanička pitanja imala pitanje za ministra Brajovića. Zamolila sam da dobijem i u

pisanoj formi, međutim do 20. do ponedjeljka kada smo mi bili obavezni da predamo do 12 sati poslanička pitanja za danas i juče nijesam dobila odgovor.

Odgovor sam dobila u ponedjeljak negdje oko tri recimo, ili dva, ne znam da li se vrijeme, ali u svakom slučaju bar dva sata pošto sam predala poslaničko pitanje ovog puta nijesam imala za ministra Brajovića. Ono što je zanimljivo, to je da je odgovor datiran 16.07.2015.godine i to je u redu, to je bio radni dan i 17. je bio radni dan, to je moglo da stigne, međutim stiglo je tek na moju intervenciju. Zvala sam kabinet ministra i na osnovu te intervencije dobila ovo. Ono bi moguće stiglo tog dana i da nije bilo intervencije, možda i ne bi, ako gospodina ministra bude interesovao moj uticak kao građanke i poslanice iz te komunikacije sa dvije osobe iz njegovog kabineta reći ću mu, ako ga ne interesuje nije ni bitno, ali ja predlažem da mi preciziramo Poslovnik, pa ako smo mi obavezni da ministru koga pitamo uputimo četrdeset osam sati prije termina za izlaganje za sjednicu svoja pitanja, onda ministar neka uputi nama odgovor bar 50 sati prije tog termina u slučaju da imamo kontinuitet obraćanja oko nekog problema i imamo odgovor.

Naravno, ja sam pribavila, nijesam baš bespomoćna osoba, pribavila sam stenogram koji nije identičan sa ovim što sam dobila, ne kažem da ima neke kolizije bitne, nešto malo ima, ali uvažavajući pravo ministra da u pisanoj formi saopšti što preciznije nijesam ovo koristila, a dvoumila sam se između pitanja gospodinu Brajoviću i pitanja gospodinu Gvozdenoviću. Zahvaljujem i oprostite.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Zahvaljujem se ja i vama i u potpunosti vas razumijem. Nijesam neki put dobijao ni odgovor, posebno kada sam se interesovao oko auto-puta kada smo mogli nešto učinjeniti sada više diga sam ruke oko svega toga.

Proceduralno. Izvolite. Kratko molim vas.

IVAN BRAJOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, uvažena poslanice Kalezić,

Prije svega znači da konstatujemo da smo mi u poslovničkom roku odgovorili, a ovo što vi kažete tu se potpuno slažem sa vama, naravno treba da, ako pratite u kontinuitetu jednu materiju da možete pripremati i pitanja iz sjednice u sjednicu, naravno. U tom smislu, naravno provjeriti ću sa službom, a obećavam vam da će svi poslanici dobijati odgovore sigurno u vrijeme koje omogućava njihovu pripremu na ovo pitanja za sledeći set poslaničkih pitanja. Imate moju riječ. Ako ste mislili na mene, kao ministra, ako nije to ranije, uvijek su ovdje poslanici dobijali pitanje u poslovnički određenom roku, bar kada sam ja u pitanju i to moram da vam kažem, da ako vi dodatno precizirate obavezu u Poslovniku, ona će se naravno poštovati od strane i mojih pretpostavljam i svih drugih kolega ministara. Ono što znaju takođe da vi imate pravo da postavite pitanje, mi imamo pravo da damo odgovor, vi imate pravo da komentarišete odgovor, mi nemamo pravo na komentar vašeg komentara i to je na neki način neko uskraćivanje, ali u svakom slučaju sve ono što bude u Poslovniku zahtijevano od mene kao ministra, ja ću svakako uvažavati. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Pitanje vaš kolega, čak i partijski u dva saziva, to je, pošto je uvijek bilo skraćeno šest godina sam se bavio auto-putem. Sami znate bili ste, čini mi se tada poslanik.

Idemo na prvo pitanje koje je postavila poslanica Jasavić. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Poštovane kolegice, poštovani kolege, poštovani građani, poštovani gospodine Brajoviću,

Koje konkretno mjere, kao ministar saobraćaja možete preduzeti kako bi se saobraćaj mogao nesmetano odvijati u Katunskoj nahiji na relaciji osobito Cetinje - Cuce, kao i okolna mjesta Trešnjevo, Dubovik, Čeklići, dio Čeva prema Resni, Kobilji do, Bata Cucka i ostali, jer su odsječeni za redovni saobraćaj od Cetinja. Ovo iz razloga što građani sada moraju pješaćiti i po 30km radi kupovine lijekova i plaćanje računa ili plaćati skupe taksije za prevoz.

Katunska nahija je srce Crne Gore, a saobraćaj do nje mora biti aorta kako bi ona živjela. Na žalost, redovan saobraćaj od aprila ove godine za građane ove nahije ne postoji, tako da će Katunjani prije stići do Pariza, nego do nahije i do centra, pa do okolnih mjesta. Tačnije bliže nam dođe Pariz, znači od Trešnjeva, Kobiljeg dola, Bate Cucke, Dubovika, Čeva i drugih mjesta nahije.

Naime, do aprila ove godine četiri puta nedeljno saobraća autobus i to nedeljom, srijedom i petkom. Polazio je u 7 sati iz Trešnjeva, a stizao u 15 časova. Kada bi stigao u Cetinje u 15 časova je odlazio ponovo za nahiju i to je značilo da je svaki Katunjanin mogao da stigne do Cetinja da završi posao i vrati se kući, u 7 je na autobusku stanicu u Trešnjevo, pođe do grada, završi sve što treba, plati račune, uzme lijekove, vidi porodicu i vrati se ponovo u svoje selo. Sada je to nemoguće. Ovo iz razloga što je sada organizovan prevoz dva puta sedmično, što znači da Katunjanin kad pođe za Cetinje za lijekove u srijedu, nazad se može vratiti tek u neđelju. Taksi prevoz u oba pravca od Cetinja do Dubovika košta recimo osam eura, četiri do tamo i četiri ovamo, a od Kobiljeg Dolala ili Bate Cucke koja je udaljena od Cetinja 48 km ta je cijena neuporedivo viša. Konkretno od Trešnjeva do Cetinja taksi košta po 25 eura u jednom pravcu, 25 u drugom, to je 50 eura. Ovo znači da niskobudžetne avio kompanije nude prevoz do Beča za ovaj iznos, dok vam taksijem u oba pravca, recimo do Bate Cucke od Cetinja treba mnogo više para.

Znam da su ova pitanja, pored toga što su u vašoj nadležnosti kao resornog ministra, isto tako u nadležnosti opštine, stoga mi je žao što danas nije tu gradonačelnik Cetinja, ali vjerujem da će vaše prisustvo doprinijeti rješavanju ovog problema, ukoliko vi to na kvalitetan način budete potencirali u saradnji sa lokalnom samoupravom i isto tako povećati brigu lokalne samouprave Cetinja za redovan prevoz na katunskoj nahiji. Nekada su iz Katunske nahije proizvodi se nalazili poljoprivredni na trpezama i Trsta i Venecije, izvozilo se meso, mliječni proizvodi, med, vosak, koža. U periodu, nastaviću dalje da ne bih prekoračila vrijeme, jer kolega Stanić čeka, a mora da putuje za Pljevlja. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama.

... te priče te sredine, kako ih održati i postojeću infrastrukturu jer zarasta u šiprag.

Izvolite ministre.

IVAN BRAJOVIĆ:

Poslaničko pitanje koje sam dobio je glasilo - koje konkretne mjere, kao ministar, možete preduzeti kako bi se saobraćaj mogao nesmetano razvijati na relaciji Cetinje - Cuce kao i do okolne mjesne zajednice Trešnjevo -Dubovica - Čeklići i dio Čeva prema Resni jer je potpuno odsječeno od Cetinja. Ovo iz razloga što građani moraju sad pješačiti i po 30 km radi kupovine lijekova i plaćanja računa.

Sad ste u obrazloženju rekli da je u pitanju redovni saobraćaj, a odgovor koji sam tražio da mi dostavi Direkcija za saobraćaj, kao organ u sastavu Ministarstva saobraćaja i pomorstva koja je zadužena da održava, rekonstruiše i gradi državne

puteve Crne Gore to su magistralni i regionalni, skoncentrisala na objašnjenje da je saobraćaj mogao nesmetano da se odvija.

Ovo je dio o kom oni nisu davali izjašnjenje jer je u pitanju, iz pitanje se ne bi moglo zaključiti da li vi mislite na autobuski prevoz koji je dodatno sad restriktivno uveden, i o tome ću u završnoj rečenici odgovoriti nešto.

Kroz ugovor o redovnom održavanju potpisanim sa Crna Gora putem obuhvaćeno je zimsko i vanzimsko održavanje puteva, a samim tim i puteva navedenih u poslaničkom pitanju koja se službeno vode kao regionalni putevi. Pramac Cetinje - Cuce obuhvata dionica regionalnih puteva R-1, R-15 i R-23, čija je širina kolovoza tri do 3,5 metra i imaju asfaltni zastor. Dionica Cetinje - Čekanje na regionalnom putu R-1, obuhvaćena je planiranom rekonstrukcijom puta Cetinje - Njeguši. Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju puta je u toku.

Dionica Čekanje - Resna - Čevo, na regionalnom putu R-15 kroz redovno održavanje je urađena sanacija udarnih rupa i sanirana su tri potporna zida. Stanje asfaltnog kolovoza je u dobrom stanju.

Dionica Resna-Grahovo na regionalnom putu R-23 kroz redovno održavanje urađena je sanacija udarnih rupa, sanacija četiri potporna zida i presvlačenje asfaltnog kolovoza na kritičnim mjestima. Opšte stanje ovih puteva omogućava nesmetano odvijanje saobraćaja u svim vremenskim uslovima. Treba napomenuti da čak i tokom zimskog perioda u sezoni 2014-2015. ovi putevi ni jednog trenutka nisu bili zatvoreni za saobraćaj.

Na ovo pitanje koje ste vi u obrazloženju dodatno podstakli da se radi o redovnom prevozu, računajući na to da je bio redovniji autobuski prevoz ranije, samo vam obećavam da ću se veoma zainteresovati za to pitanje i kod nadležnih lokalnih organa u Prijestonici i slobodni ste da se uvijek obratite da zajedno urgiramo da se napravi bar takva satnica koja će im omogućiti redovniju komunikaciju. A žao mi je što je zbog ovakve interpretacije pitanja u ovom dijelu,

odnosilo se samo na pitanju u kakvom je stanju put i da li se on redovno čisti i održava. Hvala.

AZRA JASAVIĆ:

... realizujete to što ste sada rekli, jer suština priče je da ne možemo Katunsku nahiju da zapostavimo kako smo je zapostavili. Žalosno je da je u ... godina XIX vijeka Katunska nahija imala više stotina grla sitne stoke nego što ih danas ima. Uzgajanje koza znate li da je bila tradicija.

Rekla sam šta se sve moglo naći na trpezama Trsta i Venecije iz Katunske nahije i rekla sam da ne smijemo da dozvolimo da se Katunska nahija na ovaj način zapostavi i da nema redovnog saobraćaja za njene žitelje, jer hoćemo svi da se vratimo poljoprivredi i selu, a nismo u stanju da obezbijedimo redovan, nesmetan, svakodnevni sobračaj ne samo sa održavanjem puteva već i sa kvalitetnijim saobraćajnim obraćanjem prevoznih sredstava koji će biti dostupni našim građanima koji nisu tako bogati.

Hoću da kažem da je nešto što vi treba da obezbijedite nesmetan redovan saobraćaj, a on jeste preduslov i za, između ostalog razvoj poljoprivrede. Ja znam da Katunska nahija nije bogata vodom, ali postoji jedan podatak koji treba da čuje crnogorska javnost, a to je da 4-5 hiljada mililitara vode po metru kvadratnom godišnje padne na tom terenu i to je izvanredna prilika da se akumulira voda u bistijernama, to je način da se upravo vratimo poljoprivredi u Katunskoj nahiji i da se vratimo uzgoju koza i da se bavimo poljoprivredom na pravi način u Katunskoj nahiji, da se posvetimo onim tradicionalnim vrijednostima po kojima smo bili prepoznati i po kojima su nas i eto trpeze Venecije i Trsta znale. Sada trebaju da nas znaju po tome tržišta Evropske unije, da proširimo svoju djelatnost, a tradicionalno smo se bavili time. Znate da su koze, što bi se reklo, istražene 50-tih godina kada je donijet u bivšoj SFJ onaj zakon da zbog tuberkuloze i nekih drugih

predrasuda ili valjanih ili nevaljanih stvari maltene se istraže koze s tog terena i mnogi su od naših Katunjana držali krijući koze u tom periodu, ali to je teren gdje može da se radi kvalitetno na uzgoju i koza i poljoprivrednih proizvoda i to može da bude jedna od djelatnosti i grana kojim bi se stočarstva bavili, a to ne možemo bez kvalitetnih puteva, ne možemo bez kvalitetne posvećenosti električnoj infrastrukturi elektroprivrede, koja je tamo vrlo zapostavila taj kraj, ne možemo bez kvalitetnih puteva i redovnog saobraćaja.

Ne smijemo da zaboravljamo da su te naše tradicionalne djelatnosti kojima su se neki krajevi bavili, održavali Crnu Goru, a sve to bez kvalitetnog saobraćaja, gospodine ministre, ne može i ja još jedanput na kraju apelujem i najljubaznije molim da se posvetite ovom pitanju, jer Katunjani moraju imati redovan saobraćaj i to onako kako su ga imali do sad, bar nekoliko puta, bar četiri puta nedjeljno, i to da se u 7 sati krene sa sela, da se stigne do Cetinja i da se u 15 sati, 16, vraća na selo. To je ono što je moj zahtjev prema vama. Imam vaše obećanje, ja sam ga tako shvatila, da ćete vi uspostaviti komunikaciju sa lokalnom samoupravom i da mogu Katunjani računati da će im biti to riješeno. Imaju vašu riječ. Ja očekujem konkretne rezultate, kod nas se u Crnoj Gori ljudi za riječ drže, a ne bih nastavila nastavak poslovice. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite, kolega Staniću.

Imate dva pitanja. Izvolite.

NOVICA STANIĆ:

Poštovani građani, gospodine ministre,

Ja sam svoja dva pitanja uputio gospodinu Brajoviću, ministru saobraćaja za prošlu sjednicu 27. maja, ali pošto sam ja bio spriječen da dođem na sjednicu,

nisam čuo usmene odgovore, a tražio sam i pisane. Na žalost, ti pisani odgovori nisu stigli do 12 sati u ponedjeljak kad je isticao rok za predaju novih pitanja. Tim čudnije što je u Ministarstvu odgovoreno 16. jula, a u Klub samostalnih poslanika stiže 20. jula u 15 časova i 46 minuta, a u 12 je isticao rok.

Ja sam obnovio stara pitanja i apelujem i pridružujem se apelu poslanice i kolegice Kalezić da ubuduće odgovori stignu do ovog roka za predaju novih pitanja. Ne mogu da shvatim da je potrebno četiri dana od Vlade do Skupštine, odnosno do Kluba samostalnih poslanika da stigne pisani odgovor.

Ovo bi mogla da bude i procedura jedan minut, ali nadam se da ću stići za ovo preostalo vrijeme.

Dakle, poslaničko pitanje je glasillo - Da li Ministarstvo saobraćaja ima u planu da na neki način rekonstrukcijom ili zaobilaznicom riješi neregularne uslove za odvijanje saobraćaja na putu Risan - Žabljak kod Šavnika u mjestu zvanom Tunjemir?

Obrazloženje: Na regionalnom putu Risan - Žabljak u mjestu zvanom Tunjemir kod Šavnika na dužini od 4,5 km ima devet, neki kažu 10 serpentina koje značajno ometaju normalno odvijanje saobraćaja i ne pripadaju putevima ranga za regionalni saobraćaj. Ova dionica regionalnog puta po saobraćajnim karakteristikama, prije bi pripadala nekom šumskom putu, ili bi mogla da posluži kao staza za brdsko planinske trke automobila, ali nikako ne može biti sastavni dio regionalnog puta.

Evo da čujem odgovor pa da komentarišem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

... ostale rabote, izgradnja i mene živo interesuje ministre Opština- Vlada ...

IVAN BRAJOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, za lokalne puteve ćete morati pitati lokalne uprave, a ja ću vam odgovarati za regionalne i za državne naravno.

Prvi dio odgovora je i poslaniku Staniću da smo mi u poslovnički određenom roku dostavili pitanja, da ćemo ovo raditi kako sam i rekao poslanici Kalezić, a na ovu sugestiju, naravno, vrlo sam precizno rekao, zainteresovaću se i urgiraću i kod Predstonice Cetinje za poboljšanje autobusnog saobraćaja, samo što i poslanica Jasavić zna da ako neko nema interesa da vozi on treba da bude pomognut od strane ili lokalne uprave ili države da održava određene linije, tako da vidjećemo, a svakako će ona biti informisana o mojim nastojanjima da poboljšamo saobraćajnu povezanost mjesta, lokacija koje je ona pomenula.

Na Vaše pitanje, poslaniče Stanić, ja mogu kratko da odgovorim ono što je pripremila Direkcija koja se bavi time.

Rekonstrukcija dionice puta Nikšić-Šavnik od mjesta Vojnik do Šavnika urađena je 2009. godine u dužini od 15 km i širini kolovozne trake u širini od 6m sa proširenjima na svim većim krivinama. Do početka turističke sezone u sklopu programa investicionog presvlačenja regionalnih i magistralnih puteva izvršiće se opravka dionica koje su deformisane od klizanja terena.

Zahvati na izmještanju postojeće trase nijesu obuhvaćeni kratkoročnim planovima Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Direkcije za saobraćaj.

Ovo je odgovor koji sam pripremio za prošlo zasijedanje kad su bila poslanička pitanja i ovaj i naredni odgovor na vaše pitanje. A u ovom smislu vam kažem, naravno sad je izvršeno presvlačenje tog kolovoznog zastora na svim lokacijama koje smo planirali da uradimo prije početka turističke sezone. Vi znate da je značajno popravljena saobraćajna dostupnost Žabljaka izgradnjom puta Risan- Grahovo - Žabljak. Tačno je da dionica koju vi pominjete je ostala kao veliki problem saobraćajni jer da je i ona sanirana, da je ona izmještena, odnosno da se i

tu napravio veliki most kako je bilo predviđana, svi bi mi do Žabljaka stizali mnogo brže, udobnije, sigurnije i bezbjednije.

Međutim, velika sredstva su potrebna da bi se na pravi način napravilo premošćavanje te trake, odnosno izgradnja mosta koji se u ovom trenutku nije mogao realizovati i nijesu se mogla obezbijediti sredstva za realizaciju tog pitanja, tako da u kratkoročnim planovima ne planira se sad izmještanje trase. Razmišljamo o nekim varijantama, međuvarijantama, ali je pitanje da li treba čekati priliku i definitivno završiti taj dio puta jer bi onda zaista imali mnogo bezbjedniji, udobniji i brži saobraćaj na relaciji od Podgorice ili mora ka Žabljaku. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Kolega Staniću, komentar pa odmah drugo pitanje postavite.

NOVICA STANIĆ:

Gospodine ministre, evo od kad sam u opoziciji od toga 24 godine poslanik, što u saveznom što u repuličkom parlamentu, jednu godinu sam bio partijski kažnjen, pa nisam bio, čak sam i u opoziciji bio neposlušan, ja za ovo vrijeme nijesam dobio kraći odgovor. Bukvalno tri rečenice.

Da li ovo znači da ovo pitanje ne zaslužuje opširniji odgovor, ne znam. Vi mi govorite o stanju kvaliteta kolovoza, ja vas to nisam pitao, nego pitao sam za problem devet ili 10 serpentina na 4,5 km dužine puta što pripada, ja znam kako u pljevaljskoj opštini izgledaju šumski putevi, onakvih serpentina ni tamo nema.

Ovaj put Risan - Žabljak je zamišljen kao najkraća relacija od planina pa do mora, dakle da se valorizuju turističke vrijednosti Crne Gore. Ovo nije rješenje. Ja vam tvrdim urađeno je kao u vrijeme socijalizma, princip improvizacije, bitno je da

se uradi, a kvalitet kakav je nije važno. Ja vam tvrdim, ko prođe jednom tuda da ide na more, taj više neće poželjeti da ide na crnogorsko more.

Kažete, nema para i nema u kratkoročnim planovima izgleda da se to radi. Ja znam da u prostornom planu Opštine Šavnik ima to rješenje. Nisam stručnjak za to, ne znam kako je planirano, ali se bojim da će zbog ovog auto puta, odnosno parčeta auto puta koji će da se pravi od nikud do nigdje, građani Crne Gore morati ubuduće da odvajaju i crno iza nokta, a ovaj put kroz Tunjemir ne znam kad će doći na red. I znate kako je izgledao ovaj put u vrijeme kad sam ja ovo postavljao pitanje, od Pljevalja pa do Žabljaka? Gdje su god bile one udarne rupe, isječen asfalt, nema signalizacije, nema upozorenja i to je stajalo dvije nedjelje. I kad savladate to od Pljevalja do Žabljaka, a po 15 do 20 puta najmanje uletite u one rupe koje su napravljene sječenjem asfalta i onda vas sačeka Tunjemir sa devet 10 serpentina, onda mislim da vam nije ni do mora, ni do čega, najrađe bi se vratili tamo otkuda ste došli.

Sljedeće pitanje - Da li Ministarstvo saobraćaja planira da prije turističke sezone i ne samo u toku sezone obezbijedi električnu rasvjetu u tunelima na svim saobraćajnicama u Crnoj Gori?

Obrazloženje: Poznata je činjenica da su tuneli na saobraćajnicama u našoj zemlji, sa časnim izuzetkom Sozine, tokom čitave godine ili neosvijetljeni ili su osvijetljeni u mjeri da se ne može reći niti da su osvijetljeni niti da su neosvijetljeni.

Kao primjer dobre osvijetljenosti saobraćajnih tunela, ne treba ići dalje od Republike Srpske, na primjer od puta na relaciji od Foče do Višegrada, na kojoj ima veliki broj malih i velikih tunela pa vidjeti kako treba kvalitetno osvijetliti saobraćajni tunel. Kad se ima u vidu činjenica da kroz tunele na saobraćajnicama u Crnoj Gori u toku turističke sezone prođe veliki broj vozila, onda je stvarno

nejasno zbog čega svi tuneli nijesu kvalitetno osvijetljeni. Ako može Republika Srpska, valjda može i Crna Gora.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite ministre.

IVAN BRAJOVIĆ:

Poslaniče Staniću,

Nije važno koliko je dug odgovor, važni su planovi. Vi pitate da li ima plan, mislim da je bolje da vam odgovorim vrlo konkretno. Mislim da je bolje da vam odgovorim vrlo konkretno, da u kratkoročnim planovima toga nema sad i objasnio sam vam zašto. Dobro bi bilo da kažete da se i sad vozite ovim putem pa vidite da je to od Žabljaka do Pljevalja presvučeno na jedan kvalitetan način i urađeno, čini mi se bolje nego ranijih godina. Mislim da bi i to bilo sasvim korektno da saopštite poslanicima.

Drugo, ja vas uvjeravam da mnogo više ljudi od kad je napravljen put Risan - Grahovo - Žabljak ide tim putem ne jednom nego stalno ide tim putem i saobraćaj je frekventniji. I konačno kad može Repulika Srpska pa može i Crna Gora, onda možete se sjetiti malo, vjerovatno ste išli tim putem od graničnog prelaza do Šćepan Polja, pa dolje onih 12 km koji su najužasniji kilometri na jednoj, u blizini neke međudržavne granice. Ali, vaša je stvar kako ćete da priđete postavljenim pitanjima, što ćete da afirmišete što ne. Ali samo kažete 25 godina ste u opoziciji.

Odgovor na ovo pitanje, opet podsjećam da sam ga dao 27. maja, to je bilo za sjednicu 27. maja, je sljedeći:

Na saobraćajnoj mreži Crne Gore rasvjeta je instalirana u sedam tunela, u tunelu Lokve kod Rožaja, Vrmac kod Kotora, Ćafe kod Bara i tunel Duga u blizini Podgorice. Rasvjeta funkcioniše u instaliranim kapacitetima. U tunelu Budoš kod

Nikšića u toku je rekonstrukcija kompletne rasvjete, a rasvjeta u tunelima Ivica na putu Risan - Žabljak i tunelu Tivran ne funkcioniraju iz razloga otuđenja trafostanice koje su bile instalirane u ovim tunelima.

Tunel Ivica je pušten u saobraćaj decembra 2010. godine, sa kompletno urađenom rasvjetom za koju je priključak za električno napajanje bio privremenog karaktera. Ovakvo privremeno rješenje je funkcionisalo neko vrijeme, do momenta dok nije otuđena trafostanica u tunelu, postavljena sa šavničke strane. To je dovelo do toga da je rasvjeta funkcionisala u pola tunela, a u oktobru mjesecu 2014. iz tunela su otuđene i preostale dvije trafostanice, što je dovelo do mraka u cjelokupnom tunelu. Krađa trafostanice i dijela instalacije su prijavljeni nadležnim državnim organima. Prostorije u kojima su se nalazile trafostanica u tunelu bile su zatvorene metalnim vratima i rešetkama, što očito nije bila dovoljna zaštita.

Dana 30.12. 2014. godine pušten je u saobraćaj tunel Tivran, nakon izvršenog tehničkog prijema i izdata dozvola od strane Ministarstva razvoja i održivog turizma. U tunelu je urađena kompletna instalacija i signalizacija po propisima koji regulišu ovu oblast. Osam dana nakon puštanja saobraćaja kroz tunel, u istom je isključena rasvjeta, a razlog isključenja je otuđenje trafostanice koja je bila ugrađena u samom tunelu i za tu namjenu projektovano je i izgrađena niša sa metalnim vratima i rešetkama, kao i zaštitom.

O ovim otuđenjima obaviješteni su nadležni organi Ministarstva unutrašnjih poslova, područna jedinica u Žabljaku i Beranama, o čemu su sačinjeni i zapisnici. Procijenjena vrijednost otuđene opreme je oko 300 hiljada eura.

Imajući u vidu neophodnost rada rasvjete u dužim tunelima, naročito zbog bezbjednosti saobraćaja u Ministarstvu saobraćaja i pomorstva i Direkcije za saobraćaj čine se napori kako bi se što prije nabavila nedostajuća oprema i rasvjeta ponovo stavila u funkciju.

Sad, pošto je to bilo tada u maju, tunel Tivran je završen, rasvjeta je završena i ona će funkcionisati što bi se reklo od sutra.

U tunelu Ivica za dan, dva će biti izabran izvođač radova i ja se nadam da će do kraja avgusta ta rasvjeta funkcionisati u redu, a u Budošu je završena potpuna rasvjeta i za par dana, sad je probno, sad je probno umivanje tunela i za dva dana se pušta u saobraćaj. Znači, u ovih par mjeseci se dosta toga uradilo. Na žalost, rekao sam vam što je uzrok nemanja rasvjete u ovim tunelima.

NOVICA STANIĆ:

Gospodine ministre,

Što se tiče tog puta Šćepan Polje kakav je, a ako mislite da treba pohvaliti Ministarstvo saobraćaja što je poslije 15 dana, što su popunjene rupe tog isječenog asfalta od Pljevalja do Žabljaka, evo da pohvalimo. Ali, tunel Ivica je i dalje neosvijetljen, danas je, koji je ovo juli, 23, 24. Turistička sezona je u jeku.

Pazite jednu stvar, tunel Ivica je otvoren decembra 2010. godine, osvijetljen, sjećam se. Poslije godinu dana ukradena trafostanica sa šavničke strane, pola tunela neosvijetljeno. I to tako traje tri godine, pola tunela ima, pola nema, a onda u oktobru 2014. godine ukradena i trafostanica sa žabljačke strane i čitav tunel neosvijetljen. To je oktobar 2014. Ovo je juli 2015. godine, tunel nevidio, pa kanjon Nevidio, pa serpentine nevidio u Tunjemiru.

U Tifranu 30. decembra 2014. godine otvoren tunel, osvijetljen, poslije osam dana ukradena trafostanica. Vrijednost obadvije, odnosno sve tri, ne znam koliko ih je bilo, oko 300 hiljada evra. Do juče ste bili ministar policije. Pa je li moguće da u Crnoj Gori ne može to da se obezbijedi da se pronađe za toliko vremena. Pa kako bi se našlo nešto što vrijedi 300 evra ako ne može ono što vrijedi 300 hiljada evra? Je li ovo razlog što ste navalili u okrilje NATO pakta, ako će NATO pakt da čuva ovo i da štiti te trafostanice, pa ajde da glasamo za to. Ali,

bojim se niti je to razlog niti će NATO to da radi. U ovom vašem odgovoru za onu prošlu sjednicu, obećali ste do početka turističke sezone, nadate se da će to biti završeno. Nije završeno.

Mali tuneli iznad Morinja, mali, kratki ali u nizu, i to treba osvijetliti i to može da pravi problem. Tunel kod Budve, rasvjeta do tunela postoji, u tunelu nema iako ima izvor napajanja. Ne znam zašto nije nastavljeno i kroz tunel. Tragedija u Budošu prije nekoliko mjeseci. Možda je to bio povod da se ovo konačno uradi.

Dakle, mislim da treba mnogo ozbiljnije raditi i ovo ne priliči zemlji koja, makar se tako predstavlja, kao lider u regionu za evropske integracije i za članstvo u NATO pakt. Ovo nije preporuka ni za jedno ni za drugo. Zahvaljujem .

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama kolega.

Kolega Kaluđeroviću izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala vam gospodine potpredsjedniče,

Poštovani građani, gospodine ministre Brajoviću, ja sam vama postavio sljedeće poslaničko pitanje - kada će početi i kada je planiran završetak radova na rekonstrukciji dionice magistralnog puta Podgorica Petrovac, kojom bi se i dio magistrale od skretanja za aerodrom Podgorica do raskrsnice sa kružnim tokom saobraćaja u Mojanovićima u Zeti, u dužini od 2,4 km spojila dva novoizgrađena bulevara na trasi jadranske magistrale Beograd - Crnogorsko primorje?

U vezi sa prethodnim pitam da li je za ovaj investicioni projekat urađen glavni projekat, da li su riješeni svi imovinsko pravni odnosi na trasi puta, kada se planira raspisivanje javnog tendera za izbor najpovoljnijeg izvođača radova i kolika

je ukupna vrijednost realizovanja ovog investicionog projekta? Odgovor sam tražio i u pisanoj formi.

Kratko obrazloženje:

U Budžetu za ovu godinu, u okviru kapitalnog budžeta kod Direkcije za saobraćaj opredijeljena su 2,2 miliona evra za modernizaciju i ovog dijela Jadranske magistrale na izuzetno značajnom području gdje Jadranska magistrala na području Zete prolazi kroz gusto naselje gdje sa jedne i druge strane puta je veliki broj privrednih, turističkih, ugostiteljskih, poslovnih objekata. I evo, da ne dužim priču, mislim da je pitanje dovoljno konkretno, jasno i da takođe očekujem tako jasan i konkretan odgovor.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite ministre.

IVAN BRAJOVIĆ:

Uvaženi poslaniče Kaluđeroviću,

Jeste konkretno pitanje naravno i ono mi omogućava, vama se izvinjavam da samo kažem ova dionica je nedostajuća, a to znači da smo u prošloj godini završili taj bulevar obilaznice oko Golubovaca, da smo u prošloj godini završili drugu fazu obilaznice Nikšića, da smo uradili 5,5 km u lokaciji u lokaciji Kuside. Polovina te dužine je treća traka urađena, da smo završili ovaj tunel Tivran, poslije dugo vremena, da smo radili i dalje završavali dionicu na putu Slijepač most - Pljevlja, odnosno Bijelo Polje - Pljevlja. To samo pokazuje da naravno, ne stoje tvrdnje prethodnog postavljča pitanja, poslanika Stanića, da smo mi pričom o auto putu definitivno zaboravili svu ovu priču drugu. Ne. I u odgovoru premijera

prije neki dan ste čuli da planiramo intenzivno da radimo druge regionalne pravce i to vrlo važne pravce za naše prilike.

U odgovoru na vaše pitanje - projekat rekonstrukcije magistralnog puta Podgorica Petrovac od kružnog toka na ... Vojislavljevića na Zabjelu do kružnog toka u Beglacima Zeta ukupne dužine 12,8 kilometara kojim je predviđeno proširenje postojećeg magistralnog puta na saobraćajnici bulevarskog tipa sa četiri saobraćajne trake podijeljen je u tri faze i to od kružnog toka na Zabjelu do kružnog toka na skretanju za aerodrom, dužine 6,6 km, koja je završena u februaru 2011. godine. Od kružnog toka za skretanje za aerodrom do kružnog toka u Mojanovićima dužine 2,6 km, i od kružnog toka u Mojanovićima do kružnog toka u Beglacima dužine 3,6 km koja je završena u maju 2014. godine.

Glavni projekat za dionicu od kružnog toka za skretanje za aerodrom do kružnog toka u Mojanovićima je završen i u toku je tehnička kontrola i revizija istog. Raspisivanje tendera za izbor najpovoljnijeg izvođača planira se nakon pozitivne revizije projektne dokumentacije, a nadamo se najkasnije do sredine septembra 2015. godine. Opredijeljena sredstva za izvođenje radova na ovom projektu čiji završetak očekujemo za drugu polovinu 2016. godine iznosi 5,5 miliona eura.

Kad je u pitanju rješavanje imovinsko pravnih odnosa to je u nadležnosti Glavnog grada Podgorica, a obzirom da je izrada elaborata o eksproprijaciji, procjena vrijednosti nekretnina u toku, ne možemo vam dati informaciju o kojim se, u tom dijelu, sredstvima radi. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala ministre.

Izvolite kolega.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

... što ste bili konkretni u odgovoru. Na žalost, nisam zadovoljan što je projektovano da se ova investicija realizuje u drugoj polovini 2016. godine, završi, da da, realizuje, završi. Mislim da ne treba mnogo trošiti riječi da ćemo se lako saglasiti u ocjeni da bi bilo izuzetno značajno da bude završena prije početka glavne turističke sezone, dakle do, hajde da kažem, do kraja juna mjeseca, a čini mi se da bi trebale biti sve pretpostavke za to ispunjene.

Dakle, da ponovim još jednom za one građane koji prate naš rad a kojim nije poznata ta lokacija, to je dio jadranske magistrale koji je sa jedne i sa druge strane, rekli ste, povezan već modernizovanim saobraćajnicama bulevarskog tipa, ostalo je tih oko 2,5 km koji prolaze kroz izuzetno gusto naseljeni dio Zete, sa jedne i druge strane, veliki broj poslovnih, ugostiteljskih i drugih privrednih objekata, da ne kažem da postoje rizici i od pješačkog saobraćaja, nezgoda itd. itd. Ali, na kraju, s obzirom na to da ste iskoristili početak odgovora da ipak malo EPP-a za rad Vlade date, ne zamjerite meni, rekli ste da je ovo rekonstrukcija dijela jadranske magistrale, od Zabjela pa do Beglaka da i ja podsjetim da na Beglacima postoji jedan investicioni projekat kojem su kamen temeljac, nije to dio vašeg resora ali jeste obaveza Vlade Crne Gore, dakle sportska hala na Beglacima za koju je kamen temeljac položen uoči parlamentarnih izbora daleke 2001. godine i na žalost onih koji putnici namjernici prolaze ovom saobraćajnicom, vidjećete da je već to godinama i pusto i napušteno gradilište gdje se samo prepoznaju konture i početak izgradnje ovog investicionog objekta. Nadam se da će i ovaj, i ovaj značajni sportski investicioni objekat biti završeni primjereno značaju njihovom i primjereno potrebama i Crne Gore i gradske Opštine Golubovci. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

I kolega Tuponja. Izvolite.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem.

Ministre Brajoviću, dame i gospodo, poštovani građani,

Moje poslaničko pitanje glasi: Da li i što namjeravate preduzeti na crngorskom dijelu Jadranske magistrale od Debelog Brijega do Ade na Bojani kako bi ovaj putni pravac svojim kapacitetom kvalitetno odgovorio naraslim saobraćajnim potrebama?

Dio Jadranske magistrale kroz Crnu Goru, svojim kapacitetom ne može kvalitetno da odgovori količini saobraćaja, čak ni u vansezonskom periodu, a probleme zagušenja saobraćaja postaje glavni utisak kako turista tako i lokalnog stanovništva u toku turističke sezone, te dovodi do zaključka da je neophodno unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu u doglednom i tačno definisanom vremenskom okviru.

Postoje interesi javnosti da zna na koji način će se rješavati problem zagušenja saobraćaja na primorju kako bi Crna Gora kao turistička destinacija mogla da ponudi veći nivo usluge puteva. U toku ljetnje turističke sezone od juna do septembra frekfencija saobraćaja se povećava i do 20 puta u odnosu na frekfencije u toku ostalog dijela godine. Na određenim dionicama jadranskog puta Herceg Novi - Kamenari i Budva - Bar nema frekfencije u toku turističke sezone i za vikend prelazi 20 hiljada vozila. Saobraćajni tok na ovim dionicama karakterišu gustina bliska zasićenju i protok blizak propusnoj moći i pri tom se za period do 2017. godine, očekuje porast za oko 6%, a porast se očekuje naravno i u narednim godinama. Samo trajektna veza Kamenari -Lepetani kao dio glavne veze na putu do ili od Hrvatske je potpuno neprihvatljiva u 21. vijeku. Kao turistička atrakcija,

kao dio neke egzotične strada panaromike da, treba da postoji, ali ne kao glavni putni pravac. Potrebna su savremena rješenja.

Očekujem da ćete kazati da ste uočili problem, da ste izradili strategije, planove i programe i da ste posvetili pažnju njihovom rješavanju. Kazaćete da su u planu izgradnja Jadransko-jonskog auto puta i brze saobraćajnice u zaleđu primorja. O projektu Jadransko-jonskog auto puta poznato je da je urađena ekonomska analiza, da je urađena preliminarna studija izvodljivosti, generalni projekat i nacrt detaljnog prostornog plana i da bi ukupna cijena koštanja bila nešto više od milijardu eura, a cijena izgradnje cijelog auto puta neznatno veća od cijene koštanja dionice Smokovac - Mateševo, odnosno četvrtine auto puta Bar - Boljare.

Prostornim planom do 2020. godine kao i strategijom razvoja saobraćaja predviđena je izgradnja brze saobraćajnice duž crnogorskog primorja. Kako bi se izgradnjom zaobilaznica oko Herceg Novog, Tivta i Budve izmjestio tranzitni saobraćaj iz centralnih gradskih jezgara i rasteretile gradske saobraćajnice, smanjilo zagađenje, omogućio razvoj urbanih cjelina, ali i putnicima ponuđene saobraćajnice većeg nivoa usluge, odnosno ugodnija vožnja.

U informaciji o povezanosti i dostupnosti Crne Gore u funkciji razvoja turizma, u dokumentu Ministarstva održivog razvoja i turizma, postoji preporuka za razmatranje izgradnje saobraćajnice sa četiri saobraćajne trake na relaciji Tivat - Budva, ali i zaobilaznica oko Kotora, Tivta i Bara.

Volio bih da mi u vašem odgovoru kažete šta je sa tom preporukom. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala poslaniče Tuponja.

IVAN BRAJOVIĆ:

Potpredsjedniče Raduloviću, spremni smo na to.

Uvaženi poslaniče Tuponja, ja ću vam dati odgovor u dva dijela. Jedan je što se radi na postojećoj magistrali od Debelog brijega do Ade Bojane. Programom redovnog investicionog održavanja rekonstrukcije i izgradnje državnih puteva od 2014. i 2015. godine, na putnim pravcima od Debelog brijega do Ade na Bojani, predviđeno je više projekata rekonstrukcije i to: na dionici magistralnog puteva M2 Debeli brijed - Herceg Novi, projekat rekonstrukcije na ulaz u Herceg Novi od kilometraže 859 800 do kilometraže 861 900, odnosno od benzinske stanice Jugopetrol do mosta Tatrebešće. Izrada tehničke dokumentacije u završnoj fazi, slijedi sprovođenje tenderske procedure za izbor izvođača radova.

Na dionici magistralnog puta M2 Tivat - Budva projekat rekonstrukcije, izrada bulevara od kilometraže 885+500 do kilometraže 901+500, od aerodroma Tivat do raskrsnice Jaz. U toku je tenderska procedura za izbor izvođača za izradu tehničke dokumentacije.

Na dionici magistralnog puta M2 Budva - Bečići, spajanje dva bulevara od Budve do Bečića sa rekonstrukcijom raskrsnice Budva - Cetinje - Bečići izvršen je izbor izvođača radova i početak radova je planiran za septembar po završetku turističke sezone.

Na dionici magistralnog puta M2 Kamenovo - Petrovac rekonstrukcija od kilometraže 911+700 do kilometraže 923 u toku je tenderska procedura za izbor izvođača za izradu tehničke dokumentacije.

Na dionici magistralnog puta M2-4 Petrovac - Bar rekonstrukcija od kilometraže 1+200 do kilometraže 18 u toku je tenderska procedura za izbor izvođača za izradu tehničke dokumentacije.

Na dionici tog magistralnog puta rekonstrukcija raskrsnice Sutomore. Izvođenje radova je počelo u maju, trenutno su radovi

obustavljeni zbog turističke sezone.

Znate da je nešto ranije završena rekonstrukcija klizišta Kruče i to je jedan dio odgovora na vaše pitanje. Svakako da se radi na unapređenju postojećeg putnog pravca.

U pravu ste da je magistrala od Debelog brijega do Ade praktično postala gradska ulica sa stanovišta gustine naseljenosti i naravno sa stanovišta zagušenja, pogotovo tokom turističke sezone, a ona je neprimjerena za kvalitetno odvijanje saobraćaja.

O tome govorim da je postala gradska ulica, pogotovo u jednom dijelu kroz Boku Kotorsku a za to što tu se više ne dozvoljavaju proširenje trećim trakama ili bilo čim drugim. I u pravu ste kad kažete da razmišljamo, planiramo i radimo konkretne stvari, pa je primorska varijanta Jadransko - jonskog autoputa planirana kao naš projekat kojim mi konkurišemo za glavnu saobraćajnu mrežu zapadnog Balkana koja bi trebala da bude realizovana i završena do 2030. godine, jedan od pet glavnih prioriteta. U tom smislu ona obuhvata izgradnju od Debelog brijega do graničnog prelaza Sukobin, znači od graničnog prelaza sa Hrvatskom do graničnog prelaza sa Albanijom, i u sebi sadrži obilaznice i Herceg Novog, i Tivta, i Budve i Bara.

Naravno kroz to se radi na analizama prelaza preko bokokotorskog zaliva, kažem prelaza, jer još nije definitivno donijeta odluka da li je to most preko bokokotorskog zaliva ili je to tunel i naravno proradili smo varijantna rješenja dizanja nivelete mosta od eventualnog mosta čija je niveleta bila preko 50 metara nadmorske visine što znači da je onemogućavalo ulaz pojedinih kruzera koji sad uplovljavaju u Kotor.

Dobili smo varijantna rješenja na 65 metara visine nivelete, pogotovo kažem ovaj 65 metara, za to što vam je most na Bosforu visine nivelete 64 metra, pa ako neko kruzerom ne može doći da vidi Istanbul neka onda bude onemogućen

da vidi i Kotor u tom smislu, mada mislim da uglavnom kruzeri koji posjećuju Kotor mogu da prođu ispod potencijalnog mosta, izgrađenog mosta visine 65 metara. U tom smislu takođe radimo sa, dobili smo donaciju od ... banke da radimo prioritizaciju obilaznice duž crnogorskog primorja, koja je to najneophodnija da se radi odmah, da sve pripremamo i imamo razgovore sa predstavnicima Azerbjedžana koji su zainteresovani da izvode radove na primjer na obilaznici Tivta i prelaza preko bokokotorskog zalica, naravno zato što vode do svog rizorta Porto Novi.

U tom smislu mislim da ste sad dobili jednu novu generalno dobru sliku kakvi su planovi, i pri tom kažen nisu samo planovi, nego već i konkretne radnje za to što ovaj prioritet kakav je Jadransko - jonski put bi trebao zajedno sa ovim drugim prioritetima u glavnoj saobraćanoj bude završen do 2030. godine.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ministre, zašto ... pa bi riješili pitanje onoliko po sat vremena čekanja od Ploča i od Jaza i od ovoga hrvatskog dijela prema Budvi, barem to da uradite.

Ne, ne, ja vi kažem da to uradite, svaki dan idem tudije.

Izvolite. A, proći će i ova sezona i čekaće ljudi, u pravu je kolega Tuponja, po dva sata, katastrofa.

Izvolite.

GORAN TUPONJA:

... otprilike išao u pravcu koji sam očekivao, izbjegavali ste neke preciznije vremenske odrednice, neke rokove. 2030. godina iz ove perspektive je jako daleko, stanje puteva, putne mreže u Crnoj Gori je zapušteno u smislu da jednostavno ne odgovara protoku saobraćaja koji treba da podnese. Naveli ste sedam, osam dionica na kojima se uglavnom radi o rekonstrukcijama. Dakle,

manje, više o održavanju postojećeg putnog pravca, ali ne daje neka nova rješenja.

Znate da je izgradnja Jadransko jonskog puta na teritoriji Crne Gore počela 1953. godine i zadnja njegova dionica završena je 71. godine. Naravno, ne samo uz obalu nego i dio prema sjeveru, sve do granice sa Srbijom. Dakle, 18 godina i to u vremenu kad je to rađeno manje više krampom i lopatom i to kroz Platije, a vi niste u stanju da za 25 godina vlasti ne da izgradite treću traku na postojećoj magistrali, nego na žalost niste u stanju ni da je održavate kako treba.

Svjedoci smo zadnje vrijeme prekida na magistralnim putevima koji praktično parališu čitavu državu, klizište u Markovićima, klizištu na sjeveru. Sad smo imali prije par dana potpunu blokadu saobraćajnog magistralnog puta zbog toga što je, naravno, iznimna situacija, iz jezera je vađen avion, ali je to blokiralo više od sat vremena čitavi protok saobraćaja prema jugu preko jezera.

Saobraćajna mreža je mjerilo razvijenosti države, te sa toga slijedi da je jedan od osnovnih preduslova nenapretka ulaganja u saobraćajnu infrastrukturu. Iz navedenoga može se izvesti i prost zaključak da ozbiljnost kojom se pristupa rješavanju problema u saobraćaju je jako dobar pokazatelj ozbiljnosti i posvećenosti Vlade razvoju Crne Gore i poboljšanju uslova svih njenih građana. Putevi su dobro od javnog interesa, i ne postoji nepotreban ili suvišan put, već kvalitetan ili loš, bezbjedan ili rizičan. Konstrukcije, konstatacije u vašim izvještajima da je saobraćajna infrastruktura u lošem stanju i da je saobraćajna povezanost kako unutar CG ali i sa regionom, potrebno unapređivati nam neće mnogo pomoći, ali su priznanja da stanje nije dobro.

Ono što je moja bojazan jeste da se u dogledno vrijeme na ovom putnom pravcu neće dogoditi ništa mnogo značajno što bi rasteretilo i omogućilo brži protok saobraćaja bez obzira što ste najavili ove rekonstrukcije na pojedinim djelovima, one su, one ne zadovoljavaju ta očekivanja i da ćemo u narednim

godinama i dalje u kolonama preko rupa na kolovozu i pored odrona nastaviti naša putovanja, a da ćemo samo preko kompjuterskih animacija voziti se novim crnogorskim cestama. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama ministre na učešću u radu.

S ovim smo završili sa današnjim radom.

Nastavićemo u ponedjeljak sa radom plenuma sa posebnom sjednicom. U 10 sati pitanja koja su upućena ministru Boškoviću, zatim Goranoviću, pa ministru Šegrtu i ministrici Pejanović - Đurišić. A onda ćemo nastaviti sa prekinutom tačkom 9. sjednice ovog zasijedanja.

Svako dobro. Do viđenja.

27. 07. 2015. godine

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Poštovane kolegice i poštovane kolege, dobar dan, poštovani ministre, takođe dobar dan,

Nastavljamo sa desetom posebnom sjednicom prvog redovnog zasijedanja i na redu su poslanička pitanja koja su za ovu sjednicu postavljena Mr Predragu Boškoviću, ministru prosvjete.

Poslanica dr Branka Bošnjak će postaviti prvo pitanje. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Potpredsjedniče, uvaženi građani,

Moje pitanje je upućeno ministru prosvjete gospodinu Predragu Boškoviću i glasi:

Šta ćete da uradite da spriječite degradiranje Gimnazije "Slobodan Škerović" koja je nekada važila za elitnu školu?

Sad ću obrazložiti i zašto sam ja uputila ovo pitanje. Svi smo svjedoci i javna je tajna da se ova nekad vrlo elitna i ugledna škola degradira. Poznato je svima da se podstiče tamo postojanje takozvanih VIP odjeljenja, odnosno odjeljenja u kojoj maltene su smještena djeca, da kažem novopečene elite. Negdje to i elita traži, a negdje i sam director, da bi se dodvorio toj eliti, smješta one koje za koje procjenjuje da će mu njihovi roditelji nešto značiti, te tako može da se vidi da u pojedinim odjeljenjima ima enorman broj učenika koji je mimo zakonskog ograničenja po broju dozvoljenih učenika u razredu, a imate druga odjeljenja gdje imate nešto više od dvadesetak učenika. To je opasna situacija koja se dešava u školi prvenstveno zbog toga što djeca osjećaju tu razliku među njima, jer po pravilu u tim odjeljenjima predaju nastavnici, uslovno rečeno, koji nijesu dovoljno strogi, odnosno oni koji će popustiti i ta djeca u VIP odjeljenjima uglavnom diktiraju to šta treba nastavnici da rade. Odjednom je promijenjeno pravilo, pa sad aktivni više ne određuju ko će da predaje u kom odjeljenju, već je to dato direktoru škole, pa direktor škole raspoređuje koji će nastavnik da predaje u kom odjeljenju i tako može da stvara ta odjeljenja gdje su strogi profesori, a druga odjeljenja gdje su manje strogi, napravi se taj balans.

Nije ovo jedino što ne valja u Gimnaziji "Slobodan Škerović", nažalost imamo i niz drugih stvari. Prvenstveno mene zanima kako se dozvoljava, ministre, da neko ko padne sa šest jedinica, znam ime i prezime, neću ga izgovoriti, vama ću dati kasnije, za 10 dana se pojavi sa završenim razredom. Znači, jednovremeno je neko i vanredan đak i redovan đak. To nije moguće. Ne znam da li ste vi podzakonskim aktima to uredili. Imate na 100 žalbi učenika, neosnovanih, ako

neko ima konstantnu jednu ocjenu pa mu se zaključi ta ocjena, a oni se sad žale, da li je to osnovana žalba? Imamo čak žalbe na ocjenu iz fizičkog vaspitanja. Sve to degradira obrazovni sistem, da ne kažem da se preko one nevladine organizacije Prijatelji Gimnazije slivaju velika sredstva.

Da li je konflikt interesa, ministre, ako roditelj učenika koji uči u Gimnaziji donira novac Gimnaziji? Zašto to ne radi kad njegovo dijete izađe iz te škole, ili prije? Vjerovatno traži neku potivuslugu. Hiljadu je tu raznih stvari. Ne ulaže se ništa, ja sam šokirana time da još uvijek postoje čučavci, a ne VC šolje u onim VC-ima koji su namijenjeni učenicima. Znači od onda kada sam ja maturirala u gimnaziji skoro ništa se nije uložilo izuzev sale koja je napravljena. Nastaviću.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Možemo da damo riječ ministru. Izvolite, ministre.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Gospođo Bošnjak, hvala vam na postavljenom pitanju. Odgovor ćete dobiti u pisanoj formi, ako već niste, a evo odgovora koji ću pročitati.

U cilju unapređenja kvaliteta gimnazijskog obrazovanja u Crnoj Gori, pa samim tim i Gimnazije "Slobodan Škerović" u Podgorici Ministarstvo prosvjete je u prvoj polovini tekuće godine pripremio Prijedlog strategije opšteg i srednjeg obrazovanja za period 2015-2020. godine. Isti se nalazi na sajtu Ministarstva prosvjete u maju i junu mjesecu sa ciljem da svi zainteresovani daju primjedbe kako bi se poboljšao njegov kvalitet, a nakon toga održana je i neophodna rasprava u Ministarstvu prosvjete. Vlada je na sjednici od 25.juna 2015.godine na predlog Ministarstva prosvjete donijela Strategiju razvoja ošteg i srednjeg

obrazovanja za period 2015-2020. sa akcionim planom sprovođenja za isti period. Staregija definiše prioritete oblasti iz stručno utemeljene ciljeva, mjera i aktivnosti za unapređenje, osavremenjivanje i poboljšanje kvaliteta gimnazijskog obrazovanja u Crnoj Gori, koje pojedincima omogućava nastavak obrazovanja, a profesorima napredovanje i lični razvoj.

U skladu sa Zakonom o gimnaziji donešenim 2002. godine postojali su različiti vidovi i smatralo se da nema potrebe za različitim gimnazijama, već da se kroz izborne predmete mogu usmjevati đaci shodno svojim prioritetima. Ovom usvojenom strategijom, koju smo usvojili 25.juna 2015.godine, predviđeno je stvaranje uslova za izučavanje fizike, hemije i biologije u IV razredu sa dva časa sedmično koji će u značajnoj mjeri pojednostaviti dopunu maturalnog standarda za predmete prirodnih nauka, što će pojednostaviti organizaciju nastavnih izbornih predmeta, pogotovo u podgoričkoj Gimnaziji gdje je sadašnji broj izbornih grupa veliki. Formiranje odjeljenja specijalističkih gimnazija u kojima preovladavaju grupe matematičkih i društveno jezičkih predmeta - podgorička Gimnazija. Formiranje odjeljenja sportske gimnazije, takođe podgorička Gimnazija, realizacija obrazovnog programa na engleskom jeziku, takođe podgorička Gimnazija, realizacija programa međunarodne mature, uvođenje u predmet programa ishoda učenja koji će omogućiti da učenik jasnije sagleda sa kojim zanimanjem, vještinama i kompetencijama će završiti obrazovanje, što će razumjeti i moći da uradi. Eksterno polaganje sva četiri predmeta na maturalnom ispitu, unapređenje kvaliteta profesora u nastavi i učenje u cjelini, kao rezultat analize eksterne i interne evaluacije, razvijanje cjelovitog sistema, praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje ishoda učenja u gimnazijskom obrazovanju. Donošenje odgovarajućeg pravilnika o načinu postupcima, elementima praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja učenika u gimnaziji. Ima tu još toga dosta, ali to ćete

dobiti u pisanom odgovoru. A sada bih se usredsredio na podgoričku Gimnaziju, s obzirom da je vaše specijalno interesovanje po tom pitanju.

U jednom dijelu svakako sa vama bih se mogao složiti, da je nastava u gimnazijama, da tako kažem, tom ranijom strategijom, ne mogu reći degradirana, ali u svakom slučaju nije ostvarila onaj kvalitet koji se od gimnazije očekivao. Zbog toga smo i promijenili ovu strategiju novu koja će na kvalitetniji način definisati obaveze gimnazije i sve ono što proizilazi iz toga.

Što se tiče VIP odjeljenja i svega ostalog, ne znam šta je bilo. Znam da sam posjetio Gimnaziju u martu mjesecu i razgovarao sa učenicima bez prisustva nastavnika i od njih dobio ono što je meni možda i najvažniji imput da vidim sa kojim se problemima oni suočavaju i da vidim kako oni tumače stvari kada je podgorička Gimnazija u pitanju. Mogu reći da sam dobio zaista odlične impute i od te djece saznao mnogo više nego što sam, recimo, mogao da saznam, i samo Ministarstvo, sa kojim se problemima suočavaju studenti. Tu su prije svega nejednaki kriterijumi, zatim neinsistiranje na kreativnosti, idejama, znanju, već prije svega na memorisanju gradiva iz udžbenika. To su, po meni, ključni problemi kada je ne samo podgorička gimnazija u pitanju već uopšte obrazovni sistem srednjeg obrazovanja.

Dešavalo se da nam učenici imaju nagrade na najprestižnijim takmičenjima u zemlji, a i šire, a da nakon toga dobiju dvojku iz tog predmeta kod svog profesora, samo zbog toga što, recimo, taj dan nije naučio lekciju napamet koja postoji u udžbeniku, iako i sam smatram da to nije osnovno i opredjeljujuće znanje za jednu ocjenu koju učenik treba da dobije, već isključivo njegovo razumijevanje onoga što piše u udžbenicima i razumijevanje prirode onoga što je lekcija koja se predaje. Zbog toga je i ova strategija koju smo usvojili upravo usmjerena na to da kroz rad sa profesorima ih opredijelimo da se skoncentrišu što više na znanje i stvaranje kreativnosti kod učenika, a sve manje na puko

memorisanje i to je ono što mislim da ćemo postići u jednom period. Nije samo u pitanju podrogička, već sve obrazovne ustanove srednjeg i osnovnog obrazovanja. Dakle, tu se praktično znak jednakosti može napraviti. To je ono što vam mogu reći kada je ovo pitanje na dnevnom redu. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, ministre.

Želite li komentar kolegice? Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Raduje me da ste donijeli neku strategiju, to je dugoročno, a ja mislim da Gimnaziji treba hitan rez i napraviti nešto od nje, ionako je niz brdo krenula. Mislim da je tu najzaslužniji direktor Gimnazije, koji čak treći mandat vuče. Vi znate da ja nemam problem sa prozivanjem, mislim da je taj čovjek davno trebalo da ostane bez posla zbog toga što vrlo često, a to je javna tajna, ima i nadimak, dolazi u alkoholisanom stanju i više je u alkoholisanom stanju nego što je trijezan. Imate slično i u Medicinskoj školi, a po Zakonu o državnim službenicima i namještenicima, član 83 stav 1 tačka 10, to je svrstano u teže povrede službene dužnosti, pa je čak za to i prestanak radnog odnosa predviđen. Jednostavno taj način na koji se biraju direktori škole, znači oni koji nisu dobri, ali vi konstantno iz mandata u mandate, kao da je sramota promijeniti direktora škole ili je to neko što stvarno partijski odgovara, bez obzira koliko će tu školu urušiti, i dalje se istrajava na tom rješenju. Mislim da to pod hitno treba da uradite. Poslije teksta Gimnazijsko vipovanje koji sam ja napisala za forum u "Vijestima", koji ste vjerovatno pročitali, ja sam očekivala reakciju direktora škole na konkretna pitanja koja sam postavila. Reakcije nije bilo, što znači da je to sve tačno, a direktor je poslije toga tražio odakle meni te informacije, jer zna da su tačne informacije.

Ispitivao je po školi kako sam ja došla do tih informacija, umjesto da se zebrine, da krene da radi nešto drugo, odnosno da radi na rješavanju tih problema. Sad se hvali kako će biti ambassador, da će Anđić, koga ste mi obećali da ćete maći sa posla, doći umjesto njega. Nadam se da je to na nivou trača, jer stvarno, ako bi to bilo istina, postaje sve smijurija, prosto sve se banalizuje.

Imaću i jedno dodatno pitanje za vas, a odnosi se na to da li je moguće da neko ko ponavlja razred sa pet ili šest jedinica samo nakon 10 dana je već vanredno položio taj razred i dođe redovno da upiše sledeću godinu. Da li je zakonski moguće, pošto se dešava u Gimnaziji "Slobodan Škerović", ja ću vama dati ime i prezime a vi ćete to provjeriti, ali me interesuje kroz zakonska akta, pošto mnogo toga pravници pokušavaju da izvrđaju. Ja mislim da je to nemoguće, kao što je nemoguće, a dešava se, da nezadovoljni učnici u više navrata zbog toga što su nezadovoljni polažu taj ispit, odnosno prave žalbe pa konstantno polažu čak i do septembra. Mislim da je to moguće samo jednom i pred jednom komisijom, a ovdje se mijenjaju članovi komisije. Nadam se da ćete vi kao neko ko je bio na Ekonomskom fakultetu uključen, niste neko ko nema iskustva u predavanju odnosno u radu u obrazovnim institucijama, uraditi dodatni napor da ovo riješite.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ministre, želite li sada da odgovorite na dodatno pitanje? Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Ne bježim od ove teme i meni je cilj da dovedemo ne samo podgoričku Gimnaziju nego cjelokupan školski sistem na nivo da budemo svi zadovoljni i da ovih pitanja bude što manje u Parlamentu. Ono što je činjenica jeste da zakonom nije moguće da, ako je pao razred, odmah može vanredno da položi taj razred. Zna se koji su termini za polaganje za vanredne učenike i tako dalje, tako da

možemo provjeriti, zaista bih volio da dobijem tu informaciju. Ono što možda je neko, da ne kažem pobrkao u tome jeste da oni mogu uložiti žalbu na ocjene i da se formira eksterna komisija koja onda ocjenjuje i da na taj način te ocjene budu promijenjene. Dakle, ne bih volio da dođemo u tu nedoumicu da li je to na taj način odrađeno, jer ovo je kršenje zakona, ako je to odrađeno na način na koji vi kažete. U svakom slučaju volio bih da dobijem tu informaciju pa da se i time pozabavimo, ali ono što je najvažnije jeste da nemam informacija o većem dijelu ovog što ste vi kazali vezano za podgoričku Gimnaziju. Mogu vam reći da sigurno neće biti direktor Gimnazije, tako da o tome ne treba razmišljati, ali nemojte slušati sve priče koje se pričaju, jer kada bi slušali priče u kuloarima i sve ostalo što se priča, onda nikad ne bi došli na one ključne stvari o kojima govorimo i koje su bitne, prije svega i za podgoričku Gimnaziju, jer smatram da nema nikoga ni u ovoj sali i van sale da mu nije u interesu da podgorička Gimnazija bude perjanica obrazovanja u Crnoj Gori i uopšte.

Ono što mogu reći jeste da mi planiramo i gradimo drugu podgoričku gimnaziju, jer ova gimnazija je iz 1907. kada je Podgorica imala 5.000 stanovnika, danas Podgorica ima četrdeset puta više i mislim da je zaista neophodno da ima još jednu gimnaziju i mislim da u 2016. godinu možemo krenuti sa tom inicijativom da Podgorici damo i drugu gimnaziju. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Prelazimo na sljedeće pitanje. Postaviće ga poslanik Rešad Sijarić. Izvolite.

REŠAD SIJARIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine.

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje ministru prosvjete Crne Gore, gospodinu Predragu Boškoviću:

Zašto Ministarstvo prosvjete školama ne isplaćuje materijalne troškove u skladu sa Pravilnikom o normativima i standardima za sticanje sredstava iz javnih prihoda za ustanove koje realizuju javno važeće obrazovne programe?

Objasnite: Na osnovu Pravilnika o normativima i standardima za sticanje sredstava iz javnih prihoda za ustanove koje realizuju javno važeće obrazovne programe, objavljenom u "Službenom listu Crne Gore broj 66" od 2010.godine i broj 41 od 2013.godine, pored troškova za struju, vodu i grijanje predviđeni su i sljedeći troškovi: troškovi za materijal 2% od neto zarade, troškovi za službeni put i seminare 0,5% od neto zarade, troškovi za održavanje higijene 1%, ako škola radi u jednoj smjeni ili 1,5 u dvije smjene, od neto zarade. Škole koje imaju područne ustanove još po 0,3% za svaku područnu ustanovu. Troškovi telefona i PTT-a 1% od neto zarade, tekuće održavanje objekata 2% od neto zarade. Članom 62 je predviđeno da se troškovi utvrđuju za fiskalnu godinu, a isplaćuju mjesečno.

U obrazloženju dao sam jedan konkretan primjer, klasičan primjer jedne škole koja u prosjeku ima 10.400 neto uplatu. Prošle godine u većini škola u Bijelom Polju su bile dvije uplate za materijalne troškove, jedna u iznosu 2% od neto uplate - ukupno 208 eura i jedna uplata od 150 eura - 1,5%, što ukupno iznosi 358 eura za školsku čiji obračun neto plate na mjesečnom nivou u prosjeku iznosi 10.400 eura. Kako zbir nabrajanih i obaveznih troškova po normativu u procentima iznosi 7% od neto plate, normativom utvrđenih troškovi na mjesečnom nivou za pomenutu školu iznose 728, prema tome uplaćeno je svega polovina od ukupno predviđenog normativom jednomjesečnog iznosa ili 3,5% od sredstava na godišnjem nivou.

Da budem još jasniji i precizniji kod ovog pitanja.

Hoće li Ministarstvo prosvjete izmiriti ponaosob školama zaostala dugovanja kako bi se pripreme za početak školske 2015/2016 godine izvršile u punom smislu, blagovremeno i kvalitetno? U suprotnom, ukoliko tu obavezu Ministarstvo ne ispuni, menadžment škola neće moći na kvalitetan i valjan način organizovati nastavni proces. Odgovor tražim u pisanoj formi. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala poslaniče Sijariću.

Ministre, izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Gospodine Sijariću, vi kao bivši direktor znate odlično sa čim se škole suočavaju, sve prednosti, mane, probleme s kojima svaka škola radi i tako dalje, pogotovo škole na sjeveru koje nemaju određene izvore sopstvenih prihoda od djelatnosti koje obavljaju shodno Zakonu o obrazovanju.

Pravo na materijalne troškove u javnim ustanovama iz oblasti obrazovanja i vaspitanja utvrđeno je članom 136 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju. Mjerila za vrednovanje materijalnih troškova određena su Pravilnikom o normativima i standardima za sticanje sredstava iz javnih prihoda, za ustanove koje relizuju javno važeće obrazovne programe. Saglasno navedenim propisima, upravo onako kako ste vi to naveli u svom pitanju i obrazloženju tog pitanja, dijele se kasnije pojedinim školama. Budžetom za svaku godinu, pored ostalog, planiraju se neophodni materijalni troškovi za sve škole. Budžetom za 2015.godinu predviđena sredstva za materijalne troškove iznose 290.000 za program osnovno i srednje obrazovanje. Osim toga, značajan broj škola ostvaruje sopstvene prihode

po osnovu državne imovine, zakup i drugo, koje koristi za poboljšanje materijalnih uslova za rad i tako dalje.

Ono što smo mi razmatrali u Ministarstvu prosvjete jeste da u sledećem period, upravo cijeneći taj nesklad u ostvarivanju prihoda od zakupa i izdavanja državne imovine od strane pojedinih škola do onih koje nemaju apsolutno ni eura po osnovu izdavanja državne imovine, da materijalne troškove usmjeravamo prema onim školama koje nemaju mogućnost ostvarivanja tih prihoda. Za škole koje imaju mogućnost ostvarivanja prihoda da smanjimo ili ukinemo davanje materijalnih troškova i na taj način da bolje raspodijelimo te materijalne troškove koji su svakako nedovoljni da bi se škole mogle održavati na nivou koji će obezbijediti sigurno, kvalitetno i udobno obrazovanje za sve učenike u tim školama. To je u suštini odgovor na to pitanje i mislim da ovom akcijom možemo značajno unaprijediti kvalitet, pogotovo škola na sjeveru, kako ste i sami potencirali, da dobiju značajno veća sredstva za materijalne troškove kako bi mogli unaprijediti kvalitet za svu djecu koja pohađaju škole, pogotovo škole na sjeveru.

U svakom slučaju bilo koji drugi predlog, ako postoji svakako smo raspoloženi da saslušamo, prihvatimo, ali razumljećete da su to mogućnosti kojim u ovom trenutku Ministarstvo prosvjete raspolaže i da na bazi toga opredjeljuje materijalne troškove po svim školama. Ovo što smo donijeli odluku u skladu sa Ministarstvom prosvjete, mislim da će poboljšati prije svega stanje u školama na sjeveru koje nemaju mogućnosti izdavanja u zakup državne imovine. Toliko o tome. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvlajujem, ministre.

Želite li komentar, kolega Sijariću? Izvolite.

REŠAD SIJARIĆ:

Imam komentar dodatni. Otprilike sam i znao odgovor, zato što imam i neko iskustvo. Radio sam u školi 30 i više godina i znam probleme sa kojima se sretaju menadžmenti osnovnih škola, pogotovo na sjeveru. Rekli ste da škole neke imaju sopstvene prihode, na sjeveru vrlo mali broj je tih škola koje eventualno izdaju neku fiskulturnu salu za neke male pare i škole koje nemaju svoje prihode. One škole koje imaju sopstvene prihode, vjerovatno bi trebalo da iznos sredstava koji se opredjeljuje za materijalne troškove finansiraju iz tih sredstava, iz tih prihoda. Ali jedan dodatni problem, ne znam je li vam poznato za sjever prošle godine koji je bio oko nabavke ogrevnog drveta. Inače, do prošle godine metar kubni ogrevnog drveta za škole na sjeveru koštao je nekih četrdesetak eura. U prošloj godini plaćeno je 27 eura po m³. Znae, 27 eura, možda negdje neko područno odjeljenje može da nabavi ogrevno drvo po toj cijeni, ali škole matične koje troše 100 m ogrevnog drveta, vjerovatno košta 33 do 35 eura. Šta se dogodilo - da su ljudi ostali dužni dobavljačima drva. To su obično ljudi sa sjevera i bogami nije dobro da se na te direktore naljute ovi dobavljači drva, jer mogu biti tolerantni u nekoj mjeri. Kod nabavke ogrevnog drveta, uglavnom se škole na sjeveru griju na ogrevno drvo, u centralnoj i južnoj regiji su i neki drugi izvori za grijanje, tako da je potrebno ipak stimulisati malo opremanje. Godinama se nijedna škola ne kreči, godinama se nijedna ograda ne farba. Vi u 2015. godini na mjesečnom nivou izdvajate 0,35%. Morate vjerovatno promijeniti normativu. Znae dobro, da tužbu pokrenu škole da bi ovo dobile na sudu. Normativom je ovo što sam nabrojao 7%, Ministarstvo uplaćuje 0,35%, drastične su razlike. Škole treba pripremiti. Ovo je pitanje uopšte za čitavu Crnu Goru, pogotovu za sjever, nema nikakvu političku pozadinu, znači jedno konkretno praktično pitanje. Zaista, sad je avgust mjesec, treba neka dodatna sredstva izdvojiti. Znae koliko treba

stakala zamijeniti, brava, vodoinstalacija, elektroinstalacija, svašta nešto ima da se odradi u školama, potrebna je jedna izdašnija pomoć od strane Ministarstva. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegi Sijariću. Da li ste postavili kao dodatno pitanje ili je bilo retoričko?

Želite li da odgovorite sada? Želite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, potredsjedniče.

Hvala vam što ste mi dali mogućnost da odgovorim na ovo pitanje. Bili ste vi direktor pa znate koja je odgovornost na direktoru i kakve su mogućnosti direktora. Moramo takođe znati da preuzimanje funkcije direktora nije samo kravata i da se slikamo, već da preuzme odgovornost da vodi tu školu. Polomljena ogledala, polomljene brave, zašto je došlo do polomljenih stakala, do polomljenih brava, do polomljenih stolica, do polomljenih klupa? Time mora da se bavi i direktor škole, da se neka preventiva napravi da do toga ne dolazi, onda nijesu potrebni materijalni troškovi, onda bi bilo više i za ogrev i sve ostalo. U svakom slučaju i do sada su sva dugovanja isplaćena, biće isplaćena i ova koja postoje, ako postoje, a vjerovatno postoje, tako da ne sumnjam da zajedničkom akcijom svih direktora sa nama u Ministarstvu prosvjete možemo se ipak kvalitetnije odnositi prema državnoj imovini, a onda će svakako i materijalni troškovi biti znatno manji, koji će biti opredjeljivani od strane Ministarstva. U svakom slučaju, Ministarstvo prosvjete nije nikome ostalo dužno, pa neće ni po ovom osnovu oko ogreva. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Nemate parvo, kolega, pogledajte Poslovník.

Hvala, minister, za učešće u sjednici. Nastavljamo sa krugom pitanja koja su za ministra kulture Pavla Goranovića.

Prvo pitanje postaviće poslanik Neven Gošović. Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine.

Koleginice i kolege, gospodine ministre Goranoviću, poštovani građani,

Rrešenjem Ministarstva za kulturu od 24.marta 2015.godine dali ste saglasnost na Predlog programa podizanja spomen-obilježlja na teriotirji Glavnog grada Podgorice u 2015.godini. Tačkom 2 tog programa predviđeno je podizanje spomen-obilježja vojvodi Mirku Petroviću na centralnom trgu glavnog grada. Naznačeni predlog programa Skupština Glavnog grada donijela je u mjesecu aprilu 2015.godine. Sam rezultat glasanja o Predlogu programa za podizanje spomen-obilježlja vojvodi Mirku Petroviću potvrdio je duboku podijeljenost odbornika kao predstavnika građana u Parlamentu Glavnog grada, ali i među građanima i ukupnoj javnosti, ne samo u Podgorici.

Problematika podizanja spomen-obilježja u Crnoj Gori je izuzetno aktuelna u svim ključnim aspektima. Spomen obilježljima se na poseban način izražava odnos države prema prošlosti i neprolaznim vrijednostima kojima teže njene generacije. Svakako da je vojvoda Mirko Petrović bio značajna ličnost svoga vremena i to niko ne dovodi u pitanje, ali je takođe nesporna istorijska činjenica da je vojvoda Mirko Petrović komandovao crnogorskom vojskom u događajima poznatim kao prva i druga pohara Kuća. Kada su posebno prilikom druge pohare Kuća 1856.godine počinjeni stravični zločini, čak i prema djeci, ženama i starcima u Kućima, vojvoda Marko Miljanov u svojim zapisima tvrdi da su tog dana pale 243

žrtve, od starca ubogog do djeteta u kolijevci. A da se njegov otac ogriješio o Kuče, potvrdio je i sam kralj Nikola podižući 1900.godine na Carinama na Kučkim Komovima crkvu pokajnicu, zadužbinu za iskup očeve duše. Sada se, nakon toliko vremena, silom vlasti, na ko zna čiju inicijativu, gradonačelnik Podgorice gospodin Stijepović, uz vašu saglasnost, gospodine ministre, odnosno vašeg Ministarstva, sjetio da sprovodi postupak podizanja spomenika vojvodi Mirku Petroviću i to na Trgu Republike, na vratima Kuča, otvarajuće time stare rane i podjele među građanima. Kuči su kao i ostali građani Crne Gore spremni da oprostite, ne i da zaborave, ali ne mogu da shvate u čijem je to javnom interesu na Trgu Republike u Podgorici podizanje spomenika ličnosti pod čijom je komandom crnogorska vojska te davne 1856.godine počinila zločine nad sopstvenim narodom.

Ovo posebno ako se ima u vidu da se podizanje spomenika vojvodi Mirku Petroviću u pogledu odabira mjesta i u svakom drugom pogledu može uraditi na posve odgovarajući način, koje neće imati za posledicu bilo kakve podjele. U međuvremenu gradonačelnik Podgorice, dana 15.07.ove godine, odbornicima Skupštine Glavnog grada dostavio je Predlog odluke o podizanju spomenika vojvodi Mirku Petroviću, a koja odluka će biti razmatrana na sjednici Skupštine Glavnog grada sazvanoj za 30.jul ove godine. Nakon što sam dana 20.jula ove godine postavio poslaničko pitanje, odbornicima u Skupštini Glavnog grada dostavljeno je i vaše ekspresno donijeto rješenje, kojim dajete saglasnost i na Predlog odluke o podizanju spomenika velikom vojvodi Mirku Petroviću na lokaciji Trga Republike u zahvatu DUP-a Nova Varoš u Podgorici, tako da je dio mog poslaničkog pitanja kod ove činjenice sada suvišan. Ali je zato sada prilika, gospodine ministre, da stanovnicima Kuča, Podgorice i ukupnoj javnosti, naravno i ovom parlamentu, saopštite razloge koji su vas motivisali da takoreći na mjestu zločina, na pragu Kuča, na centralnom trgu Glavnog grada, date saglasnost na

Predlog odluke za podizanje spomenika ličnosti pod čijom je komandom nad narodom Kuča davne 1856.godine taj stravični zločin počinjen.

Dobio sam odgovor neposredno pred ovu sjednicu u pisanoj formi, na čemu vam zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem poslaniku Gošoviću.

Dajem riječ ministru Goranoviću. Izvolite, ministre.

PAVLE GORANOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče, uvaženi poslanici, poštovani gospodine Gošoviću,

Gradonačelnik Glavnog grada Podgorica je 25.februara 2015.godine, kako ste i naveli, Ministarstvu kulture dostavio Prijedlog programa podizanje spomen-obilježja kojim se pored ostalog planira spomen-obilježlje velikom vojvodi Mirku Petroviću. U skladu sa ovlašćenjima iz člana 12 Zakona o spomen-obilježljima, Komisija za spomen-obilježja je razmatrala dostavljeni Prijedlog programa i utvrdila da ispunjava uslove iz člana 11, stav 1, tačka 1 i iz člana 5, stav 1, tačka 1 pomenutog zakona. Na osnovu prijedloga komisije u kojem se navodi da je: "Mirko Petrović crnogorski vojvoda, diplomata i pjesnik, brat knjaza Danila i otac kralja Nikole proslavljeni zapovjednik crnogorske vojske u Bici na Grahovcu 1858.godine, predsjednik Crnogorskog senata od 1857.godine do smrti, osnivač Založnice crnogorske, prve finansijske ustanove u Crnoj Gori, Ministarstvo kulture je 24.marta 2015.godine izdalo saglasnost na pomenuti prijedlog."

Prijedlog odluke o podizanju spomenika velikom vojvodi Mirku Petroviću, gradonačelnik Glavnog grada je dostavio Ministarstvu kulture 15.jula. Pored ostalog u obrazloženju Glavnog grada se navodi da će spomen-obilježje biti

rađeno po uzoru na spomenik koji je po projektu inženjera Marka Đukanovića svečano okriven na Mitrovdan 1886.godine, a nakon detronizacije dinastije Petrović Njegoš porušen je 1919.godine, što dijelom predstavlja i čin obnove ovog spomenika. U skladu sa svojim ovlašćenjima iz člana 17 Zakona o spomen-obilježjima, komisija za spomen-obilježja razmotrila je dostavljeni Predlog odluke i utvrdila da je u skladu sa Programom podizanja spomen-obilježja koji je donijela Skupština Glavnog grada. Naravno, uz prethodnu saglasnost te da su ispunjeni uslovi iz člana 16. Zakona. Komisija je dalje utvrdila da je Prijedlog odluke u skladu sa članom 20 Zakona o spomen-obilježjima, odnosno da sadrži sve potrebne podatke o spomen-obilježju na osnovu čega je Ministarstvo 16.jula i izdalo saglasnost.

Na kraju, poštovani gospodine Gošoviću, kao što vam je poznato, spomen-obilježja se podižu u skladu sa Programom podizanja spomen-obilježja koji donosi skupština opštine, u ovom slučaju Skupština Glavnog grada. Prijedlog koji sadrži obrazloženje i sve druge neophodne elemente za podizanje spomen-obilježja razmatra komisija kao stalno radno tijelo zaduženo za ocjenjivanje istorijskog, kulturološkog i pravnog aspekta dostavljenih predloga.

Na osnovu ovog predloga Komisije za podizanje spomen-obilježja, Ministarstvo daje saglasnost što je u ovom slučaju i učinjeno. Hvala

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, ministre.

Izvolite, kolega Gošoviću.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Gospodine ministre,

Spomen-obilježje vojvodi Mirku Petroviću, kako stoji u dokumentima Glavnog grada i u vašem odgovoru na moje poslaničko pitanje, na koje ste dali saglasnost, predstavljaće obnovu spomenika koji je izgrađen u vrijeme nastajanja novog dijela grada na lijevoj obali Morače, kasnije zvanog Mirkova varoš. Riječ je o spomeniku koji je 1886.godine svom ocu vojvodi Mirku Petroviću podigao njegov sin i knjaz Nikola, a koji je spomenik porušen 1919.godine. Odmah da kažem, spomen-obilježja su svakako dio kulture jednoga naroda i rušenje spomenika u ma kom vremenu ne može imati opravdanje, ali od rušenja spomenika, gospodine ministre, proteklo je skoro 100 godina, Podgorica je već odavno prevazišla obrise Mirkove varoši. Podgorica je glavni grad Crne Gore sa svim svojim specifičnostima, ali Podgorica je grad tolerancije suživota, pravdaljubivosti i solidarnosti. To su vrijednosti koje treba svi zajedno da čuvamo i uzdižemo.

Spomen-obilježje bilo kojoj ličnosti na centralnom trgu Glavnog grada čije bi podizanje stvaralo i produbljivalo podjelu u narodu ne može imati opravdanje niti donijeti išta dobro. Ponoviću, ma kolike bile istorijske zasluge vojvode Mirka Petrovića u borbama za oslobođenje Crne Gore od Turske imperije, ma koji povod za poharu Kuča da je postojao, ne može biti opravdanja za stravični zločin koji je crnogorska vojska pod njegovom komandom 1856.godine počinila prema nejakim stacima, ženama i djeci u Kučima. Da ste vi, gospodine ministre, i gradonačelnik Podgorice pitali građane Glavnog grada, siguran sam da biste dobili odgovor da niko u Podgorici ne treba da ima osjećaj povrijeđenosti, da podjele u Podgorici treba zauvijek da postanu prošlost, da Glavni grad ima mnogo važnijih problema koje treba rješavati i da nam je neophodan zajednički rad na stvaranju uslova da građani Podgorice žive od svoga rada kao sav normalan svijet. Zar građanima Podgorice nije trebalo pružiti priliku da iskažu svoj stav? Koja je to ličnost iz bogate i slavne istorije Crne Gore čije bi spomen-obilježje trebalo da krasi centralni trg Glavnog grada, koji istovremeno nosi naziv Trg Republike? Zar Crna

Gora u svojoj bogatoj i slavnoj istoriji nije imala istaknutijih ličnosti od vojvode Mirka Petrovića čije bi spomen-obilježje trebalo da se nalazi na centralnom Trgu Republike? Zar bi bilo primjereno da se spomenik Petru II Petroviću Njegošu nalazi u Gradskom parku, a da se spomenik vojvodi Mirku Petroviću podiže na centralnom Trgu Republike? Da li ste pomislili, da su imali priliku da se izjasne, da li bi građani Podgorice možda željeli da na centralnom trgu vide spomenik simbolu otpora slobode, heroju Ljubu Čupiću, čija je fotografija sa prkosnim osmijehom neposredno pred pogubljenje obišla čitav svijet. I posebno, kakve to poruke podizanjem spomen-obilježja vojvodi Mirku Petroviću na Trgu Republike šaljete današnjim i budućim generacijama? Poruke sjećanja na zločin i stalne podjele? To nijesu niti mogu biti univerzalne vrijednosti ovoga grada i ovoga naroda. A Podgorici ne treba spomen-obilježje kao produkt ideologije i interesa trenutne vlasti, jer takvi spomenici traju koliko i ta vlast. Umjesto da shvatite naznačene poruke, vi ste ovom pitanju nažalost pristupili na način koji dijeli građane Podgorice i u donošenju vaših odluka preovladala je politika i ostrašćenost. Time ste i vi preuzeli odgovornost za buduća dešavanja.

U odgovoru na poslaničko pitanje nijeste dali ni jednu jedinu riječ, nijedan kriterijum u odnosu na ovo pitanje, suštinski dio pitanja koje sam vam postavio vezano za činjenicu počinjenog zločina i odnos te komisije Ministarstva kulture kada je donosila i predlagala vam kao ministru da donesete rješenje o davanju saglasnosti na Predlog odluke o podizanju spomen-obilježja vojvodi Mirku Petroviću na centralnom gradskom trgu, odnosno Trgu Republike.

Nemam dodatnih pitanja, imaće ih svakako odbornici u Skupštini Glavnog grada, imaće ih i građani Podgorice, svakako i građani Kuča. Gospodine ministre, još uvijek smo na vrijeme da shvatite ove poruke i da uradimo ono što je u interesu građana i u interesu Crne Gore, a uvijek se to da završiti na način koji je zaista neophodan ovome narodu. Ovo što ste uradili skupa sa gradonačelnikom

Podgorice ne vodi tom putu i tim interesima i vrijednostima i tradiciji ovoga naroda i nadam se da ćete to shvatiti, a pogotovo gradonačelnik Podgorice ima vremena da se uradi nešto što je zaista neophodno i u interesu građana ovoga grada. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama.

Riječ ima uvažena kolegistica Ljerka Dragičević. Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče Skuštine.

Uvažena Skupštino, uvaženi gospodine ministre, uvaženi građani,

Moje pitanje ministru kulture, gospodinu Goranoviću je: Što je sa Reljefom Crne Gore?

Obrazloženje: Na zvaničnom sajtu Narodnog muzeja Crne Gore stoji: "Reljef Crne Gore proglašen je spomenikom kulture, kulturnim dobrom, rješenjem broj 1794/1 od 14.09.1948.godine. Osim nesumnjive vojno-strategijske namjene koju je imao tokom ratnih godina, ovaj jedinstven objekat vremenom je dobio na značaju zbog estetskih i istorijskih vrijednosti, tako da danas predstavlja jednu od nezaobilaznih turističkih atrakcija". E, nije to baš tako gospodine ministre. On danas ne samo da nije turistička atrakcija i mjesto na kome đaci mogu izvorno doživjeti svoju otadžbinu, već ni ne radi. Nakon što jer austrougarska vojska izvršila proboj lovcenskog fronta i zauzela Cetinje 1916. godine prošlog stoljeća, u južnom krilu Biljarde, gdje je bio smješten i glavni štab okupacionih snaga, podignut je zastakljeni objekat na dva nivoa sa reljefnom kartom Crne Gore u srazmjeru 1:10.000. Reljef na kome se pored Crne Gore vide djelovi Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Albanije i Srbije, napravljen je od betonske mase na

kamenoj podlozi na osnovu preciznih austrougarskih topografskih mapa i premjera zemljišta rađenog za ono vrijeme najsuvremenijim sredstvima. Naknadno je detaljno oslikan tako da sadrži sve relevantne podatke o putnoj mreži onoga vremena, vodenim površinama, šumama i naseljenim mjestima. Možda nije naodmet spomenuti da je na izradi Reljefa radio naš poznati kipar Marko Brežanin.

Poslije potresa 1979.godine uklonjen je stariji zaštitni objekat, Reljef je obnovljen i zatvoren sada metalno-staklenom konstrukcijom paviljona. E tako do dana današnjeg stoji, ali od tada i ne radi niti prima posjetioce. Ni ja to nijesam mogla znati da nijesam neke prijatelje vodila da vide na jednom mjestu cijelu Crnu Goru. Na pitanje nekih Cetinjana znaju li kakvo je radno vrijeme Reljefa oni mi odgovoriše u svojstveno njima, po onoj anegdoti: Kada dolazi brod na Cetinje, pita turista Cetinjana, a ovaj odgovara - brod će doći u pet, ako more ne dođe, brod neće ni doći. Tako rekoše da je radno vrijeme "na kukovo ljetu dvanaest do podne" ili naški rečeno - nikada, to jeste ne radi. Ovo ne da je sramota, nego je i velika šteta, jer je to jedinstveni primjerak takvog spomenika kulture na svim prostorima bivše države, a bome i šire. Na njemu, bez obzira što je zastarjela putna mreža, treba učiti sve osnovce da steknu vizualni dojam svoje domovine, jer jedino tako je mogu više i voljeti.

Odgovor sam tražila u pisanoj formi i dobila ga neposredno pred postavljanja ovog pitanja, pa ću komentirati poslije vašeg odgovora. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolegice Dragičević. Ja sam uvijek vaš prevodilac. Kod nas bi to rekli "malo sutra", no ono "kukovo ljetu" i sve ostale rabote. Izvolite, ministre kulture, ovaj žargon prevedite u nečemu što je uzvišeno.

PAVLE GORANOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče, evo pokušaću.

Uvažena poslanice Dragičević,

Reljef Crne Gore je kulturno dobro koje se nalazi u okviru kulturnog dobra Istorijsko jezgro Cetinja, odnosno u dvorištu Biljarde u namjenski izgrađenom paviljonu.

Kako ste i naveli, nastao je tokom Prvog svjetskog rata za vrijeme austrougarske okupacije iz vojno-strateških razloga, urađen je po ideji majora Hupke. Na izradi reljefa radila je grupa austrougarskih vojnih eksperata i kao što ste vi naveli Marko Brežanin, vajar iz Spiča, tada austrougarski zarobljenik. Reljef osim vojno-strategijskog ima i estetski i umjetnički značaj. Završen je za samo godinu dana, a na njemu su naznačeni svi važni objekti ondašnje Crne Gore. Reljef Crne Gore je dio stalne izložbene prezentacije Narodnog muzeja i otvoren je za posjetioce svim danima u vrijeme turističke sezone od 15.aprila do 15.novembra uključujući i vikend i državne praznike u periodu od 9 do 17 časova, a po potrebi i duže uz posebnu najavu nadležnoj službi Narodnog muzeja. Van turističke sezone reljef je dostupan svim danima izuzev nedeljom i državnim praznicima u periodu od 9 do 16 časova. Zbog sanacionih radova na krovu, rasvjeti i ventilacionim uređajima, reljef je bio zatvoren za posjetioce od 22.avgusta 2014. do 8.juna 2015.godine, takođe od 01. do 08.jula 2015.godine reljef je bio zatvoren zbog radova na enterijeru.

Ovu priliku koristim da vas informišem da je u 2013.godini ovo kulturno dobro posjetilo oko 14.000 posjetilaca dok je broj posjetilaca u 2014.godini do datuma njegovog zatvaranja zbog sanacionih radova bio nešto više od 7.000.

Saglasan sam sa vama da bogata kulturna baština Crne Gore mora biti dostupna svima, posebno najmlađima, kako bi na pravi način upoznali svoju zemlju, njenu kulturu i istoriju. A sa druge strane naša je obaveza da pored prezentacije

obezbijedimo i adekvatnu zaštitu i održavanje kulturnih dobara što smo kada je Reljef Crne Gore u pitanju u prehodnom periodu upravo i uradili, kako bi ga sačuvali i za buduće generacije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre. Skoro sam sve razumio, očito da se ja edukujem.

Izvolite, kolegice Dragičević. Kako je kod vas stanje?

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Kod mene vrlo smiješno. Vjerovatno, gospodine minister, ovi sa Cetinja što su vam dali odgovor nijesu vam rekli da se prodaju za turiste karte vezane, pa turisti dobiju kartu za, recimo, tri objekta a idu samo u Državni muzej, pa me strah da su oni prebrojili ono što je vezano bilo, jer tamo niko nogom nije ušao godinama. A znate kako, pored svih uvažavanja, ipak vjerujem više svojim očima nego vama što ste napisali, mislim žao mi je, ali je tako. Sigurno meni nije u interesu da taj Reljef ne radi, jer kada odete u Barselonu, oni vas odmah vode u Špansko selo. Dobro, to je nešto drugačije, ali da steknete dojam Španije kakva je. Takav je naš reljef, i ja sam samo iz onih pobuda da bi to bilo da se otvori imala ovo pitanje, jer su me molili i Cetinjani. Kada sam razgovarala sa njima, rekli su, daj gledajte nešto da se učini, tako da sam se dobro informirala da stvarno nije radio. Neposredno prije nego što sam dala pitanje, opet sam pošla da provjerim što je, nešto su radili unutra. Nikome nije u interesu da nešto napravi loše ili da ih sramoti i sl. Da li nemaju radnika ili nešto drugo, to ja već ne znam, ali vjerujete nije radio reljef. A bilo mi drago i sada ću pomno voditi računa, svaki daj će osoba da ide da pregleda da li radi ili ne radi. Eto, to vam mogu obećati, jer stvarno do sada nije radio.

Ja imam, gospodine predsjedavajući, jedno dodatno pitanje za ministra. Mogu li odmah? Da.

Da vas pitam, gospodine ministre, što ćete učiniti po pitanju zaštite kulturno-povijesnih spomenika kao što je recimo Stari grad Budva, na čelu sa Rivom budvanskom, jer se tamo buka čini, diže se buka oko svega, pa me malo to interesira da vidim. Isto tako ona buka koja je tamo, muzika, da li je neko pravio analizu, jer znam za vrijeme poslije potresa da je pravljena analiza da buka izuzetno škodi bedemima, pa bih vas zamolila da se malo oko toga okrenete. Koliko god treba nešto novo da se uradi, ali ne smijemo ni zapostaviti kulturno-povijesne spomenike koje imamo i njih nagrditi da bi se nešto novo napravilo. Njih treba sačuvati, jer je to, ipak, povijest jednog vremena. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolegice Dragičević, postavili ste izuzetno teško pitanje. Amplituda može biti mnogo veća nego udarac ne znam kakvi. Mnogo ste pametno pitanje i teško pitanje postavili. Ne znam, ministar pošto nije iz ove branše ne bih mu preporučio, nego neka odgovori naknadno. Razumljeli smo se pogledom. Ja vam se, ministar, zahvaljujem.

Kolega Mustafić. Izvolite.

SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, potpredsjedniče Raduloviću.

Uvaženi ministre,

Ja sam iskoristio svoje poslaničko pravo i uputio vama jedno poslaničko pitanje koje glasi:

Šta Ministarstvo kulture u saradnji sa drugim odgovornim institucijama namjerava preduzeti u cilju boljeg iskorišćavanja kulturno-istorijskih potencijala

Starog grada Bara i Starog Bara uopšte? Koje mjere će se preduzeti u cilju obnove pojedinih objekata u Starom gradu i u starogradskoj čaršiji, kao neposredne kontakt zone uz zidine Starog grada? Da li se planiraju još neka arheološka istraživanja i šta će se uraditi na planu sanacije i zaštite pojedinih lokaliteta i ambijentalnih vrijednosti?

Objasnite: Stari grad Bar kroz svoje brojne kulturno-istorijske vrijednosti posjeduje izuzetne turističke potencijale koje uz kvalitetnu revitalizaciju treba konačno ekonomski valorizovati. Da bi se to postiglo smatramo da treba imati osmišljenju strategiju u cilju istraživačke djelatnosti, te funkcionalne revitalizacije Starog grada i posebno ambijentalnog očuvanja čaršije, kontakt zone uz zidine Starog grada koja se već godinama pod vidom brze i nekontrolisane revitalizacije sve više devastira i sve se više uništavaju ambijentalne vrijednosti.

Tražim odgovor u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, uvaženi kolega.

Izvolite, ministre.

PAVLE GORANOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi potpredsjedniče Mustafiću,

Ministarstvo kulture i druge odgovorne institucije u kontinuitetu sprovode aktivnosti koje se odnose na unapređenje stanja kulturne baštine na teritoriji Opštine Bar, sa posebnim akcentom na kulturno dobro od nacionalnog značaja Stari grad Bar sa čaršijom i podgrađem koji predstavlja jedinstveni muzej arhitekture i značajno arheološko nalazište. Grad je arheološki istraživan u nekoliko navrata. Najveća kampanja je sprovedena '50-tih godina XX vijeka, nakon

čega je profesor Bošković objavio nezaobilazno djelo "Stari Bar", koje i danas predstavlja značajno djelo posvećeno ovoj staroj urbanoj cjelini.

Od 2004.godine Zavičajni muzej Bar je u saradnji sa Univerzitetom Ca' Foscari iz Venecije sproveo niz istraživanja čiji su rezultati objavljeni u vidu monografije.

Ministarstvo kulture je 2003.godine u okviru projekta Regionalni program za kulturnu i prirodnu baštinu Jugostične Evrope 2008.godine, Ljubljana Proces, uključila Stari grad Bar u listu prioriternih intervencija prepoznajući da je ova urbana cjelina kulturno dobro sa posebno izraženim potencijalima. Kroz ovaj projekat pripremljena je preliminarne tehnička procjena arhitektonskog i arheološkog nasleđa Starog grada Bara u saradnji sa međunarodnim ekspertima, a lokalitet je promovisan na regionalnom nivou kroz promotivnu brošuru namijenjenu popularizaciji kulturnih dobara sa liste prioriternih intervencija.

Prepoznajući izuzetne vrijednosti ove kulturno-istorijske cjeline, Ministarstvo culture je 2010.godine Stari grad Bar kandidovalo na ... listu kulturnih i prirodnih dobara za upis na UNESCO listu svjetske baštine.

Promocija Starog grada Bara realizovana je i kroz međunarodnu inicijativu "Dani evropske baštine" u okviru koje je izrađen dokumentarni film "Antibaris drevna riznica Mediterana".

Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara u periodu od 2012. do 2014.godine i u okviru projekta Putevi kontinuiteta izdvojena su značajna sredstva za veliki broj projekata na teritoriji Starog grada Bara, ali i Opštine Bar. Napominjem posebno da su podržani svi projekti za koje su tražena sredstva od Ministarstva kulture, a mnogi su realizovani u prethodnom periodu i na inicijativu samog Ministarstva.

U okviru Projekta revalorizacije kulturnih dobara Crne Gore, urađen je elaborat o valorizaciji Starog grada Bara, kao jedinstvenog kulturnog dobra, a u

toku su i pripreme aktivnosti na izradi menadžment plana Starog grada Bara, strateškog dokumenta koji će prepoznati sva značajnija pitanja, rizike i prijetnje o kojima ste govorili, ali i predložiti politike, dati smjernice i mjere za očuvanje i korišćenje njegovih vrijednosti.

Tokom 2015.godine Ministarstvo u Starom gradu Baru finansira sljedeće projekte: izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na crkvi Svete Katerine, sprovođenje konzervatorskih mjera na fresci Svetoga Nikole i projekat tehničke zaštite kulturnih dobara.

Poštovani gospodine Mustafiću, iz svega navedenog može se uočiti da je Ministarstvo u prethodnom periodu dalo značajan doprinos zaštiti i očuvanju, valorizaciji i prezentaciji kulturno-istorijske cjeline Stari grad Bar, a u narednom periodu ćemo u skladu sa svojim nadležnostima i u saradnji sa Opštinom nastaviti sa aktivnostima, kako bi na pravi način valorizovali sve potencijale ovog izuzetnog kulturnog dobra, ali i dati puni doprinos kako bi Stari grad što prije bio upisan i na UNESCO-vu listu svjetske baštine čime bi se zaštitile njegove univerzalne kulturne vrijednosti i što je možda najvažnije, pozicionirali ga na svjetskoj kulturnoj i turističkoj mapi. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite kolega.

SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem. Naravno, minister, raduju me ove informacije koje ste dali, ali ja ću vam dati jedan komentar, ne naravno kao arheolog, jer to nijesam, ni kao arhitekta, takođe to nijesam, već kao neko ko je rođen neki kilometar sjeverno od Starog grada i gledao cijelo svoje djetinjstvo u sjeverne zidine Starog grada, a od

zemljotresa naovamo gledam u južne zidine Starog grada sa donje strane, tako da bukvalno cio život mi je oko Starog grada Bara i oko Starog Bara. U Starom Baru svaki svoj slobodan minut i vrijeme koristim da budem, tako da bih ukazao na nekolike stvari.

Oko revitalizacije. Potpuno je jasno da grad koji je više od 135 godina "mrtav grad", Stari grad, govorim o tome, ne može se revitalizovati ni brzo ni efikasno, tri zemljotresa što su bila u XX vijeku i sve ostalo, ali može se revitalizovati postupno, po fazama. Naravno, treba voditi računa o tome da tu postoje različiti uslovi i nasleđe. Znači od ilirskih vremena preko romejskih vladara, rimskih, dukljanskih vladara do raških vladara, Mletačke republike koja je bila više od 200 godina do osmanlijskog nasleđa koje je više od 300 godina bilo prisutno, pa sve do savremenog vremena kada on pripada od Berlinskog kongresa naovamo državi Crnoj Gori. Treba voditi računa o svim tim slojevima civilizacija koje su ostavljale tragove tu. Bez obzira što su određena ideološka vremena ili stereotipi moguće favoriozovati jedne u odnosu na druge, treba voditi računa o svim tim uslovima i sve ih podjednako zastupati kada je u pitanju revitalizacija, što je jako važno. Važno je i zbog nas samih, ali je važno i zbog onih koji dolaze da obiđu Stari grad i Stari Bar uopšte.

Ono što bih posebno potencirao jeste zaštita kontakt-zone odnosno onoga što je oko Starog grada. Svjedoci smo da poslednjih godina, možda čak i više od 20 godina se dešava divlja gradnja, čak i neposredno uz zidine Starog grada. Vi ste dozaili tamo, znam, treba i sada da odete da vidite šta se tamo dešava. Mislim da to ne priliči jednom spomeniku koji je stavljen na tentativnu listu UNESCO-a i koji će moguće nekada biti zaštićen UNESCO-om, u nekoj budućnosti. To su surogati, građevinski, arhitektonski, mislim da se tome mora stati na put. Ko god da je u pitanju, makar bio vaš ili moj rođeni brat, mislim da ne može na takav način da se

ponaša uz zidine grada, uz zidine takvog spomenika, uz zidine ili neposredno u gradskoj čaršiji.

Naravno, ja razumijem, nije to vaš domen interesovanja bio doskora, vi ste odskora ministar kulture, naravno i prethodni ministri možda nijesu mogli da urade nešto više jer su neke druge okolnosti bile u pitanju, ali ja vas molim da zajedno sa drugim organima i institucijama pokušate da radite na tome ono što je moguće, da se makar zaustavi dalja devastacija.

Završiću jednom rečenicom koju je rekao veliki, možda i najveći pisac sa jugoslovenskih prostora Miroslav Krleža boraveći 1971. godine u Starom gradu, kada je dobio Njegoševu nagradu u Crnoj Gori. Bio je dva dana u Starom Baru i tada je zapisao u svojim Dnevniciima da je Stari grad Bar nešto najljepše što Južni Sloveni imaju od starina. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolega Mustafiću, posebno sa ovim što ste potcrtali, jer bez sjećanja na prošlost nema ni budućnosti. Ono što je rekla koleginica Dragičević, selo, ja ne znam zemlje, evo poslednja je bila Estonija, ima selo o životu sigurno 200-300 godina na tim prostorima.

Ministre Goranoviću, ja vam se zahvaljujem na prisustvu. Moram da primijetim nešto, da je gospodin Đukanović rekao da mijenjate dres-kod. Nama još nije gospodin Krivokapić, tako da naši uslovi rada su u odnosu na Vladu i u ovom slučaju i na ovom primjeru otežaniji. Do sledećeg viđenja.

Prelazimo na pitanje ministru zdravlja gospodinu Šegrtu. Ima riječ poslanica Kalezić. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Gospodine potpredsjedniče Raduloviću, poštovana Skupštino, poštovani ministre,

Ja ću, kao što je uobičajeno, pročitati svoje pitanje i daću komentar i saslušaću vaš odgovor koji sam i dobila i zahvaljujem, datirano 22.07., ovdje je stiglo 23.07. Odmah ću da kažem da ja odgovorom ni u jednom elementu nijesam zadovoljna. Uslijediće i dopunsko pitanje i potrudimo se, nadam se da ćete mi pomoći da se ovo pitanje do kraja razriješi i prezentuje crnogorskoj javnosti.

Pitanje glasi: Tokom juna ove godine dogodila se infekcija u Centru za kardiohirurgiju Kliničkog centra Crne Gore. Inficirano je više pacijenata hospitalizovanih na tom odjeljenju. Koji je bio uzročnik ili uzročnici infekcije, koliko je ukupno pacijenata oboljelo i da li je bilo životno ugroženih? Šta je Uprava Kliničkog centra Crne Gore preduzela u nalaženju uzroka i otklanjanju posledica ove infekcije i na koji način je crnogorska javnost obaviještena o ovoj infekciji?

Obrazloženje: Ja sam prvi put o ovome čula, kao o nečemu vrlo dramatičnom, negdje polovinom juna od jedne veoma bliske poznanice koja mi je dramatično saopštilo šta joj se dogodilo. Majka je bila operisana u Centru za kardiohirurgiju i samo što je izašla iz intenzivne njege, žena od preko 80 godina, obaviještena je od ljekara iz Centra za kardiohirurgiju da im se pojavila infekcija i da je mnogo bezbjednije da pacijentkinju, ako imaju uslove, dalje liječe kod kuće. To je bilo mnogo ranije nego što protokol tretiranja kardiohirurških pacijenata to dozvoljava. Porodica se odlučila na to. Meni je, znate, to bilo ne znak nego potvrda da ono što nastojim već skoro dvije i po godine, da se utvrdi stvarno šta se događa sa Centrom za kardiohirurgiju i jednim ne sumnjivim ugovorom, nego nesumnjivo nezakonitim ugovorom kojim je za direktora tog centra doveden čovjek u okolnostima koje treba istražiti i sa obrazovnom dokumentacijom koju tek treba dokazati i koji tamo radi već dugi niz godina.

Dakle, ja nemam nikakvih ličnih aspiracija da to dokazujem. Ovim se bavim kao narodna poslanica i kao neko ko u ovoj životnoj dobi određuje sebi koliko stvari može u mandatu da završi. Zbog toga istrajavam. Ali, problem je sa ovim pitanjem što se ono potpuno direktno nadovezuje na neka dokumenta koja ja posjedujem u vezi sa Centrom za kardiohirurgiju, pa ću vam pomenuti pismo grupe od osam ili devet ljekara koje imam ovdje, iz Centra za kardiohirurgiju, koji su se obratili tadašnjem direktoru dr Mijoviću, 7. novembra 2011. godine. Ovo možete dobiti, ako vam treba, možete tražiti i preko službe, pretpostavljam da je dostavljeno Ministarstvu gdje ljudi koji rade u Centru za kardiohirurgiju mnogo duže nego što radi sadašnji direktor dr Nikolić, saopštavaju sljedeće: "Posljednje tri godine rada Centra za kardiohirurgiju pod rukovodstvom doc. dr Nikolića dovelo je do značajnog pada kvaliteta medicinskih usluga. Razlog tome je nepoštovanje normativa i medicinskih doktrina i pravila", ima toga još. Dakle, ja ću u drugom dijelu još neke činjenice navesti. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre, iz vaše nadležnosti što možete o ovome reći.

BUDIMIR ŠEGRT:

Hvala, gospodine potpredsjedniče, uvaženi poslanici,

Ja ću ipak fokus staviti na pitanje koje ste vi dostavili. Obzirom na disperziju interesovanja koje tangira vaše pitanje, mi smo se upravo potrudili da vi dobijete na vrijeme, dosta detaljno, odgovor na vaše pitanje. Ali zbog bolje jasnoće i ovdje u Skupštini i javnosti, ja bih želio samo tri-četiri opštepoznate medicinske stvari da ponudim kao jedan komentar sa namjerom da bude jasnije o čemu se radi.

Kada se radi o kardiohirurškim pacijentima onda postoji stav struke i preporuka Američke asocijacije kardio hirurga koja je vodeća u ovoj oblasti, pa se kaže da prilikom bilo koje vrste hirurškog tretmana na otvorenom srcu pacijenti moraju biti tretirani aparatom za ekstrakoronarni krvotok jer je to jedini način da bi se izveo taj operativni zahvat na srcu. Upotreba ovoga aparata, zbog prirode i dužine trajanja operacije, smanjuje imunološke snage organizma pacijenta koji se tretira do 70%. Smanjenje imunoloških snaga koje se dešavaju neposredno postoperativno i u jednom periodu postoperativne rekonvalescencije značajno pospješuju rizik od infekcije kod pacijenta i po svjetskoj statistici za to se kaže da rizik od postoperativne infekcije kod tako tretiranih pacijenata u ukupnom iznosi od 20-30%, a smrtnost koja je priznata u svjetskoj literaturi i statistici iznosi do 5% zbog postoperativne infekcije.

Razlozi koji doprinose da je ovakva zvanična statistika jesu, prvo, specifičnost patologije, drugo su posljedice koje izaziva kardio ekstrakoronarni krvotok i treće zato što je prosječna visoka životna starost pacijenata koji se tretiraju.

I još nešto treba znati, pacijent koji ima bilo koji stepen hitnosti za hirurškim, ili potrebu za hirurškim zahvatom, ne može biti odložen ako se u tragovima krvi ili stolice nalaze toksini koji detektuju prisustvo bilo koje klice koja može da izazove infekciju. Oni se u redovnoj proceduri primaju na tretman, primjenjuju se opšte i specifične medicinske mjere kroz epidemiološke pokazatelje, tretiraju se kroz izolaciju koja je uvijek sastavni dio svake kardiohirurgije i u takvim uslovima, zbog rizika ili stanja koje ugrožavaju život pacijenta, mora se uraditi hirurška intervencija. Prema tome to su te stvari.

Ovdje, kada se govori o intrahospitalnoj infekciji, ponoviću još jednom zbog pojašnjenja, kod nas je odomaćeno i najčešće se u laičkoj javnosti smatra intrahospitalnom infekcijom loši uslovi za tretman i rad i ljekara i boravak

pacijenata. Misli se na neadekvatnu higijenu, na neadekvatno sprovedene mjere zaštite itd. Ovdje je bolji termin da se govori o postoperativnoj infekciji. Doduše, negdje je u prisustvu i termin intrahospitalna infekcija, ali znači kada se govori o kardiohirurgiji, o intrahospitalnoj ili postoperativnoj infekciji, ne radi se o lošim uslovima i nehigijeni prostora u kom se pacijenti tretiraju, već se radi o ovim rizicima o kojim sam pričao. Samo toliko, potpredsjedniče i gospođo Kalezić.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre. Ministre, na kraju ću vam, poslije ovog pitanja, i ja uputiti nešto zbog nečega što sam porodično dio medicine i što bih dao punu podršku reforme u medicini. Bićete veliki ministar, vjerujte mi, ukoliko objelodanite stanje u zdravstvu danas u Crnoj Gori u Kliničnom centru. Ono što je na neurologiji nehumano za 21 vijek, ono je čudo nebesko, ministre. I uradite, pobunite se u ime zdravlja, u ime onih ljudi i ljekara i tehničkog osoblja što rade u neprimjerenim uslovima, pobunite se kao ministar, pobunite se prvo kao ljekar, da radikalno cijelo društvo moramo odnos prema zdravstvu značajno, rapidno, radikalno promijeniti i bićete veliki ministar. Nije važno ko je član ovog ili onog, vjerujte, ministre.

Morao sam to zbog stanja u Kliničkom centru i zbog svoje porodice koji smo sve uložili za zdravstvo, ono nije dobro.

Izvolite, kolegice, izvinjavam se zbog svoje intervencije.

JELISAVA KALEZIĆ:

Gospodine ministre,

Vama hvala na pravovremeno dostavljenom odgovoru. Ja sam potpuno sigurna da vi sami nijeste zadovoljni ovim odgovorom. Odgovor nije na postavljeno pitanje, odgovor je objašnjavanje situacije.

Ja ne sporim ništa što ste vi dali u odgovoru, odnosno što je vama dostavljeno iz Kliničkog centra, logično, jer drugačije i nije moglo da bude, ali u prilog upravo ovome što ste sada objasnili, meni je nažalost iz ličnog bolnog iskustva poznato šta znači 5% rizika kod sličnih operacija. Nijesam doživjela ja, ali jesam kroz gubitak u mojoj porodici. Ja nijesam površna osoba, ja nijesam nigdje rekla da se radi o nehigijeni. Ja sam tražila odgovore na pitanja koja ukazuju da se radi o slaboj organizaciji i pročitala da je grupa ljekara, ne anonimnih, nego vrlo uglednih ljekara u ovoj sredini, koji su formirali Centar za kardiohirurgiju još 2011. u novembru, ukazala da opada kvalitet i da opada organizacija rada u Centru za karidohirurgiju.

Ali ću vam pročitati još jednu stvar iz tog obraćanja i ako budete zainteresovani ovo vam mogu iskopirati, ovo je zvaničan dokument i bilo kome od novinara takođe mogu dati, jer ovo je nešto što je javna stvar. Dakle, grupa od osam ili devet ljekara, evo sad da ih ne prebrajam, iz Centra za karidohirurgiju saopštava sljedeće: „Došlo je do zamjene prve pozicije na aparatu za vantjelesni krvotok. Savremeni aparat sa biopumpom na prvoj poziciji, tehnološki savršeniji i sa svojim performansama adekvatniji za teške pacijente i duge procedure, zamijenjen je roler pumpom uz obrazloženje da je neophodno smanjenje troškova. Upotreba ... svedena je na minimum što je nespojivo sa savremenom kardiohirurgijom". Ovo je napisano 7. novembra 2011. godine.

U odgovoru koji ste vi potpisali, a koji su vam pripremili u Kliničkom centru, ukazuje se na nešto što svaki građanin koji nije površan može lako da dozna, a to je da se radi o visokorizičnim pacijentima, vrlo često u trećoj životnoj dobi, da dolazi do pada imuniteta iz više razloga i zbog tretmana antibioticima i zbog primjene vantjelesnog krvotoka tokom operacije.

Dakle, vrši se ušteda nad pacijentima tako što se pumpa boljih performansi i kvaliteta koja je nešto malo skuplja zamjenjuje onom lošijom, pitanje je koliko se

povećava procenat rizika time. Ovo nema veze sa pitanjem sa ovom infekcijom, ovo ima veze sa odgovorom koji je vama dat da ga proslijedite meni gdje se samo aboliraju okolnosti nastanka infekcije, ja se pitam da li unešene ili intrahospitalne. Svaka unešena vrlo lako može postati intrahospitalna, vi ste ljekar, vi ste ortoped, vi radite teške i duge operacije.

Ja postavljam pitanje - da li stvarno smatrate da ovo što se desilo, a nemušto je odgovoreno, postavicu i dodatno pitanje u dodatnom vremenu, da li ima ikakve veze sa ovim pismom iz 2011. i sa pismom iz septembra 2014. godine vašem kolegi bivšem ministru Radunoviću, sa istim ovim argumentima i sa pismom premijer ministru isto iz septembra 2014. godine, da je stanje nepodnošljivo. I na kraju krajeva, ja nijesam dobila podatke ni o broju pacijenata koji su inficirani, ni o tome da li je bilo životno ugroženih, ali ima jedna stvar, gospodine ministre, vi dobijate podatke od institucija i naravno, morate njima da raspolažete. Ja sam u mogućnosti da dobijem podatke, sad ću reći, možda će zvučati malo patetično ali uopšte nije daleko od istine, od Građanskog pokreta otpora, od ljudi koji više ne mogu da podnose rasulo i ugrožavanje života i bližnjih i drugih, ovo što je rekao profesor Radulović. Zato je jako važno da se ovo rasvijetli. Ne da se tjeraju vještice, nego da se neke stvari uljudno urade i dokaže u krajnjoj liniji jedan protivzakonit ugovor kojim je oštećen budžet zdravstva, siromašni budžet crnogorskog zdravstva, za preko milion evra.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala vam.

Izvolte, ministre.

BUDIMIR ŠEGRT:

Zahvaljujem što ste mi dali priliku, možda i van procedure, ali svakako je obavezno odgovoriti jer se ovdje radi o miješanju nekakvih stvari, najblaže rečeno.

Prvo, ne postoji nikakav argument da se ovdje radi o bilo kakvoj konstrukciji informacija.

Gospođo Kalezić, ja jesam po prezimenu Šegrt, meni institucije ne daju bilo kakve odgovore i nijesam ja kao ljekar po vokaciji ovdje spiker njihovih odgovora, nego to je odraz moje i savjesti i svijesti i ljekarskog pristupa. Ovo o čemu vi govorite, o haosu, to ne stoji, na svu sreću to nije ni nalik na to što vi navodite.

Kada je riječ o kardiohirurgiji, od 2010. godine do današnjeg dana samo dva pacijenta su iz Crne Gore do sad upućena na liječenje van kardiohirurgije, to govori o povjerenju i to govori o kvalitetu.

Ja sam imao za ovaj period mandata veliki broj komunikacija sa svim kardiohirurgijama u okruženju, ne postoji nikakva sumnja ili bolje reći, s druge strane, velike su pohvale na kvalitet, na strukturu operacija koje se rade i Crna Gora treba da bude ponosna nivoom kardiohirurgije.

Na žalost ste u pravu kada pominjete 2011, 2007. i sve te papire o kojima vi govorite, imam ih i ja. To govori da je bilo, da ne ulazim, ja sam rekao na početku svoga mandata da neću biti tužilac ni sudija, nego od momenta pa unaprijed od dobijanja funkcije ministra, da ću da radim da se uslovi poprave, ali je na žalost bilo zbog interpersonalnih relacija, da ne ulazim zbog čega, puno nekakvih stvari koje na svu sreću nijesu uticale na kvalitet rada.

Prema tome, ne stoji nijedna činjenica koju ste rekli da postoji u praksi i ponavljam ... da je trakvo stanje na Kardiohirurgiji.

A vama, gospodine potpredsjedniče, uz izvinjenje za ovo proširenje, samo jedan komentar, potpuno sam saglasan s ovim što ste vi rekli i moja namjera i kao ljekara i kao čovjeka, ne kao ministra, jeste da se napravi prava dijagnoza stanja i

uslova, tehnoloških i prostornih i kadrovskih u zdravstvenom sistemu. Da znamo dijagnozu, jedino na takav način možemo popravljati zdravstveni sistem.

Što se tiče Neurologije, konkretno da kažem na svu sreću, kakvi god da su uslovi trenutni, koje ste na žalost i vi kroz familiju bili u prilici da upoznate, još su bili gori ranije dok je Klinika za neurologiju bila u dvorištu Dvorca kralja Nikole, prekoputa u onom parku. Već pripremaju uslovi da se krene u realizaciju izgradnje nove hirurške klinike u Kliničkom centru sa novim proširenjem operacionog bloka. Na takav način dobiće se mjesto otprilike oko 150 kreveta za proširenje uslova u sadašnjoj zgradi Kliničkog centra za pojedine klinike, prije svega se misli na preseljenje infektivne klinike, takođe iz parka u sadašnju zgradu Kliničkog centra, gdje će Neurohirurgija prije svega dobiti bolje uslove i prostorno se proširiti da, ne u stručnom, nego da u prostornom ambijentu, neuporedivo boljem i kvalitetnijem, može na adekvatan način tretirati pacijente neurohirurgije.

Ako ste bili u prilici to što navodite da vidite, ipak smatram, kako god to ružno izgledalo, ružno u smislu maloga prostornog kapaciteta, a ipak kvalitetne medicinske njege u takvim datim uslovima. Znači, namjera je, upravo što ste vi rekli, da se obezbijede neuporedivo bolji uslovi kada je u pitanju rad Neurološke klinike. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

I vama hvala na takvom opredjeljenju.

Tačno, polazi se od činjeničnog stanja, tačno je takođe da je Neurologija nekad bila gora, u gorem stanju. Tamo sam se ja na žalost rodio u tu staru bolnicu, takozvanu. E sad zamislite kakvo je bilo Neurološko odjeljenje. Ali i sada je takođe neprimjerno, ministre.

Suština je u sljedećem, ako ste napravili prvu stvar, drugu stvar, na osnovu činjeničnog stanja morate da napravite strategiju i agendu i da to iznesu najbolji

ljekari, a u Crnoj Gori siguran sam da ih ima 30-40, možda i više evropskih ljekara. Nemojte partijsku dužnost, bili iz opozicije ili DPS, i da fakturu podneset ovdje u Parlamentu, podnesite fakturu to košta toliko, a zdravstvo je jedan najveći problem i danas je Obama pao na njemu. Znete slučaj.

Znači, ministre, imate punu podršku, ali samo reference, moraju biti najbolji. Ne partijska knjižica, opoziciona, DF-a. Srećno i zahvaljujem se.

Hoćete li vi proceduralno?

Po Poslovniku, nešto sam zaboravio, ali daću vam minut.

JELISAVA KALEZIĆ:

Po Poslovniku je posljednja riječ poslanika, ako ne...

PREDSJEDAVALA BRANKO RADULOVIĆ:

Koleginice, vjerujte mi da nije, ali ću ja uvažavajući temu jednom i drugom dati po minut.

Hoćemo li, ministre? Hoćemo. Ajmo, ljudi, za zdravstvo.

JELISAVA KALEZIĆ:

Molim vas, to što je gospodin ministar Šegrt naslijedio probleme, ne znači da ih je donio. Ja razgovaram sa njim kao sada prvim čovjekom zdravstvenog sistema. To što sam navela obraćanje velike grupe ljekara iz Centra za kardiohirurgiju, iz novembra 2011. samo je znak da problem traje dugo. Međutim, datirano 09.09. 2014. sa potpisom 11 ljekara iz Centra za kardiohirurgiju. Kaže: "Mi ljekari zaposleni u Centru za kardiohirurgiju obraćamo vam se molbom", ministru, bivšem, zdravlja, „za prijem kako bismo u neposrednom kontaktu sa vama argumentovano izložili sve probleme sa kojima se suočavamo posljednjih šest godina. Nezadovoljni načinom rukovođenja dr Alaksandra Nikolića, mi smo se

u više navrata obraćali direktoru“, sada već bivšem, „dr Milanu Mijoviću i direktoru za medicinska pitanja dr Ljilji Musić. Sem nekoliko iscrpljujućih sastanaka, konkretnog rješenja naše spontano nezadovoljstvo protumačeno je kao ucjena i ponovo su najavljeni samo sastanci.“

Gospodine ministre, više je vaše nego moje da branite stav struke, ja nijesam iz vaše profesije, ali potpis 11 ljekara koji ovo tvrde i koji su to pismo poslali predsjedniku Vlade, predsjedniku Crne Gore, predsjedniku Skupštine i generalnom direktoru, uz ministra, stvarno nije nešto što može tek tako da se apstrahuje.

O haosu, ja nijesam rekla o haosu, ja sam rekla o lošoj organizaciji, iz ovih pisama proizilazi. Vaše je da saznate. Samo još nešto, ja sam saznala da je bilo, a to nisu konačni rezultati, 13 pacijenata inficiranih, troje je umrlo, niko ne tvrdi zbog te infekcije, ali zbog povećanog rizika svakako.

U odgovoru to nije rečeno, iako je u pitanju traženo. Treba li to ja dalje da tragam, da idem da tražim?

Molim vas sad za proceduralno, obraćam se vama.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

A što, dobili ste 200% vremena, ja pojma nemam što sad proceduralno. Ili ćete sebe da kaznite proceduralno, intervenišem proceduralno zato što sam iskoristila vašu slabost prema meni i govorila sam 200%. Izvinjavam se i zahvaljujem se.

JELISAVA KALEZIĆ:

Procedura se odnosi na to da sam ja dobila od gospodina ministra Šegrt negativan odgovor na zahtjev da mi se dostave odgovori na dopunska poslanička pitanja upućena njegovom prethodniku, na koje on nije odgovorio u dosta dugom

roku, a potraživanje je, tu je generalni sekretar i kao svjedok, uz papir koji imam bilo u nekoliko navrata.

Molim vas, ja sam se obratila i gospodinu Pažinu da se razmrsi nedoumica, da li se mogu dobiti odgovori na pitanja, obzirom da se tiče predmeta koji je kod tužilaštva. On nije demantovao, samo je rekao da smatra da je nepotrebno da dalje ja prikupljam te podatke, jer je već kod Tužilaštva, ali ja kao poslanica i kao građanka imam pravo da odlučim, zato što tvrdim, i to ću kad budemo raspravljali izvještaj Tužilaštva i reći, da neprihvatljivo sporo teče istraga o ovom slučaju i zato tražim da prenesete gospodinu ministru Šegrtu da je obavezan da mi dostavi sve tražene podatke i da prinudi one institucije koje to nijesu uradile.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ja mu neću ništa prenijeti, jer je ministar živ i zdrav, evo ga vidim ođe, dobro čuje, a ja ne radim u pošti.

BUDIMIR ŠEGRT:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Pa evo, ne mora me niko obavještavati, dva dana poslije dobijanja vašega zahtjeva po ovome pitanju, vi ste dobili odgovor Ministarstva zdravlja. U proceduri kada je pokrenut neki sudski proces, da se ne bi ometale procedure koje zakon nalaže, takođe vam je sugerisano na koji zakonit način vi možete napraviti uvid u tu dokumentaciju. Toliko o tome.

Što se tiče ovoga što ste vi rekli, gospodine potpredsjedniče, da znate da su strukturne reforme i potrebe o kojima vi govorite tema rada ovoga ministarstva i sjednice Vlade u ovoj nedjelji, tako da sinhronizovano razmišljamo. I još jedno, ako raspoloženje pacijenata i odsustvo bilo kakvog zahtjeva za liječenje van

granica Crne Gore ne pokazuje kvalitet rada Kardiohirurgije, onda ja ne znam druge kriterijume.

I još jednu činjenicu koju sam prethodno zaboravio da komentarišem, a vi iznijeli. Nijedna racionalizacija u zdravstvu Crne Gore, nijesam ubijeđen da je bilo koji prethodnik moj, niti će to biti moja namjera da radim a da se time ugrožava zdravlje pacijenata. Mislim da to ne treba komentarisati kad je riječ o tim nekim pumpama itd. to je par ekelans stručno, ja ne bih ni ovdje, ali smijem garantovati u ime prethodnika svojih, bez obzira na kojoj poziciji, da nijedna finansijska ušteta ne ide u korist lošijeg kvaliteta medicinske usluge i zdravlja pacijenata. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vam, a ministre.

Prelazimo na pitanje koje je upućeno od strane kolegice Bošnjak ministrici Pejanović - Đurišić. Nijesam napravio nijednu grešku što se tiče rodno senzitivnog odnosa.

Izvolite, kolegice Bošnjak, uputite pitanje ministarki Pejanović Đurišić.

BRANKA BOŠNJAK:

Zahvaljujem.

Uvaženi građani, moje pitanje upućeno ministarki odbrane glasi:

Koliko je stambenih jedinica u vlasništvu Ministarstva odbrane, nakon nezavisnosti Crne Gore, prodato bivšim korisnicima koji su državljani Srbije i pripadnici Vojske Srbije, na osnovu kojeg akta i po kojoj cijeni?

Zašto ja postavljam ovo pitanje? Zato što imam informacije, ministarko, imam tačno, vjerovatno nemam za sve ali za određen broj lica imam i broj

ugovora i kad je to ovjereno u sudu i ko su, ali oni nisu imali pravo na to, odnosno Ministarstvo odbrane nije imalo pravo na to da njima proda taj stan. Po ugovoru važećem tada 2007, 2008. godine, samim tim što nisu državljani Crne Gore i što rade za drugu vojsku, oni nisu imali pravo da otkupe te stanove, a vi imate ogroman broj pripadnika Vojske Crne Gore koji su bez riješenog stambenog pitanja, pa se njima moglo ponuditi da oni koriste te stanove, a ne da se udovoljava nekome ko nije državljanin Crne Gore i ko ne nastavlja da radi u Vojski Crne Gore.

Ovo je samo jedan u nizu, da kažem nekih problema koji se tiču nekretnina u Vojski Crne Gore. Osim što se mnogo toga prodalo, mnogo oružja je uništeno, ja sada postavljam i pitanje da li smo mi sposobni da se odbranimo i od jedne čete koja bi nas napala, toliko smo razoružani i toliko je uništeno oružja da je to prosto neprihvatljivo i da kažem da nema veze sa zdravim razumom.

Ja nijesam iz te oblasti ali imam dosta činjenica. Prvo od onog uništenja tenkova koji su se dali Željezari Nikšić i tada su se hvalospjevi pjevali kako mi uništavamo to, da li je bilo potrebno to uništiti i u toj mjeri? Imali smo od nekih stručnjaka izjave da su se ti tenkovi mogli koristiti i dalje u nekim ekstremnim slučajevima i u slučaju nekih elementarnih nepogoda.

Isto tako me interesuje da li je tačna činjenica da li je šest aviona naše avijacije dato Srbiji, a da se za uzvrat tražila arhiva kako bi se zametnuli tragovi ovih nekretnina koje su volšebno nestale ili se prodale zbog toga što je trebalo zamesti tragove, a inače u svemu tome je bio vrlo uključen ovaj načelnik Generalštaba Vojske gospodin Samardžić.

U nastavku ću dati još nekih informacija. Ove stvari su vezane, dosta toga, ako se radi zloupotraba tajnih podataka ili tajnosti koja se veže inače za vojsku i što ne sporim, ali mnogo smo se razoružali, do te mjere da smo kalašnjikove prodavali po 10 dolara. Za 10 dolara vi sad onu plastičnu mašinku na vodu ne

možete kupiti, to je oko osam eura, a mi smo prave kalašnjikove davali za 10 dolara. To je nedopustivo, kao ni haubice i sve ostalo, što smo se potpuno razoružali, jedva imamo toliko za onaj počasni plotun kad su neki praznici. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, poslanice Bošnjak.

Izvolite, ministarko Pejanović Đurišić.

MILICA PEJANOVIĆ - ĐURIŠIĆ:

Poštovanje svima.

Ja sad ne znam na šta treba da odgovaram. Ja sam dobila pitanje koje se odnosi na stambene jedinice itd, međutim, vi ste sad u svom pitanju dodali čitav niz dodatnih podataka, informacija kako vi kažete. Ja cijenim vaš trud da dođete do tih informacija, i moram da vam kažem da sam spremna u svakom trenutku da na jedan kvalitetan način razgovaramo o svemu što ste pomenuli. Dakle, u tom dijelu ne mislim da je moguće u ovako kratkom roku odgovoriti na sve to. I ono što hoću da vam kažem jeste da, ako imate informaciju te vrste koje vas čine zabrinutim, a način na koji ste ih saopštili meni ukazuje na to da tu postoji neki stepen ili nerazumijevanja ili nedovoljne informisanosti, ja vas zaista pozivam da dođete u Ministarstvo odbrane i da zajedno pogledamo sve što vas interesuje, i vas i ostale poslanike, kao što Odbor za bezbjednost i odbranu uvijek ima otvoren poziv da dođe. Da, nije, ali jeste potpredsjednik Mustafić, jesu ostali poslanici.

Dakle, ne postoji tabu tema. Postoji zakon o zaštiti tajnih podataka, ali u Ministarstvu odbrane i Vojski Crne Gore ne postoje zatvorene teme i sa poslanicima kao predstavnicima crngorskih građana uvijek postoji način da razgovaramo otvoreno o svemu što predstavlja predmet vašeg interesovanja.

Tako da bih vas zaista zamolila da ne mistifikujemo, nema potrebe za tim, da razgovaramo, da pogledamo sve što predstavlja na neki način nedoumicu i u pogledu onoga što je razvoj odbrane i Vojske Crne Gore u ovom trenutku i u nekom vremenu koje je prethodilo.

Dakle, konkretno pitanje o kome razgovaramo danas odnosi se na vrijeme od prije 10 godina. Isto, vjerovatno, kao što ste i vi bili u situaciji da skupljate informacije, tako sam i ja bila u situaciji da pokušam da skupim relevantne informacije i ako sam dobro shvatila vaše pitanje, a mislim da jesam, onda sam razlog toj činjenici koju ste vi naveli u tom vašem interesovanju našla direktno u onome što je zaključak Vlade Republike Crne Gore koji je bio na sjednici Vlade od 15. jula 2005. godine, dakle u vrijeme kada je još uvijek postojala državna zajednica Srbija i Crna Gora i kada je, na bazi tada važeće Ustavne povelje, donijet zaključak koji se odnosi na to da je Vlada prihvatila Odluku Komisije za imovinu Savjeta ministara državne zajednice Srbija i Crna Gora, o prenosu vlasništva imovine sa Ministarstva odbrane i Vojske državne zajednice Srbija i Crna Gora, obratite pažnju, na Republiku Crnu Goru, ne na Ministarstvo odbrane Crne Gore koje tada nije ni postojalo. Generalno govoreći, dakle dan-danas govorimo o državnoj imovini, ne govorimo o imovini kojom gazduje Ministarstvo odbrane, osim onoga što predstavlja funkcionalnu podlogu za naše funkcionisanje i tom odlukom, tim zaključkom je 268 stanova datih u zakup na neodređeno vrijeme u prethodnom periodu Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije i Crne Gore, na teritoriji Republike Crne Gore, znači prenijeto u vlasništvo naše države. Tu je isti slučaj bio i sa Centrom vojnomedicinskih ustanova Meljine, sa Mornaričko-tehničkim remontnim zavodom „Sava Kovačević“ takođe. To je sve bio dio tadašnje iste odluke i sastavni dio te odluke je bio takođe da Vlada Republike Crne Gore je saglasna da se te nepokretnosti u vidu tih 268 stanova koji se nalaze na teritoriji naše države, saglasno onome što je Ustavna povelja, što je tada predstavljalo

imovinu Savezne Republike Jugoslavije u prethodnom periodu, a koje su koristili zapslena lica u tadašnjoj Vojski Srbije i Crne Gore i za koje su bili zaključeni ugovori o zakupu na neodređeno vrijeme, moglo otkupiti na način i pod uslovima propisanim u Republici Crnoj Gori.

Sljedeće što je bitno jeste da su te ugovore o otkupu takvih nepokretnosti, odnosno stanova, pripemali i sa zakupcima stanova zaključivala je Direkcija za nabavke, a sredstva su uplaćivana na poseban račun Ministarstva finansija Republike Crne Gore i korišćena su za dalje podsticanje i podršku reforme u sektoru odbrane. U tom dijelu ja moram da vam kažem da mi u Ministarstvu odbrane zaista ne raspolažemo nikakvim podacima jer nismo zaključivali te ugovore, nismo pratili njihovu realizaciju, koliko je od tih 268 zaista otkupljeno, po kojoj cijeni, i u tom dijelu morali bi postaviti to pitanje na drugom mjestu. U svakom slučaju, ono što mogu da vam tvrdim jeste da od 2006. godine, odnosno od formiranja Ministarstva odbrane, prema svim papirima do kojih se može doći, informacijama koje se mogu dobiti, nije bilo dodjeljivanja stanova, nije moglo biti, nije bilo osnova za to, bilo kom drugom pripadniku druge vojske osim Vojske Crne Gore, i kao što ste vi to sasvim korektno i fino primijetili, dovoljno imamo svog problema da ga vrlo teško rješavamo da bi bilo ko imao taj stepen neodgovornosti da se igra sa ovakvim stvarima.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministarko.

Izvolite, poslanice.

BRANKA BOŠNJAK:

Zahvaljujem i vrlo rado ću sa svim ovim dilemama i pitanjima koja imam za Ministarstvo odbrane, odnosno za vas, doći do Ministarstva. Staviću na papir sve to

što me interesuje i zakazaću sastanak da vidimo od toga šta je tačno, a što vrlo brine to stanje koje ja imam, ali evo, vidjećemo da li ćete me razuvjeriti.

Što se tiče ovog pitanja, nevjerovatno je, ali Vlada nekim svojim zaključcima ili uredbama uspije da degradira i Zakon i obaveze koje proističu iz nekih ugovora. Nevjerovatno, ali sigurna sam da je tu bio nečiji interes, a svakako ugrožen javni interes i interes Crne Gore i interes građana Crne Gore. Jer, ne može mi niko reći, ako se dozvoli da neko, jer ovo se sve dešavalo nakon nezavisnosti. Znači ovi ugovori koje ja imam, sad ne znam, vjerovatno da je bilo i tih 2005., ali ja ću vama reći ovo što ja imam podatke, to ću vam donijeti kad budem došla, jedan je ugovor 11.12.2007, drugi 31.01.2008; 08.05.2008; 27.02. 2008. Ja imam tačno imena, brojeve ugovora i datum kad je to ovjereno u sudu.

Time hoću da vam kažem neko se ovdje ugradio, nekome je bio lični interes da se ti stanovi daju nekome ko ovdje neće da živi a ko je mogao, vjerovatno i pretpostavljam, evo vi kao Ministarstvo nemate te podatke, ali ja ću se potruditi dalje da dođem do tih podataka, jer me živo zanima po kojoj cijeni kvadratanog metra su ovi stanovi otkupljeni. Mislim da je ovo problem, da ovdje sigurno ima elemenata korupcije i krivičnog djela i pozvala bih Državnog tužioca da malo pročešlja ove informacije, jer nelogično je, ako vama u ugovoru stoji da vi nemate pravo na otkup, da Vlada tamo nekim zaključkom iz 2005. godine, ili se pozovemo na zaključak Vlade iz 2005. godine i dozvolimo da neko otkupi stanove i ode onda da živi u Srbiji, a ovdje niti radi u Vojsci Crne Gore niti je uopšte državljanin Crne Gore.

A ovo što sam rekla znam u kakvim problemima su zaista ljudi koji rade u Vojsci Crne Gore, kojima treba riješiti stambeno pitanje.

Ja ću nastaviti ovo dalje da istražujem, hoću da vjerujem da vi niste ti koji bi dozvolili ovo, znajući vas i sa Univerziteta mislim da imate i neki pravičniji stav prema nekim stvarima i zato nemam običaj da idem kod ministara, ali ovog puta iz

razloga što se radi o Ministarstvu odbrane, pa možda i mnogi podaci nisu baš za javnost, jer ne bih htjela da paničim sa tim, doći ću da porazgovaramo o svemu i daću vam ova imena, ove ugovore da čisto vi budete informisani, a ja ću kroz to na što kao poslanik imam pravo, pokušati da dođem i do detaljnijih informacija u vezi ovog slučaja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama.

Razumio sam da ćete bliže kontaktirati i dalje, da je ovo priča tek otvorena između dvije profesorice. Ja vam želim dobru saradnju, ljeto je pred vama.

Zahvaljujem se ministarki na prisustvu.

Uvažene kolege, zaključujem sa ovim. Završavamo ovu posebnu sjednicu.

U 12 sati ćemo nastaviti sa 9. sjednicom. Nastavićemo prvo sa 4 tačkom - Predlog zakona o registraciji prebivališta i boravišta pa zatim Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zapaljivim tečnostima i gasovima, pa zatim Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom redu i miru, Predlog zakona o potvrđivanju ugovora o osnivanju Centra za razvoj finansija, Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o budžetu Crne Gore za 2015. godinu i na kraju Predlog zakona o izmjenama Zakona o budžetu Crne Gore za 2015. godinu.

Znači radićemo negdje do 18 -19 sati. Pauza za promjenu čipa 15 minuta.